

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE
do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w
kontekście przepisów unijnych dotyczących wprowadzania drewna do
obrotu (zwanym dalej Rozporządzeniem)

1. Ciąg dalszy rozważań na temat klasyfikacji i charakterystyki rynków właściwych surowca drzewnego oraz rozważania na temat rynków właściwych produktów z drewna

Wyodrębnienie rynków właściwych drewna oraz rynków właściwych produktów z drewna warunkiem brzegowym systemu zasad należytej staranności, o których mowa w Rozporządzeniu

Pozostaje poza dyskusją, że system zasad należytej staranności wymaga w pierwszej kolejności jednoznacznego, szczegółowego i zgodnego z przepisami prawa powszechnego wydzielenia, sklasyfikowania oraz formalnego usankcjonowania w Lasach Państwowych :

- 1) rynków właściwych, na które po raz pierwszy jest wprowadzany celem sprzedaży lub innego zużycia surowiec drzewny, pozyskiwany w lasach, znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych (znajdujących się w bezpośrednim zarządzie nadleśnictw),
a także
- 2) rynków właściwych produktów z drewna wprowadzanych do obrotu.

Kryteria wyodrębniania rynków właściwych dóbr

Rynki właściwe dóbr powinny być wyodrębniane przede wszystkim na podstawie kryterium geograficznego (na jakim obszarze dobra są oferowane do sprzedaży lub są nabywane) oraz na podstawie kryterium produktowego (jakie dobra substytucyjne podlegają obrotowi na rynkach właściwych).

Rynki właściwe drewna mają w Polsce charakter rynków lokalnych

Odwołując się i poddając szczegółowej analizie konkretne przepisy, dotyczące w polskim systemie prawnym ochrony konkurencji i konsumentów, należy dojść do wniosku , że ze względu na kryterium geograficzne z praktycznego punktu widzenia obszar poszczególnych rynków właściwych surowca drzewnego należy ograniczać do zasięgów terytorialnych poszczególnych nadleśnictw oraz parków narodowych (jest o tym mowa w innym opracowaniu).

Analiza kryterium produktowego przy wyodrębnianiu rynków właściwych drewna oraz rynków właściwych produktów z drewna – pojęcie drewna indywidualnie oznaczonego

Zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami – rynek jest właściwy nie tylko wówczas, gdy należycie wypełnia kryterium geograficzne, lecz ponadto wówczas, gdy na danym obszarze dochodzi w tym samym czasie do sprzedaży lub zakupów konkretnych dóbr (dóbr indywidualnie oznaczonych), tworzących zbiór dóbr dostatecznie substytucyjnych, to jest mających tę samą zdolność do zaspokajania potrzeb nabywców. Należy zauważyć, że warunek substytucyjności nie oznacza zupełnej tożsamości. Na przykład dobrami substytucyjnymi są zgodnie z

poglądami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszystkie dzienniki ogólnokrajowe, choć nie ulega wątpliwości, że nie są to dobra tożsame.

W Lasach Państwowych przez wielolecia utarła się niekwestionowana praktyka, zgodnie z którą w odniesieniu do surowca drzewnego dobrami indywidualnie oznaczonym są:

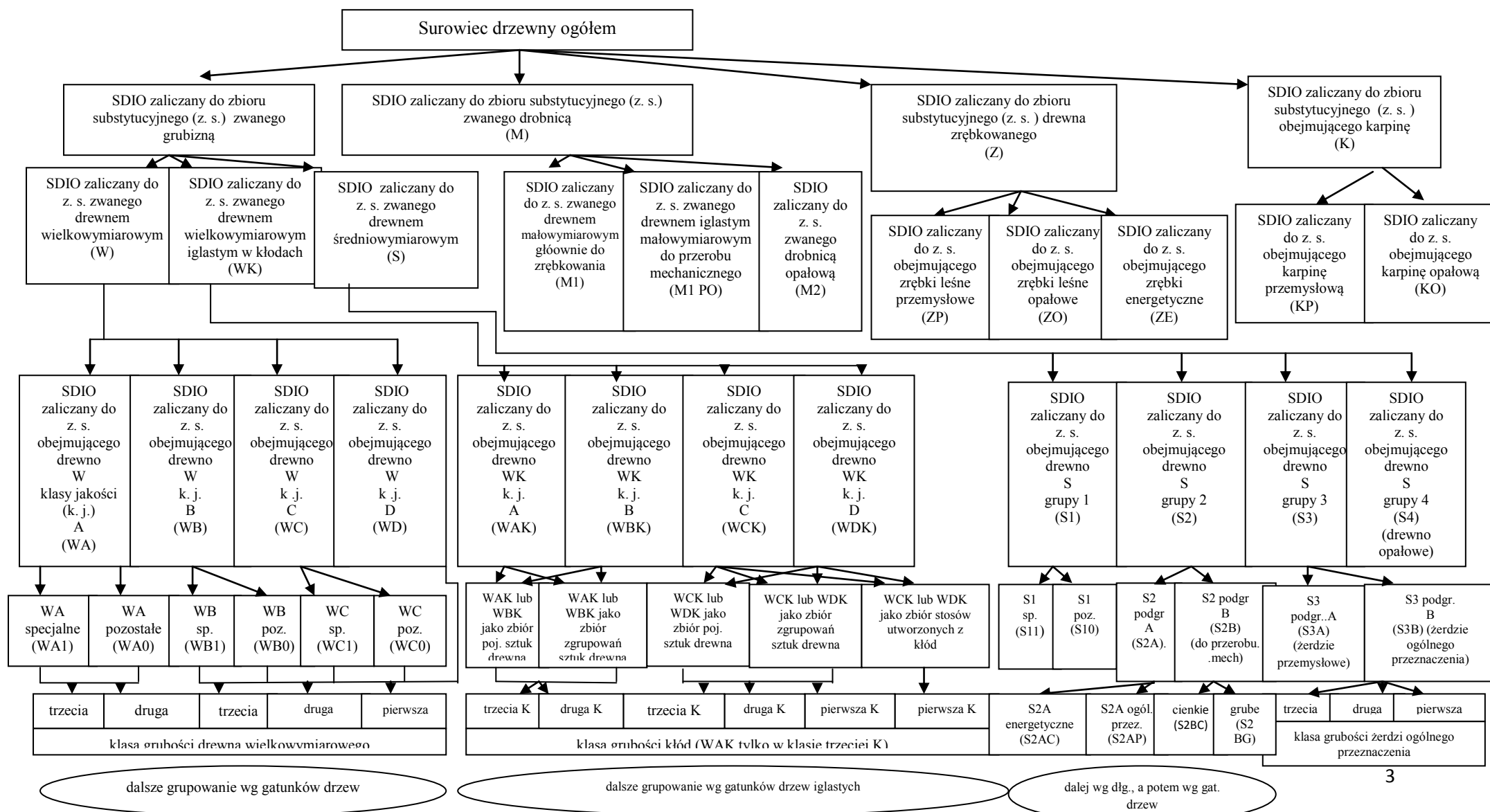
- 1) konkretna dłużycza (strzała) lub jej część (po ścięciu, okrziesaniu, odcięciu wierzchołka, odebraniu), zwana w języku technicznym – leśnym (ale także w niektórych aktach prawnych) sztuką drewna (konkretna sztuka drewna),
- 2) konkretne zgrupowanie części dłużyc odpowiednio ułożonych w danym miejscu i odebranych, zwane stosem drewna (konkretny stos drewna) lub (od roku 2012, w związku z pozyskiwaniem kłód) zgrupowaniem sztuk (konkretnie zgrupowanie sztuk kłód),
- 3) konkretne zgrupowanie części dłużyc poddanych pakietyzacji (konkretny pakiet drewna, głównie opałowego „skontenerowanego”/np. drobnica wiązana/),
- 4) konkretna partia drewna rozdrobnionego, zwanego zrębkami (konkretna partia zrębków),
- 5) konkretna partia małowymiarowego surowca drzewnego scalonego do postaci balotu (konkretny balot małowymiarowego surowca drzewnego),
- 6) konkretne zgrupowanie części podziemnych drzew po pozyskaniu, zwanych stosem karpiny (konkretny stos karp /karpin/ drzew).

Analiza kryterium produktowego przy wyodrębnianiu rynków właściwych drewna oraz rynków właściwych produktów z drewna – pojęcie drewna indywidualnie oznaczonego

Odwołując się nadal do niekwestionowanej praktyki utrwalonej i sankcjonowanej kolejnymi zarządzeniami Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych - warunek najwyższej substytucyjności spełniają **zasadniczo** w stopniu wystarczający zbiory surowca drzewnego indywidualnie oznaczonego, znajdujące się na najniższym poziomie schematu grupowania surowca drzewnego, utrwalonego na ryc. 1.

W schemacie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie uwzględniono węgla drzewnego, wytwarzanego metodami tradycyjnymi (zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – wytwarzanie węgla drzewnego w lesie z zastosowaniem metod tradycyjnych jest działalnością w zakresie pozyskiwania drewna).

Ryc. 1. Schemat grupowania surowca drzewnego indywidualnie oznaczonego (SDIO) w zbiory o kolejnych stopniach substytucyjności

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że w Lasach Państwowych przyjmuje się, iż najwyższy stopień substytucyjności z punktu widzenia zdolności do zaspokajania potrzeb potencjalnych nabywców wykazują **zasadniczo** zbiory surowca drzewnego indywidualnie oznaczonego, ujęte w Tab.1

Tab.1 Zbiory drewna indywidualnie oznaczonego (SDIO) uznawane w Lasach Państwowych za zbiory o najwyższym stopniu substytucyjności

Lp	Określenie zbioru		Gatunek drzewa, z którego wyrobiono drewno indywidualnie oznaczone	Oznaczenie zbioru
1	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna w postaci dłużyc (strzał), zaliczanych do drewna wielkowymiarowego klasy A specjalnej (drewno okleinowe)	trzeciej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWA1.3
2			Świerk pospolity	ŚwWA1.3
3			Jodła pospolita	JdWA1.3
4			Modrzew europejskie	MdWA1.3
5			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA1.3</i>
6			Dąb szypułkowy	DbWA1.3
7			Jesion wyniosły	JsWA1.3
8			Buk zwyczajny	BkWA1.3
9			Brzoza brodawkowata	BrzWA1.3
10			Olsza czarna	OIWA1.3
11			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WA1.3</i>
12		drugiej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWA1.2
13			Świerk pospolity	ŚwWA1.2
14			Jodła pospolita	JdWA1.2
15			Modrzew europejskie	MdWA1.2
16			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA1.2</i>
17			Dąb szypułkowy	DbWA1.2
18			Jesion wyniosły	JsWA1.2
19			Buk zwyczajny	BkWA1.2
20			Brzoza brodawkowata	BrzWA1.2
21			Olsza czarna	OIWA1.2
22			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WA1.2</i>
23	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna w postaci dłużyc (strzał), zaliczanych do drewna wielkowymiarowego klasy A zwyczajnej	trzeciej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWA0.3
24			Świerk pospolity	ŚwWA0.3
25			Jodła pospolita	JdWA0.3
26			Modrzew europejskie	MdWA1.3
27			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.3</i>
28			Dąb szypułkowy	DbWA0.3
29			Jesion wyniosły	JsWA0.3
30			Buk zwyczajny	BkWA0.3
31			Brzoza brodawkowata	BrzWA1.3
32			Olsza czarna	OIWA0.3
33			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.3</i>
34		drugiej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWA0.2
35			Świerk pospolity	ŚwWA0.2
36			Jodła pospolita	JdWA0.2
37			Modrzew europejskie	MdWA0.2
38			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.2</i>
39			Dąb szypułkowy	DbWA0.2
40			Jesion wyniosły	JsWA0.2
41			Buk zwyczajny	BkWA0.2
42			Brzoza brodawkowata	BrzWA0.2

43			Olsza czarna	OIWA0.2
44			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.2</i>
45	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna w postaci dłużyc (strzał), zaliczanych do drewna wielkowymiarowego klasy B specjalnej (drewno sklejkowe i zapalczane = drewno łuszczarskie)	trzeciej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWB1.3
46			Świerk pospolity	ŚwWB1.3
47			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.3</i>
48			Buk zwyczajny	BkWB1.3
49			Brzoza brodawkowata	BrzWB1.3
50			Olsza czarna	OIWB1.3
51			Topola osika	OsWB1.3
52			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.3</i>
53		drugiej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWB1.2
54			Świerk pospolity	ŚwWB1.2
55			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.2</i>
56			Buk zwyczajny	BkWB1.2
57			Brzoza brodawkowata	BrzWB1.2
58			Olsza czarna	OIWB1.2
59			Topola osika	OsWB1.2
60			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.2</i>
61		pierwszej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWB1.1
62			Świerk pospolity	ŚwWA1.2
63			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.1</i>
64			Buk zwyczajny	BkWB1.1
65			Brzoza brodawkowata	BrzWB1.1
66			Olsza czarna	OIWB1.1
67			Topola osika	OsWB1.1
68			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.2</i>
69	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna w postaci dłużyc (strzał), zaliczanych do drewna wielkowymiarowego klasy B zwyczajnej	trzeciej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWB0.3
70			Świerk pospolity	ŚwWB0.3
71			Jodła pospolita	JdWB0.3
72			Modrzew europejskie	MdWB0.3
73			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.3</i>
74			Dąb szypułkowy	DbWB0.3
75			Jesion wyniosły	JsWB0.3
76			Buk zwyczajny	BkWB0.3
77			Brzoza brodawkowata	BrzWB0.3
78			Olsza czarna	OIWB0.3
79			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.3</i>
80		drugiej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWB0.2
81			Świerk pospolity	ŚwWB0.2
82			Jodła pospolita	JdWB0.2

83			Modrzew europejskie	MdWB0.2
84			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.2</i>
85			Dąb szypułkowy	DbWB0.2
86			Jesion wyniosły	JsWB0.2
87			Buk zwyczajny	BkWB0.2
88			Brzoza brodawkowata	BrzWB0.2
89			Olsza czarna	OIWB0.2
90			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.2</i>
91		pierwszej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWB0.1
92			Świerk pospolity	ŚwWB0.1
93			Jodła pospolita	JdWB0.1
94			Modrzew europejskie	MdWB0.1
95			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.1</i>
96			Dąb szypułkowy	DbWB0.1
97			Jesion wyniosły	JsWB0.1
98			Buk zwyczajny	BkWB0.1
99			Brzoza brodawkowata	BrzWB0.1
100			Olsza czarna	OIWB0.1
101			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.1</i>
102	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna w postaci dłużyc (strzał), zaliczanych do drewna wielkowymiarowego klasy C specjalnej (drewno na słupy teletechniczne)	trzeciej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWC1.3
103			Świerk pospolity	ŚwWC1.3
104			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.3</i>
105			Buk zwyczajny	BkWC1.3
106			Brzoza brodawkowata	BrzWC1.3
107			Olsza czarna	OIWC1.3
108			Topola osika	OsWC1.3
109			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.3</i>
110		drugiej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWC1.2
111			Świerk pospolity	ŚwWC1.2
112			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.2</i>
113			Buk zwyczajny	BkWC1.2
114			Brzoza brodawkowata	BrzWC1.2
115			Olsza czarna	OIWC1.2
116			Topola osika	OsWC1.2
117			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.2</i>
118		pierwszej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWC1.1
119			Świerk pospolity	ŚwWC1.1
120			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.1</i>
121			Buk zwyczajny	BkWC1.1
122			Brzoza brodawkowata	BrzWC1.1
123			Olsza czarna	OIWC1.1

124	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna w postaci dłużyc (strzał), zaliczanych do drewna wielkowymiarowego klasy C zwyczajnej	trzeciej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Topola osika	OsWC1.1
125			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.2</i>
126			Sosna zwyczajna	SoWC0.3
127			Świerk pospolity	ŚwWC0.3
128			Jodła pospolita	JdWC0.3
129			Modrzew europejskie	MdWC0.3
130			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.3</i>
131			Dąb szypułkowy	DbWC0.3
132			Jesion wyniosły	JsWC0.3
133			Buk zwyczajny	BkWC0.3
134			Brzoza brodawkowata	BrzWC0.3
135			Olsza czarna	OIWC0.3
136			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.3</i>
137		drugiej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWC0.2
138			Świerk pospolity	ŚwWC0.2
139			Jodła pospolita	JdWC0.2
140			Modrzew europejskie	MdWC0.2
141			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.2</i>
142			Dąb szypułkowy	DbWC0.2
143			Jesion wyniosły	JsWC0.2
144			Buk zwyczajny	BkWC0.2
145			Brzoza brodawkowata	BrzWC0.2
146			Olsza czarna	OIWC0.2
147			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.2</i>
148		pierwszej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWC0.1
149			Świerk pospolity	ŚwWC0.1
150			Jodła pospolita	JdWC0.1
151			Modrzew europejskie	MdWC0.1
152			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.1</i>
153			Dąb szypułkowy	DbWC0.1
154			Jesion wyniosły	JsWC0.1
155			Buk zwyczajny	BkWC0.1
156			Brzoza brodawkowata	BrzWC0.1
157			Olsza czarna	OIWC0.1
158			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.1</i>
159	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna w postaci dłużyc (strzał), zaliczanych do drewna wielkowymiarowego klasy D	trzeciej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWD.3
160			Świerk pospolity	ŚwWD.3
161			Jodła pospolita	JdWD.3
162			Modrzew europejskie	MdWD.3
163			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WD.3</i>
164			Dąb szypułkowy	DbWD.3
165			Jesion wyniosły	JsWD.3
166			Buk zwyczajny	BkWD.3
167			Brzoza brodawkowata	BrzWD.3
168			Olsza czarna	OIWD.3
169			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WD.3</i>
170		drugiej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWD.2
171			Świerk pospolity	ŚwWD.2
172			Jodła pospolita	JdWD.2
173			Modrzew europejskie	MdWD.2
174			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP</i>

				+ WD.2
175			Dąb szypułkowy	DbWD.2
176			Jesion wyniosły	JsWD.2
177			Buk zwyczajny	BkWD.2
178			Brzoza brodawkowata	BrzWD.2
179			Olsza czarna	OIWD.2
180			Pozostałe gatunki drzew liściastych	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WD.2
181		pierwszej klasy grubości drewna wielkowymiarowego	Sosna zwyczajna	SoWD.1
182			Świerk pospolity	ŚwWD.1
183			Jodła pospolita	JdWD.1
184			Modrzew europejskie	MdWD.1
185			Pozostałe gatunki drzew iglastych	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WD.1
186			Dąb szypułkowy	DbWD.1
187			Jesion wyniosły	JsWD.1
188			Buk zwyczajny	BkWD.1
189			Brzoza brodawkowata	BrzWD.1
190			Olsza czarna	OIWD.1
191			Pozostałe gatunki drzew liściastych	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WD.1
192	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości A	trzeciej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWAKP.K3
193			Modrzew europejskie	MdWAKP.K3
194			Daglezja zielona	DgWAKP.K3
195			Świerk pospolity	ŚwWAKP.K3
196			Jodła pospolita	JdWAKP.K3
197			Pozostałe gatunki drzew iglastych	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WAKP. K3
198	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości A		Sosna zwyczajna	SoWAKG.K3
199			Modrzew europejskie	MdWAKG.K3
200			Daglezja zielona	DgWAKG.K3
201			Świerk pospolity	ŚwWAKG.K3
202			Jodła pospolita	JdWAKG.K3
203			Pozostałe gatunki drzew iglastych	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WAKG. K3
204	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości B	trzeciej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWBKP.K3
205			Modrzew europejskie	MdWBKP.K3
206			Daglezja zielona	DgWBKP.K3
207			Świerk pospolity	ŚwWBKP.K3
208			Jodła pospolita	JdWBKP.K3
209			Pozostałe gatunki drzew iglastych	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKP. K3
210	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości B		Sosna zwyczajna	SoWBKG.K3
211			Modrzew europejskie	MdWBKG.K3
212			Daglezja zielona	DgWBKG.K3
213			Świerk pospolity	ŚwWBKG.K3
214			Jodła pospolita	JdWBKG.K3
215			Pozostałe gatunki drzew iglastych	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K3
216	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości B	drugiej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWBKP.K2
217			Modrzew europejskie	MdWBKP.K2
218			Daglezja zielona	DgWBKP.K2
219			Świerk pospolity	ŚwWBKP.K2
220			Jodła pospolita	JdWBKP.K2
221			Pozostałe gatunki drzew iglastych	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKP. K2
222	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych,		Sosna zwyczajna	SoWBKG.K2
223			Modrzew europejskie	MdWBKG.K2

224	zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości B		Daglezja zielona	DgWBKG.K2
225			Świerk pospolity	ŚwWBKG.K2
226			Jodła pospolita	JdWBKG.K2
227			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K2</i>
228	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości C	trzeciej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWCKP.K3
229			Modrzew europejskie	MdWCKP.K3
230			Daglezja zielona	DgWCKP.K3
231			Świerk pospolity	ŚwWCKP.K3
232			Jodła pospolita	JdWCKP.K3
233			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKP. K3</i>
234	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości C		Sosna zwyczajna	SoWCKG.K3
235			Modrzew europejskie	MdWCKG.K3
236			Daglezja zielona	DgWCKG.K3
237			Świerk pospolity	ŚwWCKG.K3
238			Jodła pospolita	JdWCKG.K3
239			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKG. K3</i>
240	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości C	drugiej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWCKP.K2
241			Modrzew europejskie	MdWCKP.K2
242			Daglezja zielona	DgWCKP.K2
243			Świerk pospolity	ŚwWCKP.K2
244			Jodła pospolita	JdWCKP.K2
245			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKP. K2</i>
246	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości C		Sosna zwyczajna	SoWCKG.K2
247			Modrzew europejskie	MdWCKG.K2
248			Daglezja zielona	DgWCKG.K2
249			Świerk pospolity	ŚwWCKG.K2
250			Jodła pospolita	JdWCKG.K2
251			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKG. K2</i>
252	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości C	pierwszej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWCKP.K1
253			Modrzew europejskie	MdWCKP.K1
254			Daglezja zielona	DgWCKP.K1
255			Świerk pospolity	ŚwWCKP.K1
256			Jodła pospolita	JdWCKP.K1
257			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKP. K1</i>
258	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości C		Sosna zwyczajna	SoWCKG.K1
259			Modrzew europejskie	MdWCKG.K1
260			Daglezja zielona	DgWCKG.K1
261			Świerk pospolity	ŚwWCKG.K1
262			Jodła pospolita	JdWCKG.K1
263			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKG. K1</i>
264	Zbiór obejmujący konkretne stosy kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach		Sosna zwyczajna	SoWCKS.K1
265			Modrzew europejskie	MdWCKS.K1
266			Daglezja zielona	DgWCKS.K1
267			Świerk pospolity	ŚwWCKS.K1
268			Jodła pospolita	JdWCKS.K1

269	klasy jakości C		Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKS. K1</i>
270	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości D	trzeciej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWDPK.K3
271			Modrzew europejskie	MdWDPK.K3
272			Daglezja zielona	DgWDPK.K3
273			Świerk pospolity	ŚwWDPK.K3
274			Jodła pospolita	JdWDPK.K3
275			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDPK. K3</i>
276	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości D	trzeciej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWDKG.K3
277			Modrzew europejskie	MdWDKG.K3
278			Daglezja zielona	DgWDKG.K3
279			Świerk pospolity	ŚwWDKG.K3
280			Jodła pospolita	JdWDKG.K3
281			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKG. K3</i>
282	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości D	drugiej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWDPK.K2
283			Modrzew europejskie	MdWDPK.K2
284			Daglezja zielona	DgWDPK.K2
285			Świerk pospolity	ŚwWDPK.K2
286			Jodła pospolita	JdWDPK.K2
287			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDPK. K2</i>
288	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości D	drugiej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWDKG.K2
289			Modrzew europejskie	MdWDKG.K2
290			Daglezja zielona	DgWDKG.K2
291			Świerk pospolity	ŚwWDKG.K2
292			Jodła pospolita	JdWDKG.K2
293			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKG. K2</i>
294	Zbiór obejmujący konkretne kłody iglaste, zaliczane do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości D	pierwszej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWDPK.K1
295			Modrzew europejskie	MdWDPK.K1
296			Daglezja zielona	DgWDPK.K1
297			Świerk pospolity	ŚwWDPK.K1
298			Jodła pospolita	JdWDPK.K1
299			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDPK. K1</i>
300	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości D	pierwszej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWDKG.K1
301			Modrzew europejskie	MdWDKG.K1
302			Daglezja zielona	DgWDKG.K1
303			Świerk pospolity	ŚwWDKG.K1
304			Jodła pospolita	JdWDKG.K1
305			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKG. K1</i>
306	Zbiór obejmujący konkretne stopy kłód iglastych, zaliczanych do drewna wielkowymiarowego iglastego w kłodach klasy jakości D	pierwszej klasy grubości kłód	Sosna zwyczajna	SoWDKS.K1
307			Modrzew europejskie	MdWDKS.K1
308			Daglezja zielona	DgWDKS.K1
309			Świerk pospolity	ŚwWDKS.K1
310			Jodła pospolita	JdWDKS.K1
311			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKS. K1</i>

312	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna średniowymiarowego grupy 1 specjalnej (drewno średniowymiarowe długie - słupy średniowymiarowe)		Sosna zwyczajna	SoW11
313			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + W11</i>
314			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + W11</i>
315	Zbiór obejmujący konkretne sztuki drewna średniowymiarowego grupy 1 zwyczajnej (drewno średniowymiarowe długie - drewno kopalniakowe)		Sosna zwyczajna	SoW10
316			Świerk pospolity	SwW10
317			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + W10</i>
318			Dąb szypułkowy	DbW10
319			Jesion wyniosły	JsW10
320			Buk zwyczajny	BkW10
321			Brzoza brodawkowata	BrzW10
322			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + W10</i>
323	Zbiór obejmujący konkretne stopy drewna średniowymiarowego grupy 2 (drewno stosowe użytkowe - przeznaczone na cele energetyczne) (S2AC)	długość sztuk drewna w stosie: 1,0 m	Sosna zwyczajna	SoS2AC100
324			Świerk pospolity	SwS2AC100
325			Jodła pospolita	JdS2AC100
326			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC100</i>
327			Grab pospolity	GbS2AC100
328			Buk zwyczajny	BkS2AC100
329			Brzoza brodawkowata	BrzS2AC100
330			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC100</i>
331		długość sztuk drewna w stosie: 1,1 m	Sosna zwyczajna	SoS2AC110
332			Świerk pospolity	SwS2AC110
333			Jodła pospolita	JdS2AC110
334			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC110</i>
335			Grab pospolity	GbS2AC110
336			Buk zwyczajny	BkS2AC110
337			Brzoza brodawkowata	BrzS2AC110
338			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC110</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
339		długość sztuk drewna w stosie: 2,9 m	Sosna zwyczajna	SoS2AC290
340			Świerk pospolity	SwS2AC290
341			Jodła pospolita	JdS2AC290
342			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290</i>
343			Grab pospolity	GbS2AC290
344			Buk zwyczajny	BkS2AC290
345			Brzoza brodawkowata	BrzS2AC290
346			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290</i>
347		długość sztuk drewna w stosie: 3,0	Sosna zwyczajna	SoS2AC300

348		m	Świerk pospolity	ŚwS2AC300
349			Jodła pospolita	JdS2AC300
350			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC300</i>
351			Grab pospolity	GbS2AC300
352			Buk zwyczajny	BkS2AC300
353			Brzoza brodawkowata	BrzS2AC300
354			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC300</i>
355	Zbiór obejmujący konkretne stopy drewna średniowymiarowego grypy 2 (drewno stosowe użytkowe ogólnego przeznaczenia do przerobu przemysłowego) (S2AP)	długość sztuk drewna w stosie: 0,5 m	Sosna zwyczajna	SoS2AP050
356			Świerk pospolity	ŚwS2AP050
357			Jodła pospolita	JdS2AP050
358			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP050</i>
359			Dąb szypułkowy	DbS2AP050
360			Buk zwyczajny	BkS2AP050
361			Brzoza brodawkowata	BrzS2AP050
362			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP050</i>
363		długość sztuk drewna w stosie: 0,6 m	Sosna zwyczajna	SoS2AP060
364			Świerk pospolity	ŚwS2AP060
365			Jodła pospolita	JdS2AP060
366			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP060</i>
367			Dąb szypułkowy	DbS2AP060
368			Buk zwyczajny	BkS2AP060
369			Brzoza brodawkowata	BrzS2AP060
370			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP060</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
371		długość sztuk drewna w stosie: 2,9 m	Sosna zwyczajna	SoS2AP290
372			Świerk pospolity	ŚwS2AP290
373			Jodła pospolita	JdS2AP290
374			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290</i>
375			Dąb szypułkowy	DbS2AP290
376			Buk zwyczajny	BkS2AP290
377			Brzoza brodawkowata	BrzS2AP290
378			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290</i>
379		długość sztuk drewna w stosie: 3,0 m	Sosna zwyczajna	SoS2AP300
380			Świerk pospolity	ŚwS2AP300
381			Jodła pospolita	JdS2AP300
382			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC300</i>
383			Dąb szypułkowy	DbS2AP300
384			Buk zwyczajny	BkS2AP300
385			Brzoza brodawkowata	BrzS2AP300
386			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP300</i>
387	Zbiór obejmujący konkretne stopy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno stosowe użytkowe iglaste do przerobu	długość sztuk drewna w stosie: 0,80 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG080
388			Modrzew europejski	MdS2BG080
389			Daglezja zielona	DgS2BG080
390			Świerk pospolity	ŚwS2BG080
391			Jodła pospolita	JdS2BG080

392	mechanicznego grube, krótkie (S2BG-K) - iglaste		Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG080</i>
393		długość sztuk drewna w stosie: 0,85 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG085
394			Modrzew europejski	MdS2BG085
395			Daglezja zielona	DgS2BG085
396			Świerk pospolity	ŚwS2BG085
397			Jodła pospolita	JdS2BG085
398			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG085</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
399		długość sztuk drewna w stosie: 1,45 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG145
400			Modrzew europejski	MdS2BG145
401			Daglezja zielona	DgS2BG145
402			Świerk pospolity	ŚwS2BG145
403			Jodła pospolita	JdS2BG145
404			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG145</i>
405		długość sztuk drewna w stosie: 1,50 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG150
406			Modrzew europejski	MdS2BG150
407			Daglezja zielona	DgS2BG150
408			Świerk pospolity	ŚwS2BG150
409			Jodła pospolita	JdS2BG150
410			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG150</i>
411	Zbiór obejmujący konkretne stosy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego iglaste grube, długie (S2BG –D) - iglaste	długość sztuk drewna w stosie: 1,55 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG155
412			Modrzew europejski	MdS2BG155
413			Daglezja zielona	DgS2BG155
414			Świerk pospolity	ŚwS2BG155
415			Jodła pospolita	JdS2BG155
416			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG155</i>
417		długość sztuk drewna w stosie: 1,60 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG160
418			Modrzew europejski	MdS2BG160
419			Daglezja zielona	DgS2BG160
420			Świerk pospolity	ŚwS2BG160
421			Jodła pospolita	JdS2BG085
422			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG160</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
423		długość sztuk drewna w stosie: 2,55 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG255
424			Modrzew europejski	MdS2BG255
425			Daglezja zielona	DgS2BG255
426			Świerk pospolity	ŚwS2BG255
427			Jodła pospolita	JdS2BG255
428			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG255</i>
429		długość sztuk drewna w stosie: 2,60 m	Sosna zwyczajna	SoS2BG260
430			Modrzew europejski	MdS2BG260
431			Daglezja zielona	DgS2BG260
432			Świerk pospolity	ŚwS2BG260
433			Jodła pospolita	JdS2BG260
434			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG260</i>
435	Zbiór obejmujący konkretne stosy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego iglaste cienkie, krótkie	długość sztuk drewna w stosie: 0,80 m	Sosna zwyczajna	SoS2BC080
436			Modrzew europejski	MdS2BC080
437			Daglezja zielona	DgS2BC080
438			Świerk pospolity	ŚwS2BC080
439			Jodła pospolita	JdS2BC080

440	(S2BC –K) - iglaste	długość sztuk drewna w stosie: 0,85 m	Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC080</i>
441			Sosna zwyczajna	SoS2BC085
442			Modrzew europejski	MdS2BC085
443			Daglezja zielona	DgS2BC085
444			Świerk pospolity	ŚwS2BC085
445			Jodła pospolita	JdS2BC085
446			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC085</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
447		długość sztuk drewna w stosie: 1,45 m	Sosna zwyczajna	SoS2BC145
448			Modrzew europejski	MdS2BC145
449			Daglezja zielona	DgS2BC145
450			Świerk pospolity	ŚwS2BC145
451			Jodła pospolita	JdS2BC145
452			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC145</i>
453		długość sztuk drewna w stosie: 1,50 m	Sosna zwyczajna	SoS2BC150
454			Modrzew europejski	MdS2BC150
455			Daglezja zielona	DgS2BC150
456			Świerk pospolity	ŚwS2BC150
457			Jodła pospolita	JdS2BC150
458			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC150</i>
459	Zbiór obejmujący konkretne stosy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego iglaste cienkie, długie (S2BC –D) – iglaste	długość sztuk drewna w stosie: 1,55 m	Sosna zwyczajna	SoS2BC155
460			Modrzew europejski	MdS2BC155
461			Daglezja zielona	DgS2BC155
462			Świerk pospolity	ŚwS2BC155
463			Jodła pospolita	JdS2BC155
464			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC155</i>
465		długość sztuk drewna w stosie: 1,60 m	Sosna zwyczajna	SoS2BC160
466			Modrzew europejski	MdS2BC160
467			Daglezja zielona	DgS2BC160
468			Świerk pospolity	ŚwS2BC160
469			Jodła pospolita	JdS2BC085
470			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC160</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
471		długość sztuk drewna w stosie: 2,55 m	Sosna zwyczajna	SoS2BC255
472			Modrzew europejski	MdS2BC255
473			Daglezja zielona	DgS2BC255
474			Świerk pospolity	ŚwS2BC255
475			Jodła pospolita	JdS2BC255
476			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC255</i>
477		długość sztuk drewna w stosie: 2,60 m	Sosna zwyczajna	SoS2BC260
478			Modrzew europejski	MdS2BC260
479			Daglezja zielona	DgS2BC260
480			Świerk pospolity	ŚwS2BC260
481			Jodła pospolita	JdS2BC260
482			Pozostałe gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC260</i>
483	Zbiór obejmujący konkretne stosy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego liściaste grube, krótkie (S2BG – K) - liściaste	długość sztuk drewna w stosie: 0,80 m	Buk zwyczajny	BkS2BG080
484			Grab pospolity	GbS2BG080
485			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG080</i>
486		długość	Buk zwyczajny	BkS2BG085

487		sztuk drewna w stosie: 0,85 m	Grab pospolity	GbS2BG085
488		(...)	Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG085</i>
(...)			(...)	(...)
489			Buk zwyczajny	BkS2BG145
490		długość sztuk drewna w stosie: 1,45 m	Grab pospolity	GbS2BG145
491		długość sztuk drewna w stosie: 1,50 m	Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG145</i>
492			Buk zwyczajny	BkS2BG150
493			Grab pospolity	GbS2BG150
494			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG150</i>
495	Zbiór obejmujący konkretne stosy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno użytkowe liściaste grube, długie (S2BG – D) – liściaste	długość sztuk drewna w stosie: 1,55 m	Buk zwyczajny	BkS2BG155
496			Grab pospolity	GbS2BG155
497			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastych według stałych globalnych ZSILP + S2BG155</i>
498		długość sztuk drewna w stosie: 1,60 m	Buk zwyczajny	BkS2BG160
499			Grab pospolity	GbS2BG160
500			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG160</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
501		długość sztuk drewna w stosie: 2,35 m	Buk zwyczajny	BkS2BG235
502			Grab pospolity	GbS2BG235
503			Pozostałe gatunki drzew Liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG235</i>
504		długość sztuk drewna w stosie: 2,40 m	Buk zwyczajny	BkS2BG240
505			Grab pospolity	GbS2BG240
506			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG240</i>
507	Zbiór obejmujący konkretne stosy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego liściaste cienkie, krótkie (S2BC – K) - liściaste	długość sztuk drewna w stosie: 0,80 m	Buk zwyczajny	BkS2BC080
508			Grab pospolity	GbS2BC080
509			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC080</i>
510		długość sztuk drewna w stosie: 0,85 m	Buk zwyczajny	BkS2BC085
511			Grab pospolity	GbS2BC085
512			Pozostałe gatunki drzew Liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC085</i>
(...)		(...)	(...)	(...)

513		długość sztuk drewna w stosie: 1,45 m	Buk zwyczajny	BkS2BC145
514			Grab pospolity	GbS2BC145
515			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC145</i>
516		długość sztuk drewna w stosie: 1,50 m	Buk zwyczajny	BkS2BC150
517			Grab pospolity	GbS2BC150
518			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC150</i>
519	Zbiór obejmujący konkretne stopy drewna średniowymiarowego grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego liściaste cienkie, długie (S2BC – D) – liściaste	długość sztuk drewna w stosie: 1,55 m	Buk zwyczajny	BkS2BC155
520			Grab pospolity	GbS2BC155
521			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC155</i>
522		długość sztuk drewna w stosie: 1,60 m	Buk zwyczajny	BkS2BC160
523			Grab pospolity	GbS2BC160
524			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC160</i>
(...)		(...)	(...)	(...)
525		długość sztuk drewna w stosie: 2,35 m	Buk zwyczajny	BkS2BC235
526			Grab pospolity	GbS2BC235
527			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC235</i>
528		długość sztuk drewna w stosie: 2,40 m	Buk zwyczajny	BkS2BC240
529			Grab pospolity	GbS2BC240
530			Pozostałe gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC240</i>
531	Zbiór obejmujący konkretne stopy drewna średniowymiarowego grupy 3 : drewno stosowe żerdziowe dla przemysłu		Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3A</i>
532			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S3A</i>
533	Zbiór obejmujący konkretne zgrupowania drewna średniowymiarowego grupy 3 : drewno stosowe żerdziowe ogólnego przeznaczenia	trzecia klasa grubości żerdzi ogólnego przeznaczenia (średnica znamionowa w korze: od 12 do 14 cm)	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .3</i>
534			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .3</i>
535		druga klasa grubości żerdzi ogólnego przeznaczenia (średnica znamionowa w korze: od 10 do 11 cm)	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .2</i>
536			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .2</i>
537		druga klasa grubości żerdzi ogólnego przeznaczenia (średnica znamionowa w korze: od 7 do 9 cm)	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .1</i>
538			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .1</i>
539	Zbiór obejmujący konkretne stopy drewna przeznaczonego n cele opałowe	szerokość stosu 0,5 m	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4.50.</i>
540			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.50</i>

541		szerokość stosu 1,0 m	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4.100</i>
542			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.100</i>
543		szerokość stosu 1,1 m	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4.110</i>
544			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.110</i>
545		szerokość stosu 1,2 m	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4.110</i>
546			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.110</i>
547	Zbiór obejmujący konkretne stopy drobnicy tyczkowej iglastej do przerobu mechanicznego (produkcja w ramach tzw. programów ogrodowych)	Gatunki drzew iglastych (sosna, modrzew, modrzew, dagleżja, świerk i jodła)	<i>Skrót danego gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M1PO)</i>	
548	Zbiór obejmujący konkretne stopy drobnicy tyczkowej pozostałego przeznaczenia (głównie do zrębkowania)	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M1</i>	
549		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M1</i>	
550	Zbiór obejmujący konkretne stopy drobnicy głównie gałęziowej na zrębki energetyczne	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2ZE</i>	
551		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2ZE</i>	
552	Zbiór obejmujący konkretne baloty z drobnicy głównie gałęziowej przeznaczone co do zasady na cele energetyczne	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2BE</i>	
553		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2BE</i>	
554	Zbiór obejmujący konkretne stopy drobnicy głównie gałęziowej przeznaczonej na cele opałowe	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2</i>	
555		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2</i>	
556	Zbiór obejmujący konkretne wiązki cieni drobnicy wiązanej lub w inny sposób pakietyzowanej	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2C</i>	
557		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2C</i>	
558	Zbiór obejmujący konkretne wiązki drobnicy wiązanej w wiązki faszyny	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2F</i>	
559		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2F</i>	
560	Zbiór obejmujące konkretne wiązki drobnicy w postaci wiązki chrustu opałowego (w tym hutniczego)	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2O</i>	
561		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2O</i>	
562	Zbiór obejmujący konkretne wiązki chrustu miotlarskiego	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + MO</i>	
563		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + MM</i>	
564	Zbiór obejmujący konkretne partie zrębów, wytwarzanych w zintegrowaniu pionowym z	Zbiór obejmujący konkretne partie przychodowe zrębów przemysłowych	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.1</i>

565	pozyskiwaniem surowca drzewnego bez jego odbioru (wnioskowanie o ilości surowca drzewnego zużytego na podstawie współczynnika, będącego standardowym ilorazem miąższości surowca drzewnego oraz masy świeżej zrębków surowca drzewnego) <i>Uwaga: zgodnie z normą surowiec drzewny w pojemnikach powinien być wyrażany w jednostkach masy</i>		Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.1</i>
566		Zbiór obejmujący konkretne partie przychodowe zrębków energetycznych	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.1</i>
567			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.1</i>
568		Zbiór obejmujących konkretne partie przychodowe zrębków opałowych	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.1</i>
569			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.1</i>
570	Zbiór obejmujący konkretne partie zrębków, wytwarzanych w zintegrowaniu pionowym z pozyskiwaniem surowca drzewnego poddawanego przed zrębkowaniem odbiorcy (przychodowanie magazynowe zrębków na podstawie wydania drewna z magazynu z uwzględnieniem zużycia normatywnego oraz powykonawczej specyfikacji manipulacyjnej)	Zbiór obejmujący konkretne partie przychodowe zrębków przemysłowych	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.2</i>
571			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.2</i>
572		Zbiór obejmujący konkretne partie przychodowe zrębków energetycznych	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.2</i>
573			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.2</i>
574		Zbiór obejmujących konkretne partie przychodowe zrębków opałowych	Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.2</i>
575			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.2</i>
576	Zbiór obejmujący konkretne stopy karpiny przemysłowej		Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + KP</i>
577			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + KP</i>
578	Zbiór obejmujący konkretne stopy karpiny opałowej		Gatunki drzew iglastych	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + KO</i>
579			Gatunki drzew liściastych	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + KO</i>
580	Zbiór obejmujący konkretne partie węgla drzewnego wytwarzanego metodą tradycyjną (produkcja pozostająca w zintegrowaniu pionowym z pozyskiwaniem surowca drzewnego poddawanego przed wypalaniem odbiorcy; przychodowanie magazynowe węgla drzewnego na podstawie wydania drewna z magazynu z uwzględnieniem zużycia normatywnego oraz powykonawczej specyfikacji manipulacyjnej)	Gatunki drzew iglastych		<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WGD</i>
581		Gatunki drzew liściastych		<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WGD</i>

Należy podkreślić, że w niektórych przypadkach grupowanie surowca drzewnego w zbiory, uwzględnione w Tab. 1, okazuje się niewystarczające z punktu widzenia efektu należytej substytucyjności drewna w danym zbiorze. W szczególności z punktu widzenia ww. efektu substytucyjności zachodzi potrzeba wyróżniania podzbiorów, obejmujących surowiec drzewny indywidualnie oznaczony, charakteryzujący się na przykład:

- 1) specyficzną szerokością słoików (przykładem jest tu sosna taborska),
- 2) określonym przebiegiem słoików na przekroju poprzecznym (drewno czeczotowe),
- 3) szczególną przydatnością dla przemysłu lutniczego (drewno rezonansowe),
- 4) uszkodzeniem mikrostruktury (drewno pokłeskowe).

Analiza kryterium produktowego przy wyodrębnianiu rynków właściwych drewna oraz rynków właściwych produktów z drewna – drewno i produkty z drewna w świetle Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU2008) oraz w świetle Nomenklatury scalonej określonej w załączniku nr I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej

Klasyfikacja jakościowo – wymiarowa drewna, przyjęta w Lasach Państwowych na potrzeby wyróżniania zbiorów drewna indywidualnie oznaczonego o **zasadniczo** najwyższym stopniu substytucyjności – z całą pewnością jest przydatna (a nawet niezbędna) przy wyróżnianiu rynków właściwych tego produktu.

Usankcjonowanie tej klasyfikacji w ramach systemu zasad należytej staranności wymaga jednak jej zintegrowania z unijną Nomenklaturą scaloną produktów poddawanych obrotowi – albowiem do tej właśnie nomenklatury odwołuje się Rozporządzenie przy oznaczaniu drewna i produktów z drewna wprowadzanych do obrotu. Ponadto wymogi krajowego prawa powszechnego wymagają przy oznaczaniu drewna oraz produktów z drewna uwzględnienia także Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU2008).

Produkty, będące w świetle PKWiU2008 oraz w świetle Nomenklatury scalonej drewnem i produktami z drewna, ujęto poniżej w tabeli 2.

Tab.2 Drewno i produkty z drewna, o których mowa w Rozporządzeniu, w świetle PKWiU2008

Oznaczenie produktu według PKWiU 2008	Nazwa własna produktu wg PKWiU 2008	Oznaczenie produktu według Nomenklatury scalonej określonej w załączniku nr I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. L 256 z 7.9.1987, s 1) [NSC] ¹
SEKCJA A: PRODUKTY ROLNICTWA, LEŚNICTWA, ŁOWIECTWA i RYBACTWA oraz USŁUGI WSOMAGAJĄCE		
Dział 02	PRODUKTY GOSPODARKI LEŚNEJ I USŁUGI ZWIĄZANE Z LEŚNICTWEM	
02.10.11.0	Sadzonki drzew i krzewów leśnych	0602 90 45 0602 90 49
02.10.12.0	Nasiona drzew i krzewów leśnych	1209 99 10
02.10.30.0	Drzewa leśne	0602 90 41
02.20.1	Drewno nieobrobione	
02.20.11	Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	
02.20.11.0	Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20
02.20.12	Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	
02.20.12.0	Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 4403 92 4403 99
02.20.13	Drewno okrągłe z drzew tropikalnych	
02.20.13.0	Drewno okrągłe z drzew tropikalnych	4403 41 00 4403 49
02.20.14	Drewno opałowe	
02.20.14.0	Drewno opałowe	4401 10 00
02.30.30	Części roślin, trawy, mchy i porosty nadające się do celów zdobniczych oraz pozostałe niejadalne dziko rosnące produkty leśne	
02.30.30.0	Części roślin, trawy, mchy i porosty nadające się do celów zdobniczych oraz pozostałe niejadalne dziko rosnące produkty leśne	0604 10 0604 91 40 0604 91 90 0604 99
02.30.40	Dziko rosnące jadalne produkty leśne	
02.30.40.0	Dziko rosnące jadalne produkty leśne	-
SEKCJA C PRODUKTY PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO		
Dział 15	SKÓRY I WYROBY ZE SKÓR WYPRAWIONYCH	
15.12.11	Wyroby rymarskie z dowolnego materiału przeznaczone dla zwierząt	
15.12.11.0	Wyroby rymarskie z dowolnego materiału przeznaczone dla zwierząt	4201 00 00
15.20.32	Obuwie wykonane z drewna, obuwie specjalne i pozostałe obuwie, gdzie indziej niesklasyfikowane	
15.20.32.0	Obuwie wykonane z drewna, obuwie specjalne i pozostałe obuwie, gdzie indziej niesklasyfikowane	6403 20 6405 90

Dział 16	DREWNO I WYROBY Z DREWNA I KORKA, Z WYŁĄCZENIEM MEBLI; WYROBY ZE SŁOMY I MATERIAŁÓW W RODZAJU STOSOWANYCH DO WYPLATANIA	
16.10	DREWNO PRZETARTE I STRUGANE	
16.10.10	Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, o grubości > 6 mm; drewniane podkłady kolejowe lub tramwajowe, nieimpregnowane	
16.10.10.0	Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, o grubości > 6 mm; drewniane podkłady kolejowe lub tramwajowe, nieimpregnowane	4406 10 00 4407
16.10.21	Drewno kształtowane w sposób ciągły wzdłuż dowolnej krawędzi lub powierzchni, włączając niepołączone drewniane materiały podłogowe oraz wałki i listwy przypodłogowe	
16.10.21.0	Drewno kształtowane w sposób ciągły wzdłuż dowolnej krawędzi lub powierzchni, włączając niepołączone drewniane materiały podłogowe oraz wałki i listwy przypodłogowe	4409
16.10.22	Węlna drzewna; mączka drzewna	
16.10.22.0	Węlna drzewna; mączka drzewna	4405 00 00
16.10.23	Drewno w postaci wiórów lub kawałków	
16.10.23.0	Drewno w postaci wiórów lub kawałków	4401 21 00 4401 22 00
16.10.3	Drewno nieobrobione; drewniane podkłady kolejowe lub tramwajowe impregnowane lub poddane innej obróbce	
16.10.31	Drewno nieobrobione malowane, bejcowane, nasycone kreozotem lub innymi środkami konserwującymi	
16.10.31.0	Drewno nieobrobione, malowane, bejcowane, nasycone kreozotem lub innymi środkami konserwującymi	4403 10 00
16.10.32	Drewniane podkłady kolejowe lub tramwajowe impregnowane	
16.10.32.0	Drewniane podkłady kolejowe lub tramwajowe impregnowane	4406 90 00
16.10.39	Pozostałe drewno nieobrobione, włączając rozłupane pale i tyczki	
16.10.39.0	Pozostałe drewno nieobrobione, włączając rozłupane pale i tyczki	4404 10 00 4404 20 00
16.2	WYROBY Z DREWNA, KORKA, SŁOMY I MATERIAŁÓW W RODZAJU STOSOWANYCH DO WYPLATANIA	
16.21	FORNIR I PŁYTY NA BAZIE DREWNA	
16.21.1	Sklejka, płyty fornirowane i podobne laminowane płyty i arkusze; płyty wiórowe i podobne płyty, z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	
16.21.11	Sklejka, płyty fornirowane i podobne laminowane płyty i arkusze z bambusa	
16.21.11.0	Sklejka, płyty fornirowane i podobne laminowane płyty i arkusze z bambusa	4412 10 00
16.21.12	Pozostałe rodzaje sklejki, płyt fornirowanych i podobnych laminowanych płyt i arkuszy	
16.21.12.0	Pozostałe rodzaje sklejki, płyt fornirowanych i podobnych laminowanych płyt i arkuszy	4412 31 4412 32 00 4412 39 00 4412 94 4412 99
16.21.13	Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	
16.21.13.0	Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	4410
16.21.14	Płyty pilśniowe z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	
16.21.14.0	Płyty pilśniowe z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	4411
16.21.2	Fornir, arkusze do produkcji sklejki; drewno utwardzone	
16.21.21	Fornir, arkusze do produkcji sklejki i pozostałe drewno pilowane wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, o grubości ≤ 6 mm	
16.21.21.0	Fornir, arkusze do produkcji sklejki i pozostałe drewno pilowane wzdłużnie, skrawane warstwami	4408

	lub okorowane, o grubości ≤ 6 mm	
16.21.22	Drewno utwardzone w postaci bloków, płyt, desek lub kształtowników profilowanych	
16.21.22.0	Drewno utwardzone w postaci bloków, płyt, desek lub kształtowników profilowanych	4413 00 00
16.22	GOTOWE PŁYTY PODŁOGOWE	
16.22.10	Gotowe płyty podłogowe	
16.22.10.0	Gotowe płyty podłogowe	4418 71 00 4418 72 00 4418 79 00
16.23	POZOSTAŁE WYROBY STOLARSKIE I CIESIELSKIE DLA BUDOWNICTWA	
16.23.1	Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa z drewna, z wyłączeniem drewnianych budynków prefabrykowanych	
16.23.11	Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna	
16.23.11.0	Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna	4418 10 4418 20
16.23.12	Płyty szalunkowe do prac betonarskich, dachówki i gonty, z drewna	
16.23.12.0	Płyty szalunkowe do prac betonarskich, dachówki i gonty, z drewna	4418 40 00 4418 50 00
16.23.19	Wyroby stolarskie i ciesielskie z drewna, gdzie indziej niesklasyfikowane	
16.23.19.0	Wyroby stolarskie i ciesielskie z drewna, gdzie indziej niesklasyfikowane	4418 60 00 4418 90
16.23.20	Prefabrykowane budynki z drewna	
16.23.20.0	Prefabrykowane budynki z drewna	9406 00 11 9406 00 20
16.24	OPAKOWANIA DREWNIANE	
16.24.1	Opakowania drewniane	
16.24.11	Palety, palety skrzyniowe i pozostałe płyty załadunkowe, z drewna	
16.24.11.0	Palety, palety skrzyniowe i pozostałe płyty załadunkowe, z drewna	4415 20
16.24.12	Beczki i pozostałe wyroby bednarskie, z drewna	
16.24.12.0	Beczki i pozostałe wyroby bednarskie, z drewna	4416 00 00
16.24.13	Pozostałe opakowania drewniane i ich części	
16.24.13.0	Pozostałe opakowania drewniane i ich części	4415 10
16.29	POZOSTAŁE WYROBY Z DREWNA; WYROBY Z KORKA, SŁOMY I MATERIAŁÓW W RODZAJU STOSOWANYCH DO WYPLATANIA	
16.29.1	Pozostałe wyroby z drewna	
16.29.11	Narzędzia, oprawy i rękojeści narzędzi, części miotel, szczotek i pędzli, bloki do wyrobu fajek, prawidła i kopyta do obuwnia, z drewna	
16.29.11.0	Narzędzia, oprawy i rękojeści narzędzi, części miotel, szczotek i pędzli, bloki do wyrobu fajek, prawidła i kopyta do obuwnia, z drewna	4417 00 00 9614 00 10
16.29.12	Przybory stołowe i kuchenne, z drewna	
16.29.12.0	Przybory stołowe i kuchenne, z drewna	4419 00
16.29.13	Intarsje i mozaiki, kasety i szkatułki na biżuterię lub sztucce i podobne artykuły, statuetki oraz pozostałe ozdoby, z drewna	
16.29.13.0	Intarsje i mozaiki, kasety i szkatułki na biżuterię lub sztucce i podobne artykuły, statuetki oraz pozostałe ozdoby, z drewna	4420
16.29.14	Ramy do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów oraz pozostałe wyroby, z drewna	
16.29.14.0	Ramy do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów oraz pozostałe wyroby, z drewna	4414 00 4421 6406 91 00 6603 90 10
Dział 20	Chemikalia i wyroby chemiczne	

20.14.72	Węgiel drzewny	
20.14.72.0	Węgiel drzewny	4402
20.30.22	Pozostałe farby i pokosty, gotowe sykatywy i masy uszczelniające	
20.30.22.0	Pozostałe farby i pokosty, gotowe sykatywy i masy uszczelniające	3214
20.51.20	Zapałki	
20.51.20	Zapałki	3605 00 00
Dział 23	WYROBY Z POZOSTAŁYCH MINERALNYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH	
23.65.11	Tafle, płyty, płytki, bloki i podobne wyroby z włókien roślinnych, słomy lub odpadów drewna	
23.65.11.0	Tafle, płyty, płytki, bloki i podobne wyroby z włókien roślinnych, słomy lub odpadów drewna aglomerowanych spoiwem mineralnym	6808 00 00
Dział 26	KOMPUTERY, WYROBY ELEKTRONICZNE I OPTYCZNE	
26.52.26	Koperty do zegarków, obudowy zegarów i ich części	
26.52.26.0	Koperty do zegarków, obudowy zegarów i ich części	9111 9112
Dział 28	MASZYNY I URZĄDZENIA GDZIE INDEKS NIE SKŁASYFIKOWANE	
28.94.51	Części i akcesoria maszyn tkackich i przędzarek	
28.94.51.0	Części i akcesoria maszyn tkackich i przędzarek	8448 20 00 8448 31 00 8448 32 00 8448 33 8448 39 00 8448 42 00 8448 49 00 8448 51 8448 59 00
28.94.52	Części i akcesoria pozostałych maszyn dla przemysłu tekstylnego, odzieżowego i skórzanego	
28.94.52.0	Części i akcesoria pozostałych maszyn dla przemysłu tekstylnego, odzieżowego i skórzanego	8450 90 00 8451 90 00 8452 30 8452 40 00 8452 90 00 8453 90 00
28.99.32	Karuzele, huśtawki, strzelnice i pozostałe urządzenia rozrywkowe na wolnym powietrzu	
28.99.32.0	Karuzele, huśtawki, strzelnice i pozostałe urządzenia rozrywkowe na wolnym powietrzu	9508
Dział 30	POZOSTAŁY SPZREŻ TRANSPORTOWY	
30.12.11	Łodzie żaglowe wypożyczkowe lub sportowe, w tym z silnikiem pomocniczym	
30.12.11.0	Łodzie żaglowe wypożyczkowe lub sportowe, w tym z silnikiem pomocniczym	8903 91
30.12.19	Pozostałe pływające jednostki wypożyczkowe lub sportowe; łodzie wiosłowe i kajaki	
30.12.19.0	Pozostałe pływające jednostki wypożyczkowe lub sportowe; łodzie wiosłowe i kajaki	8903 92 8903 99

30.99.10	Pozostały sprzęt transportowy, gdzie indziej niesklasyfikowany	
30.99.10.0	Pozostały sprzęt transportowy, gdzie indziej niesklasyfikowany	8716 80 00
Dział 31	MEBLE	
31.00.12	Meble do siedzenia, o konstrukcji głównie drewnianej	
31.00.12.0	Meble do siedzenia, o konstrukcji głównie drewnianej	9401 40 00 9401 51 00 9401 59 00 9401 61 00 9401 69 00
31.00.20	Części mebli, z wyłączeniem mebli do siedzenia	
31.00.20.0	Części mebli, z wyłączeniem części mebli do siedzenia	9403 90
31.01.12	Meble drewniane w rodzaju używanych w biurze	
31.01.12.0	Meble drewniane w rodzaju używanych w biurze	9403 30
31.01.13	Meble drewniane w rodzaju używanych w sklepie	
31.01.13.0	Meble drewniane w rodzaju używanych w sklepie	9403 60 30
31.02.10.0	Meble kuchenne	
31.02.10.0	Meble kuchenne	9403 40
31.09.12	Meble drewniane, w rodzaju używanych w sypialniach, pokojach stołowych i salonach	
31.09.12.0	Meble drewniane, w rodzaju używanych w sypialniach, pokojach stołowych i salonach	9403 50 00 9403 60 10
31.09.13	Meble drewniane, gdzie indziej niesklasyfikowane	
31.09.13.0	Meble drewniane, gdzie indziej niesklasyfikowane	9403 60 90
Dział 32	POZOSTAŁE WYROBY	
32.20.13	Organy piszczałkowe klawiszowe, fisharmonie i podobne instrumenty klawiszowe; akordeony i podobne instrumenty; harmonijki ustne; instrumenty muzyczne dęte	
32.20.13.0	Organy piszczałkowe klawiszowe, fisharmonie i podobne instrumenty klawiszowe; akordeony i podobne instrumenty; harmonijki ustne; instrumenty muzyczne dęte	9205
32.20.15	Pozostałe instrumenty muzyczne	
32.20.15.0	Pozostałe instrumenty muzyczne	9206 00 00 9208
32.20.20	Części i akcesoria do instrumentów muzycznych	
32.20.20.0	Części i akcesoria do instrumentów muzycznych	9209 91 00 9209 92 00 9209 94 00 9209 99 20 9209 99 70
32.30.11	Narty śniegowe i pozostały sprzęt narciarski oraz osprzęt, z wyłączeniem obuwia; łyżwy i wrotki, włączając buty łyżwiarskie z przymocowanymi łyżwami lub wrotkami; części	
32.30.11.0	Narty śniegowe i pozostały sprzęt narciarski oraz osprzęt, z wyłączeniem obuwia; łyżwy i wrotki, włączając buty łyżwiarskie z przymocowanymi łyżwami lub wrotkami; części	9506 11 9506 12 00 9506 19 00 9506 70
32.30.13	Narty wodne, deski surfingowe, deski windsurfingowe oraz pozostały sprzęt do sportów wodnych	
32.30.13.0	Narty wodne, deski surfingowe, deski windsurfingowe oraz pozostały sprzęt do sportów wodnych	9506 21 00 9506 29 00

32.30.14	Sprzęt gimnastyczny lub lekkoatletyczny	
32.30.14.0	Sprzęt gimnastyczny lub lekkoatletyczny	9506 91
32.30.15	Pozostały sprzęt do uprawiania sportów lub do gier na wolnym powietrzu; baseny i brodziki	
32.30.15.0	Pozostały sprzęt do uprawiania sportów lub do gier na wolnym powietrzu; baseny i brodziki 4203 21	4203 21 00 9506 31 00 9506 32 00 9506 39 9506 40 9506 51 00 9506 59 00 9506 61 00 9506 62 9506 69 9506 99
32.30.16	Wędki i pozostały sprzęt wędkarski; przybory łowieckie lub strzeleckie, gdzie indziej niesklasyfikowane	
32.30.16.0	Wędki i pozostały sprzęt wędkarski; przybory łowieckie lub strzeleckie, gdzie indziej niesklasyfikowane	9507
32.40.11	Lalki przedstawiające wyłącznie postacie ludzkie	
32.40.11.0	Lalki przedstawiające wyłącznie postacie ludzkie	503 00 21
32.40.12	Zabawki przedstawiające zwierzęta lub postacie inne niż ludzkie	
32.40.12.1	Zabawki przedstawiające zwierzęta lub postacie inne niż ludzkie	9503 00 41 9503 00 49
32.40.13	Części i akcesoria lalek przedstawiających postacie ludzkie	
32.40.13.0	Części i akcesoria lalek przedstawiających postacie ludzkie	9503 00 29
32.40.20	Kolejki elektryczne oraz ich wyposażenie dodatkowe; pozostałe modele w zmniejszonej skali lub zestawy i zabawki konstrukcyjne	
32.40.20.0	Kolejki elektryczne oraz ich wyposażenie dodatkowe; pozostałe modele w zmniejszonej skali lub zestawy i zabawki konstrukcyjne	9503 00 30 9503 00 35 9503 00 39
32.40.31	Zabawki na kółkach przeznaczone do jazdy dla dzieci; wózki dla lalek	
32.40.31.0	Zabawki na kółkach przeznaczone do jazdy dla dzieci; wózki dla lalek	9503 00 10
32.40.32	Układanki	
32.40.32.0	Układanki	9503 00 61 9503 00 69
32.40.39	Gry i zabawki, gdzie indziej niesklasyfikowane	
32.40.39.0	Gry i zabawki, gdzie indziej niesklasyfikowane	9503 00 55 9503 00 70 9503 00 75 9503 00 79 9503 00 81 9503 00 85 9503 00 95 9503 00 99
32.40.42	Artykuły przeznaczone do gry w bilard, do gier towarzyskich, stołowych lub salonowych; pozostałe gry uruchamiane przez wrzucenie monety lub żetonu	
32.40.42.0	Artykuły przeznaczone do gry w bilard, do gier towarzyskich, stołowych lub salonowych; pozostałe gry uruchamiane przez wrzucenie monety lub	9504 20 9504 30 9504 90 10

	żetonu	
32.91.11	Miotły, szczotki i pędzle do stosowania w gospodarstwie domowym	
32.91.11.0	Miotły, szczotki i pędzle do stosowania w gospodarstwie domowym	9603 10 00 9603 90
32.99.12	Pióra kulkowe i długopisy; pisaki i pióra z końcówkami filcowymi lub innego rodzaju porowatymi końcówkami; ołówki automatyczne	
32.99.12.0	Pióra kulkowe i długopisy; pisaki i pióra z końcówkami filcowymi lub innego rodzaju porowatymi końcówkami; ołówki automatyczne	9608 10 9608 20 00 9608 40 00
32.99.13	Pióra do kreślenia tuszem; pióra wieczne, rapidografy i pozostałe pióra	
32.99.13.0	Pióra do kreślenia tuszem; pióra wieczne, rapidografy i pozostałe pióra	9608 31 00 9608 39
32.99.14	Przybory do pisania w kompletach, obsadki do piór i długopisów, obsadki do ołówków i podobne; części do nich	
32.99.14.0	Przybory do pisania w kompletach, obsadki do piór i długopisów, obsadki do ołówków i podobne; części do nich	9608 50 00 9608 60 9608 91 00 9608 99
32.99.15	Ołówki, kredki, pręciki ołówkowe, pastele, węgle rysunkowe, kredy do pisania lub rysowania, kredy krawieckie	
32.99.15.0	Ołówki, kredki, pręciki ołówkowe, pastele, węgle rysunkowe, kredy do pisania lub rysowania, kredy krawieckie	9609
32.99.16	Tabliczki i tablice do pisania, kreślenia lub rysowania; datowniki, pieczęcie lub numeratory itp.; taśmy do maszyn do pisania i inne podobne; poduszki do tuszu	
32.99.16.0	Tabliczki i tablice do pisania, kreślenia lub rysowania; datowniki, pieczęcie lub numeratory itp.; taśmy do maszyn do pisania i inne podobne; poduszki do tuszu	9610 00 00 9611 00 00 9612
32.99.21	Parasole, parasole przeciwsłoneczne; laski, stołki myśliwskie, szpicruty, bicze itp.	
32.99.21.0	Parasole, parasole przeciwsłoneczne; laski, stołki myśliwskie, szpicruty, bicze itp.	6601 6602 00 00
32.99.22	Części, szkielety i akcesoria do parasoli, parasoli przeciwsłonecznych, lasek, stołków myśliwskich, szpicrut, biczów itp.	
32.99.22.0	Części, szkielety i akcesoria do parasoli, parasoli przeciwsłonecznych, lasek, stołków myśliwskich, szpicrut, biczów itp.	6603 20 00 6603 90 90
32.99.23	Zatrzaski, zatrzaski guzikowe i ich części; guziki; zamki błyskawiczne	
32.99.23.0	Zatrzaski, zatrzaski guzikowe i ich części; guziki; zamki błyskawiczne	9606 10 00 9606 21 00 9606 22 00 9606 29 00 9607 11 00 9607 19 00
32.99.24	Formy do guzików i pozostałe ich części; półprodukty guzików; części zamków błyskawicznych	

32.99.24.0	Formy do guzików i pozostałe ich części; półprodukty guzików; części zamków błyskawicznych	9606 30 00 9607 20
32.99.41	Zapalniczki do papierosów i pozostałe zapalniczki; fajki do tytoniu (włączając cybuchy), cygarniczki oraz części tych wyrobów	
32.99.41.0	Zapalniczki do papierosów i pozostałe zapalniczki; fajki do tytoniu (włączając cybuchy), cygarniczki oraz części tych wyrobów	9613 10 00 9613 20 9613 80 00 9614 00 90
32.99.53	Przyrządy, aparaty i modele przeznaczone wyłącznie do celów pokazowych	
32.99.53.0	Przyrządy, aparaty i modele przeznaczone wyłącznie do celów pokazowych	9023 00
32.99.59	Pozostałe różne wyroby, gdzie indziej niesklasyfikowane	
32.99.59.0	Pozostałe różne wyroby, gdzie indziej niesklasyfikowane	4206 00 00 4905 10 00 9020 00 00 9601 9602 00 00 9604 00 00 9617 00 9618 00 00
90.03.13	Oryginały prac malarzy, grafików i rzeźbiarzy	
90.03.13.0	Oryginały prac malarzy, grafików i rzeźbiarzy	9701 10 00 9701 90 00 9702 00 00 9703 00 00
¹ według daty sporządzenia niniejszego opracowania załącznik nr 1 do Rozporządzenia nr 2658/87 został zwarty w Dz.UrzUEL.2012.304.1 (R)		

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE
do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w
kontekście przepisów unijnych dotyczących wprowadzania drewna do
obrotu (zwanych dalej Rozporządzeniem)

1. Ciąg dalszy rozważań na temat klasyfikacji i charakterystyki rynków właściwych
surowca drzewnego oraz rozważania na temat rynków właściwych produktów z
drewna

Wyodrębnienie rynków właściwych drewna oraz rynków właściwych produktów z drewna
warunkiem brzegowym systemu zasad należytej staranności, o których mowa w
Rozporządzeniu

Analizując tabelę 2, należy mieć na względzie, że Nomenklatura scalona nie uwzględnia produktów (w tym produktów z drewna), które są urządzeniami nieruchomymi, podczas gdy wiele podmiotów wprowadza do obrotu (w tym po raz pierwszy) wyroby z drewna, będące właśnie urządzeniami nieruchomymi (będące w rozumieniu PKD oraz PKWiU2008 obiektami budowlanymi, wytworzonymi, w całości lub głównie, z drewna).

Brak ujęcia urządzeń nieruchomych w Nomenklaturze scalonej jest zrozumiałe, albowiem służy ona przede wszystkim ustalaniu stawek celnych, obowiązujących w międzynarodowym obrocie produktami. Urządzenia nieruchome, ze swej istoty, nie mogą być oczywiście przedmiotem obrotu międzynarodowego, gdyż są związane lub są przypisane do konkretnej powierzchni ziemskiej, którą pokrywają.

Z załącznika do Rozporządzenia wynika, że ma ono zastosowanie do następujących produktów z drewna:

- 1) podkładów kolejowych lub tramwajowych, wykonanych z drewna,
- 2) wyrobów o grubości przekraczającej 6 mm, powstających w następstwie:
 - a) przecierania drewna okrągłego,
 - b) strugania wzdłuż drewna okrągłego,
 - c) skrawania drewna okrągłego warstwami,
 - d) obwodowego skrawania drewna okrągłego,
- 3) wyrobów o grubości nieprzekraczającej 6 mm, powstających w następstwie (1) przecierania drewna okrągłego wzdłuż, (3) skrawania drewna okrągłego warstwami lub (4) skrawania drewna obwodowo – z przeznaczeniem tak otrzymanych arkuszy m.in. na fornir, sklejkę, pozostałe drewno warstwowe, a także inne wyroby,
- 4) wyrobów z drewna (w tym wcześniej poddanego obróbce mechanicznej, o której w szczególności jest mowa w ppkt. 2), powstających w następstwie kształtowania w sposób ciągły wzdłuż dowolnej krawędzi, końców lub powierzchni,
- 5) płyt wiórowych (w tym płyt OSB),
- 6) płyt pilśniowych,
- 7) sklejek, płyt fenirowych i podobnych wyrobów warstwowych,
- 8) bloków, płyt, desek lub kształtowników profilowanych z drewna utwardzonego,
- 9) ram do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów z drewna,
- 10) różnych opakowań z drewna,

- 11) wyrobów bednarskich,
- 12) wyrobów stolarskich i ciesielskich,
- 13) mebli drewnianych,
- 14) drewnianych budynków prefabrykowanych,
- 15) ścieru z drewna i papieru (z wyjątkiem produktów z bambusa i produktów, wytwarzanych z makulatury oraz innych odpadów).

Rozporządzenie zdaje się nie uwzględniać okoliczności, że wiele podmiotów (w tym niektóre gospodarstwa leśne) prowadząc tzw. działalność zintegrowaną pionowo, wprowadza po raz pierwszy na rynek wewnętrznych produkty z drewna, będące półproduktami, prefabrykatami (w tym prefabrykatami konstrukcyjnymi), ruchomościami finalnymi z drewna lub urządzeniami nieruchomymi z drewna jako głównym materiałem wyjściowym – nie wymienionymi w załączniku do tego aktu, a przynajmniej niemożliwymi do jednoznacznej identyfikacji na podstawie NSC.

W rzetelnym podejściu do wykonania Rozporządzenia okoliczność ta nie powinna być pomijana, choćby z tego względu, że jest to niezbędne dla generowania bardzo istotnego raportu kontrolingowego, służącego do oceny ryzyka wprowadzania do obrotu drewna nielegalnie pozyskanego (lub wprowadzania do obrotu produktów z takiego drewna) – tzw. raportu „wejścia – wyjścia” (o czym dalej).

***Analiza kryterium produktowego przy wyodrębnianiu rynków właściwych drewna oraz
rynków właściwych produktów z drewna – synchronizacja klasyfikacji jakościowo –
wymiarowej drewna, PKWiU2008 oraz NSC***

Na potrzeby rzetelnego wykonania Rozporządzenia – w tabeli 3 utrwalono wyniki synchronizacji: (1) klasyfikacji jakościowo – wymiarowej drewna, obowiązującej w LP (2) PKWiU2008 oraz (3) NSC.

Tab. 3 Synchronizacja klasyfikacji jakościowo – wymiarowej, PKWiU 2008 oraz Nomenklatury Scalonej UE odniesieniu do drewna oraz produktów z drewna, o których mowa w Rozporządzeniu

Określenie wyrobu (nazwa wyrobu stosowania w LP lub nazwa zwyczajowa)	Oznaczenie symbolem	Opis działalności prowadzący do wytworzenia wyrobu zawarty w PKD lub wynikający z PKD	Oznaczenie i nazwa produktu według PKWiU 2008	Oznaczenie i nazwa produktu według NSC (lub nazwa odpowiednio zmieniona celem nadania jednoznaczności w odniesieniu do Lasów Państwowych) albo zobrazowanie urządzeń nieruchomości jako wyrobu wprowadzanego na rynek
Część I				
Wyroby będące surowcem drzewnym lub wyrobem traktowanym na równi z drewnem w stanie nieprzetworzonych , przywiązane do działalności, mieszczącej się w podklasie 02.20 Z Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – pozyskiwanie drewna				
Drewno wielkowymiarowe klasy A specjalnej (drewno okleinowe)	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA1.3</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekłodowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekłodowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekłodowane
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WA1.3</i>	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekłodowane	4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekłodowane
				4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe
				4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekłodowane
				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych

	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA1.2</i>		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00	
				4403 20 39	
				4403 20 99	
			02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90	
				4403 92 90	
	4403 99 10				
	4403 99 59				
	4403 99 95				
	Drewna wielkowymiarowe klasy A zwyczajnej		<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.3</i>	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane
					4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane
4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane					
<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.3</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane		
			4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane		
			4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe		
			4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzożowe niekładowane		

				Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych	
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.2		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 99 95	
				4403 20 00	
				4403 20 39	
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WA0.2		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 99	
				4403 91 90	
				4403 92 90	
				4403 99 10	
	Drewno wielkowymiarowe klasy B specjalnej (drewno sklejkowe i zapalczane = drewno łuszczarskie)		Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.3	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 99 59
					4403 99 95
4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane					
Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.3		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane	4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane	
				4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane	
				4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane	

				Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe	4403 99 10
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.2		Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzożowe niekładowane	4403 99 59
				Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych	4403 99 95
					4403 20 00
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.2		Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 20 39
					4403 20 99
					4403 91 90
					4403 92 90
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.1		Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB1.1		Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 20 00
					4403 20 39
					4403 20 99
					4403 91 90
					4403 92 90
		4403 99 10			
		4403 99 59			
		4403 99 95			

Drewna wielkowymiarowe klasy B zwyczajnej	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.3		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane
			4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane	
			4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane	
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.3		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane
			4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane	
			4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe	
			4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekładowane	
			4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych	
			4403 20 00	
			4403 20 39	
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.2		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 99
Skrót gatunku drzewa	02.20.12.0 Drewno nieobrobione	4403 91 90		
		4403 92 90		

	liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.2		Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 99 10	
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.1		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 99 59	
				4403 99 95	
				4403 20 00	
				4403 20 39	
				4403 20 99	
				Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WB0.1	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych
	4403 92 90				
	4403 99 10				
	4403 99 59				
	4403 99 95				
	Drewno wielkowymiarowe klasy C specjalnej (drewno na słupy teletechniczne)		Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.3		
4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); nieklódowane					
4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; nieklódowane					
4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; nieklódowane					
4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; nieklódowane					
4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie					
Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC1.3		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych			

	globalnych ZSILP + WC0.3				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.3				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane
				02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane
					4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane
					4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe
					4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekładowane
					4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych
					4403 20 00
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.2			02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 39
					4403 20 99
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.2			02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
4403 99 95					

	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.1</i>		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WC0.1</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
4403 99 59				
Drewno wielkowymiarowe klasy D	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WD.3</i>	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane	
			4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane	
			4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane	
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WD.3</i>	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane	
			4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane	
			4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe	
			4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzożowe niekładowane	

				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WD.2	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00	
			4403 20 39	
			4403 20 99	
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WD.2	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90	
			4403 92 90	
			4403 99 10	
			4403 99 59	
			4403 99 95	
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WD.1	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00	
			4403 20 39	
			4403 20 99	
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WD.1	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90	
			4403 92 90	
			4403 99 10	
			4403 99 59	
4403 99 95				
Drewno wielkowymiarowe iglaste w kłodach klasy jakości A	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WAKP. K3	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 11 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); kładowane	
			4403 20 31 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); kładowane	
			4403 20 91	

				Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; kłodowane
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WAKG. K3</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
				4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K3</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
				4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
Drewno wielkowymiarowe iglaste w kłodach klasy jakości B	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K3</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K3</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WBKG. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
Drewno wielkowymiarowe iglaste w kłodach klasy jakości C	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91

	<i>globalnych ZSILP + WCKP. K3</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKG. K3</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKP. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKG. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKP. K1</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WCKG. K1</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91

	<i>globalnych ZSILP + WCKS. K1</i>			
Drewno wielkowymiarowe iglaste w kłodach klasy jakości D	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKP. K3</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKG. K3</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKP. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKG. K2</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKP. K1</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91

	<i>globalnych ZSILP + WDKG. K1</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WDKS. K1</i>			4403 20 11
				4403 20 31
				4403 20 91
Drewno średniowymiarowe grupy I specjalnej (drewno stosowe średniowymiarowe długie - słupy średniowymiarowe)	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + W11</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej takiej jak: kopalniak, żerdzie i słupy,	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); nieklodowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); nieklodowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne; nieklodowane
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + W11</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb); nieklodowane
				4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk); nieklodowane
				4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe
				4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe nieklodowane
				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych

Drewno średniowymiarowe grupy 1 zwyczajnej (drewno stosowe średniowymiarowe długie - drewno kopalniakowe)	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + W10		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00
			4403 20 39	
			4403 20 99	
			4403 91 90	
			4403 92 90	
			4403 99 10	
Drewno średniowymiarowe grupy 2 (drewno stosowe użytkowe - przeznaczone na cele energetyczne) (S2AC)	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC100	Pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 99 59
				4403 99 95
Drewno średniowymiarowe grupy 2 (drewno stosowe użytkowe - przeznaczone na cele energetyczne) (S2AC)	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC100	Pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe	02.20.14.0 Drewno opałowe	4401 10 00
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC100			Drewno opałowe w postaci kłód, szczap, gałęzi, wiązek chrustu lub w podobnych postaciach
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC110			
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC110			
	(...)			

	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC300</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC300</i>			
Drewno średniowymiarowe grupy 2 (drewno stosowe użytkowe ogólnego przeznaczenia do przerobu przemysłowego) (S2AP)	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP050</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane
	<i>Skrót gatunku drzewa</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie

	liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP050		Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane	4403 92 90	
	Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane			4403 99 10		
	Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe			4403 99 59		
	Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekładowane			4403 99 95		
	Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych			4403 20 00		
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP060		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 20 39	
					4403 20 99	
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP060		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 91 90	
					4403 92 90	
					4403 99 10	
					4403 99 59	
					4403 99 95	
	(...)					
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 20 00	
					4403 20 39	
					4403 20 99	
	Skrót gatunku drzewa		02.20.12.0 Drewno nieobrobione		4403 91 90	
					4403 92 90	

	liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC290		Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 99 10	
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2AC300			4403 99 59	
				4403 99 95	
			Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2AP300	4403 20 00	
	4403 20 39				
	4403 20 99				
			02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
4403 99 59					
4403 99 95					
Drewno sosowe średniowymiarowe grupy 2 : drewno sosowe użytkowe iglaste do przerobu mechanicznego grube, krótkie (S2BG-K) - iglaste	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG080	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); nieklodowane	
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); nieklodowane	
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; nieklodowane	
	4403 20 00				
	4403 20 39				
	4403 20 99				
	(...)				
	4403 20 00				
	4403 20 39				
	4403 20 99				
Skrót gatunku drzewa					

	<i>iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG145</i>			4403 20 99
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG150</i>			4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
				4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
				4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
				(...)
				4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
				4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
Drewno	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG260</i>			4403 20 00

średniowymiarowe grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego iglaste cienkie, krótkie (S2BC –K) – iglaste	drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC080			4403 20 39
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC085			4403 20 99
				4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
	(...)			(...)
Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC145	4403 20 00			
	4403 20 39			
	4403 20 99			
	4403 20 00			
Drewno stosowe średniowymiarowe grupy 2 : drewno stosowe użytkowe do przerobu mechanicznego iglaste cienkie, długie (S2BC –D) – iglaste	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC155			4403 20 39
				4403 20 99
				4403 20 00
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC160			4403 20 39
				4403 20 99
				4403 20 00
				4403 20 39

	(...)			(...)
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC255			4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99

	(...)			(...)
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG145</i>			4403 91 90
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BG150</i>			4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
				4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
				4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
				4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
				(...)
				4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
				4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59

	stałych globalnych ZSILP + S2BG240				4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					(...)
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403 92 90
					4403 99 10
					4403 99 59
					4403 99 95
					4403 91 90
					4403

liściaste	<i>drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC160</i>			4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
				(...)
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC235</i>			4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S2BC240</i>			4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
Drewno stosowe średniowymiarowe grupy 3 : drewno stosowe żerdziowe dla przemysłu	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3A</i>	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); nieklódowane	
			4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); nieklódowane	
			4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; nieklódowane	
			4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; nieklódowane	
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych</i>	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		

	<i>globalnych ZSILP + S3A</i>			4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane 4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe 4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekładowane 4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych
Drewno średniowymiarowe zgrupowane w stopy grupy 3 : drewno stosowe żerdziowe ogólnego przeznaczenia	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .3</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej takiej jak: kopalniak, żerdzie i słupy	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane 4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane 4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .3</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane 4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane 4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe

				4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekładowane
				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe niotropikalne gatunki drzew liściastych
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .2	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .2	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95
	Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .1	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 20 00
				4403 20 39
				4403 20 99
	Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S3B .1	02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych		4403 91 90
				4403 92 90
				4403 99 10
				4403 99 59
				4403 99 95

Drewno stosowe przeznaczone na cele opałowe	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4.50.</i>	Pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe	02.20.14.0 Drewno opałowe	4401 10 00 Drewno opałowe w postaci kłód, szczap, gałęzi, wiązek chrustu lub w podobnych postaciach
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.50</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4.100</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.100</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4. 110</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.110</i>			

	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + S4.120</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + S4.120</i>			
Drobnica tyczkowa iglasta w stosach do przerobu mechanicznego (produkcja w ramach tzw. programów ogrodowych)	<i>Skrót danego gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M1PO)</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane
Drobnica tyczkowa w stosach pozostałego przeznaczenia (głównie do zrębkowania)	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M1</i>		02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); niekładowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); niekładowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; niekładowane

	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M1</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; niekładowane
				4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane
				4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe
				4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekładowane
				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych
Drobnica głównie gałęziowa na zrębki energetyczne	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2ZE</i>	Pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe	02.20.14.0 Drewno opałowe	4401 10 00 Drewno opałowe w postaci kłód, szczap, gałęzi, wiązek chrustu lub w podobnych postaciach
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2ZE</i>			
Drobnica głównie gałęziowa w balotach przeznaczone co do zasady na cele energetyczne	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2BE</i>			

	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2BE</i>			
Drobnica głównie gałęziowa przeznaczona na cele opałowe	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2</i>			
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2</i>			
Wiązki cieniej drobnicy wiązanej lub w inny sposób pakietyzowanej	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2C</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); nieklodowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); nieklodowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; nieklodowane
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; nieklodowane

	<i>globalnych ZSILP + M2C</i>			4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; nieklodowane 4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe 4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe nieklodowane 4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych		
Wiązki drobnicy faszynowej	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2F</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej takiej jak: kopalniak, żerdzie i słupy	02.20.11.0	Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); nieklodowane 4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); nieklodowane 4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne ; nieklodowane	
				02.20.12.0	Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb) ; nieklodowane 4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; nieklodowane 4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe

				4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe nieklodowane
				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych
Wiązki drobnicy w postaci chrustu opałowego (w tym hutniczego)	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + M2O</i>	Pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe	02.20.14.0 Drewno opałowe	4401 10 00 Drewno opałowe w postaci kłód, szczap, gałęzi, wiązek chrustu lub w podobnych postaciach
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + M2O</i>			
Wiązki drobnicy w postaci chrustu miotlarskiego	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + MO</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (<i>Picea abies</i> – świerk pospolity) lub jodłowe (<i>Abies alba</i> – jodła pospolita); nieklodowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (<i>Pinus silvestris</i> – sosna zwyczajna); nieklodowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne; nieklodowane
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (<i>Quercus</i> spp – drzewa rodzaju dąb); nieklodowane

	<i>globalnych ZSILP + MM</i>			4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk) ; niekładowane
				4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe
				4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe niekładowane
				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych
Zrębki przemysłowe leśne	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.1</i>	Wytwarzanie produktów przetworzonych w niewielkim stopniu, takich jak zrębki	16.10.39.0 (Pozostałe drewno nieobrobione, włączając rozłupane pale i tyczki)	4404 10 00 Wióry i tym podobne produkty z drewna iglastego
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.1</i>			4404 22 00 Wióry i tym podobne produkty z drewna liściastego
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.2</i>			4404 10 00 Wióry i tym podobne produkty z drewna iglastego
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZP.2</i>			4404 22 00 Wióry i tym podobne produkty z drewna liściastego

Zrębki energetyczne leśne	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.1</i>	Wytwarzanie produktów przetworzonych w niewielkim stopniu, takich jak zrębki Pozyskiwania drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe	16.10.23.0 Drewno w postaci wiórków lub kawałków	4401 21 00 Drewno w postaci wiórków lub kawałków iglaste
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.1</i>			4401 22 00 Drewno w postaci wiórków lub kawałków liściaste
	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.2</i>			4401 21 00 Drewno w postaci wiórków lub kawałków iglaste
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZE.2</i>			4401 22 00 Drewno w postaci wiórków lub kawałków liściaste
Zrębki opałowe leśne	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.1</i>			4401 21 00 Drewno w postaci wiórków lub kawałków iglaste
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.1</i>			4401 22 00 Drewno w postaci wiórków lub kawałków liściaste

	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.2</i>			4401 21 00 Drewno w postaci wiórów lub kawałków iglaste
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + ZO.2</i>			4401 22 00 Drewno w postaci wiórów lub kawałków liściaste
Karpina przemysłowa w stosach	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + KP</i>	Pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym	02.20.11.0 Drewno nieobrobione. Drewno okrągłe z drzew iglastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 20 00 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; świerkowe (Picea abies – świerk pospolity) lub jodłowe (Abies alba – jodła pospolita); nieklodowane
				4403 20 39 Drewno iglaste surowe, w tym: drewno pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; sosnowe (Pinus silvestris – sosna zwyczajna); nieklodowane
				4403 20 99 Drewno iglaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe gatunki iglaste nietropikalne; nieklodowane
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + KP</i>		02.20.12.0 Drewno nieobrobione Drewno okrągłe z drzew liściastych, z wyłączeniem drewna opałowego i z drzew tropikalnych	4403 91 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno dębowe (Quercus spp – drzewa rodzaju dąb); nieklodowane
				4403 92 90 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno bukowe (Fagus spp – drzewa rodzaju buk); nieklodowane
				4403 99 10 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno topolowe
				4403 99 59 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; drewno brzoźowe nieklodowane

				4403 99 95 Drewno liściaste surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione - niepoddane malowaniu, bejcowaniu, nasycaniu kreozotem lub innymi środkami konserwującymi; pozostałe nietropikalne gatunki drzew liściastych
Karpina opałowa w stosach	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + KO</i>	Pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe	02.20.14.0 Drewno opałowe	4401 10 00 Drewno opałowe w postaci kłód, szczap, gałęzi, wiązek chrustu lub w podobnych postaciach
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + KO</i>			
Węgiel drzewny wytwarzany metodą tradycyjną	<i>Skrót gatunku drzewa iglastego według stałych globalnych ZSILP + WGD</i>	Produkcja węgla drzewnego w lesie (z wykorzystaniem metod tradycyjnych)	20.14.72.0 Węgiel drzewny	4402 90 00 Węgiel drzewny (włączając węgiel z łupin lub orzechów), w tym aglomerowany – niewytworzony z drewna bambusowego
	<i>Skrót gatunku drzewa liściastego według stałych globalnych ZSILP + WGD</i>			

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE
do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w kontekście przepisów unijnych dotyczących
wprowadzania drewna do obrotu (zwanym dalej Rozporządzeniem)

1. Ciąg dalszy rozważań na temat klasyfikacji i charakterystyki rynków właściwych surowca drzewnego oraz rozważania na temat
rynków właściwych produktów z drewna

Wyodrębnienie rynków właściwych drewna oraz rynków właściwych produktów z drewna warunkiem brzegowym systemu zasad należytej
staranności, o których mowa w Rozporządzeniu

Część II Wyroby, będące produktami z drewna (z wyłączeniem urządzeń nieruchomości) [zob. przypis nr 1]				
Drewno surowe poddane zabiegom konserwacji powierzchniowej, przypowierzchniowej lub wgłębnej - polegającej na malowaniu, bejcowaniu oraz nasycaniu środkami konserwującymi	<i>System wewnętrznego oznaczania wyrobów z drewna w LP omówiono pod niniejszą tabelą</i>	Sezonowanie drewna surowego (choćby krótkotrwałe), wygładzanie jego powierzchni, impregnowanie drewna poprzez malowanie oraz nasycanie środkami konserwującymi (Podklasa 16.10.Z – produkcja wyrobów tartacznych) [zob. przypis nr 2]	16.10.31.0 Drewno nieobrobione, malowane, bejcowane, nasycane kreozotem lub innymi środkami konserwującymi	4403 10 00 Drewno surowe, w tym pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione: malowane, bejcowane, nasycane kreozotem lub innymi środkami konserwującymi
Wyroby tartaczne (inne niż drewno surowe poddane zabiegom konserwacji powierzchniowej lub przypowierzchniowej) Uwaga: do wyrobów tartacznych nie		Produkcja (1) różnych wyrobów tartacznych, powstających w wyniku: (a) korowania drewna, (b) pilowania oraz (c) innego cięcia drewna (łącznie z rozcinaniem drewna na warstwy), (d) heblowania (strugania) drewna, jak również (e) dokonywania innej obróbki mechanicznej drewna, (2)	16.10.10.0 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, o grubości > 6 mm; drewniane podkłady kolejowe lub tramwajowe, nieimpregnowane	4406 10 00 Podkłady kolejowe lub tramwajowe, z drewna, nieimpregnowane

zalicza się okleiny, obłógów, sklejki, drewna warstwowego prasowanego, paneli oraz innych laminatów na bazie drewna, opakowań drewnianych, pokryć podłogowych innych niż materiały podłogowe niepołączone, innych wyrobów stolarskich i ciesielskich przeznaczonych dla budownictwa, drewnianych budynków prefabrykowanych		wyrobów oznaczonych co do nazwy (w tym produkcja drewnianych podkładów kolejowych, produkcja drewnianych materiałów podłogowych niepołączonych, produkcja wełny drzewnej, produkcja mączki drzewnej, produkcja wiórów), (3) produkcja wyrobów tartacznych, w tym ww. produktów oznaczonych co do nazwy, jeżeli jest ona połączona z ich suszeniem lub/oraz impregnowaniem (Podklasa 16.10.Z – produkcja wyrobów tartacznych)		4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 10 15 Drewno iglaste: (1) przetarte, szlifowane, łączone stykowo, (2) strugane wzdłużnie, szlifowane, łączone stykowo, (3) skrawane warstwami, szlifowane, łączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, szlifowane, łączone stykowo, przy czym po połączeniu stykowym może mieć miejsce heblowanie lub szlifowanie (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe) 4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 10 31 Drewno świerkowe (Picea abies) lub jodłowe (Abies alba) strugane wzdłużnie, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone) 4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 10 31 Drewno sosnowe (Pinus silvestris) strugane wzdłużnie, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone) 4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 10 38 Drewno iglaste z pozostałych gatunków drzew nietropikalnych, strugane wzdłużnie, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
---	--	---	--	--

				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 10 91 Drewno świerkowe (<i>Picea abies</i>) lub jodłowe (<i>Abies alba</i>): (1) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (2) skrawane warstwami, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane obwodowo, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 10 93 Drewno sosnowe (<i>Pinus silvestris</i>): (1) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (2) skrawane warstwami, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane obwodowo, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 10 98 Drewno iglaste z pozostałych gatunków drzew nietropikalnych: (1) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (2) skrawane warstwami, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane obwodowo, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 91 15 Drewno dębowe (gatunki rodzaju <i>Quercus</i> spp.) : (1) przetarte, szlifowane, łączone stykowo, (2) strugane wzdłużnie, szlifowane, łączone stykowo, (3) skrawane warstwami, szlifowane, łączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, szlifowane, łączone stykowo, przy czym po połączeniu stykowym może mieć miejsce heblowanie lub szlifowanie (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe)

				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 91 31 Drewno dębowe (gatunki rodzaju Quercus spp.) strugane wzdłużnie, nieszlifowane lub szlifowane, niełączone stykowo – przybierające postać (1) płyt, (2) listew i klepek do parkietu lub (3) drewnianych płyt podłogowych (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 91 39 Drewno dębowe (gatunki rodzaju Quercus spp.) strugane wzdłużnie, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, nie przybierające postaci (1) płyt, (2) listew i klepek do parkietu lub (3) drewnianych płyt podłogowych (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 91 90 Drewno dębowe (gatunki rodzaju Quercus spp.) (1) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (2) skrawane warstwami, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane obwodowo, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 92 00 Drewno bukowe (gatunki rodzaju Fagus spp.) (1) przetarte, nieszlifowane lub szlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (2) strugane wzdłużnie, nieszlifowane lub szlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwami, nieszlifowane lub szlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, szlifowane lub nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)

				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 93 10 Drewno klonowe (gatunki rodzaju Acer spp.) strugane wzdłużnie, szlifowane lub nieszlifowane, łączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 93 91 Drewno klonowe (gatunki rodzaju Acer spp.) (1) strugane wzdłużnie szlifowane, niełączone stykowo, (2) przetarte, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, szlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 93 99 Drewno klonowe (gatunki rodzaju Acer spp.) (1) strugane wzdłużnie, niełączone stykowo, nieszlifowane, (2) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, nieszlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, nieszlifowane szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 94 10 Drewno z czereśni ptasiej oraz innych gatunków drzew rodzaju Prunus spp. strugane wzdłużnie, szlifowane lub nieszlifowane, łączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)

				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 94 91 Drewno z czereśni ptasiej oraz innych gatunków drzew rodzaju Prunus spp. (1) strugane wzdłużnie szlifowane, niełączone stykowo, (2) przetarte, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, szlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 94 99 Drewno w czereśni ptasiej oraz innych gatunków drzew rodzaju Prunus spp.(1) strugane wzdłużnie, niełączone stykowo, nieszlifowane, (2) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, nieszlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, nieszlifowane szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 95 10 Drewno jesionowe (gatunki drzew rodzaju Fraxinus spp.) strugane wzdłużnie, szlifowane lub nieszlifowane, łączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 95 91 Drewno jesionowe (gatunki drzew rodzaju Fraxinus spp.) (1) strugane wzdłużnie szlifowane, niełączone stykowo, (2) przetarte, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, szlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)

				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 95 99 Drewno jesionowe (gatunki drzew rodzaju Fraxinus spp.) (1) strugane wzdłużnie, niełączone stykowo, nieszlifowane, (2) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, nieszlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, nieszlifowane szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 99 27 Drewno z pozostałych gatunków drzew liściastych strugane wzdłużnie, szlifowane lub nieszlifowane, łączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 99 40 Drewno z pozostałych gatunków drzew liściastych jesionowe (1) strugane wzdłużnie szlifowane, niełączone stykowo, (2) przetarte, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, szlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)
				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 99 91 Drewno z pozostałych gatunków drzew liściastych (a konkretnie z topoli) (1) strugane wzdłużnie, niełączone stykowo, nieszlifowane, (2) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, nieszlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, nieszlifowane szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)

				4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub obwodowo, w tym: strugane, obrabiane mechanicznie przez szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm 4407 99 98 Drewno z pozostałych gatunków drzew liściastych (nietopolowe oraz nietropikalne) (1) strugane wzdłużnie, niełączone stykowo, nieszlifowane, (2) przetarte, nieszlifowane, łączone lub niełączone stykowo, (3) skrawane warstwowo, nieszlifowane, , łączone lub niełączone stykowo, (4) skrawane obwodowo, nieszlifowane szlifowane, łączone lub niełączone stykowo (uwaga: tutaj nie są kwalifikowane materiały podłogowe łączone)					
		16.10.21.0 Drewno kształtowane w sposób ciągły wzdłuż dowolnej krawędzi lub powierzchni, włączając niepołączone drewniane materiały podłogowe oraz wałki i listwy przypodłogowe [Przypis 3]	4409 Drewno, kształtowane w sposób ciągły wzdłuż dowolnej krawędzi, końców lub powierzchni, w tym drewno strugane, szlifowane lub łączone stykowo. Uwaga 1: w ramach tego drewna m.in. klepki i listwy na parkiet niepołączone; uwaga 2 : przykłady kształtowania drewna w sposób ciągły: wykonywanie wpustów, rowków, ścinanie krawędzi, zaokrąglanie, wykonywanie złączy w jaskółczy ogon itp.)	4409 10 11 Drewno iglaste na ramy do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów 4409 10 18 Drewno iglaste pozostałe 4409 29 10 Drewno liściaste (z wyłączeniem drewna bambusowego) na ramy do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów 4409 29 91 Drewno liściaste (z wyłączeniem drewna bambusowego) niełączone – w postaci: (1) płyt, (2) klepek parkietowych, (3) listew do parkietów, (4) drewnianych płyt podłogowych 4409 29 99 Drewno liściaste (z wyłączeniem drewna bambusowego) – w innych postaciach					
		16.10.22.0 Wetna drzewna oraz mączka drzewna	4405 00 00 Wetna drzewna; mączka drzewna [Przypis 4]						
		16.10.23.0 Wióry lub kawałki drewna [Przypis 5]	Kawałki drewna będące zrębkami dla celów opałowych, w tym energetycznych –	<table><tr><td rowspan="2">Iglaste</td><td>4401 21 00 (ZE2nl)</td></tr><tr><td>4401 21 00 (ZO2 nl)</td></tr><tr><td>Liściaste</td><td>4401 22 00 (ZE2nl)</td></tr></table>	Iglaste	4401 21 00 (ZE2nl)	4401 21 00 (ZO2 nl)	Liściaste	4401 22 00 (ZE2nl)
Iglaste	4401 21 00 (ZE2nl)								
	4401 21 00 (ZO2 nl)								
Liściaste	4401 22 00 (ZE2nl)								

				niewytwarzane przez nadleśnictwa z drewna, które w tym nadleśnictwie zostało pozyskane (zrębki nieleśne /nl/ opałowe, w tym energetyczne)		4401 22 00 (ZO2nl)	
			16.10.32 Podkłady kolejowe i tramwajowe impregnowane	4406 90 00 Podkłady kolejowe lub tramwajowe, z drewna, inne niż podkłady nieimpregnowane			
			16.10.39.0 Pozostałe drewno nieobrobione, włączając rozłupane pale i tyczki	4404 10 00 Wyroby z drewna iglastego	(1) Obręcze drewniane (?); (2) Żerdzie rozszczipione; (3) Pale, paliki i kolki, z drewna, zastrzone, ale nieprzetarte wzdłużnie;(4) Tyczki drewniane, zgrubnie przycięte (ale nietoczone, niewygięte) lub w inny sposób obrobione, nadające się do produkcji lasek, parasoli, rękojeści do narzędzi lub tym podobne; (5) Wióry i tym podobne produkty, włączając zrębki przemysłowe ZP2nl [Przypis 5]		
				4404 22 00 Wyroby z drewna liściastego			
Wyroby z drewna wytwarzane na cele energetyczne (w tym opałowe) – z wyłączeniem zrębków opałowych nieleśnych, zrębków energetycznych nieleśnych oraz węgla drzewnego wytwarzanego metodą tradycyjną w lesie		Produkcja materiałów opałowych, wykonanych z prasowanego drewna lub materiałów zastępczych takich jak: trociny, odpady kawowe, sojowe, słoma itp. . Produkcja polan do kominka (Uwaga: informacja o tym, że produkcja polan do kominka mieści się w Podklasie 16.29.Z została zawarta w wyjaśnieniach do Podklasy 16.10.Z) (Podklasa 16.29.Z Produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania)	16.29.14.0 (m.in. pozostałe wyroby z drewna)	4401 21 00 (k) Drewno opałowe m.in. w postaci kawałków, będących polanami do kominków (Uwaga: symbol (k) oznacza, że jest to drewno opałowe poddane dodatkowej obróbce, w tym pakietyzowaniu – do postaci drewna kominkowego)			
				4401 21 00 (p) Drewno opałowe iglaste w postaci wiórków i kawałków, z wyłączeniem kawałków, będących polanami do kominków oraz z wyłączeniem zrębków nieleśnych (Uwaga; symbol (p) oznacza wiórki i kawałki, nie będące zrębkami ani polanami do kominków)			
				4401 22 00 (p) Drewno opałowe liściaste w postaci wiórków i kawałków, z wyłączeniem kawałków, będących polanami do kominków oraz z wyłączeniem zrębków nieleśnych (Uwaga; symbol (p) oznacza wiórki i kawałki, nie będące zrębkami ani polanami do kominków)			
				4401 31 00 Drewno opałowe aglomerowane do postaci granulek drzewnych, wytworzonych z trocin, ścinek drewna oraz innych pozostałości drzewnych			
				4401 39 20 Drewno opałowe aglomerowane do innych postaci niż granulki drzewne (na przykład do postaci brykietów), wytworzone z trocin, ścinek drzewnych oraz pozostałości drzewnych			
				4401 39 30 Drewno opałowe w postaci trocin			
				4401 39 80 Drewno opałowe – pozostałe drewno opałowe wytworzone na bazie trocin, ścinek drzewnych i pozostałości drzewnych (gdzie indziej nie ujęte)			

		Produkcja węgla drzewnego metodą destylacji drewna	20.14.72.0 Węgiel drzewny	4402 90 00 (nl) Węgiel drzewny (włączając węgiel z łupin lub orzechów), w tym aglomerowany – niewytworzony z drewna bambusowego (Uwaga: symbol (nl) oznacza węgiel drzewny niewytworzony metodami tradycyjnymi w lesie)	
Arkusze okleiny, obłogi, laminaty drzewne, drewno utwardzone, drewno klejono warstwowo, laminowane drewno fornirowe		Produkcja arkuszy fornirowych i płyt wykonanych na bazie drewna, w tym: (1) produkcja arkuszy fornirowych odpowiednio cienkich w celu użycia ich do oklejania, produkcji sklejki lub innych celów (m.in./a/ arkusze wygładzone, barwione, powlekane, impregnowane, wzmocnione papierem lub materiałem; /b/ arkusze wykonane w formie motywów) (2) produkcję laminatów w postaci: (a) sklejki, (b) płyt fornirowych oraz w postaci (c) podobnych laminowanych płyt i arkuszy; (3) produkcja laminatów w postaci płyt o wiórach zorientowanych (OSB), (4) produkcja laminatów w postaci pozostałych płyt wiórowych, (5) produkcja laminatów w postaci średniej gęstości płyt pilśniowych (MDF), (6) produkcja laminatów w postaci pozostałych płyt pilśniowych, (7) produkcję drewna utwardzonego, (8) produkcja drewna warstwowego klejonego, (9) produkcja laminowanego drewna fornirowego (Podklasa 16.21.Z - Produkcja arkuszy fornirowych i płyt wykonanych na bazie drewna)	16.21.21.0 Fornir, arkusze do produkcji sklejki i pozostałe drewno piłowane wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane (skrawane obwodowo), o grubości <= 6 mm [Przypis7]	4408 Arkusze okleinowe (łącznie z arkuszami obłogów) o grubości równej lub mniejszej niż 6 mm , przeznaczone na: (1) fornirowanie, (2) wytwarzanie sklejki i podobnego drewna warstwowanego oraz innego drewna – otrzymywane poprzez: (1) przecieranie lub skrawanie drewna wzdłuż [Przypis 8], (2) skrawanie drewna warstwami, (3) skrawanie drewna obwodowe – włączając: (1) arkusze otrzymywane przez cięcie drewna warstwowanego, (2) arkusze wygładzane przez struganie, (3) arkusze wygładzane przez szlifowanie, (4) arkusze łączone na długość, (5) arkusze łączone stykowo	4408 10 15 Arkusze okleiny lub obłogów wytwarzane z drewna drzew iglastych, powstające w wyniku strugania drewna wzdłuż – podlegające szlifowaniu i łączeniu na styk, mogące podlegać dalszemu wygładzaniu przez struganie lub szlifowanie
				4408 10 91 Arkusze obłogów z drewna drzew iglastych (niewytwarzane w technologii produkcji wyrobów oznaczonych symbolem 4408 10 15), przybierające postać małych i cienkich deseczek, służących do produkcji ołówków	
				4408 10 98 Arkusze okleiny lub obłogów z drewna drzew iglastych (niewytwarzane w technologii produkcji wyrobów oznaczonych symbolami 4408 10 15 oraz 4408 10 91)	
				4408 90 15 Arkusze okleiny lub obłogów z drewna drzew liściastych nietropikalnych, powstające w wyniku strugania drewna wzdłuż – podlegające szlifowaniu i łączeniu na styk, mogące podlegać dalszemu wygładzaniu przez struganie lub szlifowanie	
				4408 90 35 Arkusze obłogów z drewna drzew liściastych nietropikalnych (niewytwarzane w technologii produkcji wyrobów oznaczonych symbolem 4408 90 15), przybierające postać małych i cienkich deseczek, służących do produkcji ołówków	
				4408 10 98 Arkusze okleiny lub obłogów o grubości równej lub mniejszej niż 1 mm z drewna drzew liściastych nietropikalnych (niewytwarzane w technologii produkcji wyrobów oznaczonych symbolami 4408 90 15 oraz 4408 90 35)	
				4408 10 98 Arkusze okleiny lub obłogów o grubości przekraczającej 1 mm z drewna drzew liściastych nietropikalnych (niewytwarzane w technologii produkcji wyrobów oznaczonych symbolami 4408 90 15 oraz 4408 90 35)	

			16.21.13.0	Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	4410	(1) Płyta wiórowa; (2) Płyta o wiórach zorientowanych (OSB) i (3) podobna płyta (na przykład płyta płatkowa (płyta ze średnioudużych wiórów „waferboard”)) z drewna lub pozostałych zdrewniałych materiałów, włączając płyty aglomerowane żywicami lub innymi organicznymi substancjami wiążącymi	4410 11 10	Płyta wiórowa z drewna nieobrobiona lub tylko szlifowana
			4410 11 30		Płyta wiórowa z drewna o powierzchni pokrytej papierem impregnowanym melaminą			
			4410 11 50		Płyta wiórowa z drewna o powierzchni pokrytej dekoracyjnymi laminatami z tworzyw sztucznych			
			4410 11 90		Płyta wiórowa z drewna pozostałe przypadki			
			4410 12 10		Płyta wiórowa o wióra zorientowanych (OSB) nieobrobiona lub tylko szlifowana			
			4410 12 90		Płyta wiórowa z drewna o wiórach zorientowanych (OSB) pozostałe przypadki płyt			
			4410 19 00		Płyta z drewna podobna do płyt wiórowych			
			4410 90 00		Płyty z materiałów zdrewniałych innych niż drewno			
			16.21.14.0		Płyty pilśniowe z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych		4411	Płyta pilśniowa, z drewna lub pozostałych zdrewniałych materiałów, nawet związana za pomocą żywic lub innych substancji organicznych
			4411 12 90	Płyta pilśniowa średniej gęstości (MDF) o grubości nieprzekraczającej 5 mm niewymieniona pod poz. 4411 12 10				
			4411 13 10	Płyta pilśniowa średniej gęstości (MDF) o grubości powyżej 5 mm a nie większej niż 9 mmm nieobrobiona mechanicznie ani niepokryta powierzchniowo				
			4411 13 90	Płyta pilśniowa średniej gęstości (MDF) o grubości powyżej 5 mm a nie większej niż 9 mmm niewymieniona pod poz. 4411 13 10				
			4411 14 10	Płyta pilśniowa średniej gęstości (MDF) o grubości powyżej 9 mmm nieobrobiona mechanicznie ani niepokryta powierzchniowo				
			4411 14 90	Płyta pilśniowa średniej gęstości (MDF) o grubości powyżej 9 mmm niewymieniona pod poz. 4411 14 10				

					4411 92 10 Płyta pilśniowa o gęstości przekraczającej 0,8 g/cm ³ nieobrobiona mechanicznie ani niepokryta powierzchniowo
					4411 92 90 Płyta pilśniowa o gęstości przekraczającej 0,8 g/cm ³ niewymieniona pod pozycją 4411 92 10
					4411 93 10 Płyta pilśniowa o gęstości przekraczającej 0,5 g/cm ³ lecz mniejszej niż 0,8 g/cm ³ nieobrobiona mechanicznie ani niepokryta powierzchniowo
					4411 93 90 Płyta pilśniowa o gęstości przekraczającej 0,5 g/cm ³ , lecz mniejszej niż 0,8 g/cm ³ niewymieniona pod pozycją 4411 93 10
					4411 94 10 Płyta pilśniowa o gęstości nieprzekraczającej 0,5 g/cm ³ nieobrobiona mechanicznie ani niepokryta powierzchniowo
					4411 94 90 Płyta pilśniowa o gęstości nieprzekraczającej 0,5 g/cm ³ niewymieniona pod poz. 4411 94 10
			16.21.12.0 Pozostałe rodzaje sklejk, płyt fornirowanych i podobnych laminowanych płyt i arkuszy	4412 Sklejka, płyty fornirowane i podobne drewno warstwowe	4412 31 Sklejka niewykonana z bambusa, wytworzona (choćby częściowo) z wykorzystaniem drewna z drzew tropikalnych
					4412 32 10 Sklejka niewykonana z bambusa ani niewytworzona z wykorzystaniem drewna drzew tropikalnych, zawierająca choćby jedną warstwę z drewna drzew liściastych z listy rodzajów , obejmującej: brzozę, buk, czereśnię, dąb, grab, jesion, kasztan, kasztanowca, klon, lipę, olchę, orzecha włoskiego, <i>orzesznika</i> , platana, robinie akacjową, topolę, tulipanowca amerykańskiego, wiąz lub wiśnię
					4412 32 90 Sklejka niewykonana z bambusa ani niewytworzona z wykorzystaniem drewna drzew tropikalnych, zawierająca choćby jedną warstwę z drewna drzew liściastych spoza listy rodzajów, wymienionej pod poz. 4412 32 10
					4412 39 00 Skleja niewykonana z bambusa ani niewytworzona z wykorzystanie drewna drzew tropikalnych, niezawierająca choćby jednej warstwy z drewna drzew liściastych
					4412 94 10 Płyta stolarska, płyta warstwowa i płyta podłogowa – przynajmniej z jedną warstwą z drewna drzew liściastych

					4412 94 90 Płyta stolarska, płyta warstwowa i płyta podłogowa niewymieniona pod poz. 4412 94 10
					4412 99 30 Pozostałe drewno warstwowane przynajmniej z jedną warstwą w płyty wiórowej
					4412 99 40 Pozostałe drewno warstwowane przynajmniej z jedną warstwą z drewna drzew liściastych rodzaju: brzoza, buk, czereśnia, dąb, grab, jesion, kasztan, kasztanowiec, klon, lipa, olcha, orzech włoski, <i>orzesznik</i> , platan, robinia akacjowa, topola, tulipanowiec amerykański, wiąz lub wiśnia
					4412 99 50 Pozostałe drewno warstwowane z jedną przynajmniej warstwą z drewna drzew liściastych rodzaju niewymienionego pod poz. 4412 99 40
					4412 99 85 Pozostałe drewno warstwowane niewymienione pod poz. 4412 99 30, 4412 99 40 i 4412 99 50
			16.21.22.0 Drewno utwardzone w postaci bloków, płyt, desek lub kształtowników profilowanych	4413 00 00 Drewno utwardzone, w postaci bloków, płyt, desek lub kształtowników profilowanych	
Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa		Produkcja gotowych parkietów podłogowych, w tym produkcja drewnianych bloków parkietowych, klepek i tym podobnych połączonych materiałów z drewna połączonych w formę płyt, z wyłączeniem produkcji drewnianych elementów podłogowych niepołączonych, sklasyfikowanej w 16.10.Z. (Podklasa 16.22.Z - Produkcja gotowych parkietów podłogowych)	16.22.10.0 Gotowe płyty podłogowe	4418 Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa, z drewna, włącznie z drewnianymi płytami komórkowymi, połączonymi płytami podłogowymi, dachówkami i gontami	4418 71 00 Połączone płyty podłogowe na podłogi mozaikowe
					4418 72 00 Pozostałe połączone płyty podłogowe wielowarstwowe
					4418 79 00 Inne pozostałe połączone płyty podłogowe (nie ujęte pod poz. 4418 71 00 oraz 4418 72 00)
					4418 10 50 Okna, okna balkonowe i ich ramy z drewna drzew iglastych nietropikalnych
		Produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, w tym: (1) elementy więźb dachowych i stropów (belki, dźwigary, krokwie, rozpory dachowe, prefabrykowane wiązary dachowe z klejonego drewna warstwowego połączonego metalem), (2) stolarka otworowa (drzwi, okna, okiennice i ramy okienne, z osprzętem metalowym lub bez), (3) elementy komunikacji wewnętrzne (schody, poręcze), (4)	16.23.11.0 Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna		4418 10 90 Okna, okna balkonowe i ich ramy niewykonane z drewna tropikalnego lub drewna drzew iglastych
					4418 20 50 Drzwi i ich futryny oraz progi wykonane z drewna drzew nietropikalnych
					4418 20 80 Drzwi i ich futryny oraz progi wykonane niewykonane z drewna tropikalnego lub drewna drzew iglastych

		ogrodzenia, (5) listwy dekoracyjne, (6) listwy profilowane, (7) materiały pokryciowe (np. gonty), (8) podobne elementy drewniane, (9) prefabrykowane budynki lub ich elementy, z drewna, np. sauny, (10) przenośne domy, (11) drewniane ścianki działowe, do wbudowania na stałe. (Podklasa 16.23.Z - Produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa)	16.23.12.0 Płyty szalunkowe do prac betonarskich, dachówki i gonty, z drewna		4418 40 00 Szalunki do konstrukcyjnych robót betonarskich
			16.23.19.0 Wyroby stolarskie i ciesielskie z drewna, gdzie indziej niesklasyfikowane		4418 50 00 Dachówki i gonty
					4418 60 00 Słupy i belki
					4418 90 10 Budowlane drewno warstwowe klejone
					4418 90 80 Pozostałe produkty z drewna (pozostałe wyroby stolarskie i ciesielskie)
			16.23.20.0 Prefabrykowane budynki z drewna		9406 Budynki prefabrykowanie (budynki, które są wykończone w zakładzie produkcyjnym lub pakowane w elementy, zgłaszane razem do montażu na miejscu budowy, takie jak budynki mieszkalne lub produkcyjne, budynki biurowe, szkoły, sklepy, magazyny, hangary, garaże lub podobne budynki).
				9406 00 20 Budynki prefabrykowane z drewna	
			Opakowania drewniane	Produkcja opakowań drewnianych, w tym (1) produkcja futerałów drewnianych, (2) produkcja skrzyń drewnianych, (3) produkcja pudełek drewnianych, (4) produkcja klatek drewnianych, (5) produkcja podobnych opakowań drewnianych, (6) produkcja palet drewnianych, (7) produkcja palet skrzyniowych, (8) produkcja pozostałych opakowań transportowych z drewna, (9) produkcja beczek drewnianych, (10) produkcja kadzi drewnianych, (11) produkcja balii	16.24.1.0 Palety, palety skrzyniowe i pozostałe płyty załadunkowe, z drewna
16.24.12.0 Beczki i pozostałe wyroby bednarskie, z drewna	4415 20 90 Pozostałe palety, palety skrzyniowe i pozostałe platformy załadunkowe, z drewna				
	16.24.13.0 Pozostałe opakowania drewniane i ich części	4416 00 00 Beczki, barylki, kadzie, cebry i pozostałe wyroby bednarskie oraz ich części, z drewna, włącznie z klepkami			
					4415 10 10 Skrzynie, pudła, klatki i podobne opakowania

		drewnianych, (12) produkcja pozostałych wyrobów bednarskich, (13) produkcja drewnianych bębnow kablowych (Podklasa 16.24.Z - Produkcja opakowań drewnianych)			4415 10 90 Bębny do kabli	
Pozostały wyroby z drewna (gdzie indziej nieujęte)		Produkcja: (1) trzonków drewnianych, (2) uchwytów drewnianych i korpusów do: narzędzi, mioteł, szczotek i pędzli, (3) drewnianych form i kopyt szewskich, (4) wieszaków ubraniowych, (5) drewnianych artykułów gospodarstwa domowego, (6) naczyń kuchennych, (7) (8) drewnianych statuetek i ornamentów, (9) drewna intarsjowanego,(10) drewno inkrustowanego, (11) drewnianych kasetek i szkatulek na biżuterię, (11) drewnianych sztuców i podobnych artykułów, (12) drewnianych cewek (szpul), przykrywek, wrzecion,(13) szpilek na nici oraz podobne wyroby z drewna toczzonego, (14) innych wyrobów drewnianych,(15) ram do luster i obrazów, z drewna, (16) ram do płócien malarskich, (17) części do obuwia z drewna (np. obcasów, kopyt), (18) rączek do parasolek, lasek i podobnych przedmiotów, (19) bloków do wyrobu fajek do palenia tytoniu. (Podklasa 16.29.Z - Produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania)	16.29.11.0 Narzędzia, oprawy i rękojeści narzędzi, części mioteł, szczotek i pędzli, bloki do wyrobu fajek, prawidła i kopyta do obuwia, z drewna	4417 00 00 Narzędzia, oprawy narzędzi, rękojeści narzędzi, oprawy lub trzonki mioteł, szczotek i pędzli, z drewna; kopyta lub prawidła do obuwia, z drewna		
				9614 00 10 Wstępnie ukształtowane klocki z drewna lub korzenia, do produkcji fajek		
			16.29.12.0 Przybory stołowe i kuchenne, z drewna	4419 00 90 Przybory kuchenne i stołowe, z drewna nietropikalnego		
			16.29.13.0 Intarsje i mozaiki, kasety i szkatułki na biżuterię lub sztuce i podobne artykuły, statuetki oraz pozostałe ozdoby, z drewna	4420 Intarsje i mozaiki, z drewna; kasety i szkatułki na biżuterię lub sztuce i podobne artykuły, z drewna; statuetki i pozostałe ozdoby, z drewna; drewniane artykuły meblarskie nieobjęte działem 94	4420 10 19 Statuetki i pozostałe ozdoby z drewna nietropikalnego	
					4420 90 10 Intarsje i mozaiki z drewna	
					4420 90 99 Kasety z drewna i szkatułki z drewna nietropikalnego ; drewniane artykuły meblarskie nieobjęte działem 94 (niewykonane z drewna tropikalnego); pozostałe produkty niewykonane z drewna tropikalnego	
			16.29.14.0 Ramy do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów oraz pozostałe wyroby, z drewna	4414 00 90 Ramy do obrazów, fotografii, luster lub podobnych przedmiotów, drewniane (niewykonane z drewna tropikalnego)		
				4421 10 00 Wieszaki na ubrania		
				4421 90 91 Pozostałe artykuły z drewna, wykonane z płyt pilśniowych		
				4421 90 98 Pozostałe artykuły z drewna niewykonane z płyt pilśniowych		

				6603 90 10 Uchwyty i gałki (z drewna)
Produkcja zapalek		Produkcja zapalek (Podklasa 20.51.Z- Produkcja materiałów wybuchowych)	20.51.20.0 Zapałki	3605 00 00 Zapałki, inne niż artykuły pirotechniczne objęte pozycją 3604
Produkcja materiałów budowlanych na bazie materiału drzewnego jako wypełniacza ; kity do drewna na bazie materiału drzewnego jako wypełniacza		Produkcję mas uszczelniających i podobnych nieogniotrwałych preparatów powierzchniowych wypełniających (Podklasa 20.30.Z Produkcja farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających)	20.30.22.0 Masy uszczelniające	3214 10 10 Kit szklarski, kit ogrodniczy, kity żywiczne, masy uszczelniające i pozostałe mastyksy
		Produkcja wyrobów budowlanych z zastosowaniem mączki drzewnej oraz drewna w postaci rozkawałkowanej zespolonego spoiwami mineralnymi (Podklasa 23.65.Z Produkcja cementu wzmocnionego włóknem)	23.65.11.0 Tafle, płyty, płytki, bloki i podobne wyroby z włókien roślinnych, słomy lub odpadów drewna aglomerowanych spoiwem mineralnym	6808 00 00 Tafle, płyty, płytki, bloki i podobne artykuły z włókien roślinnych, słomy, wiórów, trocin, pyłu lub pozostałych odpadów drewna, scalonych cementem, gipsem lub innym spoiwem mineralnym
			23.65.12.0 Wyroby wiórowo – cementowe	6811 81 00 Artykuły celulozowo – cementowe i tym podobne w postaci arkuszy falistych
				6811 82 00 Artykuły celulozowo – cementowe w postaci płyt, płytek i podobnych artykułów
				6811 89 00 Artykuły celulozowo – cementowe lub tym podobne (pozostałe)
Produkcja drewnianych obudów do zegarów		.Produkcja obudów do zegarów, z dowolnego materiału (Podklasa 26.52.Z – Produkcja zegarków i zegarów)	26.52.26 Koperty do zegarów, obudowy zegarów i ich części	9112 00 00 Obudowy do zegarów i podobnego sprzętu (z drewna)
				9112 90 00 Części do obudowy do zegarów i podobnego sprzętu (z drewna)
Produkcja elementów drewnianych maszyn dla przemysłu tekstylnego, odzieżowego i skórzanego		Produkcji drewnianych cewek (szpulek) i wrzecion, które są częścią maszyn tekstylnych, (Podklasa 28.94.Z – Produkcja maszyn dla przemysłu tekstylnego, odzieżowego i skórzanego)	28.94.51.0 Części i akcesoria maszyn tkackich i przędzarek	8448 32 00 Części i akcesoria do maszyn do wyrobu włókien tekstylnych – inne niż obicia zgrzeblarskie
				8448 33 00 Wrzeciona, skrzydełka wrzecion, obrączki, biegacze
			28.94.52.0 Części i akcesoria pozostałych maszyn dla przemysłu tekstylnego, odzieżowego i skórzanego	8451 90 00 Części drewniane do maszyn wymienionych pod poz.8451
				8452 90 00 Szafki meblowe, podstawy i obudowy maszyn do szycia oraz ich części; pozostałe części maszyn do szycia
				8453 90 00 Części drewniane do maszyn wymienionych pod poz. 8453

		Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowaną, w szczególności: produkcja karuzeli, huśtawek, strzelnic i pozostałych urządzeń dla wesołych miasteczek (Podklasa 28.99 Z - Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana)	28.99.32.0 Karuzele, huśtawki, strzelnice i pozostałe urządzenia do rozrywki na wolnym powietrzu	9508 90 00 Karuzele, huśtawki, strzelnice i pozostałe urządzenia rozrywkowe na wolnym powietrzu (nie stanowiące części składowych wędrownych cyrków, menażerii oraz teatrów)
Produkcja mebli	Produkcja mebli biurowych i sklepowych dowolnego typu, z dowolnego materiału, używanych w różnych miejscach i różnych celach, z wyłączeniem mebli z kamienia, betonu, ceramiki – w tym:. (1) produkcja krzeseł i siedzeń do pomieszczeń biurowych, produkcyjnych, hoteli, restauracji oraz budynków publicznych, (2) produkcja krzeseł i siedzeń teatralnych, kinowych itp., (3) produkcja specjalnych mebli sklepowych: lad, gablot wystawowych, półek itp., (4) produkcja mebli biurowych, (5) produkcja stołów laboratoryjnych, stołków i pozostałych siedzeń wykorzystywanych w laboratoriach, pozostałych mebli laboratoryjnych, np. szafek, (6) produkcja mebli wykorzystywanych w kościołach, szkołach lub restauracjach, (7) produkcja wózków dekoracyjnych wykorzystywanych w restauracjach (Podklasa 31.01.Z – Produkcja mebli biurowych i sklepowych)	31.01.12.0 Meble drewniane w rodzaju używanych w biurze	31.01.12.0 Meble drewniane w rodzaju używanych w biurze	9403 30 11 Biurka o wysokości nieprzekraczającej 80 cm
				9403 30 19 Pozostałe meble biurowe o wysokości nieprzekraczającej 80 cm
				9403 90 91 Szafy z drzwiczkami, kłapami lub żaluzjami; szafki kartotekowe i pozostałe szafki z Szufladami o wysokości przekraczającej 80 cm
				9403 30 99 Pozostałe meble biurowe o wysokości przekraczającej 80 cm
	Podklasa 31.02.Z - Produkcja mebli kuchennych	31.01.13.0 Meble drewniane w rodzaju używanych w sklepie	31.01.13.0 Meble drewniane w rodzaju używanych w sklepie	9403 60 30 Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w sklepach
				9403 40 10 Meble kuchenne do zabudowy
				9403 40 90 Meble kuchenne pozostałe
	Produkcja: (1) sof, rozkładanych kanap i kanap do siedzenia, (2) krzeseł i mebli ogrodowych do siedzenia, (3) mebli do sypialni, (4) mebli do pokoi wypoczynkowych, (5) mebli do ogrodów, (6) szafek pod maszyny do szycia, telewizory itp.	31.00.12.0 Meble do siedzenia o konstrukcji głównie drewnianej	31.00.12.0 Meble do siedzenia o konstrukcji głównie drewnianej	9401 40 00 Meble do siedzenia, przekształcalne w miejsca do spania, z wyjątkiem ogrodowych lub kempingowych
				9401 61 00 Pozostałe meble do siedzenia, z drewnianą ramą tapicerowane

		(Podklasa 31.09.Z - Produkcja pozostałych mebli)		9401 69 00 Pozostałe meble do siedzenia, z drewnianą ramą nietapicerowane
			31.00.20.0 Części mebli, z wyłączeniem części mebli do siedzenia	9403 90 30 Części mebli z drewna
				9404 10 00 Stelaże pod materace
			31.09.12.0 Meble drewniane rodzaju używanych w sypialniach, pokojach stołowych i salonach	9403 50 00 Meble sypialne
				9403 60 10 Meble do pokoi stołowych i salonów
		31.09.13.0 Meble drewniane, gdzie indziej niesklasyfikowane		9403 60 90 Pozostałe meble drewniane
Produkcja jednostek pływających z drewna lub w przeważającej części z drewna		Produkcja łodzi żaglowych, w tym wyposażonych w silnik, produkcję jednostek pływających na zamówienia indywidualne, produkcję pozostałych łodzi sportowych i wycieczkowych (Podklasa 30.12.Z - Produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych)	30.12.11.0 Łodzie żaglowe wypożyczkowe lub sportowe, w tym z silnikiem pomocniczym	8903 Jachty i pozostałe jednostki pływające, wypożyczkowe lub sportowe, łodzie wiosłarskie; kajaki
			30.12.19.0 Pozostałe pływające jednostki wypożyczkowe lub sportowe; łodzie wiosłowe i kajaki	
Produkcja pojazdów zaprzęgowych z drewna, w tym replik oraz pojazdów stylizowanych na dawnych pojazdach zaprzęgowych z drewna lub w przeważającej części z drewna (bryczki, dorożki itp.); produkcja sanek i sanek z drewna		Produkcję pojazdów, w tym sanek; produkcja pojazdów ciągniętych przez zwierzęta. (Podklasa 30.99.Z Produkcja pozostałego sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowanego)	30.99.10.0 Pozostały sprzęt transportowy, gdzie indziej niesklasyfikowany	8716 80 00 Pozostałe pojazdy
Produkcja obuwia z drewna lub z wykorzystaniem drewna		Produkcja obuwia różnego typu z różnego materiału (Podklasa 15.20.Z Produkcja obuwia)	15.20.32.0 Obuwie wykonane z drewna, obuwie specjalne i pozostałe obuwie, gdzie indziej niesklasyfikowane	6403 Różne obuwie z częściami drewnianymi

				6405 90 90 Pozostałe obuwie z podeszwami niewykonanymi z tworzyw sztucznych lub ze skóry	
Produkcja wabików z drewna, głównie na potrzeby łowiectwa		Podklasa 32.20.Z – Produkcja instrumentów muzycznych	32.20.15.0 Pozostałe instrumenty muzyczne	9208 90 00 Wabiki dowolnego rodzaju (m.in.)	
Produkcja perkusyjnych instrumentów z drewna lub w przeważającej części z drewna				9206 00 00 Perkusyjne instrumenty muzyczne (na przykład bębny, ksylofony, cymbały, kastaniety, marakasy)	
Produkcja dętych instrumentów muzycznych wykonanych w całości lub w przeważającej części z drewna			9205 90 90 Pozostałe instrumenty dęte (inne niż: /1/ szafy grające i katarynki, /2/ dęte instrumenty blaszane, /3/ akordeony itp. instrumenty, /4/harmonijki ustne		
Produkcja drewnianych części i akcesoriów do pianin i fortepianów			32.20.20.0 Części i akcesoria do instrumentów muzycznych	9209 91 00 Części i akcesoria do pianin i fortepianów	
				9209 92 00 Części i akcesoria instrumentów muzycznych objętych pozycją 9202 (pod poz.9202 – pozostałe instrumenty muzyczne , takie jak gitary, skrzypce i harfy)	
	9209 94 00 Części i akcesoria instrumentów muzycznych objętych pozycją 9207 (pod poz. 9207 - instrumenty muzyczne, których dźwięk jest wytwarzany lub też musi być wzmocniony, elektrycznie, takie jak na przykład organy, gitary, akordeony				
	9209 99 20 Części i akcesoria instrumentów muzycznych objętych pozycją 9205 (pod poz. 9205 - dęte instrumenty muzyczne (na przykład organy piszczałkowe klawiszowe, akordeony, klarnety, trąbki, kobzy, dudy), inne niż szafy grające i katarynki.				
	9209 99 70 Pozostałe części i akcesoria instrumentów muzycznych, z wyłączeniem metronomów, widełek stroikowych oraz kamertonów dętych oraz części akcesoriów, ujętych powyżej)				
Produkcja sprzętu sportowego i sprzętu podobnego z drewna lub w przeważającej części z drewna	Produkcję artykułów i sprzętu, do uprawiania sportu i gier na otwartym powietrzu i w pomieszczeniach, wykonanych z dowolnego materiału, w tym: m.in. (1) kijów golfowych, (2) nart, wiązań i kijków do nart, (3) desek surfingowych i nart wodnych,	32.30.11.0 Narty śniegowe i pozostały sprzęt narciarski oraz osprzęt, z wyłączeniem obuwia; łyżwy i wrotki, włączając buty łyżwiarskie z przymocowanymi łyżwami lub wrotkami; części	9506 Artykuły i sprzęt do ogólnych ćwiczeń fizycznych, gimnastycznych, lekkoatletycznych, do pozostałych sportów (włączając	9506 11 10 Narty biegowe, jeżeli do ich produkcji zostało wykorzystane drewno)	
				9506 11 21 Narty snowboardowe i sprzęt odpowiadający – jeżeli do produkcji zostało wykorzystane drewno	
				9506 11 29 Pozostałe narty śniegowe, jeżeli do ich produkcji zostało wykorzystane drewno	

		(4) sprzętu do wędkarstwa sportowego, (5) łuków i kusz, (6) sprzętu gimnastycznego i atletycznego stosowanego w klubach fitness. (Podlasa 32.30.Z - Produkcja sprzętu sportowego)	32.30.13.0 Narty wodne, deski surfingowe, deski windsurfingowe oraz pozostały sprzęt do sportów wodnych	tenis stołowy) lub do gier na świeżym powietrzu, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w dziale 95 NSC; baseny i brodziki	9506 19 00 Osprzęt do nart śniegowych, wykonany z drewna
			32.30.15.0 Pozostały sprzęt do uprawiania sportów lub do gier na wolnym powietrzu; baseny i brodziki		9506 21 00 Deski windsurfingowe, jeżeli do ich produkcji zostało wykorzystane drewno
			32.30.14.0 Sprzęt gimnastyczny lub lekkoatletyczny		9506 29 00 Inny podobny sprzęt do sportów wodnych, jeżeli do jego produkcji zostało wykorzystane drewno
			32.30.15.0 Pozostały sprzęt do uprawiania sportów lub do gier na wolnym powietrzu; baseny i brodziki		9506 31 00 Kompletne kije golfowe, jeżeli zostały wykonane z drewna
			32.30.16.0 Wędki i pozostały sprzęt wędkarski; przybory łowieckie lub strzeleckie, gdzie indziej niesklasyfikowane		9506 39 10 Części drewniane kijów golfowych
					9506 40 00 Artykuły i sprzęt do tenisa stołowego; włączając stoły z drewna do tenisa stołowego
					9506 91 90 Artykuły i wyposażenie do ogólnych ćwiczeń fizycznych, sprzęt gimnastyczny lub lekkoatletyczny (bez nastawnych mechanizmów poziomu lub natężenia) – jeżeli zostały wykonane z drewna
				9506 99 90 Pozostałe artykuły i wyposażenie do ogólnych ćwiczeń fizycznych, sprzęt gimnastyczny lub Lekkoatletyczny – jeżeli zostały wykonane z drewna	
				9507 10 00 Wędziska wykonane z drewna	
				9507 90 00 Łuki oraz kusze, jeżeli zostały wykonane z drewna	
Produkcja zabawek oraz zestawów lub elementów zestawów do gier – z drewna lub w przeważającej części z drewna	Produkcja: (1) lalek i akcesoriów, (2) ruchomych figurek, (3) zabawek – zwierzątek, (4) instrumentów muzycznych – zabawek, (5) gier planszowych i podobnych, (6) modeli o zmniejszonej skali i podobnych modeli zabawkowych, (7) stołów bilardowych i specjalnych stołów do gier w kasynach itp., (8) artykułów do wesołych miasteczek, (9) gier stołowych lub towarzyskich, (10) zabawek na kółkach, przeznaczonych do jeżdżenia, (11) układanek itp.	32.40.31.0 Zabawki na kółkach przeznaczone do jazdy dla dzieci; wózki dla lalek	9503 00 Rowery trzykołowe, skutery, samochodziki poruszane pedałami i podobne zabawki na kołach; wózki dla lalek; lalki; pozostałe zabawki; modele redukcyjne (w skali) i podobne modele rekreacyjne, z napędem lub bez; układanki	9503 00 10 Zabawki na kółkach, przeznaczone do jeżdżenia ; wózki dla lalek (w całości lub w części wykonane z drewna)	
		32.40.11.0 Lalki przedstawiające wyłącznie postacie ludzkie		9503 00 21 Lalki w całości lub w przeważającej części z drewna	
		32.40.13.0 Części i akcesoria lalek przedstawiających postacie ludzkie		9503 00 29 drewniane akcesoria lalek	
		32.40.20.0 Kolejki elektryczne oraz ich wyposażenie dodatkowe; pozostałe modele w zmniejszonej skali lub zestawy i zabawki konstrukcyjne		9503 00 39 Inne niż pociągi elektryczne zestawy i zabawki konstrukcyjne nie z tworzyw sztucznych (jeżeli tym tworzywem jest drewno)	

		(Podklasa 32.40.Z – Produkcja gier i zabawek)	32.49.12.0 Zabawki przedstawiające zwierzęta lub postacie inne niż ludzkie	dowolnego rodzaju	9503 00 49 Zabawki przedstawiające zwierzęta lub postacie inne niż ludzkie niewypchane w całości lub w przeważającej części wykonane z drewna
			32.40.39.0 Gry i zabawki, gdzie indziej niesklasyfikowane		9503 00 55 Aparatura i instrumenty muzyczne będące zabawkami (wykonane w całości lub w przeważającej części z drewna)
			32.40.32.0 Układanki		9503 00 61 Układanki z drewna
			32.40.39.0 Gry i zabawki, gdzie indziej niesklasyfikowane		9503 00 70 Zabawki z drewna, pakowane w zestawy lub komplety – niewymienione pod pozycjami 9503 00 21, 9503 00 29, 9503 00 39, 9503 00 49, 9503 00 55, 9503 00 61
					9503 00 81 Zabawki imitujące broń (z drewna)
					9503 00 99 Inne zabawki (z drewna)
			32.40.42.0 Artykuły przeznaczone do gry w bilard, do gier towarzyskich, stołowych lub salonowych; pozostałe gry uruchamiane przez wrzucenie monety lub żetonu	9504 20 00 Sprzęt i akcesoria do dowolnego rodzaju gry w bilard (włączając stoły bilardowe)	
				9504 90 80 M.in. specjalne stoły do gier rozrywkowych w kasynach oraz sprzęt automatycznych kręgielni (uwaga: w PKWiU 2008 nie nawiązano „korespondencji” z 9504 90 80)	
			28.99.32.0 Karuzele, huśtawki, strzelnice i pozostałe urządzenia do rozrywki na wolnym powietrzu	9508 90 00 Karuzele, huśtawki, strzelnice i pozostałe urządzenia rozrywkowe na wolnym powietrzu (nie stanowiące części składowych wędrownych cyrków, menażerii oraz teatrów)	
Wytwarzanie tradycyjnych miotel na bazie chrustu miotlarskiego		(Podklasa 32.91.Z Produkcja miotel, szczotek i pędzli) Podklasa ta obejmuje produkcję wszelkich miotel i szczotek.	32.91.11.0 Miotły, szczotki i pędzle do stosowania w gospodarstwie domowym	9603 10 00 Miotły i szczotki składające się ze związanych razem gałęzi lub pozostałych materiałów pochodzenia roślinnego, z uchwytami lub bez	
Produkcja przyrządów do pisania z wykorzystaniem obstalunku w postaci drewna		Podklasa 32.99.Z - Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana, w tym: (1) produkcja wyrobów ochronnych, (2) produkcja piór, długopisów i ołówków, dowolnego rodzaju, nawet mechanicznych, (3) produkcja wkładów grafitowych do ołówków, (4) produkcja datowników, pieczęci lub numeratorów, ręcznych urządzeń do drukowania lub wytłaczania etykiet,	32.99.12.0 Ołówki automatyczne	9608 40 00 Ołówki automatyczne w obsadzie z drewna	
			32.99.13.0 Pióra wieczne	9608 30 00 Pióra wieczne w obsadzie z drewna	
			32.99.14.0 Przybory do pisania w kompletach, obsadki do piór i długopisów, obsadki do ołówków i podobne; części do nich	9608 50 00 Komplety składające się z dwóch lub więcej artykułów na bazie drewna	
			32.99.15.0 Ołówki, kredki	9608 99 00 Obsadki z drewna; części do kompletów na bazie drewna	
				9609 10 10 Ołówki i kredki z pręcikiem wewnątrz twardej osłony	

		drukarek ręcznych, taśm nasączonych tuszem do maszyn do pisania i poduszek do tuszu, (5) produkcja globusów, (6) produkcja parasoli, parasoli przeciwsłonecznych, lasek, stołków myśliwskich, (7) produkcja guzików, zatrasków, zatrasków guzikowych, zamków błyskawicznych, (8) produkcję zapalniczek do papierosów,	32.99.16.0 Tabliczki i tablice do pisania, kreślenia lub rysowania	9610 00 00 Tabliczki i tablice z powierzchniami do pisania, kreślenia lub rysowania, nawet Oprawione (wykonane głównie z drewna)
Produkcja sprzętu do podpierania się i przysiadania			32.99.21.0 Laski z drewna, stołki myśliwskie z przewagą drewna	6602 00 00 Laski, stołki myśliwskie (z drewna lub z przewagą drewna)
Produkcja części drewnianych do parasoli przeciwsłonecznych i parasoli		(9) produkcję artykułów użytku osobistego: fajek, grzebieni, spinek do włosów, spryskiwaczy i rozpylaczy do perfum, termosów i pozostałych naczyń próżniowych do użytku osobistego lub domowego, peruk, sztucznych bród, sztucznych rzęs,	32.99.22.0 Części drewniane i akcesoria drewniane do lasek i stołków myśliwskich	6603 90 90 Części drewniane i akcesoria drewniane dl lasek i stołków myśliwskich
Produkcja części drewnianych do sprzętu używanego w hippice		(10) produkcja rozmaitych artykułów: świec i podobnych artykułów, sztucznych kwiatów, owoców i liści, akcesoriów do sztuk magicznych i żartów, ręcznych sit i przesiewaczy; manekinów krawieckich itp.,	32.99.22.0 Szkielety drewniane do parasoli przeciwsłonecznych; części drewniane i akcesoria drewniane do parasoli i parasoli przeciwsłonecznych	6603 20 00 Szkielety parasoli, włączając szkielety zamocowane na trzonach (drzewcach)
Produkcja guzików z drewna		(11) produkcja trumien, um itp., (12) produkcja koszy kwiatowych, bukietów, wieńców, (13) produkcja w zakresie wypychania zwierząt	32.99.22.0 Części drewniane oraz akcesoria drewniane do szpicrut i biczów	6603 90 90 Części drewniane oraz akcesoria drewniane do szpicrut i biczów
Produkcja fajek z drewna			32.99.23.0 Guziki drewniane do budrysówek itp. odzieży	9606 29 00 Guziki m.in. z drewna
Wytwarzanie modeli pokazowych z drewna			32.99.24.0 Półprodukt guzików z drewna	9606 30 00 Półprodukty guzików
Wytwarzanie manekinów krawieckie z drewna			32.99.41.0 Fajki z drewna i drewniane części do fajek	9614 00 90 Fajki do tytoniu lub ich części
Wytwarzanie globusów z drewna			32.99.53.0 Modele z drewna wyłącznie do celów pokazowych	9023 00 10 Modele (z drewna) w rodzaju stosowanych przy nauce fizyki, chemii lub przedmiotów technicznych
Produkcja trumien z drewna				9023 00 80 Pozostałe modele (z drewna)
Inna produkcja ze znaczącym udziałem drewna, gdzie indziej niesklasyfikowane			32.99.59.0 Pozostałe różne wyroby, gdzie indziej niesklasyfikowane	9618 00 00 Manekiny krawieckie z drewna
				4905 10 00 Globusy z drewna
				4421 90 91 Pozostałe artykuły z drewna (niewytworzone z płyt pilśniowych
				4421 90 91 Pozostałe artykuły z drewna (niewytworzone z płyt pilśniowych)
				4421 90 98 Pozostałe artykuły z drewna, gdzie indziej niesklasyfikowane (niewytworzone z płyt pilśniowych)

Wytwarzanie przez artystów rzeźb z drewna		Podklasa 90.03.Z - Artystyczna i literacka działalność twórcza	90.03.13.0 Oryginały rzeźb z drewna, w tym zwłaszcza eksponowane na zewnątrz	9703 00 00, Oryginalne rzeźby i posągi (wytworzone z drewna)
Część III Produkty z drewna, będące urządzeniami nieruchomymi (zob. przypis nr 9)				
<i>Urządzenia nieruchome w obrębie powierzchni ziemskich, będących użytkami gruntowymi należącymi do następujących grup użytków gruntowych : grunty leśne zalesione, grunty leśne niezalesione, grunty związane z gospodarką leśną. Urządzenia nieruchome nietrwale związane z powierzchnią ziemską. Urządzenia nieruchome, trwale związane z powierzchnią ziemską - tworzące wraz z tą powierzchnią oraz innymi częściami składowymi nieruchomość gruntową, będącą lasem jako gruntem pokrytym roślinnością leśną lub przejściowo pozbawionym tej roślinności, lub nieruchomość gruntową, będącą lasem jako gruntem, związanym z gospodarką leśną</i> <i>[atrybut wyróżniający: brak potrzeby wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej]</i>				

Urządzenia nieruchome z drewna, wchodzące w skład infrastruktury administracyjnej (części główne) – budynki, konstrukcji drewnianej, będące siedzibami nadleśnictw i leśnictw; budynki mieszkalne z drewna, przeznaczone dla pracowników nadleśnictw, zaliczonych do Służby Leśnej, obowiązanych do zamieszkiwania na terenie wykonywania zadań służbowych (leśniczówki i nadleśniczówki); drewniane budynki gospodarcze, związane z wyżej wymienionymi budynkami	j. w.	Wznoszenie wszelkich typów budynków mieszkalnych: (1) jednorodzinnych lub (2) wielomieszkaniowych. Wznoszenie wszelkiego typu budynków niemieszkalnych (w tym: (1) budynków przemysłowych, (2) szpitali, szkół i budynków biurowych, (3) hoteli, sklepów, central handlowych, restauracji, (4) budynków lotnisk, (5) krytych obiektów sportowych, (6) garaży parkingowych, włączając garaże podziemne, (7) budynków magazynowych, (8) budynki przeznaczonych do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych. Montaż i wznoszenie budynków prefabrykowanych w określonym miejscu. Przebudowa lub remont istniejących budynków mieszkalnych (Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych); Plus (opcjonalnie): Między innymi: instalowanie drzwi drewnianych, okien drewnianych, drewnianych futryn okiennych i drzwiowych, mebli drewnianych (meble wbudowywane), drewnianych ścianek działowych przesuwanych wbudowywane, stanowiących ok (Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej); Plus (opcjonalnie): Między innymi: układanie podłóg z drewna (Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo)	41.00.10.0 Budynki mieszkalne (stan całkowicie surowy lub z zamontowaną stolarką oraz położonymi podłogami)	 Leśniczówka Wilczkovo (z widocznym ogrodzeniem drewnianym)
--	--------------	---	--	---

Urządzenia nieruchome z drewna, wchodzące w skład infrastruktury administracyjnej, stanowiące uzupełnienie części głównych tej infrastruktury – ogrodzenia z drewna oraz drewniane obiekty małej architektury, w tym głównie małej architektury ogrodowej, znajdujące się w obrębie zabudowanych nieruchomości administracyjnych; pozostałe drewniane urządzenia nieruchome		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	
--	--	---	---	--

Urządzenia nieruchomości z drewna, wchodzące w skład infrastruktury nasiennictwa i selekcji – budynki i budowle konstrukcji drewnianej służące procesom: (1) wyluszczenia nasion, (2) przechowywania materiału rozmnożeniowego, (3) przysposabianiu do wysiewu; drewniane budynki gospodarcze, w tym służące stacjonowaniu sprzętu do pozyskiwania materiału rozmnożeniowego; ogrodzenia z drewna, drewniane obiekty małej architektury, w tym ogrodowej, pozostałe drewniane urządzenia nieruchomości na terenie zwartej powierzchni ziemskiej, wydzielonej na potrzeby nasiennictwa i selekcji		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Plus (opcjonalnie) Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg) 42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	Wyluszcznia nasion – nadleśnictwo Maskulińskie
---	--	---	--	---

Urządzenia nieruchome z drewna, tworzące infrastrukturę szkółek leśnych (ogrodzenia z drewna szkółek leśnych, domy z drewna o funkcjach socjalnych, zabudowa drewniana systemu nawadniania kwater produkcyjnych, budynki gospodarcze z drewna, rusztowania drewniane namiotów foliowych, drewniane ramy inspektów itp., drewniane obiekty małej architektury drewnianej, w tym ogrodowej, pozostałe drewniane urządzenia nieruchome na terenie, wydzielonym pod produkcję szkółkarskiego materiału rozmnożeniowego	Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Plus (opcjonalnie) Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg) 42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	Budynek socjalny, wchodzący w skład szkółki leśnej
Urządzenia nieruchome z drewna, będące obiektami małej architektury, służącymi stabilizacji powierzchni ziemskiej przed ich poddaniem ponownemu wprowadzeniu roślinności leśnej lub zalesieniu (w tym płotki faszynowe, płotki z kołków itp.)	Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Stabilizacja stoku za pomocą płotków z faszyny

Urządzenia nieruchome, będące ogrodzeniami z elementami drewnianymi upraw lub młodnika, wykonanymi w ochronie lasu przed zwierzyną		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Ogrodzenie uprawy leśnej
Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej w ochronie lasu przed pożarami (drewniane dostrzegalnie pożarów; budynki drewniane będące punktami monitorowania obszarów leśnych z wykorzystaniem systemu telewizji przemysłowej; tablice z drewna oznaczające drogi przeciwpożarowe, tablice z drewna informacyjno – ostrzegawcze; drewniane budynki służące do stacjonowania sprzętu przeciwpożarowego; pozostałe drewniane urządzenia urządzenia nieruchome, wchodzące w skład infrastruktury technicznej w ochronie lasu przed pożarami)		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg) 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Drewniana dostrzegalnia usytuowana na wzgórzu

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury użytkowania głównego lasu (drewniane domki dozoru miejsc składowania drewna, w tym składowania wodnego; konstrukcje drewniane służące przemieszczaniu drewna w miejscu jego składowania /np. konstrukcje, służące zsuwaniu drewna do wody/ oraz służące do sztaplowania drewna ; pozostałe drewniane urządzenia infrastruktury miejsc składowania drewna; budowle drewniane , służące do stacjonowania maszyn i urządzeń do pozyskiwania drewna; pozostałe drewniane urządzenia urządzenia nieruchome, tworzące infrastrukturę użytkowania głównego		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg) 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Składnica leśna przyrębowa (prześciowa) bez urządzeń nieruchomych (taka składnica jest jedynie urządzeniem gruntowym) Składnica leśna o stałym charakterze (taka składnica jest uzbrojona w różne urządzenia nieruchome, w tym konstrukcji drewnianej ; na zdjęciu widać działanie urządzenia do nawadniania stosów drewna
---	--	--	--	--

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury łowieckiej (ambony, paśniki, stodoły, ogrodzenia poletek łowieckich, ogrodzenia od użytków rolnych, lizawki, zwyżki)		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg) 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Ambona łowiecka
Urządzenia nieruchome, będące ogrodzeniami ognisk biocenotycznych, ochronami mrowisk, budkami lęgowymi na trwałe przymocowanymi do drzew oraz inne elementy drewniane, wchodzące w skład infrastruktury technicznej, służącej utrzymaniu i		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane (uwaga : sieć budek lęgowych na trwałe związanych z drzewami stanowi niewątpliwie obiekt małej architektury drewnianej)	 Paśnik leśny z lizawką Ogrodzenie nowo założonego ogniska biocenotycznego

kształtowaniu różnorodności biologicznej				Konstrukcja z drewna służąca ochronie mrowiska Płotek drewniany chroniący drzewo – pomnik przyrody
---	--	--	--	--

				 Budka lęgowa dla ptaków, współtworząca sieć takich konstrukcji
Urządzenia nieruchome, wchodzące w skład infrastruktury turystycznego, rekreacyjnego oraz wypoczynkowego zagospodarowania lasu (parkingi leśne; urządzenia sportowe, rekreacyjne, w tym wiaty, zadaszenia, kładki, ścieżki z drewnianą kostką brukową, wieże widokowe; zespoły domków „leśnych” dostosowane do klubowego korzystania z lasu itd. itp.)		Podklasa 42.11.Z Roboty związane z budową dróg i autostrad	42.11.10.0 Autostrady, drogi, ulice i inne drogi dla pojazdów lub pieszych oraz pasy startowe Uwaga: parking leśny stanowi zintegrowany w jedną całość zespół (1) obiektów małej architektury: wiat, trwałych śmietników, tablic ogłoszeniowych, obiektów rekreacyjnych itp., (2) urządzeń budowlanych, będących ogrodzeniami, przejazdami, placami postojowymi oraz placami postojowymi, oraz (3) urządzeń gruntowych. Z punktu widzenia PKD i PKWiU2008 – parking leśny powstaje w ramach robót związanych z budową dróg i autostrad, gdyż stanowi ich część składową. Istnieje w zasadzie umowna granica między parkingiem leśnym jako częścią składową lasu jako gruntu, związanego z gospodarką leśną, a parkingiem leśnym jako zespołem urządzeń nieruchomości, wymagających (przed jego powstaniem) wyłączenia gruntu leśnego z produkcji, a parkingiem leśnym jako gruntem, związanym z gospodarką leśną (tworzonym bez obowiązku wyłączania gruntu leśnego z produkcji). Granice tę wyznacza funkcjonalność	 Obiekty małej architektury drewniano – stalowej, wchodzące w skład standardowego parkingu leśnego
				 Parking leśny wyłącznej konstrukcji drewnianej

			parkingu leśnego: z wykorzystaniem parkingu leśny Lasy Państwowe powinny świadczyć usługi postojowe jedynie na poziomie podstawowym, warunkującym możliwość korzystania z rekreacyjno – wypoczynkowych funkcji lasu)	 Kolejny przykład parkingu leśnego konstrukcji drewnianej
		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Ścieżka widokowo – edukacyjna „Żebra Żubra” (Puszcza Białowieska)

				 Śródleśna ścieżka dla zdrowia
				 Drewniana wieża widokowa

				 Wiata turystyczna w Zimnych Dołach (Nadleśnictwo Chojnów) – dostosowana do organizowania imprez masowych
				 Zadaszenia turystyczne w Zimnych Dołach (Nadleśnictwo Chojnów)

				 Oryginalna ławka leśna
				 Miejsca do odpoczynku w lesie

				 Przykład wiaty śródleśnej
				 Leśny tor przeszkód

		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane (pole biwakowe jest gruntem, związanym z gospodarką leśną, dostosowanym do klubowego korzystania z lasu – zob. przypis 10)	 Leśne pole biwakowe (jako element turystyczno – wypoczynkowego zagospodarowania lasu; dostosowane do klubowego korzystania z lasu)
		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych; Plus Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.10.0 Budynki mieszkalne (urządzone pod klucz) 42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane (Koncepcja klubowego korzystania z lasu – zob. przypis 10)	 Domek leśny (użytkowany okresowo, przystosowany do klubowego korzystania ze świadczeń wypoczynkowych w lesie)

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej zwiększające zdolność lasu do świadczeń pozaprodukcyjnych (innych niż stwarzanie możliwości uprawiania turystyki krajoznawczej, rekreacji, sportu i wypoczynku, a także innych niż utrzymanie oraz kształtowanie różnorodności biologicznej) – na przykład: urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej zwiększające zdolność lasu (1) jako poligonu badań czy jako (2) naturalnego „magazynu” zabytków archeologicznych		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	Ogrodzenie z wykorzystaniem nieobrobionego drewna średniowymiarowego, chroniące leśną powierzchnię badawczą (finansowanie badań jest obowiązkiem administracji państwowej; las stwarza w sposób naturalny warunki do prowadzenia badań; obowiązkiem podmiotów prowadzących gospodarstwa leśne w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu jest natomiast wzmaganie zdolności lasu do „bycia” przedmiotem badań i doświadczeń, choćby poprzez ochronę leśnych powierzchni doświadczalnych na drodze ich grodzienia Pozostałość grodziska w obrębie Lasu Bródnowskiego (zabezpieczona do czasu badań archeologicznych ogrodzeniem drewnianym)
---	--	---	---	---

				 Kurhan w obrębie lasu (las jako taki stanowi naturalne zabezpieczenie tego typu obiektów dla przyszłych badań /badań archeologicznych;/ jednak w tym przypadku niewątpliwie pożądane byłoby wzmocnienie tej funkcji poprzez ogrodzenie kurhanu, np. płotkiem z drewna)
Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury wodno – melioracyjnej w lasach (obiekty małej architektury, w szczególności na bazie kołków i faszyny - służące umacnianiu brzegów; części drewniane budowli wodnych, w tym zastawek; pozostałe drewniane urządzenia nieruchome infrastruktury wodno – melioracyjnej, w tym obiektów małej retencji)		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Zastawka z drewna na cieku wodnym (rdLP w Zielonej Górze)

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury dróg leśnych oraz urządzeń gruntowych, służących poruszaniu się po obszarach leśnych (przydrożne tablice informacyjne z drewna; drewniane przydrożne pojemniki na odpady połączone z powierzchnią leśną, ogrodzenia z drewna zatok przydrożnych, pozostałe urządzenia nieruchome dróg leśnych oraz urządzeń gruntowych, służących poruszaniu się po obszarach leśnych)		Podklas 42.11.Z: Roboty związane z budową dróg i autostrad	42.11.10.0: Autostrady, drogi, ulice i inne drogi dla pojazdów lub pieszych oraz pasy startowe	 Oznakowanie drogi leśnej Pojemniki na odpady przy lokalnych poszerzeniach dróg leśnych
--	--	---	---	---

Urządzenia nieruchomości, wchodzące w skład infrastruktury technicznej, służącej realizacji działań w ramach wspomagania lub wyręczenia administracji publicznej - jeżeli ich posadowienie nie wymaga wyłączenia gruntu leśnego z produkcji w szczególności w związku ze zjawiskiem zintegrowania tej infrastruktury np. z infrastrukturą wypoczynkową, drogową czy wodnomelioracyjną albo infrastrukturą kształtowania ładu przestrzennego w lesie		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 „Punkt” początkowy ścieżki edukacyjnej (Puszcza Białowieska)- edukacja leśna jest obowiązkiem administracji publicznej; w związku z powszechnym zjawiskiem zintegrowania w Lasach Państwowych urządzeń nieruchomości, wchodzących w skład infrastruktury „turystycznej” (także drogowej, wodnomelioracyjnej czy związanej z kształtowaniem ładu przestrzennego /linie oddziałowe itp./.) z infrastrukturą, służącą edukacji leśnej społeczeństwa – należy przyjmować, że budowa urządzeń nieruchomości, służących właśnie tej edukacji, nie wymaga co do zasady wyłączenia gruntu leśnego z produkcji Fragment ścieżki edukacyjnej (miejsce „lekcyjne”)
--	--	---	---	---

				 Fragment nr 1 ścieżki edukacyjnej
				 Fragment nr 2 ścieżki edukacyjnej
				 Fragment nr 3 ścieżki edukacyjnej

				 Fragment nr 4 ścieżki edukacyjnej
				 Fragment nr 5 ścieżki edukacyjnej
				 Fragment nr 6 ścieżki edukacyjnej

				 Fragment nr 7 ścieżki edukacyjnej
				 Ogrodzenie drewniane pozostałości cmentarza poniemieckiego (Ochrona dziedzictwa kulturowego należy do obowiązków władzy publicznej; porządkowanie pozostałości po cmentarzach czy pozostałości po osadach, znajdujących się w obrębie lasów oraz ich grodzenie, a także niedoprowadzanie do wyłączenia takich miejsc z produkcji leśnej jest uzasadnione tym, że miejsca te co do zasady stanowią zintegrowaną całość ze ścieżkami edukacyjnymi, a te z kolei pozostają w zintegrowaniu np. z infrastrukturą turystyczną

				 Ogrodzenie (głównie z drewna) zabytkowej pozostałości cmentarza tatarskiego
				 Drewniane dziedzictwo sakralne podlegające ochronie w lasach (in situ)

				 Groby „leśne”
				 Elementy drewniane chroniące dęby papieskie
		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg)	 Poddany konserwacji wiatrak z drewna usytuowany w obrębie lasu

Urządzenia nieruchomości konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury, służącej działalności pomocniczej, na przykład działalności szkoleniowej (szkolenia pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych; tutaj także urządzenia nieruchomości konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury ogólnogospodarczej czy socjalnej)		Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	Urządzenia nieruchomości konstrukcji drewnianej (będące obiektami małej architektury drewnianej), tworzące zewnętrzną infrastrukturę rekreacyjno – wypoczynkową Leśnego Ośrodka Szkoleniowego w Puszczykowie (leśne ośrodki szkoleniowe na ogół łączą funkcję szkoleniową /szkolenia wewnętrzne/ z funkcją świadczeń wypoczynkowych ogólnodostępnych/ czy szkoleń zewnętrznych /działalność dodatkowa poza gospodarką leśną/; sprawia to, że grunty, wykorzystywane na takie ośrodki mogą podlegać obowiązkowi wyłączenia z produkcji leśnej, jeżeli funkcja ww. świadczeń wypoczynkowych czy szkoleń zewnętrznych ma charakter dominujący).
--	--	---	---	---

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE
do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w kontekście przepisów unijnych dotyczących
wprowadzania drewna do obrotu (zwanym dalej Rozporządzeniem)

1. Ciąg dalszy rozważań na temat klasyfikacji i charakterystyki rynków właściwych surowca drzewnego oraz rozważania na temat
rynków właściwych produktów z drewna

Wyodrębnienie rynków właściwych drewna oraz rynków właściwych produktów z drewna warunkiem brzegowym systemu zasad należytej
staranności, o których mowa w Rozporządzeniu

<i>Urządzenia nieruchome w obrębie powierzchni ziemskich, będących użytkami gruntowymi należącymi do zgrupowania użytków gruntowych : grunty zabudowane i zurbanizowane we władaniu gospodarstw leśnych.</i> <i>Urządzenia nieruchome nietrwale związane z powierzchnią ziemską. Urządzenia nieruchome, trwale związane z powierzchnią ziemską - tworzące wraz z tą powierzchnią oraz innymi częściami składowymi nieruchomości gruntową, niebędącą lasem jako gruntem pokrytym roślinnością leśną lub przejściowo pozbawionym tej roślinności, lub niebędąca lasem jako gruntem, związanym z gospodarką leśną</i> <i>[atrybut wyróżniający: potrzeba wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej]</i>				
Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury, służącej turystyce myśliwskiej jako działalności zintegrowanej poziomo z gospodarką łowiecką	j. w.	Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo	41.00.10.0 Budynki mieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg)	 Przykład kwatery myśliwskiej konstrukcji drewnianej (gospodarka łowiecka w lasach pozostaje w zintegrowaniu poziomym z turystyką myśliwską uprawianą przez myśliwych; sieć kwater myśliwskich, w znacznym zakresie konstrukcji drewnianej, stanowi istotny składnik infrastruktury, służącej tejże turystyce)

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład leśnych ośrodków wypoczynkowych, campingów i pól namiotowych (niebędących lasami jako gruntami przystosowanymi do klubowego korzystania ze świadczeń wypoczynkowych w lesie)		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych; Plus Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.10.0 Budynki mieszkalne (urządzone pod klucz) 42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Ośrodek wypoczynkowy w nadleśnictwie Wejcherowo (leśny ośrodek wypoczynkowy tym różni się od lasu udostępnionego do poboru świadczeń wypoczynkowych w systemie klubowym, że teren ośrodków wypoczynkowych nie jest powszechnie dostępny, zaś możliwość korzystania z noclegów przysługuje każdemu chętnemu)
Urządzenia nieruchome o przeważającej konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład parkingów, wyczerpujących znamiona nieruchomości zabudowanej, nie będącej lasem w rozumieniu ustawy o lasach		Podklasa 42.11.Z Roboty związane z budową dróg i autostrad	42.11.10.0 Autostrady, drogi, ulice i inne drogi dla pojazdów lub pieszych oraz pasy startowe (Zob. uwagi powyżej na temat parkingów leśnych)	 Parking leśny według koncepcji ORWLP w Bedoniu (w ramach tego parkingu wyodrębniono typowe urządzenia budowlane, takie, jak przejazdy, ogrodzenia, place postojowe, place pod śmietniki; przewiduje się możliwość dozoru parkingu za pomocą telewizji przemysłowej, przewiduje się też możliwość powstawania w ramach parkingu miejsc małej gastronomii i sprzedaży produktów leśnych, wypoczynku w domkach przed kontynuacją podróży; taki parking wyczerpuje znamiona nieruchomości, obejmującej grunt zabudowany i zurbanizowany; grunt ten powinien podlegać procedurze wyłączenia z produkcji)

Ośrodki edukacji przyrodniczo – leśnej		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (urządzone pod klucz) 42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	 Teren „Zielonej Szkoły” w nadleśnictwie Woźniowa z licznymi urządzeniami nieruchomymi o drewnianej konstrukcji (jeżeli edukacja przyrodniczo – leśna odbywa się w ramach centrów edukacyjnych /wyodrębnione dla celów edukacyjnych . Silvarium w nadleśnictwie Krynki (Silvarium to wyczerpuje znamiona centrum edukacyjnego, co sprawia, że teren tego unikatowego ogrodu podlega procedurze wyłączenia gruntu z produkcji)
---	--	--	--	--

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, związane z gospodarką mieszkaniową (służące działalności bytowej)		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo Podklasa 42.99.Z: Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.10.0 Budynki mieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg) 41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stany j. w.) 42.99.12.0: Obiekty sportowe i rekreacyjne; 42.99.19.0: pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	Przykład osady mieszkalnej pracownika lub byłego pracownika nadleśnictwa (pracownik, któremu nie przysługuje mieszkanie bezpłatne) – oprócz budynku mieszkalnego widoczny jest budynek niemieszkalny (budynek gospodarczy z drewna), a także urządzenie budowlane w postaci ogrodzenia w pełni drewnianego
Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej wchodzące w skład infrastruktury, służącej prowadzeniu działalności dodatkowej w Lasach Państwowych oraz innej działalności powyżej niewymienionej (np. służące ochronie mienia prowadzonej przez Straż Leśną)				

<i>Urządzenia nieruchome w obrębie powierzchni ziemskich, będących użytkami gruntowymi należącymi do zgrupowania użytków gruntowych : grunty zabudowane i zurbanizowane, nie znajdujące się we władaniu gospodarstw leśnych. Urządzenia nieruchome nietrwale związane z powierzchnią ziemską. Urządzenia nieruchome, trwale związane z powierzchnią ziemską - tworzące wraz z tą powierzchnią oraz innymi częściami składowymi nieruchomością gruntową, niebędącą lasem jako gruntem pokrytym roślinnością leśną lub przejściowo pozbawionym tej roślinności, lub niebędąca lasem jako gruntem, związanym z gospodarką leśną [atribut wyróżniający: potrzeba wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej]</i>				
Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury mieszkaniowej		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo	41.00.10.0 Budynki mieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg)	 Dom mieszkalny z bali
				 Dom letniskowy z drewna całoroczny
				 Dom letni do okresowego wypoczynku

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, będące budynkami niemieszkalnymi		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Plus (opcjonalnie): Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo	41.00.20.0 Budynki niemieszkalne (stan całkowicie surowy lub stan po zamontowaniu stolarki budowlanej oraz położeniu podłóg)	 Stodoła drewniana Domek ogrodowy
---	--	---	--	--

				 Domek narzędziowy
				 Domek handlowy

Domek na plac zabaw dla dzieci (1)

Domek na plac zabaw dla dzieci (2)

					
Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury komunikacyjnej (także urządzenia tymczasowa: np. płotki przeciwnieźne)		Podklas 42.11.Z: Roboty związane z budową dróg i autostrad	42.11.10.0: Autostrady, drogi, ulice i inne drogi dla pojazdów lub pieszych oraz pasy startowe		

Kościół konstrukcji drewnianej

Ekran akustyczny z drewna (1)

				
Urządzenia nieruchome, będące drogami szynowymi z podkładami z drewna		Podklasa 42.12.Z Roboty związane z budową dróg szynowych i kolei podziemnej	42.12.10.0 Drogi szynowe i kolej podziemna	

Ekran akustyczny z drewna (2)

Tor z podkładami z drewna

Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury mostów i tuneli		Roboty związane z budową (...) mostów, wiaduktów, estakad drogowych, włączając autostradowe, kładek dla pieszych, (Podklasa 42.13.Z Roboty związane z budową mostów i tuneli)	42.13.10.0 Mosty i tunele	 Most konstrukcji drewnianej (1)
Urządzenia nieruchome, będące liniami telekomunikacyjnymi ze słupami z drewna		42.22.Z Roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych	42.22.12.0 Linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne rozdzielcze	 Most konstrukcji drewnianej (2) Słupy teletechniczne jako część składowa sieci rozdzielczej

Urządzenia nieruchome, będące obudowami górniczymi		Roboty związane z budową: - obiektów przemysłowych (z wyłączeniem budynków), takich jak: rafinerie, zakłady chemiczne, (Podklasa 42.99.Z Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane)	42.99.11.0 Obiekty produkcyjne i górnicze	 Obudowy górnicze z drewna jako część składowa obiektu górniczego
Urządzenia nieruchome konstrukcji drewnianej, wchodzące w skład infrastruktury sportowej i rekreacyjnej		Roboty związane z budową obiektów sportowych przeznaczonych do uprawiania sportów na świeżym powietrzu (Podklasa 42.99.Z Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane)	42.99.12.0 Obiekty sportowe i rekreacyjne	 Przykład 1 kompletnego placu zabaw dla dzieci (głównie konstrukcji drewnianej)

				 Przykład 2 kompletnego placu zabaw dla dzieci (w całości konstrukcji drewnianej)
				 Przykłady urządzeń parkowych
Urządzenie nieruchome, wchodzące w skład budowli wodnych oraz urządzeń powiązanych		Roboty związane z budową dróg wodnych, portów morskich i rzecznych, przystani, śluz itp., (Podklasa 42.91.Z Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej)	42.91.10.0 Nabrzeża, porty, tamy, śluzy i związane z nimi budowle hydrotechniczne	 Wrota śluzy (konstrukcji drewnianej) jako część składowa śluzy

		Podklasa 42.99.Z Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	42.99.19.0 Pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej	 Pomost drewniany konstrukcji drewnianej
Urządzenia nieruchome, będące pozostałymi obiektami inżynierii lądowej i wodnej				 Pomost z drewna (pływający) Kapliczka przydrożna oraz przydrożny krzyż drewniany konstrukcji drewnianej

				 Pasieka okresowa
				  Ogrodzenia drewniane (1)
				 Ogrodzenie drewniane (2)

				 Ogrodzenie drewniane wewnętrzne (3)
				 Rusztowanie drewniane (wewnętrzne)
				 Nawierzchnia systemu komunikacji zewnętrznej wykonana z bruku profilowanego

				 Murek oporowy (forma krawężnika z drewna systemu komunikacji zewnętrznej)
				 Krawężnik systemu zewnętrznej komunikacji wykonany na bazie palisady
Wyodrębnione funkcjonalnie drewniane części budynków mieszkalnych i niemieskalnych				
Części funkcjonalne budynków wykonane z drewna		Podklasa 41.20.Z: Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych; Podklasa 43.32.Z :Zakładanie stolarki budowlanej; Podklasa 43.33.Z:Posadzkarstwo i oblicowywanie ścian; Podklasa 43.39.Z: Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych; Podklasa 43.99.Z: Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane	41.00.10.0 Budynki mieszkalne 41.00.20.00 Budynki niemieskalne	 Konstrukcja szkieletowa domów szkieletowych

				 Kratownica drewniana jako część składowa muru pruskiego
				 Szkielet hali wykonany z drewna klejonego
				 Więźba dachowa z drewna – typowa dla domów jednorodzinnych

				 Wieżby drewniane tradycyjnej konstrukcji
				 Wieżba dachowa konstrukcji kratowej (kratownica)
				 Wieżba dachowa konstrukcji kratowej 2 (kratownica)

				 Belki stropu wykonane z drewna klejonego (basen)
				 Poszycie z desek jako wstępne pokrycie dachu
				 Płyta z tworzywa drzewnego jako wstępne pokrycie dachu

				 Strop z drewna w trakcie montażu (widoczne legary /belki/ stropowe, pokrycie stropu z tworzywa drzewnego, podsufitka z tworzywa drzewnego, ścianki, w tym ścianki działowe stropu z drewna klejonego)
				 Tradycyjna konstrukcja podłogi drewnianej (legary z belek; pod legarami podbitka z desek albo krótkie deski między legarami; na legarach ślepa podłoga z desek, na którą układa się właściwy materiał podłogowy)

				 Podłoga właściwa z klepek
				 Ściana wewnętrzna z drewna w budynku niedrewnianym
				 Ściana wewnętrzna drewniana w budynku niedrewnianym

ściana wyłożona boazerią

Kolumny z drewna w zastosowaniu wewnętrznym

				 Schody drewniane (komunikacja wewnętrzna)
				 Balustrada wewnętrzna z drewna (komunikacja wewnętrzna pozioma)
				 Balustrada wewnętrzna z drewna (komunikacja wewnętrzna pozioma)

				 Drzwi drewniane wewnętrzne
				 Drzwi drewniane zewnętrzne

				 Parapet drewniany
				 Kominek obudowany drewnem
				 Drewniana obudowa grzejników

Okna z drewna

Kolumny drewniane w zastosowaniu zewnętrznym

Ganek z drewna

Balustrada zewnętrzna z drewna (3)

				 Balustrada zewnętrzna z drewna (2)
				 Balkony z drewna

				 Drewniane legary tarasu
				 Taras konstrukcji drewnianej (1)

				
				Taras konstrukcji drewnianej (2)
				
				Budynek w całości oszalowany deskami
Przypisy				
Nr przypisu	Treść przypisu			

1	Produkty z drewna, wytwarzane przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, przeznaczone do sprzedaży zewnętrznej (w tym do sprzedaży innym jednostkom organizacyjnym Lasów Państwowych) należy traktować jako wyroby działalności dodatkowej poza gospodarką leśną – bez względu na źródło pochodzenia drewna, używanego do wytwarzania tych produktów. Jeżeli część tych produktów jest zużywana na własne potrzeby jednostki organizacyjnej LP, która produkty te wytworzyła - działalność w zakresie wytwarzania tej części produktów należy traktować jako działalność pomocniczą na rzecz działalności, której dany produkt ma służyć. Jeżeli jednak produkt z drewna, służący jednostce organizacyjnej, która dany produkt wytworzyła, jest aktywnym trwałym mającym – działalność w zakresie wytwarzania takiego trwałego dobra jest przejawem działalności rozwojowej tej jednostki. Jeżeli produkt z drewna przeznaczony do sprzedaży zewnętrznej został wytworzony przez nadleśnictwo z drewna, które zostało pozyskane przez to nadleśnictwo, wówczas produkty z tego drewna są wprowadzone do obrotu. Oznacza to, że do obrotu nie jest wprowadzane drewno, lecz produkt z drewna, przy czym dane nadleśnictwo może być w określonych zakresie zarówno podmiotem wprowadzającym produkt z drewna do obrotu, jak i podmiotem handlowym nabywającym ten produkt na własne potrzeby. Jeżeli produkt z drewna przeznaczony do sprzedaży zewnętrznej został wytworzony z drewna, które przez jednostkę organizacyjną Lasów Państwowych zostało nabyte od jednostki zewnętrznej (w tym od innej jednostki organizacyjnej LP), wówczas dana jednostka organizacyjna Lasów Państwowych jest podmiotem handlowym (podmiotem handlowym nabywającym drewno, w tym drewno wprowadzone do obrotu na przykład przez inną jednostkę organizacyjną LP, a także podmiotem handlowym zbywającym drewno produkty z drewna (choćby dla siebie samego). Jeżeli produkt z drewna przeznaczony do sprzedaży zewnętrznej został wytworzony przez nadleśnictwo częściowo z drewna, pozyskanego w tym nadleśnictwie, a częściowo z drewna, nabytego od podmiotów zewnętrznych, wówczas identyfikowanie ilości produktów z drewna wprowadzanych do obrotu oraz produktów z drewna zbywanych przez to nadleśnictwo jako podmiot handlowy następuje w wykonaniu przepisu § 28 zarządzenia Dyrektora Generalnego dot. systemu zasad należytej staranności. Jeżeli nadleśnictwo wytwarza produkty z drewna, które – po pozyskaniu w tym nadleśnictwie - jest wprowadzone do obrotu na rynek drewna na własne potrzeby (o którym to rynku dalej), wówczas należy przyjmować, że nadleśnictwo jako nabywca tego produktu działa jako podmiot handlowy (nabywa produkty z drewna dla siebie samego).
2	Działania mające na celu ochronę surowca drzewnego przed deprecjacją mechaniczną (np. przed pękaniem z rozsychania) lub biologiczną (np. ochrona przed sinieniem, zasiedlaniem przez owady oraz rozkładem grzybowym) w trakcie dłuższego składowania nie należy zaliczać do wytwarzania produktów z drewna w postaci drewna surowego (nieobrobionego) poddanego impregnacji, lecz należy uznawać za działania w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków składowania drewna przez dłuższy czas. W nadleśnictwie, które dokonało ścinki i wyróbki drewna, działania te mieszczą się w ramach szeroko rozumianego pozyskiwania surowca drzewnego. W zakładzie Lasów Państwowych, który nabył drewno celem dłuższego przechowywania, są to koszty działalności pomocniczej w zakresie magazynowania drewna do czasu zagospodarowania tego drewna (odsprzedaży czy przerobu). Produkcja drewna zaimpregnowanego ma miejsce wówczas, jeżeli jest to spełnienie wymogu nabywcy. W nadleśnictwie drewno okrągłe nieobrobione poddawane ww. malowaniu oraz impregnowaniu powinno być wytwarzane z wykorzystaniem puli drewna do dalszego przerobu (o której to puli jest mowa w dalszej części opracowania). Wytwarzanie drewna surowego (nieobrobionego) pomalowanego lub w inny sposób zaimpregnowanego zaliczono w PKD do podklasy 16.10. Z (Produkcja wyrobów tartacznych). Z wyjaśnień do PKD wynika, że działalność w ramach Podklasy 16.10.Z obejmuje m.in. korowanie drewna, suszenie drewna, heblowanie (struganie) drewna oraz jego impregnowanie. Jest zrozumiałe, że pomalowanie drewna nieobrobionego czy poddanie tego drewna wstępnej impregnacji przypowierzchniowej powinno być poprzedzone jego okorowaniem, dostatecznym wygładzeniem jego powierzchni (co osiąga się m.in. poprzez jego obróbkę, polegającą na heblowaniu, prowadzącym choćby do bardzo zgrubnego wygładzenia powierzchni drewna) oraz na choćby wstępnym sezonowaniu. Należy zatem przyjąć, że drewno pozyskane na przykład jako słupy jest drewnem używanym w postaci nieprzetworzonej, lecz te same słupy po wysezonowaniu, wygładzeniu powierzchni, pomalowaniu oraz zaimpregnowaniu stają się wyrobem z drewna, powstającym w ramach produkcji tartacznej.
3	Należy mieć na względzie, że część materiałów podłogowych niełączonych jest ujmowana w zgrupowaniu PKWiU 2008 16.10.10.0 (NSC 4407)
4	W załączniku do Rozporządzenia w sprawie drewna oraz mączka drzewna nie zostały uwzględnione jako produkty z drewna. Jednak z ostrożności system zasad należytej staranności powinien produkt ten uwzględnić
5	Drewno rozkawałkowane w lesie tworzące zrębki (zrębki leśne) to produkt zrównany z drewnem, przy czym chodzi tu o zrębki na cele opałowe. Jeżeli do rozkawałkowania drewna na zrębki dochodzi poza nieruchomością w zarządzie nadleśnictwa, dokonujących tego z użyciem drewna, które w tych nadleśnictwach zostało pozyskane, a konkretnie, jeżeli dokonuje tego zakład Lasów Państwowych z użyciem zakupionego drewna, to taka działalność polega na wytwarzaniu produktów z drewna. Produkty te nie są jednak wprowadzane do obrotu przez zakłady Lasów Państwowych, albowiem zakład działa tu jako podmiot handlowy. Produkt oznaczony j w PKWiU 2008 symbolem 16.10.23.0 (a NSC oznaczony jako 4401 21 00 lub jako 4401 22 00) może zatem być produktem zrównanym z drewnem (zrębki leśne) lub produktem z drewna (zrębki nieleśne). Ani PKWiU 2008 ani w NSC nie wyartykułowano wprost, że nie wszystkie drewno w kawałkach (zrębki) są wytwarzane jako materiał opałowy, czy szerzej jako materiał energetyczny. Tak zwane zrębki przemysłowe są półproduktem do dalszego wykorzystania w przemyśle przetwórczym (na przykład w przemyśle płytowym). Zwraca uwagę, że w NSC wyodrębniono zgrupowanie 4404, obejmujące m.in. produkcję wiórów i tym podobnych produktów. Rozstrzyga to o tym, że zrębki przemysłowe (jako produkt podobny do wiórów) powinien być identyfikowany jako wyrób należący właśnie do tego zgrupowania (tj. do zgrupowania 4404). Zrębki opałowe (w tym energetyczne) oraz zrębki przemysłowe, nie wytwarzane przez nadleśnictwo, które drewno do zrębkowania pozyskało, czyli tzw. zrębki nieleśne muszą być odpowiednio oznaczane celem odróżnienia od zrębków leśnych jako produktów zrównywanych z drewnem. Zrębki nieleśne są produktem z drewna, zaś zrębki leśne są produktem zrównanym z drewnem.
6	W odniesieniu do zgrupowania produktów 16.29.14.0 (Ramy do obrazów, fotografii lub podobnych przedmiotów oraz pozostałe wyroby, z drewna) PKWiU2008 wymaga przyporządkowania dodatkowych zgrupowań NSC – tak, aby opis działalności w ramach Podklasy PKD 16.29.Z był zgodny z asortymentem wyrobów z drewna

7	Zarówno w PKWiU2008, jak i polskojęzycznej wersji tabeli NSC – przy klasyfikowaniu drewna tartego lub arkuszy okleiny jest używane pojęcie „okorowywanie drewna”. W języku technicznym – leśnym korowanie drewna oznacza pozbawianie drewna korowiny. Jest oczywiste, że na tej drodze nie otrzymuje się wyrobu tartego, a tym bardziej nie wytwarza się arkuszy okleiny czy obłogów. Z kontekstu, w jakim pojęcie to zostało użyte w NSC i w PKWiU2008, wynika, że chodzi tu o obróbkę mechaniczną drewna polegającą na jego skrawaniu obwodowym (w opozycji do skrawania warstwami). W niniejszym zestawieniu termin „okorowywanie drewna” został zastąpiony terminem „skrawanie obwodowe drewna”. Można przypuszczać, że termin „okorowywanie drewna” zaistniał w polskojęzycznej wersji NSC jak efekt błędu tłumaczenia, a w PKWiU2008 posilkowano się po prostu NSC właśnie w wersji polskojęzycznej tego aktu (bez wnikania już w „technologiczne” znaczenie tegoż pojęcia).
8	W opisie wspólnym wyrobów z drewna, tworzących zgrupowanie 4008, nie przywołano obróbki mechanicznej polegającej na struganiu wzdłuż i skutkującej powstaniem arkuszy okleiny czy obłogów. W szczegółowym opisie zgrupowań, stanowiących analityczne rozwinięcie zgrupowania 4008 obróbka mechaniczna, polegająca na struganiu, jest jednak przywoływana
9	Urządzenie nieruchome nie są przedmiotem klasyfikacji w ramach NSC. Na przykład budynki prefabrykowane stanowią przedmiot klasyfikacji NSC do czasu ich faktycznego zmontowania. Po faktycznym zmontowaniu budynki te stają się urządzeniami nieruchomymi. Klasyfikacją NSC nie są objęte będące w budowie lub wybudowane budynki, mosty i mostki drewniane, parkingi, urządzone place zabaw, urządzone parki miejskie i wiejskie, urządzone ogrody itd. Urządzenia nieruchome podlegają natomiast Polskiej Klasyfikacji i Usług. Urządzeniom nieruchomym jest poświęcona Sekcja F PKWiU2008, (Obiekty budowlane i roboty budowlane) zintegrowana z Sekcją F PKD (Budownictwo). Nie wszystkie urządzenia nieruchome są oczywiście środkami trwałymi w rozumieniu przepisów o rachunkowości. Niemala część urządzeń nieruchomych stanowi przedmioty nietrwałe w rozumieniu tych przepisów (zwane też przedmiotami długotrwałego użytkowania). Co do zasady tworzenie przez podmioty prawne urządzeń nieruchomych (choćby dla siebie samego) stanowi przejaw działalności wyodrębnionej klasyfikacyjnie (jest to działalność rozwojowa). W przypadku Lasów Państwowych część działalności w zakresie tworzenia urządzeń nieruchomych nie stanowi jednak przejawu działalności rozwojowej, lecz działalności bezpośrednio – wytwórczej lub działalności pomocniczej na rzecz działalności bezpośrednio – wytwórczej). Na przykład wykonywanie ogrodzeń upraw i młodników w ochronie lasu przed zwierzyną jest działalnością bezpośrednio – wytwórczą w zakresie gospodarki leśnej (ogrodzenia takie nie powinny oczywiście być zaliczane do środków trwałych). Również niemala część infrastruktury łowieckiej powinna być tak samo traktowana. Zarówno ogrodzenia upraw, wykonywane w ochronie lasu przed zwierzyną, jak i wytwarzanie ww. infrastruktury łowieckiej powinna rzecz jasna podlegać ewidencji pozabilansowej jako nietrwałe urządzenia nieruchome. Co do zasady, do kosztów działalności bezpośrednio – wytwórczej (lub działalności pomocniczej na rzecz działalności bezpośrednio – wytwórczej) należy zaliczać wytwarzanie urządzeń nieruchomych, nie wyczerpujących znamion środków trwałych. Tak więc wytwarzanie (nietrwałych) obiektów budowlanych w nadleśnictwach - z punktu widzenia PKD jest zwykle działalnością budowlaną, zaś z punktu widzenia „prawa leśnego” stanowi najczęściej przejaw działalności w zakresie zagospodarowania lasu (zagospodarowanie lasu metodami działalności budowlanej). Jeżeli urządzenia nieruchome są trwale związane z powierzchnią ziemską i z mocy prawa nie stanowią przedmiotu odrębnej własności – współtworzą one wraz z tą powierzchnią ziemską i innymi elementami materialnymi i niematerialnymi, związanymi z tą powierzchnią, nieruchomości gruntową (choćby nie wyczerpywały znamion środka trwałego w rozumieniu przepisów o rachunkowości). W Lasach Państwowych nieruchomości taka może być lasem – gruntem, związanym z gospodarką leśną. Urządzenia nieruchome mogą też być częścią składową lasu sensu stricto (mogą być częścią składową gruntu pokrytego roślinnością leśną lub przejściowo pozbawionego tejże roślinności – jeżeli usytuowanie urządzeń nieruchomych nie zakłóca funkcji lasu produkcji surowca drzewnego). Urządzenia nieruchome mogą być wreszcie częścią składową nieruchomości, nie będącej lasem (przykładem może tu być parking leśny, wyczerpujący - ze względu na „wyposażenie” - znamiona użytku, będącego innym terenem komunikacyjny). Urządzenia nieruchome dzielą się generalnie na: (1) obiekty budowlane, (2) tymczasowe obiekty budowlane, (3) urządzenia budowlane oraz (4) urządzenia gruntowe. Obiektami budowlanymi są budynki, budowle oraz obiekty małej architektury. Tymczasowe obiekty budowlane dzielą się na tymczasowe obiekty trwale połączone z powierzchnią ziemską i połączone z powierzchnią ziemską w sposób nietrwały. Urządzenia budowlane – to przejazdy, ogrodzenia, place postojowe oraz place pod śmietniki. Urządzenia gruntowe to powierzchnie ziemskie odpowiednio dostosowane do wypełniania funkcji urządzeń nieruchomych (na przykład powierzchnie ziemskie odpowiednio dostosowane do ruchu pojazdów i ruchu pieszego). W obiektach budowlanych oraz tymczasowych obiektach budowlanych (przede wszystkim zaś w budynkach i budowlach) wyodrębnia się zazwyczaj: (1) część zasadniczą (część główną) oraz (2) urządzenia techniczne i instalacje, związane z częścią zasadniczą. Urządzenia techniczne i instalacje, związane z częścią zasadniczą – to (1) urządzenia techniczne będące urządzeniami budowlanymi (przejazdami, ogrodzeniami, placami postojowymi oraz placami na śmietniki) lub obiektami małej architektury (na przykład wchodzącymi w skład ogrodów przydomowych) oraz (2) urządzenia techniczne, będące maszynami, sprzętem, osprzętem lub narzędziami. Przedmiotem wprowadzenia do obrotu mogą być „od razu” produkty z drewna, wyczerpujące znamiona urządzeń nieruchomych, a nawet całe zestawy takich urządzeń, tworzące zintegrowaną całość (kompletnie wyposażone place zabaw, całociowe zestawy urządzeń nieruchomych, współtworzące parkingi leśne itd.). Ogół urządzeń nieruchomych, służących realizacji wyodrębnionej klasyfikacyjnie działalności, składa się na infrastrukturę nieinstytucjonalną tej działalności (infrastrukturę administracyjną, nasiennictwa i selekcji, szkółkarską itd.)

10	Jak dotąd - klubowe korzystanie ze świadczeń lasów umożliwiających rekreację oraz rehabilitację nie zostało należycie opisane, jak również „przetestowana” na konkretnych przypadkach . Korzystanie ze świadczeń lasów, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym wiąże się z tym, że przy określonych rozwiązaniach organizacyjno – prawnych naturalna funkcja lasu, związana z pierwotną zdolnością lasów do stwarzania ludności nie tylko miejsca zaopatrywania się w dobra materialne (drewno, płody runa leśnego, tusze zwierzyny łownej), lecz również ze zdolnością lasów jako przestrzeni do zaspokajania potrzeb duchowych (jako miejsca uprawiania kultu i różnych obrzędów), a także jako przestrzeni do zaspokajania potrzeb spoczynkowych: odpoczynkowych i skrywania się (przemieszczanie się ludności do lasów w ochronie przed groźącymi niebezpieczeństwami na otwartych powierzchniach z możliwością biernego odpoczynku przed okresami wysiłku i aktywności w zaspokajaniu potrzeb bytowych) – otóż w określonych sytuacjach funkcja ta może być modyfikowana metodami wynajmowania części lasu. Chodzi tu na przykład o wynajmowanie lasu celem zorganizowania obozu harcerskiego, ale również wynajmowanie lasu pod letniskowe obiekty pobytowe (będące własnością członków „klubu”), czy wynajmowanie części lasu pod „pikniki” rodzinne lub towarzyskie itd. Wynajmowania lasu jako metody modyfikowania funkcji lasu, polegającej na stwarzaniu warunków do rekreacji i rehabilitacji (w skrócie funkcji rekreacyjno – rehabilitacyjnej) , nie należy mylić z wydzierżawianiem lub (nienazwanym w kodeksie cywilnym) odpłatnym udostępnianiem lasu podmiotom, prowadzącym działalność w zakresie organizowania zbiorowych pobytów w lesie w ramach imprez masowych, także imprez, obejmujących korzystanie przez uczestników z omawianej tu funkcji rekreacyjno – rehabilitacyjnej (łącznie ze zbieraniem płodów runa leśnego). Takie wydzierżawianie lub udostępnianie lasu nie mieści się już w ramach gospodarki leśnej. Z punktu widzenia Lasów Państwowych nie jest to działalność dodatkowa w zakresie gospodarki leśnej, albowiem jest to działalność dodatkowa, prowadzona w celach zarobkowych poza gospodarką leśną. Wyżej wymienione wydzierżawianie oraz udostępnianie lasu jest prowadzeniem działalności zarobkowej metodami gospodarowania mieniem. Powracając do wynajmowania części lasu jako sposobu na modyfikowanie na tej drodze jego funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej – godna rozważenia wydaje się być koncepcja realizowania wspólnego przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych: (1) Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, (2) regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, (3) nadleśnictw, (4) ORWLP oraz OTL, (5) CILP, (6) zakładów Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym – z następującym podziałem ról: (1) Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych oraz regionalne dyrekcje Lasów Państwowych: działalność pomocnicza oraz zarządzanie środkami, związanymi z funduszem leśnym; (2) nadleśnictwa: typowanie miejsc do udostępnienia dla klubowego korzystania z lasów, (3) ORWLP: programowanie działalności, udział w promocji programu (łącznie z wykorzystaniem możliwości Leśnego Studia Filmowego, inne usługi wewnątrzinstytucjonalne, zamawiane przez DGLP, (4) OTL oraz zakłady o zasięgu regionalnym: działalność w zakresie tworzenia infrastruktury pobytowej i technicznej, (5) CILP: przeprowadzenia kampanii akwizycyjno – promocyjnej. Działania, po usankcjonowaniu realizacji wspólnego przedsięwzięcia stosownym aktem sprawstwa kierowniczego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, byłyby wykonywane z zachowaniem następującego scenariusza, możliwego w pierwszej fazie do realizacji (t. j. do czasu nabycia kempingów przez poszczególnych członków klubu) dzięki zaangażowaniu środków , związanych z funduszem leśnym: (1) nadleśnictwa, przystępujące do realizacji ww. przedsięwzięcia, typują wydzielania leśne, w których mogłoby zaistnieć omawiane tu klubowe korzystanie z lasów, (2) ORWLP łącznie z CILP sondują zainteresowanie potencjalnych klubów taką formą korzystania z lasów przy danej lokalizacji, (3) ORWLP we współpracy z nadleśnictwami przeprowadza pełną procedurę dopuszczającą przeznaczenie wytypowanych wydzieleń leśnych do klubowego korzystania z lasów w celach rekreacyjno – rehabilitacyjnych, (4) współdziałanie ORWLP, OTL, zakładów Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym oraz nadleśnictw doprowadza do uzbrojenia wydzielania leśnego pod „klucz” (uzbrojenie wydzieleń leśnych staje się własnością nadleśnictwa), (5) CILP wraz z ORWLP przeprowadza kampanię promocyjną w odniesieniu do poszczególnych miejsc dostosowanych do klubowego korzystania z lasu, (6) nadleśnictwa ogłaszają przetarg na nabycie poszczególnych obiektów infrastruktury przez osoby fizyczne, zainteresowane klubowym korzystaniem z lasu w celach rekreacyjno – rehabilitacyjnych, (7) środki ze zbycia obiektów infrastruktury do wysokości (odpowiednio zrewaloryzowanych) środków, związanych z funduszem leśnym wracają na rachunek bankowy, związany z tym funduszem (nadwyżka pozostaje w nadleśnictwie), (8) właściciele kempingów zawiązują stowarzyszenie, któremu nadleśnictwo wynajmuje las (powierzchnie pod domkami kempingowymi oraz powierzchnia towarzysząca), (9) członkowie stowarzyszenia korzystają na warunkach klubowych z lasu w celu poboru świadczeń rekreacyjno – rehabilitacyjnych. Wyartykułowana tu koncepcja ma następujące walory: (1) intensyfikowanie w sposób bardzo istotny realizację przez Lasy Państwowe pozaprodukcyjnych funkcji lasu poprzez wpisanie się we współczesny trend organizowania do formy klubowej korzystania z pozaprodukcyjnych funkcji lasu, (2) ukierunkowanie pobytów w lesie w celach rekreacyjno – rehabilitacyjnych, (3) istotne aktywizowanie zakładów o zasięgu regionalnych i innych jednostki organizacyjnych Lasów Państwowych. (4) kształtowanie pozytywnego wizerunku Lasów Państwowych oraz promowanie zużycie drewna, (5) wspieranie rozwój terenów nieurbanizowanych na zasadach ekologicznych (poprzez zapewnienie wzmoczonego zapotrzebowania na wyroby i usługi ze strony członków klubu). Przystosowanie wydzieleń leśnych do korzystania z rekreacyjno – wypoczynkowych funkcji lasu na zasadach klubowych (z opcją wynajmowania określonych części tych wydzieleń klubom) należy wyraźnie odróżnić od korzystania z leśnych ośrodków wypoczynkowych (choćby również będących zorganizowanym zespołem domków kempingowych). Leśne ośrodki wypoczynkowe: grunt wyłączony z produkcji leśnej, z domków korzysta się okresowo zgodnie z zasadą wcześniejszej rezerwacji, odpłatność za prawo do korzystania z domków, które cały czas stanowią własność nadleśnictwa, działalność dodatkowa zarobkowa w zakresie świadczeń wypoczynkowych, teren praktycznie zamknięty; Przy klubowym korzystaniu: brak potrzeby wyłączania gruntów z produkcji, teren ogólnie dostępny (także w zakresie możliwości korzystania z obiektów małej architektury), możliwość prowadzenia podstawowej gospodarki leśnej itd.
----	---

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE
do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w
kontekście przepisów unijnych dotyczących wprowadzania drewna do
obrotu (zwanym dalej Rozporządzeniem)

Drewno, a dokładnie surowiec drzewny, jest w Lasach Państwowych podstawowym materialnym produktem działalności gospodarczej. Jak to wynika z części I tabeli 6 wyroby, będące drewnem (w szczególności będące surowcem drzewnym) podlegają w Lasach Państwowych oznaczaniu (klasyfikowaniu wewnętrznemu) na tyle szczegółowemu i jednoznacznemu, że pozwala to na uznawanie poszczególnych zbiorów surowca drzewnego za spełniające w sposób należyty kryterium substytucyjności, zwłaszcza przy uwzględnieniu możliwości wyodrębniania podzbiorów, obejmujących np. drewno o specyficznym usłojeniu (drewno wąskosłoiste, drewno czeczotowe), szczególnej przydatności dla przemysłu lutniczego (drewno rezonansowe) czy o uszkodzonej mikrostrukturze (drewno pokłeskowe). Obowiązująca w Lasach Państwowych klasyfikacja jakościowo – wymiarowa surowca drzewnego pozwala też na należyte identyfikowanie surowca drzewnego z punktu widzenia podatku VAT, a także z punktu widzenia potrzeb raportów kontrolingowych, związanych z systemem zasad należytej staranności (o czym dalej).

Natomiast ze względu na to, że jednostki organizacyjne Lasów Państwowych występowały, występują oraz w przyszłości występować zapewne będą w roli jedynie incydentalnego podmiotu wprowadzającego produkty z drewna (w tym po raz pierwszy) na rynek wewnętrzny - w Lasach Państwowych nie było dotąd potrzeby identyfikowania z podobną szczegółowością i jednoznacznością produktów z drewna, w tym urządzeń nieruchomych o drewnianej konstrukcji.

Wydanie Rozporządzenia bez wątpienia zmieniła ten stan rzeczy. Potrzeba rzetelnego jego wykonywania rodzi bowiem potrzebę nie tylko poszerzenia listy produktów z drewna ponad listę, ujętą w załączniku do tego aktu (była już o tym mowa powyżej), lecz także wykreowania systemu ich jednoznacznego identyfikowania.

Warto w tym miejscu tytułem uzasadnienia zauważyć, że na przykład budynki mieszkalne (mające to samo oznaczenie w PKD i PKWiU2008) obejmują m.in. domy z bali, domy letniskowe całoroczne oraz domki letniskowe użytkowane okresowo. Z kolei budynki niemieszkalne (również oznaczane wspólnym symbolem PKD i PKWiU2008) obejmują kościoły konstrukcji drewnianej czy hale sportowe, ale również domki narzędziowe czy domki handlowe.

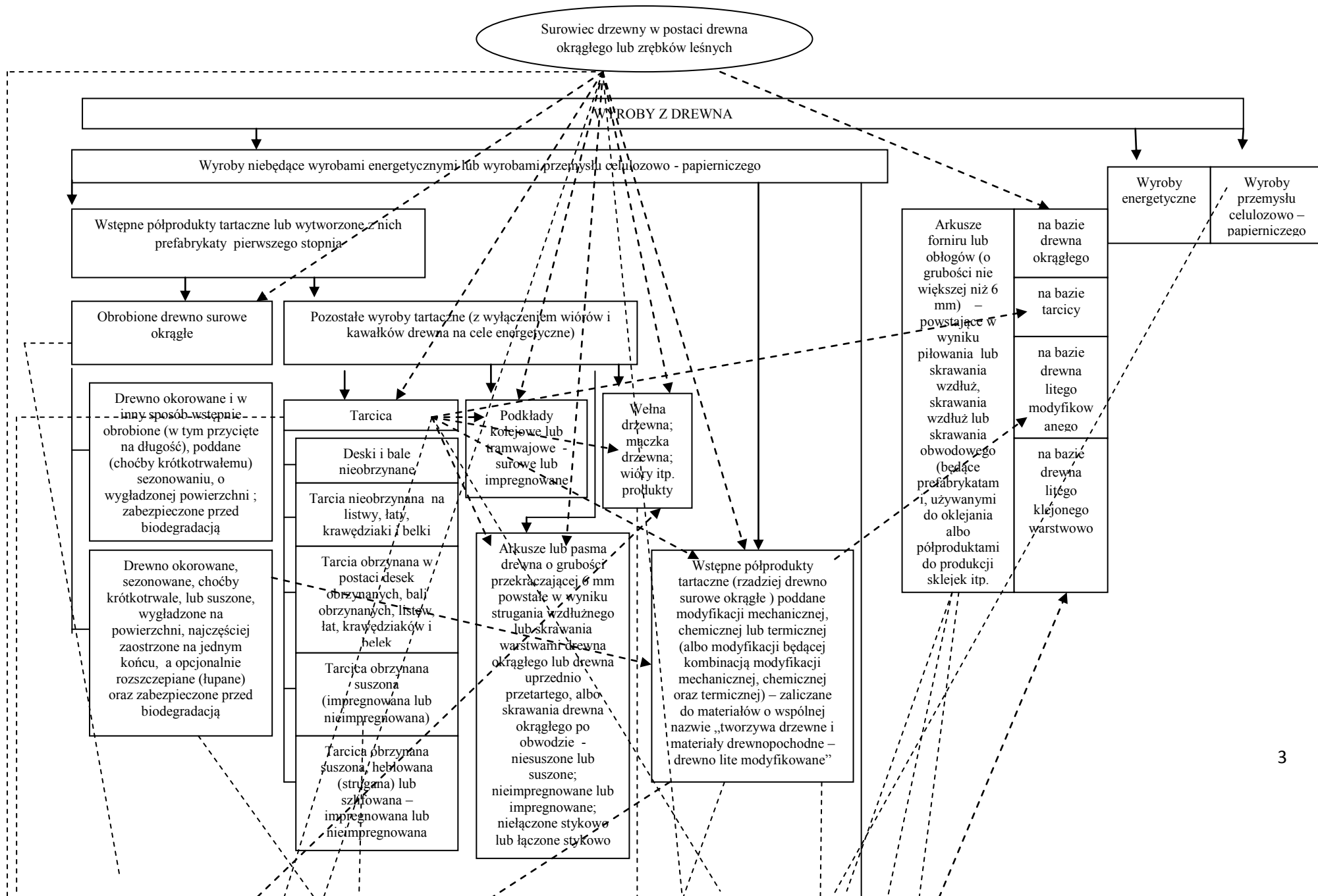
Ważąc choćby na wymogi wynikające z raportu kontrolingowego „wejście – wyjście” (opisanego szczegółowo w dalszej części opracowania) niezbędne wydaje się usankcjonowanie w Lasach Państwowych szczegółowego sposobu oznaczania i charakteryzowania produktów z drewna (w tym na potrzeby systemu zasad należytej staranności), którego istotę przybliży tabela 7, w której uwzględniono następujące okoliczności:

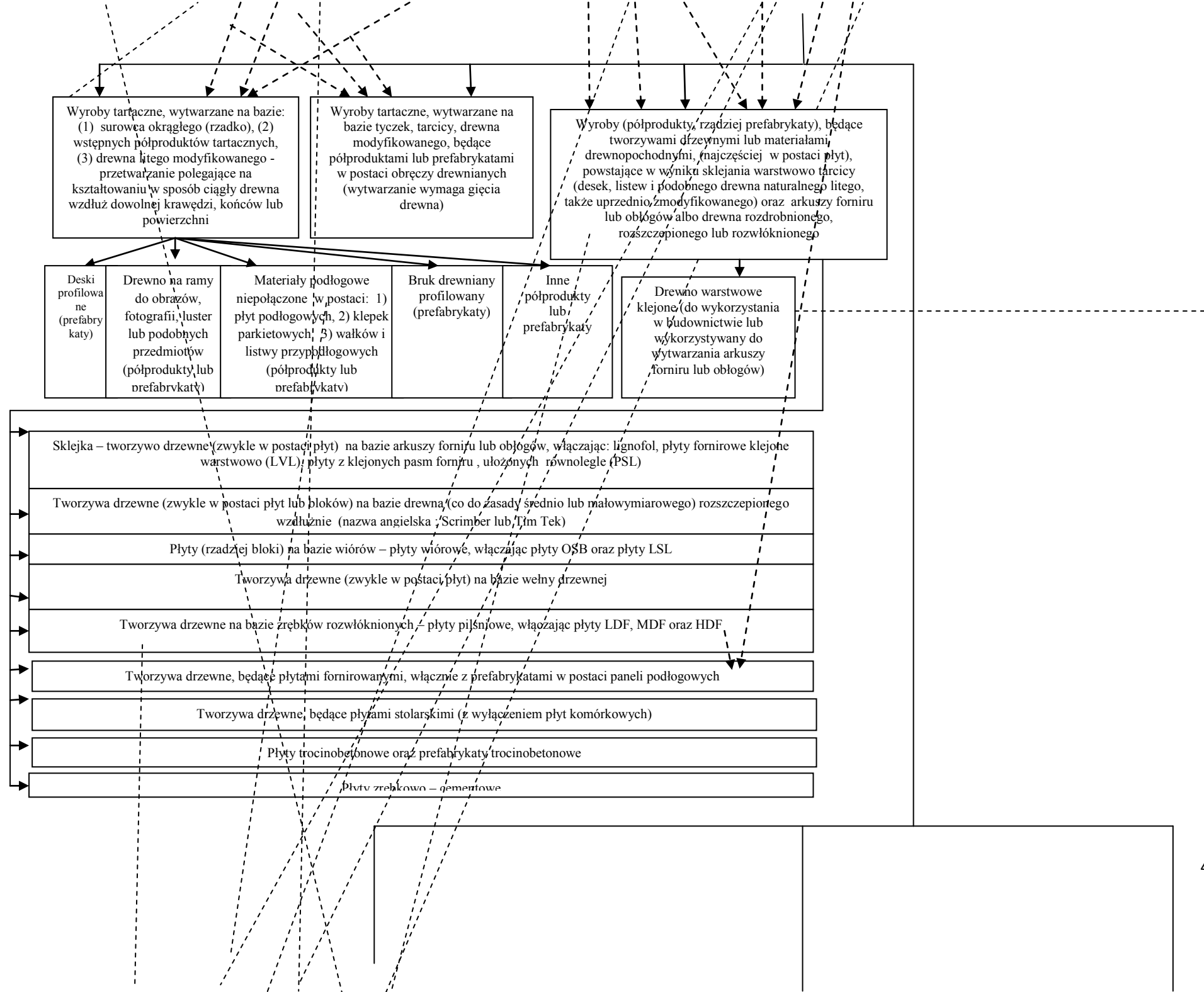
- 1) okoliczność pierwsza: na gruncie klasyfikacji publicznych możliwie najdokładniejsza identyfikacja wyrobów, w tym wyrobów z drewna , następuje poprzez przypisanie do

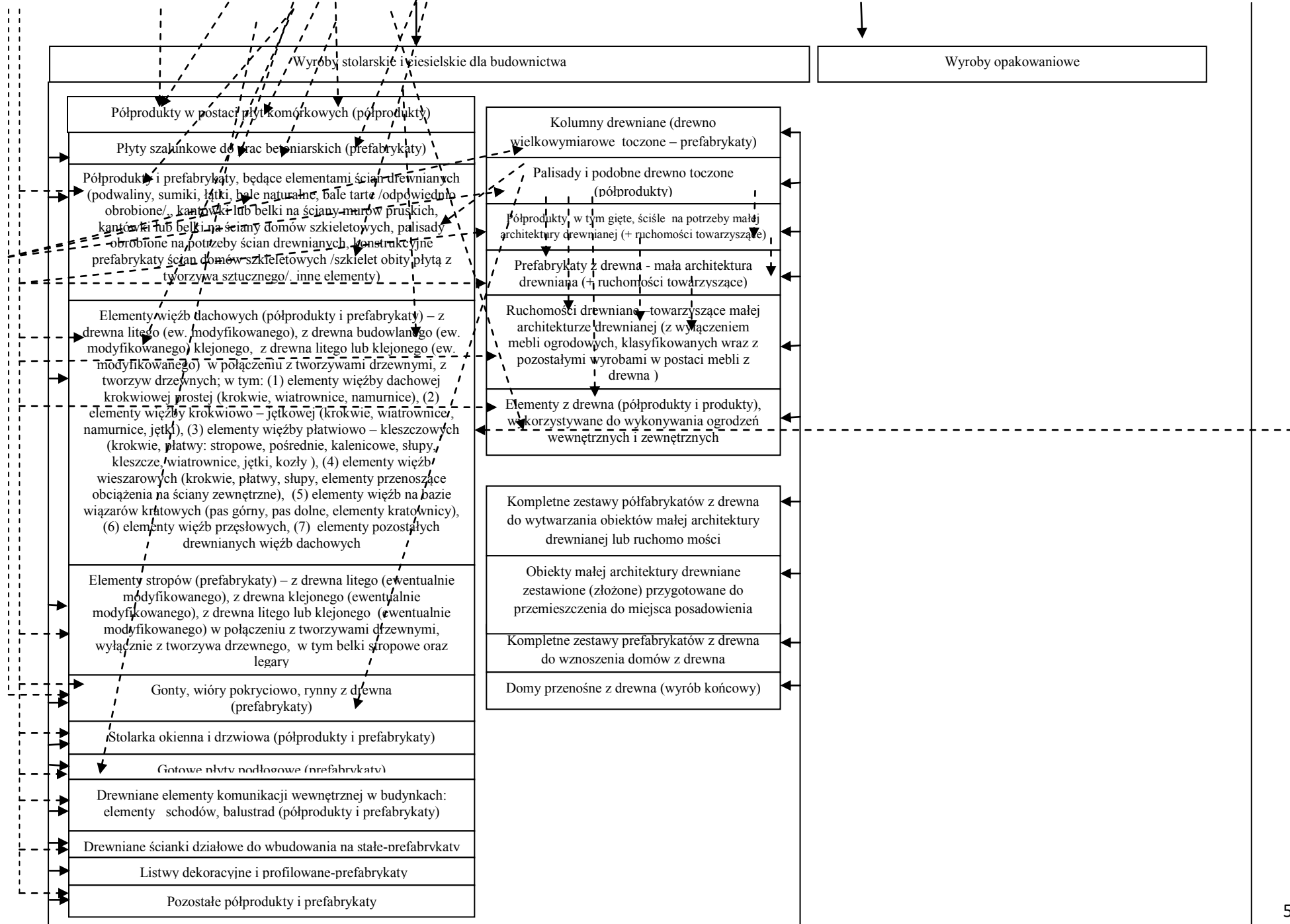
nich odpowiedniego symbolu PKD, PKWiU2008 (w powiązaniu z NSC), a w miarę takiej potrzeby – także symboli Polskiej Klasyfikacji Środków Trwałych oraz Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych,

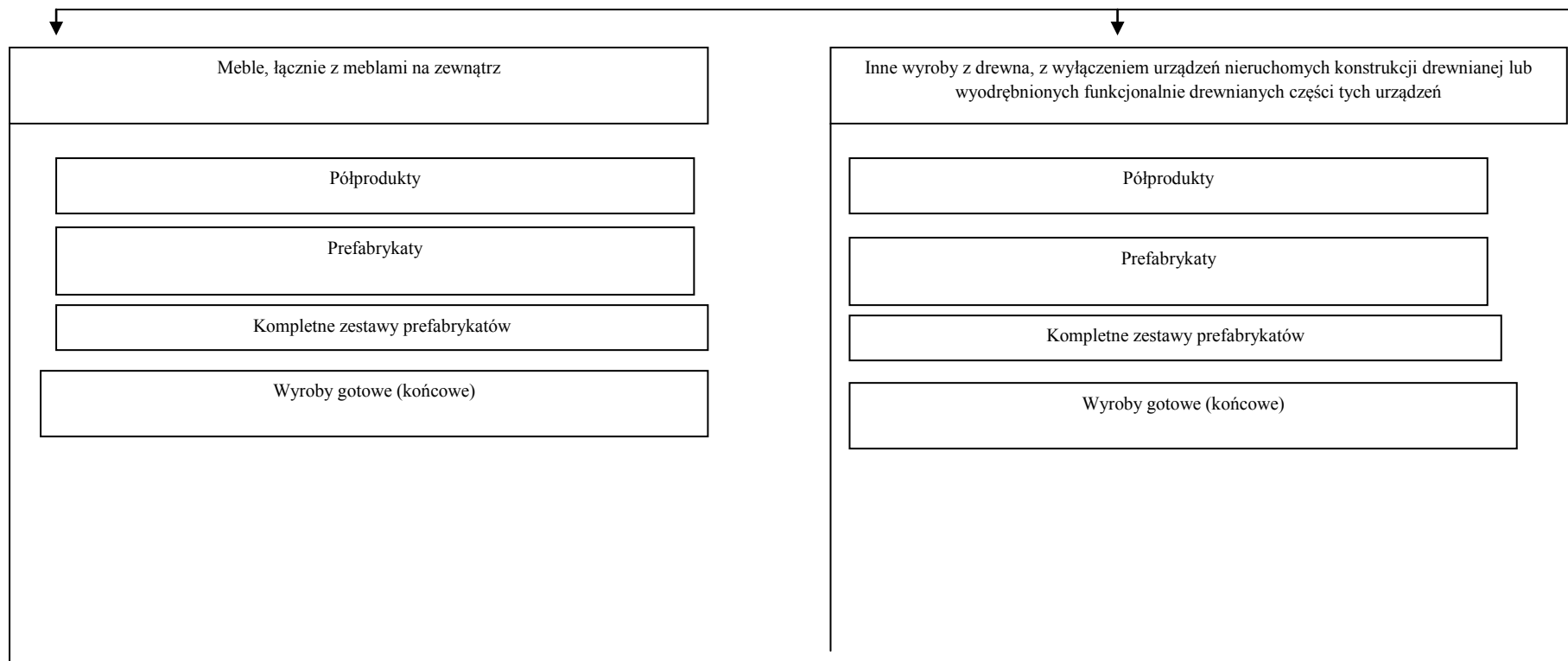
- 2) dorobek materiałoznawstwa przemysłu drzewnego pozwala na ujęcie wyrobów z drewna w ramy klasyfikacji, utrwalonej według koncepcji własnej na Ryc. 2

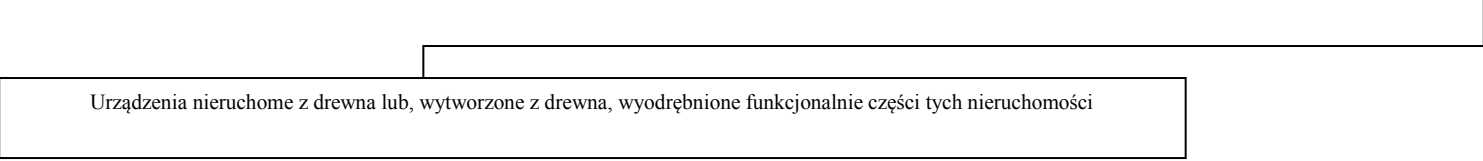
Ryc. 2 Klasyfikacja wyrobów z drewna przyjęta za podstawę sposobu ich oznaczania na potrzeby systemu zasad należytej staranności

Urządzenia nieruchome z drewna lub, wytworzone z drewna, wyodrębnione funkcjonalnie części tych nieruchomości

UWAGA: Schemat powinien zostać dokończonych w realizacji zlecenia badawczego

Tab. 4 Zbiór danych służących oznaczaniu i charakteryzowaniu produktów z drewna

Nazwa własna produktu u wraz z opisem (przypis 1)	Symbol wewnętrzny w LP (przypis 2)	Nazwa działalności oraz symbol PKD (w przypadku prowadzenia działalności pionowo zintegrowanej – nazwa i symbol działalności końcowej) (przypis 3)	Nazwa produktu oraz symbol produktu według PKWiU2008 (przypis 4)	Nazwa produktu oraz symbol produktu według NSC (przypis 5)	Nazwa i symbol środka trwałego – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (przypis 6)	Nazwa i symbol urządzenia nieruchomego, będącego obiektem budowlanym - zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) (przypis 7)	Status wyrobu (półprodukt, prefabrykat, wyrób końcowy ruchomy, wyrób końcowy nieruchomy) (przypis 8)	Wyroby z drewna na wejściu wg symbolu wewnętrznego w LP (przypis 9)	Normatywne zużycie wyrobów z drewna na wejściu przy wytwarzaniu jednostki danego produktu (przypis 10)
Obrobione drewno okrągłe									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Pozostałe wyroby tartaczne (z wyłączeniem wiórów i kawałków drewna na cele energetyczne)									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Arkusze forniru lub obłogów									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Wyroby tartaczne poddane modyfikacji mechanicznej, chemicznej lub/ oraz termicznej									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Wyroby tartaczne o ukształtowanej w sposób ciągły krawędziach, końcach lub powierzchni oraz obręcze drewniane									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Tworzywa drzewne i materiały drewnopochodne									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Wyroby stolarskie i ciesielskie									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Wyroby opakowaniowe									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Meble									

(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Wyroby przemysłu celulozowo – papierniczego									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Wyroby energetyczne									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Inne wyroby z drewna (z wyłączeniem urządzeń nieruchomości)									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Urządzenia nieruchome									
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)		
Przypisy									
Nr przypisu	Treść przypisu								
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

***Analiza kryterium produktowego przy wyodrębnianiu rynków właściwych drewna oraz
rynków właściwych produktów z drewna – prototyp katalogu wyrobów z drewna
sporządzony zgodnie z ideą w tabeli 4***

UWAGA: Otwarty katalog wyrobów z drewna powinien zostać wynikowo opracowany w realizacji zlecenia badawczego

Tabela 5 . Oznaczanie w praktyce wyrobów z drewna

Nazwa wyrobu	Identyfikacja wyrobu na gruncie PKD; PKWiU2008, NSC	Przykładowe zobrazowanie wyrobu		Status wyrobu; wyroby na wejściu; normatywne zużycie wyrobów wejściowych
Obrobione drewno surowe				
Drewno surowe - obrobione wstępnie (lub zgrubnie)	Słupy teletechniczne nieimpregnowane			Półprodukt
	Słupy teletechniczne impregnowane			Prefabrykat
	Drewno na słupy ogrodzeniowe w lesie (w tym rozłupane)			Prefabrykaty

	Stemple budowlane		Prefabrykaty
	Żerdzie (w tym rozszczepione), paliki i tyczki nietoczone do stosowania w ogrodnictwie i sadownictwie	 Tyczki do fasoli oraz papryki	Prefabrykaty

		 Paliki do drzewek	Prefabrykaty
	Drewno surowe wstępnie obrobione na rusztowania wewnętrzne		Prefabrykaty
	Drewno surowe wstępnie obrobione do masywnych obiektów ogrodowych itp.		Półprodukty
	Kołki faszynowe		Prefabrykaty

	Bruk drewniany nieprofilowany (drewno surowe okorowane, wstępnie wygładzone pocięte poprzecznie)	 Kostka brukowa nieprofilowana nieimpregnowana	Półprodukt
		Kostka drewniana nieprofilowana impregnowana	Prefabrykat
	Drewno surowe wielkowymiarowe wstępnie obrobione używane do palowania	 Pale drewniane do budowli wodnych (tutaj w trakcie montażu)	Prefabrykat
Wyroby tartaczne (z wyłączeniem wiórów i kawałków drewna na cele energetyczne)	Tarcica	 Deski nieobrzynane	Półprodukt
			Półprodukt lub prefabrykat

		Deski obrzynane	
			
		Deski strugane	
			
		Bale obrzynane	
			
		Kantówka	

			
		Łaty (tutaj już po montażu)	
Podkłady kolejowe i tramwajowe			Półprodukt
		Drewniane podkłady kolejowe surowe	
			Prefabrykat
	Arkusze lub pasma drewna o grubości powyżej 6 mm (niezaliczane do tarcicy)		
		Podkłady kolejowe impregnowane	

	Wyroby tartaczne w postaci wełny drzewnej, mączki drzewnej, wiórów itp. podobnych kawałków drewna (na cele przemysłowe)	 Wetna drzewna jako prefabrykat	Prefabrykat
		 Wetna drzewna jako wyrób końcowy	Wyrób końcowy
		 Mączka drzewna (jako: (1) wypełniacz tworzyw sztucznych : bakelitu, linoleum, (2) wypełniacz kitów uszczelniających ubytki w drewnie, (3) materiał wykorzystywany do produkcji materiałów pirotechnicznych)	Półprodukt

		 Wióry na płyty wiórowe	Półprodukt
		 Zrębki drewniane	Półprodukt
		 Drewno rozszczerzone (postrzępione) – półprodukt do wytwarzania płyt Scimber lub Tim Tek	Półprodukt

				Półprodukt (jeżeli nie stanowi odpadu)
Arkusze drewna o grubości nie większej niż 6 mm	Arkusze fornirow			Półprodukty
	Arkusze oblogów			
Tworzywa drzewne w postaci: (1) tarcicy, (2) arkuszy lub pasm drewna o grubości powyżej 6 mm - poddanych modyfikacji mechanicznej, chemicznej lub/ oraz termicznej	Lignoston			Półprodukt
	Lignomery			

	Drewno modyfikowane termicznie		
Wyroby tartaczne o ukształtowanych krawędziach, zakończeniach lub/oraz powierzchni	Deski profilowane	 Deska tarasowa Deska boazeryjna	Prefabrykaty
	Drewno na ramy do obrazów, luster lub podobnych przedmiotów		Półprodukty lub prefabrykaty
	Materiały podłogowe niepołączone (klepki, płyty podłogowe niepołączone, wałki i listwy przypodłogowe		Półprodukty lub prefabrykaty
	Bruk drewniany profilowany		Prefabrykaty
	Inne półprodukty lub prefabrykaty		Półprodukty lub prefabrykaty

Tworzywa drzewne oraz materiały drewnopochodne (z wyłączeniem tworzyw sztucznych i materiałów drewnopochodnych w postaci drewna modyfikowanego)	Drewno klejone		
		Drewno klejone (półprodukty)	
	Sklejka		
		Drewno klejone jako półfabrykaty	
			
		Lignofol	
			

		 Płyty LVL	
		 Płyta PSL	
	Tworzywa z drewna wzdłużnie rozszczepionego (Scrimber lub Tim Tek)	 Płyta Scrimber	

Płyty wiórowe

Płyty wiórowe surowe

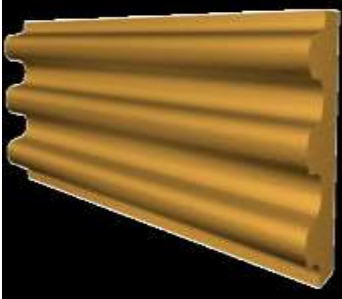
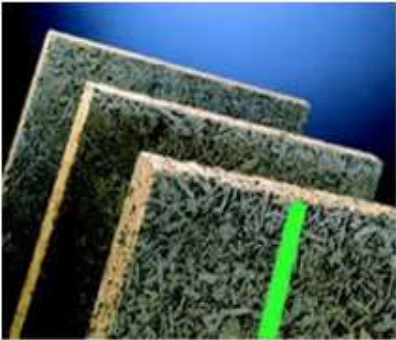
Płyty wiórowe laminowane

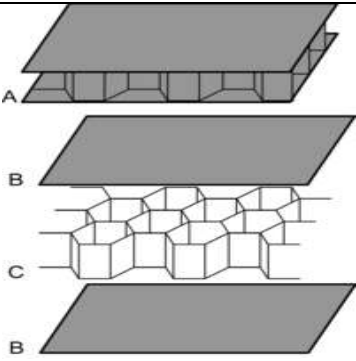

Płyta OSB – surowa

	Tworzywa na bazie wełny drzewnej		
	Płyty pilśniowe	 Płyty pilśniowe Płyta HDH (m.in. na panele podłogowe)	
	Płyty fornirowane, w tym panele podłogowe		
	Płyty stolarskie (z wyłączeniem płyt komórkowych)		

		 Płyty stolarskie pełne	
	Płyty trocinobetonowe lub prefabrykaty trocinobetonowe	 Płyty trocinobetonowe jako półprodukty (tutaj w trakcie wykorzystywania do wytwarzania prefabrykatu z drewna)	

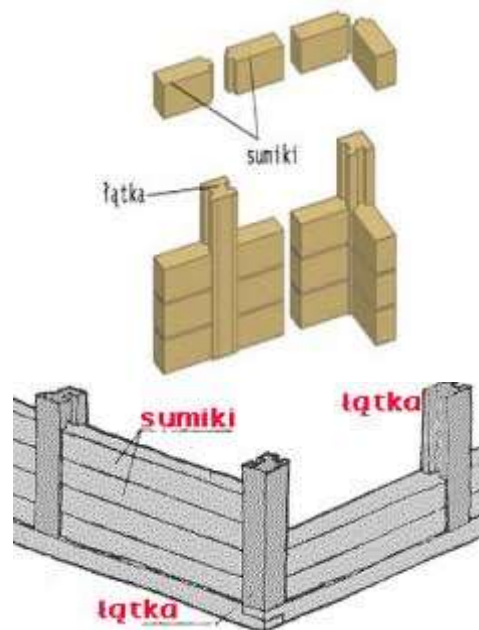
		 Pustaki z trocinobetonu (półfabrykaty) Płyta trocinobetonowa jako półfabrykat do wytwarzania ekranów akustycznych	
	Płyty zrębkowo – cementowe		

Wyroby stolarskie i ciesielskie	Płyty komórkowe	 Płyta stolarska komórkowa (schemat) Płyta komórkowa z zastosowaną fakturą	Półprodukty
	Płyty szalunkowe	 Płyta szalunkowa trójwarstwowa	Prefabrykaty

Elementy ścian drewnianych

Bał naturalny (tutaj w trakcie montażu)

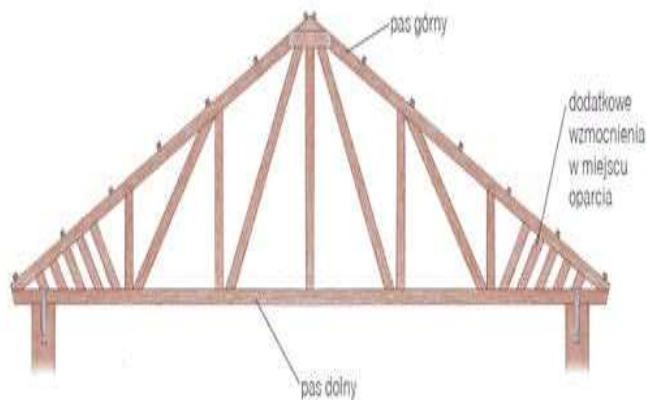

Elementy ściany sumikowo – łątkowej

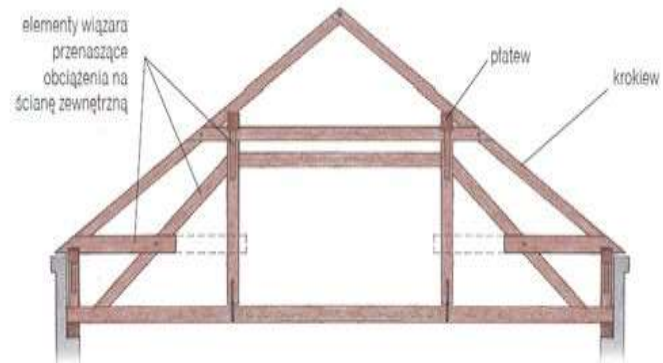
Elementy więźb dachowych

Krokwie jako półfabrykaty do budowy więźb dachowych

Gotowy wiązanie kratowe (schemat)

Gotowy więzár wieszarowy (schemat)

Więzba dachowa z gotowych więzarów

		 Belka dwuteowa (na bazie tworzyw drzewnych) wykorzystywana jako krokwie	
	Elementy stropów	 Belka dwuteowa stropowa (na bazie tworzywa drzewnego)	

	Gonty, wióry pokryciowe, rynny z drewna		
		Gont cięty	
			
		Gont darty	
			
		Wiór pokryciowy (tutaj w takcie układania)	
			
		Rynna z drewna	

	Stolarka okienna i drzwiowa	 Progi drewniane	
		 Ościeżnica	
		 Okno drewniane jako gotowy półprodukt	

	Gotowe płyty podłogowe (łączone)		
		Gotowa płyta podłogowa	
	Drewniane elementy komunikacji wewnętrznej w budynkach		
		Schody rozkładane	
	Drewniane ścianki działowe do wbudowania na stałe		
	Listwy dekoracyjne i profilowane		

	Kolumny drewniane toczone		
	Palisady i podobne drewno toczone		

Kolumny drewniane toczone

Drewno palisadowe w trakcie wytwarzania

Półpalisada

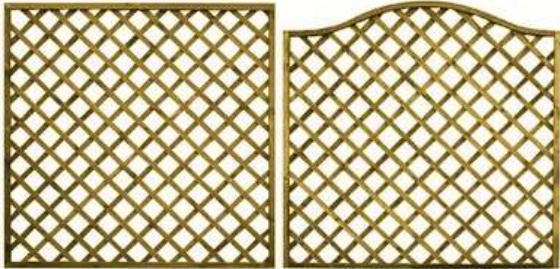

Palisada wytworzona

Drewno palisadowe przygotowane do transportu

			
		Przykład zastosowania drewna palisadowego	
	Półprodukty – ściśle na potrzeby małej architektury drewnianej lub ruchomości towarzyszących		
			
		Listwy do płotów osłonowych	

Prefabrykaty z drewna do wytwarzania małej architektury drewnianej lub ruchomości towarzyszących (z wyłączeniem mebli ogrodowych)		Kratki ogrodowe	
Kompletne zestawy prefabrykatów do wytwarzania małej architektury drewnianej lub ruchomości towarzyszących		Regał na dr	
Ruchomości towarzyszące małej architekturze drewnianej		Imitacje i modele konstrukcji drewnianych	
Elementy z drewna służące do wykonywania ogrodzeń wewnętrznych i zewnętrznych			
Obiekty małej architektury drewnianej – zestawione (złożone), przygotowane do transportu na miejsce posadowienia			

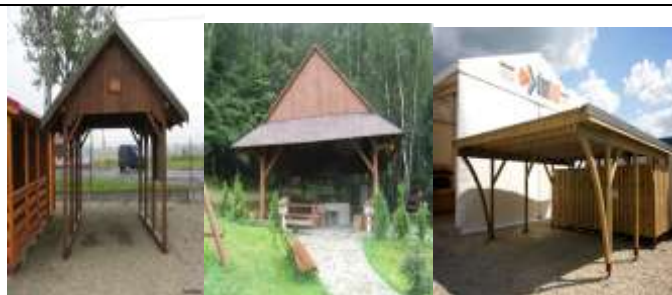
Altany ogrodowe

Drewutnia – skład na drewno

Drewutnia ze składzikiem

Zadaszenia o wiaty zewnętrzne, w tym zadaszenia i wiaty rekreacyjne

Regał na drewno opałowe

Pawilony ogrodowe lekkiej konstrukcji

			
		Pergole ogrodowe	
	Kompletne zestawy prefabrykatów z drewna do wznoszenia domów z drewna Domy przenośne z drewna		
Wyroby opakowaniowe			
Meble, łącznie z meblami na zewnątrz	Meble do wewnątrz		
	Meble na zewnątrz		

Ławki bujane pod zadaszeniem

		 Stoły i ławki ogrodowe	
		 Stoły i ławy na otwartej powierzchni	

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE

do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w kontekście przepisów unijnych dotyczących wprowadzania drewna do obrotu (zwanym dalej Rozporządzeniem)

Wyroby opakowaniowe			
Meble, łącznie z meblami na zewnątrz	Meble do wewnątrz		
	Meble na zewnątrz	 Ławki bujane pod zadaszeniem	

Stoły i ławki ogrodowe

			
		Stoły i ławy na otwartej powierzchni	
Wyroby przemysłu celulozowo – papierniczego			
Wyroby energetyczne			
Inne wyroby z drewna (z wyłączeniem urządzeń nieruchomych o konstrukcji drewnianej oraz wyodrębnionych funkcjonalnie drewnianych części tych urządzeń)			
Urządzenia nieruchome z drewna lub, wytworzone z drewna, wyodrębnione funkcjonalnie części tych nieruchomości			
Do późniejszego właściwego zaklasyfikowania			
			
		Mostek ogrodowy	

			
		Domek dla ptaków	
			
		Imitacja studni	
			
		Budy dla psów	

		 Imitacja wozu drabiniastego	
		 Imitacja wiatraka	
		 	

		 	
		Huśtawki, hamaki, podobne ruchomości 	
		Wieżyczka ze zjeżdżalnią	

		 Piaskownica	
		 Piaskownica z ławką	

			
		Donica z drewna (3)	
			
		Donice z drewna (4)	
			
		Donice z drewna (5)	
			
		Donice z drewna (6)	

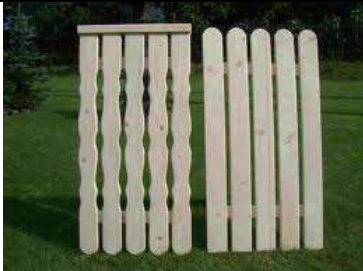
			
		Plot osłonowy (4)	
			
		Plot osłonowy - przesło (5)	
			
		Plot osłonowy - przesło (6)	

		 Plot osłonowy - przęsło (7)	
		 Plot osłonowy - przęsło(8)	
		 Plot osłonowy z cienkich desek - przęsło (9)	

			
		Plot osłonowy - przęsło (10)	
			
		Plot osłonowy - przęsło(11)	
			
		Plot osłonowy – przęsło(12)	

		 Płot osłonowy- z desek „boazeryjnych”- przęsło (13)	
		 Element obrzeża służącego wewnętrznemu rozgraniczaniu i wyodrębnianiu funkcjonalnych części nieruchomości (zwykle ogrodów) (1)	
		 Element obrzeża (imitacja płotu) służącego wewnętrznemu rozgraniczaniu i wyodrębnianiu funkcjonalnych części nieruchomości (zwykle ogrodów) (2)	
		Regał ogrodowy	

		Stolik ogrodowy	
		Obudowa drewniana na pojemniki na odpady komunalne	
		 Obudowa drewniana śmietnika (2)	
		 Skrzynia - kompostownik	

		 Elementy ogrodzeń drewnianych sztachetowych (1)	
		 Elementy ogrodzeń drewnianych sztachetowych (2)	
		 Elementy ogrodzeń drewnianych sztachetowych (3)	
		Przęsło drewnianych zasłon przeciwnieżnych Płotki drewniane wykonywane są z desek lub króciaków grubości 12÷18 mm. Szerokość desek wynosi 9 cm, a odstęp pomiędzy nimi 10 cm. Wymiary przęsła wynoszą 1,50 m (wysokość) x 2,0÷2,5 m (długość).	
		Żaluzja z drewna	

Koła drewniane

Przykład rękojeści z drewna

		Linijka składana (stolarska)	
			
		Przymiar z drewna bukowego	
			
		Linijka szkolna z drewna	
			
		Drewniane kości do modelowania w glinie	

			
		Młotek drewniany (sędziowski, licytacyjny itp.)	
			
		Drabina drewniana rozstawna	
		Schody drewniane rozkładane	
			
		Drewniana obudowa kominka	

		 Koziołek z drewna	
		 Ul wykonany z drewna	
		 Prefabrykat z lignofolu	

		 <i>Półfabrykat – rękojeść wytworzona z lignofolu</i>	
--	--	--	--

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE
do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w
kontekście przepisów unijnych dotyczących wprowadzania drewna do
obrotu (zwanym dalej Rozporządzeniem)

Sprawy do uwzględnienia

Należy zmienić zarządzenie o normach (niektóre trzeba przywołać; trzeba też wykreować ogólną zasadę, że normy stosuje się wówczas, jeżeli zarządzenie Dyrektora Generalnego nie jest regulacją wypierającą; w zakresie niewypartym stosuje się normy, chyba że zarządzenie wyraźnie wskazuje, w jakim zakresie stosuje się normy)

Uwaga: niejasne warunki techniczne dla drewna na słupy średniowymiarowe (są warunki dotyczące jakości drewna S1 (być może należy kierować się warunkami technicznymi na słupy teletechniczne)

Uwaga: problematyczna metoda pomiaru drewna S3B (odbiera się w sztukach grupowo, ale sztuki mogą mieć różną długość od 4 metrów wzwyż; czy rzeczywiście wiarygodna jest miąższość 100 sztuk drewna S3B, zawarta w tabeli)

Czy generalnie wymagania techniczne na poszczególne grupy substytucyjne istotnie znamionują tę substytucyjność (czy jest to substytucyjność pozorna i to samo drewno indywidualnie oznaczone może być zaliczone do różnych grup substytucyjnych, w szczególności w odniesieniu do niektórych grup drewna średniowymiarowego).

Tutaj zostanie zamieszczony komentarz, mówiący co z praktycznego punktu widzenia jest zbiorem drewna indywidualnie oznaczonego o najwyższym (według przyjętej praktyki) stopniu substytucyjności. Na marginesie zostanie podniesiona okoliczność, że na przykład karpina czy część drewna średnio- oraz małowymiarowego nie jest identyfikowana pod względem gatunku drzew (a to jest wymagane w świetle Rozporządzenia). W tym kontekście zostanie zaproponowany algorytm przeliczeniowy (szacujący udział poszczególnych gatunków drzew w danej klasie jakościowo – wymiarowej). Tytułem komentarza zostanie też przywołana okoliczność, że to, co uznane się za zbiór drewna indywidualnie oznaczonego o najwyższym stopniu substytucyjności – wcale w niektórych przypadkach zbiorem takim nie jest. Wymagania co do poszczególnych klas jakościowo – wymiarowych nie uwzględniają na przykład wad ukrytych powstających przy wiatrolomach i wiatrowałach. Drewno stwarza wrażenie /pozbawionego wad/ drewna pełnowartościowego, podczas gdy dla wielu procesów technologicznych jest niepełnowartościowe (ze względu na naruszenie mikrostruktury włókien drzewnych; nie na skręt włókien, lecz właśnie na naruszenie ww. mikrostruktury). Na tej kanwie zostanie wywiedziona konieczność wykreowania drewna niepełnowartościowego oraz w ślad za tym rynku właściwego drewna niepełnowartościowego. Rynek taki byłby otwierany po wystąpieniu zjawisk klęskowych dużej skali, stwarzając możliwość zagospodarowania drewna pokłękowego między innymi przez zakłady energetyczne (bez konieczności skomplikowanych działań w zakresie „przebudowy” rozstrzygnięć portalowych). Koncepcja drewna niepełnowartościowego zostanie tu tylko zasygnalizowana, gdyż w pełni została rozwinięta w części D niniejszego opracowania (łącznie z koniecznością zawarcia porozumienia z elektrowniami co do konieczności utrzymywania przez nie linii technologicznych do spalania drewna; na zakończenie należy z mocą podkreślić, że podejmowanie działań na rzecz utrzymania współspalania drewna jest wręcz koniecznością z punktu widzenia interesu Skarbu Państwa reprezentowanego przez LP; pozostaje poza dyskusją, że zjawiska wielkoobszarowych klęsk będą się nasilać; pomijając inne bardzo istotne skutki tych zjawisk, z punktu widzenia zasad sprzedaży drewna oznaczać one będą coroczne zakłócanie rozstrzygnięć „portalowych”; aby zaburzenia te były jak najmniej i nie podważały sensu stanowienia przedmiotowych zasad – możliwość otwierania w takich sytuacjach rynku drewna niepełnowartościowego wydaje się „idealnym” rozwiązaniem).

Tutaj zostanie wklejony schemat grup handlowo – gatunkowych jako zbiorów drewna indywidualnie oznaczonego dostatecznie substytucyjnych z punktu widzenia potrzeb zasad sprzedaży drewna.

Na koniec zostanie wykazana konieczność przebudowy Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – jako że podział drewna na klasy jakościowo – wymiarowe oraz na grupy handlowo – gatunkowe jest aktualnie niespójny z wykazem drewna nieobrobionego właśnie w PKWiU.

Należy zmienić warunki techniczne na drewno energetyczne (tak, aby było jasne, że jest to drewno niepełnowartościowe, np. po huraganach; aktualnie przepisy prawa sprzeciwiają się spalaniu drewna, ale drewna pełnowartościowego; znaczna część drewna nie jest pełnowartościowa; takie drewno nie może być w pełni wykorzystywane do „podstawiania” pod umowy po rozstrzygnięciach portalowych; były czynione takie próby, lecz drewno w trakcie przecierania po prostu się rozpadało /kruszyło/; można ustalić nowe warunki techniczne dla drewna niepełnowartościowego w ramach nowelizacji warunków na drewno energetyczne; problemem jest to, że przepis prawny, pozbawiający elektrownie gratyfikacji ze spalania drewna, odwołuje się niestety wprost do norm, a w nich jest zapis: wady niewykazane nie mają znaczenia dla klasyfikacji surowca; czyli w świetle normy drewno jest pełnowartościowe, choć przy mechanicznym przerobie jest bezwartościowe; dodatkowo należy liczyć się z tym, że przemysł celulozowy i płytowy może podnieść, że dane drewno jest wprawdzie niepełnowartościowe dla przerobu mechanicznego, lecz jest pełnowartościowe właśnie przy wytwarzaniu papieru czy płyt; w dalszej części opracowania; w części D opracowanie przedstawiono, jak i ten problem można by rozwiązać: po prostu drewno „wielkowymiarowe”, które chcemy wykreować jako niepełnowartościowe dedykowane w sposób „naturalny” elektrowniom nie „podpada” pod warunki techniczne drewna zwyczajowo przeznaczanego do produkcji papieru i płyt ze względu na gabaryty, utrwalone w normie na drewno S1, S2 i S3 ; czyli pozostaje w zasadzie jeden problem prawny: w prawie przywołano normy na drewno wielkowymiarowe , a z nich – powtórzmy – wynika, że drewno wielkowymiarowe niepełnowartościowe jest pełnowartościowe ze względu na nieuwzględnienie w normie kwestii zniszczenia mikrostruktury drewna pokłeskowego; ostatecznie będzie trzeba zaproponować i przeprowadzić /co chyba nie będzie trudne/ zmianę normy na drewno wielkowymiarowe; chyba że wykorzystamy zapis prawny mówiący ogólnie o normach na drewno; jak wiadomo w LP utrzymała się praktyka, zgodnie z którą są kreowane normy wewnętrzne zarządzeniami Dyrektora Generalnego LP; obecnie normy polskie nie są aktami władczymi, chyba że nada się im taki charakter przepisami prawa powszechnego lub aktami sprawstwa kierowniczego).

Po rozważaniach na temat rynków właściwych surowca drzewnego z produktowego punktu widzenia, zostanie zamieszczony wywód na okoliczność, że przyjęcie, iż obszarem rynku właściwego jest zasięg terytorialny nadleśnictwa lub parku narodowego, w połączeniu z poprawnym wyodrębnieniem grup handlowo – gatunkowych, oferowanych do sprzedaży na tym obszarze – otóż okoliczność ta nie jest wystarczająca dla prawidłowego sklasyfikowania rynków właściwych surowca drzewnego, albowiem na tym samym obszarze oraz w odniesieniu do tych samych grup handlowo – gatunkowych mogą występować bardzo zróżnicowane warunki konkurencji dla poszczególnych grup nabywców. Dlatego ten fragment Materiałów Uzupełniających zostanie zwieńczony schematem klasyfikacyjny zgrupowań rynków właściwych, które docelowo powinny zostać konieczne wyodrębnione (w tym na potrzeby zasad należytej staranności): (1) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego, służących podstawowemu zaopatrywaniu się w surowiec drzewny przez stałych nabywców Lasów Państwowych (zwanych dalej rynkami podstawowymi), (2) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego, służących realizacji przez stałych nabywców LP postępu i rozwoju poprzez zwiększanie produkcji (zwanych dalej rynkami dla rozwoju), (3) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego, służących ewentualnemu inicjowaniu zakupów surowca na polskich rynkach surowca drzewnego przez podmioty zagraniczne (zwanych dalej rynkami równych szans), (4) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego szczególnie cennego, służącego m.in. do wytwarzania okleiny, sklejki oraz wyrobów luszczarskich (zwanych dalej rynkami drewna cennego), (5) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego przeznaczonego do zakupu przez podmioty, nie będące przedsiębiorcami, w tym przez osoby fizyczne, podmioty sektora samorządowo – rządowego oraz podmioty sektora non – profit (zwanych dalej rynkami detalicznymi), (6) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego na własne potrzeby, przeznaczonego do: realizacji świadczeń deputatowych i serwitutowych, budowy elementów infrastruktury leśnej (w tym infrastruktury łowieckiej oraz edukacyjno – promocyjnej), wykorzystania energetycznego w ramach obiektów infrastruktury leśnej, wykonywania grodzień i innych konstrukcji w ochronie lasu przed zwierzyzną, ochrony lasu przed owadami, ochrony i

wzmaganie bioróżnorodności oraz poprawy biotopu, sprzedaży do innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych (zwanych dalej rynkami drewna na własne potrzeby), (7) zgrupowanie rynków właściwych drewna niepełnowartościowego (zwanych dalej rynkami drewna niepełnowartościowego), (8) zgrupowanie rynków właściwych drewna trudno zbywalnego (zwanych dalej rynkami uzupełnień), (9) zgrupowanie rynków właściwych karpiny przemysłowej, (10) zgrupowanie rynków właściwych karpiny opałowej, (11) zgrupowanie rynków właściwych zrębków leśnych opałowych

Analiza kryterium produktowego przy wyodrębnianiu rynków właściwych drewna – rozwiązania przyjęte przez Lasy Państwowe w zasadach sprzedaży drewna

Jak to już powyżej podniesiono - z punktu widzenia efektu pożądanej substytucyjności grupowanie surowca drzewnego w zbiory, uwzględnione w jednej w powyższych tabel, bywa niewystarczające, albowiem o przydatności drewna dla danego nabywcy istotne mogą być takie cechy, jak na przykład:

- 1) naturalna wąskosłoistość i linia kształtu strzały (sosna taborska),
- 2) specyficzny przebieg słoików (np. brzoza czeczotowa - ceniona przy produkcji niektórych rodzajów mebli),
- 3) szczególne właściwości rezonansowe – kwalifikujący drewno o takich właściwościach do wykorzystywania w przemyśle lutniczym,
- 4) brak uszkodzeń mikrostruktury, pojawiających się w drewnie „pohuraganowym” czy powstających w następstwie wadliwej ścińki drzew.

W rzeczywistości – wyodrębnianie, w oparciu o kryterium produktowe, rynków właściwych surowca drzewnego w ramach kolejnych wersji zasad sprzedaży drewna, wprowadzanych w Lasach Państwowych do praktyki gospodarczej od roku 2007, nie następuje poprzez podział surowca drzewnego na utrwalone powyżej zbiory substytucyjne, (tym bardziej nie następuje to poprzez podział surowca drzewnego na podzbiory, grupujące w danym zbiorze drewno o cechach szczególnych /drewno wąskosłoiste, czeczotowe, rezonansowe, drewno pokłeskowe itd./), **lecz następuje to poprzez zaliczanie drewna do tzw. grup handlowo - gatunkowych.**

Aktualnie obowiązujący system wyodrębniania grup handlowo – gatunkowych utrwalono w Tab.6

Tab. 6 Grupy handlowo – gatunkowe, obejmujące drewno indywidualnie oznaczone, uznane w aktualnie obowiązujących w LP zasadach sprzedaży drewna w LP za wyczerpujące w sposób wystarczający kryterium produktowe przy wyodrębnianiu rynków właściwych

Nazwa grupy handlowej.		Klasa, grupa jakości. Gatunek Symbol	Klasy jakościowo – wymiarowe
Drewno wielkowymiarowe - standard bez wyboru W_ STANDARD		(WAO) (WBO) (WCO) (WD) - wszystkie gatunki'	WA02, WA03 WB01, WB02, WB03 WC01, WC02, WC03, WD1, WD2, WD3
Kłody iglaste - standard bez wyboru WK_ STANDARD		W AK WBK WCK WDK - wszystkie gatunki iglaste -	WAK3 WBK2, WBK3 WCK1, WCK2, WCK3 WDK1, WDK2, WDK3
Drewno wielkowymiarowe z wyborem (wybór dotyczy jakości, wymiarów)	W WA03	WA03 -wszystkie gatunki-	WA03
	W_ WAB023	WA/B02 WA/B03 - wszystkie gatunki-	WA02, WB02 WA03. WB03
	W_ WBC0_12	WB/C01 WB/C02 - wszystkie gatunki-	WBO1, WC01 WB02, WC02
	W WBC0_3	WB/C03 –wszystkie gatunki -	WB03, WC03
	W WC0_12	WC01/2 -wszystkie gatunki-	WC01, WC02
	W WC0	WC0) - wszystkie gatunki-	WC01, WC02, WC03
	W WC0_23	(WC02/03) - wszystkie gatunki-	WC02, WC03
	W WD	(WD) -wszystkie gatunki-	WD1, WD2, WD3

Kłody z wyborem (wybór dotyczy jakości, wymiarów)	W WAK_3	WAK3 -wszystkie gatunki iglaste-	WAK3
	W WABK_23	WAK3 WBK2/3 -wszystkie gatunki iglaste-	WAK3, WBK2, WBK3
	W_WBCK_23	WB/CK2 WB/CK3 -wszystkie gatunki iglaste-	WBK2. WCK2 WBK3, WCK3
	W__WBCK_3	WB/CK3 -wszystkie gatunki iglaste-	WBK3 WCK3
	W_WCK_12	WCK1/2 -wszystkie gatunki iglaste-	WCK1, WCK2,
	W_ WCK	WCK -wszystkie gatunki iglaste-	WCK1, WCK2, WCK3
	W_WCK_23	WCK2/3 •wszystkie gatunki iglaste-	WCK2, WCK3
	W_ WDK	WDK -wszystkie gatunki iglaste-	WDK1, WDK2, WDK3
	W_WCDK_1	WC/DK1 -wszystkie gatunki iglaste-	WCK1, WDK1
	W_WCK_1	WCK1 -wszystkie gatunki iglaste-	WCK1
	W_WDK_1	WDK1 -wszystkie gatunki iglaste-	WDK1
Drewno wielkowymiarowe okleinowe W-OKLEIN		(WA1) -wszystkie gatunki-	WA12,WA13
Drewno wielkowymiarowe sklejkowe W- SKEJK		(WB1) -wszystkie gatunki-	WB11, WB12,WB13
Drewno na słupy W-SLUPY		(WC1) -wszystkie gatunki-	WC11.WC12, WC13
Drewno stosowe przemysłowe S-S2A__		S2A -wszystkie gatunki-	S2A
Drewno stosowe energetyczne, przemysłowe S_ S2A_ ENER		S2AC iglaste liściaste	S2AC
Drewno stosowe ogólnego przeznaczenia S_ S2A_ OPAL		S2AP -wszystkie gatunki-	S2AP
Drewno stosowe do mechanicznego przerobu (o średnicy w górnym końcu bez kory od 5 do 12 cm)	S_ S2B_ CK	S2BC -wszystkie gatunki-	S2BK
	S_ S2B_ CD		S2BD
Drewno stosowe do mechanicznego przerobu (od średnicy 13cm w górnym końcu bez kory)	S_ S2B GK.	S2BG - wszystkie gatunki-	S2B K
	S_ S2B_ GD		S2B D
Drewno kopalniakowe S-S10_		S10 - wszystkie gatunki-	S10
Drewno na słupy średniowymiarowe S_ SLUPY		S11 - wszystkie gatunki-	S 1 1
Żerdzie przemysłowe S- ZER- PRZ		S3A iglaste/liściaste	S3A
Żerdzie do innego zastosowania (gospodarcze) S_ ZERDZIE		S3B iglaste/liściaste	S3B
Drobnica tyczkowa przemysłowa		M1	M1

M_PRZEM	iglaste/liściaste	
Drobnica do mechanicznego przerobu (programy ogrodowe) M_PRZEM_PO	M1PO \$o, md, dg, sw jd	M1
Surowiec na zrębki leśne przemysłowe SM_ZREBK1	S3A + M1 iglaste/liściaste	S3A, M1
Zrębki leśne przemysłowe ZREBK1_PR	ZP	ZP
Zrębki leśne opałowe * ZREBK1_OP	ZO	ZO
Karpina przemysłowa * KARPINA_PR	KP	KP
Karpina opałowa * KARPINA_OP	KO	KO
Drobnica na cele energetyczne M2E M2ZE/M2BE iglaste/liściaste	M2ZE iglaste/ liściaste M2BE iglaste/ liściaste	M2

Odnosząc się do powyższego zestawienia, należy zauważyć dla przykładu, że w skali jednego nadleśnictwa wielkowymiarowy surowiec drzewny danego gatunku (przed jego „wystawieniem” na portalu leśnym przed faktycznym ścięciem celem oznaczenia pod względem przyszłych nabywców) ma w świetle szacunków brakarskich określoną strukturę ilościową z punktu widzenia klas jakości oraz z punktu widzenia dymensji (grubości). Szacunki brakarskie oraz „znajomość realiów konkretnego nadleśnictwa” pozwalają ponadto na pogłębioną charakterystykę surowca drzewnego pod względem jego cech szczególnych.

Można to zobrazować następującym zestawieniem tabelarycznym:

Tab.7 Hipotetyczna struktura ilościowa drewna wielkowymiarowego sosnowego w hipotetycznym nadleśnictwie X w świetle hipotetycznych wyników szacunków brakarskich w hipotetycznym nadleśnictwie (przy założeniu, że łączna miąższość tego surowca wynosi 50 tys. m³)

Klasa jakości	Klasa grubości	Procentowy udział drewna, zaliczanego do danej klasy jakości i grubości w świetle hipotetycznych wyników szacunków brakarskich	Ilość surowca drzewnego (w tys. m ³)	Podzbiory surowca drzewnego wielkowymiarowego (indywidualnie oznaczonego) – niemożliwe do identyfikacji na podstawie tzw. warunków technicznych, służących przydzielaniu tego surowca do poszczególnych klas jakości i grubości					
				Uprawdopodobniona ilość drewna o szczególnych właściwościach, wynikających z budowy wewnętrznej (wąskie słoje, drewno czeczotowe, drewno rezonansowe, drewno do wyrobów bednarskich /podatne na gięcie/ - itd.)		Spodziewana ilość drewna o wadach ukrytych (o naruszonej strukturze wewnętrznej wskutek uszkodzeń od czynników abiotycznych lub antropogenicznych – drewno pokłeskowe lub postrzelane)		Pozostały surowiec drzewny	
				%	tys. m ³	%	tys.m ³	%	tys. m ³
WA1	3	0,3	0,15						
	2	0,3	0,15						
WB1	3	0,2	0,1						
	2	0,2	0,1						
	1	0,3	0,15						
WC1	3	0,3	0,15						
	2	0,3	0,15						
	1	0,2	0,1						
WA0	3	1,7	0,85	10	0,085	15	0,1275	75	0,6375
	2	3,6	1,8	10	0,18	15	0,27	75	1,35
WB0	3	0,7	0,35	10	0,035	15	0,0525	75	0,2625
	2	5,2	2,6	10	0,26	15	0,39	75	1,95
	1	2,0	1	10	0,1	15	0,15	75	0,75
	3	5,5	2,75	10	0,275	15	0,4125	75	2,0625
WC0	2	37,4	18,7	10	1,87	15	2,805	75	14,025
	1	36,2	18,1	10	1,81	15	2,715	75	13,575
	3	0,6	0,3	10	0,03	15	0,045	75	0,225
WD	2	2,7	1,35	10	0,135	15	0,2025	75	1,0125
	1	2,3	1,15	10	0,115	15	0,1725	75	0,8625

Biorąc pod uwagę powyższe dane oraz uwzględniając obowiązujące aktualnie zasady sprzedaży drewna w Lasach Państwowych – w hipotetycznym nadleśnictwie X są możliwe różne rozstrzygnięcia w sprawie przydziału surowca drzewnego indywidualnie oznaczonego do poszczególnych grup handlowo – gatunkowych (przed jego wystawieniem na portalu leśno – drzewnym):

Tab.8. Przykłady możliwego wyodrębniania grup handlowo – gatunkowych na podstawie informacji o drewnie wielkowymiarowym sosnowym zawartych w tabeli

Przykład	Wyszczególnienie wyodrębnionych grup handlowo – gatunkowych	Struktura ilościowa drewna poszczególnych klas jakościowo – wymiarowych w grupie gatunkowo – handlowej		
		Klasa jakościowo – wymiarowa	Ilość (w tys. m ³)	Procentowy udział klasy w grupie gatunkowo – handlowej
Przykład 1 – nadleśnictwo nie wyodrębnia grup handlowo – gatunkowych obejmujących drewno wymiarowe wybierane pod względem jakości i wymiarów. Na potrzeby sprzedaży z wykorzystaniem portalu leśno – drzewnego nadleśnictwo wyodrębnia 4 grupy gatunkowo – handlowe, przy czym co do zasady drewno trzech z tych grup (W_OKLEIN; W_SKLEJK oraz W_SLUPY) co do zasady jest sprzedawane po pozyskaniu w trybie aukcji lub submisji	Drewno wielkowymiarowe sosnowe – standard bez wyboru. W_Standard (So)	WA0 3	0,85	1,74
		WA0 2	1,80	3,68
		WB0 3	0,35	0,72
		WB0 2	2,60	5,31
		WB0 1	1,00	2,04
		WC0 3	2,75	5,62
		WC0 2	18,70	38,20
		WC0 1	18,10	36,98
		WD 3	0,30	0,61
		WD 2	1,35	2,76
		WD 1	1,15	2,35
	Drewno wielkowymiarowe okleinowe W_OKLEIN	WA1 3	0,15	50,00
		WA1 2	0,15	50,00
	Drewno wielkowymiarowe sklejkowe W_SKLEJK	WB1 3	0,10	28,57
		WB1 2	0,10	28,57
		WB1 1	0,15	42,86
	Drewno wielkowymiarowe na słupy W_SLUPY	WC1 3	0,15	37,50
		WC1 2	0,15	37,50
		WC1 1	0,10	25,00
Przykład 2 – nadleśnictwo w połowie korzysta z możliwości kreowania grup handlowo – gatunkowych, obejmujących drewno „wybierane”. Drewno wybierane jest rozdzielane po „równu” do poszczególnych grup (chodzi o rozdzielanie drewna do poszczególnych grup, obejmujących drewno „wybierane”). Na potrzeby sprzedaży z wykorzystaniem portalu leśno – drzewnego nadleśnictwo wyodrębnia 11 grup gatunkowo – handlowe, przy czym drewno trzech z tych grup co do zasady jest sprzedawane po pozyskaniu w trybie	Drewno wielkowymiarowe sosnowe – standard bez wyboru. W_Standard (So) [po utworzeniu grup z wyborem]	WA0 3	0,43	1,74
		WA0 2	0,90	3,68
		WB0 3	0,18	0,72
		WB0 2	1,30	5,31
		WB0 1	0,50	2,04
		WC0 3	1,38	5,62
		WC0 2	9,35	38,20
		WC0 1	9,05	36,98
		WD 3	0,15	0,61
		WD 2	0,68	2,76
		WD 1	0,58	2,35
	Drewno grube wysokiej jakości	WA0 3	0,215	100,00
	Drewno grube i dość grube dobrej jakości	WA0 3	0,21	11,49
		WA0 2	0,90	48,65
		WB0 3	0,09	4,73
		WB0 2	0,65	35,14
	Drewno przeciętnej grubości i średniej jakości	WB0 2	0,65	7,39
		WB0 1	0,50	5,69
		WC0 2	3,12	35,45
		WC0 1	4,53	51,47
	Drewno średniej jakości grube	WB0 3	0,09	16,03
		WC0 3	0,46	83,97
	Drewno przeciętnej jakości różnej grubości	WC0 3	0,46	5,66
		WC0 2	3,12	38,48
		WC0 1	4,525	55,86

aukcji lub submisji (W_OKLEIN; W_SKLEJK; W_SLUPY)	Drewno przeciętnej jakości dość grube	WC0 3	0,46	12,82
		WC0 2	3,12	87,18
	Drewno słabej jakości różnej grubości	WD 3	0,15	10,71
		WD 2	0,68	48,22
		WD 1	0,58	41,07
		WD 1	0,58	41,07
	Drewno wielkowymiarowe okleinowe W_OKLEIN	WA1 3	0,15	50,00
		WA1 2	0,15	50,00
	Drewno wielkowymiarowe sklejkowe W_SKLEJK	WB1 3	0,10	28,57
		WB1 2	0,10	28,57
		WB1 1	0,15	42,86
		WB1 1	0,15	42,86
	Drewno wielkowymiarowe na słupy W-SLUPY	WC1 3	0,15	37,50
		WC1 2	0,15	37,50
		WC1 1	0,10	25,00
		WC1 1	0,10	25,00
Przykład 3 – nadleśnictwo w całości korzysta z możliwości kreowania grup handlowo – gatunkowych, obejmujących drewno „wybierane”. Drewno wybierane jest rozdzielane po „równo” do poszczególnych grup drewna „wybieranego”. Nadleśnictwo wyodrębnia 10 grup handlowo – gatunkowych. Drewno W_OKLEIN; W_SKLEJK, W_SLUPY co do zasady sprzedawane w trybie aukcji lub submisji	Drewno grube wysokiej jakości	WA0 3	0,425	100,00
	Drewno grube i dość grube dobrej jakości	WA0 3	0,43	11,49
		WA0 2	1,80	48,65
		WB0 3	0,18	4,73
		WB0 2	1,30	35,14
	Drewno przeciętnej grubości i średniej jakości	WB0 2	1,30	7,39
		WB0 1	1,00	5,69
		WC0 2	6,23	35,45
		WC0 1	9,05	51,47
	Drewno średniej jakości grube	WB0 3	0,18	16,03
		WC0 3	0,92	83,97
	Drewno przeciętnej jakości różnej grubości	WC0 3	0,92	5,66
		WC0 2	6,23	38,48
		WC0 1	9,05	55,86
	Drewno przeciętnej jakości dość grube	WC0 3	0,92	12,82
		WC0 2	6,23	87,18
	Drewno słabej jakości różnej grubości	WD 3	0,30	10,71
		WD 2	1,35	48,22
		WD 1	1,15	41,07
	Drewno wielkowymiarowe okleinowe W_OKLEIN	WA1 3	0,15	50,00
		WA1 2	0,15	50,00
	Drewno wielkowymiarowe sklejkowe W_SKLEJK	WB1 3	0,10	28,57
		WB1 2	0,10	28,57
		WB1 1	0,15	42,86
		WB1 1	0,15	42,86
	Drewno wielkowymiarowe na słupy W-SLUPY	WC1 3	0,15	37,50
		WC1 2	0,15	37,50
		WC1 1	0,10	25,00

We wszystkich trzech przykładach, uwzględnionych w tabeli 8, tę samą charakterystykę ilościową, jakościową oraz wymiarową mają jedynie grupy handlowo – gatunkowe W_OKLEIN, W_SKLEJK oraz W_SLUPY. Jest to zrozumiałe, albowiem (w wykonaniu obowiązujących aktualnie zasad sprzedaży drewna) surowiec cenny (okleinowy, sklejkowy oraz na słupy) - po identyfikacji na etapie szacunków brakarskich - musi po prostu zostać zaliczony do właściwej dla niego jednej z wyżej wymienionych grup (W_OKLEIN, W_SKEJK lub W_SLUPY). Nie ma innej możliwości, przy czym weryfikacja identyfikacji surowca okleinowego, sklejkowego oraz na słupy, dokonana na etapie szacunków, następuje oczywiście podczas odbiórki drewna po faktycznym ścięciu drzew.

W odniesieniu do drewna wielkowymiarowego, nie wyczerpującego znamion drewna cennego, możliwe są trzy podejścia przy jego przydzielaniu do poszczególnych grup handlowo – gatunkowych:

- 1) podejście, w ramach którego odstępuje się od tworzenia grup handlowo – gatunkowych skupiających drewno „wybierane” (przykład 1 w tabeli 8),

- 2) podejście, w ramach którego tylko część drewna wielkowymiarowego jest przeznaczana na wyodrębnianie grup handlowo – gatunkowych skupiających drewno „wybierane” (przykład 2 w tabeli 8),
- 3) podejście, w ramach którego całość drewna wielkowymiarowego jest wykorzystywana do tworzenia grup handlowo – gatunkowych (przykład 3 w tabeli 8).

Sporządzając tabelę 8 (w części dotyczącej przykładu nr 1) przyjęto, że nadleśnictwo X podjęło decyzję o nietworzeniu grup handlowo – gatunkowych, skupiających drewno „wybierane”. Sporządzając natomiast tę tabelę w części dotyczącej przykładu nr 2 przyjęto, że nadleśnictwo X podjęło decyzję krańcowo odmienną, przeznaczając całość drewna wielkowymiarowego, niewyczerpującego znamion drewna cennego, takich właśnie grup.

W pierwszym przypadku nadleśnictwo X na portalu leśno – drzewnym wystawiłoby w rzeczywistości do sprzedaży wyłącznie wielkowymiarowy surowiec drzewny sosnowy W_ STANDARD (plus drewno okleinowe, sklejkowe oraz na słupy co do zasady do sprzedaży na aukcji lub submisji), zaś w drugim przypadku – wyłącznie wielkowymiarowy surowiec drzewny sosnowy odpowiednio „wybierany” (plus oczywiście drewno okleinowej, sklejkowe oraz na słupy).

Sporządzając wreszcie tabelę 8 (w części, dotyczącej przykładu nr 2) przyjęto, że nadleśnictwo postanowiło sprzedawać zarówno drewno sosnowe grupy W_ STANDARD, jak i drewno sosnowe stanowiące wszystkie możliwe grupy handlowo – gatunkowe drewna „wybieranego”, przy czym w związku z tworzeniem grup handlowo – gatunkowych, skupiających drewno „wybierane”, hipotetyczne nadleśnictwo X podjęło decyzję o:

- 1) wykorzystaniu do tego „pule” drewna, odpowiadające połowie drewna wielkowymiarowego każdej klasy jakościowo – wymiarowej (z zastrzeżeniem oczywiście klas jakościowo – wymiarowych charakteryzujących drewno cenne),
oraz o
- 2) rozdziale ww. „pul” drewna (dotyczących poszczególnych klas jakościowo – wymiarowych) „porówn” do każdej z grup, do której drewno to mogło być zaliczone.

Przybliżając to ostatnie hipotetyczne rozwiązanie – zauważmy, że obowiązujące aktualnie zasady sprzedaży drewna pozwalają na przykład na wykorzystywanie drewna o symbolu WC03 do tworzenia trzech grup handlowo – gatunkowych (obejmujących drewno „wybierane”) : (1) grupy drewna średniej jakości grubego, (2) drewna przeciętnej jakości różnej grubości, (3) drewna przeciętnej jakości dość grubego. Jeżeli hipotetyczne szacunki brakarskie, przeprowadzone przez hipotetyczne nadleśnictwo X, wykazałyby, że należy spodziewać się pozyskania 2, 75 tys. m³ drewna sosnowego o symbolu WC03, to uwzględniając wyżej wymienioną ostatnią z analizowanych dróg postępowania, należy stwierdzić, że do tworzenia grup handlowo – wymiarowych, skupiających drewno „wybierane”, należałoby przeznaczyć $2,75/2 = 1,375$ tys. m³ drewna o symbolu WC03, zaś do każdej z ww. grup należałoby przydzielić po $1,375/3 = 0,46$ tys. m³ tegoż drewna.

Szczególne założenia, przyjęte przy sporządzaniu tabeli 8, sprawiły, że niezależnie od ilości drewna wielkowymiarowego sosnowego przeznaczonego hipotetycznie w nadleśnictwie X na tworzenie grup handlowo – gatunkowych, obejmujących surowiec „wybierany”, dana grupa charakteryzowałaby się takim samym procentowym udziałem ilościowym drewna poszczególnych klas jakościowo – wymiarowych. Na przykład grupa drewna grubego średniej jakości składałaby się w 16,03 % z drewna o symbolu WB03 oraz w 83,97 % z drewna o symbolu WC03 – zarówno przy przeznaczeniu na tworzenie grup z wyborem

połowy drewna niewyczerpującego znamiona drewna cennego, jak i przy przeznaczeniu na tworzenie takich grup całości tegoż drewna. Przy przyjętych na potrzeby tabeli 8 założeniach również grupa handlowa W _ STANDARD (jeżeli miałby być tworzona – zob. tabela 10, przykład 1 i 2) znamionowana byłaby w każdym przypadku tym samym procentowym udziałem poszczególnych klas jakościowo – wymiarowych.

Należy jednak zauważyć, że obowiązujące obecnie zasady sprzedaży drewna nie obligują nadleśnictw do wyodrębniania grup handlowo – gatunkowych z zastosowaniem zasady proporcjonalności, przyjętej na potrzeby sporządzania tabeli 8. Odwrotnie – obowiązujące zasady sprzedaży drewna stwarzają w tym zakresie nadleśnictwom możliwość wykazywania dużej inwencji. Na przykład w danym nadleśnictwie może być utworzona tylko jedna grupa handlowo – gatunkowa z drewnem „wybieranym”, obejmująca (dajmy na to) całość drewna klasy jakościowej D. Wskutek tego grupa W _ STANDARD będzie obejmować drewno różnych klas jakościowo – wymiarowych, jednak bez drewna o najniższej jakości.

Innymi słowy, obowiązujące zasady sprzedaży drewna, pozwalają na dość swobodne ustalanie nie tylko ilości drewna wielkowymiarowego, obejmowanego w nadleśnictwie jedną grupą handlowo – gatunkową, lecz również na dość swobodne kształtowanie struktury jakościowo – wymiarowej każdej z tych grup - w zależności od ilości drewna „odebranego” grupie W _ STANDARD, a następnie od ilości tego drewna przydzielonego do poszczególnych grup drewna „wybranego”.

Konstatacja zdania poprzedzającego odnosi się odpowiednio (choć w różnym stopniu) również do drewna kładowanego, średniowymiarowego, a nawet drewna małowymiarowego.

Należy przy tym zauważyć, że w świetle obowiązujących zasad sprzedaży drewna, z produktowego punktu widzenia to właśnie grupa handlowo – gatunkowa jest wyznacznikiem rynku właściwego (jeżeli dany rynek surowca drzewnego ma być uznany za rynek właściwy, to pierwszym tego warunkiem jest to, by przedmiotem obrotu na tym rynku było drewno należące do jednej grupy handlowo – gatunkowej).

Sytuacja, oznaczająca możliwość dość swobodnego kształtowania grup handlowo – gatunkowych zarówno z punktu widzenia ilości drewna, skupionego w poszczególnych grupach w danym nadleśnictwie, jak również z punktu widzenia struktury jakościowo – wymiarowej drewna w tychże grupach (dodatkowo przy braku wiedzy potencjalnego nabywcy na temat tejże właśnie struktury) – otóż na dłuższą metę taka sytuacja jest trudna do utrzymania, bowiem w przyszłości mogą pojawić się zastrzeżenia, iż wyżej wymieniona swoboda może prowadzić do obrazy następujących zasad niezakłócania konkurencji na rynku właściwym : (1) zasady przejrzystości, (2) zasady unikania kreowania sztucznego popytu, oraz (3) zasady unikania definiowania przedmiotu obrotu dobrami pod z góry „upatrzonych” nabywców.

Wyżej wymieniona sytuacja nie jest do utrzymania na dłuższą metę również z tego względu, że przy faktycznym zbywaniu drewna wielkowymiarowego (także drewna kładowanego) nie sposób ustalić, jaka ilość drewna w danej partii drewna danej grupy handlowo – gatunkowej jest drewnem cechującym się szczególnymi właściwościami z punktu widzenia usłojenia, ukrytego naruszenia struktury wewnętrznej, linii kształtu pnia (strzały), właściwości akustycznych itp. cech.

W dalszej części D niniejszego opracowania przedstawiono koncepcję dalszej profesjonalizacji zasad sprzedaży drewna w LP, mającej m.in. na celu wyeliminowanie

ewentualnych zastrzeżeń oraz mankamentów, o których mowa w dwóch zadaniach poprzedzających.

1. Rozwinięcie rozważań na temat identyfikacji sprzedaży drewna

Sprzedaż drewna pozyskiwanego w lasach, pozostających w zarządzie Lasów Państwowych częściowo jest działalnością bezpośrednią – produkcyjną w zakresie gospodarki leśnej, a częściowo działalnością pomocniczą na rzecz gospodarki leśnej. Pozostaje poza dyskusją, że sprzedaż drewna, nawet w tym zakresie, w jakim jest działalnością pomocniczą na rzecz gospodarki leśnej, stanowi istotny element wprowadzania do obrotu drewna, pozyskiwanego w lasach, znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych. W dotychczasowej praktyce zasady prowadzenia sprzedaży drewna, pozyskiwanego w lasach, znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, ustalał i ustala w drodze zarządzenia Dyrektor Generalny Lasów Państwowych. Jak to wywiedziono w części analitycznej niniejszego punktu Materiałów Uzupełniających, zachowanie przy Dyrektora Generalnym uprawnienia do stanowienia wyżej wymienionych zasad sprzedaży drewna jest ze wszech miar uzasadnione, a nawet konieczne. Rzecz w tym, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie ma zdolności do stanowienia prawa powszechnego ani prawa wewnętrznego, a także do stanowienia ogólnych aktów stosowania prawa. Zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zasad sprzedaży drewna jest aktem ogólnego zarządu, mającym sprawczą moc pracowniczo – prawną jedynie w odniesieniu do pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych. Zarządzenie to oddziałuje na potencjalnych nabywców surowca drzewnego niewładczo. Z linii orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że w każdym przypadku, w którym potencjalny partner handlowy Lasów Państwowych uzna, że ww. zasady sprzedaży drewna naruszają jego interes gospodarczy, jest uprawniony do dochodzenia swoich roszczeń z tego tytułu przed sądami powszechnymi lub gospodarczymi. Jest to jednak w praktyce droga niewydolna. Z drugiej strony nie sposób wyobrazić sobie dokonywania sprzedaży drewna według zasad ustalonych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych bez ich akceptacji i faktycznego respektowania właśnie ze strony potencjalnych nabywców tego drewna. Rozporządzenie wymaga, aby drewno, pozyskiwane w lasach, znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, było drewnem, pozyskiwanym legalnie, i wprowadzanym do obrotu zgodnie z zasadami należytej staranności. W tym stanie rzeczy jest oczywiste, że dla bytu systemu zasad należytej staranności podstawowe znaczenie ma wykreowanie oraz urzeczywistnienie prawidłowego z prawnego punktu widzenia sposobu określania zasad, według których drewno powinno być sprzedawane w Lasach Państwowych.

2. Jeszcze raz o tym, że Dyrektor Generalny nie jest uprawniony do stanowienia zasad sprzedaży drewna na drodze stanowienia aktów prawa wewnętrznego ani na drodze stanowienia ogólnych aktów stosowania prawa

Jak to wynika ze szczegółowego opracowania analitycznego na temat uprawnień Dyrektora Generalnego do stanowienia aktów sprawczych, zamieszczonego na stronie internetowej Ośrodka Rozwojowo – Wdrożeniowego Lasów Państwowych (zakładka „Materiały Studialne”) w pełni uprawnione są następujące stwierdzenia:

- 1) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest przede wszystkim organem kierującym Lasami Państwowymi, dla którego źródłem władztwa jest (1) zwierzchnictwo służbowe, wynikające z łańcucha stosunków pracowniczo – prawnych, oraz (2) uprawnienie do reprezentowania Skarbu Państwa z wykorzystaniem instrumentarium prawnego o cywilnoprawnym charakterze,

- 2) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie jest organem państwowym, a ponadto w Lasach Państwowych występują inne okoliczności prawne, które sprzeciwiają się stanowieniu przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych tzw. aktów prawa wewnętrznego (aktów prawa wewnętrznego w rozumieniu linii orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego),
- 3) w stosunkach wewnętrznych Dyrektor Generalny Lasów Państwowych składa w ramach kierowania Lasami Państwowymi jednostronne oświadczenia woli, wiążące ogół pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, będące decyzjami zarządczymi lub zarządzeniami – to jest kieruje LP poprzez stanowienia aktów sprawstwa kierowniczego (aktów ogólnego zarządu), przybierających zresztą w praktyce różną formę (także formę pism okólnych),
- 4) w stosunkach zewnętrznych Dyrektor Generalny Lasów Państwowych przejawia swoje władztwo kierownicze poprzez zawieranie stosunków cywilnoprawnych,
- 5) Dyrektor Generalny, w ramach reprezentowania Skarbu Państwa w stosunkach cywilnoprawnych, może też dokonywać aktów oddziaływania niewładczego (na przykład poprzez wyrażanie opinii, w tym w wykonaniu przepisów prawa, zobowiązujących Go do wyrażania takich opinii),
- 6) akty sprawstwa kierowniczego (także akty prawa wewnętrznego, do stanowienia których Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie jest upoważniony) mają to do siebie, że w sposób władczy (pracowniczo – władczy) wiążą jedynie pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych; w odniesieniu do podmiotów zewnętrznych mogą być tylko źródłem wiedzy oraz mogą oddziaływać niewładczo,
- 7) akty sprawstwa kierowniczego (na przykład zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zasad sprzedaży drewna) stają się wiążące dla podmiotów zewnętrznych po ich „zaakceptowaniu” przez te podmioty na drodze stosunku cywilnoprawnego (na przykład po złożeniu oświadczenia woli o przyjęciu regulaminów sprzedaży drewna do stosowania albo po spisaniu umowy na sprzedaż drewna z przywołaniem zasad sprzedaży drewna, ustalonych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych - jako zasad wiążących dla obu stron stosunku),
- 8) w dotychczasowej praktyce ogólne upoważnienie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do stanowienia aktów ogólnego zarządu jako formy kierowania Lasami Państwowymi¹ zostało zawarte w § 6 Statutu Lasów Państwowych, będącego póki co załącznikiem do zarządzenia ministra właściwego do spraw środowiska (upoważnienie to jest zatem zawarte w akcie prawa wewnętrznego ministra właściwego do spraw środowiska),
- 9) projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw (wersja z roku 2012) nie rozstrzyga, do stanowienia jakiego aktu sprawczo – władczego zostanie upoważniony Dyrektor Generalny Lasów Państwowych,
- 10) jeżeli miałoby to być upoważnienie do wydawania zasad sprzedaży drewna jako aktu sprawstwa kierowniczego – to do ustawy o lasach należałoby przenieść całą treść ww. § 6 Statutu Lasów Państwowych,
- 11) zgodnie z Konstytucją RP Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie jest uprawniony i nie może być upoważniony do stanowienia aktów prawa powszechnego,
- 12) zgodnie z bogatą linią orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego ogólne akty stosowania prawa mogą wydawać co do zasady organy państwowe (Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie jest organem państwowym), a po drugie mogą być one wydawane pod warunkiem, że w akcie ustawowym zostanie zawarta nie tylko delegacja do wydania danego aktu, lecz dodatkowo pod warunkiem, że w akcie prawnym rangi ustawowej zostaną zamieszczone zasady i reguły dotyczące danego działania (na przykład prowadzenia sprzedaży drewna) – i to w takim stopniu szczegółowości, aby ogólny akt stosowania prawa mógł wypełniać nie funkcje substytucyjne aktu wykonawczego do ustawy (co byłoby niekonstytucyjne) , lecz jedynie funkcje aktualizujące – konkretyzujące szczegółowe normy prawne, odnoszące się do danego działania; w delegacji do wydawania ogólnych aktów stosowania prawa niezbędne jest określenie, co dokładnie ma aktualizować i konkretyzować dany akt (na przykład przedmiotem aktualizacji i konkretyzacji może być wartość ceny wyjściowej /sugerowanej/ do sprzedaży, pod warunkiem, że w akcie ustawowym zostaną określone zasady /procedury/ ustalania tejże ceny; przedmiotem aktualizacji oraz konkretyzacji może być ilość drewna, tworząca pulę drewna „inwestycyjnego”, pod warunkiem, że w akcie ustawowym zostaną określone reguły tworzenia tej puli – itd. itp.),
- 13) oczywiście na drodze ustawowej można wykreować Dyrektora Generalnego do rangi organu administracji publicznej „na czas” stanowienia przez Niego danego ogólnego aktu stosowania prawa (kosztem (...) „zamazania” statusu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jako organu kierującego Lasami Państwowymi za pomocą władztwa służbowego ze stosunków pracy oraz za pomocą aktów

¹ alternatywą dla takiej właśnie formy kierowania Lasami Państwowymi jest na przykład zwoływanie permanentnych porad gospodarczych czy preferowanie kontaktów bilateralnych z wydawaniem poleceń służbowych w ich wyniku

cywilnoprawnych) – jednak nie „uchroni” to przed szczegółowym unormowaniem zasad sprzedaży drewna w akcie ustawowym,

Ostatnio w Lasach Państwowych zaczyna kształtować się praktyka stanowienia przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zarządzeń i decyzji zarządczych nie na podstawie § 6 Statutu Lasów Państwowych jako podstawie wyłącznej („w wykonaniu zadań określonych przez ustawę /o lasach/ oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także innych przepisów prawnych. Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych”), lecz na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o lasach („Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny Lasów Państwowych przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”), choć w powiązaniu z ww. § 6 Statutu.

Przy takim podejściu – normę przepisu art. 33 ust. 1. ustawy o lasach należy traktować przede wszystkim jako normę prawną upoważniającą do dokonywania przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (z pomocą dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych) czynności prawnych, potrzebnych Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych do kierowania Lasami Państwowymi (przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych)². Z kolei normę § 6 Statutu Lasów Państwowych należy traktować jako normę konkretyzującą to upoważnienie. Można zatem stwierdzić, że w każdym przypadku, w którym kierowanie Lasami Państwowymi nie wymaga oddziaływania władczego „na zewnątrz”, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest upoważniony (i obowiązany zarazem) do korzystania z ogólnego uprawnienia do kierowania Lasami Państwowymi (wynikającego z art. 33 ust. 1 ustawy o lasach) poprzez stanowienie zarządzeń i decyzji zarządczych³. Stanowienie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zarządzeń i decyzji zarządczych przy łącznym powoływaniu się na art. 33 ust. 1 ustawy o lasach oraz na § 6 Statutu Lasów Państwowych stanowi dodatkowe, bardzo istotne, wsparcie tezy, że zarządzenia i decyzje zarządcze Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych są ogólnymi aktami sprawstwa kierowniczego (są aktami ogólnego zarządu, stanowionymi przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w ramach kierowania przez niego Lasami Państwowymi).

3. Poglębione rozważania na temat uwarunkowań oraz docelowej wizja zasad sprzedaży drewna w Lasach Państwowych

Ujęcie syntetyczne

1. Lasy Państwowe nie zajmują się hurtowym handlem drewnem.
2. Określony zakres działań, polegających na sprzedaży drewna, stanowi część składową gospodarki leśnej jako działalności bezpośrednio – wytwórczej, a nie część składową działalności pomocniczej na rzecz tej gospodarki.
3. Polski model leśnictwa państwowego znamionuje (charakteryzuje) systemowe zintegrowanie pionowe pozyskania surowca drzewnego z jego sprzedażą, zaś pozyskania drewna z hodowlą i ochroną lasu. Ma to mocne uzasadnienie merytoryczne. Nie wolno dopuścić do dezintegracji tych działalności.

² zgodnie z linią orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wiele norm prawnych pełni jednocześnie funkcję normy generującej obowiązek (na mocy art. 33 ust. 1 Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest obowiązany do kierowania Lasami Państwowymi /przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych/; ale jednocześnie na tej samej podstawie prawnej – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest upoważniony do dokonywania czynności prawnych, potrzebnych do kierowania Lasami Państwowymi /przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych/).

³ ma to istotne znaczenie przy identyfikowaniu czynności sprawczych, dokonywanych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w kierowaniu Lasami Państwowymi, nie wymagającymi władczego oddziaływania na zewnątrz; otóż w każdym przypadku czynności te są wykonywane w procesie stanowienia zarządzeń i decyzji zarządczych – bez względu na formę uzewnętrznienia tych zarządzeń i decyzji.

4. Polska Klasyfikacja Działalności nie uwzględnia okoliczności, że część działań w zakresie sprzedaży surowca drzewnego wchodzi w skład działalności bezpośrednio – wytwórczej w zakresie gospodarki leśnej (i z tego względu wymaga nowelizacji).
5. Działania w zakresie sprzedaży drewna oraz działania funkcjonalnie związane ze sprzedażą drewna mają bardzo rozległy zakres rzeczowy i niewątpliwie zasługują na kompleksowe ujęcie w akcie ogólnego zarządu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, a także na całościowe objęcie wspomaganie w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych – zwłaszcza w kontekście Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (pomimo że działalność w zakresie sprzedaży drewna oraz działalność funkcjonalnie związana ze sprzedażą drewna ma bardzo rozległy zakres – to tylko niewielki fragment tej działalności był i jest objęty zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe).
6. Przy kształtowaniu (projektowaniu) zasad sprzedaży drewna, pozyskiwanego przez Lasy Państwowe, należy uwzględniać następujące ich uwarunkowania faktyczne oraz pośrednio – prawne:
 - 1) sprzedaż drewna jest podstawowym źródłem środków pozwalających na wypełnianie przez Lasy Państwowe misji tego podmiotu, w szczególności w zakresie realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu (przy projektowaniu zasad sprzedaży drewna nie wolno zatem dążyć tylko do zrównoważenia interesu Skarbu Państwa postrzeganego wyłącznie jako producent drewna oraz interesu podmiotów, będących nabywcami surowca drzewnego; system sprzedaży drewna w LP musi charakteryzować się najwyższym stopniem bezpieczeństwa, ograniczając do absolutnego minimum możliwość doprowadzania do zakłóceń i perturbacji na rynkach surowca drzewnego z uwagi na interes podmiotów, uprawnionych do korzystania z użyteczności, wynikających z realizacji przez LP pozaprodukcyjnych funkcji lasu.),
 - 2) przy sprzedaży surowca drzewnego występuje systemowa, mająca swoje silne uwarunkowania przyrodnicze, nierównowaga strony podaży i popytu (zasady sprzedaży drewna jako działalności w zakresie gospodarki leśnej powinny cechować się ograniczeniem do minimum niebezpieczeństwa spowodowania zaburzeń na rynkach drzewnych, na przykład poprzez doprowadzenie do masowego upadku stałych kontrahentów - przy częściowym ich zastąpieniu w okresie koniunktury przez podmioty sezonowe, istotnie ograniczające zwykle swoją działalność w okresach dekonunktury).
 - 3) istnieje fundamentalna sprzeczność między postulatem całkowitego „urynkowania” sprzedaży drewna jako dobra systemowo deficytowego a skutkami realizacji tego postulatu, które to skutki nie tylko w krótkim czasie uniemożliwiłyby wypełnianie przez Lasy Państwowe misji stabilizacyjno – rozwojowej na terenach nieurbanizowanych (zjawisko upadku wielu podmiotów w wyniku „wyniszczającego” przebijania cen przy praktycznym braku możliwości nabywania drewna z wykorzystaniem innych źródeł zaopatrzenia; brak możliwości zapewnienia surowca drzewnego dla miejscowej ludności, jeżeli zagospodarowanie surowca drzewnego i w tym zakresie miałyby zostać „urynkowane”), lecz także (raczej wcześniej niż później) skutki te „uderzyłyby” w interes ekonomiczny Skarbu Państwa, m.in. poprzez: (1) konieczność odstąpienia przez Lasy Państwowe jako reprezentanta Skarbu Państwa od utartych zwyczajów kupieckich i następujące w ślad za tym (2) zjawisko zmajoryzowania rynku drzewnego przez stosunkowo niewielkie zgrupowanie partnerów handlowych (w następstwie upadku wielu podmiotów, prowadzących zakupy drewna na małą lub średnią skalę),
 - 4) przy sprzedaży drewna nie ma możliwości kształtowania ceny równowagi między popytem a podażą z wykorzystaniem mechanizmów wolnorynkowych. Próba zbywania na zasadach wolnego rynku surowca drzewnego jako (powyżej scharakteryzowanego) dobra systemowo rzadkiego musi nieuchronnie prowadzić do kurczenia się oraz nienaturalnego monopolizowania bazy nabywców drewna.
 - 5) po eksperymencie doprowadzenia do pełnego urynkowania sprzedaży drewna w latach 2009 – 2012, system sprzedaży drewna, obowiązujący od roku 2013, w istotnym zakresie jest powrotem do rozwiązań z lat 2007 i 2008; ochrona obecnego systemu sprzedaży drewna przed ewentualnym zaskarżeniem do UOKiK wymaga dokonania w nim pewnych zmian i uzupełnień, a ponadto wymaga „zabezpieczenia” kilkoma przepisami prawnymi, które powinny zostać wprowadzone do ustawy o lasach w ramach nowelizacji tego aktu prawnego.
 - 6) z przyczyn obiektywnych występuje brak możliwości nadania systemowi sprzedaży drewna cech pełnego uporządkowania, małej zmienności w czasie oraz należytej przewidywalności.
 - 7) jeżeli dany system funkcjonalny ze swojej istoty i uwarunkowań (na przykład system sprzedaży drewna) nie może być zaprojektowany jako system o wysokiej entropii, stabilności, pozytywnej autonomiczności oraz dużej przewidywalności – najbardziej racjonalnym rozwiązaniem jest przeniesienie umocowania do ustalania tego systemu (w szczególności) na poziom podmiotów „bezpośrednio zainteresowanych” (z unormowaniem w przepisach prawa powszechnego jedynie

- kwestii o generalnym znaczeniu). Takie rozwiązanie pozwala na szybką aktualizację i konkretyzację tego systemu – w reakcji na trudną do przewidywania zmianę jego obiektywnych uwarunkowań,
- 8) stanowienie zasad sprzedaży drewna powinno w związku z tym pozostać właściwością Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.
7. Przy kształtowaniu (projektowaniu) zasad sprzedaży drewna jako aktu ogólnego zarządu stanowiącego przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych należy uwzględnić ich uwarunkowania, wynikające z przepisów Ustawy o ochronie konsumentów i konkurencji, Ustawy o cenach, a także Kodeksu cywilnego. Analiza tych przepisów i wywody, będące następstwem tej analizy, pozwalają na następujące konkluzje:
- 1) **[zasady ustalanie przez Dyrektora Generalnego LP a samodzielność nadleśnictw przy sprzedaży drewna]** uprawnienie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do ustalania zasad sprzedaży drewna obowiązujących w Lasach Państwowych „samo z siebie” w żadnym zakresie nie jest naruszeniem samodzielności nadleśnictw w zakresie sprzedaży drewna. Samodzielność prowadzenia sprzedaży drewna przez nadleśnictwa nie może oczywiście oznaczać samowoli co do kształtowania procedur prowadzenia tej sprzedaży – m.in. ze względu na to, że zasada samofinansowania działalności odnosi się do Lasów Państwowych, a nie do poszczególnych nadleśnictw,
 - 2) **[nadleśnictwa jako konkurenci przy sprzedaży drewna]** samodzielność prowadzenia sprzedaży drewna przez nadleśnictwa sprawia, że jest możliwe doprowadzenie do faktycznej konkurencji pomiędzy tymi przedsiębiorcami; na nieporozumieniu polega dążenie do konstruowania zasad sprzedaży drewna w taki sposób, aby doszło do wyeliminowania tego pożądanego zjawiska przy sprzedaży drewna- zwłaszcza w polskich realiach, oznaczających wytwarzanie surowca drzewnego praktycznie w ramach tylko jednego podmiotu gospodarczego, tj. w ramach Lasów Państwowych,
 - 3) **[zasada wspólnej platformy informatycznej oraz jednoczesności wystawiania drewna do sprzedaży warunkiem zachowania relacji konkurencji pomiędzy nadleśnictwami]** utrzymanie dotychczasowej zasady jednoczesnego oferowania do sprzedaży drewna danej grupy handlowej z wykorzystaniem wspólnej platformy leśno – drzewnej jest podstawowym warunkiem doprowadzenia do faktycznego zjawiska konkurencji między nadleśnictwami przy sprzedaży surowca drzewnego. Jakkolwiek oferowanie do sprzedaży surowca drzewnego (o substytucyjnym charakterze) jednocześnie na wszystkich rynkach lokalnych surowca drzewnego sprawia, że formalne wyodrębnianie rynków właściwych, „wykraczających” poza zasięg terytorialny nadleśnictwa (poprzez grupowanie nadleśnictw, dostatecznie homogenicznych pod względem warunków konkurencji przy sprzedaży drewna) nie ma praktycznego uzasadnienia (nabywcy tworzą w istocie takie zgrupowania w swojej „jaźni”, dokonując wyboru ofert sprzedaży do obłożenia swoimi ofertami zakupu) , oraz jakkolwiek przy traktowaniu zasięgu terytorialnego nadleśnictwa jako najbardziej praktycznej jednostki terytorialnej przy wyodrębnianiu rynków właściwych z punktu widzenia kryterium geograficznego sprawia, że formalnie (z prawnego punktu widzenia) nadleśnictwa nie są konkurentami - to jednak jednoczesność wystawiania ofert na wspólnej platformie informatycznej rodzi zjawisko konkurencji pomiędzy nadleśnictwami w wymiarze praktycznym (nabywcy analizują oferty, „przebiegają” te oferty i „obstawiają” oferty najbardziej dla nich korzystne),
 - 4) **[rozwiązania na rzecz samodzielności nadleśnictw przy sprzedaży drewna oraz na rzecz nadleśnictw jako konkurentów przy sprzedaży drewna]** możliwość kształtowania przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jednolitych zasad sprzedaży drewna w LP w maksymalnie możliwym zakresie należy wykorzystać do wykreowania takich rozwiązań, które co najmniej nie doprowadzą do pogorszenia stopnia konkurencyjności pomiędzy nadleśnictwami jako zbywcami surowca drzewnego – w szczególności możliwość tę należy wykorzystać do: (1) wykreowania swoistej ściany ogniowej (firewall) pomiędzy poszczególnymi nadleśnictwami, a także pomiędzy nadleśnictwami a regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych - po to, aby działania nadleśnictw przy oferowaniu surowca drzewnego do sprzedaży miały charakter działań suwerennych (oczywiście w takim stopniu, w jakim jest to możliwe ze względu na zasadę osiągania w LP efektu samofinansowania działalności nie w poszczególnych nadleśnictwach, lecz w skali całych Lasów Państwowych) , (2) wykreowania „instytucji” cen stanu idealnego, przy czym chodzi tu o to, aby ceny te były odpowiednio regionalizowane (chodzi o to, aby każde nadleśnictwo według standardowego algorytmu ustalało cenę stanu idealnego, poniżej której nie należy określać ceny proponowanej do przetargów),
 - 5) **[porozumienia trójstronne drogą do stanowienia zasad sprzedaży drewna]** jeżeli ustalania zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe ma pozostać właściwością Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych – to dokonywanie tego w porozumieniu z izbami gospodarczymi (ale także w porozumieniu z podmiotami , reprezentującymi interesy podmiotów, uprawnionych do korzystania z nierzeczowych świadczeń lasu, w tym: (1) ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami działającymi na rzecz zrównoważonego leśnictwa, (2) z ekologicznymi organizacjami pozarządowymi, „skupiającymi szczególną uwagę” na leśnictwie, (3) reprezentacjami podmiotów, zajmujących się działalnością w

zakresie turystyki „leśnej” itp.) jest nieuchronne, a nawet konieczne. Porozumienia takie powinny mieć charakter powszechny – w tym znaczeniu, że do uczestnictwa w tych porozumieniach powinni być zapraszani wszyscy zainteresowani. Ze względu na to, że nie wszystkie podmioty zainteresowane zakupem surowca drzewnego są zrzeszone w izbach gospodarczych – należy . powrócić do rozwiązań, obowiązujących w roku 2007, przewidujących możliwość i „zachęcających” do tworzenia stowarzyszeń zwykłych lub zawierania aktów cywilnoprawnych między (nawet nielicznymi) podmiotami przemysłu drzewnego, niezrzeszonymi w organizacjach samorządu gospodarczego – celem zapewnienia sobie przez te podmioty możliwości udziału w pracach nad systemem sprzedaży drewna w LP. Urzeczywistnienie koncepcji powszechnego charakteru porozumień w sprawie zasad sprzedaży drewna wymaga niewątpliwie uwzględnienia okoliczności, że potencjalnymi nabywcami surowca drzewnego, oferowanego do sprzedaży przez Lasy Państwowe, są podmioty, działające za granicą (zrzeszone w zagranicznych organizacjach samorządu terytorialnego lub niekorzystające z możliwości takiego zrzeszania się), jak również podmioty krajowe i zagraniczne dopiero planujące rozpoczęcie działalności, obejmującej zakup surowca drzewnego w LP. Dlatego niezbędnym jest uzupełnienie ww. rozwiązań, obowiązujących w roku 2007, o kolportaż komunikatów w polskich i zagranicznych oraz międzynarodowych mediach branżowych jako formy blankietowego zaproszenia tych potencjalnych nabywców drewna w LP do udziału w procesie porozumiewania się w sprawie zasad jego sprzedaży. Zasada kształtowania przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zasad sprzedaży drewna , pozyskiwanego przez Lasy Państwowe, z uwzględnieniem obowiązku ww. porozumień trójstronnych powinna zostać prawnie usankcjonowana,

- 6) **[realny zakres porozumienia w sprawie zasad sprzedaży drewna i sposób dochodzenia do niego]** osiągnięcie wystarczającego stopnia powszechnego udziału w dochodzeniu do ww. porozumienia w sprawie zasad sprzedaży drewna jest mało realne. Należy przyjąć, że „zawsze” znajdują się podmioty, które będą podnosić, że w porozumieniu takim nie brali udziału. Nawet wówczas, gdy udział w pracach nad porozumieniem będzie miał charakter dostatecznie powszechny – jest mało prawdopodobne, aby efektem porozumienia była pełna i prawnie sformalizowana zgoda stron co do szczegółowych rozwiązań dotyczących zasad sprzedaży drewna. Należy z góry przyjąć, że bezpośrednie lub odbywające się za pośrednictwem środków komunikacji internetowej spotkania uczestników procesu porozumiewania się w sprawie zasad sprzedaży drewna będą w istocie rejestrowanymi recenzjami propozycji Lasów Państwowych w jej kolejnych modyfikacjach. Oznacza to, że porozumieniem w sprawie zasad sprzedaży drewna w LP będzie de facto doprowadzenie do stanu prawnego i faktycznego, charakteryzującego się najwyższym z możliwych do uzyskania stopniem aprobaty dla finalnej propozycji Lasów Państwowych, przy czym należy mieć na względzie, że zgodnie z linią orzecznictwa sądów administracyjnych każdy podmiot niezadowolony z zasad sprzedaży drewna ma możliwość dochodzenia swoich „racji” na drodze postępowania przed sądami gospodarczymi, a nadto przysługuje mu prawo skargi do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
- 7) **[rozwiązania zabezpieczające przed zarzutem zakłócenia konkurencji na drodze zawierania porozumień w sprawie dochodzenia do zasad sprzedaży drewna]** procedura zawierania porozumień w sprawie zasad sprzedaży drewna, a także ich treść nie może oznaczać ani skutkować ograniczeniem konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego, w szczególności nie może doprowadzać do nadużywania pozycji dominującej przez nadleśnictwa. Należy przyjąć, że jest możliwy system sprzedaży drewna, ustalony w następstwie mniej lub bardziej pełnego porozumienia się zainteresowanych stron, nienaruszający konkurencji – przy czym już przy kształtowaniu takiego systemu Lasy Państwowe powinny być z ostrożności przygotowane analitycznie do przeprowadzenia (w razie takiej potrzeby lub konieczności) dowodu, że zawarte porozumienie w sprawie zasad sprzedaży drewna było dopuszczalne, choćby stawiać mu zarzut naruszenia konkurencji – albowiem wypełnia w sposób wystarczający hipotezę art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów . Należy zatem dążyć do kształtowania systemu sprzedaży drewna w LP, który (1) zapewnia postęp gospodarczy, (2) równoważy korzyści zbywców, nabywców surowca drzewnego oraz innych beneficjentów świadczeń, dostarczanych przez LP, (3) nie nakłada na zainteresowanych przedsiębiorców nadmiernych ograniczeń i ciężarów (4) nie stwarza tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym. Jest oczywiste, że w odniesieniu do systemu sprzedaży drewna spełnienie tych warunków (zwłaszcza warunków od (2) do (4)) najprościej osiągnąć poprzez stworzenie możliwości i doprowadzenie do udziału w porozumieniu reprezentacji ogółu podmiotów, będących aktualnymi oraz potencjalnymi nabywcami surowca drzewnego w Lasach Państwowych,
- 8) **[o potrzebie przywrócenia instytucji Komisji Leśno – Drzewnej]** w ramach dochodzenia do docelowej wersji zasad sprzedaży drewna reaktywowanie Komisji Leśno – Drzewnej należy uznać za naturalną konsekwencję przyjęcia rozwiązania, polegającego na określaniu zasad sprzedaży drewna na

drodze consensusu między Lasami Państwowymi a m.in. samorządowym przedstawicielstwem gospodarczym przemysłu drzewnego. Działanie Komisji Leśno – Drzewnej powinno być prawnie usankcjonowane, poprzez nowelizację ustawy o lasach,

- 9) **[rynków właściwych surowca drzewnego z geograficznego punktu widzenia]** nieuprawnione jest traktowanie całego obszaru kraju jako terenu, charakteryzującego się zbliżonymi warunkami konkurencji przy sprzedaży danej grupy handlowej drewna. Z geograficznego punktu widzenia rynki właściwych surowca drzewnego są rynkami lokalnymi. Jakkolwiek z teoretycznego punktu widzenia można wyodrębniać rynki właściwych surowca drzewnego z zastosowaniem tzw. metody skupień (poprzez grupowanie nadleśnictw o podobnych warunkach konkurencji), to najbardziej racjonalne jest przyjęcie założenia, że w Polsce tyle jest rynków właściwych surowca drzewnego, ile jest nadleśnictw oraz parków narodowych, a obszar geograficzny danego rynku właściwego pokrywa się z zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa lub parku narodowego (odpowiednio),
- 10) **[ogólnie uwarunkowania i założenia, jakie należy przyjmować przy wyodrębnianiu rynków właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia kryterium produktowego]** przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna w ich wersji docelowej należy unikać rozwiązań, które mogłyby skutkować nagłym naruszeniem aktualnej stabilności rynków właściwych surowca drzewnego. Równie niepożądane jest „konserwowanie” aktualnej stabilności na rynkach właściwych surowca drzewnego. Restrukturyzacja krajowych rynków surowca drzewnego powinna mieć zatem charakter ewolucyjny. Utrzymanie należytej stabilności rynków właściwych surowca drzewnego w powiązaniu z ich bardzo ewolucyjną restrukturyzacją nie powinno tamować postępu technicznego i gospodarczego oraz rozwoju przez zwiększanie produkcji, a ponadto nie powinno uniemożliwiać inicjowania (w tym z poszanowaniem art. 87 Traktatu ustanawiającego UE) zakupów surowca drzewnego na polskich rynkach surowca drzewnego przez podmioty, opierające dotychczasową swoją działalność na ich rodzimych lub zagranicznych bazach surowcowych. Postęp techniczny oraz rozwój przez zwiększanie produkcji w oparciu o krajową bazę surowcową może następować w granicach średniorocznego możliwego przyrostu pozyskania drewna z tytułu zwiększania się etatu użytkowania głównego lasu w nowo urządzanych nadleśnictwach. Inicjowanie zakupów surowca drzewnego na polskich rynkach surowca drzewnego przez podmioty opierające dotychczasową swoją działalność na niepolskich bazach surowcowych może następować z wykorzystaniem takiej ilości drewna, pozyskiwanego w Lasach Państwowych, która dla tych zagranicznych podmiotów nie będzie oznaczać wystąpienia u nich renty różniczkowej z tytułu możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb surowcowych na niepolskich rynkach drewna („podstawowe potrzeby surowcowe zaspakajam na obcych rynkach właściwych surowca drzewnego, a przez przy niewłaściwie skonstruowanych zasadach sprzedaży drewna w LP mogę uzyskać pozycję uprzywilejowaną w konkurencji ze stałymi kontrahentami LP”). Biorąc pod uwagę, że corocznie pojawia się w Lasach Państwowych określona ilość drewna niepełnowartościowego, wyczerpującego znamiona drewna opałowego, a ponadto mając na względzie, że co pewien czas polskie lasy są nawiedzane przez kataklizmy naturalne, których skutkiem jest pojawianie się niejednokrotnie bardzo znaczących ilości drewna pokłeskowego – niezbędna jest wykreowanie rynków właściwych drewna niepełnowartościowego (z możliwością dokonywania zakupów surowca drzewnego na tych rynkach także przez zakłady energetyczne). Wykreowanie takiego zgrupowania rynków właściwych surowca drzewnego należy uznać za rozwiązanie, które bardzo często będzie okazywać się praktycznie jedynym sposobem na zagospodarowanie wyżej wymienionego pokłeskowego surowca drzewnego,
- 11) **[główne zgrupowania rynków właściwych surowca drzewnego, wymagające wyodrębnienia]** przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna (z produktywnego punktu widzenia) nieodzowne jest wyodrębnienie m.in. następujących zgrupowań rynków właściwych surowca drzewnego: (1) zgrupowania rynków właściwych surowca drzewnego, służących podstawowemu zaopatrywaniu się w surowiec drzewny przez stałych nabywców Lasów Państwowych (zwanych dalej rynkami podstawowymi), (2) zgrupowania rynków właściwych surowca drzewnego, służących realizacji przez stałych nabywców LP postępu i rozwoju poprzez zwiększanie produkcji (zwanych dalej rynkami dla rozwoju), (3) zgrupowania rynków właściwych surowca drzewnego, służących ewentualnemu inicjowaniu zakupów surowca na polskich rynkach surowca drzewnego przez podmioty zagraniczne (zwanych dalej rynkami równych szans), (4) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego szczególnie cennego, służącego m.in. do wytwarzania okleiny, sklejk oraz wyrobów luszczarskich (zwanych dalej rynkami drewna cennego), (5) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego przeznaczonego do zakupu przez podmioty, nie będące przedsiębiorcami, w tym przez osoby fizyczne, podmioty sektora samorządowo – rządowego oraz podmioty sektora non – profit (zwanych dalej rynkami detalicznymi), (6) zgrupowanie rynków właściwych surowca drzewnego na własne potrzeby, przeznaczonego do: realizacji świadczeń deputatowych i serwitutowych, wykorzystania energetycznego

w ramach obiektów infrastruktury leśnej, wykonywania grodzień i innych konstrukcji w ochronie lasu przed zwierzyną, ochrony lasu przed owadami, ochrony i wzmaganie bioróżnorodności oraz poprawy biotopu, sprzedaży do innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych (zwanych dalej rynkami drewna na własne potrzeby), (7) zgrupowanie rynków właściwych drewna niepełnowartościowego (zwanych dalej rynkami drewna niepełnowartościowego), (8) zgrupowanie rynków właściwych drewna trudno zbywalnego (zwanych dalej rynkami uzupełnień). Ponadto nieodzowne jest ewidencyjne wyodrębniania puli drewna do przerobu w nadleśnictwie w celach handlowych. Tworzenie zgrupowań rynków właściwych surowca drzewnego przy sprzedaży surowca drzewnego, pozyskiwanego przez Lasy Państwowe, powinno zostać usankcjonowane prawnie na drodze nowelizacji ustawy o lasach,

- 12) **[pule drewna kierowane na poszczególne rynki właściwe powinny mieć uzasadnienie merytoryczne]** procedura podziału drewna możliwego do pozyskania i sprzedaży w danym roku gospodarczym nie może być poczytywana oraz interpretowana jako działanie prowadzące w sposób świadomy do wywołania zjawiska sztucznego popytu. Przydział pul drewna do poszczególnych rynków właściwych musi być dokonywany w oparciu o należyte przesłanki merytoryczne. W szczególności: (1) na rynki rozwoju należy kierować tylko taką ilość surowca drzewnego, która wynika z możliwości średniorocznego przyrostu pozyskania drewna wskutek przyrostu etatu mąszszościowego użytkowania głównego lasu w nowo urządzanych nadleśnictwach, zaś (2) na rynki zrównywania konkurencji na wspólnym rynku Europy należy kierować taką ilość surowca drzewnego, która odpowiada różnicy między procentowym przeciętnym poziomem zaopatrywania się przez podmioty krajów ościennych (w tym przez podmioty tworzące grupy kapitałowe) poza ich rodzimymi bazami surowcowymi (z wyłączeniem polskiej bazy surowcowej) a procentowym przeciętnym poziomem zaopatrywania się przez podmioty krajów ościennych z wykorzystaniem polskiej bazy surowcowej,
- 13) **[rynek dla rozwoju uzasadnia limitowanie ilości surowca drzewnego możliwego do zakupu na rynku podstawowym]** wyodrębnienie zgrupowania rynków dla rozwoju sprawia, że zasada ograniczenia możliwości dokonywania zakupów surowca drzewnego przez stałych kontrahentów LP na rynkach podstawowych do zwyczajowego ich poziomu staje merytorycznie uzasadniona; takie rozwiązanie pozwala na utrzymanie na względnie stałym poziomie dotychczasowej stabilności rynku drewna w Polsce, a jednocześnie umożliwia rozwój poprzez postęp techniczny i zwiększanie produkcji – lecz w takim zakresie, w jakim wynika to z uwarunkowań przyrodniczych,
- 14) **[dodatkowe uzasadnienie co do potrzeby wyodrębnienia rynków dla rozwoju]** przy stałej podaży surowca drzewnego, urzeczywistnianie postępu technicznego o charakterze endogenicznym oraz realizacja ww. procesów inwestycyjnych (nie wiążących się z dokonywaniem postępu technicznego sensu stricto) – w sposób oczywisty (w następstwie pogłębienia się systemowej nierównowagi strony podaży i popytu) nieuchronnie musi wiązać się z naruszeniem dotychczasowej stabilności rynku drzewnego (łącznie z opcją utraty lub ograniczenia dotychczasowego poziomu zakupów przez stałych kontrahentów LP), chyba że postęp techniczny oraz zwiększanie zapotrzebowania na surowiec drzewny będzie następować z wykorzystaniem odrębnych rynków właściwych surowca drzewnego (rynków dla rozwoju)
- 15) **[rynki właściwe surowca drzewnego jako rynki pokrywający się z zasięgiem terytorialnym poszczególnych nadleśnictw tworzą naturalne zabezpieczenie przed niedozwolonym podziałem rynku]** przepisy dotyczące ochrony konkurencji sprzeciwiają się dzieleniu rynku: (1) na strefy wpływów, (2) według asortymentu produkcji oraz (3) według kontrahentów. Przyjęcie, że z geograficznego punktu widzenia rynkiem właściwym surowca drzewnego jest rynek pokrywający się z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa, sprawia, że podział ze względu na strefy wpływów jest podziałem naturalnym; to nabywcy, biorąc pod uwagę przede wszystkim koszty transportu, oceniają, czy jest korzystne obkładanie danego nadleśnictwa ofertą zakupu. Uwarunkowania przyrodnicze decydują z kolei, jakie sortymenty surowca drzewnego są wytwarzane w danym nadleśnictwie, przy czym obowiązujące zasady klasyfikacji jakościowo – wymiarowej drewna nie pozwalają na dowolne manipulowanie ściętymi pniami drzew (na przykład nie pozwalają na wyrabianie papierówki z drewna o cechach drewna tartaczego). Przyjęcie, że rynek właściwy surowca drzewnego z geograficznego punktu widzenia jest rynkiem pokrywającym się z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa, uniemożliwia dokonywanie podziału rynku właściwego z punktu widzenia kontrahentów. Można oczywiście ukształtować zasady sprzedaży drewna, stanowiące, że na danym rynku właściwym nie będą mogli dokonywać zakupów surowca drzewnego podmioty A, B i C, choć są one do tego uprawnione (ze względu na charakter /specyfikę/ danego rynku właściwego). Ale taka praktyka nie polegałaby na podziale rynku właściwego, związanego z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa, lecz na naruszeniu konkurencji poprzez pozbawienie niektórych podmiotów prawa do zakupu surowca drzewnego na tymże rynku (naruszenie konkurencji poprzez ograniczanie dostępu do rynku właściwego lub eliminowanie z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem). Jeżeli przyjąć rozszerzająco,

że z geograficznego punktu widzenia rynkiem właściwym surowca drzewnego jest zgrupowanie (homogenicznych pod względem warunków konkurencji) zasięgów terytorialnych określonej liczby nadleśnictw, to podział tak rozumianego rynku właściwego poprzez podział kontrahentów istotnie może wchodzić w grę. Jest to oczywiście możliwość wyłącznie teoretyczna – albowiem od roku 2007 we wszystkich dotychczasowych wersjach systemu sprzedaży drewna „nie przydzielano” kontrahentów do poszczególnych nadleśnictw. Kontrahentom nadawano uprawnienie do wyboru nadleśnictwa, w którym chcą dokonać zakupu surowca drzewnego,

- 16) **[zasada „zasięg terytorialny nadleśnictwa = jeden rynek właściwy surowca drzewnego z geograficznego punktu widzenia” nie różnicuje przedsiębiorców pod warunków konkurencji ze względu na skalę zakupów]** nabywcy dokonujący zakupów surowca drzewnego w bardzo dużych ilościach są zmuszeni do składania ofert zakupu nawet w kilkuset nadleśnictwach (niektóre celulozownie). Z drugiej strony (1) duża skala zapotrzebowania na surowiec drzewny, oznaczająca konieczność nabywania drewna w bardzo wielu nadleśnictwach, minimalizuje w sposób bardzo istotny prawdopodobieństwa wystąpienia w odniesieniu do największych zakładów przemysłu drzewnego efektu redukcji ofert zakupowych (co stawia przecież te zakłady w korzystniejszej sytuacji rynkowej), (2) przy nieuchronnym wprowadzeniu przez nabywców drewna (przy pomocy Lasów Państwowych) do praktyki gospodarczej aplikacji informatycznych wspomagających projektowanie ofert zakupowych, konieczność ofertowania z wykorzystaniem portalu leśno – drzewnego w bardzo wielu nadleśnictwach, z praktycznego punktu widzenia, przestaje być z uciążliwością realną. Sprawia to, że kosztem praktycznie nieistotnego zwiększenia wysiłku przy składaniu ofert zakupowych – duże zakłady przemysłu drzewnego mają de facto lepsze warunki konkurencji w porównaniu do podmiotów przemysłu „drzewnego”, składających oferty zakupowe w mniejszej liczbie nadleśnictw. Uprzywilejowanie to wynika ze zmniejszonego ryzyka wystąpienia wyżej wymienionego efektu redukcji ofert zakupowych (im większa liczba ofert zakupowych – tym mniejsze prawdopodobieństwa wystąpienia efektu ich redukcji). Przy szczegółowych rozwiązaniach w ramach systemu sprzedaży drewna, przewidujących możliwość śledzenia na bieżąco przez podmioty przemysłu drzewnego swojej sytuacji zaopatrzeniowej po złożeniu ofert zakupowych – z opcją ich ciągłego korygowania dla poprawy tejże sytuacji - duże zakłady przemysłu drzewnego są zmuszone do monitorowania „losów” swoich ofert nie w jednym czy kilku, lecz w kilkudziesięciu, a nawet w kilkuset nadleśnictwach. Zakłady przemysłu drzewnego (nie tylko te największe) powinny mieć możliwość korzystania z własnych lub opracowanych przez LP aplikacji informatycznych, optymalizujących on-line korektę ofert zakupowych. Chociaż docelowe używanie takich narzędzi będzie prowadzić do istotnego złagodzenia uciążliwości, związanych z koniecznością śledzenia „losów” i korygowania przez duże zakłady przemysłu drzewnego jednocześnie bardzo wielu ofert zakupowych – to i tak (z tego punktu widzenia) duże zakłady przemysłu drzewnego mają (i mieć będą) bardziej uciążliwą drogę dojścia do umów sprzedaży drewna aniżeli droga podmiotów, „oferujących” w stosunkowo małej liczbie nadleśnictw. Konkludując – nie ma podstaw do twierdzenia, że zróżnicowanie podmiotów przemysłu drzewnego pod względem liczby ofert zakupowych (do sporządzania których są one obowiązane w dążeniu do zaspokojenia swojego zapotrzebowania na surowiec drzewny) stanowi czynnik generujący (istotne ze względu na ewentualny zarzut naruszenia konkurencji) zróżnicowanie warunków zawierania umów kupna – sprzedaży surowca drzewnego. Korzyści oraz uciążliwości z tym związane ulegają wzajemnemu znoszeniu się,
- 17) **[skala zakupów surowca drzewnego uzasadnia pewne dogodności dla nabywców dużych ilości surowca drzewnego]** jest oczywiste, że nieprawidłowe byłoby wykreowanie wymogu, aby podmioty, nabywające drewno „dajmy na to” w stu pięćdziesięciu nadleśnictwach, podpisywały po zakończeniu przetargu internetowego umowy z każdym z nadleśnictw z osobna, podczas gdy jest możliwe podpisanie imieniem poszczególnych nadleśnictw jednej umowy na szczeblu krajowym lub siedemnastu umów na szczeblu poszczególnych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych. Z punktu widzenia wymogu tej samej uciążliwości realizacji umów niewątpliwie nieuzasadnione byłoby również wymaganie od nabywcy „pozyskania” stu pięćdziesięciu gwarancji bankowych – podczas gdy jest przecież możliwe inne rozwiązanie, polegające mianowicie na przedłożeniu przez nabywcę jednej gwarancji bankowej na kwotę równą sumarycznej wartości drewna, planowanego przez niego do zakupu w Lasach Państwowych – z późniejszym odpowiednim „rozdzieleniem” praw z tej gwarancji do poszczególnych nadleśnictw (proporcjonalnie do wartości drewna do sprzedania na rzecz tego nabywcy przez poszczególne nadleśnictwa),
- 18) **[o bezwzględnej potrzebie utrzymania rozwiązania, polegającego na wyodrębnianiu rynków właściwych surowca drzewnego według kryterium produktowego w oparciu o tzw. grupy handlowe]** z punktu widzenia kryterium substytucyjności towarów oferowanych do sprzedaży na danym rynku – najwyższy stopień homogeniczności wykazują oczywiście partie surowca drzewnego

(czy wręcz poszczególne „sztuki” drewna) tego samego gatunku, należące do jednej klasy jakościowo – wymiarowej. Wyodrębnianie (z produktowego punktu widzenia) rynków właściwych surowca drzewnego w oparciu o przynależność surowca drzewnego do tego samego gatunku i do tej samej klasy jakościowo – wymiarowej byłoby rozwiązaniem trudnym do zaakceptowania z praktycznego punktu widzenia. Byłoby to rozwiązanie zupełnie nieracjonalne. Utrzymanie zasady, iż z produktowego punktu widzenia rynki właściwe surowca drzewnego są wyodrębniane na podstawie tzw. grup handlowych, jest praktyczną koniecznością – oczywiście z zachowaniem zasady „za partię drewna płacę cenę z uwzględnieniem rzeczywistego (wynikowego) udziału poszczególnych klas jakościowo – wymiarowych drewna w tejże partii”.

- 19) **[profesjonalizacja rynków właściwych produktowych]** w sytuacjach, w których postęp techniczny (lub gospodarczy) jest przy sprzedaży drewna związany z nowymi „pomysłami” technologicznymi na wykorzystywanie drewna danej grupy handlowej – w pierwszej kolejności należy podejmować próby „profesjonalizacji” dotychczasowego podziału surowca drzewnego na omawiane grupy handlowe (poprzez wyodrębnianie nowych grup z grup istniejących), a dopiero z braku takiej możliwości można rozważać kształtowanie zasad sprzedaży drewna, naruszających zasady konkurencji w imię postępu technicznego lub gospodarczego. Praktyczne wyeliminowanie drewna pełnowartościowego, jako atrakcyjnego ekonomicznie dla przedsiębiorstw energetycznych źródła energii odnawialnej, nie oznacza oczywiście, że w ramach „profesjonalizacji” podziału surowca drzewnego na grupy handlowe – Lasy Państwowe nie powinny dążyć do wyodrębnienia drewna stricte energetycznego (obejmującego np. drobnicę oraz niepełnowartościowe drewno wielkowymiarowe oraz średniowymiarowe, w tym drewno pokłeskowe, którego zagospodarowanie przez LP prawie zawsze napotyka na znaczne trudności),
- 20) **[ceny wyjściowe do przetargów na rynkach podstawowych, rynkach dla rozwoju oraz rynkach wyrównywania konkurencji na wspólnym rynku Europy powinny mieć charakter cen proponowanych]** jeżeli system sprzedaży drewna w LP ma dalej zasadzać się na „obkładaniu” ofertami zakupowymi ofert sprzedaży drewna, wystawianych przez nadleśnictwa – to ceny wyjściowe, ustalane przez nadleśniczych, muszą mieć charakter cen proponowanych (przy cenach proponowanych oferty zakupowe mogą opiewać zarówno na ceny niższe od cen proponowanych, jak i na ceny wyższe od tych cen),
- 21) **[o potrzebie respektowania ustawy o cenach przy uzgadnianiu cen kupna – sprzedaży surowca drzewnego w procesie uzgadniania cen na surowiec drzewny]** zasady i tryb kształtowania cen na surowiec drzewny sprzedawany przez Lasy Państwowe w pełnym zakresie powinny respektować zasady i tryb kształtowania cen towarów i usług określonych w ustawie o cenach. Zasady sprzedaży drewna powinny przewidywać, że ceny między nadleśnictwem jako zbywcą a nabywcą surowca drzewnego powinny być przedmiotem uzgodnień między tymi podmiotami. Jeżeli system sprzedaży drewna nadal ma opierać się na portalu leśno – drzewnym, za najbardziej racjonalne należy uznać następujące rozwiązanie proceduralne: (1) nadleśniczowie w procesie uzgadniania cen powinni proponować cenę sprzedaży drewna, po jakiej są gotowi sprzedać drewno, będąc jednak pod tym względem zobowiązani do zaproponowania warunków cenowych sprzedaży drewna, ustalanych w wykonaniu procedur, zawartych w stosownym zarządzeniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych; propozycja ta powinna być przedstawiana za pośrednictwem portalu leśno – drzewnego, (2) nabywca w odpowiedzi na tę propozycję powinien mieć możliwość przedstawiania, również za pośrednictwem portalu leśno – drzewnego, swoich warunków cenowych, na jakich surowiec drzewny jest gotów zakupić, (3) odpowiedni algorytm powinien generować projekt uzgodnienia warunków cenowych w powiązaniu z ilością surowca drzewnego, możliwego do zakupu po danej cenie, (4) zasady sprzedaży drewna powinny przewidywać obowiązek zaakceptowania warunków cenowych i przez nadleśnictwo, i przez nabywcę. Dopiero po takiej akceptacji proces uzgadniania cen może być uznany za dokonany,
- 22) **[Lasy Państwowe nie mają kompetencji do kreowania cen urzędowych]** zasady sprzedaży drewna nie mogą przewidywać sprzedaży surowca drzewnego po cenach urzędowych lub po cenach, wyczerpujących wszelkie znamiona cen urzędowych. Ponieważ ceny urzędowe mogą być określone w razie szczególnych zagrożeń dla właściwego funkcjonowania gospodarki państwa, a wprowadzenie surowca drzewnego do obrotu takich szczególnych zagrożeń w Polsce nie wywołuje, więc należy przyjąć, że aktualnie nie ma żadnego ratio legis przemawiającego za przyjęciem takiego rozwiązania, które przewidywałoby stanowienie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zasad sprzedaży drewna w powiązaniu z zawarciem w ustawie o lasach delegacji dla Rady Ministrów do wydawania rozporządzeń w sprawie cen urzędowych na surowiec drzewny – zwłaszcza że zgodnie z art. 50 ustawy o lasach Lasy Państwowe są obowiązane do samofinansowania swojej działalności poprzez pokrywanie jej kosztów z przychodów własnych. W aktualnie obowiązujących zasadach sprzedaży drewna de facto

wykreowano instytucję cen urzędowych przy sprzedaży drewna na zgrupowaniu podstawowych rynków właściwych surowca drzewnego: drewno nie może być przez nabywcę zakupione ani po cenie wyższej ani po cenie niższej aniżeli cena podana przez nadleśnictwo. W ramach dochodzenia do docelowej wersji zasad sprzedaży drewna rozwiązanie to nie powinno być utrzymane,

- 23) **[przy sprzedaży drewna Lasy Państwowe nie powinny posługiwać się cenami minimalnymi]** według poglądów Urzędu Konkurencji i Konsumentów cena minimalna to „uzgodniona przez przedsiębiorców cena, poniżej której nie mogą być sprzedawane towary. Praktyka taka jest jednym z najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji, ponieważ w konsekwencji prowadzi do eliminacji rywalizacji między przedsiębiorcami. Dotyczy to zarówno porozumień wertykalnych, jak i horyzontalnych.” Przy tak rozległej definicji ceny minimalnej – rozwiązanie w zasadach sprzedaży drewna, polegające na podawaniu tzw. ceny wyjściowej (nie będącej ceną proponowaną) co do zasady wyczerpuje znamiona właśnie ceny minimalnej. W wykonaniu zasad sprzedaży drewna, przewidujących instytucję ceny minimalnej, dochodzi do „wymuszonego” uzgodnienia między nabywcą i zbywcą, iż zbywca nie może zgodzić się na cenę niższą niż cena wynikowa, pomimo że według nabywcy ta cena niższa jest ceną bardziej słuszną aniżeli cena minimalna. Niewątpliwie takie rozwiązanie zakłóca konkurencję na rynkach właściwych surowca drzewnego. W aktualnie obowiązujących zasadach sprzedaży drewna, na podstawowych rynkach sprzedaży drewna (rynkach, na których operują stali nabywcy) mamy do czynienia nie tylko z ceną minimalną, lecz „usztywnioną” ceną minimalną (przypominającą cenę urzędową). UOKiK wyszczególnia jeszcze cenę sugerowaną jako cenę rekomendowaną przez wytwórcę (ma ona jednak zastosowanie praktycznie przy sprzedaży dóbr do pośredników: sprzedając ci deskę, sugerując, że odsprzedaż ją na zasadzie dobrowolności po takiej to a takiej cenie).
- 24) **[o potrzebie weryfikacji procesu ustalania cen na poszczególne klasy jakościowo – wymiarowe przy użyciu wskaźników]** przepis art. 536 § 1 k.c. pozwala na określanie cen sprzedaży surowca nie wprost, lecz poprzez przywołanie podstawy, służącej do jej ustalenia. Przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna przepis art. 536 § 1 k.c. sankcjonuje rozwiązanie, polegające na ustalaniu cen poszczególnych sortymentów, wchodzących jako drewno danej klasy jakościowo – wymiarowej w skład określonej grupy handlowej, poprzez podanie ceny sortymentu wzorcowego tej grupy i wskaźnika przelicznikowego. Na takiej podstawie proceduralnej cena jednostkowa konkretnego sortymentu, wchodzącego w skład danej grupy handlowej, stanowi iloczyn ceny sortymentu wzorcowego oraz tego właśnie wskaźnika. Utrzymanie ww. podstawy proceduralnej (jakkolwiek nie mające alternatywy) wymaga wykonania studium analitycznego, którego funkcją powinna być odpowiedź na pytanie, czy stosowane aktualnie wskaźniki przeliczeniowe mają swoje merytoryczno – ekonomiczne uzasadnienie,
- 25) **[procedura ustalania ceny proponowanej do przetargów]** brak możliwości doprowadzania do ceny stanu idealnego na drewno z wykorzystaniem mechanizmów „wolnego rynku” zmusza do szacowania tej ceny na drodze swoistej „spekulacji” ekonometrycznej; procedura szacowania ceny stanu idealnego nie powinna jednak doprowadzać do efektu terapii szokowej; przy analizowaniu przepisów prawa, wymagających uwzględnienia przy określaniu zasad sprzedaży drewna przez LP, w części analitycznej niniejszego opracowania zarysowano procedurę ustalania ceny stanu idealnego jako ceny proponowanej do przetargów. Procedura ustalania cen stanu idealnego powinna być odpowiednio prawnie umocowana (na przykład w ustawie o lasach). Jednocześnie przy tym w ramach systemu informatycznego Lasów Państwowych powinna być stworzona możliwość uruchamiania przez nadleśniczego aplikacji, pozwalającej na ustalenie ceny zakupu, zaoferowanej przez nabywcę poniżej ceny proponowanej, przy której nadleśniczy powinien odmawiać zaakceptowania uzgodnienia co do ceny – ze względu na okoliczność możliwego rażącego naruszenia przy przyjęciu tej ceny interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez dane nadleśnictwo. Należy w związku z tym przewidzieć możliwość „internetowego” wzywania nabywcy do rozważenia podniesienia ceny co najmniej do ceny proponowanej, pod rygorem niezaakceptowania wyników przetargu. Procedura ceny „odmowy” również powinna być prawnie umocowana. I ceny stanu idealnego, i ceny „odmowy” powinny być przedmiotem prezentacji i dyskusji na Komisji Leśno – Drzewnej,
- 26) **[o potrzebie przywrócenia instytucji ceny maksymalnej na rynkach podstawowych]** Biorąc pod uwagę zjawisko systemowej nierównowagi pomiędzy stroną podażową a stroną popytową przy sprzedaży drewna w LP, w celu uniknięcia efektu „wyniszczającego” rynek surowca drzewnego nieracjonalnego licytowania cen drewna w górę - w ramach podstawowego trybu sprzedaży nieuchronne jest przywrócenie instytucji cen maksymalnych jako cen funkcjonujących „obok” cen proponowanych („proponuję sprzedaż drewna po cenie X, jednak po cenie nie wyższej niż Y”). Prawna możliwość posłużenia się instytucją ceny maksymalnej jest rozwiązaniem bardzo przydatnym w odniesieniu do podstawowego rynku właściwego sprzedaży drewna, pełniąc funkcję instrumentu

zapewniającego umiarkowany charakter zmian restrukturyzacyjnych po stronie stałych nabywców, a jednocześnie chroniący przed nagłą destabilizacją rynku drzewnego. Leży to w „żywym” interesie Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe, a jeżeli kto tego nie rozumie, nie rozumie bardzo specyficznego charakteru rynku drzewnego w Polsce. Cena maksymalna powinna być ustalana na drodze analitycznej, a nie woluntarystycznej (przy prezentowaniu i dyskusowaniu cen maksymalnych ma Komisja Leśno – Drzewnej). Z metodycznego punktu widzenia – najbardziej właściwe powinno być podejście zakładające ustalanie ceny maksymalnej w podobnej procedurze, w jakiej przewiduje się ustalanie ceny stanu idealnego jako ceny proponowanej – z tym jednak, że cena maksymalna to taka cena, przy której następuje najwyższe z możliwych do zaakceptowania przez przemysł drzewny przesunięcie stanu równowagi rentowej w stronę Lasów Państwowych,

- 27) **[funkcja Głównego Urzędu Statystycznego przy ustalaniu cen proponowanych, cen maksymalnych oraz cen odmowy]** przy założeniu, że uprawnienie w zakresie ustalania cen na surowiec drzewny pozostanie przy Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych – nie jest wystarczające określenie w ustawie o lasach procedury ustalania cen proponowanych, maksymalnych oraz cen „odmowy”. Na Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych powinien zostać nałożony obowiązek zlecenia do Głównego Urzędu Statystycznego wykonania za odpłatnością opracowań ekonometrycznych, wspomagających oraz ułatwiających ustalanie tych cen według określonych procedur. Co do istoty – cena proponowana, cena maksymalna oraz cena „odmowy” powinny powstawać w wyniku określonej procedury ekonometrycznej (racjonalizacja poziomu uzasadnionego poziomu kosztów w przemyśle drzewnym i w Lasach Państwowych, ustalanie rentowności poszczególnych segmentów przemysłu drzewnego oraz rentowności sprzedaży drewna przy kosztach zrationalizowanych oraz przy różnym poziomie cen sprzedaży drewna). Rozstrzyga to o tym, że ww. ceny powinny być ustalane jako ceny wynikowe w rozumieniu k.c. Wykonywanie procedury określania cen proponowanych, maksymalnych oraz cen „odmowy” nie jest to możliwe bez wykorzystania wiedzy statystycznej, będącej w dyspozycji prawnej i faktycznej Głównego Urzędu Statystycznego. Przepisy regulujące działanie GUS pozwalają na dokonywanie przedmiotowych zleceń. Główny Urząd Statystyczny wykonując takie zlecenie jest obowiązany do zachowania tajemnicy statystycznej,
- 28) **[opusty cenowe mogą mieć bardzo ograniczone zastosowanie i nie powinny mieć charakteru wybiórczego]** wraz z wprowadzaniem przez Lasy Państwowe do praktyki gospodarczej kolejnych wersji zasad sprzedaży drewna - izby gospodarcze przemysłu drzewnego zaczęły wysuwać postulat stosowania opustów cenowych w odniesieniu do największym nabywcom surowca drzewnego. Pozornie, za stosowaniem opustów cenowych wobec dużych nabywców przemawiają mniejsze (teoretycznie) koszty „sprzedaży”, związane z jednym nabywcą, zakupującym w danym nadleśnictwie na przykład 10 tys. m³, aniżeli koszty, związane ze sprzedażą 10 nabywcom po 1 tys. m³ surowca drzewnego każdemu z nich. Jednak po pierwsze przy numerycznym wspomaganie procesu realizacji sprzedaży drewna w LP – wyżej wymieniona okoliczność mniejszych kosztów staje się prawie nieistotna. Po drugie zaś (co ważniejsze) - stosowanie opustów cenowych w stosunku do dużych zakładów przemysłu drzewnego argumentowane mniejszą uciążliwością ekonomiczną kooperacji z małą ilością podmiotów (w porównaniu do uciążliwości, związanej ze sprzedażą tej samej ilości surowca drzewnego do dużej liczby nabywców) stanowiłoby niewątpliwie impuls dla procesu restrukturyzacji rynku surowca drzewnego, polegającej na eliminowaniu z niego (lub zmniejszenia znaczenia) mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorców przemysłu drzewnego. Obecna struktura nabywców surowca drzewnego w Polsce (oznaczająca koegzystencję mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw z dużymi i bardzo dużymi zakładami przemysłu drzewnego) jest strukturą korzystną z punktu widzenia interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe. Nie ma zatem uzasadnienia dla stosowania „preferencyjnych” opustów cenowych w stosunku do dużych zakładów przemysłu drzewnego ze względu na okoliczność, że sprzedaż tej samej ilości surowca drzewnego w ramach kooperacji z mniejszą liczbą większych zakładów przemysłu drzewnego jest związana z mniejszymi ciężarami finansowymi aniżeli w kooperacji z większą liczbą mniejszych przedsiębiorstw. Nie ma też uzasadnienia dla stosowania przy sprzedaży surowca drzewnego systemowych „opustów od ilości” argumentowanych koncentracją w funkcji czasu pozyskania surowca drzewnego w LP czy sezonowym charakterem jego sprzedaży (albowiem zjawisko to obecnie w LP nie występuje). Nie ma także uzasadnienia dla stosowania przy sprzedaży surowca drzewnego systemowych „opustów od ilości” argumentowanych hurtowym charakterem sprzedaży drewna do dużych oraz bardzo dużych zakładów przemysłu drzewnego (bowiem Lasy Państwowe nie prowadzą hurtowego handlu drewnem). Konieczność utrzymania przez wytwórców dóbr płynności finansowej (w tym konieczność realizowania zaciągniętych i przyszłych zobowiązań), a także imperatyw unikania powstawania nadmiernych zapasów magazynowych – otóż okoliczności te

sprawiają, że wytwórca, funkcjonujący na „rynku nabywców” (na rynku nadprodukcji), powinien uzyskiwać w określonym przedziale czasu określony przychód ze sprzedaży dóbr. W określonych stanach faktycznych dla utrzymania płynności finansowej niezbędne może okazać się korzystanie z instrumentu opustów cenowych „od ilości”. Pozostaje poza dyskusją, że prawdopodobieństwo konieczności „odwołania” się do instrumentu opustów cenowych „od ilości” – dla „rynków nabywców” (dla rynków nadprodukcji) jest nieporównywalnie wyższe aniżeli dla „rynków zbywców” (dla rynku niedoboru produktów). Rynek surowca drzewnego w Polsce charakteryzuje się systemową nierównowagą strony podażowej (zjawisko ograniczonej podaży surowca drzewnego ze względu na uwarunkowania przyrodnicze) i strony popytowej (popyt o charakterze nielimitowanym). Z „natury rzeczy” jest to zatem „rynek zbywców”. W związku z powyższym - zastosowanie „opustów od ilości” na rynku surowca drzewnego w Polsce może być rozpatrywane w sytuacjach szczególnych: w sytuacji wystąpienia nagłego w ciągu roku załamania koniunktury na rynku produktów, wytwarzanych z wykorzystaniem surowca drzewnego, a także w sytuacji wielkoobszarowych klęsk naturalnych w lasach. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 50 ustawy o lasach – zasada prowadzenia działalności na zasadzie jej samofinansowania nie odnosi się do poszczególnych nadleśnictw, lecz do Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe jako jednego podmiotu gospodarczego. Oznacza to, że procedura „uruchamiania” oraz stosowania instrumentu „opustów od ilości” powinna być ustalona w akcie sprawstwa kierowniczego ustanowionego przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

- 29) **[regulowanie rocznego rozmiaru pozyskania drewna]** po zatwierdzeniu przez Ministra Środowiska etatu miąższości użytków głównych w poszczególnych nadleśnictwach, rozważania na temat naruszania przez LP konkurencji poprzez ograniczanie średniorocznej (przeciętnej dla okresu obowiązywania planu urządzenia lasu) „produkcji” surowca drzewnego, są oczywiście bezprzedmiotowe – chyba że praktyką Lasów Państwowych byłoby systemowe i permanentne („świadome”) zaniżanie wykonywania etatu miąższości użytków głównych w nadleśnictwach (co oczywiście nie jest zgodne ze stanem faktycznym). Odrębnym zagadnieniem jest oczywiście możliwość naruszania konkurencji poprzez nieuczciwe „sterowanie” przez Lasy Państwowe rozmiarem pozyskania drewna w poszczególnych latach kalendarzowych. Zasady sprzedaży drewna powinny obejmować obiektywne algorytmy zwiększania rozmiaru rocznego pozyskania drewna (np. w latach koniunktury na rynkach produktów, wytwarzanych z wykorzystaniem surowca drzewnego), oraz zmniejszania tegoż rozmiaru (np. w latach dekonunktury). Rozmiar pozyskania surowca drzewnego powinien być przedmiotem prezentacji oraz dyskusji na Komisji Leśno – Drzewnej,
- 30) **[generalne zabezpieczenie przed nadużywaniem pozycji dominującej przez nadleśnictwa]** projektując zasady sprzedaży drewna obowiązujące w Lasach Państwowych należy przyjmować, że nadleśnictwa jako przedsiębiorcy mają w większości pozycje dominującą na rynkach właściwych surowca drzewnego, ale również wielu nabywców surowca drzewnego ma taką samą pozycję (pozycję dominującą). Projektując zasady sprzedaży drewna należy mieć na względzie, aby nie stwarzały one warunków do nadużywania wyżej wymienionych pozycji dominujących. Za podstawowe systemowe zabezpieczenie przed możliwością nadużywania, w tym przez nadleśnictwa, pozycji dominującej, zajmowanej na rynkach właściwych surowca drzewnego (nadużywania, skutkującego w szczególności przeciwdziałaniem ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji) – należy oczywiście uznać utrzymanie dotychczasowego rozwiązania, zgodnie z którym nadleśnictwo samodzielnie prowadzi sprzedaż drewna na podstawie planu urządzenia lasu, jednak według procedur, zawartych w jednolitych zasadach sprzedaży drewna, ustalanych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w drodze zarządzenia. Twierdzenie zdania poprzedzającego jest prawdziwe przy założeniu, że jednolite zasady sprzedaży drewna jako takie nie będą zawierały postanowień, których wykonywanie oznaczać będzie w istocie nadużywanie ww. pozycji dominującej, skutkującej w szczególności brakiem możliwości powstawania oraz rozwoju konkurencji.
- 31) **[zabezpieczenie przed niedopuszczalnymi praktykami w trakcie przystępowania oraz prowadzenia przetargów internetowych i innego procedowania w ramach sprzedaży surowca drzewnego]** za podstawowe zabezpieczenie przed naruszeniem przy sprzedaży drewna, pozyskiwanego w LP, zakazu uzgodnienia warunków składanych ofert (w szczególności dokonywania uzgodnień co do cen sprzedaży drewna na rynkach właściwych) - należy niewątpliwie uznać rozwiązanie, polegające na ustalaniu (z zachowaniem dążenia do generalnego porozumienia się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego) jednolitych zasad sprzedaży drewna: (1) niezawierających „już w sobie” niedopuszczalnych uzgodnień między Lasami Państwowymi a m.in. izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego co do warunków „przetargowania”, (2) stwarzających dostateczne zabezpieczenia przed dochodzeniem do takich niedopuszczalnych uzgodnień między przedsiębiorcami lub między tymi przedsiębiorcami a nadleśnictwami oraz

jednostkami organizacyjnymi LP, będących innymi organizatorami przetargów na sprzedaż drewna - zarówno przy przystępowaniu do przetargów, jak i w trakcie postępowania przetargowego. A zatem dla przykładu za niedopuszczalne należy uznać porozumienie się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego w sprawie zasad sprzedaży drewna, zawierające uzgodnienie co do cen sprzedaży drewna, które to ceny ze swojej istoty naruszają konkurencję (ceny minimalne, ceny quasi urzędowe). Za niedopuszczalne należy też uznać np. porozumienie się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi, zawierające uzgodnienie co do (niemającego uzasadnienia, wynikającego z ochrony konkurencji) limitów ilości surowca drzewnego przy składaniu ofert zakupowych. Za podstawowe rozwiązanie zabezpieczające przed dochodzeniem do niedopuszczalnych uzgodnień (między przedsiębiorcami lub między tymi przedsiębiorcami a nadleśnictwami oraz jednostkami organizacyjnymi LP, będących innymi organizatorami przetargów na sprzedaż drewna) co do warunków przetargowania (w fazie inicjowania oraz przeprowadzania przetargów) – należy uznać stworzenie skutecznych barier uniemożliwiających dekonspirację przedsiębiorców w trakcie składania ofert oraz podczas procedury przetargowej. Zasady sprzedaży drewna powinny zawierać katalog działań, wyczerpujących znamiona działań, mogących skutkować złą przetargową (nieformalne lub oficjalne spotkania zbywców i nabywców; niektóre działania izb gospodarczych przemysłu drzewnego ukierunkowujące postępowania nabywców). Ponadto należy zaprojektować oraz zainstalować w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych raport kontrolingowy, sygnalizujący (z wykorzystaniem rachunku prawdopodobieństwa) możliwość zaistnienia złą przetargowych (chodzi przede wszystkim o raporty generowane w fazie składania ofert oraz w trakcie procedury przetargowej),

- 32) **[rozwiązanie polegające na zapewnieniu jednolitych warunkach umów]** podstawowym zabezpieczeniem przed niebagatelnym naruszeniem konkurencji poprzez nadużycie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców, polegające na narzuceniu uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści, jest (1) wykreowanie w zasadach sprzedaży drewna katalogu wzorcowych umów wraz z instrukcją ich zawierania, (2) zainstalowanie w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych katalogu dopuszczalnych rozwiązań umownych, (3) wprowadzenie rozwiązania, uniemożliwiającego posługiwanie się innymi umowami aniżeli umowy generowane jako raport zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych), (4) opracowanie oraz zainstalowanie w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych aplikacji, wymagającej scharakteryzowania przedsiębiorcy dla wygenerowania właściwego dla niego wzorca umowy, (5) opracowanie aplikacji, pozwalającej na generowanie raportów kontrolingowych, identyfikujących ewentualny proceder stosowania niewłaściwych umów sprzedaży drewna. W instrukcji do umów wzorcowych powinny być uwzględnione takie zagadnienia, jak terminy płatności za drewno czy zabezpieczenia przez niewypłacalnością kontrahenta. Zabezpieczeniem przed uzależnieniem zawarcia umów od przyjęcia lub spełnienia przez kontrahentów LP świadczeń, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy powinno być wykreowanie w realizacji koncepcji umów wzorcowych przykładowego katalogu świadczeń zabronionych, ale również katalogu świadczeń dopuszczalnych (np. dopuszczalność niewielkiej „domieszki” drewna pokłeskowego lub spoza grupy handlowej, jeżeli drewno to, niezakupione przez kontrahenta, byłoby nie do zbycia ze względu na jego znikomą ilość w danym miejscu geograficznym).
- 33) **[działalność kontrolingowa dotycząca zasad sprzedaży drewna]** zasady sprzedaży drewna powinny zawierać obowiązek zaprojektowania, zainstalowania w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych oraz systematycznego generowania raportów kontrolingowych, pozwalających na dostatecznie wczesne sygnalizowanie możliwego naruszenia zasad sprzedaży drewna, a to na potrzeby podejmowania działań w zakresie kontroli funkcjonalnej lub następnie w określonych jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych (o niektórych takich raportach była już mowa poniżej). Ponadto zasady sprzedaży drewna powinny przewidywać obowiązek corocznego raportowania kontrolingowego funkcjonowania zasad sprzedaży drewna jako narzędzia, które powinno sprzyjać rozwojowi konkurencji na poszczególnych zgrupowaniach rynków właściwych surowca drzewnego. Przy projektowaniu takiego raportu należy wykorzystać dorobek części analitycznej niniejszego załącznika, w której wyspecyfikowano oraz omówiono mierniki aktualnego stanu konkurencji, wykorzystując następnie te mierniki do ogólnej oceny stanu konkurencji na rynku drzewnym w Polsce,
- 34) **[rozwój zintegrowanego systemu informatycznego jako warunek urzeczywistnienia docelowej wizji systemu sprzedaży drewna w Lasach Państwowych]** w postanowieniach końcowych przyszłych zasad sprzedaży drewna należy przewidzieć zobowiązanie właściwych komórek organizacyjnych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych na rzecz doprowadzenia do istotnych

modyfikacji zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych pod kątem wspierania stosowania zasad sprzedaży drewna w ich wersji docelowej. W szczególności w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych należy przewidzieć: (1) aplikację pozwalającą na generowanie raportów, zawierających wszechstronną informację na temat grup nadleśnictw o zbliżonych warunkach konkurencji przy sprzedaży drewna danej grupy handlowej (na przykład informacje o poziomie deficytowości, zwyczajowym „parciu” na rynek drewna, związany z tymi nadleśnictwami, ukształtowanym historycznie poziomie cen na poszczególne grupy handlowe itd.), (2) aplikację informatyczną wspomagającą projektowanie ofert zakupowych, (3) aplikację informatyczną pozwalającą na śledzenie aktualnej sytuacji zaopatrzeniowej w trakcie trwania procedury „obkładania” oferty sprzedaży ofertami zakupu, (4) aplikację informatyczną, optymalizującą on-line korektę ofert zakupowych, (5) aplikację informatyczną, generującą raporty sugerujące ceny proponowane, ceny maksymalne oraz ceny „odmowy”.

- 35) **[działania sprzężone i powiązane ze stanowieniem zasad sprzedaży drewna]** (1) Lasy Państwowe powinny rozważyć zlecenie pogłębionej i w pełni niezależnej ekspertyzy o charakterze pracy naukowo – badawczej, której przedmiotem byłoby udzielenie rzetelnej odpowiedzi na pytanie, czy przyjęta w instrukcji urządzania lasu procedura obliczania etatu miąższości użytków głównych w poszczególnych nadleśnictwach jest prawidłowa i nie wymaga modernizacji. (2) Utarta praktyka, zgodnie z którą instrukcja urządzania lasu jest wprowadzania w życie wyłącznie na drodze zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, nie jest w pełni poprawna. Plan urządzania lasu ma „dwoistą naturę”. Ponieważ jest to m.in. inny instrument, służący realizacji polityki rozwoju, instrukcja urządzania lasu powinna podlegać akceptacji nadzorczej ze strony Ministra Środowiska jako organu zatwierdzającego plan w drodze decyzji administracyjnej (niezależnie od powyższego – zatwierdzenie przez Ministra Środowiska w drodze decyzji administracyjnej planu urządzania lasu obejmuje również zatwierdzenie etatu miąższości użytków głównych, a pośrednio oznacza uznanie procedur metodycznych, stosowanych przez LP przy określaniu tego etatu). (3) Lasy Państwowe powinny opracować i usankcjonować w formie zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych program, którego realizacja powinna zmierzać do zmniejszenia systemowej deficytowości rynków właściwych surowca drzewnego; program ten powinien objąć m.in. następujące działania: (a) ustalenie udoskonalonej formuły ustalania etatu miąższości użytków głównych (jeżeli okaże się to możliwe, potrzebne i uzasadnione), (b) opracowanie „pod – programu” aneksowania planów urządzania lasu, z ewentualnym wykorzystaniem odpowiednio usankcjonowanej znowelizowanej metodyki określania etatu miąższościowego użytków głównych (chodzi o to, aby aneksowanie to objęło w sposób równomierny terytorium Polski, co powinno doprowadzić do zracjonalizowania koncepcji wyodrębnienia rynku właściwego dla rozwoju). (4) Lasy Państwowe powinny zlecić wykonanie ekspertyzy naukowej uwiarygodniającej wartości wskaźników przeliczeniowych, stosowanych aktualnie (na zasadzie utrwalonej praktyki) do ustalania ceny sprzedaży danego sortymentu na podstawie ceny sortymentu wzorcowego - albowiem (jak łatwo wykazać) niewielka różnica w wartościach tych wskaźników daje w rezultacie ceny sortymentów mogące znacząco różnić się pod względem wartości (funkcjonowanie nowych zasad sprzedaży drewna pozwala na dokonanie takiej eksperckiej weryfikacji z wykorzystaniem danych wieloletnich o kształtowaniu się cen rynkowych poszczególnych sortymentów, sprzedawanych nie w ramach grupy handlowej, lecz po ich tzw. wybraniu /sprzedaż z wyborem/). (5) Obecna struktura nabywców surowca drzewnego w Polsce (koegzystencja mikroprzedsiębiorstw, małych, średnich, dużych i bardzo dużych przedsiębiorstw) oznacza dobre dostosowanie się zakładów przemysłu drzewnego do krótkotrwałych wahań koniunktury na wyroby wytwarzane z udziałem drewna – w docelowej wizji zasad sprzedaży drewna należy unikać rozwiązań mogących prowadzić do trwałej zmiany tej struktury. Lasy Państwowe (z wykorzystaniem CKPŚ) powinny ukierunkować mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa na wnioski projektowe, służące absorpcji środków pomocowych, pozwalających na podejmowanie działań, służących doskonaleniu technologicznemu tych podmiotów. (6) W ramach niewładczego oddziaływania Lasów Państwowych na stałych nabywców surowca drzewnego lub na nabywców planujących wkroczenie na krajowe rynki surowca drzewnego (oddziaływania, mającego na celu racjonalizację ich decyzji rozwojowych) : (a) Program Rozwoju Leśnictwa (in spe) powinien obejmować okresowo aktualizowaną oraz powszechnie dostępną prognozę co do kształtowania się w długookresowej perspektywie czasowej podaży surowca drzewnego z Lasów Państwowych i innych gospodarstw leśnych w porównaniu z sumarycznym zapotrzebowaniem na surowiec drzewny, ustalany na podstawie: → wewnętrznych strategii rozwojowych, sporządzonych oraz aktualizowanych przez znaczące zakłady przemysłu drzewnego lub przez podmioty, planujące wejście na krajowy rynek surowca drzewnego, oraz → na podstawie okresowej ankietyzacji stałych nabywców surowca drzewnego, (b) aktualna oraz przewidywana deficytowość surowca drzewnego, szacowana w

wykonaniu lit. a), powinna podlegać regionalizacji i upublicznianiu (tak, aby podmioty, projektujące decyzje rozwojowe miały możliwość dokonywać ich konkretyzacji z punktu widzenia lokalizacji geograficznej przedsięwzięć). (7) Lasy Państwowe powinny zlecić ekspertyzę o charakterze pracy naukowo – badawczej, mającej za przedmiot rozwinięcie (utrwalonej w niniejszym opracowaniu) procedury ustalania cen stanu idealnego, cen maksymalnych oraz cen „odmowy”. (8) Lasy Państwowe powinny zlecić ekspertyzę o charakterze pracy naukowo – badawczej, mającej na celu opracowanie szczegółowego algorytmu ustalania rozmiaru pozyskania surowca drzewnego w reakcji na krótkookresowe wahania koniunktury na surowiec drzewny; wymaga to niewątpliwie wyprzedzającego opracowania wiarygodnych modeli, pozwalających na prognozowanie cykli koniunktury na surowiec drzewny (ekspertyza, o której mowa w zadaniu poprzedzającym powinna stanowić rozwinięcie dorobku niniejszego opracowania utrwalonego w jego części analitycznej). (9) Lasy Państwowe powinny rozważyć zawarcie długoterminowych porozumień z zakładami energetycznymi w sprawie utrzymywania sprawności technologicznej i gotowości do odbioru niepełnowartościowego surowca drzewnego, pozyskiwanego w następstwie kataklizmów naturalnych w lasach. (10) Lasy Państwowe powinny zlecić ekspertyzę o charakterze pracy naukowo – badawczej, mającej na celu uzyskanie wiedzy na temat poziomu zaopatrywania się podmiotów zagranicznych w surowiec drzewny, pozyskiwany przez gospodarstwa leśne nie działające na terytorium kraju, który jest podstawowym źródłem zaopatrywania tych podmiotów w surowiec drzewny. (11) Lasy Państwowe powinny przystąpić do działań, mających za przedmiot zastąpienie docelowej wersji zasad sprzedaży drewna – aktem sprawstwa kierowniczego o bardziej kompleksowym charakterze (akt obejmujący działania w zakresie sprzedaży drewna sensu stricto, działania pomocnicze na rzecz sprzedaży drewna sensu stricto oraz działania bezpośrednie – wytwórcze, wraz z działaniami pomocniczymi, powiązane ze sprzedażą drewna).

8. Wizja docelowej wersji zasad sprzedaży drewna, „zarysowana” w części analitycznej niniejszego załącznika, stanowi dobrą podstawę wyjściową do nowelizacji doskonalącej zasady aktualnie obowiązujące.

Ujęcie analityczne

Lasy Państwowe nie zajmują się hurtowym handlem drewnem w rozumieniu przepisów Polskiej Klasyfikacji Działalności

W niektórych kręgach decyzyjnych jest artykułowany pogląd, że Lasy Państwowe w ramach uprawnionej działalności wytwórczej zajmują się m.in. hurtowym handlem surowca drzewnego. **W świetle przepisów dotyczących Polskiej Klasyfikacji Działalności nie jest to pogląd, odzwierciedlający stan faktyczny i stan prawny.**

Jak powszechnie wiadomo - gospodarka narodowa oznacza całokształt działalności prowadzonej w sferze produkcji właściwej, podziału, obiegu i konsumpcji w danym kraju dóbr z użyciem jego zasobów ekonomicznych, przy odpowiednim wykorzystaniu zasobów ekonomicznych oraz zasobów ludzkich innych krajów oraz organizacji ponadnarodowych.

W polskiej gospodarce narodowej wyróżnia się pięć sektorów:

- 1) sektor pierwszy, do którego zalicza się: rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo,
- 2) sektor drugi, do którego zalicza się: przemysł wydobywczy (górnictwo, przemysł przetwórczy oraz budownictwo),
- 3) sektor trzeci, do którego zalicza się: transport, łączność, gospodarkę komunalną i mieszkaniową oraz handel,
- 4) sektor czwarty, do którego zalicza się finanse, ubezpieczenia, marketing i reklamę oraz obrót nieruchomościami,
- 5) sektor piąty, który obejmuje ochronę zdrowia, opiekę społeczną, edukację, badania naukowe, turystykę i rekreację, wymiar sprawiedliwości, zadania policji i wojska, administrację publiczną gdzie indziej nie ujętą.

W danym kraju działalność w sferze produkcji właściwej, podziału i obiegu jest prowadzona przez podmioty gospodarki narodowej. W sferze konsumpcji działają przede wszystkim gospodarstwa domowe, nie prowadzące działalności gospodarczej (konsumenci finalni).

Przepisy dotyczące Polskiej Klasyfikacji Działalności zajmują się działalnością elementarną, t. j. działalnością indywidualnie oznaczoną. W dalszej części wywodu jest ona nazywana (po prostu) działalnością.

Działalność polega na wytwarzaniu przez dany podmiot gospodarki narodowej określonego wyrobu materialnego, określonego dobra niematerialnego lub wykonywaniu określonej usługi, jeżeli odbiorcami lub nabywcami danego wyrobu, danego dobra lub efektu danej usługi są:

- 1) inne podmioty gospodarki narodowej danego państwa lub innych państw,

- 2) gospodarstwa domowe – w kraju lub za granicą,
- 3) podmioty gospodarki narodowej, wytwarzające wyroby lub dobra niematerialne lub świadczące usługi dla siebie samego (wyroby i dobra niematerialne o charakterze finalnym oraz efekty usług, świadczonych dla siebie samego - o ile nie stanowią produktów działalności pomocniczej).

Wytworzony wyrób lub dobro niematerialne albo efekt wykonanej usługi, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, jest produktem wyjściowym działalności (produktem finalnym działalności).

Jeżeli przyjąć, że interesem publicznym jest zjawisko utrzymywania oraz systematycznej poprawy (wszechstronnie ocenianej) sytuacji prawnej i faktycznej ogółu podmiotów gospodarki narodowej oraz gospodarstw domowych, instytucjonalizujących państwo (tj. wchodzących w skład państwa jako zintegrowana całość) – to wkład każdego z podmiotów gospodarki narodowej w kształtowanie interesu publicznego należy oceniać przez pryzmat tego, w jakim zakresie wywiązuje się on z „przydzielonego” mu obowiązku wytwarzania dóbr, będących produktami finalnymi jego działalności.

Każda działalność może być opisana produktami wejścia, szczegółową charakterystyką procesu technologicznego oraz produktem wyjściowym działalności.

Większość podmiotów gospodarki narodowej nie prowadzi jednej działalności wytwórczej, lecz szereg działalności, przy czym w tym kontekście w PKD wyróżnia się:

- 1) działalność przeważającą prowadzoną przez dany podmiot gospodarki narodowej,
- 2) działalność drugorzędną prowadzoną przez dany podmiot gospodarki narodowej (lub częścię działalności drugorzędne prowadzone przez dany podmiot gospodarki narodowej).

Oprócz działalności przeważającej oraz działalności drugorzędnych - w działalności praktycznie każdego podmiotu gospodarki narodowej można wyodrębnić działalność pomocniczą, która nie skutkuje produktami wyjściowymi, lecz efektami usług, rzadziej wyrobami, służącymi działalności przeważającej oraz działalnościom drugorzędnym danego podmiotu.

W przepisach właściwych w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności zamieszczono szereg uwag i wyjaśnień na temat działalności pomocniczej.

Stwierdzono tu w szczególności, że działalności przeważająca i drugorzędne są zazwyczaj wykonywane przy wsparciu pewnej „liczby działalności pomocniczych, takich jak księgowość, magazynowanie, zaopatrzenie, promocja sprzedaży, naprawa i konserwacja itp.”.

W przepisach właściwych w sprawie PKD stwierdzono dalej, że „działalności pomocnicze to te, które są wykonywane wyłącznie po to, by wesprzeć działalność przeważającą lub drugorzędną jednostki, poprzez dostarczanie wyrobów lub usług na potrzeby wyłącznie tej jednostki”.

Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności hurtowa sprzedaż drewna (a dokładnie hurtowa sprzedaż drewna nieobrobionego) należy **do podklasy 46.73.Z:**

- 1) obejmującej sprzedaż hurtową materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego;
- 2) wchodzącej w skład:
 - a) klasy 46.73 o nazwie takiej samej, jak nazwa podklasy,
 - b) grupy 46.7 o nazwie „pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa”,
 - c) działu 46 o nazwie „handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi”,
 - d) sekcji G o nazwie „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

Na podklasę 46. 73. Z składają się następujące działalności:

- 1) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową drewna nieobrobionego,**
- 2) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową wyrobów z drewna wstępnie obrobionego,
- 3) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową farb, werniksów i pokostów,
- 4) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową materiałów budowlanych, np.: piasku, żwiru,
- 5) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową tapet i pokryw podłogowych,
- 6) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową okien i drzwi,
- 7) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową szkła płaskiego,
- 8) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową sprzętu sanitarnego: wanien, umywalek, sedesów i pozostałych wyrobów sanitarnych z porcelany,
- 9) wyspecjalizowana sprzedaż hurtową budynków prefabrykowanych.

Pozostaje poza sporem semantycznym, iż handlem jest proces gospodarczy:

- 1) polegający na sprzedaży, to jest na działalności, kończącej się wymianą dóbr materialnych i usług na pieniądze;
- 2) realizowany przez **zawodowych pośredników** w celu osiągnięcia zysku,

przy czym w zależności od zakresu i rodzaju działalności wyróżnia się handel hurtowy i detaliczny.

Sprzedaż hurtowa jest jednym z etapów dystrybucji produktów wyjściowych działalności na rynek, zaś hurtownik jest **pośrednikiem** pomiędzy producentem (wytwórcą) produktu a podmiotami, zajmującymi się handlem detalicznym. Hurtownik kupuje od producenta duże partie produktu, które stają się dla niego towarem, sprzedawanym następnie placówkom handlowym. Hurtownik zarabia dzięki marży hurtowej.

Prowadząc sprzedaż drewna nieobrobionego (nieprzetworzonego surowca drzewnego), jednostki organizacyjne Lasów Państwowych w żadnym razie nie występują w roli zawodowych pośredników handlowych. Jeżeli sprzedaż drewna okrągłego, prowadzona przez Lasy Państwowe, miałaby być handlem (i to handlem hurtowym) to Lasy Państwowe musiałyby prowadzić działalność w ramach sektora trzeciego gospodarki narodowej (transport, łączność, gospodarka komunalna i mieszkaniowa oraz handel), a przecież nie podlega jakiegokolwiek wątpliwości, że w ramach gospodarki leśnej działalność jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych mieści się w sektorze pierwszym (rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo). Zgodnie z polskim modelem leśnictwa państwowego – Lasy Państwowe występują w roli producenta (wytwórcy) surowca drzewnego, sprzedawanego nabywcom, zajmującym się bezpośrednim wykorzystaniem tego surowca w procesach technologicznych. Lasy Państwowe co do zasady nie korzystają z rozwiązań, przewidujących korzystanie z usług pośrednictwa handlowego (nie zbywają drewna do hurtowników)

Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych prowadziłyby handel surowcem drzewnym, gdyby na „masową skalę” dokonywały skupu drewna od innych podmiotów prowadzących gospodarkę leśną celem jego dalszej odsprzedaży. Rzecz jednak w tym, że w ustawie o lasach⁴ **skup drewna** został wprost wyłączony z obszaru gospodarki leśnej. Warto też zwrócić uwagę na następujący szczegółowy opis w PKD działalności handlowej :

„Sprzedaż bez przetwarzania obejmuje czynności podstawowe (lub manipulacyjne) związane z handlem, np. sortowanie, klasyfikowanie, składanie wyrobów, mieszanie (łączenie) wyrobów (np. wina lub piasku), butelkowanie (poprzedzone lub nie myciem butelek), pakowanie, dzielenie na mniejsze partie i przepakowywanie towarów w celu dystrybucji w mniejszych partiach, przechowywanie (nawet mrożonych lub chłodzonych) wyrobów, czyszczenie i suszenie produktów rolnych, przycinanie płyt pilśniowych z włókien drzewnych lub arkuszy metalowych, traktowane jako działalność drugorzędna”.

W nadleśnictwach takie działania, jak:

- 1) dzielenie dłużyc i kłód na sortymenty,
- 2) składowanie drewna na składnicach leśnych lub przy drogach wywozowych połączone z układaniem drewna w mygły lub stosy,
- 3) zabezpieczanie surowca drzewnego przed deprecjacją do czasu wywozu z lasu

- otóż działania te nie wchodzą w zakres sprzedaży drewna, lecz są działaniami, stanowiącymi część składową pozyskania drewna sensu stricto.

Takie zaś działania, , jak szacowanie ilości drewna możliwego do pozyskania (szacunki brakarskie), odbiórka surowca drzewnego połączona z jego klasyfikowaniem oraz odznaczaniem (w tym cechowaniem) należą do działalności pomocniczej, prowadzonej przez leśniczych lub podleśniczych na rzecz procesu pozyskania drewna w nadleśnictwach (pozyskania drewna sensu stricto).

Sprzedaż drewna przez Lasy Państwowe jako część składowa gospodarki leśnej

Jedyna legalna definicja gospodarki leśnej została zawarta w ustawie o lasach. Z art. 6 ust.1. pkt.1) tego aktu wynika, że przez gospodarkę leśną należy rozumieć:

- 1) działalność leśną w zakresie:

⁴ ustawa z dnia 28 września 1991 r o lasach tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59, z 2011 r. Nr 34, poz. 170, Nr 106, poz. 622, Nr 224, poz. 1337.

- a) urządzania, ochrony i zagospodarowania lasu, utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych,
- b) pozyskiwania – **z wyjątkiem skupu** – drewna, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia, zwierzyny oraz płodów runa leśnego,
- 2) **sprzedaż produktów**, o których mowa w pkt.1) lit. b),
- 3) realizację pozaprodukcyjnych funkcji lasu.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1994 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (Dz. U. Nr 134, poz. 692) - działalność gospodarcza w zakresie gospodarki leśnej, obejmująca urządzenie lasu, ochronę i zagospodarowanie lasu, utrzymanie i powiększanie zasobów i upraw leśnych, pozyskiwanie – **z wyjątkiem skupu** – drewna, a także **jego sprzedaż** w stanie nieprzerobionym jest **działalnością podstawową w Lasach Państwowych**, przy czym działalność ta **jest prowadzona w nadleśnictwach**.

W zdecydowanej większości podmiotów gospodarki narodowej, zbywanie (sprzedaż) produktów wyjściowych działalności stanowi **działalnością pomocniczą** w rozumieniu PKD, którą zajmują się komórki organizacyjnej właściwe w sprawie zbytu i księgowości, przy czym działalność ta obejmuje:

- 1) wybór nabywców,
- 2) zawieranie i spisywanie z nabywcami umów,
- 3) stawianie partii produktów wyjściowych działalności do odbioru zgodnie z harmonogramem, wynikającym z podpisanej umowy, lub wysyłkę produktów wyjściowych do nabywców,
- 4) obciążanie nabywców fakturami,
- 5) realizację należności w ramach wymiany produktów na środki pieniężne.

Jest to działalność pomocnicza bez względu na to, czy producent sprzedaje swoje produkty wyjściowe hurtownikom czy nabywcom finalnym.

Zwraca przy tym uwagę, że w ustawie o lasach ustawodawca nie określił, iż gospodarska leśna jest to:

- 1) działalność leśna w zakresie:
 - a) urządzania, ochrony i zagospodarowania lasu, utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych,
 - b) pozyskiwania – **z wyjątkiem skupu** – drewna, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia, zwierzyny oraz płodów runa leśnego,
- 2) realizacja pozaprodukcyjnych funkcji lasu,
- 3) **sprzedaż produktów**, o których mowa w pkt. 1) lit. b, a także działalność (a) księgową, (b) magazynową, (c) zaopatrzeniową, (d) w zakresie promocji sprzedaży, (e) napraw, konserwacji i innych działań logistycznych oraz (f) pozostałych działań pomocniczych na rzecz gospodarki leśnej jako działalności wytwórczej .

Oznacza to, że pod względem zakresu rzeczowego ww. definicja ustawowa identyfikuje wyłącznie działania **bezpośrednio – wytwórcze**, wchodzące w skład gospodarki leśnej, a nie działania bezpośrednio – wytwórcze łącznie z działaniami, składającymi się na działalność pomocniczą na rzecz gospodarki leśnej.

Mając wszakże na względzie przepisy Rozporządzenia Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 marca 1993 r w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie ⁵, jest oczywiste, że na gospodarkę leśną składają się:

- 1) działalność leśna w zakresie:
 - a) urządzania, ochrony i zagospodarowania lasu, utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych – wraz ze wszelkimi działaniami w zakresie działalności pomocniczej,

⁵ [Dz. Urz.. L 76 z 30.3.1993, str. 1–11 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT); polskie wydanie specjalne Rozdział 13 Tom 012 P. 10 – 20; zm. Dz. Urz. C241 z 29.08.1994, str.21; Dz.Urz.L281 z 31.10.2003, str.1; Dz. Urz. L311 z 21.11.2008, str.1],

- b) pozyskiwania (z wyjątkiem skupu) drewna, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia, zwierzyny oraz plodów runa leśnego – wraz ze wszelkimi działaniami w zakresie działalności pomocniczej,
- 2) **sprzedaż produktów**, o których mowa w pkt. 1) lit. b – wraz ze wszelkimi działaniami w zakresie działalności pomocniczej ,
- 3) realizacja pozaprodukcyjnych funkcji lasu – wraz ze wszelkimi działaniami w zakresie działalności pomocniczej.

Jednak o tym, że wyżej wymienione działania w zakresie działalności pomocniczej mieszczą się w ramach gospodarki leśnej nie wynika z jej definicji, zawartej w ustawie o lasach, lecz (właśnie) z przepisów powołanego rozporządzenia unijnego. W wykonaniu bowiem tego rozporządzenia – efekty działalności pomocniczej (w tym efekty kosztowe) należy zaliczać („przypisywać”) do efektów działalności wytwórczej, którą dane działania pomocnicze wspierają.

Jak wiadomo, niektóre działania, zaliczane na gruncie ustawy o lasach do działalności w zakresie gospodarki leśnej, są odmiennie klasyfikowane na gruncie PKD. Na przykład w rozumieniu ustawy o lasach gospodarką leśną jest gospodarka łowiecka, prowadzona przez nadleśnictwa z wykorzystaniem leśnych obwodów łowieckich, podczas gdy w rozumieniu PKD jest to działalności sytuowana poza gospodarką leśną. Podążając tym tokiem myślowym – można by rozważać, czy sprzedaż surowca drzewnego jako część składowa gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach nie jest w rozumieniu PKD działalnością w zakresie hurtowego handlu drewnem, pozostającą w zintegrowaniu pionowym z gospodarką leśną w rozumieniu PKD. Takiemu rozumowaniu sprzeciwia się jednak w sposób kategoriyczny konstatacja pkt. 1 niniejszego załącznika, wykluczająca możliwość uznania sprzedaży drewna, prowadzonej przez Lasy Państwowe, za handel hurtowy surowcem drzewnym.

A zatem – w ustawie o lasach, prawodawca na zasadzie *lex specialis*, „uznał”, iż sprzedaż drewna mieści się w zakresie gospodarki leśnej. Innymi słowy – w Lasach Państwowych (i innych gospodarstwach leśnych) sprzedaż drewna została w określonym zakresie wyniesiona do rangi działań, wchodzących w skład działalności bezpośrednio – wytwórczej w zakresie gospodarki leśnej.

Tak rozumiana sprzedaż drewna nie jest ani działalnością pomocniczą, ani działalnością handlową w rozumieniu Polskiej Klasyfikacji Leśnej. Niedawno, w trakcie kontroli funkcjonowania funduszu leśnego - **diagnoza, iż sprzedaż drewna stanowi część składową gospodarki leśnej została potwierdzona stanowiskiem Najwyższej Izby Kontroli.**

Merytoryczne uzasadnienie zaliczenia sprzedaży drewna do działalności bezpośrednio – wytwórczej w zakresie gospodarki leśnej

Zaliczenie (w określonym zakresie działań) sprzedaży drewna do działalności bezpośredniej (bezpośrednio – wytwórczej) w ramach gospodarki leśnej, a nie pomocniczej w rozumieniu PKD na rzecz gospodarki leśnej, ma bardzo mocne uzasadnienie merytoryczne, związane z obowiązkiem prowadzenia gospodarki leśnej jako gospodarki trwale zrównoważonej – z uwzględnieniem naczelnej zasady gospodarki leśnej (zasady ciągłości i trwałości użytkowania lasu, w tym ciągłości i trwałości wytwarzania, w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu, tzw. nierzeczowych produktów wyjściowych gospodarki leśnej). Otóż pozostaje poza dyskusją, że między pozyskaniem drewna oraz jego sprzedażą występuje (powinna występować) interaktywna więź (sprzężenia zwrotne), przy czym należy tu podnieść, że:

- 1) pozyskanie drewna wynika z:
 - a) potrzeb pielęgnowania lasu (drzewostanów),
 - b) konieczności podejmowania w określonym czasie przy użyciu odpowiednich metod (tj. z zastosowaniem odpowiednich rębni) działań w zakresie wymiany generacyjnej (pokoleniowej) lasu, a także

- c) zasad kształtowania ładu czasowo – przestrzennego w lesie jako jednego z warunków trwałości lasu, w szczególności ze względu na zagrożenie tej trwałości od czynników abiotycznych,
- 2) realizacja pozyskanie drewna przy wypełnieniu potrzeb, konieczności oraz zasad, o których mowa w pkt.1), może następować przy różnych scenariuszach (ale tylko przy różnych scenariuszach w bardzo ograniczonym zakresie), wynikających z rozpoznania możliwości sprzedaży drewna jeszcze przed jego faktycznym pozyskaniem,
- 3) ze względu na stan lasu i stabilność ekosystemów leśnych niedopuszczalne jest pozyskiwanie drewna bez pewności jego sprzedaży lub innego zagospodarowania ⁶, ale i odwrotnie - niedopuszczalne jest sporządzanie planu sprzedaży bez liczeniem się z prawidłowym poziomem jego pozyskania, wynikającym z potrzeb, konieczności oraz zasad, o których mowa w pkt.1).

Uznanie, iż sprzedaż drewna jest częścią procesu wytwarzania surowca drzewnego (a nie działalnością pomocniczą, podejmowaną po pozyskaniu drewna, celem „spieniężenia” wytworzonego surowca drzewnego jako produktu wyjściowego gospodarki leśnej), oznacza prawne usankcjonowanie wyżej wymienionych interaktywnych więzi (sprzężeń zwrotnych) zachodzących między pozyskaniem drewna a jego sprzedażą (więzi i sprzężeń, które powinny cechować trwale zrównoważoną gospodarkę leśną). Innymi słowy - przyjęte rozwiązanie prawne sprawia, że pozyskanie drewna oraz sprzedaż drewna są działaniami pozostającym w systemowym zintegrowaniu pionowym (z zintegrowaniu respektującym interaktywne więzi i sprzężenia zwrotne, które powinny zachodzić pomiędzy pozyskaniem a sprzedażą surowca drzewnego przy prowadzeniu gospodarki leśnej jako gospodarki trwale zrównoważonej). Przyjęte rozwiązanie prawne stanowi jednocześnie prawne zabezpieczenie przed ewentualnymi próbami dezintegracji tych działań poprzez „alokowanie” obowiązku sprzedaży surowca drzewnego poza Lasy Państwowe – ze wszystkimi tego negatywnymi skutkami o przyrodniczym charakterze.

Oto dlaczego prawodawca zdecydował się zaliczyć sprzedaż drewna do gospodarki leśnej jako działalności bezpośrednio – wytwórczej

Imperatyw zachowania w ramach polskiego modelu leśnictwa państwowego integracji pionowej nie dotyczy zresztą wyłącznie pozyskania drewna i sprzedaży drewna, lecz również (z tychże samych względów) użytkowania głównego lasu i jego zagospodarowania (w tym hodowli i ochrony lasu).

Brak, niestety, odpowiednio intensywnych i dostatecznie merytorycznych działań edukacyjnych, adresowanych do środowisk opiniotwórczych, opiniotwórczych i polityczno – decyzyjnych zdaje się stanowić przyczynę i wyjaśnienie dość powszechnego niezrozumienia poza Lasami Państwowymi istoty sprzedaży drewna jako działalności wytwórczej w gospodarstwach leśnych.

W świetle stanu prawnego, utrwalonego w ustawie o lasach (zaliczenie sprzedaży drewna do działalności w zakresie gospodarki leśnej) – w pełni uprawnione jest zatem twierdzenie, że surowiec drzewny należy uznawać za surowiec wytworzony nie tylko po pozyskaniu, lecz po pozyskaniu i :

- 1) „oznaczeniu” pod względem przyszłych nabywców (przy czym chodzi tu o ww. „oznaczenie” w czasie, gdy drewno „stoi” jeszcze na pniu /podstawowe tryby sprzedaży surowca drzewnego /),
albo

⁶ zaleganie w lesie pozyskanego drewna w nadmiernych ilościach jest potencjalnym czynnikiem inicjującym destabilizację ekosystemów leśnych, prowadzącym często do procesu rozpadu drzewostanów w związku z gradacyjnym rozwojem patogenicznych organizmów grzybowych oraz szkodliwych owadów. Oznacza to, że w ramach prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej dopóty nie należy przystępować do faktycznego pozyskiwania drewna, dopóty nie nastąpi dostateczne uprawdopodobnienie ich nabycia po pozyskaniu. Jeżeli zaś pozyskanie drewna jest niezbędne ze względu na dobro ekosystemu leśnego pomimo braku ich uprzedniego oznaczenia pod względem przyszłych nabywców – pozyskanie to jest dopuszczalne pod warunkiem pewności, iż możliwe będzie racjonalne i ekonomicznie uzasadnione zagospodarowanie pozyskanych produktów bez szkody dla ekosystemu leśnego.

- 2) określeniu sposobu zagospodarowania przy braku możliwości sprzedaży surowca drzewnego , a konieczności pozyskania ze względu na uwarunkowania przyrodnicze i zasady prawidłowej gospodarki leśnej.

Polska Klasyfikacja Działalności nie uwzględnia okoliczności, że część działań w zakresie sprzedaży surowca drzewnego wchodzi w skład działalności bezpośrednio – wytwórczej w zakresie gospodarki leśnej

W aktualnej wersji Polska Klasyfikacja Działalności nie podnosi w wyjaśnieniach do Działu 02 (Leśnictwo i pozyskiwanie drewna), iż surowiec drzewny uznaje się za wytworzony nie tylko po pozyskaniu sensu stricto, lecz dodatkowo po odpowiednim „oznaczeniu” pod względem przyszłych nabywców.

W ramach najbliższej nowelizacji PKD konieczne wydaje się utrwalenie w przedmiotowych wyjaśnieniach zapis w następującym brzmieniu⁷:

„02.20.Z Pozyskiwanie drewna

Podklasa ta obejmuje:

- pozyskiwanie drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym, łącznie z określonymi działaniami, mającymi na celu ustalenie nabywców tego drewna przed ścinką drzew,
- pozyskiwanie drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej takiej jak: kopalniak, żerdzie i słupy, łącznie z określonymi działaniami, mającymi na celu ustalenie nabywców tego drewna przed ścinką drzew (chyba że drewno ma być poddane sprzedaży na rzecz podmiotów nie będących przedsiębiorcami),
- pozyskiwanie drewna i innych produktów na cele opałowe dla ludności ,
oraz
- produkcję węgla drzewnego w lesie (z wykorzystaniem metod tradycyjnych).”

Zakres rzeczowy działalności, obejmującej sprzedaż drewna, działalność pomocniczą na rzecz sprzedaży drewna, jak również działalność funkcjonalnie powiązaną ze sprzedażą drewna

Oczywiście w Lasach Państwowych należy również wyodrębnić działalność pomocniczą na rzecz sprzedaży drewna jako części składowej gospodarki leśnej. Działalność w zakresie sprzedaży drewna wraz z działalnością pomocniczą, a także wraz z działalnością, związaną funkcjonalnie ze sprzedażą drewna (nie będącą wszakże działalnością w zakresie sprzedaży drewna lub działalnością pomocniczą na rzecz sprzedaży drewna), jest w Lasach Państwowych bardzo rozległa, co unaocznia poniższe zestawienie działań (Tabela 9).

Zestawienie to zostało sporządzone przy założeniu braku wystąpienia stanów wyższej konieczności (stanów siły wyższej) zakłócających standardowy przebieg wyżej wymienionej działalności, a także przy założeniu, że w nadleśnictwie nie występuje skup drewna, przekazywanie drewna na własne potrzeby, zlecanie innym nadleśnictwom wykonywania usług w zakresie wyżej wymienionej działalności, jak również przyjmowanie takich usług do wykonania na rzecz innych nadleśnictw.

Fragmentaryczny charakter zestawienia, zawartego w Tabeli 1, wynika również z okoliczności, że nie uwzględniono w nim działań pomocniczych (1) w zakresie gospodarki finansowej („obciążanie” nabywców fakturami, „realizowanie” należności), (2) w zakresie dochodzenia należności (działania mieszczące się w ramach gospodarowania mieniem poza zwykłym jego używaniem) czy (3) w zakresie sprawozdawczości. Nie ulega wątpliwości, że kompleksowe rozwiązanie problematyki sprzedaży drewna wymaga objęcia zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nie tylko zagadnień, związanych z oznaczaniem surowca drzewnego pod względem jego przyszłych nabywców, w tym oznaczeniem surowca drzewnego przed faktyczną ścinką drzew, lecz również uwzględnienia w tym zarządzeniu lub innych zarządzeniach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wszelkich działań pomocniczych oraz działań wytwórczych, funkcjonalnie związanych ze sprzedażą drewna (planowanie pozyskania, planowanie sprzedaży i innego zużycia, wybór wykonawców, pozyskiwanie drewna sensu stricto – łącznie ze zrywką i podwozem, podpisywanie umów, zarządzanie umowami itd.).

⁷ do czasu stosownej nowelizacji PKD należy przyjmować, że w rozumieniu PKD sprzedaż drewna jako część składowa gospodarki leśnej stanowi element pozyskiwania surowca drzewnego

Jest przy tym oczywiste, że działania te w maksymalnie możliwym stopniu i zakresie powinny zostać objęte wspomaganiami informatycznym.

W określonym stopniu - poniższe zestawienie nie odpowiada aktualnej funkcjonalności zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych ani faktycznemu obiegowi informacji, związanemu z działaniami, polegającymi na sprzedaży drewna, oraz działaniami, funkcjonalnie związanymi w Lasach Państwowych ze sprzedażą drewna.

W ramach przyszłej profesjonalizacji systemu zasad należytej staranności, do przestrzegania której, z mocy prawa, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jest obowiązane przy wprowadzaniu do obrotu drewna, pozyskiwanego w Lasach Państwowych, a także przy wprowadzaniu produktów z tego drewna – poniższe zestawienie powinno zostać w istotny sposób rozbudowane i zmodernizowane (m.in. pod kątem propozycji zmian i uzupełnień w obiegu informacji, związanych ze sprzedażą drewna w LP, a także wynikających z tego zmian i uzupełnień w systemie informatycznym LP).

Tabela 9 – Działania gospodarstw leśnych w zakresie sprzedaży drewna wraz z działaniami funkcjonalnie związanymi

Działania polegające na opracowywaniu planu pozyskania drewna sensu stricto (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej, a ściśle na rzecz pozyskania drewna sensu stricto)	Ustalenie wydzieleni leśnych do objęcia użytkowaniem głównym przedrębny lub rębny (z uwzględnieniem tzw. pozycji rezerwowych)												
	Ustalenie gatunku, ilości oraz klas jakościowo – wymiarowych drewna do pozyskania w wydzieleniach leśnych, przewidzianych do użytkowania głównego (wykonanie szacunków brakarskich)												
	Sporządzanie oraz utrwalanie w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych planu pozyskania drewna (wydzielenie leśne, gatunek, klasa jakościowo – wymiarowa, miąższość drewna do pozyskania)												
Działania polegające na opracowywaniu planu zużycia, w tym sprzedaży drewna (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej, a ściśle na rzecz pozyskania drewna w ujęciu ogólnym)	Ustalenie głównych kierunków zużycia drewna do pozyskania z uwzględnieniem B.O. i B.Z. (wraz z utrwaleniem kierunków zużycia drewna w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych w celu stworzenia m.in. możliwości generowania następującego raportu)												
	pula drewna do zbycia na rzecz przedsiębiorców (gatunek, grupy handlowe lub klasy jakościowo – wymiarowe, ilość drewna do sprzedaży)				pula drewna do zbycia na rzecz osób nie będących przedsiębiorcami (drewno do zbycia detalicznego)	pula drewna niepełnowartościowego	drewno na własne potrzeby						drewno do przerobu na produkty handlowe
	pula na rynek podstawowy	pula na rynek dla rozwoju	pula na rynek równych szans	pula drewna cennego			drewno na deputaty i serwituty	drewno na cele energetyczne	drewno dla ochrony przed zwierzęcą	drewno do ochrony przed owadami	drewno do ochrony i wzmaganie bioróżnorodności oraz poprawy biotopu	drewno do zbycia do innych jednostek organizacyjnych LP	
Sprzedaż drewna jako część składowa gospodarki leśnej	Oznaczanie drewna planowanego do faktycznego pozyskania na rzecz przedsiębiorców pod względem nabywców oraz cen sprzedaży Uwaga: działania wykonywane przez nadleśniczych stanowią przejaw sprzedaży drewna jako działalności bezpośrednio – wytwórczej w zakresie gospodarki leśnej; działania nabywców są przejawem ich działalności w zakresie zaopatrzenia w surowiec drzewny (z tego punktu widzenia jest to ich działalność pomocnicza na potrzeby własnej działalności bezpośrednio – wytwórczej tych zakładów). Działania Zakładu Informatyki Lasów Państwowych w zakresie utrzymania systemu informatycznego są działaniami pomocniczymi na rzecz sprzedaży drewna jako przejawu działalności bezpośrednio – wytwórczej.												
Akt zatwierdzenia – uznania wyników przetargów (aukcji) internetowych (działalność pomocnicza na rzecz pozyskania surowca drzewnego w ujęciu ogólnym)	Zawarcie umowy (umowy przyrzeczonej) między nadleśnictwem a nabywcą												
Działania polegające na uszczegółowieniu planu sprzedaży surowca drzewnego (działalność pomocnicza na rzecz pozyskania surowca drzewnego w ujęciu ogólnym)	Utrwalenie w bazie danych systemu informatycznego LP informacji o drewnie, przeznaczonym do zbycia na rzecz przedsiębiorców w celu m.in. stworzenia możliwości generowania następującego raportu												
	drewno oznaczone pod względem nabywcy oraz ceny sprzedaży (drewno oznaczone w następstwie przetargów internetowych)					drewno do oznaczenia pod względem nabywcy oraz ceny sprzedaży i do pozyskania w późniejszym terminie							
	oznaczenie nabywcy	gatunek	grupa handlowa	ilość (m3/mp)	cena sprzedaży	drewno, które nie zostało oznaczone pod względem nabywców i cen sprzedaży w ramach przetargu internetowego (gatunek, grupa handlowa, ilość m3/mp)					drewno cenne, przeznaczone do zbycia po pozyskaniu w drodze aukcji tradycyjnej lub aukcji elektronicznej oraz drewno, przeznaczone po pozyskaniu do sprzedaży detalicznej (gatunek, grupa handlowa lub klasa jakościowo – wymiarowa, ilość m3, harmonogram czasowo – ilościowy)		
	A												
	B												

	(...)											
	X											
Ustalenie usługodawców, którzy będą świadczyć usługę pozyskania surowca drzewnego, oraz ustalenie warunków świadczenia usługi (działalność pomocnicza na rzecz pozyskania surowca drzewnego)	Udzielenie zamówienia publicznego na usługę pozyskania surowca drzewnego											
	Doprowadzenie do podpisania oraz podpisywanie umów świadczenia usług w zakresie pozyskiwania surowca drzewnego wraz z utrwalaniem warunków umownych w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych m.in. w celu stworzenia możliwości generowania następującego raportu											
	oznaczenie wykonawcy i umowy	adres leśny prowadzenia pozyskania drewna (wykaz wydziałów leśnych; leśnictwo)	charakterystyka cięć (czyszczenia późne, trzebieże wczesne, trzebieże późne, użytkowanie ręczne według rębni itd.)				charakterystyka surowca drzewnego do pozyskania (gatunek, charakterystyka jakościowo – wymiarowa)		ilość surowca drzewnego do pozyskania			
	Aneksowanie umów na świadczenie usług w zakresie pozyskiwania surowca drzewnego w granicach dopuszczonych przez prawo wraz utrwalaniem wyników w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych m.in. w celu stworzenia możliwości generowania raportu per analogiam do raportu, o którym mowa powyżej											
Kształtowanie i utrwalanie szczegółowych warunków umownych kupna – sprzedaży drewna oznaczonego pod względem nabywcy oraz ceny sprzedaży w następstwie przetargu internetowego, (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	Negocjowanie warunków umów kupna – sprzedaży drewna											
	Doprowadzanie do podpisania oraz podpisywanie umów kupna – sprzedaży drewna wraz z utrwalaniem warunków umownych w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych m.in. w celu stworzenia możliwości generowania następującego raportu											
	oznaczenie nabywcy	pozycja planu sprzedaży drewna	oznaczenie umowy (numer, data)	gatunek	grupa handlowa	ilość (m3/mp)	różnica w stosunku do planu sprzedaży	cena sprzed.	różnica w stosunku do planu sprzedaży	opis warunków sprzedaży	Harmonogram sprzedaży	
											data sprzedaży	ilość (m3/ mp)
	A										d1A	
											d2A	
											(...)	
											dnA	
	B										d1B	
											d2B	
											(...)	
											dnB	
(...)												
X											d1X	
											d2X	
											(...)	
											dnX	
Renegocjowanie warunków umów kupna – sprzedaży drewna												

Doprowadzanie do podpisania oraz podpisywanie aneksów do umów kupna – sprzedaży drewna m.in. w celu zapewnienia możliwości generowania następującego raportu:																
oznaczenie nabywcy	pozycja planu sprzedaży drewna	oznaczenie aneksu	gatunek	grupa handlowa	ilość (m3/ mp)					cena sprzedaży					aktualne warunki sp.	aktualny harmonogram
					pierwotna umowa	stan przed bieżącym aneksem	zmiana bieżąca	po zmianie bieżącej	różnica w stosunku do planu sprzedaży	pierwotna umowa	stan przed bieżącym aneksem	zmiana bieżąca	po zmianie bieżącej	różnica w st .do planu		
A																
B																
(.. .)																
X																
Negocjowanie warunków odstąpienia od umowy w drodze rozwiązania umowy lub zerwania umowy																
Doprowadzanie do podpisania oraz podpisanie protokołu rozwiązania umowy albo doprowadzanie do sporządzenia oraz sporządzenie, podpisanie, wysłanie oraz odnotowanie faktu poświadczenia odbioru pisma, zawiadamiającego o zerwaniu umowy wraz z utrwaleniem relacji między Lasami Państwowymi a nabywcą drewna po odstąpieniu od umowy – m.in. w celu zapewnienia możliwości generowania raportu per analogiam do raportu po aneksowaniu umowy (zmiana bieżąca = ilość drewna, która powinna być sprzedana do końca umowy (wraz z ew. aneksami), gdyby umowa nie została rozwiązana lub zerwana; ilość drewna po zmianie bieżącej = ilość drewna sprzedanego do czasu rozwiązania lub zerwania umowy; aktualny harmonogram sprzedaży = harmonogram umowny do czasu rozwiązania lub zerwania umowy)																

Działania obejmujące pozyskiwania surowca drzewnego wraz z działalnością pomocniczą (działalność w zakresie gospodarki leśnej lub działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	Działania przygotowawcze (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej - na rzecz pozyskania surowca drzewnego)		wyznaczanie zakresu prac do wykonania w ramach poszczególnych pozycji cięć (w tym wyznaczanie trzebieży) łącznie z czynnościami nadzorczymi inżyniera nadzoru; odnotowywanie faktu wyznaczenia zakresu prac dzienniku czynności (notatniku leśniczego);		Prowadzenie pozyskiwania surowca drzewnego w ramach „udostępnionych” pozycji cięć		Ścinanie drzew i ich okrzesywanie(z wyłączeniem pozyskiwania materiału drzewnego przeznaczonego bezpośrednio do zrębkowania lub do pozostawienia in situ do naturalnego rozkładu)		Odbiórka drewna (cechowanie, przytwierdzenie płytki i identyfikacyjnej, czynności dendrometryczne, wprowadzanie danych do rejestratora leśniczego, przesyłanie danych jako rejestru odebranego drewna z rejestratora do bazy danych zintegrowanego systemu informatycznego (baza przydzielona do danego nadleśnictwa) – działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)		uwaga: do czasu odbiórki drewna lub odbiórki prac – ewidencja ścinki drzew i ich okrzesywania ma (i to tylko w niektórych leśnictwach na zasadzie utartego zwyczaju) charakter czynności nieformalnych (zapiski robocze w dzienniku czynności leśniczego lub w internetowym notatniku leśniczego; ewentualne zapisy w dzienniku robót, prowadzonym przez zakład usług leśnych); przy pozyskaniu drewna maszynami wieloczynnościowymi proces ten jest utrwalany on-line w bazie danych komputera pokładowego tych maszyn (jednak ma znaczenie nieformalne)					
			Podział strzał lub pni na części				podział na części wielkowymiarowe									
			Układanie części wielkowymiarowych (kłodowanych) w stosy				podział na części wielkowymiarowe									
							podział na części średniowymiarowe									
							podział na części drobnowymiarowe									
			Układanie części średniowymiarowych oraz grubych gałęzi w stosy				Układanie części wielkowymiarowych (kłodowanych) w stosy						Odbiórka drewna wielkowymiarowego (prowadząca do utrwalenia w bazie danych systemu informatycznego rejestru odebranego drewna /ROD/) uwaga: do czasu odbiórki, ewidencja dzielenia strzał lub pni na części ma (może mieć) tylko charakter nieformalny; przy pozyskaniu drewna maszynami wieloczynnościowymi proces podziału strzał lub pni jest utrwalany on-line w bazie danych komputera pokładowego tych maszyn		Odbiórka drewna kłodowanego, po uprzednim ułożeniu w stosy; uwaga: do czasu odbiórki stosów ewidencja postępu procesu układania w stosy ma (może mieć) tylko charakter nieformalny	
			Odbiórka drewna średniowymiarowego, ułożonego w stosy; uwaga: do czasu odbiórki stosów ewidencja postępu procesu układania w stosy ma (może mieć) tylko charakter nieformalny				Odbiórka drewna drobnowymiarowego, ułożonego w stosy; uwaga: do czasu odbiórki stosów ewidencja postępu procesu układania w stosy ma (może mieć) tylko charakter nieformalny						zatrudnianie odbiórki (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)		nie dotyczy	
			per analogiam do postępowania z rejestrami odebranego drewna wielkowymiarowego				zatr. ROD po sprawdzeniu przez inż. nadzoru; wygenerowanie wykazu odebranego drewna (WOD) w SILP						zatrudnianie pierwszej specyfikacji manipulacyjnej (drewno, objęte WOD lub zatwierdzoną odbiórką prac; przekwalifikowanie drewna nie poprzedzone faktycznymi czynnościami manipulacyjnymi) – czynności podejmowane w razie takiej konieczności (wynikającej choćby z deprecjacji surowca w funkcji czasu)		zatrudnianie pierwszej specyfikacji manipulacyjnej (drewno, objęte WOD lub zatwierdzoną odbiórką prac; przekwalifikowanie drewna nie poprzedzone faktycznymi czynnościami manipulacyjnymi) – czynności podejmowane w razie takiej konieczności	
			powstawanie nowego WOD				powstawanie nowego WOD (poprzedni WOD podlega (...))						n/d		n/d	
			powstawanie n-tej specyfikacji manipulacyjnej (drewno, objęte WOD lub zatwierdzoną odbiórką prac ;przekwalifikowanie drewna nie poprzedzone faktycznymi czynnościami manipulacyjnymi) – czynności podejmowane w razie takiej konieczności				powstawanie n-tej specyfikacji manipulacyjnej (drewno, objęte WOD lub zatwierdzoną odbiórką prac ;przekwalifikowanie drewna nie poprzedzone faktycznymi czynnościami manipulacyjnymi) – czynności podejmowane w razie takiej konieczności						n/d		n/d	
powstawanie nowego		powstawanie nowego WOD		n/d		n/d										

		metryk protokołów w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych	Układanie części drobnowymiarowych oraz gałęzi w stosy (drobnica)		odbiórka drobny, ułożonej w stosy; uwaga: do czasu odbiórki stosów ewidencja postępu procesu układania w stosy ma (może mieć) tylko charakter nieformalny						
		wprowadzenie do bazy danych systemu informatycznego informacji o rozpoczęciu pozyskiwania surowca drzewnego w ramach poszczególnych pozycji cięć	Balotowanie części drobnowymiarowych oraz gałęzi		odbiórka drobnicy zbalotowanej wraz z wprowadzaniem danych z odbiórki do bazy danych systemu informatycznego Lasów Państwowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej); uwaga: do czasu odbiórki balotów ewidencja postępu wyróbki balotów ma (może mieć) tylko charakter nieformalny	formalne zatwierdzenie odbiórki przez inżyniera nadzoru					
			Pozyskiwanie materiału drzewnego przeznaczonego bezpośrednio do zrębkowania (zabiegi pielęgnacyjne w zakresie czyszczeń; część drewna pozyskiwanego w trzebieżach wczesnych)	zrębkowa nie na środki wywozu we lub przyzmy do późniejszego załadunku	odbiórka zrębków na środku transportowym wraz z wprowadzaniem danych z odbiórki do bazy danych systemu informatycznego Lasów Państwowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej); uwaga: do czasu odbiórki zrębków proces pozyskiwania materiału drzewnego ma (może mieć) tylko charakter nieformalny						
			Przygotowywanie materiału drobnowymiarowego oraz pozostałości drzewnych do zrębkowania	zrębkowa nie z pozostawieniem zrębków in situ (do naturalnego rozkładu)	odbiórka czynności zrębkowania drewna wraz z wprowadzaniem danych z odbiórki do bazy danych systemu informatycznego Lasów Państwowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej); uwaga: do czasu odbiórki czynności zrębkowania drewna (przy pozostawianiu zrębków in situ) ewidencjonowanie prac w drzewostanie ma (może mieć) tylko charakter nieformalny						
				zrębkowa -nie na środki wywozu we lub przyzmy do późniejszego załadunku	odbiórka zrębków na środku transportowym wraz z wprowadzaniem danych z odbiórki do bazy danych systemu informatycznego LP (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej); uwaga: do czasu odbiórki zrębków ewidencjonowanie prac w drzewostanie ma (może mieć) tylko charakter nieformalny						

				Pozyskiwanie materiału drzewnego, pozostawianego in situ do naturalnego rozkładu (na ogół część składowa działalności w zakresie czyszczeń)	odbiórka wykonanych prac pielęgnacyjnych, obejmujących pozyskiwanie materiału drzewnego, pozostawianego w lesie do naturalnego rozkładu wraz z wprowadzaniem danych z odbiórki do bazy danych systemu informatycznego LP (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej); uwaga: do czasu formalnego ujęcia wykonanych prac pielęgnacyjnych w wykazie odbiorczym ewidencjonowanie prac w drzewostanie ma (może mieć) tylko charakter nieformalny				
				Wykonanie ewentualnych pierwszych czynności manipulacyjnych faktycznych, dotyczących drewna pozyskanego, objętego aktualnym wykazem odebranego drewna (lub objętego zatwierdzoną odbiórką prac)- czynności manipulacyjne dotyczące drewna nie poddanego zrywce lub podwozowi	ujęcie czynności manipulacyjnych w wykazie robót wykonanych wraz z utrwalaniem danych w bazie danych systemu informatycznego LP (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	zatwierdzenie wykazu robót, obejmującego czynności manipulacyjne (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	sporządzanie specyfikacji manipulacyjnej pierwszej (drewno , objęte WOD lub zatwierdzoną odbiórką prac :przekwalifikowanie drewna poprzedzone faktycznymi czynnościami manipulacyjnymi)-działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej	powstanie nowego WOD	
				(...)	(...)	(...)			
				Wykonanie ewentualnych „n – tych” czynności manipulacyjnych faktycznych, dotyczących drewna pozyskanego, objętego aktualnym wykazem odebranego drewna (lub objętego zatwierdzoną odbiórką prac)- czynności manipulacyjne dotyczące drewna nie poddanego zrywce lub podwozowi	ujęcie czynności manipulacyjnych w wykazie robót wykonanych wraz z utrwalaniem danych w bazie danych systemu informatycznego LP (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	zatwierdzenie wykazu robót, obejmującego czynności manipulacyjne (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)			
			Dokonanie zrywki oraz podwozu drewna, objętego aktualnym wykazem odebranego drewna (w tym wykazem drewna powstałym po sporządzeniu specyfikacji manipulacyjnej)	pierwsze przemie szczenie drewna drugie przemie szczenie drewna (...)	sporządzanie kwitów zrywkowych lub kwitów podwozowych wraz z utrwaleniem danych w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	zatwierdzenie kwitów zrywkowych lub podwozowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)			

				„n – te” przemie szczenie drewna			
			Wykonanie pierwszych czynności manipulacyjnych faktycznych, dotyczących drewna pozyskanego, objętego aktualnym wykazem odebranego drewna (lub objętego zatwierdzoną odbiórką prac)- czynności manipulacyjne dotyczące drewna poddanego zrywce lub podwozowi	ujęcie czynności manipulacyjnych w wykazie robót wykonanych wraz z utrwaleniem danych w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	zatwierdzenie wykazu robót, obejmującego czynności manipulacyjne (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	sporządzanie specyfikacji manipulacyjnej (drewno , objęte WOD lub zatwierdzoną odbiórką prac ;przekwalifikowanie drewna poprzedzone faktycznymi czynnościami manipulacyjnymi)-działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej	powstanie nowego WOD
			(...)	(...)	(...)		
			Wykonanie „n – tych” czynności manipulacyjnych faktycznych, dotyczących drewna pozyskanego, objętego aktualnym wykazem odebranego drewna (lub objętego zatwierdzoną odbiórką prac)- czynności manipulacyjne dotyczące drewna poddanego zrywce lub podwozowi	ujęcie czynności manipulacyjnych w wykazie robót wykonanych wraz z utrwalaniem danych w bazie danych systemu informatycznego Lasów Państwowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	zatwierdzenie wykazu robót, obejmującego czynności manipulacyjne (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)		
Sprzedaż drewna jako działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej	Oznaczenie drewna cennego pod względem nabywców oraz cen sprzedaży (oznaczenie drewna w wyniku aukcji tradycyjnych)						
	Oznaczenie drewna „detalicznego” pod względem nabywców oraz cen sprzedaży (oznaczenie w wyniku negocjacji dwustronnych)						
	Oznaczenie drewna pod względem nabywców oraz cen sprzedaży w trybie sprzedaży w ramach licytacji otwartej z wykorzystaniem aplikacji „e – drewno” oraz innego postępowania (drewno pozyskane w celu realizacji umów kupna – sprzedaży, zawartych w następstwie przetargów, nie podjęte przez nabywców; drewno pozyskane w celu sprzedaży jako drewno cenne, nie sprzedane w tym trybie lub nie podjęte przez nabywców; drewno pozyskane w celu sprzedaży detalicznej, nie sprzedane lub nie podjęte przez nabywców; drewno pozyskane w celu zużycia na własne potrzeby konstrukcyjno – energetyczne oraz na potrzeby świadczeń deputatowych (lecz nie zużyte w ten sposób); drewno pozyskane w wyniku porządkowania małych powierzchni pożarowych czy pogradacyjnych m.in.; inne drewno, pozyskane poza planem pozyskania)						
Kształtowanie i utrwalanie warunków sprzedaży detalicznej(działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)- przy założeniu, że asygnaty są sporządzane przez rejestratora leśniczego	Negocjowanie szczegółowych warunków sprzedaży drewna celem zawarcia umowy kupna – sprzedaży detalicznej; doprowadzanie do zawarcia umowy kupna – sprzedaży detalicznej; zawieranie umów kupna – sprzedaży detalicznej; wprowadzanie danych dot. umowy kupna – sprzedaży detalicznej do bazy danych systemu informatycznego Lasów Państwowych; utrwalanie danych umowy w bazie danych systemu informatycznego LP; transfer informacji, zawartych w umowie, do bazy danych rejestratora leśniczego w formie zlecenia dokonania sprzedaży (uwaga: umowy zawierane sporadycznie w wyniku wyraźnego żądania ze strony nabywcy)						
	Wprowadzenie do bazy danych systemu informatycznego w nadleśnictwie zlecenia dokonania sprzedaży detalicznej drewna; dokonywanie transferu zlecenia do bazy danych rejestratora leśniczego (uwaga: czynności, wykonywane w przypadku, gdy negocjacje w sprawie sprzedaży detalicznej są prowadzone w nadleśnictwie; gdy czynności negocjacyjne prowadzi leśniczy – zlecenie sprzedaży jest sporządzane przez niego wraz ze sporządzaniem asygnaty)						
	Wykonywanie czynności w celu sporządzenia asygnaty z użyciem rejestratora leśniczego (wprowadzenie informacji o tzw. adresie leśnym; wprowadzenie numeru wykazu odbiorczego drewna; utrwalenie podstawy sprzedaży, tj. numeru zlecenia ;utrwalenie etapu realizacji zlecenia /w poz. „pula”/; utrwalenie danych o nabywcy; utrwalenie danych o terminie wywozu drewna z lasu; utrwalenie numerów dłużyc, kłód, stosów lub balotów /do wydania których uprawnia asygnata/- w poszczególnych rekordach w polu „Ks .mat.” ;utrwalenie klas jakościowo – wymiarowych – w poszczególnych rekordach pola „wyszczególnienie”; utrwalenie symbolu drewna jako produktu – w poszczególnych rekordach pola „SWW”; utrwalenie jednostki miar – w poszczególnych rekordach pola „specyfikacja i j. m.”; utrwalenie ilości jednostek miar – w poszczególnych rekordach pola „Ilość i j.m.”; utrwalenie ceny jednostkowej – w poszczególnych rekordach pola „cena jednostkowa”; utrwalenie wartości drewna – w poszczególnych rekordach pola „wartość towaru”; utrwalenie kwoty podatku VAT jako części składowej wartości drewna – w poszczególnych rekordach pola „w tym kwota podatku”; utrwalenie ogólnej ilości drewna, ogólnej wartości drewna, ogólnej wartości podatku VAT; utrwalenie analitycznych informacji o zleceniu /w polu „nazwa urządzenia”/; utrwalenie należności za drewno /słownie/; utrwalenie sposobu zapłaty /według kodu/; utrwalenie daty sporządzenia asygnaty.; utrwalenie kodu sporządzającego asygnatę)						

	Wydrukowanie oryginału asygnaty dla nabywcy oraz pierwszej kopii w celu przechowywania przez leśniczego; podpisanie wydrukowanych asygnat przez leśniczego; wydanie oryginału asygnaty nabywcy surowca drzewnego; podpisanie oryginału asygnaty oraz kopii wydrukowanej na użytek leśniczego przez nabywcę (na drugiej stronie asygnaty pod warunkami sprzedaży – kupna)														
	Inne działania														
Kształtowanie i utrwalanie warunków umownych kupna – sprzedaży drewna oznaczonego pod względem nabywcy oraz ceny sprzedaży w wyniku aukcji na drewno cenne oraz w wyniku licytacji otwartych na „e – drewnie” i innych postępowań, dotyczących drewna pozyskanego, (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej)	Negocjowanie warunków umów kupna – sprzedaży drewna w pierwszym półroczu roku kalendarzowego oznaczonego (pod względem nabywcy oraz ceny sprzedaży) w wyniku aukcji na drewno cenne oraz w wyniku sprzedaży drewna pozyskanego, a także drewna, oznaczonego (pod względem nabywcy oraz ceny sprzedaży) z wykorzystaniem metod licytacji otwartych na „e – drewnie” oraz innych postępowań, dotyczących drewna pozyskanego w pierwszym półroczu (innych postępowań aniżeli: internetowe przetargi półroczne oraz zbywanie drewna detalicznego)														
	Doprowadzanie do podpisania oraz podpisywanie umów kupna – sprzedaży drewna														
	oznaczenie nabywcy	pozycja planu	oznaczenie umowy (numer, data)	gatunek	grupa handlowa	ilość (m3/mp)	różnica w stosunku do planu sprzedaży	cena sprzed.	różnica w stosunku do planu sprzedaży	warunki sprzedaży	Harmonogram sprzedaży				
											data sprzedaży		ilość (m3/ mp)		
	A (1p)										d1A (1p)				
											d2A (1p)				
											(...)				
											dnA (1p)				
	B (1p)										d1B (1p)				
											d2B (1 p)				
											(...)				
											dnB (1p)				
	(...)														
	X (1p)										d1X (1p)				
											d2X (1 p)				
										(...)					
										dnX (1p)					
Renegocjowanie warunków umów kupna – sprzedaży drewna															
Doprowadzanie do podpisania oraz podpisywanie aneksów do umów kupna – sprzedaży drewna, w celu zapewnienia m.in. możliwości generowania następującego raportu															
oznaczenie nabywcy	pozycja planu sprzedaży	oznaczenie aneksu	gatunek	grupa handlowa lub klasa jakościowo – wymiarowa	ilość (m3/ mp)			cena sprzedaży					aktualne warunki sp.	aktualny harmonogram	
					zmiana bieżąca	po zmianie bieżącej	różnica w st. do planu sprzed.	pierwotna umowa	stan przed b. aneksem	zmiana bież.	po zmianie bieżącej	różnica w st. do planu			
A (1p)															

	B (1 p)																
	(...)																
	X (1 p)																
	Negocjowanie warunków odstąpienia od umowy w drodze rozwiązania umowy lub zerwania umowy																
	Doprowadzanie do podpisania oraz podpisanie protokołu rozwiązania umowy albo doprowadzanie do sporządzenia oraz sporządzenie, podpisanie, wysłanie oraz odnotowanie faktu poświadczenia odbioru pisma, zawiadamiającego o zerwaniu umowy – wraz z utrwaleniem relacji między Lasami Państwowymi a nabywcą drewna po odstąpieniu od umowy w celu zapewnienia m.in. możliwości generowania raportu per analogiam do raportu po aneksowaniu umowy (zmiana bieżąca = ilość drewna, która powinna być sprzedana do końca umowy (wraz z ew. aneksami), gdyby umowa nie została rozwiązana lub zerwana; ilość drewna po zmianie bieżącej = ilość drewna sprzedanego do czasu rozwiązania lub zerwania umowy; aktualny harmonogram sprzedaży = harmonogram umowny do czasu rozwiązania lub zerwania umowy)																
Kształtowanie podstaw formalnych zużycia drewna na potrzeby konstrukcyjno – energetyczne nadleśnictwa (działalność pomocnicza na rzecz: gospodarki leśnej, innej działalności wytwórczej oraz innej działalności pomocniczej)	Wprowadzenie do bazy danych systemu informatycznego w nadleśnictwie zamówienia na drewno do zużycia na własne potrzeby konstrukcyjno – energetyczne																
	Wykonanie czynności w celu sporządzenia dokumentu rozchodu wewnętrznego drewna (RW)																
	Wydrukowanie oraz kolportaż druku rozchodu wewnętrznego drewna (RW) , w tym transfer informacji do rejestratora leśniczego																
Kształtowanie podstaw formalnych wydania drewna w celu wykonania świadczeń deputatowych (działalność pomocnicza na rzecz gospodarki leśnej, innej działalności wytwórczej oraz działalności pomocniczej)	Wprowadzenie do bazy danych systemu informatycznego w nadleśnictwie zlecenia wydania drewna w ramach deputatu; dokonywanie transferu zlecenia do bazy danych rejestratora leśniczego																
	Wykonywanie czynności w celu sporządzenia asygnaty z użyciem rejestratora leśniczego																
	Wydrukowanie asygnaty oryginału dla nabywcy (osoby, uprawnionej do pobrania asygnaty) oraz pierwszej kopii w celu przechowywania przez leśniczego; podpisanie wydrukowanych asygnat przez leśniczego; wydanie oryginału asygnaty nabywcy surowca drzewnego; podpisanie oryginału asygnaty oraz kopii wydrukowanej na użytek leśniczego przez nabywcę (na drugiej stronie asygnaty)																
Rozchodowanie surowca drzewnego, objętego umowami sprzedaży na rzecz przedsiębiorców odbierających drewno własnym staraniem, tj. własnym transportem kołowym lub	Okresowe generowanie w nadleśnictwie raportu dotyczącego zobowiązań wobec przedsiębiorców w nadchodzącym okresie (raport generowany na podstawie informacji o harmonogramie ilościowo – czasowym sprzedaży drewna); okresowe generowanie w nadleśnictwie raportu pokrycia zobowiązań względem przedsiębiorców drewnem pozyskanym, objętym WOD; okresowe generowanie w nadleśnictwie raportu wypełnienia przez nabywcę warunków umownych realizacji lub kontynuacji realizacji umowy kupna – sprzedaży drewna (uregulowanie zobowiązań finansowych na drewno uprzednio odebrane; dokonanie przedpłaty)																
	Okresowe powiadamianie nabywców o przygotowaniu surowca drzewnego (partii surowca drzewnego) do faktycznej odbiórki (na przykład w formie powiadomienia drogą numeryczną); dokonywanie operacyjnych uzgodnień co do szczegółowego terminu, miejsca i innych warunków odbiórki surowca drzewnego																
	Wprowadzanie do bazy danych informacji, składających się na zlecenia wydania surowca drzewnego (partii surowca drzewnego); transfer zlecenia do rejestratora leśniczego (rejestratorów leśniczego)																
	Operacyjne powiadamianie leśniczego przez nabywcę (lub przez przewoźnika) o spodziewanej godzinie przybycia środka transportowego w wyznaczone miejsce celem załadunku drewna; sprawdzanie przez leśniczego zlecenia wydania surowca drzewnego na rzecz danego przedsiębiorcy																

transportem kołowym, świadczącym usługi na rzecz przedsiębiorcy – transport kołowy na plac przykładowy przedsiębiorcy lub transport kołowy na składnicę kolejową z dalszym transportem koleją załatwianym staraniem własnym przedsiębiorcy (działalność pomocnicze na rzecz gospodarki leśnej – na rzecz sprzedaży i surowca drzewnego jako produktu wyjściowego gospodarki leśnej)	Sprawdzanie przez leśniczego upoważnienia przewoźnika do transportu drewna na rzecz nabywcy oraz sprawdzanie innych warunków niezbędnych do wydania drewna
	Wprowadzanie do rejestratora leśniczego informacji niezbędnych do sporządzenia kwitu wywozowego
	Dokonywanie wydruku kwitu wywozowego (oryginał dla przewoźnika; kopia dla leśniczego); pobór podpisów przewoźnika
	Transfer kwitu wywozowego z bazy danych rejestratora leśniczego do bazy danych systemu informatycznego Lasów Państwowych

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE
do głosu w dyskusji na temat docelowej wizji zasad sprzedaży drewna w
kontekście przepisów unijnych dotyczących wprowadzania drewna do
obrotu (zwanym dalej Rozporządzeniem

**Obiektywne uwarunkowania faktyczne oraz pośrednio- prawne,
jakie należy brać pod uwagę przy projektowaniu systemu sprzedaży drewna**

*Sprzedaż drewna podstawowym źródłem środków
pozwalających na wypełnianie misji Lasów Państwowych w pełnym jej zakresie*

W opracowaniu analitycznym, zamieszczonym na stronie internetowej ORWLP (zakładka „Materiały Studialne”) - wykazano, że misja Lasów Państwowych obejmuje m.in. wyręczenie administracji publicznej w sferze dominium i imperium (łącznie z kształtowaniem bezpieczeństwa terytorialnego kraju oraz wywoływaniem zjawisk rozwojowych na terenach niezurbanizowanych), jak również zaspakajanie zapotrzebowania społecznego na nierzeczowe (niematerialne) świadczenia – takie, jak:

- 1) poprawa lub powstrzymania niekorzystnych zmian klimatu globu ziemskiego;
- 2) poprawa gospodarki wodnej w zlewniach;
- 3) poprawa zagospodarowania przestrzennego kraju;
- 4) zwiększenie aktywności biologicznej i bogactwa przyrodniczego terytorium kraju;
- 5) poprawa przydatności niektórych terenów do nieodpłatnej rekreacji, turystyki i wypoczynku;
- 6) ochrona i stabilizowaniem ekosystemów przed:
 - a) zanikiem biocenozy leśnej w ekstremalnych warunkach biotopu,
 - b) wprowadzaniem do obiegu w przyrodzie wody zanieczyszczonej,
 - c) obciążenia falami akustycznymi (hałasem),
 - d) wietrzeniem i erozją gleb oraz wierzchniej skorupy ziemskiej, w tym przed osuwiskami i uruchamianiem się wydm,
 - e) obciążenia falami elektromagnetycznymi,
 - f) obciążenia promieniowaniem jonizującym,
 - g) szkodami od wiatrów,
 - h) zapyleniem i obciążeniem zanieczyszczeniami gazowymi,
 - i) lawinami,
 - j) powodzią,
- 7) wzmacnianie innej działalności, m.in. w zakresie:
 - a) gospodarki rolnej,
 - b) prowadzenia gospodarstw domowych,
 - c) usług sanatoryjnych,
 - d) zorganizowanej działalności rehabilitacyjnej oraz terapeutycznej,
 - e) zorganizowanych usług wypoczynkowych, rekreacyjnych oraz turystycznych,
 - f) innej działalności gospodarczej,
 - g) działalności twórczej,
 - h) działalności badawczo – rozwojowej, nie związanej z ochroną dziedzictwa kulturowego w lasach,
 - i) działalności następczej w stosunku do działalności w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w Lasach Państwowych (w tym badania archeologiczne, etnograficzne, oraz badania architektoniczne o charakterze historycznym),
 - j) działalności szkoleniowej sił zbrojnych,
 - k) działań w obronie suwerenności terytorialnej kraju.

Pozostaje poza dyskusją, że sprzedaż surowca drzewnego stanowi podstawowe źródło środków, stwarzających możliwość (dających możliwość) wypełniania tejże misji przez Lasy Państwowe (w pełnym jej zakresie).

Sprawa to, że przy kształtowaniu (projektowaniu) systemu sprzedaży drewna w LP, **nie jest absolutnie wystarczające** dążenie wyłącznie do wyważenia oraz zrównoważenia (przyszłych) interesów (sytuacji prawnej) :

- 1) z jednej strony - Skarbu Państwa jako przedsiębiorcy, który z mocy ustawy jest reprezentowany przez (działa poprzez) innego przedsiębiorcę, tj. przez (poprzez) Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (przy postrzeganiu przy tym Lasów Państwowych wyłącznie jako wytwórcy /wyłącznie jako producenta/ surowca drzewnego, zwolnionego z innych obowiązków do wypełniania w ramach reprezentowania Skarbu Państwa i instytucji państwa jako takiego),
zaś
- 2) z drugiej strony - zakładów przemysłu drzewnego oraz innych przedsiębiorców, będących nabywcami surowca drzewnego.

Wytwarzania surowca drzewnego, obejmującego jego sprzedaż, nie wolno traktować jak produkcji i zbywania przysłowiowych gwoździ. Ryzyko gospodarcze, na jakie „może sobie pozwolić producent gwoździ”, jest nieporównywalnie wyższe aniżeli ryzyko gospodarcze, wiążące się z wytwarzaniem (łącznie ze sprzedażą) surowca drzewnego przez Lasy Państwowe (jako reprezentanta Skarbu Państwa). „Producent gwoździ” jest motywowany przede wszystkim przyszłym zyskiem. Możliwość wytwarzania gwoździ przez „producenta gwoździ” nie jest warunkowana szczególną misją, którą „producent gwoździ” jest obowiązany wypełniać w sposób trwały i ciągły wraz z produkcją gwoździ. W razie kłopotów ekonomicznych, niezwiązanych z deliktowym przekroczeniem granic ryzyka gospodarczego w trakcie produkcji gwoździ – „producent gwoździ” może bez problemów i konsekwencji „przeprofilować” swoją działalność, a w krańcowym przypadku (praktycznie bez sankcji karnych, jeżeli działał w granicach ryzyka gospodarczego) może skorzystać z instytucji upadłości układowej lub likwidacyjnej. W odniesieniu do Lasów Państwowych stan upadłości nie wchodzi w grę (ustawodawca nie przewidział takiej opcji prawnej). Lasy Państwowe w reprezentowaniu Skarbu Państwa działają na własne ryzyko ekonomiczne (Skarb Państwa nie występuje tu w roli gwaranta), a jednocześnie są obowiązane do realizowania w sposób trwały i ciągły tzw. pozaprodukcyjnych funkcji lasu, skutkujących wyżej wymienionymi świadczeniami niematerialnymi. Nie ma możliwości prawnych „zwolnienia” Lasów Państwowych z obowiązku realizowania tychże funkcji pozaprodukcyjnych.

Wszystko to prowadzi do wniosku, że system sprzedaży drewna w LP musi charakteryzować się najwyższym stopniem bezpieczeństwa, ograniczając do absolutnego minimum możliwość doprowadzania do zakłóceń i perturbacji na rynku surowca drzewnego. Innymi słowy – przy kształtowaniu systemu sprzedaży drewna należy brać pod uwagę nie tylko (1) interes Skarbu Państwa jako podmiotu, reprezentowanego przez Lasy Państwowe (Skarbu Państwa jako „zwykłego” producenta surowca drzewnego) oraz (2) interes przedsiębiorców jako nabywców drewna, reprezentowanych (zgodnie z utartą praktyką) w sprawach, związanych z zasadami sprzedaży drewna, przez izby gospodarcze, lecz również (na równoprawnych zasadach) (3) interes podmiotów, mających z mocy prawa zagwarantowaną możliwość korzystania w sposób trwały i ciągły z różnych rzeczowych świadczeń lasów Skarbu Państwa. Godzi się przy tym podkreślić, że obowiązek ochrony i kształtowania tego ostatniego interesu stanowi kluczowy argument na rzecz utrzymania dotychczasowego modelu leśnictwa państwowego, przewidującego funkcjonowanie jednego praktycznie podmiotu gospodarczego (Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe), władającego (w szczególnej formie organizacyjno – prawnej) ogółem lasów należących do Skarbu Państwa.

Tymczasem, przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna Lasy Państwowe dały sobie narzucić dyktat izb gospodarczych przemysłu drzewnego – tak, jakby to izby gospodarcze były jedynymi intersariuszami zewnętrznymi w sprawach, związanych z systemem zbywania drewna w Lasach Państwowych.

Z drugiej strony nie sposób nie odnieść wrażenia, że i część „środowiska leśnego” (artykułując co prawda werbalnie doniosłą misję Lasów Państwowych, związaną z realizacją pozaprodukcyjnych funkcji lasu) – w istocie przy nowelizacji zasad sprzedaży drewna zachowała się w kształtowaniu zasad sprzedaży drewna tak, jakby Lasy Państwowe były „producentami gwoździ”, a sprzedaż drewna można było oprzeć w pełni na zasadach wolnego rynku.

Systemowa nierównowaga strony podażowej i popytowej na rynku surowca drzewnego

Przy sprzedaży surowca drzewnego występuje oczywista systemowa nierównowaga strony podażowej i popytowej.

W normalnych uwarunkowaniach rynkowych – spadek popytu na dany produkt wywołuje zmniejszenie jego produkcji z ewentualnym przestawieniem się producenta na wytwarzanie innych wyrobów, a także podjęciem przez niego działań ograniczających poziom zatrudnienia oraz ponoszone koszty pozaosobowe. Przy wzroście popytu na dany produkt producent podejmuje decyzję o wzroście jego produkcji.

W leśnictwie proces pozyskiwania drewna jest przede wszystkim pochodną praw przyrody oraz zasad prawidłowej gospodarki leśnej.

Przy założeniu niezmiennego poziomu zapasów magazynowych drewna na początku i końcu roku gospodarczego - ilość drewna możliwego w Lasach Państwowych w danym roku gospodarczym do sprzedaży (w rozbiciu na gatunki, dymensje i jakość), jest pochodną następujących determinantów:

- 1) etatu użytkowania głównego lasu (rębego oraz przedrębego) w poszczególnych nadleśnictwach:
 - a) ustalanego w - zatwierdzanym przez ministra właściwego do spraw środowiska - planie urządzenia lasu w oparciu o kryterium przyrodniczych możliwości produkcyjnych ekosystemów leśnych i z uwzględnieniem naczelnej zasady gospodarki leśnej, tj. zasady trwałości lasu, ciągłości produkcji leśnej oraz równoważnego traktowania w ramach gospodarki leśnej wszystkich zewnętrznych funkcji lasu: materialnych i niematerialnych, zwanych też funkcjami pozaprodukcyjnymi,
 - b) stanowiącego o ilości drewna, jaka (bez obrazu ww. naczelnej zasady gospodarki leśnej) jest możliwa i zarazem konieczna ze względu na uwarunkowania przyrodnicze do pozyskania w lasach danego nadleśnictwa w ciągu 10 lat obowiązywania planu urządzenia lasu,
- 2) sumy różnic między etatem użytkowania głównego, o którym mowa w ppkt. 1) lit. a), a ilością drewna pozyskanego w poszczególnych nadleśnictwach do daty dokonywania oceny możliwości podaży w skali roku surowca drzewnego do sprzedaży przez Lasy Państwowe,
- 3) aktualnych potrzeb pielęgnacyjnych drzewostanów,
- 4) zasady równomierności realizacji w poszczególnych nadleśnictwach etatu użytkowania rębego i przedrębego, odstępstwo od której może mieć ograniczony jedynie charakter ze względu na:
 - a) na okresy koniunktury na rynkach produkcyjnego wykorzystania okrągłego surowca drzewnego (naruszenie zasady równomierności realizacji etatów in plus),
jak również
 - b) na okresy dekonunktury na tychże rynkach (naruszenie zasady równomierności realizacji etatów in minus)
- 5) wyników szacunków brakarskich.

Sprawia to, że w danym roku gospodarczym ilość surowca drzewnego możliwego do podaży przez Lasy Państwowe (jako praktycznie jedyne go zbywcy na terytorium kraju) celem sprzedaży jest ograniczona i obecnie kształtuje się na poziomie ok. 30 – 35 mln m³,

Innymi słowy, podmiot prowadzący gospodarstwo leśne ma niewielką możliwość wpływania na ilość i strukturę gatunkowo – jakościową surowca drzewnego, oferowanego do sprzedaży, jeżeli ma prowadzić gospodarkę leśną jako trwale zrównoważoną gospodarkę leśną, z poszanowaniem zasad trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, także w kontekście obowiązku trwałego i ciągłego wytwarzania produktów wyjściowych gospodarki leśnej o charakterze niematerialnym (nierzeczowym).

Rynek drzewny w Europie cechuje się bardzo trudno przewidywalnymi cyklami koniunkturalnymi. Regułą jest przy tym, że im bardziej „rozgrzany” jest rynek drzewny w okresie koniunktury, tym bardziej raptowny i głęboki jest spadek popytu na drewno w fazie dekonunktury.

Na przykład lata 2006 – 2007 były okresem niespotykanej od dłuższego czasu koniunktury na drewno. Niedobór podaży sięgał aż 5 – 6 ml m³ drewna. Rok 2008, a zwłaszcza jego druga połowa, rozpoczęła fazę dekonunktury, której symptomy wystąpiły już pod koniec 2007 r..

W Polsce podmioty branży drzewnej dostosowały się do ww. cykli koniunkturalnych. Oznaką tego dostosowania jest przede wszystkim okoliczność, iż moce wytwórcze podmiotów gospodarki narodowej branży drzewnej prawie dwukrotnie przewyższają coroczny poziom zakupów drewna¹. Polską specyfiką jest też funkcjonowanie bardzo licznej grupy podmiotów, podejmujących działalność, przede wszystkim w zakresie pierwotnego przerobu drewna (przecieranie drewna), na zasadach działalności sezonowej. Są to podmioty działające na terenach wiejskich. W znacznym zakresie wykorzystują one pracę członków

¹ z analiz przeprowadzonych przez Lasy Państwowe, potwierdzonych badaniami naukowymi, wynika, że moce przerobowe branży drzewnej wynoszą ponad 60 ml m³ drewna w skali roku, podczas gdy pozyskanie surowca drzewnego przez Lasy Państwowe kształtuje się na poziomie niewiele przekraczającym 30 ml m³ surowca drzewnego

rodzinnych gospodarstw rolnych. W okresie dekonunktury na rynku drzewnym podmioty te mogą bez większych perturbacji ekonomicznych zawieszać swoją działalność, aktywizując się w okresie wzrastającego zapotrzebowania na tarcicę. Obok ww. podmiotów „rodzinnych”, mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw – na rynku drzewnym operują podmioty przetwarzające w ciągu roku setki tysięcy, a nawet miliony m³ drewna.

Widzimy więc, że przy sprzedaży surowca drzewnego strona popytowa cechuje się bardzo dużą elastycznością, zaś strona podażowa – dużą bezwładnością, wynikającą z faktu, że w swojej istocie pozyskiwanie drewna nie jest celem samym w sobie, lecz efektem prawidłowej gospodarki leśnej, zmierzającej do utrzymania lasów i wzmagania ich wpływu na środowisko.

W Polsce głównym (a praktycznie jedynym) producentem surowca drzewnego jest Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. W polskim systemie prawnym Lasy Państwowe są (i z różnych względów powinny na trwałe pozostać) quasi naturalnym monopolistą w dostarczaniu na rynek krajowy surowca drzewnego. W Europie, w tym w Polsce, nie ma tradycji nabywania ekonomicznie istotnych ilości surowca drzewnego w drodze importu – głównie ze względu na barierę technologiczną, związaną z transportem nieobrobionego surowca drzewnego. Różnica między podażą surowca drzewnego a popytem na surowiec drzewny sprawia, że polski rynek surowca drzewnego jest rynkiem trwałego, strukturalnego i systemowego deficytu.

Biorąc pod uwagę, że sprzedaż drewna stanowi praktycznie wyłączne źródło, służące finansowaniu procesu wytwarzania wyżej wymienionych produktów wyjściowych gospodarki leśnej o charakterze niematerialnym (nierzeczowym) - zasady sprzedaży drewna jako części składowej gospodarki leśnej powinny cechować się ograniczeniem do minimum niebezpieczeństwa spowodowania zaburzeń na rynku drzewnym², na przykład poprzez doprowadzenie do masowego upadku stałych kontrahentów (na przykład przy częściowym ich zastąpieniu w okresie koniunktury przez podmioty sezonowe, istotnie ograniczające zwykle swoją działalność na względnie dużą skalę w okresach dekonunktury). Należy mieć przy tym na względzie, że misją Lasów Państwowych, wypełnianą w imieniu Skarbu Państwa, w tym w związku z charakterem lasów Skarbu Państwa, wyczerpującym znamiona społecznego dobra wspólnego o łącznym charakterze, jest m.in. przyczynianie się do rozwoju terenów niezurbanizowanych, w szczególności poprzez działanie pomocowe na rzecz organów i instytucji władzy i powinności publicznych w stwarzaniu bezpieczeństwa gospodarczego oraz przeciwdziałaniu zjawisku bezrobocia na tych terenach, w tym bezrobocia ukrytego,

Brak podstaw merytorycznych do pełnego (zupełnego) urynkowania sprzedaży drewna

Biorąc pod uwagę, że:

- 1) podaż surowca drzewnego do zbycia (bez względu na liczbę gospodarstw leśnych, funkcjonujących na danym terytorium) nie podlega prawom rynku, gdyż jest pochodną uwarunkowań przyrodniczych oraz pochodną, wynikających z uwarunkowań przyrodniczych (zasadniczych i szczegółowych) zasad gospodarki leśnej – co sprawia, że do sprzedaży trafia taka ilość drewna, jaka musi trafić ze względu na ilość drewna, która (ze względu na dobro lasów) jest niezbędna do pozyskania w realizacji potrzeb w zakresie pielęgnowania drzewostanów oraz w respektowaniu reguł wymiany generacyjnej (pokoleniowej) lasu,
- 2) w polskich warunkach Lasy Państwowe są i powinny pozostać quasi naturalnym monopolistą w dostarczaniu surowca drzewnego na rynek krajowy,
- 3) lasy Skarbu Państwa, znajdujące się we władaniu zarządczym Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, wyczerpują znamiona społecznego dobra wspólnego o łącznym charakterze,
- 4) misją Lasów Państwowych, wypełnianą w imieniu Skarbu Państwa, w tym w związku z ww. charakterem lasów Skarbu Państwa, jest m.in. przyczynianie się do rozwoju terenów niezurbanizowanych, w szczególności poprzez działanie pomocowe na rzecz organów i instytucji władzy i powinności publicznych w stwarzaniu bezpieczeństwa gospodarczego oraz przeciwdziałaniu zjawisku bezrobocia na tych terenach, w tym bezrobocia ukrytego,

² była już o tym mowa

- 5) specyfiką rynku sektora drzewnego w Polsce (zwłaszcza zaś sektora tartaczego) jest wyraźna nadwyżka mocy przerobowych podmiotów sektora drzewnego (ok. 60 ml m³) nad możliwą podażą surowca drzewnego przez Lasy Państwowe (ok. 30 – 35 ml m³), a także strukturalna przewaga popytu na surowiec drzewny nad jego możliwą podażą (ok. 5 ml m³ w latach koniunktury),
 - 6) specyfiką rynku drzewnego w Polsce jest też bardzo duże zróżnicowanie podmiotów na nim operujących pod względem skali wytwórczej (przerób przez jeden podmiot od kilkuset do kilkuset tysięcy, a nawet kilku milionów m³),
 - 7) drewno staje się w skali globalnej coraz powszechniej dobrem deficytowym z przyczyn naturalnych,
 - 8) ze swojej istoty drewno w stanie nieprzerobionym ma b. małą zdolność do podlegania transakcjom „eksport – import”,
 - 9) zjawisko honorowania utartych zwyczajów kupieckich, w tym przywiązywanie określonego znaczenia do stałych, sprawdzonych kontrahentów, stanowi w działalności handlowej wartościowe dobro samo w sobie, współkształtujące goodwill wytwórców (jak i nabywców), przy czym należy zauważyć, iż zjawisko to w istotnym stopniu jest „tolerowane” w obrocie drewnem nawet w „starych” krajach Unii Europejskiej, w której instrument wolnej konkurencji, z przekroczeniem wszelkich granic rozsądku, został (przynajmniej w utrwaleniach dyrektywnych) wykreowany do rangi uniwersalnego i w istocie jedyne narzędzia – panaceum na zachowanie ładu i bezkryzysowego charakteru działalności gospodarczej (z obserwowanymi obecnie rzeczywistymi konsekwencjami tego rozstrzygnięcia w skali globalnej) -
- **otóż ze względu na to wszystko** - istnieje fundamentalna sprzeczność między postulatem całkowitego „urynkowienia” sprzedaży drewna jako dobra strukturalnie deficytowego a skutkami realizacji tego postulatu, które to skutki **nie tylko w krótkim czasie** uniemożliwiłyby wypełnianie przez Lasy Państwowe misji stabilizacyjno – rozwojowej na terenach nieurbanizowanych (zjawisko upadku wielu podmiotów w wyniku „wyniszczającego” przebijania cen przy praktycznym braku możliwości nabywania drewna z wykorzystaniem innych źródeł zaopatrzenia; brak możliwości zapewnienia surowca drzewnego dla miejscowej ludności, jeżeli zagospodarowanie surowca drzewnego i w tym zakresie miałyby zostać „urynkowane”), **lecz także (raczej wcześniej niż później)** skutki te „uderzyłyby” w interes ekonomiczny Skarbu Państwa, m.in. poprzez: (1) konieczność odstąpienia przez Lasy Państwowe jako reprezentanta Skarbu Państwa od utartych zwyczajów kupieckich i następujące w ślad za tym (2) zjawisko zmagoryzowania rynku drzewnego przez stosunkowo niewielkie zgrupowanie partnerów handlowych (w następstwie upadku wielu podmiotów, prowadzących zakupy drewna na małą skalę).

Szczegółowe rozwiązania, odnoszące się do sprzedaży drewna, powinny oczywiście w maksymalnym stopniu mieć na względzie mechanizmy, które cechują wolny rynek dóbr materialnych i usług, jednak z uwzględnieniem okoliczności, że:

- 1) w warunkach gospodarki leśnej, prowadzonej zgodnie z zasadą naczelną trwałości i ciągłości użytkowania lasu (także w zakresie poboru świadczeń nierzeczowych) rynek surowca drzewnego nie może być uznany za rynek wolny w klasycznym znaczeniu tego pojęcia – albowiem tylko zupełną przejawem zupełnej naiwności ekonomicznej byłoby twierdzenie, iż jest możliwe, aby zachodzący na tym rynku proces spontanicznych (pozostających w interakcji i sprzężeniach zwrotnych) decyzji kupujących i sprzedających był w stanie kiedykolwiek doprowadzić do równowagi rynkowej, czyli zrównania popytu z podażą, oraz ustalenia na tej drodze ceny równowagi (nie jest to możliwe z tego oczywistego względu, że podaż surowca drzewnego w marginalnym jedynie stopniu pozostaje w związku przyczynowo – skutkowym z wolą i zachowaniami podmiotów nabywających drewno, będąc przede wszystkim i głównie pochodną uwarunkowań przyrodniczych, w tym: (1) związanych z potrzebami pielęgnowania lasu w ramach jego użytkowania głównego przedrębego lub ciągłego oraz (2) związanych z procesami koniecznej wymiany generacyjnej lasu w ramach jego użytkowania głównego rębego – o czym była już tu mowa w szczegółach powyżej),
- 2) uregulowania Konstytucji RP rodzą imperatyw uwzględniania w rozwiązaniach w zakresie systemu sprzedaży drewna zasad społecznej gospodarki rynkowej – zwłaszcza że jednym z przejawów misji Lasów Państwowych jest przyczynianie się do rozwoju terenów nieurbanizowanych, w tym poprzez przyczynianie się do zaniku zjawiska bezrobocia na tych terenach.

Zbywanie na zasadach wolnego rynku surowca drzewnego jako (powyżej scharakteryzowanego) dobra systemowo rzadkiego musi nieuchronnie prowadzić do kurczenia się oraz nienaturalnego monopolizowania bazy nabywców drewna. Sprzedaż drewna na „czystych” zasadach wolnego rynku siłą rzeczy musi prowadzić do upodabniania tej sprzedaży do licytacji dóbr rzadkich. Czym innym jest jednak sprzedaż dóbr rzadkich o charakterze ekskluzywnym (np. sprzedaż dzieł sztuki), a czym innym jest licytacyjna sprzedaż dóbr rzadkich, będących podstawowym materiałem, niezbędnym do funkcjonowania ważnej gałęzi gospodarki narodowej (jaką bez wątpienia jest sektor drzewny). Z tego względu licytacyjna de facto (bez względu na nazwę przyjętą w dokumentach wewnętrznych LP) sprzedaż surowca drzewnego nieuchronnie musi prowadzić do: (1) nieracjonalnego windowania (na początku) przez nabywców cen zakupu surowca, (2) wypierania z rynku wielu nabywców (przez nabywców zagranicznych zdolnych do oferowania cen nadmiernie wygórowanych), a w konsekwencji do (3) powstawania monopolu po stronie nabywców surowca drzewnego z następczym tego efektem w postaci prowadzenia handlu drewnem pod dyktando zredukowanej do minimum bazy jego nabywców.

Jak już o tym wspomniano, podaż surowca drzewnego charakteryzuje się systemowym deficytem w stosunku do mocy przerobowych podmiotów gospodarczych branży drzewnej, a w latach koniunktury - także w stosunku do faktycznego zapotrzebowania na drewno.

Jeżeli dane dobro pozostaje w systemowym niedoborze – jedynym wolnorynkowym rozwiązaniem jest licytacja (była już o tym mowa). Cechą licytacji jest to, że są zwycięzcy i pokonani. Jeżeli ktoś na licytacji chciał zainwestować w obraz Styki, lecz przegrał, zawsze może rozejrzeć się za innymi miejscem ulokowania wolnych środków pieniężnych, ostatecznie może wykupić obligacje Skarbu Państwa.

Załóżmy jednak, że Lasy Państwowe zastosowałyby (pod warunkiem trudnego do wyobrażenia pokonania oporu izb gospodarczych reprezentujących przemysł drzewny) niczym nie ograniczony system licytacyjnej sprzedaży drewna w oparciu o cenę jako jedyne kryterium rozstrzygnięć – bez żadnych ograniczeń co do podmiotów, mających uprawnienie do nabywania drewna, oferowanego przez Lasy Państwowe do sprzedaży.

Jest więcej niż prawdopodobne, że ze względu na różnice między cenami na drewno w Europie zachodniej a krajowymi cenami surowca drzewnego - grupy kapitałowe przemysłu drzewnego (a nawet zagraniczne przedsiębiorstwa działające poza grupami kapitałowymi), opierające dotąd swą działalność głównie na bazie surowcowej, związanej z leśnictwem starej piętnastki (korzystając z usytuowania swoich zakładów w pobliżu polskiej granicy lub decydując się na wzniesienie swoich przedsiębiorstw na terytorium Polski albo realizując politykę przejęcia własności lub większościowych udziałów przedsiębiorstw przemysłu drzewnego, funkcjonujących w Polsce), byłyby w stanie (nawet „kosztem” przejściowego obniżenia swojej rentowności) oferować „atrakcyjne” ceny zakupu drewna, wystawianego do sprzedaży przez LP. W stosunkowo krótkim czasie istotna część dotychczasowych nabywców stałych (zwłaszcza przemysłu tartaczego) utraciłaby ekonomiczne podstawy egzystencji – ze wszystkimi tego społeczno – gospodarczymi konsekwencjami.

W sposób nieuchronny na rynku surowca drzewnego nastąpiłaby silna koncentracja kontrahentów Lasów Państwowych, którzy – z braku konkurencji – uzyskaliby bardzo silne pozycje negocjacyjne w kontaktach z Lasami Państwowymi.

Przy takim, łatwym do przewidzenia, rozwoju sytuacji na rynku drzewnym, podważone zostałyby podstawy ekonomiczne realizacji przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych tzw. funkcji pozaprodukcyjnych, z przyczyn ekonomicznych naruszona zostałaby zasada trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, nastąpiłoby uwstecznienie poziomu rozwojowego terenów niezurbanizowanych (upadek wielu małych i średnich zakładów przemysłu drzewnego, działających na terenach niezurbanizowanych, zatrudniających według szacunków Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego około 200 – 300 tys. pracowników).

Powyższą prognozę sekwencji zdarzeń, związanych z ewentualnym pełnym urynkowaniem sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe, można oczywiście potraktować jako kasandryczną wizję katastrofy gospodarczej, która w rzeczywistości nigdy by nie nastąpiła (zgodnie ze „złotą regułą” wyznawaną przez „ortodoksyjnych” piewców wolnego rynku, że gospodarka nie toleruje pustki). Jeżeli nawet prognoza ta wyczerpuje do pewnego stopnia znamiona hiperboli retorycznej, to jednak nie trzeba być wybitnym ekonomistą, aby wskazać całe sfery gospodarki narodowej, funkcjonujące obecnie w Polsce w następstwie podobnych scenariuszy – które przecież urzeczywistniły się pomimo braku tak

„sprzyjających” ku temu okoliczności, jak ograniczona podaż podstawowego surowca produkcyjnego (podaż limitowana ze względu na naturalne uwarunkowania przyrodnicze).

Jest znamienne, że „kurs” na pełne urynkwienie sprzedaży drewna został zainicjowany przez izby gospodarcze przemysłu drzewnego. To one sformułowały skargę do UOKiK, iż zasady sprzedaży drewna ustalone przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dla roku 2008 oznaczały co do skutków (skutków możliwych) ograniczenie w sposób deliktowy konkurencji - m.in. (1) poprzez uniemożliwienie podejmowania działań rozwojowych przez stałych kontrahentów Lasów Państwowych, a ponadto (2) poprzez stworzenie podmiotom zagranicznym barier dostępu do krajowego rynku surowca drzewnego.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- 1) identyfikując sprzedaż drewna prowadzoną przez Lasy Państwowe jako sprzedaż hurtową,
- 2) nie wając na okoliczność, że w polskim systemie prawnym sprzedaż drewna w istotnym zakresie stanowi część składową gospodarki leśnej, a ponadto nie wając na skutki, wynikające z faktu, że surowiec drzewny jest dobrem rzadkim,
- 3) traktując Lasy Państwowe na równi z „producentami gwoździ”,
- 4) uznając, że sprzedaż drewna jest prowadzona przez Lasy Państwowe jako przedsiębiorcę, podczas gdy z przepisów ustawy o lasach wynika, że uprawnione oraz obowiązane do tego są nadleśnictwa jako przedsiębiorcy prowadzący gospodarkę leśną na podstawie planów urządzenia lasu na zasadach samodzielności (o czym dalej),
- 5) zakładając, że rynek właściwy surowca drzewnego pod względem obszarowym jest rynkiem krajowym, podczas gdy pozostaje poza dyskusją, że rynki właściwe surowca drzewnego są rynkami lokalnymi (o czym dalej),
- 6) uznając, że Lasy Państwowe jako przedsiębiorca ma pozycję dominującą w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, podczas gdy to nie Lasy Państwowe jako przedsiębiorca prowadzi sprzedaż drewna, lecz jest ona prowadzona przez nadleśnictwa, co przy przyjętym założeniu, że rynek surowca drzewnego jest rynkiem krajowym całkowicie wyklucza uznanie jakiegokolwiek nadleśnictwa za podmiot dominujący,
- 7) abstrahując zupełnie od stanu faktycznego, polegające na tym, że w żadnym z liczącym się pod względem pozyskania drewna państwie ościennym zbyt drewna nie odbywa się na zasadach wolnorynkowych –

- **otóż nie wając na powyższe okoliczności** UOKiK przyznał rację skarżącym, przy czym skarżący, objawiając początkowo nieskrywaną satysfakcję z decyzji Prezesa UOKiK, bezzwłocznie przystąpili do zdecydowanego torpedowania wszelkich prób, podjętych przez ówczesne Kierownictwo Lasów Państwowych w ramach dyskutowania tejże decyzji (dyskutowania poprzez forsowanie zasad sprzedaży drewna opartych wyłącznie na mechanizmach wolego rynku).

Można przypuszczać (a nawet – na podstawie nieoficjalnych wypowiedzi prominentnych przedstawicieli izb gospodarczych przemysłu drzewnego – należy mieć pewność), że skarżący nie do końca wiedzieli:

- 1) co istotnie oznaczała treść projektu skargi przygotowanego na ich zlecenie przez wynajętą kancelarię prawniczą, wyspecjalizowaną w postępowaniach antymonopolowych oraz
- 2) co dla krajowego przemysłu drzewnego oznaczało skierowanie do UOKiK skargi, zaprojektowanej przez ową kancelarię.

Po uświadomieniu sobie przez izby gospodarcze przemysłu drzewnego skutków skargi do UOKiK - rozpoczęły one wieloletni spór z Lasami Państwowymi o koncepcję zasad sprzedaży surowca drzewnego. Zakończył się on dopiero pod koniec roku 2012 - nawiązaniem w pewnym stopniu do rozwiązań z lat 2006 i 2007, choć bez wątpienia z mniej korzystnym rezultatem dla krajowego przemysłu drzewnego, przy czym (jak to wykazano dalej) ochrona obecnego systemu sprzedaży drewna przed zaskarżeniem do UOKiK wymaga dokonania w nim pewnych zmian i uzupełnień, a ponadto wymaga „zabezpieczenia” kilkoma przepisami prawnymi, które powinny zostać wprowadzone do ustawy o lasach w ramach nowelizacji tego aktu prawnego.

Niestety, na początku roku 2013 spór o zasady sprzedaży drewna między izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego a Lasami Państwowymi – jak się zdaje – rozgorzał od nowa, koncentrując się

przede wszystkim na sprawie ustalania zasad ustalania cen wyjściowych w przetargach na surowiec drzewny.

Brak możliwości nadania systemowi sprzedaży drewna pełnego uporządkowania, małej zmienności w czasie oraz należytej przewidywalności

Jak to już w ujęciu ogólnym podniesiono na wstępie – każdy system (system fizyczny biologiczny, system fizyczny niebiologiczny, system abstrakcyjny czy system mieszany – będący częściowo systemem fizycznym i częściowo abstrakcyjnym) może być scharakteryzowany pod względem (1) granicy, (2) stopnia uporządkowania, (3) zmienności w czasie, (4) autonomiczności, (5) otwartości oraz (6) przewidywalności.

Granice systemu sprzedaży drewna wyznaczają następujące zjawiska:

- 1) system dotyczy surowca drzewnego, pozyskiwanego w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, zarządzającym lasami należącymi do Skarbu Państwa,
- 2) jest adresowany do wszystkich podmiotów, w tym gospodarstw domowych, zainteresowanych nabywaniem ww. surowca drzewnego.

System sprzedaży drewna w LP z tego względu, że obejmuje zarówno elementy fizyczne (surowiec drzewny), w tym biologiczne (drzewa, poddawane przed ścinką oznaczaniu pod względem przyszłych nabywców) oraz abstrakcyjne (na przykład rynek surowca drzewnego jako abstrakcyjna część rzeczywistości – o czym dalej) – jest bez wątpienia systemem, wyczerpującym wszelkie znamiona systemu mieszanego.

Pozostaje też poza dyskusją, że jest to system otwarty, albowiem jest z nim związana wymiana informacji i materii (surowca drzewnego) między Lasami Państwowymi a kontrahentami LP.

Jest oczywiste, że przy projektowaniu systemu sprzedaży drewna (z zamiarem jego zainstalowania w ramach Lasów Państwowych) należy dążyć do tego, aby charakteryzował się on możliwie najwyższym uporządkowaniem (możliwie dużą entropią), małą zmiennością w funkcji czasu (stabilność choćby w trakcie roku gospodarczego), możliwe dużą autonomicznością (zdolnością „samoregulacyjną”) oraz związaną z nią przewidywalnością.

Rzecz w tym, że nawet przy zachowaniu najwyższej staranności uzyskanie wyżej wymienionej charakterystyki systemu sprzedaży drewna jest osiągalne w bardzo ograniczonym zakresie – albowiem:

- 1) system sprzedaży drewna w istotnym stopniu jest determinowany systemem pozyskania drewna w gospodarstwie leśnym oraz specyfiką rynków produkcyjnego wykorzystania surowca drzewnego,
- 2) system pozyskiwania drewna w wielkoobszarowym gospodarstwie leśnym z natury rzeczy cechuje się (nawet „w skali” jednego roku gospodarczego) małą entropią, dynamicznym charakterem oraz obniżoną przewidywalnością,
- 3) co prawda pozyskanie drewna planuje się (jesienią zeszłego roku i na początku roku bieżącego) według poszczególnych pozycji cięć (według poszczególnych wydziałów leśnych), jednak w praktyce ze względu na:
 - a) coroczne zakłócenia w ekosystemie leśnym powodowane czynnikami biotycznymi, a (obecnie) znacznie częściej abiotycznymi (np. szkody od wiatrów, śniegu i od wystąpienia ekstremalnych stosunków wodnych),
 - b) dynamiczny charakter kształtowania się potrzeb w zakresie pielęgnowania lasu³
 - c) konieczność korygowania harmonogramów użytkowania głównego lasu oraz geograficznej lokalizacji działań w dostosowaniu do faktycznej dostępności lasu i

³ Jesienią lista wydziałów leśnych do objęcia działaniami pielęgnacyjnymi może istotnie różnić się od listy skorygowanej wiosną, a w ciągu roku może pojawiać się potrzeba dokonywania kolejnych korekt szczegółowego planu pozyskania drewna

dynamicznych uwarunkowań, związanych na przykład z obowiązkiem gatunkowej ochrony zwierząt –

- to rzeczywiście wykonane pozyskanie drewna co do zasady dość istotnie odbiega od początkowych zamierzeń (nie tyle pod względem rozmiaru pozyskania drewna, co pod względem jego lokalizacji geograficznej oraz struktury gatunkowej oraz jakościowo – wymiarowej pozyskanego surowca drzewnego),
- 4) również rynek produkcyjnego wykorzystania surowca drzewnego (przede wszystkim zaś rynek pierwotnego przerobu drewna /tartacznictwo/) charakteryzuje się stosunkowo małą entropią, stabilnością oraz przewidywalnością, czego objawem są, trudne do prognozowania, nagle wzrosty i spadki zapotrzebowania na surowiec drzewny,
- 5) skoro system sprzedaży drewna jest w istotnym stopniu determinowany przez zjawiska o słabej entropii, stabilności i przewidywalności – to jest oczywiste, że „siłą rzeczy” musi rzutować to pochodnie na jego podobną charakterystykę,
- 6) dodatkową okolicznością utrudniającą projektowanie systemu sprzedaży drewna jako systemu uporządkowanego, stabilnego, pozytywnie autonomicznego oraz przewidywalnego jest to, że oparcie tego systemu wyłącznie na wolnej grze rynkowej doprowadziłoby do wywołania procesów samoregulacyjnych, które wbrew założeniom gospodarki rynkowej, nie skutkowałyby porządkowaniem rynku surowca drzewnego, lecz jego wynaturzeniem (o czym była już mowa powyżej).

Jeżeli dany system funkcjonalny ze swojej istoty i uwarunkowań nie może być (tak jak system sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe) projektowany jako system o wysokiej entropii, stabilności, pozytywnej autonomiczności oraz dużej przewidywalności – najbardziej racjonalnym rozwiązaniem jest przeniesienie umocowania do ustalania tego systemu (w szczególności) na poziom podmiotów „bezpośrednio zainteresowanych” (z unormowaniem w przepisach prawa powszechnego jedynie kwestii o generalnym znaczeniu). Takie rozwiązanie pozwala na szybką aktualizację i konkretyzację tego systemu – w reakcji na zmianę jego obiektywnych uwarunkowań.

Poważnym błędem byłoby natomiast forsowanie - w imię ortodoksji legislacyjnej – rozwiązania, polegającego na ujęciu systemu sprzedaży drewna w ramy aktu wykonawczego do ustawy o lasach, czego następstwem musiałaby być albo jego („nic nie załatwiająca”) ogólnikowość⁴, albo potrzeba nieustannego nowelizowania (z efektem następczym w postaci stanu permanentnego zakłócenia sprzedaży drewna w LP).

Uwarunkowania bezpośrednio - prawne systemu sprzedaży drewna w świetle ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawy o cenach oraz Kodeksu Cywilnego

Jeżeli ustalanie zasad sprzedaży drewna ma być nadal uprawnieniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, a nie organu rządowego (organów rządowych, np. ministra właściwego do spraw środowiska czy ministra właściwego ds. gospodarki) jako obowiązane do określania zasad sprzedaży drewna w rozporządzeniu jako akcie wykonawczym np. do ustawy o lasach – to podstawowym warunkiem ich prawnej niepodważalności powinna być zgodność z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów⁵. W myśl bowiem z

⁴ w polskiej legislacji jest aż nadto przykładów nakładania na naczelne organy państwowe obowiązku wydawania w wielu sprawach rozporządzeń jako aktów wykonawczych do aktów ustawowych – okazujących się w praktyce „pół-stronicowymi” dokumentami, tylko pozornie regulującymi daną kwestię w szczególności (czego przykładem jest choćby akt wykonawczy do ustawy o ochronie przyrody dotyczący planowania finansowo – gospodarczego w parkach narodowych)

⁵ ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173.)

art. 3 tego aktu – „przepisów ustawy nie stosuje się do ograniczeń konkurencji dopuszczonych na podstawie odrębnych ustaw”. A ponieważ nie ma przepisów ustawowych, pozwalających na ograniczanie konkurencji przy sprzedaży surowca drzewnego, wytwarzanego przez Lasy Państwowe (wbrew ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów) więc jest oczywiste, że zasady te nie powinny być niezgodne z przepisami tego aktu.

Ponadto zasady te nie powinny naruszać przepisów ustawy o cenach⁶ oraz przepisów Kodeksu Cywilnego (dalej k. c.).

W Tabeli 10

- 1) zidentyfikowano podstawowe przepisy prawne, zawarte w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawy o cenach oraz w k.c. - mające ewidentne znaczenie przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe,
- 2) przepisy te odniesiono do:
 - a) zdarzeń, związanych z kształtowaniem zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe,
oraz do
 - b) konkretnych rozwiązań w ramach tych zasad,
- 3) przedstawiono propozycje rozwiązań, jakie powinny być stosowane przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna w LP oraz uwzględnione w zasadach jako takich – aby rozwiązania te były zgodne z przepisami, o których mowa w ppkt.1).

⁶ustawa z dnia 5 lipca 2001 r o cenach (Dz. U. z 2001 r. Nr 97, poz. 1050, z 2002 r. Nr 144, poz. 1204, z 2003 r. Nr 137, poz. 1302, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 210, poz. 2135, z 2007 r. Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 118, poz. 989, z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 197, poz. 1309, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 112, poz. 654, Nr 122, poz. 696).

Tabela 10 – Analiza przepisów prawa powszechnego mających znaczenie przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe

Akt prawny	Treść przepisów prawnego	Analiza przepisu prawnego z zachowaniem następującego porządku: (1) związek przepisu prawnego z procesem kształtowania zasad sprzedaży drewna oraz zasadami jako takimi (wynik analizy w pierwszym wierszu, odnoszącym się do danego przepisu) (2) wywoły na temat rozwiązań i propozycje rozwiązań, zapewniających zgodność procesu kształtowania zasad sprzedaży drewna i zasad jako takich z danym przepisem prawnym lub na temat rozwiązań do przyjęcia w Lasach Państwowych, mających związek z danym przepisem (wynik analizy w drugim wierszu)
USTAWA O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW	„Ilekoć w ustawie jest mowa o (...) przedsiębiorcy – rozumie się przez to (...)związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 – na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję (...)” [Art. 4 pkt. 1 lit. d]	W rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów związkami przedsiębiorców są izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców (...), jak również związki tych organizacji [Art. 4 pkt. 2]. Oznacza to, że w każdym przypadku dokonywania oceny, czy w trakcie kształtowania zasad sprzedaży drewna nie doszło (w związku z działaniami związku przedsiębiorców) do praktyki ograniczającej konkurencję lub same zasady sprzedaży drewna (pozostające w związku z działaniem związku przedsiębiorców) nie stanowią przejawu takiej praktyki – otóż w każdym takim przypadku związek przedsiębiorców powinien być traktowany jak przedsiębiorca. Jest oczywiste, że na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję na równi z przedsiębiorcami należy w szczególności traktować Polską Izbę Gospodarczą Przemysłu Drzewnego czy Ogólnopolski Związek Pracodawców Przemysłu Drzewnego W postulowanym procesie kształtowania zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe – przepis ten został uwzględniony w ten sposób, że związki przedsiębiorców zostały potraktowane jako przedsiębiorca, zawierający porozumienie w sprawie systemu sprzedaży drewna z Lasami Państwowymi jako przedsiębiorcą
	„Ilekoć w ustawie jest mowa o (...) przejęciu kontroli – rozumie się przez to wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez przedsiębiorcę uprawnień, które osobno albo łącznie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców[Art. 4 pkt.4]	Z mocy samego prawa Lasy Państwowe są przedsiębiorcą prowadzącym Grupę Przedsiębiorstw, działającą pod firmą Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W skład tego przedsiębiorcy wchodzi szereg innych przedsiębiorców prowadzących przedsiębiorstwa ww. Grupy Przedsiębiorstw (nadleśnictwa, zakłady Lasów Państwowych, regionalne dyrekcje Lasów Państwowych oraz Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych). Lasy Państwowe jako przedsiębiorca są Grupą Przedsiębiorców. Każdy z tych przedsiębiorców tej grupy działa (powinien działać) w ramach własnego katalogu uprawnień oraz obowiązków. Należy podkreślić, że w ramach tego katalogu – w świetle przepisów prawa żaden z przedsiębiorców prowadzących przedsiębiorstwa wyżej wymienionej Grupy Przedsiębiorstw nie ma uprawnień do wywierania decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę. (Dyrekcja Generalna LP nie ma takiej możliwości w stosunku do regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz zakładów LP o zasięgu krajowym, zaś regionalne dyrekcje LP – w stosunku do nadleśnictw oraz zakładów o zasięgu regionalnym). Organem wewnętrznym w Lasach Państwowych kierującym przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji LP Lasami Państwowymi jako przedsiębiorcą jest Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, mający z tego tytułu (z mocy samego prawa) oczywiście uprawnienie sprawczo – władcze w stosunku do ogółu pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jako organ kierujący przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych Lasami Państwowymi nie jest przedsiębiorcą, lecz organem wewnętrznym Lasów Państwowych jako przedsiębiorcy. Jest oczywiste, że przejęcie kontroli w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów następuje w wykonaniu prawa. Czym innym jest przejęcie kontroli w wykonaniu prawa, a czym innym uprawnienia sprawczo – władcze nadane przez prawo. Należy dojść zatem do wniosku, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dotyczące przejmowania kontroli, po prostu nie odnoszą się do stanów prawnych, w których uprawnienia sprawczo – władcze danego przedsiębiorcy wynikają z przepisów prawa, a nie z wykonania prawa.. Z tych samych względów Lasy Państwowe nie powinny być traktowane jako grupa kapitałowa w rozumieniu ww. ustawy. Zgodnie bowiem z art. 4 pkt. 14 ustawy przez grupę kapitałową należy rozumieć wszystkich przedsiębiorców, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę, w tym również tego przedsiębiorcę (skoro w odniesieniu do Lasów Państwowych nie odnoszą się przepisy o przejmowaniu kontroli przez jednego przedsiębiorcę, więc LP nie wolno traktować jako grupy kapitałowej) Okoliczność, że Lasy Państwowe jako przedsiębiorca prowadzący Grupę Przedsiębiorstw swoje (dość daleko posunięte), uprawnienia sprawczo – władcze, związane z kierowniczą funkcją Dyrektora Generalnego LP, czerpie z mocy samego prawa – nie oznacza, że w ramach Lasów Państwowych wykluczone są w ogóle zjawiska przejmowania kontroli. Jak to wynika z jednoznacznych regulacji ustawy o lasach uprawnienie do samodzielnego prowadzenia gospodarki leśnej na podstawie planu urządzenia lasu jest przypisane do nadleśnictw (będzie o tym mowa dalej). W określonym zakresie sprzedaż surowca drzewnego stanowi element gospodarki leśnej. Jeżeli (w wyniku określonych decyzji zarządczych) tak rozumiana sprzedaż drewna zostałaby przeniesiona do regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych – to bez wątpienia regionalne dyrekcje Lasów Państwowych uzyskałyby decydujący wpływ na nadleśnictwa, (prowadząc de facto sprzedaż drewna za nadleśnictwa). Doszłoby do zjawiska przypominającego koncentrację przedsiębiorców – ze wszystkimi tego konsekwencjami wynikającymi nie tyle z regulacji art. 13 – art. 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co przede wszystkim z naruszenia przepisów ustawy o lasach (nadających nadleśniczemu uprawnienie do samodzielnego prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwie na podstawie planu urządzenia lasu).

		Konstatacji zdania poprzedzającego w żadnym razie nie należy wykorzystywać do lansowania poglądu, że uprawnienie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do ustalania zasad sprzedaży drewna obowiązujących w Lasach Państwowych jest samo z siebie naruszeniem samodzielności nadleśnictw w zakresie sprzedaży drewna. Z prawnego punktu widzenia czym innym jest uprawnienie kierownicze do ustalania systemu sprzedaży drewna w Lasach Państwowych, a czym innym samodzielne prowadzenie sprzedaży drewna w ramach ustalonego systemu sprzedaży drewna (będzie o tym mowa dalej w szczegółowym rozwinięciu) , Oczywiście system sprzedaży drewna należy projektować w ten sposób, aby zapewniał samodzielne realizowanie przez nadleśniczych sprzedaży drewna na podstawie planu urządzenia lasu (przy respektowania zasad ustalonych przez Dyrektora Generalnego LP)
	„Ilekoć w ustawie jest mowa o (...) porozumieniach – rozumie się przez to: (a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów, (b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki, (c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych”[Art. 4 pkt.5]	W Lasach Państwowych utarła się praktyka ustalania zasad sprzedaży drewna przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w następstwie uzgadniania szczegółowych rozwiązań z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego. Nie może zatem podlegać dyskusji, że zasady sprzedaży drewna (zgodnie z ww. utartą praktyką) są efektem porozumienia się Lasów Państwowych jako przedsiębiorcy prowadzącego Grupę Przedsiębiorstw z przedsiębiorcami, za jakich w tym przypadku należy takować (zgodnie z art. 4 pkt. 1 lit. d) izby gospodarcze przemysłu drzewnego. Wszelkie próby lansowania innego poglądu nie mają podstaw, skoro w rozumieniu ustawy porozumieniami są m.in. uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadza zakaz zawierania określonych porozumień pomiędzy przedsiębiorcami. Zakazane są mianowicie porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym (art. 6). Jeżeli ustalania zasad sprzedaży drewna przez LP ma pozostać właściwością Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych – to dokonywanie tego w porozumieniu z izbami gospodarczymi (ale także w porozumieniu podmiotami , reprezentującymi interesy podmiotów, uprawnionych do korzystania z nierzeczowych świadczeń lasu) wydaje się nieuchronne, a nawet konieczne. Chodzi jednak o to, aby procedura zawierania tych porozumień, a także ich treść nie ograniczała konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego (o czym dalej).
	„Ilekoć w ustawie jest mowa o (...) rynku właściwym – rozumie się przez to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji” [Art. 4 pkt.9]	Racjonalne, uzasadnione merytorycznie oraz poprawne wyodrębnienie rynków właściwych surowca drzewnego ma fundamentalne znaczenie przy ustalaniu zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe. Należy bowiem mieć na względzie, że ograniczanie konkurencji poprzez zawieranie zakazanych porozumień oraz nadużywanie pozycji dominującej, skutkujące zakłóceniem konkurencji, może mieć miejsce (wyłącznie) w odniesieniu do rynków właściwych. Zdarzenia, skutkujące pozornie ograniczeniem (zakłóceniem) konkurencji – nie mogą być w ten sposób identyfikowane, jeżeli nie dotyczą tego samego rynku właściwego. Z ustawowej definicji rynku właściwego wynika, że w ujęciu generalnym są dwa kryteria, które stanowią determinanty takiego rynku: (1) substytucyjność dobra oferowanego do sprzedaży (rynek jest właściwy, jeżeli odnosi się do dóbr, które przez nabywców są traktowane jako substytuty, to jest mają praktycznie tę samą zdolność do zaspokajania zapotrzebowania nabywców) oraz (2) homogeniczność obszaru, na którym substytucyjne dobra są oferowane do zbycia, przy czym chodzi o homogeniczność z punktu widzenia zbliżonych warunków konkurencji (rynek jest właściwy, jeżeli dany obszar, charakteryzujący tenże rynek, stwarza zbliżone warunki konkurencji przy zbywaniu i nabywaniu dóbr substytucyjnych). Podczas postępowania antymonopolowego, skierowanego przeciw LP w związku z ustaleniem zasad sprzedaży drewna na rok 2008 – UOKiK założył, że na potrzeby wydania stosownej decyzji wystarczające było przyjęcie, że cały obszar kraju stwarza podobne warunki konkurencji przy zbywaniu i nabywaniu surowca drzewnego, wytwarzanego przez LP. To, co UOKiK było potrzebne dla podjęcia ww. decyzji (założenie homogeniczności obszaru kraju pod względem warunków konkurencji przy zbywaniu i nabywaniu surowca drzewnego przez LP). – w żadnym razie nie może być traktowane jako determinant zasad sprzedaży drewna w LP ustalanych przez Dyrektora Generalnego LP (pozostaje bowiem poza jakąkolwiek dyskusją, że ze względu choćby na zróżnicowanie poszczególnych części kraju pod względem powszechności występowania poszczególnych gatunków oraz klas jakościowo – wymiarowych surowca drzewnego czy pod względem sieci dróg oraz innych uwarunkowań kosztów transportu surowca drzewnego – przyjęcie założenia , że cały obszar kraju charakteryzuje się zbliżonymi warunkami konkurencji jest niedopuszczalne; gdyby tak było, to w wyniku kilkudziesięcioletnich procesów gospodarczych ceny na te same klasy jakościowo – wymiarowe surowca drzewnego tego samego garnku kształtowałyby się na zbliżonym poziomie, a tak przecież nie jest i być nie może). Rozwiązanie problemu podziału rynku surowca drzewnego na rynki właściwe zostało zaproponowane w dalszej części niniejszego opracowania.
	„Ilekoć w ustawie jest mowa o (...) pozycji dominującej – rozumie się przez to pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w	Jak to będzie dalej rozwinięte w wywodzie szczegółowym – poprawne skonstruowanie zasad sprzedaży drewna w LP wymaga uznania, że rynki właściwe surowca drzewnego są rynkami lokalnymi. Kierując się zaś zasadą racjonalności i praktycyzmu – należy przyjąć, że granice poszczególnych rynków właściwych surowca drzewnego pokrywają się z zasięgami terytorialnymi poszczególnych nadleśnictw. Z definicji pozycji dominującej wynika, że może ona być atrybutem podmiotu działającego na rynku właściwym. Innymi słowy - pozycją dominującą można legitymować się przy operowaniu na rynku właściwym. Dany przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jako zbywca lub nabywca może zapobiegać w sposób skuteczny konkurencji na rynku właściwym w związku z możliwością działania na nim w znacznym zakresie niezależnie m.in.

	znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40% [Art. 4 pkt. 10]	od konkurentów oraz kontrahentów. Ponieważ zgodnie z prawem to nadleśnictwa w wykonaniu są uprawnione i obowiązane do samodzielnego prowadzenia gospodarkę leśną na podstawie planu urządzenia lasu, w tym do samodzielnego prowadzenia gospodarki leśnej, obejmującej sprzedaż surowca drzewnego – więc jest oczywiste, że wyłącznie nadleśnictwo może być uznane za przedsiębiorcę dominującego na rynku właściwym. Gdyby przyjąć, że rynek surowca drzewnego jest rynkiem krajowym, to żadne z nadleśnictw nie mogłoby być uznane za przedsiębiorcę dominującego. A zatem w Lasach Państwowych o zjawisku przedsiębiorcy dominującego można mówić wyłącznie wówczas, jeżeli przyjmie się, że rynki właściwe surowca drzewnego są rynkami lokalnymi. Przy takim założeniu – istotnie w większości przypadków nadleśnictwa mają pozycję dominującą, chyba że w zasięgu terytorialnym danego nadleśnictwa znajduje się dużo lasów niepaństwowych, a podmioty prowadzące niepaństwowe gospodarstwa leśne oferują do sprzedaży znaczne ilości surowca drzewnego. Jednocześnie nie sposób nie podnieść, że po przyjęciu, że rynki właściwe surowca drzewnego są rynkami lokalnymi – również wielu nabywców surowca drzewnego ma pozycję dominującą. Chodzi o nabywców zakupujących więcej niż 40 % „substytucyjnego” surowca drzewnego, oferowanego w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa do sprzedaży. Byłoby poważnym błędem projektowanie zasad sprzedaży drewna w LP przy założeniu, że rynek surowca drzewnego jest rynkiem krajowym, zaś sprzedaż drewna nie jest prowadzona przez nadleśniczych, tylko przez Lasy Państwowe jako takie. Projektując zasady sprzedaży drewna obowiązujące w Lasach Państwowych należy przyjmować, że nadleśnictwa jako przedsiębiorcy mają w większości pozycje dominującą na rynkach właściwych surowca drzewnego, ale również wielu nabywców surowca drzewnego ma taką samą pozycję (pozycję dominującą). Projektując zasady sprzedaży drewna należy mieć na względzie, aby nie stwarzały one warunków do nadużywania wyżej wymienionych pozycji dominujących. Jak to poniżej będzie w niniejszej tabeli uszczegółowione, jest pewne uzasadnienie merytoryczne dla wyodrębniania rynków właściwych surowca drzewnego nie według zasady „zasięg terytorialny nadleśnictwa = jeden lokalny rynek właściwy surowca drzewnego z obszarowego punktu widzenia”, lecz poprzez grupowanie nadleśnictw o podobnych warunkach konkurencji.
	„Ileokroć w ustawie jest mowa o (...) konkurentach – rozumie się przez to przedsiębiorców, którzy wprowadzają lub mogą wprowadzać albo nabywają lub mogą nabywać, w tym samym czasie, towary na rynku właściwym” [Art. 4 pkt. 11]	Przyjmując, że rynki właściwe surowca drzewnego są rynkami lokalnymi, a pod względem obszarowym pokrywają się z zasięgami terytorialnymi poszczególnych nadleśnictw - to „konkurentami – zbywcami” na danym rynku właściwym są: (1) nadleśnictwo, „operujące” na danym rynku właściwym oraz (2) niepaństwowe gospodarstwa leśne, usytuowane w zasięgu terytorialnym danego nadleśnictwa (<i>w praktyce, na rynku właściwym może występować więcej kategorii konkurentów – zbywców, o czym w dalszej części niniejszego zestawienia tabelarycznego</i>). Ze względu na okoliczność, że niepaństwowe gospodarstwa leśne tylko w niektórych częściach kraju i w symbolicznym wręcz zakresie oferują drewno do sprzedaży zewnętrznej – więc z praktycznego punktu widzenia uprawnione jest stwierdzenie, że nadleśnictwa mają na lokalnym rynku właściwym surowca drzewnego pozycję „bezkonkurencyjną”. Natomiast „konkurentami – nabywcami” na danym rynku właściwym są wszystkie podmioty, zamierzające nabyć drewno na danym rynku właściwym (w danym nadleśnictwie lub w niepaństwowych gospodarstwach leśnych, a także od innych zbywców, działających w zasięgu terytorialnym danego nadleśnictwa). Zwraca uwagę, że z „czysto” prawnego punktu widzenia zjawisko konkurencji występuje tylko wówczas, gdy „konkurenci - zbywcy” oferują dobra substytucyjne do zbycia na rynku właściwym w tym samym czasie (konkurencja pomiędzy zbywcami) lub gdy w jednakowym czasie „konkurenci – nabywcy” zmierzają nabyć dobra substytucyjne na danym rynku właściwym (konkurencja pomiędzy nabywcami). Wnikając w definicję ustawową rynków właściwych – wyodrębnianie takich rynków w odniesieniu do surowca drzewnego (przy dążeniu do zachowania „ortodoksyjnej” poprawności metodycznej) powinno być dokonywane na przykład z zastosowaniem statystycznej metody skupień, pozwalającej na tworzenie obszarów funkcjonalnych o homogenicznym charakterze (w tym przypadku homogenicznych pod względem warunków konkurencji przy sprzedaży i zakupie surowca drzewnego). W tym celu należałoby wziąć pod uwagę takie kryteria, dotyczące poszczególnych nadleśnictw, jak: (1) historycznie ukształtowany poziom cen na „substytucyjny” surowiec drzewny, (2) zwyczajową ilość „substytucyjnego” surowca drzewnego oferowanego do sprzedaży w przeliczeniu na jednostkę powierzchni gruntów leśnych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, (3) stopień homogeniczności oferty sprzedaży surowca drzewnego w układzie gatunkowym oraz jakościowo – wymiarowym (nadleśnictwa „heterogeniczne” - oferujące do sprzedaży drewno różnych gatunków oraz różnych klas jakościowo – wymiarowych; nadleśnictwa „homogeniczne” – oferujące do sprzedaży drewno mało zróżnicowane gatunkowo oraz mało zróżnicowane pod względem cech jakościowo – wymiarowych), (4) szczególne walory surowca drzewnego (szczególne walory technologiczne / na przykład ze względu na usłojenie/, udział drewna, wytwarzanego na gruntach porolnych, udział drewna postrzelonego - itd. itp.), (5) zwyczajowa „presja” nabywców na surowiec drzewny (liczba nabywców w przeliczeniu na ofertę sprzedaży), (6) sieć dróg leśnych, stopień terytorialnej koncentracji oferty oraz inne determinanty kosztów transportu oraz logistycznej dostępności rynku, (7) inne kryteria mające znaczenie przy ustalaniu obszarów homogenicznych pod względem warunków konkurencji przy zbywaniu i nabywaniu surowca drzewnego. Wyodrębnianie rynków właściwych surowca drzewnego np. z zastosowaniem metody skupień – prowadziłoby bez wątpienia do wywołania stanu prawnego, upoważniającego do stwierdzenia, że (oto) przy sprzedaży surowca drzewnego zjawisko konkurencji na rynku właściwym odnosi się nie tylko do nabywców, lecz również do zbywców (przede wszystkim do nadleśnictw, operujących na tym samym /tak rozumianym/ rynku właściwym surowca drzewnego). Byłoby poważnym błędem przyjęcie przy kształtowaniu

		systemu sprzedaży drewna w LP rozwiązania, polegającego na różnym czasokresie sprzedaży drewna na poszczególnych rynkach właściwych surowca drzewnego (wyodrębnionych z zastosowanie powyższej, czy każdej innej, drogi metodycznej). Chodzi tu o rozwiązanie, w ramach którego w danym czasie (na przykład przez pierwszą połowę października) nabywcy mogliby kupować na przykład drewno W-Standard- Sosna na rynku właściwym A, a za jakiś czas mogliby nabywać surowiec tej samej grupy handlowej na rynku właściwym właściwych B. Takie rozwiązanie (a próby takie podejmowano w przeszłości) prowadziłyby do skutków, wywołujących element „nerwowości” przy nabywaniu surowca drzewnego. Byłoby bowiem naiwnością oczekiwać, że nabywcy, którym nie odpowiada rynek „A”, będą w warunkach deficytu surowca drzewnego powstrzymywać się od składania ofert zakupu drewna na tym rynku, powodując się świadomością, że niebawem rozpocznie się sprzedaż drewna na W – Standard – Sosna na rynku B, który im odpowiada. Różny czas oferowania przykładowo wymienionego tu drewna W – Standard – Sosna na różnych runkach właściwych jest de facto prostym sposobem na wywołanie sztucznego popytu na surowiec drzewny. Jest działaniem obrażającym ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów. Oznacza to, że utrzymanie zasady jednoczesnego oferowania do sprzedaży np. drewna W – Standard – Sosna na wszystkich lokalnych rynkach właściwych tego drewna jest rozwiązaniem, które powinno być konieczne utrzymywane. Warto przy tym rozważyć rozwiązanie aktualnie obowiązujących zasad sprzedaży drewna o informację na temat grup nadleśnictw o zbliżonych warunkach konkurencji przy sprzedaży drewna danej grupy handlowej. Informacje takie (na przykład o zwyczajowym „parciu” nabywców na drewno w danej grupie nadleśnictw) ułatwiałyby bez wątpienia nabywcom składanie „przemyślnych” ofert zakupowych. Jakkolwiek oferowanie do sprzedaży surowca drzewnego (o substytucyjnym charakterze) jednocześnie na wszystkich rynkach lokalnych surowca drzewnego sprawia, że formalne wyodrębnianie rynków właściwych „wykraczających” poza zasięg terytorialny nadleśnictwa (z uwzględnieniem opisanej tu koncepcji) nie ma praktycznego znaczenia, oraz jakkolwiek przy traktowaniu zasięgu terytorialnego nadleśnictwa jako najbardziej praktycznej jednostki terytorialnej przy wyodrębnianiu rynków właściwych z punktu widzenia kryterium obszarowości sprawia, że formalnie (z prawnego punktu widzenia) nadleśnictwa nie są konkurentami - to byłoby obrazą stanu faktycznego twierdzenie, że zjawisko konkurencji pomiędzy nadleśnictwami nie występuje. Przy jednoczesnym oferowaniu do sprzedaży drewna danej grupy handlowej przez wszystkie nadleśnictwa – nabywcy wybierają przecież między tymi ofertami. A oznacza to, że nadleśnictwa pozostają w relacjach konkurencji, które co najmniej są relacjami konkurencji biernej. Choć informacja o grupach nadleśnictw homogenicznych pod względem warunków konkurencji byłaby istotne dla nabywców przy składaniu przez nich ofert zakupów, to zdecydowanie bardziej cenne powinny być informacje o kształtowaniu się bieżącej sytuacji zaopatrzeniowej w trakcie trwania procedury „obkładanie” oferty sprzedaży ofertami zakupu (o czym dalej).
	„Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym [Art. 6 ust. 1]	Choć Lasy Państwowe jako przedsiębiorca prowadzący Grupę Przedsiębiorstw nie „zajmuje się” sprzedażą drewna, albowiem sprzedaż drewna jest prowadzona przez nadleśnictwa, będące przedsiębiorcami, wchodzącymi w skład Lasów Państwowych jako przedsiębiorcy – to pozostaje poza dyskusją, że Dyrektor Generalny LP, będąc organem kierującym Lasami Państwowymi jako przedsiębiorcą, ma uprawnienie do kształtowania zasad sprzedaży drewna, które w zależności od szczegółowych rozwiązań mogą mieć wpływ na wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w innych sposób konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego (mogą skutkować wyeliminowaniem, ograniczeniem lub naruszeniem w innych sposób konkurencji). Zgodnie z utrwaloną praktyką (zasługująca na utrzymanie, a nawet modyfikację rozszerzającą) zasady sprzedaży drewna w LP są ustalane przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych na drodze porozumienia (uzgodnienia) z izbami gospodarczymi. Choć zgodnie z ww. opracowaniem UOKiK „Prawo Konkurencji. Podstawowe pojęcia” porozumienie między Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych, reprezentującym Lasy Państwowe, a izbami gospodarczymi, nie jest ani porozumieniem horyzontalnym, ani porozumieniem wertykalnym, to przecież z ustawowej definicji porozumienia nie wynika, że porozumieniami są tylko porozumienia wertykalne oraz horyzontalne, a ponadto z przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wynika, że porozumieniami, których celem lub skutkiem, jest eliminacja, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji, nie mogą być porozumienia, jeżeli nie są to porozumienia wertykalne lub horyzontalne. Jeżeli zasady sprzedaży drewna w LP nadal mają być ustalane przez Dyrektora Generalnego LP – to utrzymanie praktyki dochodzenia do tych zasad na drodze porozumienia Lasów Państwowych z izbami gospodarczymi wydaje się nieuchronne. Sprzedaż drewna jest podstawowym źródłem środków pozwalających na realizowanie przez Lasy Państwowe pozaprodukcyjnych funkcji lasu, a poprzez realizowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu – na wytwarzanie (na warunkach nieodpłatnych) nierzeczowych produktów wyjściowych gospodarki leśnej. Oznacza to, że przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna Lasy Państwowe powinny też dążyć do porozumienia się z podmiotami reprezentującymi interesy podmiotów, uprawnionych do korzystania z ww. nierzeczowych produktów wyjściowych gospodarki leśnej (stowarzyszeniami i innymi organizacjami działającymi na rzecz zrównoważonego leśnictwa; z ekologicznymi organizacjami pozarządowymi, „skupiającymi szczególną uwagę” na leśnictwie, reprezentacjami podmiotów, zajmujących się działalnością w zakresie turystyki itp.). Przepis art. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zwalnia spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, (1) niektóre porozumienia zawierane między konkurentami oraz (2) niektóre porozumienia między przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami, jeżeli udział w rynku

		posiadany przez któregokolwiek z nich w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekracza 10%. Ponieważ przepis art. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakłada określony udział podmiotów w rynku – to biorąc pod uwagę, że porozumienia w sprawie zasad sprzedaży drewna między Lasami Państwowymi oraz izbami gospodarczymi po pierwsze nie są porozumieniami pomiędzy konkurentami, a po drugie są to porozumienia między przedsiębiorcami, którzy ze swojej istoty nie mają żadnego udziału w rynku, a tylko poprzez uzgadnianie zasad sprzedaży drewna mogą wpływać na rynek surowca drzewnego, należy dojść do oczywistego wniosku, że art. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie może tu mieć zastosowania. Przepis art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dopuszcza możliwość zawierania porozumień, których celem lub skutkiem może być ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, a nawet do pewnego stopnia wyeliminowanie konkurencji, jeżeli porozumienia te łącznie: (1) przyczyniają się do polepszenia produkcji, dystrybucji dóbr lub do postępu technicznego lub postępu gospodarczego, (2) zapewniają nabywcy dóbr udział w odpowiedniej części korzyści płynących z porozumienia, (3) nie nakładają na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów, (4) nie stwarzają tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów. Decydując się na zawarcie takiego porozumienia – ciężar dowodu, iż porozumienie to spełnia wymagane warunki dla jego dopuszczalności spoczywa zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy na przedsiębiorcy. W praktyce – to głównie na Lasach Państwowych ciążyłby obowiązek przeprowadzenia dowodu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym. Porozumienie, mające za przedmiot uzgodnienie zasad sprzedaży drewna, praktycznie nie może mieć wymiernego wpływu na „polepszenie” produkcji surowca drzewnego. Wytwarzanie surowca drzewnego w toku hodowli, ochrony oraz innego zagospodarowania lasu, a także pozyskiwanie surowca drzewnego, poddawane po oznaczeniu pod względem nabywców obrotowi prawnemu – handlowemu, nie jest pochodną takiego czy innego systemu sprzedaży drewna, lecz jest przede wszystkim skutkiem uwarunkowań o charakterze przyrodniczym. Przepis art. 8 ust. 2 nie precyzuje jednak, w jakim miejscu „drogi” surowca drzewnego od producenta do finalnego konsumenta wyrobu (wytworzonego z wykorzystaniem surowca drzewnego) ma nastąpić (1) „polepszenie” produkcji, (2) postęp techniczny lub (3) gospodarczy, tj. w którym miejscu tej drogi powinny wystąpić zjawiska mogące być uzasadnieniem („usprawiedliwieniem”) dla porozumienia naruszającego konkurencję. Niewątpliwie najbardziej przekonującym i trudnym do podważenia argumentem uzasadniającym porozumienie w sprawie systemu sprzedaży drewna, mogące „spotkać” się z ewentualnym zarzutem naruszenia konkurencji, jest utrwalenie w ramach tego systemu rozwiązań zapobiegających niekorzystnym procesom na rynku surowca drzewnego, skutkujących mianowicie zanikiem na nim mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw przemysłu drzewnego – a więc skutkujących „rugowaniem” z rynku podmiotów należących do grupy jednostek produkcyjnych wypełniających niekwestionowaną przez ekonomistów (także ekonomistów reprezentujących instytucje UE) funkcję „dźwigni rozwoju”, przede wszystkim zaś rozwoju terenów nieurbanizowanych. W obecnym okresie niekorzystnych zmian klimatycznych, argumentem uzasadniającym zawarcie porozumienia w sprawie zasad sprzedaży drewna (porozumienia, mogącego „spotkać” się z ewentualnym zarzutem naruszenia konkurencji) powinno też być teoretycznie przyjęcie (nawet kosztem ew. naruszenia konkurencji) rozwiązań, sprzyjających przedłużeniu czasu „życia” (czasu „magazynowania”) węgla organicznego w produktach, wytworzonych z surowca drzewnego. Rzecz w tym, że „restrykcyjne” przestrzeganie zasady kierowania na dany rynek właściwy surowca drzewnego grup handlowych drewna, prawidłowo zidentyfikowanych pod względem substytucyjności – sprawia, że modyfikowanie systemu sprzedaży drewna pod kątem uzyskania efektu przedłużonego czasu magazynowania węgla w produktach, wytwarzanych z surowca drzewnego, staje się prawie bezprzedmiotowe, albowiem poprzez takie a nie inne rozwiązania w ramach systemu sprzedaży drewna nie zwiększy przecież zainteresowania na przykład zakładów przemysłu tartaczego (<i>czas „życia” węgla w wyrobach tartanych i wyrobach następczych kilkadziesiąt lat</i>) drewnem, przydatnym w przemyśle celulozowym (<i>czas „życia” węgla w wyrobach papierniczych dwa lata</i>), zaś zakładów przemysłu celulozowego nie zachęci się do nabywania drewna o zdecydowanych cechach energetycznych (<i>czas „życia” węgla organicznego w energii cieplnej jako produkcie, wytwarzanym z surowca drzewnego przeznaczonego do spalania – 0 lat</i>). Oczywiście można wyobrazić sobie zawarcie porozumienia w sprawie zasad sprzedaży drewna, zakłócającego konkurencję poprzez wprowadzenie zakazu nabywania drewna przez zakłady energetyczne (zakazu motywowanego chęcią doprowadzenia do postępu technicznego lub/ oraz gospodarczego - będącego bezpośrednią lub pośrednią pochodną przedłużenia czasu „życia” węgla organicznego w wyrobach, wytwarzanych z surowca drzewnego, zużywane obecnie w celach energetycznych). Rzecz jednak w tym, że (w razie zawarcia takiego porozumienia) surowiec drzewny o prawidłowo zidentyfikowanych cechach energetycznych nie będzie nabywany (przynajmniej na obecnym etapie rozwoju gospodarczego) przez zakłady żadnej branży spoza branży energetycznej. Surowiec drzewny ma dużą zmienność właściwości, sprzyjających zaspakajaniu coraz bardziej „elitarnych” i różnicowanych potrzeb technologicznych, zaś nauka o drewnie pozwala na identyfikowanie tychże właściwości. W razie pojawienia się w przyszłości technologii, wytwórczych, opierających się na drewnie o cechach energetycznych (technologii nie polegających wszakże na spalaniu tego drewna) – to w pierwszej kolejności należałoby rozpatrzyć wyodrębnienie z grupy handlowej drewna energetycznego podgrupy handlowej, będącej „odpowiedzią” na zapotrzebowanie podmiotów, zainteresowanych stosowaniem tych nowych technologii (a dopiero w razie braku takiej możliwości – można by rozważać ustalenia zasad sprzedaży surowca drzewnego, naruszających zasady
--	--	---

	konkurencji w celu promocji postępu technicznego – tutaj z wykorzystaniem drewna energetycznego, jednak niepoddawane mu spalaniu, a wykorzystywaniu do wytwarzania wyrobów, dłużej „przechowywujących” węgiel aniżeli drewno taktowane jako opał). A zatem należy dojść do wniosku, że w sytuacjach, w których postęp techniczny (lub gospodarczy) jest przy sprzedaży drewna związany z nowymi „pomysłami” technologicznymi na wykorzystywanie drewna danej grupy handlowej – w pierwszej kolejności należy podejmować próby „profesjonalizacji” podziału surowca drzewnego na takie grupy (poprzez wyodrębnianie nowych grup z grup istniejących), a dopiero z braku takiej możliwości można rozważać porozumiewanie się co do zasad, naruszających zasady konkurencji w imię postępu technicznego lub gospodarczego. Warunki, jakie muszą być spełnione, aby można było dowodzić zasadności porozumienia, naruszającego konkurencję - dotyczą nie tylko kwestii, o których była mowa powyżej (polepszenia produkcji, dystrybucji dóbr lub doprowadzanie na drodze takich porozumień do postępu technicznego lub postępu gospodarczego), albowiem porozumienie takie powinno jednocześnie zapewniać nabywcy dóbr udział w odpowiedniej części korzyści płynących z porozumienia, nie nakładać na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia celów porozumienia, jak również nie stwarzać tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów. Jest oczywiste, że w odniesieniu do systemu sprzedaży drewna spełnienie tych warunków najprościej osiągnąć poprzez stworzenie możliwości i doprowadzenie do udziału w porozumieniu ogółu podmiotów, będących aktualnymi oraz potencjalnymi nabywcami surowca drzewnego w Lasach Państwowych . Szacunkowo można przyjąć, że obecnie stałymi kooperantami Lasów Państwowych przy zakupie surowca drzewnego jest około 8 tys. podmiotów. Nie wszystkie te podmioty są zrzeszone w izbach gospodarczych. Dlatego warto powrócić do rozwiązań, obowiązujących w roku 2007, przewidujących możliwość i „zachęcających” do tworzenia stowarzyszeń zwykłych lub zawierania aktów cywilnoprawnych między (nawet nielicznymi) podmiotami przemysłu drzewnego, niezrzeszonymi w organizacjach samorządu gospodarczego – celem zapewnienia sobie możliwości udziału w pracach nad systemem sprzedaży drewna w LP. Urzeczywistnienie koncepcji powszechnego charakteru porozumień w sprawie zasad sprzedaży drewna wymaga niewątpliwie uwzględnienia okoliczności, że potencjalnymi nabywcami surowca drzewnego, oferowanego do sprzedaży przez Lasy Państwowe, są podmioty, działające za granicą (zrzeszone w zagranicznych organizacjach samorządu terytorialnego lub niekorzystające z możliwości takiego zrzeszania się), jak również podmioty krajowe i zagraniczne dopiero planujące rozpoczęcie działalności, obejmującej zakup surowca drzewnego. Dlatego niezbędne jest uzupełnienie ww. rozwiązań, obowiązujących w roku 2008, o kolportaż komunikatów w polskich i zagranicznych oraz międzynarodowych mediach branżowych jako formy blankietowego zaproszenia tych potencjalnych nabywców drewna w LP do udziału w procesie porozumiewania się w sprawie zasad jego sprzedaży. W tym miejscu należy z mocą podkreślić, że łatwowiernością byłoby przyjęcie z góry założenia, że efekt powszechności udziału w pracach nad porozumieniami w sprawie zasad sprzedaży drewna będzie możliwy w pełni do uzyskiwania , a nawet po osiągnięciu takiego efektu – łatwowiernością byłoby zakładanie, że będzie możliwe dochodzenie do pełnej i sformalizowanej zgody co do szczegółowych rozwiązań dotyczących ww. zasad. Raczej należy przyjmować, a nawet dążyć do tego, aby bezpośrednie lub odbywające się za pośrednictwem środków komunikacji internetowej spotkania uczestników procesu porozumiewania się w sprawie zasad sprzedaży drewna były de facto rejestrowanymi recenzjami propozycji Lasów Państwowych w jej kolejnych modyfikacjach. Oznacza to, że za osiągnięcie porozumienia w sprawie zasad sprzedaży drewna w LP uznawać należałoby doprowadzenie do stanu prawnego i faktycznego, charakteryzującego się najwyższym stopniem aprobaty dla finalnej propozycji Lasów Państwowych – zwłaszcza że zgodnie z linią orzecznictwa sądów administracyjnych (zob. zał. 3) każdy podmiot niezadowolony z zasad sprzedaży drewna ma możliwość dochodzenia swoich roszczeń na drodze postępowania przed sądami gospodarczymi, a nadto przysługuje mu prawo skargi do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wszystko to, co podniesiono powyżej, nie oznacza oczywiście, iż przy porozumiewaniu się co do systemu sprzedaży drewna w LP - z góry trzeba zakładać, że zawarcie porozumienia (czy ustalenia zasad sprzedaży drewna pomimo braku pełnego porozumienia) nie jest możliwe bez elementu naruszenia konkurencji. Wręcz odwrotnie – analiza prawna, zawarta w niniejszym zestawieniu tabelarycznym, służy wypracowaniu rozwiązań systemowych, które po wyczerpaniu drogi dojścia do porozumienia, będą skutkować systemem sprzedaży drewna niezakłócającym konkurencji. Innymi słowy należy przyjąć, że jest możliwy system sprzedaży drewna, ustalony w następstwie mniej lub bardziej pełnego porozumienia się zainteresowanych stron, nienaruszający konkurencji – przy czym już przy kształtowaniu takiego systemu Lasy Państwowe powinny być z ostrożności przygotowane analitycznie do przeprowadzenia dowodu, że zawarte porozumienie w sprawie zasad sprzedaży drewna było dopuszczalne, choćby stawiać mu zarzut naruszenia konkurencji – albowiem wypełnia w sposób wystarczający hipotezę art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Należy zatem dążyć do kształtowania systemu sprzedaży drewna w LP, który (1) zapewnia postęp gospodarczy, (2) równoważy korzyści zbywców, nabywców surowca drzewnego oraz innych beneficjentów świadczeń, dostarczanych przez LP, (3) nie nakłada na zainteresowanych przedsiębiorców nadmiernych ograniczeń i ciężarów (4) nie stwarza tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym.
„Zakazane są porozumienia, których celem	Przepisu art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji nie należy rozumieć w ten sposób, że niedozwolone są wszelkie porozumienia, których

	lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na (...) ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów” [Art. 6 ust. 1 pkt.1]	przedmiotem jest bezpośrednie lub pośrednie ustalenie cen i innych warunków zakupów lub sprzedaży dóbr. Przy takim rozumieniu analizowanego przepisu wszelkie porozumienia, w tym porozumienia, dotyczące zasad sprzedaży drewna, byłyby po prostu zakazane. Chodzi zatem o to, aby nie porozumiewać się co do cen oraz innych warunków zakupu lub sprzedaży dóbr w sposób, naruszający konkurencję. W odniesieniu do zasad sprzedaży drewna w LP szczególnie istotne jest, aby porozumienia między Lasami Państwowymi oraz związkami przedsiębiorców przemysłu drzewnego nie naruszały konkurencji (przy czym chodzi tu o te części porozumień, które dotyczą cen sprzedaży drewna). Z punktu widzenia ochrony konkurencji i konsumentów (z punktu widzenia cen nieuczciwych) – należy m.in. wyróżniać: ceny sugerowane, ceny minimalne, ceny maksymalne, ceny sztywne, ceny nadmiernie wygórowane oraz ceny rażąco niskie. Według Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w obrocie dobrami (bez zarzutu naruszenia lub możliwego naruszenia konkurencji) dozwolone są ceny sugerowane oraz ceny maksymalne – pod warunkiem że nie wyczerpują one znamion ceny sztywnej. Ceny minimalne, ceny sztywne, ceny nadmiernie wygórowane oraz ceny rażąco niskie zasługują co do generalnej zasady na uznanie za ceny nieuczciwe. Należy przy tym zauważyć, że k.c. w określonych stanach prawnych dopuszcza stosowanie cen sztywnych oraz minimalnych (obok cen maksymalnych oraz cen wynikowych), chociaż według niektórych opinii jest to obecnie możliwość bardziej teoretyczna aniżeli praktyczna (o czym bardziej szczegółowo w dalszej części niniejszego zestawienia tabelarycznego). Z kolei ustawa o cenach (o czym bardziej szczegółowo również w dalszej części niniejszego zestawienia tabelarycznego) – pozwala na podział cen na ceny urzędowe oraz ceny uzgadniane między stronami zawieranej umowy. Nie ulega wątpliwości, że (obok poprawnego podziału rynków surowca drzewnego na rynki właściwe) w uzgodnieniach pomiędzy Lasami Państwowymi a związkami przedsiębiorców przemysłu drzewnego (izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego) w sprawie systemu sprzedaży drewna w LP - kluczową kwestią jest porozumienie się co do takich zasad ustalania cen na surowiec drzewny, którym trudno byłoby postawić zarzut, iż w ich realizacji (w realizacji tych zasad) ceny na surowiec drzewny są cenami minimalnymi i to cenami minimalnymi „uszywnionymi”. Jak to będzie w dalszej części niniejszego opracowania rozwinięte – w porozumiewaniu się co do systemu sprzedaży drewna w LP nie da się utrzymać dotychczasowej praktyki, polegającej na ustalaniu ceny wyjściowych jako cen minimalnych. UOKiK bowiem (powtórzmy) stoi na jednoznacznym stanowisku, że posługiwanie się cenami minimalnymi jest postępowaniem mogącym prowadzić do naruszania konkurencji. Oznacza to (zob. rozwinięcie tezy w dalszej części niniejszego opracowania), że jeżeli system sprzedaży drewna w LP ma dalej zasadzać się na „obkładaniu” ofertami zakupowymi ofert sprzedaży drewna, wystawianych przez nadleśnictwa – to ceny wyjściowe, ustalone przez nadleśniczych, muszą mieć charakter cen proponowanych (przy cenach proponowanych oferty zakupowe mogą opiewać zarówno na ceny niższe od cen proponowanych, jak i na ceny wyższe od tych cen). Biorąc ponadto pod uwagę opisane już w niniejszym opracowaniu zjawisko systemowej nierównowagi pomiędzy stroną podażową a stroną popytową przy sprzedaży drewna w LP - w celu uniknięcia efektu „wyniszczającego” rynek surowca drzewnego nieracjonalnego licytowania cen drewna w górę (co – powtórzmy – należy ocenić negatywnie także z punktu widzenia długofalowego interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe), w ramach podstawowego trybu sprzedaży nieuchronne wydaje się przywrócenie instytucji cen maksymalnych jako cen funkcjonujących „obok” cen proponowanych – o czym bardziej szczegółowo w dalszej części niniejszego opracowania. Propozycja rozwiązania zagadnienia cen sprzedaży drewna w docelowej wersji zasad jego sprzedaży przez Lasy Państwowe zawarto w dalszej części niniejszego opracowania
	„Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na (...) ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji lub zbytu oraz postępu technicznego lub inwestycji” [Art. 6 ust. 1 pkt.2]	Jak to już podniesiono w szczegółowym wywodzie w ramach dotychczasowej treści niniejszego opracowania – surowiec drzewny, wytwarzany w ramach gospodarki leśnej stanowi pochodną uwarunkowań przyrodniczych oraz zasad prawidłowej gospodarki leśnej. Ilość surowca drzewnego, możliwa do pozyskania w danym nadleśnictwie w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu wynika z ustaleń tegoż planu, z tym że w odniesieniu do użytkowania przedrębego – plan urządzenia lasu koncentruje się na wartości pola powierzchni wydzieleń leśnych, które w okresie obowiązywania planu powinny być objęte działaniami pielęgnacyjnymi, w tym czyszczeniami późnymi (jeżeli przynoszą one użytki główne), a także trzebieżami (wczesnymi oraz późnymi). Szczegółowa lokalizacja geograficzna użytkowania przedrębego oraz ilość drewna do pozyskania w trakcie tego użytkowania jest przede wszystkim pochodną potrzeb hodowlanych lasu. Zgodnie jednak z art. 18 ust. 4 pkt. 3) ustawy o lasach – plan urządzenia lasu powinien w szczególności określać miąższość drewna, która w danym nadleśnictwie jest możliwa do pozyskania łącznie jako użytki główne rębne i przedrębne (etat miąższości użytków głównych). Jeżeli zatem w danym nadleśnictwie w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu zajdzie (w ramach użytkowania przedrębego) potrzeba hodowlana pozyskania surowca drzewnego w ilościach znaczenie przekraczających zwyczajowy jego poziom (w przeliczeniu na jednostkę pola powierzchni lasu, poddawanego czyszczeniom lub trzebieżom) – stosownemu ograniczeniu powinien podlegać poziom użytkowania rębego (aby w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu ilość drewna faktycznie pozyskanego odpowiadała etatowi miąższości użytków głównych). Tak więc w trakcie wykonywania planu urządzenia lasu ilość surowca drzewnego, wytwarzanego przez dane nadleśnictwo, nie może podlegać (na przykład na drodze porozumienia z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego) ani ograniczaniu ani zwiększaniu. W ramach - rozpoczętych w roku 2012 - prac nad zmianą ustawy o lasach postuluje się odstąpienie od określania w planie urządzenia lasu etatu miąższości użytków głównych

		(rębnych oraz przedrębnych). Moc wiążącą miałyby etat miąższości użytków rębnych. Etat miąższości użytków przedrębnych byłby etatem wynikowym (pole powierzchni drzewostanów, faktycznie wymagających pielęgnacji x ilość drewna do pozyskania z jednostki tego pola, wynikająca z faktycznych potrzeb hodowlanych). Jeżeli zamysł ten zostanie urzeczywistniony – to w dalszym ciągu prawdziwa będzie teza, iż na drodze porozumienia się z izbami gospodarczymi nie ma żadnej możliwości ograniczania oraz zwiększania pozyskania surowca drzewnego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu w poszczególnych nadleśnictwach. Odrębnym zagadnieniem jest różnicowanie rozmiaru pozyskania drewna w danym roku gospodarczym. Co prawda zasady prawidłowej gospodarki leśnej nakazują równomierne realizowanie etatu miąższości użytków głównych (przeciętny rozmiar pozyskania drewna w danym nadleśnictwie = etat miąższości użytków głównych/ O, gdzie O – długość okresu obowiązywania planu urządzenia lasu / zwykle dziesięć lat/) – to jednak dopuszczalne są odstępstwa od tej zasady, wynikające z uwarunkowań przyrodniczych (np. z potrzeby porządkowania stanu sanitarnego lasu, pogorszonego w następstwie oddziaływania czynników biotycznych oraz abiotycznych), jak również z przyczyn ekonomicznych (okresy dekonjunktury oraz konjunktury na rynku produktów, wytwarzanych z surowca drzewnego). Przepis art. 6 ust. 1 pkt. 2) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazuje naruszania konkurencji nie tylko poprzez ograniczanie oraz kontrolowanie produkcji (tutaj poprzez nieuzasadnione ograniczanie oraz kontrolowanie ilości surowca drzewnego „kierowanego” do sprzedaży w skali danego roku gospodarczego), lecz także poprzez ograniczanie lub kontrolowanie postępu technicznego, jak również poprzez ograniczanie lub kontrolowanie inwestycji. Jak wiadomo pojęcie postępu technicznego jest synonimem procesów rozwojowych, dotyczących technologii, w tym techniki. Przejawem postępu technicznego jest wprowadzenie do procesu wytwarzania dóbr - nowych rozwiązań technologicznych, w tym nowych maszyn, urządzeń i narzędzi, a także doskonalenie wykorzystania istniejących zasobów ekonomicznych, w tym zasobów pracy, w procesie wytwarzania dóbr. Jeżeli postęp techniczny następuje na bazie istniejących zasobów ekonomicznych (jeżeli następuje w następstwie lepszego gospodarowania zasobami ekonomicznymi, w tym zasobami pracy), mówimy o postępie egzogenicznym. Choć „pomysłowość” ludzka nie zna granic, to doprawdy trudno wyobrazić sobie ograniczania i kontrolowania na drodze takich a nie innych zasad sprzedaży surowca drzewnego postępu technicznego o charakterze „czysto” egzogenicznym (tj. postępu technicznego dokonującego się w oparciu o niezmienione zasoby ekonomiczne, w tym w oparciu o niezmieniony strumień surowca drzewnego – z punktu widzenia jego ilości oraz struktury gatunkowej i jakościowo – wymiarowej). Stosunkowo większe prawdopodobieństwo ograniczania oraz kontrolowania postępu technicznego na drodze stanowienia zasad sprzedaży drewna wiąże się niewątpliwie z postępowaniem technicznym o charakterze endogenicznym. Postęp techniczny o charakterze endogenicznym ma miejsce wówczas, gdy wiąże się ze zwiększaniem wydajności pracy poprzez zmiany techniczne w procesie technologicznym oraz poprzez „przyływ” nowych („bardziej doskonałych”) zasobów pracy. Postęp techniczny o charakterze endogenicznym zawsze zatem jest skojarzony z procesem inwestycyjnym (z procesem wymiany lub uzupełniania technologicznego procesu wytwórczego w nowe maszyny, urządzenia, inne ruchomości lub nieruchomości, a także w nowe („lepiej przygotowane”) zasoby pracy. W procesie wytwórczym, związanym z wykorzystywaniem surowca drzewnego, zaistnienie postępu technicznego endogenicznego nie musi wiązać się ze zmianą zapotrzebowania na dotychczasową ilość oraz strukturę gatunkową i jakościowo – wymiarową drewna. Jest to postęp techniczny motywowany uzyskaniem lepszej pozycji rynkowej, związanej ze zwiększoną wydajnością pracy (możliwość sprzedaży wyrobów po niższych cenach, możliwość nabywania surowca drzewnego po cenach wyższych niż ceny oferowane przez konkurentów). Trudno wyobrazić sobie ograniczanie oraz kontrolowanie postępu technicznego o charakterze endogenicznym na drodze stanowienia takich a nie innych zasad sprzedaży surowca drzewnego – jeżeli postęp ten nie skutkuje zmianą zapotrzebowania na dotychczasową ilość oraz strukturę gatunkową oraz jakościową i wymiarową surowca drzewnego. Można oczywiście rozważać, czy za czynnik ograniczający nie tyle postęp techniczny, co możliwość pełnego korzystania ze zrealizowanego postępu technicznego, nie należałoby uznać rozwiązania, polegającego na wprowadzeniu zasady ceny maksymalnej. W „sukurs” przychodzi tu jednak oficjalne stanowisko UOKiK, iż instrument ceny maksymalnej nie może być traktowany jako narzędzie, którego użycie prowadzi do zakłócenia konkurencji. Często jednak postęp techniczny o charakterze endogenicznym skutkuje pojawieniem się zapotrzebowania na surowiec drzewny w ogóle lub pojawieniem się zapotrzebowania na określoną ilość surowca drzewnego o danej strukturze gatunkowej oraz jakościowo i wymiarowej, dotychczas nie występującego po stronie danego podmiotu. Przejawem postępu technicznego o charakterze endogenicznym, związanym z pojawianiem się zapotrzebowania na surowiec drzewny w ogóle, jest zmiana procesów wytwórczych, dokonana swego czasu przez przedsiębiorstwa energetyczne, polegająca na uzupełnieniu paliwa tradycyjnego paliwem w postaci surowca drzewnego. Niewątpliwie doszłoby do naruszenia konkurencji poprzez ograniczanie oraz kontrolowanie postępu technicznego, gdyby do systemu sprzedaży drewna, w wykonaniu postulatów izb gospodarczych przemysłu drzewnego, został wprowadzony zakaz nabywania (w charakterze paliwa nie powodującego trwałego wzrostu koncentracji dwutlenku węgla w atmosferze) surowca drzewnego przez elektrociepłownie oraz elektrownie.
--	--	---

		Obecnie sprawa ta jest bezprzedmiotowa, bowiem w dniu 18 października 2012 r. zostało wydane rozporządzenie Ministra Gospodarki (Dz. U. 2012, nr 0, poz. 1229), w którym wykreowano definicję drewna pełnowartościowego, zgodnie z którą jest nim (1) drewno spełniające wymagania jakościowe określone w normach określających wymagania i badania dla drewna wielkowymiarowego liściastego, drewna wielkowymiarowego iglastego oraz drewna średniowymiarowego dla grup oznaczonych jako S1, S2 i S3 oraz (2) materiał drzewny powstały w wyniku procesu celowego rozdrobnienia tego drewna. Na mocy przedmiotowego rozporządzenia przedsiębiorstwa energetyczne, do których adresowane jest ww. rozporządzenie - używając drewna pełnowartościowego jako paliwa, nie mogą go traktować jako źródła energii odnawialnej, co z praktycznego punktu widzenia sprawia, że nie mają obecnie wystarczającej motywacji ekonomicznej oraz technologicznej do jego nabywania. Rozporządzenie to nie wprowadziło zatem zakazu nabywania przez przedsiębiorstwa energetyczne pełnowartościowego surowca drzewnego celem jego spalania, lecz pozbawiło te przedsiębiorstwa możliwości uzyskiwania korzyści wtórnych z tzw. współspalania. Praktyczne wyeliminowanie drewna pełnowartościowego, jako atrakcyjnego ekonomicznie dla przedsiębiorstw energetycznych źródła energii odnawialnej, nie oznacza oczywiście, że w ramach, omówionej już w niniejszym zestawieniu, „profesjonalizacji” podziału surowca drzewnego na grupy handlowe – Lasy Państwowe nie powinny dążyć do wyodrębnienia drewna stricte energetycznego (obejmującego np. drobnicę oraz niepełnowartościowe drewno wielkowymiarowe oraz średniowymiarowe, w tym drewno pokłeskowe, którego zagospodarowanie przez LP prawie zawsze napotyka na określone trudności). Postęp techniczny o charakterze endogenicznym to także dywersyfikacja procesu wytwórczego, która (w związku z zagadnieniem systemu sprzedaży surowca drzewnego) może przebiegać według różnych scenariuszy : 1) podmiot, zajmujący się dotychczas przecieraniem drewna tartaczego, podejmuje decyzję o rozpoczęciu działalności wytwórczej z wykorzystaniem drewna średniowymiarowego (przykład postępu technicznego endogenicznego, związanego z dywersyfikacją procesu wytwórczego, skutkującego pojawieniem się ze strony podmiotu przemysłu drzewnego zapotrzebowania na określoną ilość surowca drzewnego o określonej strukturze jakościowej i wymiarowej, dotychczas nie nabywanego przez ten podmiot na rynku surowca drzewnego), 2) podmiot zajmujący się dotąd na przykład usługami leśnymi (lub każdą inną działalnością wytwórczą, choćby w ogóle niekojarzącą się z leśnictwem) , podejmuje decyzję o dodatkowym rozpoczęciu działalności w zakresie pierwiastkowego przerobu drewna, tj. w zakresie przecierania drewna (przykład postępu technicznego endogenicznego, związanego z dywersyfikacją procesu wytwórczego, skutkującego pojawieniem się ze strony podmiotu prowadzącego działalność poza przemysłem drzewnym zapotrzebowania na określoną ilość surowca drzewnego o określonej strukturze jakościowej i wymiarowej). Realizacja przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, skutkująca pojawieniem się zapotrzebowania na surowiec drzewny (lub pojawieniem się zwiększonego zapotrzebowania na surowiec drzewny) nie zawsze musi być identyfikowana jako realizacja postępu technicznego. Chodzi tu na przykład: 1) o przypadek zakładu prowadzącego działalność na przykład na bazie grupy handlowej W – Standard – Sosna, który to zakład, decydując się na zainstalowanie nowych maszyn i urządzeń, nosi się z zamiarem zwiększenia dotychczasowego zwyczajowego poziomu zakupu drewna ww. grupy handlowej (tj. grupy W – Standard – Sosna), 2) o przypadek podmiotów prawnych, które podejmują decyzję o rozpoczęciu od podstaw działalności gospodarczej (przy czym jest to działalność, którą zamierzają te podmioty prowadzić na bazie surowca drzewnego, nabywanego w gospodarstwach leśnych). Powyższe przykłady oznaczają realizację procesów inwestycyjnych nie wiążących się z urzeczywistnianiem postępu technicznego (w ortodoksyjnym jego rozumieniu). Rynek surowca drzewnego jest rynkiem stygmatyzowanym utartymi zwyczajami kupieckimi oraz rynkiem systemowego niedoboru drewna (systemową nierównowagą strony podażowej i popytowej, o czym była już mowa). Przy stałej podaży surowca drzewnego, urzeczywistnianie postępu technicznego o charakterze endogenicznym (poza nielicznymi, wyżej opisanymi, przypadkami) oraz realizacja ww. procesów inwestycyjnych, (nie wiążących się z dokonywaniem postępu technicznego sensu stricto) – w sposób oczywisty, w następstwie pogłębienia się ww. systemowej nierównowagi strony podażowej i popytowej, musi wiązać się z naruszeniem ww. utartych zwyczajów kupieckich (łącznie z opcją utraty lub ograniczenia dotychczasowego poziomu zakupów przez stałych kontrahentów LP), chyba że jest możliwość przekonywującego wykazania, że do ów postęp techniczny oraz realizacja inwestycji powinna mieć miejsce z wykorzystaniem odrębnych rynków właściwych surowca drzewnego.
--	--	--

	W toku porozumiewania się co do kolejnych wersji zasad sprzedaży drewna w LP - samorząd gospodarczy przemysłu drzewnego nieustannie podnosi, że Lasy Państwowe kierują corocznie na rynek surowca drzewnego wyraźnie mniejszą ilość drewna, aniżeli byłoby to możliwe (także w świetle zasad prawidłowej gospodarki leśnej). Nie jest to oczywiście zarzut mający swoje uzasadnienie. Średnioroczna ilość drewna kierowana przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych do sprzedaży wynika z etatu miąższości użytków głównych. Etat miąższości użytków głównych jest podstawową wielkością określaną w planie urządzenia lasu. Plan urządzenia lasu z jednej strony jest dobrem prawnym, wytwarzanym w ramach działalności w zakresie gospodarki leśnej w nadleśnictwie, a następnie „zużywanym” w toku dalszych działań w zakresie gospodarki leśnej. Z drugiej jednak strony jest dokumentem urzędowym, odgrywającym rolę innego instrumentu realizacji polityki rozwoju na poziomie nadleśnictwa. Plan urządzenia lasu jest projektowany przez wyspecjalizowanej jednostki wykonawstwa urzędzeniowego oraz (jako inny instrument polityki rozwoju) podlega zatwierdzeniu przez Ministra Środowiska w drodze decyzji administracyjnej. Wartość etatu miąższości użytków głównych jest zatem niezależna od woli Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, a tym bardziej od woli poszczególnych nadleśniczych. Wydaje się, że wobec nieustannego artykułowania w niektórych kręgach opiniodawczych oraz opiniotwórczych tezy, że w toku urządzenia lasu dochodzi do systemowego zaniżania wartości etatu miąższości użytków głównych (ze względu na błędne procedury metodyczne temu służące) – Lasy Państwowe powinny rozważyć zlecenie pogłębionej i w pełni niezależnej ekspertyzy o charakterze pracy naukowo – badawczej, której przedmiotem byłoby udzielenie rzetelnej odpowiedzi na pytanie, czy istotnie przyjęta w instrukcji zarządzania lasu procedura obliczania etatu miąższości użytków głównych w poszczególnych nadleśnictwach jest prawidłowa i nie wymaga modernizacji. W tym miejscu (także w kontekście stworzenia zabezpieczeń prawnych przed ewentualnym zarzutem pod adresem LP stosowania praktyk naruszających konkurencję poprzez kreowanie procedur metodycznych rzekomo zaniżających etat miąższości użytków głównych) nie sposób nie podnieść, że utarta praktyka, zgodnie z którą instrukcja zarządzania lasu jest wprowadzania w życie wyłącznie na drodze zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, nie jest w pełni poprawna. Jak to bowiem podniesiono powyżej – plan urządzenia lasu ma „dwoistą naturę”. Ponieważ jest to m.in. inny instrument, służący realizacji polityki rozwoju, instrukcja zarządzania lasu powinna podlegać akceptacji nadzorczej ze strony Ministra Środowiska jako organu zatwierdzającego plan w drodze decyzji administracyjnej (co niestety nie ma miejsca). Niezależnie od powyższego – nie ulega wątpliwości, że zatwierdzenie przez Ministra Środowiska w drodze decyzji administracyjnej planu urządzenia lasu obejmuje również zatwierdzenie etatu miąższości użytków głównych, a pośrednio oznacza uznanie procedur metodycznych, stosowanych przez LP przy określaniu tego etatu. Po zatwierdzeniu przez Ministra Środowiska etatu miąższości użytków głównych w poszczególnych nadleśnictwach, rozważania na temat naruszania przez LP konkurencji poprzez ograniczanie średniorocznej (przeciętnej dla okresu obowiązywania planu urządzenia lasu) „produkcji” surowca drzewnego, są oczywiście bezprzedmiotowe – chyba że praktyką Lasów Państwowych byłoby systemowe i permanentne zaniżanie wykonywania etatu miąższości użytków głównych w nadleśnictwach (co oczywiście nie jest zgodne ze stanem faktycznym). Odrębnym zagadnieniem jest oczywiście możliwość naruszania konkurencji poprzez nieuczciwe „sterowanie” przez Lasy Państwowe rozmiarem pozyskania drewna w poszczególnych latach kalendarzowych. W dalszej części niniejszego opracowania (zob. rozdział: „Wizja systemu sprzedaży drewna (...) Ustalenie rozmiaru pozyskania drewna w danym roku gospodarczym”) opisano w szczegółach koncepcję porozumiewania się co do zasad sprzedaży drewna – z uwzględnieniem obiektywnych algorytmów zwiększania rozmiaru rocznego pozyskania drewna (np. w latach koniunktury na rynkach produktów, wytwarzanych z wykorzystaniem surowca drzewnego), oraz zmniejszania tegoż rozmiaru (np. w latach dekonunktury). W ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów – na równi z naruszaniem konkurencji poprzez porozumiewanie się w sprawie nieuzasadnionego ograniczania produkcji (lub zbytu) potraktowano naruszanie konkurencji poprzez porozumiewanie się co do ograniczania lub kontrolowania postępu technicznego lub inwestycji. W dalszej części niniejszego opracowania (zob. rozdział „Wizja systemu sprzedaży drewna (...) O bezwzględnej konieczności utrzymania wielu rynków właściwych w Polsce) zaproponowano rozwiązanie, które zapewniłoby w ramach systemu sprzedaży drewna w LP, możliwość realizowania postępu technicznego oraz inwestycji w przemysł drzewnym (bez niekorzystnych z punktu widzenia interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez LP) perturbacji i poważnych zakłóceń na rynku surowca drzewnego (związanych z systemową nierównowagą strony podażowej i popytowej na tym rynku). Rozwiązanie to przewiduje wyodrębnianie rynku właściwego surowca drzewnego, oferującego do sprzedaży surowiec drzewny w ilości, odpowiadającej średniorocznemu przyrostowi wartości 1/10 sumy etatów miąższości użytków głównych w Lasach Państwowych.
„Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie,	Z brzmienia przepisu art. 6 ust. 1 pkt. 3 ustawy o ochronie konkurencji wynika, że niedozwolone jest porozumiewanie się co do podziału nie jakichkolwiek rynków zbytu lub zakupu, lecz rynków zbytu lub zakupu, będących rynkami właściwymi. Jeżeli zatem prawidłowo wyodrębnić rynki

	ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na (...) podziale rynków zbytu lub zakupu” [Art. 6 ust. 1 pkt.3]	właściwe surowca drzewnego, to na mocy art. 6 ust. 1 pkt. 3 niedozwolone są porozumienia, skutkujące podziałem tych rynków. Według poglądów UOKiK podział rynku właściwego ma miejsce wówczas, gdy zawierane jest porozumienie, skutkujące np. (1) podziałem terytorium, na którym mają prowadzić działalność wytwórcy dóbr, (2) podziałem produktów, których wytwarzaniem mają zajmować się poszczególni wytwórcy oraz (3) podziałem kontrahentów, na rzecz których mają być zbywane wytwarzane dobra. Jeżeli zgodnie ze stanem prawnym oraz faktycznym przyjąć, że surowiec drzewny jest wytwarzany przez nadleśnictwa, to doprawdy trudno wyobrazić sobie porozumienie co do zasad sprzedaży drewna, któremu można by postawić zarzut naruszenia konkurencji poprzez podział rynku właściwego. W grę oczywiście nie może wchodzić podział terytorium rynku właściwego. Każde nadleśnictwo jest obowiązane wytwarzać surowiec drzewny w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa i tak też się dzieje. Podział terytorium Rzeczypospolitej na części, w ramach których poszczególne nadleśnictwa wytwarzają surowiec drzewny, jest podziałem naturalnym (w żadnym razie nie może być przedmiotem porozumienia się Lasów Państwowych ze związkami przedsiębiorców przemysłu drzewnego). W grę nie wchodzi również podział rynku właściwego pod względem produktów, wytwarzaniem których mają zajmować się poszczególne nadleśnictwa. Każde nadleśnictwo jest obowiązane prowadzić gospodarkę leśną według zasad, czerpiących swoje źródło z uwarunkowań przyrodniczych. Niewyobrażalne jest porozumienie się co do zasad sprzedaży drewna, skutkujące tym, że nadleśnictwo X będzie zajmować się wytwarzaniem surowca tartaczego, zaś nadleśnictwo Y – wytwarzaniem papierówki. To, jaki jest wynikowo „profil produkcji” jest pochodną uwarunkowań przyrodniczych oraz zasad prawidłowej gospodarki leśnej, a nie porozumienia się co do tego, jaki „asortyment” surowca drzewnego będzie wytwarzany w tym czy innym nadleśnictwie. Jeżeli przyjąć, że z geograficznego punktu widzenia rynkiem właściwym surowca drzewnego jest rynek pokrywający się z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa – to również podział tego rynku, polegający na podziale kontrahentów nie wchodzi w grę. Można oczywiście porozumieć się co do tego, że na tak rozumianym rynku nie będą mogli dokonywać zakupów surowca drzewnego podmioty A, B i C, choć są one do tego uprawnione (ze względu na charakter /specyfikę/ danego rynku właściwego). Ale taka praktyka nie polegałaby na podziale rynku właściwego, związanego z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa, lecz na naruszeniu konkurencji poprzez pozbawienie niektórych podmiotów prawa do zakupu surowca drzewnego na tymże rynku (naruszenie konkurencji poprzez ograniczanie dostępu do rynku lub eliminowanie z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem). Jeżeli przyjąć rozszerzająco, że z geograficznego punktu widzenia rynkiem właściwym surowca drzewnego jest zgrupowanie, homogenicznych pod względem warunków konkurencji, zasięgów terytorialnych określonej liczby nadleśnictw, to podział tak rozumianego rynku właściwego poprzez podział kontrahentów istotnie może wchodzić w grę. Jest to oczywiście możliwość wyłącznie teoretyczna – albowiem od roku 2007 we wszystkich dotychczasowych wariantach systemu sprzedaży drewna „nie przydzielano” kontrahentów do poszczególnych nadleśnictw. Kontrahentom nadawano uprawnienie do wyboru nadleśnictwa, w którym chcą dokonać zakupu surowca drzewnego.
	„Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na (...) stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednostajnych warunków umów, stwarzającym tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji” [Art. 6 ust. 1 pkt.4]	Przepis art. 6 ust. 1 pkt. 4 wprowadza zakaz zawierania porozumień, których celem lub skutkiem jest stosowanie w podobnych umowach z osobami trzecimi (1) uciążliwych warunków umownych lub (2) niejednostajnych warunków umownych. Ponieważ w analizowanym przepisie jest mowa o osobach trzecich, jest raczej oczywiste, że chodzi o podmioty, nie uczestniczące w zakazanych porozumieniach. Jeżeli osoby trzecie, o których jest mowa w ww. przepisie, mogłyby być w zamyśle prawodawcy uczestnikami porozumienia, godząc się dobrowolnie w tym porozumieniu na określone warunki umowne – trudno byłoby później podnosić okoliczność, że są to dla tych osób warunki uciążliwe lub niejednostajne (skoro na takie a nie inne warunki w porozumieniu osoby te dobrowolnie przystały). Uciążliwość warunków umownych oraz niejednostajność warunków umownych ma charakter względny. Poziomem odniesienia powinna być uciążliwość oraz inne warunki umowne, utrwalane w umowach, zawieranych (w <i>wykonaniu zaistniałych porozumień</i>) z innymi podmiotami aniżeli wyżej wymienione osoby trzecie. Wydaje się, że prawodawcy chodziło po prostu o wprowadzenie zakazu zawierania porozumień, których celem lub skutkiem jest różnicowanie podmiotów, będących stronami podobnych umów, pod względem uciążliwości i innych warunków, utrwalanych w tych umowach. Zwraca jednak uwagę, że prawodawca nie wprowadził bezwzględnego zakazu doprowadzania do ww. różnicowania podmiotów. Za zakazane należy uznać porozumienia, których skutkiem jest różnicowanie podmiotów pod względem uciążliwości oraz innych warunkach umownych, utrwalanych w podobnych umowach – jeżeli niejednostajność warunków umownych oraz zróżnicowanie uciążliwości warunków umownych wywołuje efekt wtórny, polegający na stwarzaniu tym podmiotom różnych warunków konkurencji. Przy dowodzeniu, że zakaz zawierania porozumień, o których mowa w przepisie art. 6 ust. 1 pkt. 4, został złamany – nie wystarczy zatem wykazać, że (w <i>wykonaniu danego porozumienia</i>) w podobnych umowach są lub mogą być kreowane różniące się między sobą warunki zawierania oraz realizacji umów, w tym warunki, generujące różną uciążliwość zawierania oraz realizacji umów. Niezbędne jest bowiem dodatkowe wykazanie, że okoliczność przedmiotowego zróżnicowania warunków umownych stwarza jednym podmiotom korzystniejsze, a innym podmiotom mniej korzystne warunki konkurencji. Do czasu wprowadzenia od roku 2007 zasad sprzedaży drewna, przewidujących funkcjonowanie internetowego portalu leśno – drzewnego, w Lasach Państwowych wyodrębniano nabywców o różnym statusie. Wyodrębniano mianowicie nabywców lokalnych, regionalnych oraz krajowych.

		Pozostaje poza dyskusją, że status nabywcy miał wpływ na warunki przystąpienia do umów, jak również na warunki realizacji zawartych umów. Nabywcy o różnym statusie mogli nabywać drewno po różnych cenach i innych zróżnicowanych warunkach (<i>w tym na warunkach o różnej uciążliwości</i>). I tak nabywcy regionalni drewno tej samej grupy handlowej nabywali na przykład po niższych cenach niżeli nabywcy lokalni. Mieli oni również „pierwszeństwo” w zakupie surowca drzewnego (<i>co nie było bez znaczenia, jeżeli wziąć pod uwagę, systemową nierównowagę pomiędzy stroną podażową a popytową charakteryzującą rynek surowca drzewnego</i>). Kierując się wysokim prawdopodobieństwem tego, iż podział nabywców surowca drzewnego na nabywców lokalnych, regionalnych oraz krajowych może być interpretowany jako rozwiązanie systemowe, służące (<i>naruszającemu konkurencję</i>) różnicowaniu podmiotów pod względem warunków przystępowania i realizowania umów sprzedaży drewna (<i>umów, zawieranych przez nadleśnictwa /lub w imieniu nadleśnictw/ z przedsiębiorcami przemysłu drzewnego</i>) – otóż kierując się taką oceną, w kolejnych wersjach zasad sprzedaży drewna, ustalanych od roku 2006, nie przewidywano wyżej wymienionego podziału kontrahentów LP. Zasluguje przy tym na podkreślenie, że w rozmowach pomiędzy Lasami Państwowymi a izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego na temat zmian lub uzupełnień w przedmiotowych zasadach – brak podziału podmiotów przemysłu drzewnego na nabywców lokalnych, regionalnych oraz krajowych nie był kontestowany w sposób kategoryczny przez partnerów przemysłu drzewnego. Jedynie największe zakłady przemysłu drzewnego (<i>chodzi tu o zakłady przemysłu celulozowego oraz płytowego</i>) podnosiły okoliczność, że droga do zawarcia umowy kupna – sprzedaży surowca drzewnego wymaga z ich strony uciążliwego obłożenia ofertami zakupu ofert sprzedaży drewna, wystawianych jednocześnie przez kilkadziesiąt, a nawet przez kilkaset nadleśnictw. Trudno uwzględnić ten argument przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna, jeżeli wziąć pod uwagę, że: (1) duża skala zapotrzebowania na surowiec drzewny, oznaczająca konieczność nabywania drewna w bardzo wielu nadleśnictwach, minimalizuje w sposób bardzo istotny prawdopodobieństwa wystąpienia w odniesieniu do największych zakładów przemysłu drzewnego efektu redukcji ofert zakupowych (<i>co stawia przecież te zakłady korzystniejszej sytuacji rynkowej</i>), (2) przy nieuchronnym (<i>jak się wydaje</i>) wprowadzeniu przez nabywców drewna do praktyki gospodarczej aplikacji informatycznych wspomagających projektowanie ofert zakupowych, konieczność ofertowania z wykorzystaniem portalu leśno – drzewnego w bardzo wielu nadleśnictwach, z praktycznego punktu widzenia, przestaje być z uciążliwością realną. Sprawia to, że kosztem praktycznie nieistotnego zwiększenia wysiłku przy składaniu ofert zakupowych – duże zakłady przemysłu drzewnego mają de facto lepsze warunki konkurencji w porównaniu do podmiotów przemysłu „drzewnego”, składających oferty zakupowe w mniejszej liczbie nadleśnictw. Uprzywilejowanie to wynika ze zmniejszonego ryzyka wystąpienia wyżej wymienionego efektu redukcji ofert zakupowych (<i>im większa liczba ofert zakupowych – tym mniejsze prawdopodobieństwa wystąpienia efektu ich redukcji</i>). Z drugiej strony (<i>przy szczegółowych rozwiązaniach w ramach systemu sprzedaży drewna, przewidujących możliwość śledzenia na bieżąco przez podmioty przemysłu drzewnego swojej sytuacji zaopatrzeniowej po złożeniu ofert zakupowych – z opcją ich ciągłego korygowania dla poprawy tejże sytuacji</i>) - duże zakłady przemysłu drzewnego są zmuszone do monitorowania „losów” swoich ofert nie w jednym czy kilku, lecz w kilkudziesięciu, a nawet w kilkuset nadleśnictwach. Wydaje się, że zakłady przemysłu drzewnego (<i>nie tylko te największe</i>) powinny mieć możliwość korzystania z własnych lub opracowanych przez LP aplikacji informatycznych, optymalizujących on-line korektę ofert zakupowych. Chociaż docelowe używanie takich narzędzi prowadziłoby do istotnego złagodzenia uciążliwości, związanych z koniecznością śledzenia „losów” i korygowania przez duże zakłady przemysłu drzewnego jednocześnie bardzo wielu ofert zakupowych – to i tak (<i>z tego punktu widzenia</i>) duże zakłady przemysłu drzewnego mają (<i>i mieć będą</i>) bardziej uciążliwą drogę dojścia do umów sprzedaży drewna niżeli droga podmiotów, „oferujących” w stosunkowo małej liczbie nadleśnictw. Konkludując – nie ma podstaw do twierdzenia, że zróżnicowanie podmiotów przemysłu drzewnego pod względem liczby ofert zakupowych (<i>do sporządzania których są one obowiązane w dążeniu do zaspokojenia swojego zapotrzebowania na surowiec drzewny</i>) stanowi czynnik generujący (<i>istotne ze względu na ewentualny zarzut naruszenia konkurencji</i>) zróżnicowanie warunków zawierania umów kupna – sprzedaży surowca drzewnego. Kolokwialnie można stwierdzić, że korzyści oraz uciążliwości z tym związane ulegają wzajemnemu znoszeniu się. Wraz z wprowadzaniem przez Lasy Państwowe do praktyki gospodarczej kolejnych wersji zasad sprzedaży drewna - izby gospodarcze przemysłu drzewnego zaczęły wysuwać postulat stosowania opustów cenowych w odniesieniu do największych nabywców surowca drzewnego. Zwyczaj kupiecki wykreował „opusty za płatność” oraz „opusty za ilość”. O ile „opusty za płatność” (<i>ty. opusty, stosowane, jeżeli kontrahenci regulują swoje zobowiązania przy skróconych- w stosunku do standardu - terminach płatności</i>) są oczywiście i nie budzą zastrzeżeń zarówno pod względem możliwości zakłócenia konkurencji, jak i formuł ekonometrycznych, pozwalających na obliczanie wartości tychże opustów – o tyle „opusty za ilość”, stosowane niewłaściwie, po pierwsze mogą prowadzić do zakłócenia konkurencji, a po drugie powinny być przedmiotem rzetelnego rachunku ekonometrycznego. Pozornie, za stosowaniem opustów cenowych wobec dużych nabywców przemawiają mniejsze (<i>teoretycznie</i>) koszty „sprzedaży”, związane z jednym nabywcą, zakupującym w danym nadleśnictwie na przykład 10 tys. m³, aniżeli koszty, związane ze sprzedażą 10 nabywcom po 1 tys. m³ surowca drzewnego każdemu z nich. Jednak po pierwsze przy numerycznym wspomaganiu procesu realizacji sprzedaży drewna w LP (<i>które to wspomaganie powinno zostać zdecydowanie pogłębione</i>) – wyżej wymieniona okoliczność mniejszych kosztów staje się prawie nieistotna. Po drugie zaś (<i>co ważniejsze</i>) - stosowanie opustów cenowych w stosunku do dużych zakładów przemysłu drzewnego argumentowane mniejszą
--	--	---

		uciążliwością ekonomiczną kooperacji z małą ilością podmiotów (<i>w porównaniu do uciążliwości, związanej ze sprzedażą tej samej ilości surowca drzewnego do dużej liczby nabywców</i>) stanowiłoby niewątpliwie impuls dla procesu restrukturyzacji rynku surowca drzewnego, polegającej na eliminowaniu z niego (<i>lub zmniejszenia znaczenia</i>) mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorców przemysłu drzewnego. Jak to podniesiono i omówiono już w niniejszym opracowaniu – obecna struktura nabywców surowca drzewnego w Polsce (<i>oznaczająca koegzystencję mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw z dużymi i bardzo dużych zakładów przemysłu drzewnego</i>) jest strukturą korzystną z punktu widzenia interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe. Nie ma zatem uzasadnienia dla stosowania „preferencyjnych” opustów cenowych w stosunku do dużych zakładów przemysłu drzewnego ze względu na okoliczność, że sprzedaż tej samej ilości surowca drzewnego w ramach kooperacji z mniejszą liczbą większych zakładów przemysłu drzewnego jest związana z mniejszymi ciężarami finansowymi aniżeli w kooperacji z większą liczbą mniejszych przedsiębiorstw. Opusty cenowe „za ilość” (<i>oznaczające obniżkę wcześniej ustalonych cen lub stosowanie w odniesieniu do wybranej kategorii nabywców obniżonych cen co do zasady</i>) powinno mieć uzasadnienie ekonomiczne. Z tego punktu widzenia należy wyraźnie podkreślić, że instrumenty opustów cenowych mają „rację bytu” w odniesieniu do gałęzi wytwarzania dóbr substytucyjnych, charakteryzujących się „naturalną” sezonowością sprzedaży, zwłaszcza przy braku możliwości prowadzenia produkcji w sposób kampanijny. Przykładem takiej gałęzi jest górnictwo. Jest oczywiste, że działalność kopalni nie może być prowadzona kampanijnie (<i>jak na przykład w przypadku cukrowni, korzystających z pracowników sezonowych</i>). Ale oczywiste jest również i to, że popyt na węgiel wykazuje bardzo dużą zależność od pory roku. Sprawia to, że przez wiele miesięcy węgiel w sposób „naturalny” jest produkowany „na magazyn” – co oznacza, że zakład górniczy przez ten czas ponosi coraz wyższe koszty utrzymania składowisk węgla oraz jest zmuszony do finansowania kosztów stałych oraz kosztów zmiennych produkcji górniczej kredytami bankowymi oraz kupieckimi. Sezonowy opust cenowy „od ilości” przy sprzedaży węgla może być alternatywą dla produkcji węgla „na magazyn”, jeżeli stratność na przychodach z tytułu opustów jest w rachunku ciągnionym mniejsza niż przyrost kosztów, związanych z utrzymaniem składowisk węgla, jak również z obsługą kredytów bankowych oraz zaciąganych kredytów kupieckich. W górnictwie sezonowe „opusty od ilości” są stosowane powszechnie. Na tę okoliczność „chętnie” powołują się przedstawiciele izb gospodarczych przemysłu drzewnego w forsowaniu postulatu uwzględnienia „opustów od ilości” w zasadach sprzedaży drewna. Rzecz w tym, że w Lasach Państwowych już dawno minął okres, w którym pozyskiwanie drewna było związane głównie z okresem zimowym, co skutkowało przyrostem stanów magazynowych i często powodowało potrzebę zaciągania kredytów bankowych. Obecnie pozyskiwanie i sprzedaż drewna odbywa się według harmonogramów uzgadnianych z nabywcami. Nie ma zatem uzasadnienia dla stosowania przy sprzedaży surowca drzewnego systemowych „opustów od ilości” argumentowanych koncentracją w funkcji czasu pozyskania surowca drzewnego w LP czy sezonowym charakterem jego sprzedaży.. Pozostaje poza dyskusją, że znaczenie instrumentu opustów cenowych w istotnym stopniu wynika z charakteru rynku danych dóbr substytucyjnych. Generalnie można mówić o „rynkach nabywców” oraz o „rynkach zbywców”. W warunkach gospodarki, cechującej się małą ingerencją władczą administracji publicznej – dobra substytucyjne są obecnie zbywane prawie wyłącznie na „rynkach nabywców” Jak wiadomo, „rynek nabywców” – to taki rynek, w którym nie ma bariery podażowej, a wręcz przeciwnie występuje względna nadprodukcja, związana z nadwyżkowością mocy produkcyjnych w odniesieniu do danej kategorii dóbr substytucyjnych. „Rynek nabywców” oznacza podwyższone ryzyko błędu w ocenie co do możliwości zbycia wytworzonych dóbr – związane między innymi z trudnym do prognozowania (<i>nawet w krótkich przedziałach czasu</i>) efektem nasycenia rynku produktami. Z tego względu duże oraz bardzo duże podmioty wytwarzające dobra, charakteryzujące „rynki nabywców”, co do zasady korzystają z usług hurtowników oraz innych pośredników hurtowych. Hurtowi pośrednicy w sprzedaży dóbr „biorą na siebie” nie tylko ciężar „wyszukiwania” czy „nakłaniania” nabywców finalnych (<i>lub sprzedawców detalicznych</i>) do nabycia dóbr, zakupionych przez hurtowników od ich wytwórców, lecz przede wszystkim „biorą na siebie” ryzyko braku możliwości dalszego zbywania tychże dóbr. Różnica między ceną nabycia dóbr przez pośredników hurtowych a ceną ich odsprzedaży przez tychże pośredników jest odzwierciedleniem (1) kosztów, jakie wytwórca byłby zmuszony ponosić na „wyszukiwanie” oraz „nakłanianie” nabywców finalnych (<i>lub sprzedawców detalicznych</i>) do zakupu wytworzonych przez siebie dóbr, ale również odzwierciedleniem (2) wartości wyżej wymienionego ryzyka, związanego z brakiem pewności co do tego, czy tacy nabywcy lub sprzedawcy zostaną „wyszukani” oraz „nakłonieni” do dokonania przedmiotowego zakupu. W forsowaniu systemowych „opustów od ilości” przy sprzedaży surowca drzewnego do dużych i bardzo dużych zakładów przemysłu drzewnego – izby gospodarcze przemysłu drzewnego podnoszą także argument, że sprzedaż drewna do tych zakładów wyczerpuje rzekomo znamiona sprzedaży hurtowej. Rzecz w tym, że (<i>jak to powyżej szczegółowo wywiedziono</i>) w Lasach Państwowych nie występuje hurtowa sprzedaż drewna. Drewno jest sprzedawane nabywcom finalnym bez uciekania się do instytucji pośrednictwa.
--	--	---

		Nie ma zatem uzasadnienia dla stosowania przy sprzedaży surowca drzewnego systemowych „opustów od ilości” argumentowanych hurtowym charakterem sprzedaży drewna do dużych oraz bardzo dużych zakładów przemysłu drzewnego. Konieczność utrzymania przez wytwórców dóbr płynności finansowej (w tym konieczność realizowania zaciągniętych i przyszłych zobowiązań), a także imperatyw unikania powstawania nadmiernych zapasów magazynowych – czynniki te sprawiają, że wytwórca, funkcjonujący na „rynku nabywców”, powinien uzyskiwać w określonym przedziale czasu określony przychód ze sprzedaży dóbr. W określonych stanach faktycznych dla utrzymania płynności finansowej niezbędne może okazywać się korzystanie z instrumentu opustów cenowych „od ilości”. Pozostaje poza dyskusją, że prawdopodobieństwo konieczności „odwołania” się do instrumentu opustów cenowych „od ilości” – dla „rynków nabywców” jest nieporównywalnie wyższe aniżeli dla „rynków zbywców”. Jak to wywiedziono już w niniejszym opracowaniu – rynek surowca drzewnego w Polsce charakteryzuje się systemową nierównowagą strony podażowej (<i>zjawisko ograniczonej podaży surowca drzewnego ze względu na uwarunkowania przyrodnicze</i>) i strony popytowej (<i>popyt o charakterze nielimitowanym</i>). Z „natury rzeczy” jest to zatem „rynek zbywców”. W związku z powyższym – zastosowanie „opustów od ilości” na rynku surowca drzewnego w Polsce może być rozpatrywane w sytuacjach szczególnych: w sytuacji wystąpienia nagłego załamania koniunktury na rynku produktów, wytwarzanych z wykorzystaniem surowca drzewnego, a także w sytuacji wielkoobszarowych klęsk naturalnych w lasach. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 50 ustawy o lasach – zasada prowadzenia działalności na zasadzie jej samofinansowania nie odnosi się do poszczególnych nadleśnictw, lecz do Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowego jako jednego podmiotu gospodarczego. Oznacza to, że procedura „uruchamiania” oraz stosowania instrumentu „opustów od ilości” powinna być ustalona w akcie sprawstwa kierowniczego ustanowionego przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Propozycja ujęcia w zasadach sprzedaży drewna zagadnienia opustów cenowych „od ilości” została zawarta w dalszej części niniejszego opracowania.
	„Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na (...) uzależnianiu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnianie przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy” [Art. 6 ust. 1 pkt.5]	W okresie bezpośrednio poprzedzającym wprowadzenie do praktyki gospodarczej od roku 2007 systemu sprzedaży drewna na bazie portalu leśno – drzewnego, dość powszechną praktyką, mogącą naruszać art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, było w Lasach Państwowych uzależnianie zawarcia umowy na sprzedaż drewna od uregulowania przez te podmioty określonej części zobowiązań względem Lasów Państwowych, ciążyących na podmiotach trzecich, będących niewypłacalnymi dłużnikami Lasów Państwowych. Wprawdzie nie było to wprost „zapisane” w zasadach sprzedaży drewna, (<i>albowiem stanowiło raczej utarty „zwyczaj” kupiecki, przyjęty w domniemanym porozumieniu, a co najmniej przy braku sprzeciwu ze strony izb gospodarczych przemysłu drzewnego</i>) – to jednak warto tu było o tej praktyce przypomnieć dla uświadomienia, że przy kształtowaniu systemu sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe możliwość obrazy powołanego przepisu ustawy nie ma bynajmniej charakteru teoretycznego. „Usankcjonowanie” w zasadach sprzedaży drewna (<i>kształtowanych przez Lasy Państwowe w porozumieniu m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego</i>) możliwości zawierania przez kontrahentów LP umów na sprzedaż drewna pod warunkiem zrealizowania przez nich na rzecz LP części zobowiązań, ciążyących na podmiotach trzecich (<i>będących niewypłacalnymi dłużnikami LP</i>) stanowi przykład rozwiązania, które w sposób oczywisty nie ma „racji bytu” nie tylko w przypadku różnicowania tychże kontrahentów pod względem konieczności oraz zakresu obowiązkowego wywiązywania się z ww. warunku. Taki warunek ma bowiem w ogóle niewiele wspólnego z powszechnie akceptowanymi zwyczajami kupieckimi, zwłaszcza że w niektórych przypadkach jego spełnieniu mogą sprzeciwiać się uwarunkowania prawne działania niektórych potencjalnych nabywców surowca drzewnego. W związku z kształtowaniem zasad sprzedaży drewna w LP – jest możliwe sporządzenie dość obszernego teoretycznego katalogu innych potencjalnych świadczeń, których przyjęcie lub spełnienie przez kontrahenta może być teoretycznie traktowane jako warunek zawarcia umowy na sprzedaż surowca drzewnego. Na przykład w grę może wchodzić: 1) uzależnianie zawarcia umowy od zakupu określonej ilości drewna spoza grupy handlowej, spełniającej zapotrzebowanie technologiczne kontrahenta, 2) uzależnianie zawarcia umowy od nabycia określonej ilości niepełnowartościowego drewna pokłeskowego o cechach zbliżonych do danej grupy handlowej, 3) uzależnianie zawarcia umowy od wykonania w określonym zakresie (za odpłatnością) określonych działań w zakresie gospodarki leśnej lub poza gospodarką leśną, 4) uzależnianie zawarcia umowy od określonych „nieodpłatnych” zachowań na rzecz Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe (<i>działalność opiniodawcza, opiniotwórcza i inna podobna działalność</i>), 5) uzależnianie zawarcia umowy od zapewnienia określonego sposobu wykorzystania zakupionego drewna - itd., itp. Spośród, przywołanych dla przykładu, działań ze strony potencjalnych nabywców surowca drzewnego, pewne wątpliwości może budzić działanie, zawarte w ppkt. 5. Powstaje bowiem pytanie, czy istotnie jest to spełnienie jednego ze świadczeń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy o

		ochronie konkurencji i konsumentów. Jeżeli Lasy Państwowe „życzą sobie”, aby kontrahent w określony sposób wykorzystał zakupione drewno, to należy przyjąć, że w takim a nie w innym sposobie „spożytkowania” przez kontrahenta zakupionego przez niego drewna - Skarb Państwa, reprezentowany przez Lasy Państwowe, ma jakiś „interes”. Skoro tak – to należy przyjąć, że spełnienie przez kontrahenta „życzenia” Lasów Państwowych co do sposobu wykorzystania drewna, zakupionego od LP przez kontrahenta, wyczerpuje (<i>mimo wszystko</i>) znamiona jednego ze świadczeń, określonych w art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy. W powyższym przykładzie wszystkie z powołanych świadczeń mogą prowadzić do naruszenia konkurencji. I tak: 1) jeżeli od potencjalnych kontrahentów żądamy, aby zakupili określoną ilość drewna średniowymiarowego, podczas gdy ze względu na proces technologiczny (<i>produkcja tarcicy</i>) są oni zainteresowani zakupem drewna wielkowymiarowego, to takim żądaniem możemy w sposób istotny naruszyć konkurencję, jeżeli część nabywców korzysta na przykład z systemu grzewczego, pozwalającego na zużycie drewna średniowymiarowego jako paliwa, albo jeżeli część nabywców jest w stanie w szybkim czasie uruchomić działalność drugorzędną na bazie drewna średniowymiarowego, 2) jeżeli od potencjalnych kontrahentów żądamy, aby część surowca drzewnego zakupili jako drewno niepełnowartościowe, to takim żądaniem również możemy w sposób istotny naruszyć konkurencję, jeżeli np. proces technologiczny, dotyczący części nabywców, „jest względnie tolerancyjny” na drewno pokłeskowe, zaś w odniesieniu do pozostałych procesów technologicznych – drewno pokłeskowe nie jest możliwe do użycia, 3) jeżeli sprzedaż drewna do kontrahentów uzależniamy od wykonania za odpłatnością na przykład odnowienia powierzchni pozgrzewowej – to taka postawa także jest nośnikiem możliwego znaczącego naruszenia konkurencji, jeżeli tylko część nabywców ma zdolność i umiejętność wykonywania takich prac (<i>np. jeżeli nabywca jest jednocześnie zakładem usług leśnych</i>), zaś inne podmioty musiałyby korzystać z usług podwykonawców dla sprostania warunkom, postawionym przez LP, 4) jeżeli sprzedaż drewna do nabywców uzależniamy od jego działań nieodpłatnych na rzecz Lasów Państwowych (<i>chodzi o działania w zakresie wydawania lub kształtowaniu opinii na temat Lasów Państwowych oraz działania o podobnym charakterze</i>), to nie sposób nie zauważyć, że tylko część podmiotów (<i>głównie zakłady o rozległych kontaktach handlowych i rozległej sieci kooperacyjnej</i>) może skutecznie podjąć się wykonania tego zadania, co stawia inne podmioty w gorszej sytuacji rynkowej. Jeżeli zaś chodzi o uzależnianie zawarcia umowy od „świadczeń egzotycznych” (<i>„zawrę umowę, jeżeli kupisz część moich trudnych do realizacji wierzytelności, albo jeżeli uregulujesz zobowiązania za moich dłużników”; „zawrę umowę, jeżeli zobowiążesz się do wyprodukowania z zakupionego drewna domów z bali w celu promocji budownictwa drewnianego”</i>) - to należy wyraźnie podkreślić, że warunki takie mogą nie tylko naruszać istotnie konkurencję (<i>część nabywców nie jest bowiem w stanie im sprostać ze względów prawnych lub technicznych</i>), lecz warunki te mogą wręcz naruszać kryterium legalności poprzez obrazę zasady swobody prowadzenia działalności gospodarczej. Porozumienie się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego co do zasad sprzedaży drewna, obejmujących rozwiązania, uzależniające zawarcia umów od przyjęcia lub spełnienia przez kontrahentów LP świadczeń, niemających rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy - nie zawsze należy uznać za równoznaczne z zawarciem porozumienia niedopuszczalnego w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W określonym bowiem zakresie takie porozumienie może być uznane za porozumienie bagatelne, a jednocześnie uzasadnione z praktycznego punktu widzenia, a nawet sankcjonujące utarty zwyczaj kupiecki (<i>dopuszczalność niewielkiej „domieszki” drewna pokłeskowego lub spoza grupy handlowej, jeżeli drewno to, niezakupione przez kontrahenta, byłoby nie do zbicia ze względu na jego znikomą ilość w danym miejscu geograficznym</i>). Pozostaje poza dyskusją, że dwa rozwiązania generalne powinny stanowić główne zabezpieczenie przed wykreowaniem zasad sprzedaży drewna, będących rezultatem porozumienia, naruszającego art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: 1) zabezpieczenie pierwsze: zapewnienie powszechnego charakteru porozumiewania się przez Lasy Państwowe z partnerami gospodarczymi oraz społecznymi co do kształtu zasad sprzedaży drewna, 2) zabezpieczenie drugie: ustalanie zasad sprzedaży drewna jako zasad jednolitych, ujętych w akcie sprawstwa kierowniczego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych – o takim stopniu szczegółowości, który nie pozwala na wysuwanie przez nadleśnictwa (<i>lub regionalne dyrekcje LP, działające imieniem nadleśnictw</i>) żądania od kontrahentów w charakterze warunku zawarcia umowy sprzedaży przyjęcia lub spełnienia niedozwolonego świadczenia. Proponowana szczegółowa procedura ustalania zasad sprzedaży drewna, zabezpieczająca przed naruszaniem art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, została przedstawiona w dalszej części niniejszego opracowania. Odstąpienie od podziału nabywców na nabywców lokalnych, regionalnych oraz krajowych – nie oznacza, że należy dążyć do całkowitego wyeliminowania zróżnicowania podmiotów o różnej skali produkcji pod względem warunków funkcjonowania na rynku właściwym. Jest oczywiste, że na przykład byłoby nieprawidłowe wykreowanie wymogu, aby podmioty, nabywające drewno „dajmy na to” w stu pięćdziesięciu
--	--	--

		nadleśnictwach, podpisywały po zakończeniu przetargu internetowego umowy z każdym z nadleśnictw z osobną, podczas gdy jest możliwe podpisanie imieniem poszczególnych nadleśnictw jednej umowy na szczeblu krajowym lub siedemnastu umów na szczeblu poszczególnych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych. Z punktu widzenia wymogu tej samej uciążliwości realizacji umów byłoby również nieuzasadnione wymaganie od nabywcy „pozyskania” stu pięćdziesięciu gwarancji bankowych – podczas gdy jest przecież możliwe inne rozwiązanie, polegające mianowicie na przedłożeniu jednej gwarancji bankowej na kwotę równą sumarycznej wartości drewna, planowanego przez niego do zakupu w Lasach Państwowych – z późniejszym odpowiednim „rozdzieleniem” praw z tej gwarancji do poszczególnych nadleśnictw (<i>proporcjonalnie do wartości drewna do sprzedaży rzecz tego nabywcy przez poszczególne nadleśnictwa</i>). Proponowane rozwiązanie zagadnienia różnicowania nabywców pod względem warunków zawierania i realizacji umów, wynikające z różnej liczby nadleśnictw, sprzedających drewno na ich rzecz, zostało przedstawione w dalszej części niniejszego opracowania.
	„Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na (...) ograniczaniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem” [Art. 6 ust. 1 pkt.6]	Zasady sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe, wykorzystujące możliwości funkcyjne portalu leśno – drzewnego, zaczęły obowiązywać (<i>corocznie w różnych wersjach co do rozwiązań szczegółowych</i>) od roku 2007. Byłoby oczywistym „nadużyciem” twierdzenie, że wersja zasad sprzedaży drewna, obowiązująca w roku 2007, były wynikiem konsensusu między Lasami Państwowymi a m.in. izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego. Za przejaw warunkowej zgody na te zasady należy jednak bez wątpienia uznać okoliczność udziału przedstawicieli izb w pracach Komisji Leśno – Drzewnej, wykreowanej właśnie w tychże zasadach. Efektem uzgodnień z przedstawicielami m.in. izb gospodarczych przemysłu drzewnego były natomiast zasady sprzedaży drewna, obowiązujące w roku 2008. Zarówno w roku 2007, jak i w roku 2008 każdy potencjalny nabywca, będący przedsiębiorcą, mógł przystąpić do zakupu drewna w ramach podstawowego trybu jego sprzedaży, jakim był tzw. tryb rokowań internetowych. Dotyczyło to także przedsiębiorców, którzy dotychczas nie nabywali drewna w Lasach Państwowych („nowi” kontrahenci LP). W latach 2007 oraz 2008 nie można zatem mówić o zjawisku eliminowania z rynku surowca drzewnego (<i>na drodze porozumienia się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego</i>) przedsiębiorców, nie legitymowanych historią zakupów surowca drzewnego w Lasach Państwowych. Można natomiast niewątpliwie mówić o ograniczeniu dostępu tych przedsiębiorców do rynku poprzez przyjęcie w zasadach sprzedaży drewna określonych algorytmów „wyceny” ofert zakupowych przez „nowych” kontrahentów LP. Jednym bowiem z kryterium oceny ofert zakupowych, składanych przez ww. podmioty, było kryterium legitymowania się historią zakupów surowca drzewnego w LP. Ocena ofert zakupowych, składanych przez „nowych” kontrahentów LP, była w sposób „świadomy” systemowo zaniżana w związku z zerowym przyrostem jej wartości – w tym zakresie, w jakim przyrost ten był powodowany okolicznością dokonywania przez dany podmiot w przeszłości zakupów surowca drzewnego w LP (<i>ponieważ „nowi” kooperacji LP z „natury rzeczy w przeszłości nie dokonywali zakupów surowca drzewnego w LP, więc ocena ich ofert zakupowych nie mogła być odpowiednio powiększana ze względu na kryterium legitymowania się ww. historią zakupów</i>). Należy z mocą podkreślić, że takie rozwiązanie miało swoje uzasadnienie merytoryczne (<i>o czym bardziej szczegółowo w dalszej części niniejszego opracowania</i>). W latach 2009 – 2012 przyjęto rozwiązania, polegające na tym, że dla tzw. „stałych” nabywców wykreowano procedury nabywania surowca drzewnego, zastrzeżone dla „nowych” kontrahentów LP. „Nowi” kontrahenci LP, konkurując mogli zaopatrywać się w surowiec drzewny według odrębnych procedur (dostępnych również dla nabywców „stałych”. Tak więc „stali” nabywcy surowca drzewnego mogli w tym czasie korzystać z dwóch „kanałów” zaopatrywania się w surowiec drzewny, zaś „nowi” kontrahenci LP tylko - z jednego „kanału”. W roku 2013 na mocy zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych uruchomiono jeszcze jeden „kanał” zaopatrzenia dedykowany do „stałych” nabywców, zamierzających dokonać inwestycji, skutkujących zwiększonym zaopatrzeniem na surowiec drzewny. Ograniczenie dostępu do krajowego rynku surowca drzewnego w kolejnych wersjach zasad sprzedaży drewna w LP, obowiązujących od roku 2007, nie wiązało się wyłącznie z okolicznością różnicowania podmiotów przemysłu drzewnego na nabywców „stałych” oraz „nowych” kontrahentów LP, albowiem polegało ono również na nakładaniu na „stałych” nabywców ograniczeń co do granicznej sumarycznej ilości drewna możliwej do ujęcia w ofertach „zakupowych”. Wszystko, co opisano powyżej, może prowadzić do zupełnie błędnej diagnozy, że zasady sprzedaży drewna, obowiązujące w kolejnych wersjach od roku 2007, w sposób oczywisty doprowadzały do ograniczania dostępu do rynku poprzez (1) wyodrębnianie różnych „kanałów” zaopatrzenia i przydzielanie ograniczonej puli drewna do zakupu w ramach danego „kanału”, (2) różnicowanie podmiotów pod względem możliwości korzystania z poszczególnych kanałów, (3) reglamentowanie ilości drewna, możliwego do zakupu przez „stałych” nabywców. W tym miejscu godzi się jednak z naciskiem podnieść, że w świetle art. 6 ust. 1 pkt. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest porozumiewanie się co do zasad sprzedaży drewna, prowadzące do naruszenia konkurencji poprzez ograniczanie dostępu do rynku lub poprzez eliminowanie z rynku przedsiębiorców, nie objętych porozumieniem, jeżeli dotyczy to rynku właściwego (!).
		Zabezpieczeniem przed zarzutem porozumienia się Lasów Państwowych co do zasad sprzedaży drewna w sposób naruszający konkurencję poprzez stworzenie w ramach tych zasad mechanizmów ograniczenia dostępu do rynku oraz mechanizmów eliminowanie z rynku przedsiębiorców, nie objętych porozumieniem, jest:

	1) dążenie do tego, aby ww. porozumienie między Lasami Państwowymi a m.in. izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego miało charakter powszechny (generalny) 2) oparcie na bardzo mocnych argumentach merytorycznych podziału krajowego rynku surowca drzewnego na rynki właściwe, 3) oparcie na bardzo mocnych argumentach merytorycznych przydziału pul drewna do sprzedaży na poszczególnych rynkach właściwych. Jak to już szczegółowo podniesiono w niniejszym zestawieniu tabelarycznym – osiągnięcie generalnego oraz pełnego porozumienia co zasad sprzedaży drewna jest raczej niemożliwe. Nie ulega wątpliwości, że przy dochodzeniu m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego do mniej lub bardziej pełnego consensusu co do kształtu zasad sprzedaży drewna przez LP – najbardziej istotne jest dokonanie takiego <i>(opartego na bardzo mocnych przesłankach merytoryczno – ekonomicznych)</i> podziału krajowego rynku surowca drzewnego na rynki właściwe, aby podział ten stanowił uzasadnienie dla rozwiązań, polegających w szczególności na: 1) operowaniu na tzw. rynku zaopatrzenia podstawowego tylko „stałych” nabywców przy ograniczonej ilości drewna możliwego do ujmowania przez nich w ofertach zakupowych, 2) podziale surowca drzewnego, możliwego do sprzedaży w danym roku gospodarczym, na pule, przypisywane do poszczególnych rynków właściwych, Procedura podziału drewna możliwego do pozyskania i sprzedaży w danym roku gospodarczym nie może być poczytywana oraz interpretowana jako działanie prowadzące w sposób świadomy do wywołania zjawiska sztucznego popytu. Przydział pul drewna do poszczególnych rynków właściwych musi być dokonywany w oparciu o moce przesłanki merytoryczne. Zagadnienie porozumienia się co do podziału krajowego rynku surowca drzewnego na rynki właściwe oraz co do procedury przypisywania pul drewna do poszczególnych rynków właściwych ma bez wątpienia kluczowe znaczenia przy kreowaniu zasad sprzedaży drewna jako zasad należycie zabezpieczonych przed zarzutem doprowadzania lub sprzyjania naruszaniu konkurencji. Rozwiązanie (w ramach docelowego systemu sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe) zagadnienia podziału krajowego rynku surowca drzewnego na rynki właściwe (z uwzględnieniem wywodów i konstatacji na temat rynków właściwych, zawartych już w niniejszym zestawieniu), jak również rozwiązanie zagadnienia podziału ogólnej masy drewna na poszczególne pule drewna – zostało przedstawione w dalszej części niniejszego opracowania.
„Zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na (...) uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub ceny” [Art. 6 ust. 1 pkt.7]	Zbywanie drewna z wykorzystaniem funkcyjności portalu leśno – drzewnego bez wątpienia wyczerpuje znamiona przetargu w szerokim słowa tego znaczeniu. W latach 2009 – 2011, „stali” nabywcy określonej część drewna nabywali w ramach przetargów, które należy określić jako ofertowe przetargi ograniczone. Ponadto „stali” nabywcy wraz z „nowymi” kontrahentami LP określoną ilość drewna mogli nabywać na przetargach „nieograniczonych” o charakterze licytacyjnym (choć też wymagających składania ofert zakupowych). Od roku 2013 zarówno przetargi ograniczone, jak i nieograniczone wyczerpują znamiona przetargów o charakterze licytacyjnym. Przepis art. 6 ust.1 pkt. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazuje: (1) porozumień, których celem lub skutkiem jest naruszenie konkurencji na rynku właściwym, będących uzgodnieniami pomiędzy przedsiębiorcami, przystępującymi do przetargu, przy czym chodzi tu o uzgodnienia co do warunków składanych ofert, w szczególności zaś co do cen, a także (2) porozumień, których celem lub skutkiem jest naruszenie konkurencji na rynku właściwym, będących uzgodnieniami pomiędzy przedsiębiorcami, przystępującymi do przetargu, a przedsiębiorcą, będącym organizatorem przetargu, przy czym chodzi tu również o uzgodnienia co do warunków składanych ofert, w szczególności zaś co cen. Organizatorem czego jest podmiot, który w wykonaniu swoich uprawnień oraz w ramach wywiązywania się z ciążących na nim obowiązków: 1) wykonuje działania w celu zorganizowania innego podmiotu do działania, 2) wykonuje działania w celu samorganizowania się do działania. Organizowanie oraz samoorganizowanie się ma zatem działaniami prowadzonymi w celu zapewnienia prowadzenia przez podmiot organizowany działalności należycie zorganizowanej (uporządkowanej). Samoorganizowanie się może polegać na: 1) dookreśleniu formy organizacyjno – prawnej danego podmiotu, lub 2) bieżącej organizacji (samoorganizowaniu się) podmiotu do realizacji konkretnego zadania rozumianego jako zintegrowany zbiór działań indywidualno – konkretnych. Zasadniczo samoorganizowanie się, będące bieżącą organizacją podmiotu, powinno mieć miejsce po zorganizowaniu, w tym samorganizowaniu się danego podmiotu , poprzez należyte dookreślenie jego formy organizacyjno – prawnej danego podmiotu. Samoorganizowanie się w celu dookreślenia formy organizacyjno – prawnej danego podmiotu polega na (1) usystematyzowaniu (skatalogowaniu, sklasyfikowaniu) uprawnionej, w tym obowiązkowej, działalności danej jednostki organizacyjnej, (2) zaprojektowaniu stanowisk pracy, w tym poprzez: (a) przypisanie do nich działań do wykonywania, (b) ustalenie niezbędnego wyposażenia majątkowego,

	(c) ustalenie potrzebnych praw i odpowiedzialności, (3) pogrupowaniu stanowisk pracy w komórki organizacyjne, wchodzące w skład jednostki organizacyjnej lub w skład poszczególnych jednostek organizacyjnych, tworzących zgrupowanie jednostek organizacyjnych, (4) wyodrębnieniu jednostek centralnych i lokalnych w ramach danej jednostki organizacyjnej (lub w ramach poszczególnych jednostek organizacyjnych, tworzących grupę jednostek); (5) ustaleniu zasad bieżącego kierowania i koordynacji (ustalenie systemu koordynacyjnego) w ramach danej jednostki organizacyjnej lub grupy jednostek organizacyjnych; (6) ustaleniu szczegółowych rozwiązań systemu finansowania działalności przy wykonywaniu działań, przypisanych do poszczególnych wyodrębnionych struktur organizacyjnych (komórek organizacyjnych, jednostek centralnych i lokalnych, jednostek organizacyjnych, tworzących zgrupowanie); (7) ustalenie szczegółowych rozwiązań innych systemów do „zainstalowania” w danej jednostce organizacyjnej. Samoorganizowanie się na potrzeby realizacji konkretnego zadania polega na aktach sprawstwa kierowniczego, mających za przedmiot: 1) zdefiniowanie konkretnego zadania poprzez jego podział na indywidualno – konkretne działania logiczne 2) przydzielenie indywidualno – konkretnych działań logicznych do poszczególnych stanowisk z uwzględnieniem w miarę możliwości „regulaminowego” podziału obowiązków, 3) skorygowanie - w razie takiej potrzeby - uprawnień i odpowiedzialności przypisanych do poszczególnych stanowisk, 4) powołanie - w razie takiej potrzeby - doraźnych zespołów roboczych, 5) określenie budżetu przedsięwzięcia, źródła finansowania, szczegółowego harmonogramu czasowego, zasad koordynowania realizacji przedsięwzięcia, zasad rozliczenia się z wykonania zadania, zasad bieżącego sprawdzania skuteczności aktów sprawstwa kierowniczego i wprowadzanie do nich w razie takiej potrzeby poprawek i uzupełnień. Zakres bieżącego samoorganizowania się obejmuje również akty sprawstwa kierowniczego: 1) zatrudniania pracowników, w tym obsadzania kluczowych stanowisk, na przykład w drodze powoływania, a także dokonywania zmian warunków oraz rozwiązywania stosunku pracy z pracownikami, w tym poprzez ich odwoływanie, 2) wyboru usługodawców w następstwie procesu zamówieniowego i kwitowania tego wyboru zawarciem umów i porozumień, a także aneksowania, rozwiązywania, odstępowania i zrywania tych umów i porozumień, 3) wyboru innych kooperantów, w tym nabywców wyrobów i usług, i kwitowania tego wyboru zawarciem umów i porozumień, a także aneksowania, rozwiązywania, odstępowania i zrywania tych umów i porozumień. Biorąc powyższe pod uwagę, w pełni uprawnione jest stwierdzenie, że „organizatorami przetargów” są nie tylko nadleśnictwa <i>(oraz inne jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, obowiązane do wykonywania określonych działań, dotyczących przetargów na sprzedaż drewna)</i>, lecz również takim organizatorem <i>(działającym poza obszarem bieżącej organizacji)</i> są Lasy Państwowe, kierowane przez Dyrektora Generalnego LP. Pozostaje bowiem poza dyskusją, że akty sprawstwa kierowniczego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, ustanawiające system sprzedaży drewna w LP, są przejawem samoorganizowania się Lasów Państwowych poprzez dookreślanie formy organizacyjno – prawnej tego podmiotu . Jak to już podniesiono w niniejszym zestawieniu tabelarycznym, w sprawach dotyczących naruszania konkurencji - związku przedsiębiorców <i>(w tym izby gospodarcze przemysłu drzewnego)</i> są traktowane na równi z przedsiębiorcami. Jeżeli zatem system sprzedaży drewna ma być ustalany na drodze możliwie pełnego consensus pomiędzy Lasami Państwowymi a m.in. izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego – to consensus ten nie powinien wyczerpywać znamion porozumienia, którego celem lub skutkiem jest naruszenie konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego, polegającego na: 1) dokonaniu <i>(w ramach tegoż porozumienia)</i> niedopuszczalnego z punktu widzenia ochrony konkurencji uzgodnienia warunków składanych ofert, <i>(w szczególności niedopuszczalnego z punktu widzenia ochrony konkurencji uzgodnienia co do cen sprzedaży drewna na rynkach właściwych)</i>, 2) wprowadzeniu <i>(w ramach tegoż porozumienia)</i> takich rozwiązań, dotyczących systemu sprzedaży drewna, których celem lub skutkiem jest dokonywanie niedopuszczalnych uzgodnień między przedsiębiorcami lub między tymi przedsiębiorcami a nadleśnictwami <i>(oraz innymi jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych, obowiązany do określonych działań w ramach bieżącego samoorganizowania się do przetargów na sprzedaż drewna)</i> co do warunków przetargów. Za podstawowe zabezpieczenie przed naruszeniem przy sprzedaży drewna przez LP art. 6 ust. 1 pkt. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy niewątpliwie uznać rozwiązanie, polegające na ustalaniu <i>(z zachowaniem dążenia do generalnego porozumienia się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego)</i> jednolitych zasad sprzedaży drewna: 1) niezawierających „już w sobie” niedopuszczalnych uzgodnień między Lasami Państwowymi a m.in. izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego co do warunków „przetargowania” , 2) stwarzających dostateczne zabezpieczenia przed dochodzeniem do takich niedopuszczalnych uzgodnień <i>(między przedsiębiorcami lub między</i>
--	--

	tych przedsiębiorcami a nadleśnictwami oraz jednostkami organizacyjnymi LP, będących innymi organizatorami przetargów na sprzedaż drewna)- przy przystępowaniu do przetargów lub w trakcie postępowania przetargowego. A zatem dla przykładu za niedopuszczalne należy uznać porozumienie się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego w sprawie zasad sprzedaży drewna, zawierające uzgodnienie co do cen sprzedaży drewna , które to ceny ze swojej istoty naruszają konkurencję (ceny minimalne i to o charakterze cen „usztynwionych”). Za niedopuszczalne należy też uznać np. porozumienie się Lasów Państwowych m.in. z izbami gospodarczymi, zawierające uzgodnienie co do (niemającego uzasadnienia, wynikającego z ochrony konkurencji) limitów ilości surowca drzewnego przy składaniu ofert zakupowych. W ramach stwarzania dostatecznych zabezpieczeń przed dochodzeniem do niedopuszczalnych uzgodnień (między przedsiębiorcami lub między tymi przedsiębiorcami a nadleśnictwami oraz jednostkami organizacyjnymi LP, będących innymi organizatorami przetargów na sprzedaż drewna) co do warunków przetargowania (w fazie inicjowania oraz przeprowadzania przetargów) - porozumienie między Lasami Państwowymi a m.in. izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego, powinno skutkować zasadami sprzedaży drewna, niepozwalającymi przede wszystkim na skuteczną dekonspirację przedsiębiorców w trakcie składania ofert oraz podczas procedury przetargowej. Lasy Państwowe powinny ponadto dążyć do tego, aby porozumienie w sprawie systemu sprzedaży drewna, zawierane m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego, obejmowało rozwiązania, polegające na raportowaniu możliwych przypadków wystąpienia niedopuszczalnych uzgodnień w sprawie warunków przetargowania (chodzi o raporty generowane w fazie składania ofert oraz w trakcie procedury przetargowej). Częścią składową zasad sprzedaży drewna powinien też być katalog niedozwolonych praktyk uzgadniania warunków składania ofert w fazie inicjowania i realizowania postępowania przetargowego. Postulowane rozwiązania, których uwzględnienie w ramach systemu sprzedaży drewna przez LP, powinno należycie „zabezpieczyć” Lasy Państwowe, izby gospodarcze przemysłu drzewnego, nadleśnictwa, jednostki organizacyjne LP będące innymi organizatorami przetargów, a także przedsiębiorców, przystępujących do tychże przetargów, przed zarzutem naruszania art. 6 ust. 1 pkt. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedstawiono w dalszej części niniejszego opracowania.
„Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”[Art. 9 ust.1}	Błędem, zasługującym na miano błędu kardynalnego, popełnianym przy ocenie (z punktu widzenia przepisów o ochronie konkurencji) kolejnych wersji zasad sprzedaży drewna przez LP jest (przyjmowana w charakterze tezy wyjściowej) diagnoza, że podmiotem sprzedającym drewno w Lasach Państwowych jest rzekomo Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Jak wiadomo Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jest zgrupowaniem przedsiębiorców. Poszczególni przedsiębiorcy tego zgrupowania, jak również zgrupowanie to jako takie, mają przypisany z mocy prawa określony katalog suwerennych obowiązków. Pozostaje poza wszelką dyskusją, że sprzedaż drewna – w tym jej zakresie, który obejmuje oznaczanie surowca drzewnego pod względem przyszłych nabywców przed jego faktycznym pozyskaniem - stanowi część składową gospodarki leśnej (jako działalności bezpośrednio – wytwórczej). Z mocy prawa samodzielne prowadzenie gospodarki leśnej na podstawie planu urządzenia lasu jest obowiązkiem i uprawnieniem nadleśnictw. Oznaczanie surowca drzewnego pod względem ich przyszłych nabywców przed faktycznym pozyskaniem drewna (przed ścięciem drzew oraz wyrobieniem sortymentów) jest (mającą bardzo głębokie uzasadnienie merytoryczne) praktyką, powszechnie stosowaną w Lasach Państwowych. Prowadzi to do oczywistego wniosku, że sprzedaż drewna, jako część składowa działalności bezpośrednio – wytwórczej w zakresie gospodarki leśnej, powinna być prowadzona samodzielnie przez nadleśnictwa. Samodzielność prowadzenia sprzedaży drewna przez nadleśnictwa nie może oczywiście oznaczać samowoli co do kształtowania procedur prowadzenia tej sprzedaży. Nie jest prawdą, że zasady sprzedaży drewna, obowiązujące w kolejnych wersjach od roku 2007, „odebrały” uprawnienie i zdejęły z nadleśnictw obowiązek samodzielnego prowadzenia sprzedaży drewna na podstawie planów urządzenie lasu (dowód – zob. wywody w dalszej części niniejszego opracowania). Nadleśnictwa prowadzą sprzedaż drewna, jako część składową gospodarki samodzielnie i na podstawie planu urządzenia lasu, będąc jednak obowiązane do przestrzegania procedur w tym zakresie ustalonych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Jest przy tym oczywiste, że zasady sprzedaży drewna powinny być ustalane przez Dyrektora Generalnego LP w taki sposób, aby nie zakłócały ani nie prowadziły do zakłócenia konkurencji. Skoro nadleśnictwa są podmiotami prowadzącymi samodzielnie sprzedaż drewna na podstawie planu urządzenia lasu według, niezakłócających w założeniu konkurencji, procedur ustalanych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych – to jest oczywiste, że tylko nadleśnictwom może być przypisana ewentualnie pozycja dominująca na rynkach właściwych surowca drzewnego. Jeżeli – w ślad za niektórymi poglądami, których podzielić nie sposób - przyjąć, że z obszarowego punktu widzenia rynkiem właściwym surowca drzewnego jest rynek, obejmujący swoim zasięgiem terytorium całego kraju, to (biorąc pod uwagę, że sprzedaż drewna jest prowadzona przez nadleśnictwa) w Lasach Państwowych żadnemu podmiotowi, prowadzącemu sprzedaż drewna (żadnemu nadleśnictwu), nie sposób przypisać pozycji dominującej na tak rozumianym rynku właściwym surowca drzewnego.

		Jeżeli w ślad za <i>(przedstawioną w ramach niniejszego zestawienia tabelarycznego)</i> możliwą koncepcją wyodrębniania w LP rynków właściwych surowca drzewnego przyjąć, że z obszarowego punktu widzenia rynkiem właściwych surowca drzewnego jest zgrupowanie zasięgów terytorialnych określonej liczby nadleśnictw <i>(zgrupowanie, w ramach którego występują zbliżone warunki konkurencji odnoszące się do danej grupy handlowej drewna)</i> – to również w większości przypadków nie byłoby możliwe wskazanie nadleśnictwa <i>(nadleśnictw)</i> , mającego <i>(mających)</i> pozycję dominującą na tak rozumianych rynkach właściwych surowca drzewnego. W ramach niniejszego opracowania konsekwentnie jest lansowany pogląd, że – ze względu na dużą zmienność warunków konkurencji przy sprzedaży drewna, wynikającą z uwarunkowań przyrodniczych i geograficznych - z praktycznego punktu widzenia należy przyjąć, że pod względem kryterium obszarowości rynkami właściwymi sprzedaży surowca drzewnego są rynki, pokrywające się z zasięgami terytorialnymi poszczególnych nadleśnictw. Dopiero wówczas jest możliwe wyodrębnianie podmiotów dominujących przy sprzedaży drewna. Na rynkach właściwych surowca drzewnego, pokrywających się z zasięgami terytorialnymi poszczególnych nadleśnictw, podmiotem dominującym przy sprzedaży drewna jest na ogół dane nadleśnictwo, chyba że w konkretnym przypadku w ramach zasięgu terytorialnego tego nadleśnictwa funkcjonuje inne gospodarstwo leśne, zasługujące na uznanie za podmiot dominujący. Obstając przy tym, że pod względem kryterium obszarowości rynkami właściwymi surowca drzewnego nie są rynki pokrywające się z zasięgami terytorialnymi poszczególnych nadleśnictw, należałoby kategorycznie stwierdzić, że nieuprawnione jest stosowanie do sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe przepisu art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – chyba że, wbrew prawu, przyjąć, że sprzedaż drewna jest w Lasach Państwowych prowadzona nie przez nadleśnictwa, lecz przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jako zgrupowanie przedsiębiorców. W takim przypadku <i>(w przypadku braku możliwości wykorzystania przepisu art. 9 do oceny sprzedaży drewna prowadzonej przez Lasy Państwowe z punktu widzenia ochrony konkurencji)</i> - ocena taka może być dokonywana wyłącznie na podstawie art. 6 ustawy <i>(i to przy założeniu, że utrzymana zostanie praktyka dochodzenia do wynikowego kształtu zasad sprzedaży drewna na drodze consensusu m.in. z izbami gospodarczymi przemysłu drzewnego)</i>. Treść ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów upoważnia do stwierdzenia, że środki ochrony konkurencji powinny być używane, jeżeli: 1) do możliwego niebagatelnego naruszenia lub do niebagatelnego naruszenia konkurencji dochodzi w wyniku zawarcia zakazanych porozumień (art. 6) , - lub jeżeli 2) do niebagatelnego naruszenia konkurencji dochodzi w następstwie naruszenia pozycji dominującej (art. 9). Przyjmując, że podmiotami prowadzącymi sprzedaż drewna w Lasach Państwowych są nadleśnictwa, zaś pod względem kryterium obszarowości rynkami właściwym surowca drzewnego są rynki, pokrywające się z zasięgami terytorialnymi poszczególnych nadleśnictw – podstawowym i oczywistym rozwiązaniem, zabezpieczającym przed możliwym nadużywaniem pozycji dominującej na rynkach właściwych przez nadleśnictwa jest stanowienia przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jednolitych zasad sprzedaży surowca drzewnego (i to zasad, zawierających postanowienia, wykluczające wystąpienie zjawiska nadużywania pozycji dominującej). Nie oznacza to, że pomimo tych zasad nie są możliwe przypadki nadużycie pozycji dominującej przez poszczególne nadleśnictwa. Jednakże przy poprawnych zasadach sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe – takie nadużycie musiałoby się wiązać po prostu z niestosowaniem przez konkretne nadleśnictwo zasad sprzedaży drewna, określonych w zarządzeniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Proponowane rozwiązania systemowe niwelujące możliwość świadomego lub nieświadomego naruszenia zasad sprzedaży drewna przez nadleśnictwa przedstawiono w dalszej części niniejszego opracowania
	„Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”, polegająca na „bezpośrednim lub pośrednim narzucaniu nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych albo rażąco niskich, odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu albo sprzedaży towarów” [Art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1]	Zob. uwagi, utrwalone w niniejszym zestawieniu tabelarycznym w związku z analizą art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dotyczącym zakazu zawierania porozumień (1) mających na celu niebagatelne naruszenie lub w skutkach naruszających niebagatelnie konkurencję, a (2) polegających na bezpośrednim lub pośrednim ustalaniu cen oraz innych warunków sprzedaży lub zakupu dóbr. Zabezpieczeniem przed niebagatelnym naruszeniem konkurencji poprzez nadużycie przez nadleśnictwa pozycji dominującej na rynku właściwym jest utrwalenie w zasadach sprzedaży drewna rozwiązań, które zostały już w ramach niniejszego zestawienia tabelarycznego omówione lub zasygnalizowane w związku z analizą przepisów art. 6 ust.1. pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Niezbędne jest przy tym wykreowanie w jednolitych zasadach sprzedaży drewna, ustalonych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, wzorcowego projektu umowy, obejmującego między innymi sprawy terminów płatności oraz zabezpieczeń przed niewypłacalnością kontrahentów LP.
	„Zakazane jest nadużywanie pozycji	Zob. uwagi, utrwalone w niniejszym zestawieniu tabelarycznym w związku z analizą art. 6 ust. pkt.2 ustawy o ochronie konkurencji i

	dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”, polegająca na „ograniczaniu produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów” [Art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 2]	konsumentów, dotyczącym zakazu zawierania porozumień, (1) mających na celu niebagatelne naruszenie lub w skutkach naruszających niebagatelnie konkurencję, a (2) polegających na ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji lub zbytu oraz postępu technicznego lub inwestycji Zabezpieczeniem przed niebagatelnym naruszeniem konkurencji poprzez nadużycie przez nadleśnictwa pozycji dominującej na rynku właściwym jest utrwalenie w zasadach sprzedaży drewna rozwiązań, które zostały już w ramach niniejszego zestawienia tabelarycznego omówione lub zasygnalizowane w związku analizą przepisów art. 6. ust.1. pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
	„Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”, polegająca na „stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji” [Art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 3]	Zob. uwagi, utrwalone w niniejszym zestawieniu tabelarycznym w związku z analizą art. 6 ust. pkt.4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dotyczącym zakazu zawierania porozumień, (1) mających na celu niebagatelne naruszenie lub w skutkach naruszających niebagatelnie konkurencję, a (2) polegających na stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji Zabezpieczeniem przed niebagatelnym naruszeniem konkurencji poprzez nadużycie przez nadleśnictwa pozycji dominującej na rynku właściwym jest utrwalenie w zasadach sprzedaży drewna rozwiązań, które zostały już w ramach niniejszego zestawienia tabelarycznego omówione lub zasygnalizowane w związku analizą przepisów art. 6. ust.1. pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
	„Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”, polegająca na „uzależnianiu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy” [Art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 4]	Zob. uwagi, utrwalone w niniejszym zestawieniu tabelarycznym w związku z analizą art. 6 ust. pkt.5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dotyczącym zakazu zawierania porozumień, (1) mających na celu niebagatelne naruszenie lub w skutkach naruszających niebagatelnie konkurencję, a (2) polegających na uzależnianiu zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego oraz zwyczajowego związku z przedmiotem umowy Zabezpieczeniem przed niebagatelnym naruszeniem konkurencji poprzez nadużycie przez nadleśnictwa pozycji dominującej na rynku właściwym jest utrwalenie w zasadach sprzedaży drewna rozwiązań, które zostały już w ramach niniejszego zestawienia tabelarycznego omówione lub zasygnalizowane w związku analizą przepisów art. 6. ust.1. pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
	„Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”, polegająca na „przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji” [Art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 5]	Zakaz z art. 9 ust.1 i ust.2 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stwarza bardzo duże możliwości ocenne, w tym pozwala na kształtowanie w sposób subiektywny bardzo rozległego obszaru, w którym mogą mieścić się diagnozy i werdykty (<i>w tym diagnozy i werdykty ferowane przez organy powołane do ochrony konkurencji</i>) w sprawie ewentualnego nadużycia pozycji dominującej, skutkującego (<i>rzeczywistym lub rzekomym</i>) brakiem możliwości powstania bądź rozwoju konkurencji. Należy przy tym zauważyć, że w razie dopuszczenia się obrazy przepisów art. 9 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zawartych w innych punktach tego ustępu - również mamy przecież „do czynienia” (<i>oprócz zakłócenia konkurencji</i>) ze zjawiskiem przeciwdziałania „uksztalowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji”. Rzecz jednak w tym, że w przepisach art. 9 ust. 2 pkt. 1-4 oraz 6 i 7 przejawy zakazanego nadużywania pozycji dominującej zostały skonkretyzowane z dostateczną szczegółowością. Natomiast przepis art. 9 ust. 2 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zrehabilitowano w ten sposób, że zarzut jego naruszenia jest możliwy do postawienia przy powoływaniu się na niczym praktycznie nieograniczony (<i>„nieskrępowany”</i>) katalog działań, oznaczających (<i>według stawiającego ten zarzut</i>) nadużycie przez dany podmiot swojej pozycji dominującej na rynku właściwym. Jest oczywiste, że rozwiązanie systemowe, obowiązujące w Lasach Państwowych, polegające na stanowieniu przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jednolitych zasad sprzedaży drewna, sprawia, iż do nadużywania przez nadleśnictwa pozycji dominującej na rynku właściwym, o którym to nadużywaniu jest mowa w art. 9 ust. 2 pkt. 5 ww. ustawy, mogłoby dochodzić, gdyby w tych właśnie zasadach na nadleśnictwa zostałyby nałożone obowiązki, których wypełnianie oznaczałoby de facto „przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji” (niewłaściwie określone zasady jako czynnik umożliwiający i „przymuszający” nadleśniczych do nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym, polegającego na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji). Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje pojęcie konkurentów. Brak jest w niej natomiast definicji konkurencji jako takiej. Kierując się definicją słownikową, należy przyjąć, że konkurencja oznacza rywalizację między przedsiębiorcami, będącymi (1) konkurentami przy wprowadzaniu lub możliwym wprowadzaniu w tym samym czasie dóbr na rynek właściwy, albo będącymi (2) konkurentami przy nabywaniu lub możliwym nabywaniu w tym samym czasie dóbr wprowadzonych na rynek właściwy – która to rywalizacja ma na celu zdobycie rynków zbytu (<i>konkurencja między konkurentami wprowadzającymi lub mogącymi wprowadzać dobra na rynek właściwy</i>), źródeł zakupu dóbr (<i>konkurencja</i>

		między konkurentami nabywającymi lub mogącymi nabywać dobra wprowadzone na rynek właściwy) i osiągnięcie jak największych korzyści przy sprzedaży dóbr (konkurencja między konkurentami wprowadzającymi lub mogącymi wprowadzać na rynki właściwe). Skoro w przepisie art. 9 ust. 2 pkt. 5 jest mowa o przeciwdziałaniu powstaniu konkurencji na rynku właściwym, to oznacza to, że ustawodawca zakłada, że są (mogą być) rynki właściwe, na których zjawisko konkurencji w ogóle nie istnieje (do tej pory nie zaistniało). Przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków do powstania konkurencji między podmiotami wprowadzającymi lub mogącymi wprowadzać w tym samym czasie dobra na rynek właściwy oznacza w istocie przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków do powstania rywalizacji między konkurentami wprowadzającymi lub mogącymi wprowadzać dobra na rynek właściwy. Z kolei przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków do powstania konkurencji między podmiotami nabywającymi lub mogącymi nabywać dobra wprowadzone na rynek właściwy oznacza przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków do powstania rywalizacji między konkurentami nabywającymi lub mogącymi nabywać dobra wprowadzone na rynek właściwy. Jeżeli podmiot, zajmuje na rynku właściwym pozycję dominującą jako zbywca dóbr, to z mocy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie powinien on nadużywać tej pozycji do doprowadzania do stanów faktycznych, oznaczających brak możliwości powstania konkurencji, w tym w szczególności nie powinien doprowadzać do stanów faktycznych oznaczających : 1) brak możliwości pojawienia się na rynku właściwym innych podmiotów wprowadzających lub mogących wprowadzać dobra substytucyjne na dany rynek właściwy (podmiot dominujący nie powinien działać w celu zapewnienia sobie w dalszym ciągu możliwości wprowadzania na rynek właściwy dóbr w charakterze producenta wyłącznego- bowiem stworzenie warunków do działania choćby dwóch producentów na rynku właściwym jest niezbędne do powstania rynku właściwym rywalizacji między producentami), 2) działanie producentów lub potencjalnych producentów w ramach niedozwolonego porozumienia, w tym w ramach niedozwolonej współdziałaniu oraz współpracy, obejmującej np. wymianę informacji i pozostawanie w zмовie „antykonykurencyjnej” (podmiot dominujący lub podmioty dominujące na rynku właściwym nie powinni podejmować działań w celu uniknięcia rywalizowania między sobą na rynku zbytu, a także nie powinni podejmować działań pozorujących taką rywalizację – albowiem stworzenie warunków do rzeczywistej a nie pozorowanej rywalizacji jest po prostu niezbędne do zaistnienia tejże rywalizacji między producentami, co jest oczywistą oczywistością), 3) brak możliwości pojawienia się na rynku właściwym innych nabywców aniżeli nabywca, z którym podmiot dominujący na rynku właściwym kooperuje (podmiot dominujący na rynku jako jedyny wytwórca nie powinien działać w celu utrzymania jednego podmiotu jako nabywcy dóbr – bowiem stworzenie warunków do działania choćby dwóch nabywców na rynku właściwym jest po prostu niezbędne do powstania rywalizacji pomiędzy nabywcami), 4) doprowadzenie przez producentów lub potencjalnych producentów do zawarcia między nabywcami niedozwolonego porozumienia dla uniknięcia rywalizacji lub pozorowania rywalizacji (podmiot dominujący lub podmioty dominujące na rynku właściwym jako producenci nie powinni podejmować działań doprowadzających do uniknięcia lub pozorowania rywalizowania między nabywcami – albowiem stworzenie warunków do rzeczywistej a nie pozorowanej rywalizacji między nabywcami jest po prostu niezbędne do zaistnienia tejże rywalizacji na rynku właściwym, co jest oczywistą oczywistością) W rzeczywistości na poszczególnych rynkach właściwych stany faktyczne oznaczające brak jakiegokolwiek rywalizacji (między producentami lub między nabywcami) mają oczywiście charakter teoretyczny. Dlatego przepis art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 5 należy traktować przede wszystkim jako instrument prawny, zabezpieczający przed nadużywaniem pozycji dominującej do przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji. Przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków do rozwoju konkurencji między podmiotami wprowadzającymi lub mogącymi wprowadzać w tym samym czasie dobra na rynek właściwy - oznacza w istocie przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków do rozwoju rywalizacji między konkurentami wprowadzającymi lub mogącymi wprowadzać dobra na rynek właściwy. Rozwój konkurencji (między wytwórcami czy między nabywcami) jest procesem, polegającym na korzystnym zmienianiu się w funkcji czasu zjawiska rywalizacji na rynku właściwym wytwórców lub nabywców dóbr (jest procesem, polegającym na korzystnym przeistaczaniu się w funkcji czasu jednych stanów konkurencji w inne stany konkurencji -, charakteryzowane za pomocą określonego zestawu atrybutów). Oczywiście doprowadzanie do rozwoju konkurencji na rynkach właściwych nie może być celem samymi w sobie. Powszechnie przyjmuje się, że aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych powinien być skorelowany z aktualnym stadium rozwoju gospodarczego kraju, a ponadto powinien służyć (powinien być podporządkowany) szeroko rozumianemu rozwojowi gospodarczemu - i to rozwojowi gospodarczemu wyczerpującemu znamiona rozwoju zrównoważonego. Innymi słowy aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych powinien m.in. być jednym ze stymulatorów przechodzenia z aktualnego stadium rozwoju gospodarczego do stadium następnego. Zrównoważony rozwój gospodarczy danego państwa oznacza proces przemian w jego gospodarce narodowej, cechujący się tym, że wszechstronne potrzeby gospodarstw domowych są w wyniku tego procesu zaspokajane bez promowania ani dyskryminowania żadnej z nich w możliwie coraz
--	--	---

		większym stopniu i w możliwie coraz większym tempie przy dążeniu (zgodnie z zasadą równania do najlepszych bez ich szkody) do niwelowania różnic występujących pod tym względem między różnymi częściami terytorium państwa oraz między tym państwem a państwami bardziej rozwiniętymi – pod warunkiem wszakże, że (1) nie prowadzi to do długookresowego, a tym bardziej nieodwracalnego naruszenia granic tzw. pojemności ekosystemów Ziemi (rozwoj przy zapewnieniu trwałego i zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych globu ziemskiego)), a ponadto (2) „gwarantuje” („zabezpiecza”) określony i wzrastający poziom zaspokajania wszechstronnych potrzeb przyszłych pokoleń. Oznacza to, że nie powinno się dążyć do kształtowania aktualnego stanu konkurencji na rynkach właściwych w taki sposób, aby stan ten sprzyjał (stymulował) rozwój gospodarczy, nieliczący się z konsekwencjami dla przyszłych pokoleń (aby sprzyjał niezrównoważonemu rozwojowi gospodarczemu). Konstatacja zdania poprzedzającego ma szczególne znaczenie w odniesieniu do kształtowania – w ramach rozwoju konkurencji - aktualnego stanu konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego. Otóż w imię potrzeb przyszłych pokoleń – niedopuszczalne jest dążenie do kształtowania takiego aktualnego stanu konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego, którego atrybutem byłaby podaż na te rynki dowolnej ilości surowca drzewnego w odpowiedzi na aktualne zapotrzebowanie nabywców. Podaż ta musi być bowiem funkcją uwarunkowań przyrodniczych oraz zasad prawidłowej gospodarki leśnej – o czym i w tym zestawieniu tabelarycznym, i innych częściach niniejszego opracowania była już mowa w ujęciu bardziej szczegółowym. Aktualny stan konkurencji na danym rynku właściwym można scharakteryzować m.in. za pomocą następujących atrybutów: 1) zwyczajowej ilości dóbr wytwarzanych w danym okresie na dany rynek właściwy przez wszystkich jego wytwórców, 2) reaktywności podaży dóbr na okresowe zmiany koniunktury, liczby i struktury wytwórców danego dobra, 4) stopnia zmonopolizowania konkurencji między wytwórcami (stopnia koncentracji procesu wytwórczego), 5) otwartości i barier wejścia na rynek właściwy przez nowych wytwórców, 6) stopnia wzajemnej niezależności wytwórców oraz stopnia niezależności wytwórców od nabywców przy wprowadzaniu dobra na rynek, 7) stabilności rynku właściwego ze względu na wytwórców, 8) reaktywności podaży dóbr w „odpowiedzi” na prognozę co do kształtowania się produkcji dobra w funkcji czasu, 9) zapotrzebowania w danym okresie na dane dobro ze strony wszystkich jego nabywców, jako zapotrzebowania dostosowanego do i niezakłócającego aktualnego stadium rozwoju gospodarczego kraju, a ponadto wynikającego z wiarygodnie ustalonej możliwości zbywania produktów, wytwarzanych z wykorzystaniem tegoż dobra, 10) reaktywności popytu na okresowe zmiany koniunktury, 11) liczby i struktury nabywców danego dobra, 12) stopnia zmonopolizowania konkurencji między nabywcami (stopnia koncentracji procesu nabywania dóbr), 13) otwartości i barier wejścia na rynek właściwy nowych nabywców, 14) stopnia wzajemnej niezależności nabywców oraz stopnia niezależności nabywców od wytwórców przy nabywaniu dobra, 15) stabilności rynku właściwego ze względu na nabywców, 16) reaktywności popytu na dobro w „odpowiedzi” na prognozę co do zmiany zapotrzebowania na dobro w korelacji z projekcją zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, 17) kształtowania się ceny na dobro w porównaniu do ceny stanu idealnego. Aktualny stan konkurencji na danym rynku właściwym jest w tym większym stopniu zbliżony do stanu pożądanego (do stanu wzorcowego): 1) im mniejsza jest średnioroczna w okresie różnica pomiędzy zwyczajową ilością dóbr wytwarzanych w tym okresie na dany rynek właściwy przez wszystkich jego wytwórców a zapotrzebowaniem w danym okresie na dane dobro ze strony wszystkich jego nabywców – zapotrzebowaniem rozumianym jako zapotrzebowanie dostosowane do i niezakłócające aktualnego stadium rozwoju gospodarczego kraju, a ponadto wynikające z wiarygodnie ustalonej możliwości zbywania produktów, wytwarzanych z wykorzystaniem tegoż dobra (jeżeli w danym okresie wyżej wymieniona średnioroczna różnica jest niewielka, oznacza to, że m.in. za „sprawą” minionych, jak i aktualnego stanu konkurencji, na danym rynku właściwym ukształtował się, utrzymujący się, stan równowagi między podażą dobra na rynek właściwy a ekonomicznie uzasadnionym popytem na to dobro; na rynek właściwy trafia taka ilość dobra, jaka jest niezbędna do wytwarzania produktów, powstających z wykorzystaniem danego dobra, w ilości zaspokajającej zapotrzebowanie na te produkty na poziomie skorelowanym z aktualnym stadium rozwoju gospodarczego kraju), 2) im większa jest reaktywność podaży i popytu na wahnięcia koniunktury na dane dobro, wynikającej ze zmian koniunktury na produkty, wytwarzane z tego dobra (chwilowe oraz okresowe zmiany koniunktury na dane dobro, powodowane zmianami koniunktury na wyroby wytwarzane z wykorzystaniem tego dobra, to zjawisko ekonomicznie obiektywne; Z tego punktu widzenia wzorcowym stanem konkurencji jest taki stan, który charakteryzuje się tym, iż w reakcji na spadek koniunktury na dane dobro podaż i popyt na to dobro może stosunkowo szybko
--	--	---

		ulegać obniżeniu – bez szkody dla podmiotów, „kształtujących” tę podaż i ten popyt, tj. bez zjawiska bankructw i wzrostu bezrobocia; ale i odwrotnie: w reakcji na wzrost koniunktury na dane dobro podaż i popyt na to dobro może stosunkowo szybko wzrastać), 3) im dostatecznie stabilny jest rynek właściwy z punktu widzenia wytwórców oraz z punktu widzenia nabywców, a jednocześnie im korzystniejsze są warunki do poprawy konkurencyjności wytwórców oraz nabywców na rynku właściwym, będące pochodną (1) liczby i struktury wytwórców oraz nabywców, operujących na danym rynku właściwym, (2) stopnia koncentracji procesu wytwórczego oraz procesu nabywania dóbr, (3) otwartości i barier wejścia na rynek właściwy przez nowych wytwórców oraz nabywców, (4) stopnia wzajemnej niezależności wytwórców oraz stopnia niezależności wytwórców od nabywców przy wprowadzaniu dobra na rynek właściwy, (5) stopnia wzajemnej niezależności nabywców oraz stopnia wzajemnej niezależności nabywców od wytwórców przy nabywaniu dóbr (w obrocie gospodarczym określonymi dobrami równie ważne jest utrzymanie utartych zwyczajów kupieckich oraz stabilności rynku właściwego z punktu widzenia wytwórców i nabywców, jak i doprowadzanie do wzrostu konkurencyjności pomiędzy wytwórcami oraz pomiędzy nabywcami; imperatyw poprawy konkurencyjności między wytwórcami oznacza, że każdy z podmiotów, będący wytwórcą danego dobra powinien być zainteresowany obniżką kosztów wytwarzania dóbr oraz poprawą ich jakości – tak, aby były one bardziej atrakcyjne dla potencjalnych nabywców, zarówno ze względu na proponowaną, odpowiednio niższą cenę, jak i walory techniczne; imperatyw poprawy konkurencyjności pomiędzy nabywcami oznacza, że każdy z podmiotów, będący nabywcą dobra również powinien być zainteresowany racjonalizacją kosztów działalności, często w połączeniu ze zwiększaniem skali produkcji, albowiem tylko to daje „legalną” możliwość nabywania dobra po wyższych cenach aniżeli konkurenci oraz w większych ich ilościach -przy oferowaniu sprzedaży produktów, wytwarzanych z wykorzystaniem tych dóbr, po cenach porównywalnych lub niższych aniżeli ceny oferowane przez konkurentów.; Jest oczywiste, że kształtowaniu się należytego stopnia konkurencyjności i jej poprawie na danym rynku właściwym sprzyja odpowiednio duża liczba wytwórców oraz nabywców, brak barier we wkraczaniu nowych wytwórców i nabywców na rynek właściwy, racjonalny stopień koncentracji procesu wytwórczego oraz możliwie najwyższy stopień niezależności podmiotów, działających na rynku właściwym – zarówno wytwórców oraz nabywców. Jest jednak oczywiste i to, że rywalizacja na rynku właściwym wykorzystująca rentę różniczkową z przyrostu konkurencyjności niektórych wytwórców oraz nabywców, a także wynikająca ze zwiększania się liczby wytwórców i nabywców, „z istoty rzeczy” musi prowadzić do „restrykturyzacji” zbioru wytwórców i nabywców, operujących na danym rynku właściwym. W szczególności musi to prowadzić do wycofywania się z rynku właściwego niektórych wytwórców i nabywców lub co najmniej do ograniczania przez nich produkcji lub skali zakupu dóbr. Nie ulega wątpliwości, że z punktu widzenia kształtowania należytego stanu konkurencji tylko w sytuacjach tak szczególnych, jak sytuacja w Polsce przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, „szokowa destabilizacja” rynku właściwego może być uznana za zjawisko korzystne czy raczej nieuchronne. W innych sytuacjach - dla dobra stanu rywalizacji między wytwórcami oraz nabywcami - poprawa konkurencyjności na rynkach właściwych powinna następować przy jak najmniejszej stratności na stabilności tychże rynków oraz przy jak najmniejszej stratności na utartych zwyczajach kupieckich na tych rynkach) 4) im bardziej cena jednostkowa kupna – sprzedaży dobra na rynku właściwym jest zbliżona do ceny, jaka ukształtowałaby się w warunkach stanu idealnego, tj. stanu charakteryzującego się po pierwsze równowagą podaży i popytu na dane dobro, a ponadto charakteryzującego się uzasadnionym, na danym etapie rozwoju gospodarczego kraju, poziomem kosztów produkcji danego dobra oraz kosztów wytwarzania produktów z wykorzystaniem tegoż dobra (założmy, że (1) dobrem wprowadzanym na rynek właściwy jest surowiec drzewny, (2) na dany rynek właściwy surowca drzewnego jest wprowadzana średniorocznie masa drewna w ilości 10 000 m³, (3) masa 10 000 m³ drewna wprowadzana na rynek właściwy surowca drzewnego w pełni pokrywa zapotrzebowanie zakładów przemysłu drzewnego, operujących na tym rynku, (4) przeciętny koszt całkowity wytworzenia 1 m³ drewna, wprowadzanego na rynek właściwy, wynosi 250 zł/m³ /chodzi o koszt w rachunku ciągłym, z uwzględnieniem kosztów zagospodarowania lasu oraz kosztów jego użytkowania/, (5) wytworzenie przez zakłady przemysłu drzewnego, operujące na rynku właściwym surowca drzewnego, jednostki produktu wyjściowego wymaga zużycia 0,8 m³ drewna. (6) zakłady przemysłu drzewnego w skali roku wytwarzają 12 500 jednostek produktu wyjściowego /10 000/0,8=12 500/, (7) koszt całkowity wytworzenia jednostki produktu wyjściowego przez zakłady przemysłu drzewnego, bez kosztu zakupu surowca drzewnego, wynosi 170 zł/jednostkę, (8) cena sprzedaży jednostki produktu wyjściowego wytwarzanego przez zakłady przemysłu drzewnego wynosi 365 zł/jednostkę, (9) po zaoferowaniu do sprzedaży 10 000 m³, cena netto /bez VAT/ kupna – sprzedaży 1 m³ drewna ukształtowała się na poziomie 260 zł/m³. Przy powyższych założeniach – zbywcy drewna uzyskaliby wynik finansowy równy/260 zł/m³ – 250 zł/m³ * 10 000 m³ = 100 000 zł, zaś nabywcy ponieśliby stratę, wynoszącą /365 zł/jednostkę – 170 zł/jednostkę – 260 zł/m³ * 0,8 m³ / * 12 500 jednostek = - 162 500 zł. Poszukując odpowiedzi na pytanie, czy cena 260 zł/m³ jest zbliżona do ceny w warunkach stanu indywidualnego, przyjmijmy założenie, że analizy ekonometryczne wskazują, iż na obecnym etapie rozwoju gospodarczego /przy danym poziomie doskonałości technologicznej/ uzasadniony poziom kosztów wytworzenia jednego m³ surowca drzewnego powinien wynosić 248 zł/ m³, zaś koszt wytworzenia jednostki produktu wyjściowego przez zakłady przemysłu drzewnego, bez kosztów zakupu surowca drzewnego – 155 zł/jednostkę. Przy takim założeniu cena kupna – sprzedaży 260 zł/m³ wiązałaby się z następującym wynikiem finansowym po stronie zbywców: /260 – 248/ * 10 000 = 120 000. Po stronie nabywców wynik
--	--	---

		wyniosłby $/365 - 155 - 260 \cdot 0,8 / 12 \cdot 500 = 25\,000$. Rentowność sprzedaży surowca drzewnego mierzona, wyrażonym w procentach, ilorazem wyniku do wartości sprzedaży wyniosłaby: $120\,000 / 2\,600\,000 \cdot 100 = 4,6\%$. Rentowność sprzedaży produktów wyjściowych wytwarzanych przez zakłady przemysłu drzewnego wyniosłaby: $0,55\%$. Przy przyjętych założeniach, cena kupna – sprzedaży drewna, wynosząca 260 zł/m3, choć przynosząca wynik finansowy i podmiotom sprzedającym drewno, i zakładom przemysłu, nie może być uznana za cenę stanu idealnego. Aby obliczyć cenę stanu idealnego należy przy przyjętych założeniach rozwiązać następujące równanie: $[(X - 248) \cdot 10\,000] / [X \cdot 10\,000] = [(365 - 155 - X \cdot 0,8) \cdot 12 \cdot 500] / [365 \cdot 12 \cdot 500]$ Po rozwiązaniu tego równania otrzymujemy $X = 253,1747$ zł. Jeżeli wartość X podstawimy do równania rentowności sprzedaży drewna, a także do równania rentowności sprzedaży produktów wyjściowych zakładów przemysłu drzewnego – w obu przypadkach otrzymamy wartość równą 2,04 %. Przy przyjętych założeniach cena kupna – sprzedaży drewna w warunkach stanu idealnego wynosi zatem 253,17 zł. Cena stanu idealnego mówi o cenie, przynoszącej i wytwórcom, i nabywcom tę samą rentowność sprzedaży, przy założeniu, że podaż dobra na rynek właściwy w pełni odpowiada zapotrzebowaniu na te dobra, zaś podmioty przekazujące dobra na rynek właściwy oraz nabywające te dobra na rynku właściwych prowadzą działalność na poziomie kosztów uzasadnionych. Jest przy tym oczywiste, że w krótkim przedziale czasu działania, mające za przedmiot racjonalizację kosztów produkcji, nie mogą przynieść, zarówno po stronie zbywców, jak i nabywców, natychmiastowego stanu pełnej zgodności wartości tychże kosztów z ich wartością, ustaloną na poziomie uzasadnionym. Oznacza to, że przykładowo wyliczona tu cena jednostkowa 253,17 zł w rzeczywistości (1) nie będzie zrównywać zbywców i nabywców pod względem rentowności sprzedaży, (2) rentowność sprzedaży po stronie zbywców i nabywców nie musi oscylować wokół 2 %, gdyż raczej będzie niższa, (3) w zgrupowaniu nabywców oraz w zgrupowaniu zbywców rentowność ta będzie wykazywać określoną zmienność – w zależności od faktycznego wyjściowego poziomu kosztów jednostkowych produkcji, charakteryzujących poszczególne podmioty, oraz w zależności od możliwości i zdolności podmiotów do nadania określonego „tempa” procesowi racjonalizacji tychże kosztów.. W każdym jednak razie przykładowo wyliczoną tu cenę jednostkową 253,17 zł należy uznać za cenę, w której następuje pełne „zrównoważenie” interesów zbywców i nabywców – pod warunkiem wszakże zastosowania prawidłowej metody ustalania uzasadnionego poziomu kosztów jednostkowych produkcji po stronie zbywców i nabywców/(o czym w kolumnie obok, a w ujęciu bardziej szczegółowym – w dalszej części opracowania/. 5) im bardziej (1) reaktywność podaży danego dobro na rynek właściwy, mierzona skłonnością i zdolnością zbywców i innych podmiotów gospodarki narodowej, działających dotąd na różnych rynkach właściwych, do zwiększania produkcji danego dobra, jest zbieżna z długookresową prognozą jego podaży, wynikającą z długookresowej prognozy co do zmiany zapotrzebowania na to dobro skorelowanej z projekcją zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju – jeżeli prognoza podaży przewiduje potrzebę zwiększania podaży w ślad za zwiększonym zapotrzebowaniem na ww. dobro w funkcji czasu, (2) reaktywność podaży danego dobro, mierzona skłonnością i zdolnością zbywców do zmniejszania produkcji w połączeniu z programami działań restrukturyzacyjnych, jest zbieżna z długookresową prognozą podaży tego dobra, wynikającą z długookresowej prognozy co do zmiany zapotrzebowania na to dobro skorelowanej z projekcją zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju – jeżeli prognoza podaży przewiduje potrzebę i konieczność zmniejszenia podaży w ślad za zmniejszeniem zapotrzebowania na ww. dobro w funkcji czasu, (3) reaktywność popytu na dane dobro, mierzona skłonnością i zdolnością nabywców i innych podmiotów gospodarki narodowej, działających dotąd na różnych rynkach właściwych, do zwiększania zakupów tego dobra, jest zbieżna z długookresową prognozą zapotrzebowania na to dobro skorelowaną z projekcją zrównoważonego rozwoju kraju – jeżeli prognoza ta przewiduje wzrost zapotrzebowania na dobro w funkcji czasu, (4) reaktywność popytu na dane dobro, mierzona skłonnością oraz zdolnością nabywców do zmniejszania zakupów, jest zbieżna z długookresową prognozą zapotrzebowania na to dobro skorelowaną z projekcją zrównoważonego rozwoju kraju – jeżeli prognoza ta przewiduje spadek zapotrzebowania na dobro w funkcji czasu (w wykonaniu m.in. ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r o zasadach prowadzenia polityki rozwoju , a także wielu innych przepisów, w tym zawartych w regulacjach prawnych, dotyczących samorządu terytorialnego, Rzeczypospolita Polska powinna być legitymowana spójnym oraz zintegrowanym z unijnymi i międzynarodowymi podstawami strategicznymi zbiorem dokumentów strategiczno – programowych, inkorporujących projekcję zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju i kształtowania jego bezpieczeństwa ekologicznego, obejmującą różne przedziały czasu. Projekcja ta, obejmując z różną szczegółowością różne przedziały czasu, powinna zawierać , a przynajmniej umożliwiać sporządzenie długookresowych prognoz zapotrzebowania na różne dobra, w tym dobra, będące wyrobami oraz usługami. Jest oczywiste, że projekcja ta oraz związane z nią prognozy powinny uwzględniać, powinny liczyć się z reaktywnością podaży i popytu na poszczególne dobra, choć nie powinny być jej bezwzględnie podporządkowane . Weźmy dla przykładu wyrób w postaci węgla kamiennego. Według oficjalnych prognoz, abstrahując tu od ich zasadności, zapotrzebowanie na węgiel kamienny w jej postaci tradycyjnej ma ulegać stopniowemu zmniejszaniu się . Wzrastać ma natomiast zapotrzebowanie na węgiel wydobywany według zmienionych technologii, bezpiecznych z punktu widzenia przeciwdziałania efektowi cieplarnianemu. Aktualny stan konkurencji na rynku właściwych węgla kamiennego wydobywanego metodą tradycyjną będzie można uznać za
--	--	--

		tym bardziej zbliżony do stanu pożądanego im większa będzie skłonność oraz zdolność do dokonywania przez kopalnie do dokonywania stosowanych zmian technologicznych, oznaczających „przejście” tych kopalni na inny rynek właściwy, tj. na rynek właściwy węgla bezpiecznego w użyciu z punktu widzenia efektu cieplarnianego, ale także im większa będzie skłonność oraz zdolność istniejących zakładów energetycznych do „wychodzenia” z roli nabywcy węgla „tradycyjnego” i przechodzenia wraz z ewentualnymi nowymi zakładami energetycznymi na rynek właściwy węgla „bezpiecznego energetycznie”. Im w mniejszym stopniu aktualny stan konkurencji przystaje do długookresowych prognoz zmian podaży oraz zapotrzebowania na dane dobro – z tym większymi należy się liczyć perturbacjami na rynkach właściwych przy urzeczywistnianiu przedmiotowych prognoz przy obiektywnym braku możliwości ich korekty. Perturbacje te oznaczają w szczególności upadłości zbywców i nabywców oraz wzrost bezrobocia na rynku pracy. Szczególnym przypadkiem przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji jest podejmowanie działań uwsteczniających aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych (skoro nieuprawnione jest stwarzanie warunków niepozwalających na rozwój konkurencji, to tym bardziej nieuprawnione jest doprowadzanie do uwsteczniania się aktualnego stanu konkurencji). Mając na względzie powyższe rozważania – możliwe staje się dokonanie oceny obecnego stanu konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego w Polsce. W pierwszej kolejności należy podnieść, że po przyjęciu, iż z geograficznego punktu widzenia rynkiem właściwym surowca drzewnego jest rynek, którego granice pokrywają się z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa – otóż przy takim założeniu z „natury rzeczy”, w warunkach polskiego modelu leśnictwa państwowego, taki rynek charakteryzuje się, po stronie zbywców, brakiem na nim konkurencji. Oczywiście na tak rozumianym rynku właściwym surowca drzewnego operują zwykle gospodarstwa leśne, nie wchodzące w skład Lasów Państwowych. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, stanowionymi przez siebie zasadami sprzedaży drewna, nie może, rzecz jasna, kreować „zakazu” wprowadzania - na tak rozumiany rynek właściwy - surowca drzewnego, wytwarzanego przez te inne gospodarstwa leśne, ani obciążać nadleśnictw obowiązkami, których wypełnianie skutkowałoby brakiem możliwości sprzedaży drewna przez te gospodarstwa czy tworzenia nowych gospodarstw leśnych (<i>choć od utworzenia nowego gospodarstwa leśnego do rozpoczęcia sprzedaży drewna przez to gospodarstwo „droga” jest bardzo daleka</i>). Nie jest też uprawniony do kreowania zakazu wprowadzania drewna na rynek właściwy przez innych zbywców (<i>na przykład przez pośredników</i>). Należy podkreślić, że tylko w niektórych częściach kraju (<i>sporadycznie</i>) rola gospodarstw leśnych, nie wchodzących w skład Lasów Państwowych, jest istotna gospodarczo czy znacząca (<i>a nawet dominująca</i>) z punktu widzenia ilości sprzedawanego drewna. Powołując się na wywoły utrwalone już w niniejszym zestawieniu tabelarycznym, w tym miejscu ponownie należy podnieść, że brak konkurencji oraz brak możliwości stwarzania konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego ze względu na okoliczność że w zasięgach terytorialnych nadleśnictw nadleśnictwa są co do zasady z „natury rzeczy” praktycznie jedynymi zbywcami drewna – otóż brak ten ma względny charakter. Jak to już to omówiono, przy ortodoksyjnym traktowaniu ustawowej definicji rynku właściwego, możliwe jest inne podejście do rynku właściwego surowca drzewnego (<i>rynek właściwy surowca drzewnego jako zgrupowania zasięgów terytorialnych nadleśnictw – dostatecznie homogenicznego pod względem panujących w tym zgrupowaniu warunków konkurencji</i>). Wszystkie nadleśnictwa, prowadzące sprzedaż drewna na w ramach danego homogenicznego zgrupowania zasięgów terytorialnych nadleśnictw, wyczerpują oczywiście znamiona konkurentów. Ale i bez takiego grupowania – nadleśnictwa (<i>choć formalnie nie są konkurentami na rynku właściwym obejmującym zasięg terytorialny jednego nadleśnictwa</i>) faktycznie konkurują pomiędzy sobą (<i>była już o tym mowa</i>), jeżeli tylko jednolite zasady sprzedaży drewna, stanowione przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, zawierają sprzyjające ku temu rozwiązania. Rynek właściwy surowca drzewnego, rozumiany, z geograficznego punktu widzenia, jako rynek pokrywający się z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa – z punktu widzenia nabywców nie jest rynkiem, na którym z „natury rzeczy” występuje brak konkurencji. Na takim rynku właściwym co do zasady operuje więcej aniżeli jeden nabywca. Oceniając aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia średniorocznej w okresie różnicy pomiędzy ilością surowca drzewnego przekazywanego na ten rynek a zapotrzebowaniem na drewno ze strony nabywców – należy stwierdzić (<i>powtarzając wywoły utrwalone już w tym zestawieniu, jak również w innych częściach opracowania</i>), że cechą charakterystyczną tych rynków jest systemowa deficytowość, wynikająca z przyrodniczych uwarunkowań limitujących pozyskiwanie surowca drzewnego, zasad prawidłowej gospodarki leśnej oraz obiektywnych trudności ekonomicznych i technicznych sprzeciwiających się poddawaniu surowca drzewnego na wielką skalę transakcjom „import – eksport”. Oczywiście różne jest nasilenie tego zjawiska – w zależności m.in. od szczegółowego usytuowania rynku właściwego na terytorium Polski, a także w zależności od grupy handlowej surowca drzewnego. Obecnie prawidłowością jest na przykład, że wyraźnie mniejsza systemowa deficytowość charakteryzuje rynki właściwe surowca drzewnego liściastego aniżeli surowca iglastego. Systemowa deficytowość rynków właściwych surowca drzewnego jest bez wątpienia czynnikiem obniżającym ocenę obecnego stanu konkurencji na tych rynkach.
--	--	--

		Oceniając aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia warunków do poprawy konkurencyjności wytwórców oraz nabywców na rynku właściwym (<i>chodzi tu o warunki, będące pochodną (1) liczby i struktury wytwórców oraz nabywców, operujących na danym rynku właściwym, (2) stopnia koncentracji procesu wytwórczego oraz procesu nabywania dóbr, (3) otwartości i barier wejścia na rynek właściwy przez nowych wytwórców oraz nabywców, (4) stopnia wzajemnej niezależności wytwórców oraz stopnia niezależności wytwórców od nabywców przy wprowadzaniu dobra na rynek właściwy, (5) stopnia wzajemnej niezależności nabywców oraz stopnia wzajemnej niezależności nabywców od wytwórców przy nabywaniu dóbr</i>) – należy stwierdzić, co następuje: 1) na rynkach właściwych surowca drzewnego w Polsce operuje wystarczająca liczba nabywców, 2) z punktu widzenia skali produkcji (<i>skali zapotrzebowania na surowiec drzewny</i>) - struktura nabywców wykazuje znaczne zróżnicowanie; obok dużych i bardzo dużych przedsiębiorców – na rynkach właściwych surowca drzewnego operują mikroprzedsiębiorstwa, a także małe i średnie przedsiębiorstwa; dotyczy to przede wszystkim przemysłu tartaczego, 3) z wielu punktów widzenia zróżnicowanie struktury nabywców jest korzystne, w szczególności tworzy samoistną barierę zabezpieczającą przed „zmowami przetargowymi” oraz przed procesem niepożądaną koncentracją procesu nabywania dóbr, ponadto zapewnia naturalny, nienaruszający ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, podział rynków zbytu produktów, wytwarzanych z zakupionego surowca drzewnego (<i>kierowanie przez mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców swoich wyrobów przede wszystkim do odbiorców „miejscowych”;</i> <i>kierowanie przez dużych i bardzo dużych przedsiębiorców swoich wyrobów w istotnej części za granicę oraz do hurtowników</i>), 4) twierdzenia w pkt. 2 i 3 nie odnoszą się do podmiotów, wykorzystujących surowiec drzewny w przemyśle celulozowym oraz płytowym – bowiem „tutaj” liczba podmiotów, nabywających surowiec drzewny jest ograniczona, a proces nabywania surowca cechuje się znaczną koncentracją, 5) z zastrzeżeniem pkt. 4) – po stronie nabywców surowca drzewnego „póki co” nie występuje koncentracja, którą można by uznać za mającą negatywny wpływ na stan konkurencji, 6) w odniesieniu do tartacznictwa oraz procesów wytwarzania prostych wyrobów z drewna (<i>np. palety, wyroby w ramach programów ogrodowych</i>) rynek surowca drzewnego jest dostatecznie otwarty na nowych nabywców oraz nie stwarza im nadmiernych barier wejścia na rynki właściwe, 7) przemawiają za tym następujące okoliczności: (1) działalności, o których mowa w pkt. 6), nie są koncesjonowane, a także nie są objęte innymi ograniczeniami prawnymi, warunkującymi rozpoczęcia działalności (<i>poza ograniczeniami oraz ciężarami o charakterze standardowym, związanymi w szczególności: (a) z obowiązkiem dokonania oceny oddziaływania realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego na środowisko, (b) z obowiązkiem uzyskania zgód i pozwoleń, określonych w Prawie ochrony środowiska, (c) z przepisami prawa dotyczącymi zagospodarowania przestrzennego oraz prawa budowlanego, (d) z przepisami o legitymizacji działalności gospodarczej – przy czym podmioty, planujące rozpoczęcie działalności na bardzo dużą skalę muszą liczyć się z koniecznością uzyskania „limitu” emisji gazów cieplarnianych do atmosfery</i>), (2) działalności, o których mowa w pkt. 6), cechują się stosunkowo prostymi technologiami procesów wytwórczych, oraz nie wymagają specjalistycznej wiedzy fachowej, w tym zakupu licencji, know-how czy franczyzy, (3) zbywcy drewna nie mają instrumentów prawnych do stwarzania barier dostępu nowych nabywców do rynków właściwych surowca drzewnego, 8) w odniesieniu do innych gałęzi wykorzystywania surowca drzewnego (<i>np. przemysł celulozowy, płytowy, wyrób elementów z drewna klejonego itd.</i>) rynki właściwe surowca drzewnego są oczywiście mniej otwarte oraz stwarzają dla nowych nabywców większe bariery wejścia, 9) chociaż z prawnego punktu widzenia nabywcy, operujący na rynkach właściwych surowca drzewnego w Polsce, są niezależni (<i>z zastrzeżeniem co do nabywców, działających w grupach kapitałowych, które „póki co” należą do rzadkości</i>) – to od wielu lat obserwuje się zjawisko nieformalnego, ponadstandardowego ich uzależniania od izb gospodarczych być może nawet ponad ramy przepisów o samorządzie gospodarczym, 10) w związku z umocowaniem prawnym Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do ustalania systemu sprzedaży drewna, wiążącego jednostki organizacyjne LP – nabywcy surowca drzewnego pozostają niewątpliwie pośrednio pod niewładczym wpływem nadleśnictw jako zbywców surowca drzewnego; nadleśnictwa są bowiem obowiązane do oferowania drewna do sprzedaży według zasad ich wiążących, nabywcy niewładczo podporządkowują się tym zasadom, jednak z prawem dochodzenia swojego interesu przed sądami gospodarczymi,, 11) pomiędzy konkretnymi rynkami właściwymi surowca drzewnego (<i>pomiędzy poszczególnymi nadleśnictwami, a w ramach nadleśnictwa w odniesieniu do poszczególnych grup handlowych drewna</i>) występuje oczywiście, zmieniające się w funkcji czasu (<i>ale i do pewnego stopnia trwałe, gdyż wynikające z utartych zwyczajów</i>) zróżnicowanie pod względem liczby i struktury nabywców, przy czym nie należy do rzadkości, że część nabywców na rynkach właściwych surowca drzewnego (tj. na terenie nadleśnictwa) ma pozycję dominującą, 12) z geograficznego punktu widzenia – w Polsce należy zasadniczo wyodrębnić tyle rynków właściwych surowca drzewnego, ile nadleśnictw, wchodzi w skład Lasów Państwowych; przy podejściu ortodoksyjnym należałoby jeszcze wydzielać rynki właściwe surowca drzewnego,
--	--	---

		pokrywające się z zasięgami poszczególnych parków narodowych, 13) liczbą podmiotów, operujących na rynkach właściwych surowca drzewnego jako zbywcy jest zdecydowanie ograniczona, 14) podmiotami, operującymi jako zbywcy na rynku właściwym surowca drzewnego o zasięgu pokrywającym się z zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa, są: (1) dane nadleśnictwo, (2) zakłady Lasów Państwowych (<i>oddziały zakładów, mające jednostki wytwórcze w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa</i>), jeżeli zajmują się one sprzedażą drewna, (3) gospodarstwa leśne, nie wchodzące w skład Lasów Państwowych, jeżeli pozyskują i sprzedają drewno do odbiorców zewnętrznych lub zużywają je we własnym zakresie (4) nabywcy surowca drzewnego (<i>ich jednostki lokalne, mające składy lub korzystające ze składów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa</i>), jeżeli zajmują się odsprzedażą surowca drzewnego, pełniąc de facto funkcję pośredników, (5) właściciele gruntów z zadrzewieniami i inne podmioty, mające prawa do zadrzewień, jeżeli wiąże się to z pozyskiwaniem i sprzedażą surowca drzewnego na rzecz innych podmiotów lub zużycia we własnym zakresie, 15) na rynkach właściwych surowca drzewnego występuje zatem dość silna koncentracja procesu wytwórczego, przy czym nierzadko nadleśnictwo występuje realnie w roli jedyne go zbywcy drewna, 16) rynki właściwe surowca drzewnego nie są otwarte i cechują się istotnymi barierami wejścia na nie przez nowych wytwórców surowca drzewnego, 17) decydują o tym następujące okoliczności: (1) wprawdzie nie ma istotnych przeszkód formalnych dla zalesienia gruntów rolnych i innych gruntów do tego przydatnych celem utworzenia mikroprzedsiębiorstw leśnych czy nawet wielkoobszarowego gospodarstwa leśnego, bowiem przepisy prawa temu sprzyjają, m.in. poprzez tworzenie zachęt finansowych, to z roku na rok podaż takich gruntów staje się coraz mniejsza, (2) od daty utworzenia takiego gospodarstwa leśnego do czasu pozyskania surowca drzewnego upływa jednak dość długi okres, obejmujący od kilkunastu do kilkudziesięciu lat; okres ten jest stosunkowo krótki przy tworzeniu specjalnych gospodarstw leśnym, w których (<i>zwykle po kilkunastu latach</i>) jest możliwe, zgodnie z planem urządzenia lasu, pozyskanie zrębem zupełnym surowca drzewnego np. do zużycia w przemyśle celulozowym (<i>ostatnio na tworzenie własnej bazy surowcowej na terytorium Polski zdecydowała się co najmniej jedna duża celulozownia; można mieć uzasadnione obawy, czy eksperyment ten jest ekonomicznie uzasadniony oraz zakończy się powodzeniem; warto oczywiście z uwagą śledzić realizację tego przedsięwzięcia</i>), 18) rynki właściwe surowca drzewnego cechują się systemowo – prawnym uzależnieniem biernym pomiędzy nadleśnictwami jako głównymi podmiotami, wprowadzającymi drewno na rynki właściwe, 19) jak to już kilka razy podniesiono w tym zestawieniu tabelarycznym – wprawdzie na dany rynek właściwy, pokrywający się z zasięgiem terytorialnym danego nadleśnictwa, drewno do obrotu wprowadza to właśnie nadleśnictwo, to z praktycznego punktu widzenia pomiędzy nadleśnictwami występuje (<i>powinna występować</i>) konkurencja, 20) wzajemna zależność pomiędzy nadleśnictwami jako konkurentami dlatego ma charakter bierny, że uzależnienie to czerpie swoje źródło z mocy samego prawa i wynika z: (1) przynależności nadleśnictw do wspólnej Grupy Przedsiębiorstw, (2) generalnego atrybutu systemu finansowego Lasów Państwowych, którym jest efekt samofinansowania działalności do uzyskiwania dopiero na poziomie Lasów Państwowych jako jednego podmiotu gospodarki finansowej, a nie w ramach poszczególnych nadleśnictw, 21) na rynkach właściwych surowca drzewnego występuje też zjawisko określonego uzależnienia zbywców od nabywców, wynikające ze: (1) zbywania części drewna przez nadleśnictwa na rzecz zakładów Lasów Państwowych, (2) zużywania drewna na własne potrzeby Lasów Państwowych, (3) zużywania drewna na własne potrzeby niepaństwowych gospodarstw leśnych oraz właścicieli lub posiadaczy drewna z likwidacji czy częściowej likwidacji zadrzewień, (4) docelowego zużywania drewna z własnych plantacji „celulozowych” przez duże celulozownie, 22) „póki co” uzależnienie, o którym mowa w ppkt. 21) jest bez istotnego znaczenia przy formułowaniu oceny stanu konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia warunków, sprzyjających poprawie konkurencyjności. Biorąc pod uwagę stwierdzenia w ppkt. 1 – 22, w pełni uprawniony jest wniosek generalny, że z punktu widzenia sprzyjania poprawie konkurencyjności – stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego jest daleki od stanu wzorcowego, przy czym działania mające na celu wyraźną poprawę tego stanu, przy obecnym modelu leśnictwa państwowego (który z różnych względów powinien być utrzymany) są bardzo ograniczone. Sprawia to, że stanowienie jednolitych zasad sprzedaży drewna w LP w maksymalnie możliwym zakresie należy wykorzystać do wykreowania takich rozwiązań, które co najmniej nie doprowadzą do pogorszenia tegoż stanu. Jednolite zasady sprzedaży drewna w Lasach Państwowych należy w szczególności wykorzystać do stworzenia przy sprzedaży drewna swoistej ściany ogniowej (<i>firewall</i>) pomiędzy poszczególnymi nadleśnictwami, a także pomiędzy nadleśnictwami a regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych – aby (<i>w takim stopniu, w jakim jest to możliwe ze względu na zasadę osiągania w LP efektu samofinansowania działalności nie w poszczególnych nadleśnictwach, lecz w skali całych Lasów Państwowych</i>) działania nadleśnictw przy oferowaniu surowca drzewnego do sprzedaży miały charakter działań niezależnych.
--	--	---

		Oceniając aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia stabilności tych rynków – należy stwierdzić, że następuje: 1) rynki właściwe surowca drzewnego przez wiele lat, a nawet przez dziesięciolecia, charakteryzowały się w Polsce bardzo dużą stabilnością, czerpiącą swoje źródło z utartych zwyczajów i praktyk kupieckich, a także z pozostałości po gospodarce nakazowo – rozdzielczej, w ramach której podmioty przerabiające drewna miały charakter państwowy, 2) stabilność ta oznaczała przede wszystkim, iż corocznie surowiec drzewny w nadleśnictwach (tzw. <i>nabywcy lokalni</i>) oraz w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych (tzw. <i>nabywcy regionalni</i>) surowiec drzewny był nabywany przez tych same podmioty oraz w tych samych ilościach, przy czym w latach szczególnej koniunktury lub po stanach wielkoobszarowych klęsk naturalnych do zakupów były dopuszczane, zwłaszcza po przemianach ustrojowych przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku (<i>przede wszystkim w odniesieniu do drewna tartaczego</i>) podmioty sezonowe, funkcjonujące na terenach wiejskich w oparciu o rodzinne zasoby pracy (zwane <i>pogardliwie „szopo- traczami”</i>), 3) dążenie do pełnej (zupełnej) stabilności rynków właściwych nie jest zjawiskiem pożądanym, albowiem nie sprzyja to rozwojowi konkurencji, a co za tym idzie poprawie konkurencyjności jako warunku postępu technicznego, 4) po wprowadzeniu od roku 2007 zasad sprzedaży drewna, bazujących na informatycznym portalu leśno – drzewnym, w wielu nadleśnictwach pojawili się nowi nabywcy surowca drzewnego, którzy dotychczas w danym nadleśnictwie drewna nie zakupywali; wystąpiło też zjawisko wyraźnego zwiększenia liczby nabywców operujących na rynkach poszczególnych nadleśnictw; do zakupywania surowca drzewnego w Lasach Państwowych przystąpiły podmioty, które do tej pory były zmuszone do nabywania drewna, korzystając z pośrednictwa zakładów przemysłu drzewnego (<i>odkupywanie drewna od zakładów przemysłu drzewnego, będących nabywcami drewna w LP</i>), a być może również korzystając z nieformalnych kanałów zaopatrzeniowych, 5) nagła (<i>raptowna</i>) destabilizacja rynków właściwych, w tym rynków właściwych surowca drzewnego, jest równie niepożądana, jak jego zupełne ustabilizowanie, 6) po wprowadzeniu od roku 2007 do praktyki gospodarczej zasad sprzedaży drewna, bazujących na portalu leśno – drzewnym, nie doszło w skali całych Lasów Państwowych do masowych bankructw podmiotów przerabiających drewno, pomimo że lata 2008 i 2009 były okresem wyraźnej dekonunktury na rynkach produktów, wykorzystujących surowiec drzewny; w sakli Lasów Państwowych nie doszło też do „radykalnej” wymiany stałych kontrahentów. W ocenie syntetycznej, uprawniony jest wniosek, że aktualna stabilność rynków właściwych surowca drzewnego jest zjawiskiem pozytywnym – w tym znaczeniu, że po wprowadzeniu do praktyki gospodarczej „nowych” zasad sprzedaży drewna nie doszło do nieodwracalnie niekorzystnych, także z punktu widzenia interesów Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowych, zmian na tych rynkach (była już o tym mowa w niniejszym opracowaniu). Rzecz jednak w tym, że z (zamieszczonej w dalszej części niniejszego opracowania) analiz i wywodów wynika, że może pojawić się zarzut, iż utrzymanie ((dzięki rozwiązaniom, zawartym obecnych i minionych wersjach zasad sprzedaży drewna) aktualnej stabilności rynków surowca drzewnego nastąpiło przy możliwym naruszeniu art. 87 Traktatu ustanawiającego UE, a także ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sprawia to, że nieuchronne wydaje się być dokonanie stosownych zmian i uzupełnień w obecnie obowiązujących zasadach sprzedaży drewna, obowiązujących w LP – takich jednak zmian, które zapewnią utrzymanie pożądanej stabilności na rynkach surowca drzewnego, a jednocześnie nie narażą tych zasad na zarzut, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym (o czym dalej). Oceniając aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia kształtowania się ceny jednostkowej kupna - sprzedaży surowca drzewnego w porównaniu do ceny stanu idealnego – należy stwierdzić, że następuje: 1) jak to już po wielokroć podniesiono w tym zestawieniu oraz w innych częściach niniejszego opracowania ,na krajowych rynkach właściwych surowca drzewnego występuje systemowa nierównowaga między stroną podażową a stroną popytową, 2) jest to związane z tym, że (1) pozyskanie surowca drzewnego ma uwarunkowania przyrodnicze, a tym samym podaż surowca drzewnego na krajowe rynki drewna nie może być dowolnie zwiększania (<i>ani zmniejszana</i>), (2) surowiec drzewny z przyczyn ekonomicznych oraz technicznych nie „poddaje” się masowym transakcjom eksport – import, 3) deficytowość rynków surowca drzewnego nie będzie maleć, lecz wzrastać, 4) jest to związane po pierwsze z tym, że nieuchronny jest proces przywiązywania przez społeczność międzynarodową coraz większej wagi do zasobów leśnych jako dobra, służącego do realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu, a po drugie – z tym, że surowiec drzewny w wielu dziedzinach będzie się stawał alternatywą dla innych czynników materiałowych procesów technologicznych jako naturalny magazyn węgla organicznego (<i>wyroby, wytwarzane z wykorzystaniem surowca drzewnego jako naturalny magazyn węgla organicznego</i>),
--	--	---

		5) twierdzenie zdania poprzedzającego odnosi się także do terytorium Polski – pomimo że (1) profesjonalizacja metod gospodarki leśnej, skutkująca zwiększaniem się produktywności ekosystemów leśnych, mierzonej choćby zmianą klasy bonitacji siedlisk, (2) realizacja programu wzrostu lesistości kraju, a także (3) starzenie się drzewostanów powodują ciągle wzrost etatu mięszościowego użytkowania głównego lasu, 6) nierównowaga, o której mowa w pkt. 1), rozstrzyga o tym, że na zasadach „wolnej gry rynkowej” nie może dochodzić do ukształtowania się ceny sprzedaży drewna, odpowiadającej stanowi równowagi pomiędzy popytem („wolna gra rynkowa” na rynkach właściwych surowca drzewnego nie może stanowić mechanizmu kształtowania ceny równowagi podaży i popytu, skoro, jako się rzekło, nierównowaga między stroną podażową i popytową ma charakter systemowy, wynikający z „natury” rynku surowca drzewnego), 7) kreowanie ceny sprzedaży stanu idealnego wymaga na drodze „wolnej gry rynkowej” wymaga nie tylko doprowadzania na tej drodze do zrównoważenia podaży i popytu, lecz również do racjonalizacji kosztów wytwórczych, odpowiadających danemu stadium rozwoju gospodarczego zarówno po stronie wytwórców, jak i nabywców, 8) pozostaje poza dyskusją, że zwłaszcza po stronie przemysłu drzewnego długotrwała „stagnacja” rynku drzewnego, wynikająca z nadmiernej jego stabilizacji, poziom kosztów wytwarzania odbiega (i to znacznie <i>in plus</i>) od poziomu kosztów racjonalnych, 9) nawet po hipotetycznym przyjęciu, iż nieprawdziwa jest teza o systemowej nierównowadze strony podażowej i popytowej na rynkach właściwych surowca drzewnego (choć z całą pewnością jest to teza prawdziwa, w szczególności przy obecnych zasadach urządzania lasu) , to ze względu na zjawisko, opisane w ppkt. 8) rozwiązania proceduralne w zasadach sprzedaży drewna uwzględniające imperatyw prowadzenia handlu drewnem po cenach mających odniesienie do cen stanu idealnego nie powinny nawiązywać do „terapii szokowej”, oznaczającej raptowną restrukturyzację rynku drzewnego, ale także (o czym dalej) mogącej oznaczać w istocie naruszenie przepisów o ochronie konkurencji (w Polsce, w niektórych kręgach opiniotwórczych, opiniotwórczych i decyzyjnych, obserwuje się manierę odwoływania się do skuteczności „terapii szokowej”, jaką przy względnym przyzwoleniu społecznym zastosowano na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Należy zauważyć, że „terapia” ta ominęła ówczesne państwowe gospodarstwo leśne, dzięki czemu zapewne mamy „na szczęście” obecnie do czynienia w Polsce z takim, a nie innym modelem leśnictwa, w tym leśnictwa państwowego. Należy również zauważyć, że przyzwolenie społeczne na tak radykalne programy gospodarcze, jakie zrealizowano na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, i na tak radykalne skutki tych działań, może pojawiać się jedynie w tak wyjątkowych okresach, jakim w Polsce był niewątpliwie okres raptownego zerwania z poprzednim ustrojem gospodarczym w powiązaniu z odzyskaniem przez Polskę suwerenności politycznej. Obecnie „terapia szokowa” w leśnictwie, polegająca na zastosowaniu przy sprzedaży drewna mechanizmów nie przypominających nawet mechanizmów „wolnej gry rynkowej”, lecz mechanizmy „wolnej amerykanki” – nie jest oczywiście możliwa ani tym bardziej uzasadniona ze względu na konsekwencje społeczne oraz interes Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe), 10) bardzo istotne (omówione powyżej) przeszkody, sprzeciwiające się wykształcaniu się ceny stanu idealnego na drodze „gry rynkowej”, sprawia, że w takim zakresie, w jakim nie sprzeciwiają się temu przepisy o ochronie konkurencji - w kreowaniu zasad sprzedaży drewna należy przyjmować rozwiązania, nie prowadzące do pogłębiania deficytowości surowca drzewnego, na przykład poprzez ograniczenie się wyłącznie do procedur przetargu nieograniczonego (jak to w dalszej części niniejszego zestawienia, a bardziej szczegółowo w dalszej części niniejszego opracowania wykazano, „odwołanie” się w zasadach sprzedaży drewna przez LP wyłącznie do przetargu nieograniczonego nie jest paradoksalnie „uhonorowaniem” przepisów o ochronie konkurencji, lecz w polskich realiach oznacza potencjalne naruszenie tychże przepisów) W ocenie syntetycznej, uprawniony jest wniosek, że aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego cechuje się tym, iż cena jednostkowa na drewno wykazuje prawdopodobnie odchylenie od ceny stanu idealnego. Nie ma jednak możliwości udzielenia odpowiedzi na pytanie, jak duże jest to odchylenie, ani jaki jest jego „znak” (<i>odchylenie in plus czy in minus</i>). Nie ma też możliwości udzielenia odpowiedzi na pytanie, która ze stron, operujących na rynkach właściwych surowca drzewnego (<i>Lasy Państwowe jako główny wytwórca czy nabywcy</i>) jest beneficjentem różnicy między aktualną ceną na surowiec drzewny a ceną stanu idealnego. Jakby to nie zabrzmiało w „uszech ortodoksyjnych wyznawców wolnego rynku” – brak możliwości doprowadzania do ceny stanu idealnego na drewno z wykorzystaniem mechanizmów „wolnego rynku” zmusza do szacowania tej ceny na drodze swoistej „spekulacji” ekonometrycznej (<i>o czym w dalszej części niniejszego zestawienia, a także- bardziej szczegółowo- w dalszych częściach niniejszego opracowania</i>) . Szacowanie ceny stanu idealnego jest bezdyskusyjną koniecznością przy rozwijaniu obecnych zasad sprzedaży drewna – albowiem to właśnie cena stanu idealnego powinna być przyjmowana jako cena proponowana przez poszczególne nadleśnictwa przy wystawianiu ofert sprzedaży z wykorzystaniem portalu leśno - drzewnego. Oceniając aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia reaktywności podaży i popytu w „odpowiedzi” na krótkookresowe wahnięcia konkurencji – należy stwierdzić, co następuje: 1) stali kontrahenci Lasów Państwowych swoje procesy wytwórcze dostosowali, zwłaszcza w przemyśle tartacznym czy w produkcji palet i do
--	--	--

		2) krótkookresowych zmian koniunkturalnych, charakteryzujących rynki wyrobów, wytwarzanych z wykorzystaniem surowca drzewnego, przystosowanie to polega na tym, że potencjalne moce przerobowe stałych kontrahentów Lasów Państwowych wynoszą około 60 mln m3, podczas gdy aktualny poziom pozyskania surowca drzewnego wynosi ok. 30 – 35 mln m3, 3) wolne moce przerobowych wiążą się ze świadomym utrzymywaniem rezerwowego parku maszynowego oraz stosunkową łatwością uruchamiania pracy wielozmianowej (<i>dyspozycyjne zasoby pracy na terenach niezurbanizowanych w połączeniu z brakiem konieczności wyposażania pracowników w bardzo specjalistyczną wiedzę</i>), 4) cechą charakterystyczną rynków właściwych surowca drzewnego, zwłaszcza w odniesieniu do tartacznictwa (<i>choć także w odniesieniu do produkcji palet i wytwarzania małej architektury ogrodowej</i>), jest to, że (<i>szczególnie w niektórych regionach kraju, charakteryzujących się „rozdrobnieniem” gospodarstw rolnych</i>) funkcjonuje wiele mikroprzedsiębiorstw „godzących się” na sezonową dezaktywizację procesu produkcyjnego w okresach dekonunktury, ale również odgrywających rolę 5) wbrew powszechnej opinii – mikroprzedsiębiorstwa te są bardzo pożądanym elementem rynków właściwych surowca drzewnego ; są one przydatne zwłaszcza przy lokalnym zagospodarowywaniu części surowca drzewnego w okresach dekonunktury na rynkach zewnętrznych, 6) w przeciwieństwie do reaktywności popytu (<i>tj. w przeciwieństwie do względnie łatwego dostosowania się nabywców surowca drzewnego do zmian koniunktury na wyroby, wytwarzane z wykorzystaniem surowca drzewnego, zwłaszcza w okresach wzmożonego zapotrzebowania na te wyroby</i>) , reaktywność podaży jest słabą stroną rynków właściwych surowca drzewnego, 7) jak to już podniesiono w innych częściach niniejszego opracowania - na rynek surowca drzewnego do sprzedaży trafia mniej więcej 1/10 sumy etatów miąższości surowca drzewnego, 8) oczywiście w okresach zwiększonego zapotrzebowania na surowiec drzewny – zasady prawidłowej gospodarki leśnej pozwalają na odpowiednie zwiększanie podaży, jednak w granicach, w których po pierwsze nie oznacza to szkody dla stanu lasu, a po drugie w okresach dekonunktury na surowiec drzewny nie będzie skutkować powodowaniu sztucznego popytu na surowiec drzewny (<i>w latach zwiększonego zapotrzebowania na surowiec drzewny zwiększyliśmy bardzo znacząco podaż surowca drzewnego na rynki właściwe , co sprawia, że w latach znacznej dekonunktury – w związku z obowiązkiem utrzymania w skali dziesięciolecia rozmiaru pozyskania drewna na poziomie etatu miąższości użytkowania głównego – będziemy mieli „pretekst” do takiego ograniczenia podaży, że i tak / pomimo dekonunktury/ na rynku wystąpi brak surowca drzewnego</i>) W ocenie syntetycznej uprawniony jest wniosek, że aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego charakteryzuje się tym, że w reakcji na krótkookresowe zmiany zapotrzebowania na surowiec drzewny – podmioty, w szczególności te z nich, których działalność obejmuje pierwiastkowy i mało skomplikowany technologicznie przerób drewna, wykształciły zdolność „płynnego” kształtowania swojego popytu na drewno, natomiast reakcja wytwórców surowca drzewnego jest w tym zakresie ograniczona uwarunkowaniami o przyrodniczym charakterze oraz zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. W ramach kształtowania docelowej wersji zasad sprzedaży drewna przez LP – absolutnie konieczne jest opracowanie procedur ustalania zmian rocznego rozmiaru pozyskania drewna, zwłaszcza w reakcji na wzrost koniunktury na surowiec drzewny. Wymaga to niewątpliwie opracowania skutecznych modeli prognozowania cykli koniunktury na surowiec drzewny. Oceniając aktualny stan konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego z punktu widzenia reaktywności podaży i popytu w związku z długookresowymi prognozami zapotrzebowania na surowiec drzewny skorelowanymi z projekcją zrównoważonego rozwoju kraju – należy na wstępie zauważyć, że takiej całościowej, rzetelnej, a przede wszystkim realnej prognozy zapotrzebowania na drewno nie ma. Owszem w Ministerstwie Gospodarki opracowano w przeszłości kolejną wersję sektorowej strategii rozwoju przemysłu drzewnego – jednak nie sposób nie zauważyć, że w dużej mierze całościowe zapotrzebowanie w funkcji czasu na surowiec drzewny wywiedziono tu z wewnętrznych strategii rozwojowych dużych zakładów przemysłu drzewnego oraz badań ankietowych, jakim poddano przedsiębiorstwa szeroko rozumianej branży drzewnej . Przy sporządzaniu wieloletnich prognoz zapotrzebowania na jakieś dobra rzeczywiście wychodzi się zazwyczaj od zapotrzebowania na produkty, wytwarzane z wykorzystaniem tego dobra. Zakłada się mianowicie, że w okresie globalnej nadprodukcji dóbr – dane dobro zostanie wytworzone praktycznie w dowolnej ilości , jeżeli tylko będzie realnie zapotrzebowanie na produkty powstające z wykorzystaniem tego dobra powiększone o zużycie tegoż dobra w ramach konsumpcji finalnej w gospodarstwach domowych. Przy prognozowaniu całkowitego zapotrzebowania na surowiec drzewny przez gospodarkę narodową i gospodarstwa domowe niezbędne jest jednak odwrócenie tego podejścia. Oczywiście duże i małe przedsiębiorstwa przemysłu drzewnego mogą tworzyć swoje wewnętrzne strategie rozwojowe – „tyle tylko” że w „rachunku sumarycznym” będą one mogły być zrealizowane do poziomu realnego przyrostu podaży surowca drzewnego ze strony Lasów Państwowych, innych krajowych gospodarstw leśnych, a w ramach transakcji importowych – także ze strony gospodarstw leśnych, funkcjonujących za granicą. Oznacza to, że niektóre wewnętrzne strategie rozwojowe w szeroko rozumianym przemyśle drzewnym będą mogły
--	--	---

		być , rzecz jasna, zrealizowane, lecz na realizację innych strategii po prostu „nie starczy” drewna. Nie ulega bowiem wątpliwości, że gdyby podsumować zakładane w funkcji czasu zapotrzebowanie na surowiec drzewny ze strony wszystkich podmiotów, planujących prowadzenie w przyszłości i rozwój w oparciu o krajowy oraz importowany surowiec drzewny – to otrzymałoby się wynik wyraźnie przewyższający realną podaż drewna, wynikającą z uwarunkowań przyrodniczych oraz zasad prawidłowej gospodarki leśnej. A zatem postęp techniczny i przyrost produkcji przemysłu drzewnego w Polsce z wykorzystaniem krajowej bazy surowcowej może następować wyłącznie w granicach, wyznaczonych średniorocznym przyrostem pozyskania drewna, wynikającym z przyrostu w nowo urządzeniach nadleśnictwach etatu mięszościowego użytkowania głównego lasu. (w porównaniu do etatu ustalonego w poprzednich planach urządzenia lasu tych nadleśnictw). Zwraca przy tym uwagę, że (1) rozwój danej dziedziny gospodarki narodowej oraz zwiększanie produkcji danej dziedziny gospodarki narodowej lub zakłócanie czy uwstecznianie tego rozwoju i przyrostu produkcji , jak również (2) sprzyjanie temu rozwojowi i zwiększaniu produkcji lub zakłócanie tego rozwoju i przyrostu produkcji , związane z aktualnym i przewidywanym stanem konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego - w żadnym razie nie może być oceniane z perspektywy poszczególnych podmiotów, lecz w odniesieniu do całej gospodarki narodowej, a szerzej w odniesieniu do gospodarek zintegrowanych czy integrujących się w ramach porozumień międzynarodowych, na przykład w ramach Traktatu ustanawiającego UE. Biorąc pod uwagę konstatację zdania poprzedzającego, a także imperatyw unikania powiększania deficytowości dotychczasowych rynków właściwych surowca drzewnego, najbardziej racjonalnym rozwiązaniem w zasadach sprzedaży drewna, zapewniającym dokonywanie się postępu technicznego i zwiększania produkcji w przemyśle drzewnym jako całości (bez potencjalnych zakłóceń na dotychczasowych rynkach właściwych surowca drzewnego) , jest wyodrębnienie rynku właściwego surowca drzewnego „dla postępu i zwiększania produkcji ”- przy corocznym kierowaniu do sprzedaży na tym rynku drewna w ilości , odpowiadającej wyżej wymienionemu średniorocznemu przyrostowi pozyskania drewna, a także przy nadaniu uprawnień do operowania na tych rynkach tylko tym podmiotom, których biznes plany zakładają zwiększenie mocy przerobowych na drodze działalności inwestycyjnej. Za podstawowe systemowe zabezpieczenie przed możliwością nadużywania przez nadleśnictwa pozycji dominującej, zajmowanej na rynkach właściwych surowca drzewnego (nadużywania, skutkującego przeciwdziałaniem ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji) – należy oczywiście uznać utrzymanie dotychczasowego rozwiązania, zgodnie z którym nadleśnictwo samodzielnie prowadzi sprzedaż drewna na podstawie planu urządzenia lasu, jednak według procedur, zawartych w jednolitych zasadach sprzedaży drewna, ustalanych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w drodze zarządzenia. Twierdzenie zdania poprzedzającego jest prawdziwe przy założeniu, że jednolite zasady sprzedaży drewna jako takie nie będą zawierały postanowień, których wykonywanie oznaczać będzie w istocie brakiem możliwości powstawania oraz rozwoju konkurencji. Biorąc pod uwagę powyższe analizy i wywody, związane z art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji – nasuwają się następujące konkluzje co do docelowej wizji zasad sprzedaży drewna przez Lasy Państwowe: 1) zasady sprzedaży drewna powinny przewidzieć obowiązek corocznego sporządzania raportu kontrolingowego, mającego na celu ustalanie wartości poszczególnych wskaźników, służących ocenie stanu konkurencji na poszczególnych zgrupowaniach rynków właściwych surowca drzewnego, a w konsekwencji pozwalających na uzyskiwanie odpowiedzi na pytanie, czy zmiany tego stanu oznaczają rozwój konkurencji na tych rynkach, a jeśli oznaczają rozwój, jakie jest jego tempo, 2) niezależnie od prac nad kształtowaniem oraz wprowadzaniem do praktyki gospodarczej docelowej wizji zasad sprzedaży drewna – Lasy Państwowe powinny równolegle z tym opracować i usankcjonować w formie zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych program, którego realizacja powinna zmierzać do zmniejszenia systemowej deficytowości rynków właściwych surowca drzewnego; program ten powinien objąć m.in. następujące działania: (1) ustalenie udoskonalonej formuły ustalania etatu mięszości użytków głównych, (2) opracowanie pod – programu aneksowania planów urządzenia lasu, z wykorzystaniem odpowiednio usankcjonowanej znowelizowanej metodyki określania etatu mięszościowego użytków głównych (tak, aby aneksowanie to objęło w sposób równomierny terytorium Polski, do powinno doprowadzić do zrationalizowania koncepcji wyodrębnienia rynku właściwego surowca drzewnego dla postępu i rozwoju), 3) możliwość kształtowania przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jednolitych zasad sprzedaży drewna w LP w maksymalnym możliwym zakresie należy wykorzystać do wykreowania takich rozwiązań, które co najmniej nie doprowadzą do pogorszenia stopnia konkurencyjności pomiędzy nadleśnictwami jako zbywcami surowca drzewnego; jednolite zasady sprzedaży drewna należy wykorzystać do wykreowania swoistej ściany ogniowej (firewall) pomiędzy poszczególnymi nadleśnictwami, a także pomiędzy nadleśnictwami a regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych – aby (w takim stopniu, w jakim jest to możliwe ze względu na zasadę osiągania w LP efektu samofinansowania działalności nie w poszczególnych nadleśnictwach, lecz w skali całych Lasów Państwowych) działania nadleśnictw przy
--	--	--

		oferowaniu surowca drzewnego do sprzedaży miały charakter działań niezależnych, 4) utrzymaniu, a nawet pogłębieniu konkurencyjności pomiędzy nadleśnictwami jako zbywcami surowca drzewnego powinno służyć uwzględnienie w docelowej wizji zasad sprzedaży drewna „instytucji” ceny stanu idealnego, której koncepcję przedstawiono powyżej – przy czym chodzi tu o to, aby ceny te były odpowiednio regionalizowane (aby każde nadleśnictw według standardowego algorytmu ustalało cenę stanu idealnego, poniżej której nie należy określać ceny proponowane do przetargów), 5) brak możliwości doprowadzania do ceny stanu idealnego na drewno z wykorzystaniem mechanizmów „wolnego rynku” zmusza do szacowania tej ceny na drodze swoistej „spekulacji” ekonometrycznej; procedura szacowania ceny stanu idealnego nie powinna jednak doprowadzać do efektu terapii szokowej, 6) przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna w ich wersji docelowej należy unikać rozwiązań, które mogłyby skutkować nagłym naruszeniem aktualnej stabilności rynków właściwych surowca drzewnego; oczywiście „konserwowanie” aktualnej stabilności na rynkach właściwych surowca drzewnego jest równie niepożądane; utrzymaniu należytej stabilności rynków właściwych surowca drzewnego w powiązaniu z ich racjonalną restrukturyzacją powinny służyć rozwiązania, zapewniające możliwość postępu i zwiększania produkcji u stałych kontrahentów Lasów Państwowych (rynek surowca drzewnego dla postępu i zwiększania produkcji /w skrócie rynek dla rozwoju/), a także możliwość inicjowania zakupów surowca drzewnego na polskich rynkach właściwych surowca drzewnego przez podmioty, opierające dotychczasową swoją działalność na ich rodzimych lub zagranicznych bazach surowcowych, z poszanowaniem przy tym art. 87 Traktatu ustanawiającego UE (rynek surowca drzewnego wyrównywania konkurencji na rynkach właściwych surowca drzewnego Europy / w skrócie rynek wyrównywania konkurencji/), przy czym: a) postęp techniczny i przyrost produkcji przemysłu drzewnego w Polsce z wykorzystaniem krajowej bazy surowcowej może następować wyłącznie w granicach, wyznaczonych średniorocznym przyrostem pozyskania drewna, wynikającym z przyrostu w nowo urządzanych nadleśnictwach etatu miąższościowego użytkowania głównego lasu, b) na rynek wyrównywania szans należy kierować tyko taką ilość surowca drzewnego, która podmiotom zagranicznym inicjującym zakupy surowca drzewnego na polskich rynkach właściwych nie stworzy nadmiernych preferencji w stosunku do stałych nabywców surowca drzewnego (o czym dalej), 7) z tego względu, że obecna struktura nabywców surowca drzewnego w Polsce (koegzystencja mikroprzedsiębiorstw, małych, średnich, dużych i bardzo dużych przedsiębiorstw) znamionuje dobre dostosowanie się zakładów przemysłu drzewnego do krótkotrwałych wahań koniunktury na wyroby wytwarzane z udziałem drewna – w docelowej wizji zasad sprzedaży drewna należy unikać rozwiązań mogących prowadzić do trwałej zmiany tej struktury. Lasy Państwowe (z wykorzystaniem CKPŚ) powinny ukierunkować mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa na wnioski projektowe, służące absorpcji środków pomocowych, pozwalających na podejmowanie działań, służących doskonaleniu technologicznemu tych podmiotów, 8) w ramach kształtowania docelowej wersji zasad sprzedaży drewna przez LP – absolutnie konieczne jest opracowanie procedur ustalania zmian rocznego rozmiaru pozyskania drewna, zwłaszcza w reakcji na wzrost koniunktury na surowiec drzewny; wymaga to niewątpliwie opracowania skutecznych modeli prognozowania cykli koniunktury na surowiec drzewny, 9) w ramach niewładczego oddziaływania Lasów Państwowych na stałych nabywców surowca drzewnego lub na nabywców planujących wkroczenie na krajowe rynki surowca drzewnego (oddziaływania, mającego na celu racjonalizację ich decyzji rozwojowych); a) Program Rozwoju Leśnictwa (in spe) powinien obejmować okresowo aktualizowaną oraz powszechnie dostępną prognozę co do kształtowania się w długookresowej perspektywie czasowej podaży surowca drzewnego z Lasów Państwowych i innych gospodarstw leśnych w porównaniu z sumarycznym zapotrzebowaniem na surowiec drzewny, ustalonym na podstawie: - wewnętrznych strategii rozwojowych, sporządzonych oraz aktualizowanych przez znaczące zakłady przemysłu drzewnego lub przez podmioty, planujące wejście na krajowy rynek surowca drzewnego, oraz - na podstawie okresowej ankietyzacji stałych nabywców surowca drzewnego. b) aktualna oraz przewidywana deficytowość surowca drzewnego, szacowana w wykonaniu lit. a), powinna podlegać regionalizacji (tak, aby podmioty, projektujące decyzje rozwojowe miały możliwość dokonywać ich konkretyzacji z punktu widzenia lokalizacji geograficznej przedsięwzięć
	„Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”, polegająca na „narzucaniu przez	Zob. uwagi, utrwalone w niniejszym zestawieniu tabelarycznym w związku z analizą art. 6 ust. pkt.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dotyczącego zakazu zawierania porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające (...) na (...) ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów

	przedsiębiorcą uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści” [Art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 6]	Podstawowym zabezpieczeniem przed niebagatelnym naruszeniem konkurencji poprzez nadużycie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców, polegające na narzuceniu uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści, jest (1) wykreowanie w zasadach sprzedaży drewna katalogu wzorcowych umów, (2) zainstalowanie w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych katalogu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, (3) wprowadzenie rozwiązania, uniemożliwiającego posługiwanie się innymi umowami aniżeli umowy generowane jako raport zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych), (4) opracowanie oraz zainstalowanie w ramach zintegrowanego systemu informatycznego Lasów Państwowych aplikacji, wymagającej scharakteryzowania przedsiębiorcy dla wygenerowania właściwego dla niego wzorca umowy, (5) opracowanie aplikacji, pozwalającej na generowanie raportów kontrolingowych, identyfikujących ewentualny proceder stosowania niewłaściwych umów sprzedaży drewna
	„Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców”, polegająca na „podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych.” [Art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt. 7]	Zob. uwagi, utrwalone w niniejszym zestawieniu tabelarycznym w związku z analizą art. 6 ust. pkt.3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, dotyczącym zakaz zawierania porozumień, (1) mających na celu niebagatelne naruszenie lub w skutkach naruszających niebagatelnie konkurencję, a (2) polegających na podziale rynków zbytu lub zakupu Zabezpieczeniem przed niebagatelnym naruszeniem konkurencji poprzez nadużycie przez nadleśnictwa pozycji dominującej na rynku właściwym jest utrwalenie w zasadach sprzedaży drewna rozwiązań, które zostały już w ramach niniejszego zestawienia tabelarycznego omówione lub zasygnalizowane w związku z analizą przepisów art. 6. ust.1. pkt. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
USTAWA O CENACH	Art. 1. 1. Ustawa określa: 1) zasady i tryb kształtowania cen towarów i usług, 2) sposoby informowania o cenach oferowanych towarów i usług, 3) skutki nieprzestrzegania jej uregulowań. 2. Przepisów ustawy nie stosuje się do: 1) cen w obrocie pomiędzy osobami fizycznymi, z których żadna nie jest przedsiębiorcą, 2) cen ustalanych na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie uregulowanym w tych ustawach.	Żaden z aktów prawnych rangi ustawowej, jak również żaden inny akt prawa powszechnego nie reguluje w jakimkolwiek zakresie ustalania cen na surowiec drzewny. Nadleśnictwa jako podmioty prowadzące sprzedaż drewna są przedsiębiorcami, wchodzącymi w skład Lasów Państwowych jako przedsiębiorcy będącego obligatoryjnym zgrupowaniem przedsiębiorców. Zasady i tryb kształtowania cen na surowiec drzewny sprzedawany przez Lasy Państwowe powinien zatem w pełnym zakresie respektować zasady i tryb kształtowania cen towarów i usług określonych w ustawie o cenach
	Art. 2. 1. Ceny towarów i usług uzgadniają strony zawierające umowę, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Ograniczenia swobody uzgadniania cen mogą być wprowadzone wyłącznie na podstawie art. 4, 5 i 8.	Przy sprzedaży drewna stronami zawierającymi umowę są nadleśnictwo oraz konkretny podmiot, będący nabywcą Zasady sprzedaży drewna powinny przewidywać, że ceny między nadleśnictwem jako zbywcą a nabywcą surowca drzewnego są przedmiotem uzgodnień między tymi podmiotami, albowiem w przypadku sprzedaży drewna nie występuje możliwość ograniczenia swobody uzgadniania cen na podstawie art. 4, 5 i 8. Konkretyzując i aktualizując analizowany przepis w odniesieniu do Lasów Państwowych, nadleśniczowie w procesie uzgadniania cen proponują cenę sprzedaży drewna, po jakiej są gotowi sprzedaż drewno, będąc jednak pod tym względem zobowiązani do zaproponowania warunków cenowych sprzedaży drewna, ustalanych w wykonaniu procedur, zawartych w stosownym zarządzeniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Propozycja ta jest przedstawiana za pośrednictwem portalu leśno – drzewnego. Nabywca w odpowiedzi na tę propozycję przedstawia, również za pośrednictwem portalu leśno – drzewnego, swoje warunki cenowe, na jakich surowiec drzewny jest gotów zakupić. Odpowiednie algorytmy generują projekt uzgodnienia warunków cenowych w powiązaniu z ilością surowca drzewnego, możliwego do zakupu po danej cenie. Docelowe zasady sprzedaży drewna powinny przewidywać, jak to miało miejsce w rozwiązaniach, zawartych w zasadach sprzedaży drewna obowiązujących w roku 2007 i 2008, obowiązek zaakceptowania warunków cenowych i przez nadleśnictwo, i przez nabywcę. Dopiero po takiej akceptacji proces uzgadniania cen może być uznany za dokonany.

	Art. 3. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają: 4) kształtowanie cen - uzgadnianie cen między stronami umowy lub ich ustalanie w trybie art. 4, 5 i 8, 7) cena urzędowa i marża handlowa urzędowa - cenę i marżę handlową ustaloną w rozporządzeniu wydanym przez właściwy organ administracji rządowej lub w uchwale wydanej przez organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego	Lasy Państwowe nie są organem administracji rządowej. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie ma kompetencji stanowienia rozporządzeń.
		Zasady sprzedaży drewna nie mogą przewidywać sprzedaży surowca drzewnego po cenach urzędowych lub po cenach, wyczerpujących wszelkie znamiona cen urzędowych
	Art. 4. 1. W razie szczególnych zagrożeń dla właściwego funkcjonowania gospodarki państwa Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, określić wykaz towarów lub usług, na które ustala się ceny urzędowe i marże handlowe urzędowe, z zastrzeżeniem art. 5 i 8	Powołane w art. 4 ust. 1 przepisy mają następujące brzmienie: „Art. 5 – skreślony”, „Art. 8. 1. Rada gminy może ustalać ceny urzędowe za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w gminnych przewozach pasażerskich oraz za przewozy taksówkami na terenie gminy. W mieście stołecznym Warszawie uprawnienia te przysługują Radzie Warszawy. 2. Rada powiatu może ustalać ceny urzędowe za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w powiatowych przewozach pasażerskich. 3. Rada gminy określa strefy cen (stawki taryfowe) obowiązujące przy przewozie osób i ładunków taksówkami. 4. Sejmik województwa może ustalać ceny urzędowe za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w wojewódzkich przewozach pasażerskich.” Sprzedaż drewna przez Lasy Państwowe mogłaby odbywać się po cenach urzędowych wyłącznie wówczas, gdyby obowiązywało w tej sprawie Rozporządzenie Rady Ministrów
		Ponieważ ceny urzędowe mogą być określone w razie szczególnych zagrożeń dla właściwego funkcjonowania gospodarki państwa, a wprowadzenie surowca drzewnego do obrotu takich szczególnych zagrożeń w Polsce nie generuje, więc należy przyjąć, że aktualnie nie ma żadnego ratio legis przemawiającego za przyjęciem takiego rozwiązania, które przewidywałoby stanowienie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zasad sprzedaży drewna w powiązaniu z zawarciem w ustawie o lasach delegacji dla Rady Ministrów do wydawania rozporządzenia w sprawie cen urzędowych na surowiec drzewny – zwłaszcza że zgodnie z art. 50 ustawy o lasach Lasy Państwowe są obowiązane do samofinansowania swojej działalności poprzez pokrywanie jej kosztów z przychodów własnych. Nie sposób jednak nie zauważyć, że w aktualnie obowiązujących zasadach sprzedaży drewna de facto wykreowano instytucję cen urzędowych przy sprzedaży drewna na zgrupowaniu podstawowych rynków właściwych surowca drzewnego: drewno nie może być przez nabywcę zakupione ani po cenie wyższej ani po cenie niższej aniżeli cena podana przez nadleśnictwo. Wydaje się, że rozwiązanie to w ramach dochodzenia do docelowej wersji zasad sprzedaży drewna nie powinno być utrzymane.
KODEKS CYWILNY.	Art. 535. §. 1. Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.	
	Art. 536. § 1. Cenę można określić przez wskazanie podstaw do jej ustalenia.	Przepis art. 536 § 1 k.c. pozwala na określanie cen sprzedaży surowca nie wprost, lecz poprzez przywołanie podstawy, służącej do jej ustalenia Przy kształtowaniu zasad sprzedaży drewna przepis art. 536 § 1 k.c. sankcjonuje rozwiązanie, polegające na ustalaniu cen poszczególnych sortymentów, wchodzących jako drewno danej klasy jakościowo – wymiarowej w skład określonej grupy handlowej, poprzez podanie ceny sortymentu wzorcowego tej grupy i wskaźnika przelicznikowego. Na takiej podstawie proceduralnej cena jednostkowa konkretnego sortymentu, wchodzącego w skład danej grupy handlowej stanowi iloczyn ceny sortymentu wzorcowego oraz tego właśnie wskaźnika. Jakkolwiek tak procedura ustalania cen sortymentów, wchodzących w skład danej grupy handlowej jest powszechnie akceptowana przez nadleśnictwa oraz przez nabywców – wydaje się ze wszech miar wskazane zlecenie i uzyskanie ekspertyzy naukowej uwiarygodniającej wartości wskaźników

		przeliczeniowych (stosowane aktualnie na zasadzie utrwalonej praktyki), albowiem (jak łatwo wykazać) niewielka różnice w wartościach tych wskaźników daje w rezultacie ceny sortymentów mogące znacząco różnić się pod względem wartości. Funkcjonowanie nowych zasad sprzedaży drewna pozwala na dokonanie takiej eksperckiej weryfikacji z wykorzystaniem danych wieloletnich o kształtowaniu się cen rynkowych poszczególnych sortymentów, sprzedawanych nie w ramach grupy handlowej, lecz po ich tzw. wybraniu (sprzedaż z wyborem).
	Art. 537. 1. Jeżeli w miejscu i czasie zawarcia umowy sprzedaży obowiązuje zarządzenie, według którego za rzeczy danego rodzaju lub gatunku może być zapłacona jedynie cena ściśle określona (cena sztywna), cena ta wiąże strony bez względu na to, jaką cenę w umowie ustaliły.	Według dominującego poglądu, artykułowanego w komentarzach do art. 537 i przez to kształtującego doktrynę tego przepisu – regulacja kodeksu cywilnego dotycząca cen sztywnych jest w warunkach gospodarki rynkowej regulacją martwą. Nie ma bowiem możliwości stanowienia powszechnie obowiązujących zarządzeń, w tym zarządzeń odnoszących się np. do cen sztywnych. Zarządzenia mogły być aktami prawa powszechnie obowiązującymi do czasu ich zniesienia na mocy przepisów ustawy zasadniczej. Zarządzenia ustalające ceny sztywne były stosowane w warunkach gospodarki nakazowo – rozdzielczej (przy ogólnym ustalaniu cen na wyroby i usługi). Okoliczność, że aktualnie nie ma podstawy prawnej do ustalania ceny sztywnej (funkcję ceny sztywnej do pewnego stopnia przejęła wyżej omówiona cena urzędowa) – nie oznacza, że cena sztywna (choć w innym znaczeniu aniżeli znaczenie określone w art. 537 ust. 1) nie może pojawiać się w praktyce. Według opracowania UOKiK pt. „Prawo Konkurencji. Podstawowe pojęcie” (załącznik nr 5) cena sztywną jest, stosowana w porozumieniach pionowych (tutaj w ew. porozumieniach między nadleśnictwem a nabywcą) cena, po której nabywca, na mocy uzgodnienia ze zbywcą, zobowiązuje się sprzedawać towary. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził w odniesieniu do ceny sztywnej, że ich stosowanie należy do najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji. Należy jednak zauważyć, że istotą ceny sztywnej jest to, że sprzedawca zobowiązuje nabywcę, że będzie on sprzedawał towary po określonych cenach, a nabywca się na to godzi. W przełożeniu na sytuację w Lasach Państwowych, – ceną sztywną byłaby uzgodniona między nadleśnictwem a tartakiem cena, po której tartak będzie sprzedawał deski (albo po której będzie odsprzedawał komu drewno, jeżeli nie zostanie ono wykorzystane o wyrobu desek) Jest oczywiste, że zasady sprzedaży drewna nie powinny zawierać (i nigdy w przeszłości nie zawierały) rozstrzygnięć, stanowiących zobowiązanie nabywców do sprzedaży wyrobów z drewna po określonych cenach (ceny sztywne)
	Art. 538. Jeżeli w miejscu i czasie zawarcia umowy sprzedaży obowiązuje zarządzenie, według którego za rzeczy danego rodzaju lub gatunku nie może być zapłacona cena wyższa od ceny określonej (cena maksymalna), kupujący nie jest obowiązany do zapłaty ceny wyższej, a sprzedawca, który otrzymał cenę wyższą, obowiązany jest zwrócić kupującemu pobraną różnicę	Z tych samych względów, dla których przepis art. 537 ust. 1 jest obecnie przepisem martwym – również przepis art. 538 ma według dominujących poglądów ten sam charakter. Nie oznacza to, że ceny maksymalne nie są w praktyce stosowane w relacjach pomiędzy przedsiębiorcami. Według opracowania „Prawo Konkurencji. Podstawowe pojęcia” (załącznik nr 5) - cena maksymalna to uzgodniona przez przedsiębiorcami cena, powyżej której nie mogą być sprzedawane towary. A zatem - przy takiej (ustalonej przecież przez UOKiK w dokumencie urzędowym) definicji ceny maksymalnej - semantyka ceny maksymalnej jest bardzo rozległa. Jeżeli więc na przykład nadleśniczy, w wykonaniu zarządzenia w sprawie zasad sprzedaży drewna, uzgodni z nabywcą, że drewno nie będzie sprzedawane powyżej jakiejś ceny, to ta cena będzie wyczerpywać wszelkie znamiona ceny maksymalnej – bo to będzie oznaczało, że przedsiębiorcy (nadleśniczy oraz nabywca) uzgodnili, że towar (surowiec drzewny) nie będzie mógł być sprzedawany powyżej określonej ceny. Według UOKiK (zał. 5) – „co do zasady, praktyka taka nie stanowi naruszenia prawa konkurencji pod warunkiem, że cena nie będzie mieć charakteru ceny sztywnej”. W roku 2007 i 2008 cena maksymalna (jako tzw. cena górna portalowa) była uwzględniona w zasadach sprzedaży drewna. Było to narzędzie ochrony przed nierozważnym „licytowaniem” cen drewna w górę w obawie przed niebezpieczeństwem nienabywania drewna w jakichkolwiek ilościach – wynikowo ze złymi skutkami co do interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe (destabilizacja rynków surowca drzewnego, majoryzacja rynku przez niewielkie zgrupowanie nabywców etc.). Prawna możliwość posłużenia się instytucją ceny maksymalnej wydaje się rozwiązaniem bardzo przydatnym w odniesieniu do podstawowego rynku właściwego sprzedaży drewna (chodzi o rynek, na którym operują stali nabywcy surowca drzewnego). Cena maksymalna jako instrument zapewniający umiarkowany charakter zmian restrukturyzacyjnych po stronie stałych nabywców, a jednocześnie chroniący przed nagłą destabilizacją tego rynku – to rozwiązanie, leżące w żywotnym interesie także Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe. Chodzi jednak o to, żeby cena maksymalna była ustalana na drodze analitycznej, a nie woluntarystycznej (przy prezentowaniu oraz dyskusowaniu cen maksymalnych na Komisji Leśno – Drzewnej, której reaktywacja wydaje się nieuchronna jako konsekwencja przyjęcia rozwiązania, polegającego na dochodzeniu do zasad sprzedaży drewna na drodze consensu między Lasami Państwowymi a przedstawicielstwem samorządowym przemysłu drzewnego. Z metodycznego punktu widzenia – najbardziej właściwe powinno być podejście zakładające ustalanie ceny maksymalnej w podobnej procedurze, w jakiej przewiduje się ustalanie ceny stanu idealnego – z tym jednak, że cena maksymalna to taka cena, przy której następuje najwyższe z możliwych do zaakceptowania przez przemysł drzewny przesunięcie stanu równowagi rentowej w stronę Lasów Państwowych

	Art. 539. Jeżeli w miejscu i czasie zawarcia umowy sprzedaży obowiązuje zarządzenie, według którego za rzeczy danego rodzaju lub gatunku nie może być zapłacona cena niższa od ceny określonej (cena minimalna), sprzedawcy, który otrzymał cenę niższą, przysługuje roszczenie o dopłatę różnicy.	Art. 539 k.c. również – według przeważającego poglądów, kształtujących doktrynę - jest przepisem martwym. Co nie oznacza (podobnie jak w przypadku cen sztywnych oraz cen maksymalnych), iż w praktyce ceny minimalne nie pojawiają się w relacjach handlowych między przedsiębiorcami. Według opracowania „Prawo Konkurencji. Podstawowe pojęcia” (załącznik nr 5), cena minimalna to „uzgodniona przez przedsiębiorców cena, poniżej której nie mogą być sprzedawane towary. Praktyka taka jest jednym z najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji, ponieważ w konsekwencji prowadzi do eliminacji rywalizacji między przedsiębiorcami. Dotyczy to zarówno porozumień wertykalnych, jak i horyzontalnych.” Przy tak rozległej definicji ceny minimalnej – rozwiązanie w zasadach sprzedaży drewna, polegające na podawaniu tzw. ceny wyjściowej (nie będącej ceną proponowaną) co do zasady wyczerpuje znamiona właśnie ceny minimalnej. W wykonaniu zasad sprzedaży drewna, przewidujących instytucję ceny minimalnej, dochodzi do „wymuszonego” uzgodnienia między nabywcą i zbywcą, że zbywca nie może zgodzić się na cenę niższą niż cena wynikowa, pomimo że według nabywcy ta cena niższa jest ceną bardziej słuszną aniżeli cena minimalna. Niewątpliwie takie rozwiązanie zakłóca konkurencję między nabywcami. W aktualnie obowiązujących zasadach sprzedaży drewna, na podstawowych rynkach sprzedaży drewna (rynkach, na których operują stali nabywcy) mamy do czynienia nie tylko z ceną minimalną, lecz „usztynioną” ceną minimalną (przypominającą cenę urzędową). UOKiK wyszczególnia jeszcze cenę sugerowaną jako cenę rekomendowaną przez wytwórcę (ma ona jednak zastosowanie praktycznie przy sprzedaży dóbr do pośredników: sprzedając ci deskę, sugerując, że odsprzedaż ją na zasadzie dobrowolności po takiej to a takiej cenie). W docelowej wersji zasad sprzedaży drewna należy wykreować instytucję ceny proponowanej ustalonej jako cena stanu idealnego. Jednocześnie przy tym w ramach systemu informatycznego Lasów Państwowych powinna być stworzona możliwość uruchamiania przez nadleśnictwo aplikacji, pozwalającej na ustalenie ceny zakupu, zaoferowanej przez nabywcę poniżej ceny proponowanej, przy której nadleśniczy powinien odmawiać zaakceptowania uzgodnienia co do ceny – ze względu na okoliczność możliwego naruszenia przy przyjęciu tej ceny interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez dane nadleśnictwo. Należy w związku z tym przewidzieć możliwość „internetowego” wzywania nabywcy do rozważenia podniesienia ceny co najmniej do ceny proponowanej, pod rygorem niezaakceptowania wyników przetargu.
	Art. 540. § 1. Jeżeli właściwy organ państwowy ustalił, w jaki sposób sprzedawca ma obliczyć cenę za rzeczy danego rodzaju lub gatunku (cena wynikowa), stosuje się, zależnie od właściwości takiej ceny, bądź przepisy o cenie sztywnej, bądź przepisy o cenie maksymalnej.	Co do istoty – cena proponowana, cena maksymalna oraz cena, uprawniająca do odmowy zaakceptowania wyników przetargu przez nadleśnictwo będą powstawać w wyniku określonej procedury ekonometrycznej. Jest o niej mowa w dalszej części opracowania. (racjonalizacja poziomu uzasadnionego poziomu kosztów w przemyśle drzewnym i w Lasach Państwowych, , ustalenie rentowności poszczególnych segmentów przemysłu drzewnego oraz rentowności sprzedaży drewna przy kosztach zrationalizowanych oraz przy różnym poziomie cen sprzedaży drewna). Nie jest to możliwe bez wykorzystania wiedzy statystycznej , będącej w dyspozycji Głównego Urzędu Statystycznego. Rozstrzyga to o tym, że ww. ceny powinny być ustalone jako ceny wynikowe. Proponuje się, aby wraz z pozostawieniem przy Dyrektorsze Generalnym Lasów Państwowych uprawnienia do ustalania zasad sprzedaży drewna w Lasach Państwowych – w ustawie o lasach została określona procedura ustalania cen proponowanych, maksymalnych oraz cen odmowy, z jednoczesnym nałożeniem na Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych obowiązku zlecenia do Głównego Urzędu Statystycznego wykonania za odpłatnością opracowań ekonometrycznych, wspomagających oraz ułatwiających ustalenie tych cen.

Jednolitość zasad sprzedaży drewna oraz niektóre aspekty ich realizacji nie stanowią aktu zaboru uprawnień nadleśniczych do prowadzenia gospodarki leśnej w sposób samodzielny (dodatkowe argumenty)

Należy stanowczo odrzucić twierdzenie, że nowe zasady sprzedaży drewna (ze wszystkimi ich mutacjami) odebrały nadleśniczemu uprawnienie do prowadzenia sprzedaży drewna na zasadach samodzielności, a ponadto uniemożliwiają Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych oraz dyrektorom regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych nadzorowanie nadleśniczych w zakresie dokonywanej przez nich tejże sprzedaży. Ponadto wykazano, że jednolite zasady sprzedaży drewna, właściwie ustalone, stanowią bardzo dobre zabezpieczenie przed ewentualnym nadużywaniem przez nadleśnictwa ich pozycji dominującej na rynkach właściwych.

Dodatkowo warto zauważyć, że zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 28 września 1991 r o lasach atrybut samodzielności finansowej został wprost przywiązany do Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe jako jednego podmiotu praw i obowiązków (określono tu bowiem, że Lasy Państwowe prowadzą działalność na zasadzie samodzielności finansowej).

W tym kontekście rodzi się zasadnicze pytanie, czy i ewentualnie które z grup jednostek organizacyjnych, wchodzących w skład Lasów Państwowych, wyczerpują znamiona jednostek organizacyjnych samodzielnych finansowo.

Pojęcie samodzielności finansowej nie ma zunifikowanej definicji prawnej. W poglądach nauki najwięcej miejsca poświęca się rozważaniom na temat samodzielności finansowej, przypisanej przez prawo jednostkom samorządu terytorialnego (JST). Znacznie mniej miejsca poświęca się problematyce samodzielności finansowej studentów w aspekcie uprawnienia do stypendiów studenckich.

W dostępnej w internecie pod adresem <http://www.wse.bochnia.pl/zn/4-7.pdf> publikacji pt. „Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego w sferze wydatków” autorstwa Marii Kosek – Wojnar, zamieszczonej w Zeszytach naukowym nr 4 2006 Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Bochni, można przeczytać, co następuje:

„Pojęcie samodzielności odnoszone jest w języku potocznym zarówno do osób fizycznych jak i jednostek organizacyjnych. Jako samodzielny uznawany jest taki podmiot, który tworzy odrębną całość, nie jest związany z niczym, nie wchodzi w skład czegoś, odrębny, „samoistny.” (...) Samodzielność traktowana jest na ogół jako synonim niezależności lub niezawisłości. Takie rozumienie samodzielności pozwala na ogół na wyodrębnienie podmiotów samodzielnych i takich, które tej cechy nie posiadają. W przypadku JST problem jest znacznie bardziej skomplikowany. JST trudno jest bowiem uznać za podmioty samoistne, niezawisłe lub też nie wchodzące w skład czegoś. Biorąc pod uwagę potoczne rozumienie terminu samodzielność, można byłoby przyjąć, że samorząd nie posiada cechy, którą określamy mianem samodzielność. Tak jednak nie jest. Budżet, jako podstawa gospodarki finansowej JST, traktowany jako plan finansowy dotyczący zdecentralizowanego funduszu służącego zaspakajaniu potrzeb społeczności lokalnych, składa się z zestawienia dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Analizując problem samodzielności finansowej tych jednostek, musimy zatem odpowiedzieć na pytanie, czy i jaką swobodę mają te podmioty zarówno w zakresie gromadzenia dochodów i pozyskiwania przychodów jak i ponoszenia wydatków. E. Chojny – Duch jako podstawowe atrybuty samodzielności finansowej JST wymienia posiadanie przez tę jednostkę własnego mienia oraz środków finansowych w ramach „samodzielnych budżetów” (...) Samodzielność finansowa według K. Piotrowskiej - Marczak „... niezależnie od postaci, w jakiej występuje, musi się charakteryzować swobodą podejmowania decyzji finansowych odniesionych zarówno do pozyskiwania dochodów, jak i ich przeznaczenia na różne rodzaje wydatków” (...) Przy takim rozróżnieniu można mówić o samodzielności w zakresie dochodów, wydatków a także samodzielności tzw. mieszanej (...)

W opinii bezpośrednich realizatorów gospodarki budżetowej ważniejsza jest samodzielność dochodowa niż wydatkowa i dlatego jest ona często utożsamiana z samodzielnością w ogóle (...). Samodzielność finansowa identyfikowana jest także z władztwem publicznym tj. władztwem dochodowym i wydatkowym (...) lub traktowana jako władztwo finansowe (...) W. Miemiec traktuje władztwo finansowe nie tylko jako instytucje finansowo-prawną, która jest zasadą samodzielności finansowej, ale również „gwarancję prawną zabezpieczającą faktyczną realizację tej zasady.” (...).

Nawet najbardziej „liberalne” rozumienie regulacji rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie

Leśnym Lasów Państwowych (Dz. U. 1994 r. Nr 134, poz. 692) nie daje podstaw do twierdzenia, że w Lasach Państwowych można wskazać na grupy jednostek organizacyjnych, które można by uznać za samodzielne finansowo w sposób nie budzący żadnych wątpliwości.

Należy wyrazić przekonanie, że Lasów Państwowych powinny (im wcześniej tym lepiej) przyjąć, że atrybut samodzielności finansowej znamionuje jedynie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasów Państwowych jako jeden podmiot praw i obowiązków. System finansowy Lasów Państwowych wyklucza przyjęcie - nie budzącej najdalej idących wątpliwości - tezy, że jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, w szczególności nadleśnictwa, są samodzielne finansowo. Nadleśnictwa odprowadzają odpis na fundusz leśny oraz są obowiązane do dokonywania wpłat na utrzymanie zwierzchnich jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych. Otrzymują dopłaty podmiotowe z funduszu leśnego. Mogą liczyć na wyrównywanie niedoborów finansowych, powstających przy prowadzeniu gospodarki leśnej. Żadna z jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych nie sporządza w sposób samodzielny i suwerenny rocznego planu finansowo - gospodarczego. O atrybucie samodzielności finansowej nadleśnictw w żadnym razie nie może przesądzać regulacja art. 35. ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach - stanowiąca, iż nadleśniczy prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną w nadleśnictwie na podstawie planu urządzenia lasu oraz odpowiada za stan lasu. Co to jest gospodarka leśna - definiuje art. 6 ust.1 pkt.1) ustawy z dnia 28 września 1991 r. Definicja ta obejmuje określoną działalność leśną bezpośrednio - produkcyjną. Oznacza to, że art. 35. ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach należy rozumieć w ten sposób, że nadleśniczy w sposób samodzielny (na zasadach samodzielności) kieruje w nadleśnictwie działalnością bezpośrednio - produkcyjną, wchodzącą w skład gospodarki leśnej, jednak finansowanie tej działalności oraz działalności pomocniczej, związanej z gospodarką leśną, nie odbywa się, a nawet w wielu nadleśnictwach nie może odbywać się, na warunkach samodzielności finansowej nadleśnictw. Wręcz odwrotnie wielu nadleśniczych może w sposób samodzielny kierować gospodarką leśną w nadleśnictwie właśnie dzięki temu, że nadleśnictwa nie są samodzielne finansowo, otrzymując w szczególności w związku z brakiem samodzielności i samowystarczalności finansowej środki pieniężne, wyrównujące niedobory finansowe, powstające w trakcie prowadzenia gospodarki leśnej w tych nadleśnictwach.

W niektórych kręgach opiniotwórczych i ocennych lansowana jest teza, stanowienie zasad sprzedaży drewna przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jest równoznaczne z odebraniem nadleśnictwom uprawnienia do samodzielnego prowadzenia gospodarki leśnej, w tym prowadzenia sprzedaży drewna. Tezę tę należy stanowczo odrzucić z powołaniem się na następujące argumenty:

- 1) jak powszechnie wiadomo, czynny ludzkie, będące czynnościami konwencjonalnymi, są w prawodawstwie dzielone na:
 - a) doniosłe czynności konwencjonalne (na przykład czynności w zakresie stanowienia prawa oraz aktów administracyjno - prawnych),
 - b) czynności konwencjonalne nie będące doniosłymi czynnościami konwencjonalnymi,
 - czynności konwencjonalne istotne prawnie, będące czynnościami prawnymi,
 - czynności konwencjonalne nie będące czynnościami konwencjonalnymi istotnymi prawnie,
 - czynności faktyczne w tym:
 - ✓ czynności administracyjne (wywołujące lub nie wywołujące skutków prawnych),
 - ✓ czynności techniczne,
 - czynności wynikające z ustatkowanych lub „umownych” norm postępowania
- 2) schemat klasyfikacyjny zachowań ludzkich (czynów ludzkich), będących nośnikiem czynności konwencjonalnych został przedstawiony w odrębnym opracowaniu, wchodzącym ORWLP,
- 3) pozostaje poza dyskusją, że wszystkie czynności obsługi klienta (rejestrowanie, nadawanie logionu i hasła, instruktaż co do funkcjonowania systemu) przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, podejmowane na etapie wyłaniania nabywcy (tj. na

etapie oznaczania surowca drzewnego pod względem nabywcy) miały w świetle zasad obowiązujących w latach 2007 – 2012 charakter czynności, wyczerpujących znamiona czynności administracyjnych (nie rodzących skutków prawnych) lub czynności technicznych. Nie były to natomiast czynności prawne (na tym etapie stosowania zasad nie mogło być i może być mowy o przejmowaniu uprawnień, przypadających nadleśniczemu, choćby obsługa ta następowała na poziomie regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych czy DGLP), albowiem zabór uprawnień należy odnosić się do zaboru uprawnień do doniosłych czynności konwencjonalnych lub czynności prawnych, a nie do czynności o czysto technicznym charakterze (taki charakter mają omawiane działania także w aktualnie obowiązujących zasadach sprzedaży drewna) ,

- 4) należy podnieść, że udzielanie pełnomocnictw w obrębie Lasów Państwowych, ma bardzo złożony charakter, albowiem:
- a) art. 1 k. c. stanowi, że kodeks „*reguluje stosunki cywilno-prawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi*”,
 - b) art. 95. § 1. k.c. stanowi, że z „*zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, można dokonać czynności prawnej przez przedstawiciela*”,
 - c) art. 96. K.c. stanowi, że umocowanie „*do działania w cudzym imieniu może opierać się na ustawie (przedstawicielstwo ustawowe) albo na oświadczeniu reprezentowanego (pełnomocnictwo)*”,
 - d) dalsze przepisy k.c. o pełnomocnictwie (w tym o pełnomocnictwie ogólnym) nie powinny być odnoszone do czynności obsługi nabywców na etapie wyłaniania tych nabywców:
 - po pierwsze dlatego, że przedmiotowe czynności nie były czynnościami prawnymi,
 - a
 - po drugie dlatego, że i nadleśniczowie, i dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych i Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie działają w imieniu własnym, lecz zawsze w cudzym imieniu, a konkretnie w imieniu Skarbu Państwa ,
 - e) kierownik jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych, będąc, w zakresie swojego działania, przedstawicielem ustawowym Skarbu Państwa (będąc ustawowo umocowany do wykonywania czynności prawnych w imieniu Skarbu Państwa), udzielając innemu podmiotowi (na przykład kierownikowi innej jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych) tzw. pełnomocnictwa mocuje w cudzym imieniu (w imieniu Skarbu Państwa) ten inny podmiot do działania (za siebie jako podmiot umocowany ustawowo do działania za Skarb Państwa), lecz nie w imieniu swoim, lecz w dalszym ciągu w imieniu Skarbu Państwa, gdyż kierownik jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych działa niemal wyłącznie w cudzym imieniu (w imieniu Skarbu Państwa lub państwa jako takiego). Oczywiście w prawie powszechnym znana jest instytucja mocowania umocowanego do udzielania dalszych pełnomocnictw. Jeżeli podmiot działający we własnym imieniu udziela innemu podmiotowi pełnomocnictwa do działania w imieniu tegoż podmiotu z prawem do udzielania dalszych pełnomocnictw, to oznacza to, że udzielone pełnomocnictwo obejmuje również upoważnienie umocowanego do stanowienia w imieniu mandanta innych osób, właściwych do reprezentowania tegoż mandanta (przelaniu ulega prawo do reprezentowania mandanta). Skoro stanowienie przez mandanta przedstawiciela na drodze cywilistycznej z prawem do przelewania udzielonych umocowań na inne podmioty wymaga wyrażenia woli mandanta co do tego, czy zgadza się on na udzielanie przez umocowanego dalszych pełnomocnictw, to jest oczywiste, że

podobne rozwiązanie powinno być utrwalane w przepisach prawa w odniesieniu do przypadków, w których (tutaj) Skarb Państwa „godzi się”, aby jego przedstawiciel ustawowy (na przykład nadleśniczy) mógł przelewać swoje uprawnienia przedstawicielskie na przykład na innych kierowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych. Otóż w ustawie o lasach określono w art. 34 pkt. 7, że obowiązkiem dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych jest prowadzenie działalności usługowej w zakresie leśnictwa na rzecz nadzorowanych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.⁷ Regulacja ta jest zgodna z uniwersalną i powszechnie akceptowaną w społecznej gospodarce rynkowej zasadą pomocniczości (subsydiarności). Działalność usługowa w zakresie leśnictwa np. na rzecz nadleśnictw jest znaczeniowo bardzo rozległa. Działalności tej nie można oczywiście ograniczać do działalności usługowej jedynie w zakresie gospodarki leśnej. Działalność usługowa w zakresie leśnictwa np. na rzecz nadleśnictw może obejmować na przykład również działalności pomocniczą na rzecz gospodarki leśnej. Działalności usługowej w zakresie leśnictwa np. na rzecz nadleśnictw nie można także ograniczać do działalności, wymagającej jedynie wykonywania czynności konwencjonalnych nie będących czynnościami prawnymi. Zgodnie z linią orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego z nałożenia na dany podmiot obowiązków wynika również domniemanie przydzielenia temu podmiotowi uprawnień, niezbędnych do wywiązania się z tychże obowiązków. Jeżeli zatem nadleśniczy uzna na przykład, że kryteria celowości, gospodarności oraz rzetelności wymagają skorzystania z usługi dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, obejmującej zawarcie za niego w imieniu Skarbu Państwa umowy kupna – sprzedaży drewna – to z obowiązku zrealizowania takiej usługi przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych należy wywieść jego uprawnienie do przyjmowania od nadleśniczego upoważnienia do wykonania w imieniu Skarbu Państwa czynności prawnych za tegoż nadleśniczego, potrzebnych do zawarcia tej umowy. Zgodnie z art. 33¹ § 1. Kodeksy Cywilnego do „jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych”. Do upoważniania zatem przez nadleśniczego dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych do zawarcia za niego w imieniu Skarbu Państwa umowy kupna – sprzedaży drewna należy zatem stosować odpowiednio przepisy Kodeksu Cywilnego dotyczące przedstawicielstwa. Zgodnie z ustawą o lasach – dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych jest pomocnikiem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w wypełnianiu przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych obowiązku kierowania Lasami Państwowymi. Skoro dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych jako ww. pomocnik Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych może być mocowany do czynności prawnych, potrzebnych do zawarcia za nadleśniczego w imieniu Skarbu Państwa umowy kupna – sprzedaży drewna, to oczywiście tym bardziej dokonać tego może Dyrektor Generalny Lasów Państwowych – jeżeli przemawiają za tym kryteria celowości, gospodarności i rzetelności działania,

- 5) działalność w zakresie sprzedaży drewna została zaliczona do działalności w zakresie gospodarki leśnej,

⁷ ponadto zasadne jest tu przywołanie przepisu § 19. pkt. 9) Statutu Lasów Państwowych, stanowiącego, że dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych (...) określa warunki oraz dokonuje sprzedaży drewna (...) na podstawie zasad ustalonych przez Dyrektora Generalnego; z normy tej można bez trudu wywieść wprost uprawnienie dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych do dookreślania w pisemnych umowach kupna – sprzedaży drewna warunków sprzedaży drewna, a także wykonywania innych czynności prawnych, związanych ze sprzedażą drewna, wynikających z aktu sprawstwa kierowniczego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, dotyczącego zasad sprzedaży drewna (w tym przypadku sprzedaży drewna rozumianego jako działalność pomocnicza na rzecz sprzedaży drewna jako działalności pomocniczej na rzecz sprzedaży drewna jako części składowej gospodarki leśnej).

- 6) zaliczenie sprzedaży drewna do działalności, mieszczącej się jeszcze w zakresie gospodarki leśnej, ma bardzo istotne uzasadnienie merytoryczne (była już o tym mowa),
- 7) jak wynika to z przepisów, dotyczących (1) Polskiej Klasyfikacji Działalności oraz (2) statystyki publicznej - w obrębie każdego podmiotu prowadzącego działalność wytwórczą (działalność w zakresie wytwarzania produktów wyjściowych działalności) należy rozróżniać działalność bezpośrednio – wytwórczą (bezpośrednio – produkcyjną) oraz działalność pomocniczą na rzecz działalności bezpośrednio – wytwórczej (była już o tym mowa),
- 8) sprzedaż drewna jako działalność bezpośrednio – wytwórcza polega na oznaczaniu drewna „na pniu” pod względem ich nabywców (była już o tym mowa),
- 9) w świetle stanu prawnego, utrwalonego w ustawie o lasach (zaliczenie sprzedaży drewna do działalności w zakresie gospodarki leśnej) – w pełni uprawnione jest zatem twierdzenie, że surowiec drzewny należy uznawać za surowiec wytworzony nie tylko po pozyskaniu, lecz po pozyskaniu i oznaczeniu pod względem przyszłych nabywców, przy czym oznaczenie to następować może, gdy drewno „stoi” jeszcze na pniu (przetargi internetowe i procedury podobne) lub gdy jest już pozyskane, np. w odniesieniu do sprzedaży aukcyjnej surowca cennego; oznaczanie pod względem przyszłych nabywców drewna już pozyskanego nie jest jednak działalnością bezpośrednio – wywólczą, lecz działalnością pomocniczą na rzecz działalności bezpośrednio – wytwórczej (była już o tym mowa),
- 10) zarządzenie 52 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (podobnie jak i inne dotychczasowe zasady sprzedaży drewna) koncentrują się przede wszystkim na sprzedaży drewna sensu stricto, tj. sprzedaży drewna jako działalności bezpośrednio – wytwórczej, polegającej na oznaczaniu drewna „na pniu” pod względem jego przyszłych nabywców (była już o tym mowa),
- 11) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych został uprawniony z mocy Statutu Lasów Państwowych do ustalania w drodze aktu ogólnego zarządu (w drodze aktu sprawstwa kierowniczego) procedur prowadzenia gospodarki leśnej, w tym sprzedaży drewna jako części składowej gospodarki leśnej. Oznacza to, że samodzielność nadleśniczego w zakresie gospodarki leśnej, obejmującej sprzedaż drewna, nie może oznaczać używania tej samodzielności w sposób dowolny. Powinnością nadleśniczego jest prowadzenie sprzedaży drewna jako m.in. działalności bezpośrednio - wytwórczej z zachowaniem trybów i procedur, ustalanych przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Podobnie się ma rzecz z samodzielnością nadleśniczego przy prowadzeniu gospodarki leśnej w zakresie hodowli lasu (tutaj nadleśniczy jest związany zasadami hodowli lasu, stanowionymi przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych), ochrony lasu (tutaj nadleśniczy jest związany zasadami czy instrukcjami ochrony lasu lub ochrony lasu przed pożarami), a także w zakresie użytkowania lasu (tutaj nadleśniczy jest związany zasadami użytkowania lasu). Z tej przyczyny, że w prowadzeniu gospodarki leśnej w zakresie zagospodarowania lasu (hodowli i ochrony lasu) oraz w zakresie użytkowania lasu nadleśniczy za podstawę swoich działań jest obowiązany przyjmować nie tylko plan urządzania lasu, lecz również wyżej wymienione zasady i instrukcje – otóż z tej przyczyny nie jest uprawnione twierdzenie, że nadleśniczy nie prowadzi hodowli, ochrony i użytkowania lasu samodzielnie,
- 12) nie można podzielić poglądu, generowanego w niektórych „kręgach” opiniotwórczych i ocennych, że z tej przyczyny, że za nadleśniczego w niektórych przypadkach, wynikających z zasady celowości, gospodarności oraz rzetelności działania umowy kupna – sprzedaży drewna w imieniu Skarbu Państwa zawierają umocowani do tego dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych lub Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, następuje zjawisko zaniku możliwości wykonywania przez dyrektorów regionalnych

- dyrekcji Lasów Państwowych nadzorowania sprzedaży drewna jako działalności wchodzącej w skład gospodarki leśnej, prowadzonej przez nadleśniczych,
- 13) należy po pierwsze zauważyć, że zawieranie pisemnych umów kupna – sprzedaży nie jest działalnością w zakresie gospodarki leśnej – jest działalnością pomocniczą na rzecz sprzedaży drewna jako części składowej gospodarki leśnej,
- 14) należy po drugie zauważyć, że w ramach obowiązujących od roku 2007 „nowych” zasad sprzedaży drewna nadleśniczy samodzielnie wykonuje wszystkie obowiązki, związane ze sprzedażą drewna jako częścią składową gospodarki leśnej oraz wszystkie obowiązki, związane z działaniami funkcjonalnie, związanymi ze sprzedażą drewna jako częścią składową gospodarką leśną. Chodzi tu o :
- a) działania, funkcjonalnie związane ze sprzedażą drewna, poprzedzające sprzedaż drewna,
 - b) wszystkie działania, obejmujące czynności prawne oraz czynności administracyjno – technicznej obsługi nabywców (jeżeli z wolą potencjalnych nabywców nie zostaną one przeniesione na poziom regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych) – dokonywane przez nadleśniczych w trakcie oznaczania surowca drzewnego pod względem ich przyszłych nabywców,
 - c) zatwierdzanie wyników procedur informatycznych, prowadzonych na portalu leśno – drzewnych,
 - d) działania w zakresie działalności pomocniczej na rzecz sprzedaży drewna, następujące po oznaczeniu surowca drzewnego pod względem ich przyszłych nabywców, łącznie z podpisywaniem pisemnych umów kupna – sprzedaży surowca drzewnego, przy czym w tym zakresie za nadleśniczego w imieniu Skarbu Państwa może działać z upoważnienia tegoż nadleśniczego dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub Dyrektor Generalny Lasów Państwowych,
 - e) działania, funkcjonalne związane ze sprzedażą drewna, następujące po zawarciu pisemnej umowy kupna – sprzedaży drewna (w tym działania w zakresie realizowania zawartych umów kupna – sprzedaży),
- 15) te wszystkie zatem działania nadleśniczego podlegają (mogą podlegać) nadzorowi ze strony dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w sposób bezsporny,
- 16) jak powyżej wywiedziono – zawieranie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych pisemnych umów kupna – sprzedaży drewna za nadleśniczego, z jego umocowania oraz w imieniu Skarbu Państwa jest zgodne z kryterium legalności, a następuje, jeżeli jest to uzasadnione względami celowości, gospodarności oraz rzetelności,
- 17) wzór umowy kupna – sprzedaży drewna był i jest przedmiotem jednostronnego oświadczenia woli Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, inkorporowanego w stosownym akcie sprawstwa kierowniczego,
- 18) w ramach kierowania Lasami Państwowymi – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest uprawniony, a zgodnie z zasadami celowości, gospodarności oraz rzetelności poniekąd zobowiązany do unifikowania wzorów umów kupna – sprzedaży surowca drzewnego,
- 19) okoliczność, że ze względu na kryteria celowości, gospodarności i rzetelności dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub Dyrektor Generalny Lasów Państwowych zawiera w niektórych przypadkach za nadleśniczego z jego upoważnienia w imieniu Skarbu Państwa umowę kupna - sprzedaży drewna , przenosząc de facto do obowiązującego wzoru umowy wszystkie szczegóły transakcji, (1) wynikające z postępowania, prowadzonego samodzielnie przez nadleśniczego, o którym to postępowaniu jest mowa w pkt14), lub (2) wynikające wprost z treści zarządzenia w sprawie zasad sprzedaży drewna – w żadnym razie nie może być identyfikowane

(diagnozowane) jako działanie, pozbawiające dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych możliwości prawnej prowadzenia nadzoru nad nadleśnictwem jako podmiotem prowadzącym samodzielnie gospodarkę leśną w nadleśnictwie na podstawie planu urządzenia lasu, w tym prowadzącym sprzedaż drewna, zwłaszcza, że

- a) zawieranie pisemnych umów kupna – sprzedaży drewna nie mieści się w ramach gospodarki leśnej jako działalności bezpośrednio – wytwórczej,
- b) realizowanie umów zawartych przez nadleśniczego, choć „rękami” dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, pozostaje samodzielnym obowiązkiem nadleśniczego, odbywającym się pod uprawnionym nadzorem i przy czynnościach koordynacyjnych, przypisanych dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w mocy prawa.

Kwestie wymagające określenia w ustawie o lasach na potrzeby stanowienia zasad sprzedaży drewna przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie jest uprawniony do stanowienia aktów prawa wewnętrznego, a tym bardziej aktów prawa powszechnego. W świetle linii orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego bardzo wątpliwa jest też możliwość mocowania Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do stanowienia ogólnych aktów stosowania prawa (por. Aneks).

Jeżeli docelowo ma być zachowane uprawnienie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do ustalania zasad sprzedaży drewna, pozyskiwanego w lasach, pozostających w zarządzie Lasów Państwowych (co jest ze wszech miar uzasadnione) – Dyrektor Generalny może tego dokonywać wyłącznie na drodze stanowienia aktów ogólnego zarządu. Akty ogólnego zarządu, na zasadzie podporządkowania pracowniczego – prawnego, są wiążące dla pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, lecz w stosunku do podmiotów zewnętrznych mających tylko moc oddziaływania niewładczego.

Zachowanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych uprawnienia do ustalania zasad sprzedaży drewna, pozyskiwanego w lasach, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, nie będzie możliwe bez nowelizacji ustawy o lasach, m.in. poprzez istotną zmianę oraz uzupełnienie treści artykułu 33 oraz wprowadzenie do tego aktu nowego artykułu (art33¹).

Przepis art. 33 ustawy o lasach, określający obowiązki i uprawnienia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jest z wielu punktów widzenia wadliwy. Nie sposób nie zauważyć, że większa część tych obowiązków i uprawnień została „rozsznita” po innych przepisach ustawy o lasach, a także po innych aktach prawnych.

Przepis art. 33 ust.1 ustawy o lasach stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny (*Lasów Państwowych*) przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

Z kolei przepis art. 33 ust.2 ustawy o lasach stanowi, że „Dyrektora Generalnego (*Lasów Państwowych*) powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw środowiska”.

W świetle tych przepisów należy przyjąć, że osoba fizyczna, będąca pracownikiem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, powołanym w imieniu pracodawcy przez ministra właściwego do spraw środowiska do wypełniania funkcji Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, jest objęta nakazem (normą generującą obowiązek) i zarazem uprawnieniem (normą prawną upoważniającą) do dokonywania czynów, będących z punktu widzenia Lasów Państwowych czynnościami konwencjonalnymi, wykonywanymi w ramach kierowania Lasami Państwowymi.

Norma art. 33 ust.1. ustawy o lasach jest zatem ogólną normą nakazową, generującą obowiązek, a jednocześnie jest ogólną normą upoważniającą Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jako organu kierowniczego w Lasach Państwowych do wykonywania czynności prawnych, niezbędnych do kierowania Lasami Państwowymi.

W wykonaniu tego obowiązku i przy korzystaniu z tego upoważnienia Dyrektor Generalny Lasów Państwowych podejmuje i prowadzi działania, składające się na proces kierowania Lasami Państwowymi, realizowany przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Skoro w art. 33. ust.1. ustawy o lasach określono, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych kieruje, tzn. jest obowiązany i zarazem upoważniony do kierowania Lasami Państwowymi, zaś pierwsze zdanie art. 33 ust.3. ma brzmienie: „Dyrektor Generalny Lasów Państwowych w szczególności” – to zgodnie z zasadami techniki

prawodawczej (zgodnie z teorią tworzenia aktów prawnych) po tym zdaniu powinna nastąpić, oczywiście nie kompletna, lecz dostatecznie dokładna, konkretyzacja ww. obowiązku i upoważnienia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w zakresie kierowania Lasami Państwowymi.

Konkretyzowanie obowiązku i upoważniania organu kierowniczego do kierowania podmiotem powinno następować poprzez określenie obowiązków i upoważnień organu kierowniczego do wykonywania czynności prawnych, związanych z :

- 1) funkcjami (celami do osiągnięcia w trakcie) kierowania podmiotem,
- 2) używaniem uprawnionego instrumentarium pozostającego w dyspozycji organu kierowniczego w trakcie kierowania podmiotem,
- 3) uprawnioną formą kierowania podmiotem.

Jak wiadomo, wyróżnia się następujące funkcje (cele) kierowania podmiotem: (1) kierowanie podmiotem w celu doprowadzenia do jego zorganizowania (tj. w celu zapewnienia prowadzenia przez ten podmiot działalności należycie uporządkowanej z różnych punktów widzenia), (2) kierowanie podmiotem w celu zaplanowania działalności, (3) kierowanie podmiotem w celu skoordynowania działalności, (4) kierowanie w celu dokonania oceny, skonkretyzowania, skorygowania działalności podmiotu (w tym w związku z potrzebą utrzymania podmiotu w sprawności funkcjonalnej), z wykorzystaniem wyników działalności analitycznej, w tym kontrolingowej, oraz działalności nadzorczej oraz kontrolnej.

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych kieruje Lasami Państwowymi w procesach (1) organizowania Lasów Państwowych lub niektórych przedsiębiorców, wchodzących w skład Lasów Państwowych, (2) planowania działalności Lasów Państwowych lub niektórych przedsiębiorców, wchodzących w skład Lasów Państwowych, (3) przygotowywania (projektowania) decyzji koordynacyjnych w Lasach Państwowych lub w odniesieniu do niektórych przedsiębiorców, wchodzących w skład Lasów Państwowych, (4) prowadzenia działalności analitycznej, w tym kontrolingowej, nadzorczej oraz kontrolnej w Lasach Państwowych lub w odniesieniu do niektórych przedsiębiorców, wchodzących w skład Lasów Państwowych – jeżeli ta działalność analityczna, nadzorcza czy kontrolna ma na celu przygotowanie oceny, skonkretyzowanie lub skorygowanie, działalności prowadzonej przez podmiot (w tym w związku z potrzebą utrzymania podmiotu w sprawności funkcjonalnej).

Jednak konkretne działania w toku tych procesów są wykonywane (oczywiście pod bezpośrednim lub pośrednim kierunkiem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych) na różnych stanowiskach pracy różnych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych. Na zakończenie tego procesu Dyrektor Generalny Lasów Państwowych stanowi co do zasady akty kierownicze o charakterze ostatecznym (wieńczącymi).

Instrumentarium kierowania stanowią akty sprawstwa kierowniczego, które mogą być aktami:

- 1) generalnymi lub indywidualno – konkretnymi,
- 2) zawierającymi jednostronne lub dwu - lub wielostronne oświadczeniami woli,
- 3) odnoszącymi się do pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych lub do podmiotów zewnętrznych,
- 4) inicjującymi działania w sposób kierunkowy lub bezwzględny – władczy lub niewładczy (w tym inspirująco – motywujący, opiniodawczy, postulatyczny, sugerujący, intencyjny itd.),
- 5) stanowiącymi w sposób kierunkowy lub bezwzględny – władczy lub niewładczy: w toku działalności zainicjowanej lub po jej zakończeniu (akty ostateczne, wieńczące).

Kierowanie Lasami Państwowymi może przybierać różne formy: (1) formę przewodzenia bezpośredniego lub przez upoważnione osoby (na przykład przewodzenia naradom czy odprawom) z następczym podejmowaniem aktów sprawczych, będących ustaleniami, (2) formę spotkań roboczych z udziałem podmiotów zewnętrznych, kwitowanych wyrażeniem niewiążących intencji lub zapowiedziami działań, (3) formę ustnych poleceń, będących aktami sprawczymi, (4) formę dekretowania pism, będących wpływami, (5) formę komunikatów internetowych lub intranetowych, (6) formę zarządzeń oraz decyzji zarządczych (o różnych formach szczegółowych), publikowanych na piśmie lub numerycznie, w tym formę zarządzeń lub decyzji ustalających wskaźniki i inne elementy zarządzania parametrycznego, (7) formę listów intencyjnych, porozumień i umów z podmiotami zewnętrznymi, (6) formę pism zewnętrznych – itd.

Różnice między kierowaniem podmiotem w trakcie wyżej wymienionych procesów, a stanowieniem aktów sprawstwa kierowniczego o charakterze ostatecznym (wieńczącym) można przedstawić na przykładzie organizowania podmiotu.

Przedmiotem organizowania podmiotu (a precyzyjnie samoorganizowania podmiotu), polegającego na uszczegóławianiu jego formy organizacyjno – prawnej czy na zainstalowaniu w jego ramach różnych systemów funkcjonalnych jest (może być) w szczególności:

- 1) usystematyzowanie (skatalogowanie oraz sklasyfikowanie) uprawnionej, w tym obowiązkowej, działalności danej jednostki organizacyjnej (pierwsza faza projektowania rozwiązań odnoszących się do szczegółowego systemu wewnętrznego podziału obowiązków oraz uprawnień),
- 2) podział podmiotu na stanowiska pracy (pierwsza faza projektowania rozwiązań odnoszących się do szczegółowej struktury organizacyjnej danego podmiotu),

- 3) przypisanie obowiązków oraz uprawnień, jak również wymaganego wyposażenia majątkowego do poszczególnych stanowisk pracy (druga faza projektowania rozwiązań odnoszących się do szczegółowego systemu wewnętrznego podziału obowiązków oraz uprawnień),
- 4) grupowanie stanowisk pracy w teoretyczne jednostki statystyczne według podobieństwa obowiązków (druga faza projektowania szczegółowych rozwiązań odnoszących się do szczegółowej struktury organizacyjnej danego podmiotu),
- 5) wyodrębnianie – na podstawie teoretycznych jednostek statystycznych - faktycznych wewnętrznych komórek organizacyjnych w obrębie podmiotu (trzecia faza projektowania szczegółowych rozwiązań odnoszących do szczegółowej struktury organizacyjnej danego podmiotu),
- 6) wyodrębnienie jednostek centralnych i lokalnych w ramach danego podmiotu (czwarta faza projektowania szczegółowych rozwiązań odnoszących się do szczegółowej struktury organizacyjnej danego podmiotu),
- 7) wyodrębnianie w obrębie danego podmiotu zgrupowań organizacyjnych wyższego stopnia, na przykład pionów (piąta faza projektowania szczegółowych rozwiązań odnoszących się do szczegółowej struktury organizacyjnej danego podmiotu),
- 8) ustalanie szczegółowych rozwiązań, dotyczących systemu finansowego podmiotu, systemu obiegu informacji, systemu podporządkowania służbowego, systemu kontaktów zewnętrznych oraz innych systemów funkcjonalnych,
- 9) ustalenia ogólnych reguł i zasad działania podmiotu (wynikających z /będących pochodną/ szczegółowej struktury organizacyjnej, podziału obowiązków oraz uprawnień, systemu finansowego oraz innych systemów funkcjonalnych).

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych kieruje wyżej wymienionymi działaniami, po czym stanowi akty kierownicze ostateczne (wieńczące). Aktami kierowniczymi ostatecznymi (aktami kierowania Lasami Państwowymi przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych – wieńczącymi), dotyczącymi samoorganizowania Lasów Państwowych, są w szczególności:

- 1) ustalenie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (1) regulaminu organizacyjnego Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, obejmującego m.in. określenie uprawnień i obowiązków swoich zastępców; (2) ramowego regulaminu organizacyjnego regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i nadleśnictwa;
- 2) skierowanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do ministra właściwego do spraw środowiska wniosków w sprawie utworzenia, połączenia, podzielenia, lub likwidacji regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych – po uprzednim zasięgnięciu opinii zainteresowanych dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych;
- 3) skierowanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do ministra właściwego do spraw środowiska wniosków w sprawie terytorialnego zasięgu działania regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych – po uprzednim zasięgnięciu opinii zainteresowanych dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych;
- 4) utworzenie, połączenie, podzielenie, zlikwidowanie oraz określenie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zasięgu terytorialnego nadleśnictw – na wniosek dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych;
- 5) utworzenie, połączenie, podzielenie, zlikwidowanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zakładów o zasięgu krajowym;
- 6) utworzenie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jednoosobowej spółki Skarbu Państwa bądź przystąpienie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółek akcyjnych, a także przystąpienie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych do krajowych organizacji społecznych oraz podobnych organizacji zagranicznych międzynarodowych, gdy jest to uzasadnione zadaniami i celami Lasów Państwowych;
- 7) wyrażenie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zgody lub odmówienie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wyrażenia zgody na utworzenie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych zakładu Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym;
- 8) zajęcie przez Dyrektora Generalnego w trybie nadzoru stanowiska w sprawie zamiaru dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych podzielenia, połączenia lub zlikwidowania zakładów Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym;
- 9) powoływanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych stałych lub doraźnych zespołów doradczych dla określonych spraw i problemów z zakresu działalności Lasów Państwowych;
- 10) ustanawianie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych leśnych kompleksów promocyjnych;
- 11) określenie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych organizacji i zakresu działania jednostek straży leśnej w Lasach Państwowych, tj. posterunków w nadleśnictwach oraz grup interwencyjnych w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych;

- 12) określanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych struktury organizacyjnej Inspekcji Lasów Państwowych oraz Zespołów Ochrony Lasu jako części składowych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych;
- 13) ukształtowanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych struktury zatrudnienia Lasów Państwowych, w tym w formie wytycznych kierowanych w tej sprawie do dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych;
- 14) ustalenie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych struktury organizacyjnej:
 - a) przy realizacji wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
 - b) przy realizacji przedsięwzięć na rzecz ochrony lasów, racjonalnej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa,
 - c) na potrzeby prac urzędzeniowych, przypadających Lasom Państwowym,
 - d) w związku działaniami prognostycznymi, prowadzonego w Lasach Państwowych,
- 15) zatwierdzenie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych różnych systemów funkcjonalnych oraz reguł i zasad działania.

Ponadto aktami kierowniczymi ostatecznymi (aktem kierowania Lasami Państwowymi przez dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, przy pomocy których Dyrektor Generalny Lasów Państwowych kieruje Lasami Państwowymi), dotyczącymi samoorganizowania Lasów Państwowych, są również w szczególności:

- 1) ustalanie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych regulaminu organizacyjnego regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych z uwzględnieniem ramowego regulaminu organizacyjnego regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, w tym określanie uprawnień i obowiązków zastępców dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych;
- 2) utworzenie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, za zgodą Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, zakładu Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym;
- 3) podzielenie, połączenie i zlikwidowanie zakładu Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym – po zasięgnięciu opinii właściwych kierowników tych zakładów oraz po uzyskaniu w trybie nadzoru stanowiska Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w następstwie skierowania do niego wniosku w ww. sprawach;
- 4) skierowanie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych wniosku w sprawie utworzenia, połączenia, podzielnia, likwidacji oraz określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – po zasięgnięciu opinii właściwych nadleśniczych;
- 5) ustalanie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych struktury organizacyjnej wspólnych przedsięwzięć nadzorowanych jednostek organizacyjnych w zakresie ochrony lasu i racjonalnej gospodarki leśnej oraz wspólnych zadań nadleśnictw;
- 6) ustalanie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych struktury zatrudnienia pracowników regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych oraz jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych działających pod nadzorem dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych – na podstawie wytycznych Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych;
- 7) powoływanie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych stałych lub doraźnych zespołów doradczych dla określonych spraw i problemów z zakresu działalności regionalnej dyrekcji.

Oprócz samoorganizowania podmiotu, polegającego na uszczegóławianiu jego formy organizacyjnej i prawnej oraz doprowadzaniu do „instalowania” w ramach podmiotu różnych systemów funkcjonalnych – należy także mówić o bieżącym organizowaniu podmiotów. O organizowaniu bieżącym podmiotu należy mówić wówczas, gdy forma organizacyjno – prawna danego podmiotu i jego struktura organizacyjna, w wyniku samoorganizacji, jest ustalona oraz wprowadzona w życie, a zachodzi potrzeba szczegółowego zorganizowania podmiotu dla realizacji danego indywidualnie oznaczonego przedsięwzięcia. Należy podkreślić, że owym indywidualnym przedsięwzięciem może być w szczególności korekta formy organizacyjno – prawnej danego podmiotu w związku z nowelizacją prawa czy zmianą statutu, a także korekta struktury organizacyjnej podmiotu w związku z nowymi aktami kierowniczymi w zakresie samoorganizacji działalności podmiotu. Bieżące organizowanie podmiotu do prowadzenia działalności polega w szczególności na:

- 1) podziale indywidualnie oznaczonego przedsięwzięcia na działania logiczne;
- 2) przydziale działań logicznych do poszczególnych stanowisk z uwzględnieniem w miarę możliwości „regulaminowego” podziału zadań;
- 3) skorygowaniu w razie takiej potrzeby uprawnień i odpowiedzialność przypisanej do poszczególnych stanowisk;
- 4) powołanie w razie takiej potrzeby doraźnych zespoły robocze;
- 5) określeniu budżetu przedsięwzięcia, źródeł finansowania, szczegółowego harmonogramu czasowego, zasady koordynowania realizacji przedsięwzięcia, zasad rozliczenia się z zadania, zasad bieżącego sprawdzania skuteczności aktu kierowniczego, dotyczącego bieżącego zorganizowania podmiotu do działania, i wprowadzania do niego w razie takiej potrzeby poprawek i uzupełnień.

W ramach kierowania Lasami Państwowymi Dyrektor Generalny Lasów Państwowych kieruje procesem bieżącego organizowania Lasów Państwowych (lub przedsiębiorców, wchodzących w skład Lasów Państwowych) na potrzeby realizacji określonego przedsięwzięcia, a następnie stanowi wymagane akty sprawstwa kierowniczego o charakterze ostatecznym.

Ponadto Dyrektor Generalny Lasów Państwowych stanowi akty kierownicze (akty kierowania o charakterze ostatecznym) w ramach bieżącego organizowania działalności w Lasach Państwowych:

- 1) podejmując przypisane z mocy prawa decyzje kadrowe, skutkujące nawiązaniem, rozwiązaniem, zmianą pozapłacowych warunków stosunku pracy między właściwą jednostką organizacyjną Lasów Państwowych jako pracodawcą a pracownikami tych jednostek (osobami fizycznymi, stającymi się pracownikami po nawiązaniu stosunku pracy), w tym skutkujące:
 - a) zatrudnieniem, zmianą warunków zatrudnienia oraz rozwiązaniem stosunku pracy z pracownikami Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, jeżeli nie wymaga to powołania;
 - b) powołaniem do pełnienia funkcji, zmianą warunków zatrudnienia w ramach powołania oraz odwołaniem z pełnionej funkcji pracowników Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, w celu zajęcia przez nich lub zajmujących stanowiska:
 - zastępcy Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (po uzgodnieniu powołania z ministrem właściwym do spraw środowiska),
 - Głównego Inspektora Straży Leśnej;
 - c) powołaniem osób do pełnienia funkcji, zmianą warunków zatrudnienia w ramach powołania oraz odwołaniem z pełnionej funkcji pracowników zakładów Lasów Państwowych o zasięgu krajowym oraz pracowników regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, w celu zajęcia przez nich lub zajmujących stanowiska:
 - kierownika zakładu Lasów Państwowych o zasięgu krajowym,
 - dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych;
- 2) podejmując decyzje zarządcze w sprawie ustalenia niektórych kooperantów Lasów Państwowych, nie będących nabywcami produktów wyjściowych wytworzonych w Lasach Państwowych, w tym podejmując, zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, decyzje zarządcze o wyborze usługodawców, dostawców i wykonawców robót budowlano – montażowych, chyba że są to kooperanci, „z góry” określeni na podstawie przepisów prawa powszechnego lub decyzji organu nadzorującego Lasy Państwowe, a następnie:
 - a) podpisując z tymi kooperantami umowy i porozumienia,
 - b) aneksując w razie takiej potrzeby umowy i porozumienia, o których mowa w lit. a),
 - c) dokonując w razie takiej potrzeby odstąpienia, rozwiązania lub zerwania ww. umów, porozumień i ich aneksów.

Ustawodawca przepisowi art. 33 ust. 3 ustawy o lasach nadał następujące brzmienie:

„Dyrektor Generalny w szczególności:

- 1) reprezentuje Skarb Państwa w stosunkach cywilnoprawnych, w zakresie swojego działania;
- 1a) inicjuje, koordynuje oraz nadzoruje działalność dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz kierowników innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych o zasięgu krajowym;
- 1b) zarządza gruntami i innymi nieruchomościami nabytymi lub wydzielonymi z bezpośredniego zarządu nadleśnictwa na potrzeby Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych lub wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych;
- 2) tworzy, łączy, dzieli i likwiduje jednostki organizacyjne o zasięgu krajowym, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt. 4;
- 3) inicjuje, organizuje oraz koordynuje przedsięwzięcia na rzecz ochrony lasów, racjonalnej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa;
- 4) organizuje planowanie urzędzeniowe w lasach i prognozowanie w leśnictwie;
- 5) nadzoruje i koordynuje zadania w zakresie kształcenia kadr dla leśnictwa oraz popularyzacji wiedzy leśnej;
- 6) inicjuje, popiera i finansuje badania w zakresie leśnictwa oraz nadzoruje wykorzystanie wyników tych badań;
- 7) wyrównuje niedobory środków finansowych w nadleśnictwach i regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych, wynikające ze zróżnicowanych warunków gospodarki leśnej;
- 8) organizuje wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych;
- 9) powołuje i odwołuje:
 - a) zastępców Dyrektora Generalnego, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska,
 - b) Głównego Inspektora Straży Leśnej,
 - c) dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych,

d) kierowników jednostek organizacyjnych, o których mowa w pkt. 2.”

W przepisie tym nastąpiło wymieszanie zagadnień, dotyczących procesu kierowania Lasami Państwowymi, z zagadnieniami, nie dotyczącymi tego procesu. Ponadto w art. 33 ust. 3 ustawy o lasach nie zachowano logicznego podziału obowiązków i uprawnień, związanych, z kierowaniem przez dany organ danym podmiotem, dotyczących: (1) celów do osiągnięcia, (2) instrumentów możliwych do używania oraz (3) form możliwych do stosowania w trakcie tego kierowania.

I tak należy zauważyć, że w art. 33 ust. 3 pkt. 1 określono, iż Dyrektor Generalny Lasów Państwowych reprezentuje Skarb Państwa w stosunkach cywilnoprawnych, w zakresie swojego działania. Określenie to należy rozumieć w sposób następujący: (hipoteza) jeżeli wykonywanie przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych obowiązku kierowania Lasami Państwowymi lub innych obowiązków wymaga zawarcia stosunku cywilnoprawnego, (dyspozycja) Dyrektor Generalny działa jako reprezentant Skarbu Państwa (jeżeli kierowanie przez Dyrektora Generalnego Lasami Państwowymi lub wykonywanie innego obowiązku wymaga aktu prawnego, będącego aktem, inkorporującym stosunek cywilnoprawny, Dyrektor Generalny dokonuje tego imieniem Skarbu Państwa). Zawieranie w ramach kierowania Lasami Państwowymi (i poza tymi ramami) przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych stosunków cywilnoprawnych nie jest oczywiście celem kierowania Lasami Państwowymi lub realizowania innych obowiązków przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, nie jest też w istocie instrumentem ani formą kierowania Lasami Państwowymi lub wykonywania innych obowiązków (instrumentem jest tu dwu lub wielostronne oświadczenie woli, zaś formą może być na przykład umowa, porozumienie czy list intencyjny). Analizowany przepis charakteryzuje istotę stosunków cywilnoprawnych, których stroną jest Dyrektor Generalny Lasów Państwowych: przy zawieraniu stosunku cywilnoprawnego Dyrektor Generalny Lasów Państwowych działa imieniem Skarbu Państwa. Zwraca przy tym uwagę, że w samej ustawie o lasach (także w innych aktach prawnych) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest uprawniony do szeregu jednostronnych oświadczeń woli (na przykład jest obowiązany do formułowania różnych wniosków czy wyrażania opinii, na przykład opinii na temat projektów aktów prawnych). Pozostaje poza dyskusją, że takie jednostronne oświadczenia woli są również składane imieniem Skarbu Państwa (a nie imieniem Lasów Państwowych). Biorąc powyższe pod uwagę (w tym biorąc pod uwagę okoliczność, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych występuje jako reprezentant Skarbu Państwa nie tylko w ramach kierowania Lasami Państwowymi, lecz w całym zakresie obowiązków, wymagających korzystania z instrumentów sfery publicznej), w przyszłej nowelizacji ustawy o lasach nie da się uniknąć określenia ww. charakteru stosunków cywilnoprawnych i jednostronnych oświadczeń woli w ramach wyodrębnionego ustępu art. 33 ustawy o lasach o następującym przykładowym brzmieniu: „Jeżeli wykonywanie obowiązku kierowania przez Dyrektora Generalnego lub innych obowiązków wymaga zawarcia stosunku cywilnoprawnego lub złożenia jednostronnego oświadczenia woli adresowanego do podmiotu spoza Lasów Państwowych, Dyrektor Generalny dokonuje tego w imieniu Skarbu Państwa”.

W art. 33 ust. 1b) określono, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych zarządza gruntami i innymi nieruchomościami nabytymi lub wydzielonymi z bezpośredniego zarządu nadleśnictwa na potrzeby Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych lub wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

Przepisowi temu - po transformacji do postaci „klasycznej” normy prawnej - można nadać następujące brzmienie: „[hipoteza] Jeżeli na potrzeby Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych lub wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych zostały nabyte lub wydzielone z bezpośredniego zarządu nadleśnictwa grunty i nieruchomości niebędące gruntami, to [dyspozycja] wykonywanie tego zarządu jest dokonywane przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (?)”. Przepis ten należy rozpatrywać wraz z przepisem, zawartym w § 24. ust. 2 Statutu Lasów Państwowych: „W przypadkach związanych z potrzebami: 1) Dyrekcji Generalnej, 2) regionalnych dyrekcji oraz 3) wspólnych przedsięwzięć Lasów Państwowych z bezpośredniego zarządu nadleśniczego (?) mogą być wyłączone niektóre nieruchomości. Wyłączenia dokonuje Dyrektor Generalny, który obejmuje (?) również zarząd nieruchomościami wydzielonymi dla potrzeb Dyrekcji Generalnej lub wspólnych przedsięwzięć Lasów Państwowych oraz przekazuje w zarząd dyrektora regionalnego (?) nieruchomości wydzielone dla potrzeb regionalnej dyrekcji”. Przepisowi temu – po transformacji do postaci „klasycznej” normy prawnej – można nadać następujące brzmienie: „[hipoteza] Jeżeli wynika to z potrzeb Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, w tym z potrzeb wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, oraz potrzeb regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, [dyspozycja] Dyrektor Generalny Lasów Państwowych może dokonać wyłączenia niektórych nieruchomości z bezpośredniego zarządu nadleśniczego (?) oraz przekazania tych nieruchomości w zarząd dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych (?) lub objąć (?) w zarząd nieruchomości wydzielone na potrzeby Dyrekcji Generalnej lub na potrzeby wspólnych przedsięwzięć”

Nie ulega wątpliwości, że doprowadzanie do należytego wyposażenia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych w nieruchomości należy do działań mieszczących się w zakresie organizowania podmiotu. Zacytowany przepis Statutu Lasów Państwowych identyfikuje zatem niewątpliwie uprawnienia i obowiązki Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jako organu kierującego Lasami Państwowymi. Organ ten ma mianowicie możliwość wyłączania z bezpośredniego zarządu nadleśniczego (?) niektórych nieruchomości celem objęcia ich w bezpośredni zarząd przez ten organ (?) lub przekazywania tych nieruchomości w zarząd dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych (?). W świetle analizowanego przepisu Statutu Lasów Państwowych – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych kieruje procesem przygotowania określonych nieruchomości do nabycia lub do wyłączenia z bezpośredniego zarządu nadleśniczego (?) i objęcia tych nieruchomości w swój (?) zarząd lub w zarząd dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych (?), po czym jest obowiązany i uprawniony zarazem do podjęcia decyzji ostatecznej (wieńczącej) w tym zakresie.

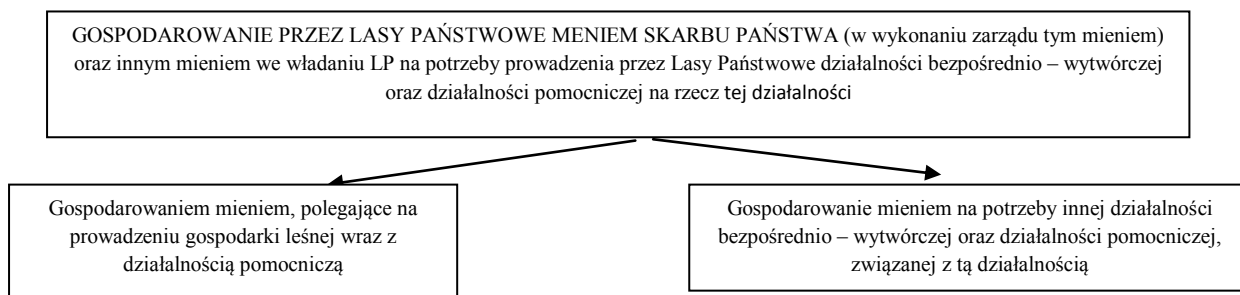
W tym miejscu nie sposób nie zauważyć, że prawo do władania mieniem w formie zarządu jest podmiotowym prawem majątkowym, które w świetle art. 4 oraz art. 32 ustawy o lasach jest przywiązane do Lasów Państwowych jako państwowej jednostki organizacyjnej. Jeżeli chcąc identyfikować „część” Lasów Państwowych, jakiej zarząd ten przypada w sposób bezpośredni – to należy tego dokonywać w odniesieniu do jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych, wchodzącej w skład Lasów Państwowych, a nie do organu wewnętrznego tej jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych. Analizowane podmiotowe prawo majątkowe jest częścią składową jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych, podobnie jako organy wewnętrzne tej jednostki organizacyjnej są jej częścią składową. W art. 33 ust. 1 b) prawodawca prawidłowo określił, że określone nieruchomości są wyłączane z bezpośredniego zarządu nadleśnictwa. W pozostałych przypadkach (wyróżnionych znakiem zapytania) prawo podmiotowe zarządu przywiązał nieprawidłowo do organów kierowniczych w Lasach Państwowych (do nadleśniczych, dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych lub do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych). W tych wyróżnionych przypadkach należy przyjmować, że chodzi o nieruchomości znajdujące się w bezpośrednim zarządzie nadleśnictwa, obejmowane w bezpośredni zarząd Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych lub przekazywane w bezpośredni zarząd regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Zgodnie z art. 32 ustawy o lasach – Lasy Państwowe reprezentują Skarb Państwa w zakresie zarządzanego mienia. Oznacza to, że zarząd mieniem jest wykonywany przez Lasy Państwowe w reprezentowaniu Skarbu Państwa, a skoro tak – mienie, znajdujące się we władaniu Lasów Państwowych, powinno być co do zasady identyfikowane jako mienie reprezentowanego, tj. jako mienie Skarbu Państwa. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe ma w zarządzie lasy. Zarząd lasami jest formą władania (jest tytułem prawnym władania) lasami Skarbu Państwa. Oprócz tego Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe ma w zarządzie (legitymuje się tytułem prawnym władania w formie zarządu) innymi składnikami majątkowymi (a szerzej dobrami prawnymi) Skarbu Państwa, przy czym część zasobów majątkowych (dóbr prawnych) we władaniu Lasów Państwowych nie należy do Skarbu Państwa. Władanie majątkiem i innymi dobrami prawnymi (czyli legitymowanie się tytułem prawnym władania) nie jest oczywiście celem samym w sobie. Każdy podmiot włada danym majątkiem, aby, korzystając z określonych podmiotowych praw majątkowych, związanych z tym majątkiem, oraz z uprawnień niemajątkowych (w tym, związanych ze zdolnością do czynności prawnych oraz innych czynności konwencjonalnych), a także korzystając ze wszelkich innych potrzebnych dóbr prawnych, wykonywać władanie tymi zasobami (wykonywać władanie tym majątkiem oraz prawami majątkowymi oraz innymi dobrami prawnymi), tj. wykorzystywać dany majątek oraz prawa majątkowe (wraz z innymi – należącymi do tego podmiotu - dobrami prawnymi, głównie o charakterze nieinstytucjonalnym) do prowadzenia działalności. Zgodnie z art. 4 ust. 3 w powiązaniu z art. 32 ustawy o lasach (mając przy tym na względzie, że ewidencjonowanie oraz wartościowanie mienia w ramach działalności bezpośrednio – wytwórczej wchodzi w zakres gospodarowania tym mieniem) – sprawowanie (wykonywanie) przez Lasy Państwowe zarządu mieniem Skarbu Państwa polega na:

- 1) prowadzeniu gospodarki leśnej, oraz
- 2) gospodarowaniu gruntami i innymi nieruchomościami oraz ruchomościami związanymi z gospodarką leśną, w tym na prowadzeniu ewidencji oraz ustalaniu wartości majątku Skarbu Państwa, który znajduje się w zarządzie Lasów Państwowych.

Gospodarowanie gruntami i innymi nieruchomościami oraz ruchomościami ma bardzo rozległy obszar znaczeniowy. Mówiąc wprost – prowadzenie wszelkiej działalności (bezpośrednio – wytwórczej czy pomocniczej na rzecz bezpośrednio – wytwórczej) wymaga gospodarowania nieruchomościami oraz ruchomościami.

Należy zatem przyjąć następujący generalny schemat gospodarowania przez Lasy Państwowe mieniem Skarbu Państwa oraz innym mieniem, pozostającym we władaniu tego podmiotu:

Mając powyższe na względzie nie sposób przyjąć, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych zarządza (wykonuje zarząd) gruntami i innymi nieruchomościami nabytymi lub wydzielonymi z bezpośredniego zarządu nadleśnictwa na potrzeby Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych lub wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych (art. 33 ust. 1 b). Dyrektor Generalny Lasów Państwowych kieruje w określonym zakresie Lasami Państwowymi, przy czym kierowanie to odbywa się m.in. na potrzeby działalności prowadzonej z wykorzystaniem mienia pozostającego w zarządzie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

W tym stanie rzeczy w ramach przyszłej nowelizacji ustawy o lasach należy zrezygnować z art. 33 ust. 1 b), wprowadzając w stosownym ustępie art. 33 przepis w brzmieniu następującym: „Jeżeli wynika to z potrzeb regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych lub Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, w tym związanych ze wspólnymi przedsięwzięciami jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych może podjąć decyzję o wyłączeniu niektórych gruntów oraz nieruchomości niegruntowych z bezpośredniego zarządu nadleśnictwa i przekazaniu tych nieruchomości w bezpośredni zarząd jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, na potrzeby których wyłączenie to nastąpiło”. Jednocześnie należałoby uzupełnić art. 32 ustawy o lasach poprzez dodanie ust. 5: „Art. 32. 1. Lasy Państwowe jako państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej reprezentują Skarb Państwa w zakresie zarządzanego mienia. 2. W skład Lasów Państwowych wchodzi następujące jednostki organizacyjne: 1) Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych; 2) regionalne dyrekcje Lasów Państwowych; 3) nadleśnictwa; 4) inne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. 3. Jednostki organizacyjne: 1) o których mowa w ust. 2 pkt 2, tworzy, łączy, dzieli, likwiduje oraz określa ich zasięg terytorialny, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw środowiska, na wniosek Dyrektora Generalnego; 2) o których mowa w ust. 2 pkt 3, tworzy, łączy, dzieli, likwiduje oraz określa ich zasięg terytorialny Dyrektor Generalny, na wniosek dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. 4. (uchylony) 5. Mienie, o którym mowa w ust. 1, znajduje się w bezpośrednim zarządzie nadleśnictw, regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych lub Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.”

Biorąc pod uwagę dotychczasowe analizy i wywody – art. 33 ustawy o lasach mógłby mieć następujące brzmienie:

„Art. 33

1. Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.
2. Dyrektora Generalnego powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw środowiska.
3. Pomoc, o której mowa w ust.1, polega w szczególności na wypełnianiu przez dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych obowiązków w zakresie :
 - 1) kierowania właściwymi regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych,
 - 2) nadzorowania, kontrolowania oraz analizowania, a na tej podstawie aktualizowania, konkretyzowaniu oraz korygowania działalności nadleśnictw oraz zakładów, o których mowa w pkt.2, w tym w celu zapewniania ich utrzymania w sprawności funkcjonalnej,
 - 3) zapewniania należytego skoordynowania działalności nadleśnictw oraz zakładów Lasów Państwowych, funkcjonujących w zasięgu terytorialnym tych dyrekcji, z zastrzeżeniem co do zakładów o zasięgu krajowym,
 - 4) wypełniania innych obowiązków kierowniczych wynikających z przepisów prawa lub z woli Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.
4. W celu należytego zorganizowania Lasów Państwowych, prowadzenia przez Lasy Państwowe działalności należycie zaplanowanej oraz na czas aktualizowanej, konkretyzowanej oraz korygowanej w następstwie działań analitycznych, nadzorczych oraz kontrolnych, Dyrektor Generalny w szczególności:
 - 1) doprowadza do przygotowania projektu opinii oraz przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska, na jego wniosek, opinię do projektów aktów prawnych dotyczących leśnictwa, ochrony przyrody oraz Lasów Państwowych,
 - 2) doprowadza do przygotowania z inicjatywy własnej ocen i postulatów na temat potrzeby zmian oraz uzupełnień w aktach prawnych albo na temat potrzeby wydania nowych aktów prawnych, dotyczących

- leśnictwa, ochrony przyrody oraz Lasów Państwowych, które przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska z prośbą o rozpatrzenie podjęcie określonych działań,
- 3) zapewnia wpływ Lasów Państwowych na proces stanowienia prawa, dotyczącego leśnictwa, ochrony przyrody oraz Lasów Państwowych, z uwzględnieniem przepisów o działalności lobbingsowej w tym procesie,
 - 4) doprowadza do zaprojektowania docelowej struktury zatrudnienia w Lasach Państwowych, ustala strukturę zatrudnienia w Lasach Państwowych, w tym w formie wytycznych kierowanych w tej sprawie do dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, oraz kieruje Lasami Państwowymi w procesie dochodzenia do docelowej struktury zatrudnienia w Lasach Państwowych,
 - 5) doprowadza do opracowania projektu organizacji i ustanawia organizację straży leśnej, w tym ustala:
 - a) zakres działania jednostek straży leśnej w Lasach Państwowych: posterunków w nadleśnictwach i grup interwencyjnych w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych,
 - b) zasady szkolenia strażników leśnych,a następnie kieruje Lasami Państwowymi w procesie wprowadzania tej organizacji i zasad do praktyki gospodarczej,
 - 2) doprowadza do zaprojektowania regulaminu organizacyjnego Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, obejmującego w szczególności określenie uprawnień oraz obowiązków swoich zastępców, ustala organizację Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych poprzez ustanowienie tego regulaminu oraz kieruje Lasami Państwowymi w trakcie wprowadzenia postanowień tego dokumentu do praktyki gospodarczej.
 - 3) doprowadza do opracowania projektu organizacji i zasad działania, ustala organizację i zasady działania Inspekcji Lasów Państwowych oraz Zespołów Ochrony Lasu jako części składowych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, kieruje procesem wprowadzania tej organizacji do praktyki gospodarczej,
 - 4) doprowadza do zaprojektowania ramowego regulaminu, ustala i kieruje Lasami Państwowymi w trakcie wprowadzania do praktyki gospodarczej ramowego regulaminu organizacyjnego regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i nadleśnictwa,
 - 5) doprowadza do zaprojektowania wniosków i kieruje do ministra właściwego do spraw środowiska wnioski w sprawie utworzenia, połączenia, podzielenia, lub likwidacji regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych – po uprzednim zasięgnięciu opinii zainteresowanych dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych,
 - 6) doprowadza do zaprojektowania wniosków i kieruje do ministra właściwego do spraw środowiska wnioski w sprawie terytorialnego zasięgu działania regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych – po uprzednim zasięgnięciu opinii zainteresowanych dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych,
 - 7) doprowadza do sporządzenia niezbędnych materiałów przeddecyzyjnych, wykorzystywanych przez niego do podjęcia i urzeczywistnienia decyzji o:
 - a) utworzeniu, połączeniu, podzieleniu, zlikwidowaniu oraz określeniu zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – na wniosek dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych,
 - b) utworzeniu, połączeniu, podzieleniu, oraz likwidacji zakładów Lasów Państwowych o zasięgu krajowym;
 - c) utworzeniu jednoosobowej spółki Skarbu Państwa bądź przystąpieniu do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółek akcyjnych,
 - d) przystąpieniu do krajowych organizacji społecznych oraz podobnych organizacji zagranicznych międzynarodowych, jeżeli jest to uzasadnione zadaniami i celami Lasów Państwowych,
 - 8) doprowadza do sporządzenia niezbędnych materiałów przeddecyzyjnych, na podstawie których:
 - a) wyraża zgodę lub odmawia wyrażenia zgody na utworzenie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych zakładu Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym,
 - b) zajmuje w trybie nadzoru stanowisko w sprawie zamiaru dyrektora regionalnej dyrekcji lasów Państwowych dokonania podziału, połączenia lub zlikwidowania zakładów Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym,
 - 9) doprowadza do wyłonienia kandydatów na członków Kolegium Lasów Państwowych oraz powołuje członków Kolegium Lasów Państwowych jako organu opiniodawczo – doradczego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych,
 - 10) na wniosek Kolegium określa regulamin Kolegium Lasów Państwowych, zawierający zasady działania oraz tryb prowadzenia obrad przez ten organ,
 - 11) doprowadza do zaprojektowania aktu ustanowienia, ustanawia oraz kieruje Lasami Państwowymi w trakcie tworzenia stałych lub doraźnych zespołów doradczych dla określonych spraw i problemów z zakresu działalności Lasów Państwowych,

- 12) doprowadza do zaprojektowania organizacji Lasów Państwowych, ustala tę organizację oraz kieruje Lasami Państwowymi w trakcie wprowadzania jej do praktyki gospodarczej, na potrzeby:
 - a) realizacji wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
 - b) realizacji przedsięwzięć na rzecz ochrony lasów, racjonalnej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa,
 - c) urządzania lasu, w odniesieniu do obowiązków, przypadających w tym zakresie Lasom Państwowym,
 - d) działalności prognostycznej, prowadzonej w Lasach Państwowych,
- 13) doprowadza do zaprojektowania szczegółowych rozwiązań, ustala oraz kieruje Lasami Państwowymi w trakcie wprowadzania do praktyki gospodarczej szczegółowych rozwiązań, dotyczących systemów funkcjonalnych w Lasach Państwowych,
- 14) doprowadza do zaprojektowania bieżącej organizacji Lasów Państwowych, ustala tę organizację oraz kieruje Lasami Państwowymi w procesie wprowadzania tej organizacji do praktyki gospodarczej, w tym:
 - a) doprowadza do ciągłego podwyższania kwalifikacji zawodowych pracowników w Lasach Państwowych,
 - b) doprowadza do stałego podnoszenia bezpieczeństwa i higieny pracy w Lasach Państwowych
 - c) doprowadza do przygotowania decyzji kadrowych oraz podejmuje decyzje kadrowe, skutkujące nawiązaniem stosunku pracy, ustaleniem i zmianą warunków pracy oraz rozwiązaniem stosunku pracy:
 - poprzez zawarcie, zmianę oraz rozwiązanie umowy o pracę z pracownikami Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, jeżeli nie wymaga to aktu powołania,
 - poprzez powołanie do pełnienia funkcji, zmianę warunków zatrudnienia w ramach powołania oraz odwołanie z pełnionej funkcji w odniesieniu do stanowisk: zastępcy Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, po uzgodnieniu powołania z ministrem właściwym do spraw środowiska, Głównego Inspektora Straży Leśnej, kierownika zakładu Lasów Państwowych o zasięgu krajowym, dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych,
 - d) wyraża zgodę lub odmawia wyrażenia zgody na powołanie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych zastępców dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych,
 - e) doprowadza do zaktualizowania i skonkretyzowania podziału obowiązków oraz uprawnień na potrzeby realizacji konkretnych przedsięwzięć, mieszczących się w zakresie działania Dyrektora Generalnego
 - f) może doprowadzać do powołania doraźnych zespołów roboczych na potrzeby przedsięwzięć, o których mowa w lit. e),
 - g) doprowadza do określenia budżetu, źródeł finansowania, szczegółowych harmonogramów czasowych, zasad koordynowania realizacji, zasad rozliczenia, bieżącej oceny, aktualizowania, konkretyzowania oraz korygowania działań w realizacji przedsięwzięć, o których mowa w lit. e),
 - h) doprowadza do wyłonienia zgodnie z systemem zamówień publicznych, o którym mowa w ust.10 pkt.6), usługodawców oraz innych kooperantów w realizacji przedsięwzięć, o których mowa w lit. e), a następnie z tymi kooperantami albo z kooperantami ustalonymi zgodnie z zasadami sprzedaży drewna, innych produktów i usług lub z kooperantami, określonymi w przepisach prawa:
 - podpisuje umowy i porozumienia, a także, w razie potrzeby, aneksy do tych umów i porozumień,
 - doprowadza w razie takiej konieczności do odstąpienia, rozwiązania lub zerwania tych umów i porozumień,
- 15) z uwzględnieniem pkt. 21, doprowadza do sporządzenia projektów własnych podstawy strategiczno – programowe Lasów Państwowe, w tym obejmujących prognozy co do kształtowania się stanu zasobów leśnych oraz sytuacji finansowo – gospodarczej w Lasach Państwowych i otoczeniu gospodarczym Lasów Państwowych, ustala te podstawy oraz kieruje Lasami Państwowymi w trakcie urzeczywistnienia postanowień w nich zawartych,
 - a) w ramach udziału w planowaniu finansowo – gospodarczym w Lasach Państwowych, z uwzględnieniem pkt. 21 doprowadza do sporządzenia:
 - projektów planów finansowo – gospodarczych Lasów Państwowych,
 - wniosków do ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie określenia przez niego odpisu podstawowego na fundusz leśny, o którym mowa, oraz ustalenia wpłat nadleśnictw, o których mowa w , na rachunek bankowy Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, potrzebnych na finansowanie działalności tej Dyrekcji oraz regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych,
 - b) kieruje wnioskami, o których mowa w lit. a) drugie tiret, do ministra właściwego do spraw środowiska,

- c) ustala plan finansowo – gospodarczy Lasów Państwowych oraz zatwierdza plany finansowo – gospodarcze regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz zakładów o zasięgu krajowym,
 - d) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie realizacji planów finansowo – gospodarczych Lasów Państwowych,
- 16) doprowadza do przygotowania materiałów, dotyczących:
- a) projektów podstaw strategiczno – programowych Lasów Państwowych,
 - b) projektów planu finansowo – gospodarczego Lasów Państwowych,
 - c) projektowanych zmian prawnych i organizacyjnych w Lasach Państwowych,
 - d) projektów raportu o stanie lasów oraz,
 - e) innych ważnych zagadnień, dotyczących Lasów Państwowych i leśnictwa,
- po czym doprowadza do zaznajomienia Kolegium Lasów Państwowych z tymi materiałami oraz do pobrania opinii tego organu na tematy, będące przedmiotem tych materiałów,
- 17) doprowadza do pobrania określonych opinii zespołów doradczych, o których mowa w pkt.15,
- 18) kieruje wykonywaniem obowiązków informacyjnych, ciążyących na Lasach Państwowych, w tym :
- a) doprowadza do funkcjonowania oraz aktualizowania Biuletynu Informacji Publicznej, stosowanie do przepisów ustawy...
 - b) doprowadza do wydawania Biuletynu Informacyjnego Lasów Państwowych, służącego do publikacji:
 - zarządzeń, decyzji i innych aktów ministra właściwego do spraw środowiska, w tym decyzji zatwierdzających lub odmawiających zatwierdzenia planów urządzenia lasu dla nadleśnictw,
 - zarządzeń i decyzji zarządczych Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych,
 - wykazu zakładów Lasów Państwowych, o których mowa,
 - komunikatów oraz innych informacji, dotyczących działalności Lasów Państwowych,
 - decyzji kadrowych, odnoszących się do kierowników i zastępców kierowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
 - innych dokumentów, kierowanych do publikacji przez Dyrektora Generalnego w drodze decyzji zarządczej,
 - c) doprowadza do sporządzenia projektu sprawozdania finansowo – gospodarczego Lasów Państwowych, zatwierdza to sprawozdanie w terminie do końca maja za rok poprzedni oraz kieruje je do ministra właściwego do spraw środowiska oraz, w wykonaniu przepisów prawa, do innych adresatów,
 - d) doprowadza do wytworzenia i rozkolportowania innych dokumentów, których sporządzanie, w tym w ramach statystyki publicznej oraz w wykonaniu przepisów o rachunkowości i podatkach, ciąży na Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych oraz na Lasach Państwowych,
- 19) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowej pracowników, jeżeli działania te odbywają się poprzez realizację wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
- 20) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie promocji Lasów Państwowych, prowadzonej poprzez realizowanie wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
- 21) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie prowadzonej w Lasach Państwowych działalności analitycznej, w tym kontrolingowej,
- 22) zapewnia należyte nadzorowanie działań, prowadzonych pod swoim bezpośrednim i pośrednim kierunkiem, wymienionych w punktach poprzedzających, w szczególności nadzoruje działalność regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz zakładów Lasów Państwowych o zasięgu krajowym, w tym może uchylać zarządzenia oraz decyzje zarządcze dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz kierowników tych zakładów w razie ich niezgodności z aktami prawa powszechnego oraz wewnętrznego oraz innymi aktami prawnymi, nie wyłączając zarządzeń oraz decyzji zarządczych Dyrektora Generalnego,
- 23) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie kontrolowania jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
- 24) doprowadza do aktualizacji, konkretyzacji oraz korygowania działań, prowadzonych pod swoim kierunkiem z wykorzystaniem opinii Kolegium Lasów Państwowych i zespołów doradczych, a także wyników działalności nadzorczej i kontrolnej oraz działalności analitycznej,
5. W ramach kierowania Lasami Państwowymi, z uwzględnieniem obowiązku zapewnienia należytego zorganizowania Lasów Państwowych, prowadzenia działalności należyście zaplanowanej oraz na czas aktualizowanej, konkretyzowanej oraz korygowanej w następstwie działań analitycznych, nadzorczych oraz kontrolnych, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych uczestniczy w innych przejawach gospodarowania mieniem, w tym w gospodarowaniu nieruchomościami oraz w prowadzeniu gospodarki finansowej, jeżeli służy to w szczególności kształtowaniu pożądanego stanu posiadania Lasów Państwowych oraz utrzymaniu sprawności funkcjonalnej Lasów Państwowych, w tym:

- 1) doprowadza do przygotowania decyzji, podejmuje decyzje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie wyłączenia niektórych gruntów oraz nieruchomości niegruntowych z bezpośredniego zarządu nadleśnictwa i przekazania tych nieruchomości w bezpośredni zarząd Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych lub w bezpośredni zarząd regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, jeżeli wynika to z potrzeb tych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, a przypadku Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych także z potrzeb wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
- 2) doprowadza do przygotowania decyzji, podejmuje decyzje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie wydzielenia mienia w zarządzie Lasów Państwowych na potrzeby nowo tworzonych nadleśnictw lub zakładów Lasów Państwowych i przekazania tego mienia do korzystania przez te jednostki organizacyjne Lasów Państwowych,
- 3) doprowadza do przygotowania decyzji, podejmuje decyzje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie zagospodarowania mienia w zarządzie Lasów Państwowych w związku z łączeniem, dzieleniem lub likwidowaniem nadleśnictw oraz zakładów Lasów Państwowych o zasięgu krajowym,
- 4) doprowadza do przygotowania decyzji, podejmuje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie przekazania mienia w zarządzie Lasów Państwowych pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych, jeżeli jednostkami przekazującymi lub przejmującymi mienie są regionalne dyrekcje Lasów Państwowych, zakłady Lasów Państwowych o zasięgu krajowym lub Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,
- 5) nabywa grunty i inne nieruchomości na potrzeby Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych oraz na potrzeby wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
- 6) doprowadza do przygotowania decyzji oraz podejmuje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie wyrażenia zgody lub odmowy wyrażenia zgody na nabycie przez kierownika jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych, z wyjątkiem kierownika zakładu Lasów Państwowych, lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia, jak również innych gruntów i nieruchomości niegruntowych, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami gospodarki leśnej lub potrzebami działalności pomocniczej na rzecz gospodarki leśnej i nie narusza interesu Skarbu Państwa,
- 7) doprowadza do przygotowania decyzji oraz podejmuje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie wyrażenia zgody lub odmowy wyrażenia zgody na dokonanie przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych zamiany lasów, gruntów i innych nieruchomości Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Lasów Państwowych na lasy, grunty i inne nieruchomości w przypadkach uzasadnionych potrzebami i celami gospodarki leśnej,
- 8) doprowadza do przygotowania decyzji oraz podejmuje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie wyrażenia zgody lub odmowy wyrażenia zgody na sprzedaż lasów o polu powierzchni równym lub przekraczającym 1 ha, innych gruntów o polu powierzchni równym lub przekraczającym 1 ha oraz nieruchomości niegruntowych, z zastrzeżeniem co do sprzedaży nieprzydatnych Lasom Państwowym nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi, samodzielnych lokali mieszkalnych oraz gruntów z budynkami mieszkalnymi w budowie,
- 9) doprowadza do przygotowania decyzji oraz podejmuje i kieruje Lasami Państwowymi w celu wykonania decyzji zarządczych w sprawie zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia wykazów lokali oraz gruntów z budynkami mieszkalnymi do sprzedaży jako nieruchomości nieprzydatnych Lasom Państwowym, sporządzonych przez dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, oraz w sprawie ogłoszenia tych decyzji w Biuletynie Informacyjnym Lasów Państwowych,
- 10) doprowadza do przygotowania projektu umów oraz zawiera umowy z Prezesem Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w sprawie nieodpłatnego przekazania Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa lasów i gruntów, na których nie jest możliwe prowadzenie racjonalnej gospodarki, oraz kieruje Lasami Państwowymi w realizacji tych umów,
- 11) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie zarządzania środkami, przeznaczonymi na finansowanie działalności Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych oraz na finansowanie działalności regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych – z uwzględnieniem postanowień planu finansowo – gospodarczego Lasów Państwowych,
- 12) z uwzględnieniem postanowień planu finansowo - gospodarczego Lasów Państwowych kieruje Lasami Państwowymi w trakcie zarządzania środkami, związanymi z funduszem leśnym, jeżeli zarządzanie to nie służy wspomaganiu administracji publicznej w wykonywaniu ciężących na niej obowiązków, w tym w szczególności:
 - a) może doprowadzać do różnicowania regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych pod względem obowiązującego w danym roku wartości wskaźnika odpisu podstawowego na fundusz leśny,

- b) doprowadza w trybie nadzoru nad regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych do terminowego oraz prawidłowo ustalonymi co do kwoty regulowania zobowiązań z tytułu odpisu podstawowego na fundusz leśny,
 - c) doprowadza do pozyskiwania środków, związanych ze zbywaniem nierzeczowych produktów wyjściowych gospodarki leśnej, wytwarzanymi w ramach realizacji wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
 - d) z zachowaniem przepisów o pomocy publicznej doprowadza do pozyskiwania środków dotacyjnych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków dotacyjnych innych jednostek sektora rządowo – samorządowego, z zastrzeżeniem ust. 6 pkt. 6 oraz pkt. 8 lit. b),
 - e) z zachowaniem przepisów o pomocy publicznej doprowadza do pozyskiwania środków budżetowych, pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem ust. 6 pkt. 8 lit. b),
 - f) doprowadza do przekazywania środków, związanych z funduszem leśnym, na wyrównywanie niedoborów finansowych, powstających w nadleśnictwach w trakcie prowadzenia gospodarki leśnej,
 - g) może doprowadzać do przekazywania do regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych środków, potrzebnych na finansowanie urządzania lasu w nadleśnictwach, w tym na finansowanie usług w zakresie urządzania lasu świadczonych przez jednostki wykonawstwa urządzeniowego,
 - h) może doprowadzać do przekazywania środków na realizację wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych w zakresie gospodarki leśnej,
 - i) może doprowadzać do przekazywania środków na realizację wspólnych przedsięwzięć poza gospodarką leśną, w tym na:
 - promocję Lasów Państwowych,
 - tworzenie, likwidowanie, łączenie oraz podział nadleśnictw i zakładów Lasów Państwowych,
 - tworzenie, nabywanie, przystępowanie i uczestniczenie Lasów Państwowych w spółkach akcyjnych lub spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - tworzenie, przystępowanie lub uczestniczenie Lasów Państwowych w krajowych oraz zagranicznych stowarzyszeniach i organizacji, związanych z leśnictwem,
 - j) może doprowadzać do przekazywania środków na tworzenie infrastruktury nieinstytucjonalnej, niezbędnej do prowadzenia gospodarki leśnej, w tym infrastruktury inwestycyjnej,
 - k) może doprowadzać do przekazywania środków na sporządzanie długookresowych oraz krótkookresowych prognoz, dotyczących stanu lasu oraz rozwoju sytuacji finansowo – gospodarczej Lasów Państwowych oraz w otoczeniu gospodarczym leśnictwa,
 - l) może doprowadzać do przekazywania środków na finansowanie innych zadań z zakresu gospodarki leśnej,
- 13) może doprowadzać do zaciągnięcia kredytów bankowych oraz pożyczek, z Narodowego Funduszu Ochrony i Gospodarki Wodnej – z odpowiednim zachowaniem przepisów o pomocy publicznej,
- 14) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie wykonywania uprawnień, wynikających z praw majątkowych Skarbu Państwa w zakresie posiadanych przez Lasy Państwowe akcji i udziałów w spółkach, a także uprawnień, wynikających z przynależności do stowarzyszeń i organizacji, o których mowa,
2. W ramach kierowania Lasami Państwowymi, z uwzględnieniem obowiązku zapewnienia należytego zorganizowania Lasów Państwowych, prowadzenia działalności należycie zaplanowanej oraz na czas aktualizowanej, konkretyzowanej oraz korygowanej w następstwie działań analitycznych, nadzorczych oraz kontrolnych, Dyrektor Generalny uczestniczy w prowadzeniu działalności, polegającej na wspomaganiu oraz udzielaniu pomocy organom władzy publicznej w sferze dominium, w tym:
- 1) doprowadza do przygotowania wniosków do ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia postanowień planów urządzania lasu dla nadleśnictwa oraz, w razie takiej potrzeby, aneksów do tych planów, a następnie kieruje takie wnioski do ministra właściwego do spraw środowiska
 - 2) doprowadza do przygotowania projektu wniosku oraz kieruje do ministra właściwego do spraw środowiska wnioski w sprawie uznania lasu, stanowiącego własność Skarbu Państwa, za las ochronny, lub w sprawie pozbawienia lasu takiego charakteru, w tym doprowadza do wyrażenia i pozyskania opinii właściwej rady gminy w tej sprawie, którą dołącza do wniosku,
 - 3) doprowadza do sporządzenia projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia lub zniesienia leśnego kompleksu promocyjnego, ustanawia i znosi leśne kompleksy promocyjne,
 - 4) doprowadza do powołania, odwołania oraz zmiany składu rady naukowo – społecznej leśnego kompleksu promocyjnego, o której mowa,
 - 5) doprowadza do sporządzenia projektu wniosków oraz przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska wnioski w sprawie wydania przez ten organ decyzji w sprawie przyznania środków

- pieniężnych z budżetu państwa na pokrycie kosztów zagospodarowania, w tym ochrony lasu, związanych z odnowieniem lub przebudową drzewostanu w następstwie pożarów lasów lub innych zjawisk kłęskowych spowodowanych czynnikami biotycznymi lub abiotycznymi, jeżeli nie jest możliwe ustalenie sprawcy szkody w lasach Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Lasów Państwowych, choćby były to lasy oddane w użytkowanie wieczyste lub w użytkowanie,
- 6) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie pozyskiwania środków związanych z dotacjami celowymi budżetu państwa na realizację zadań zleczanych przez administrację rządową, o których mowa w art. 54, w tym w szczególności:
- a) doprowadza do sporządzenia zapotrzebowania na środki dotacyjne i przedkłada je właściwemu organowi administracji rządowej z wnioskiem o rozważenie uwzględnienia dotacji celowych z budżetu państwa dla Lasów Państwowych, zwanych dalej dotacjami celowymi, w projekcie budżetu tego organu,
 - b) w razie uwzględnienia dotacji celowych w budżecie organu, o którym mowa w lit. a), doprowadza do podpisania porozumienia z tym organem – stosownie do wymagań, wynikających z przepisów o finansach publicznych,
 - c) doprowadza do uwzględnienia środków, związanych dotacjami celowymi w planie finansowo – gospodarczym Lasów Państwowych,
 - d) doprowadza do podpisania porozumień z kierownikami zakładów Lasów Państwowych o zasięgu krajowym, dyrektorami regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych w sprawie szczegółowego sposobu wykorzystania środków, związanych z dotacjami celowymi, przez te zakłady, regionalne dyrekcje Lasów Państwowych oraz jednostki organizacyjne Lasów Państwowych działające w zasięgu poszczególnych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych lub przez podmioty,
 - e) doprowadza do podpisania umów z podmiotami zewnętrznymi, jeżeli mają one wykonywać usługi zewnętrzne przy wykorzystywaniu środków, związanych z dotacjami celowymi,
 - f) doprowadza do terminowego i prawidłowo określonymi co kwot przelewania środków w realizacji dotacji celowych na wyodrębniony rachunek w Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych,
 - g) doprowadza do terminowego oraz prawidłowo określonymi co kwot przelewania środków z realizacji dotacji celowych na rachunek bankowy zakładów Lasów Państwowych o zasięgu krajowym, regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych lub podmiotów zewnętrznych, o których mowa w lit. e),
 - h) doprowadza do sporządzenia i przedłożenia organowi, o którym mowa w lit. a), sprawozdania z wykorzystania środków z realizacji dotacji celowych i ich rozliczenia zgodnie z wymogami, wynikającymi z przepisów o finansach publicznych,
- 7) inicjuje, popiera i finansuje badania w zakresie leśnictwa oraz nadzoruje wykorzystanie wyników tych badań,
- 8) z uwzględnieniem postanowień planu finansowo - gospodarczego Lasów Państwowych kieruje Lasami Państwowymi w trakcie zarządzania środkami, związanymi z funduszem leśnym, jeżeli zarządzanie to służy wspomaganie administracji publicznej w wykonywaniu ciężących na niej obowiązków, w tym w szczególności:
- a) w trybie nadzoru nad regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych doprowadza do terminowego oraz prawidłowo ustalonymi co do kwot przekazywania na rachunek bankowy, związany z funduszem leśnym, środków, będących pochodną należności, kar, opłat odszkodowań, o których mowa w art.
 - b) doprowadza do pozyskiwania środków dotacyjnych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, innych instytucji sektora rządowo – samorządowego, a także środków budżetowych ze źródeł zagranicznych, w tym pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
 - c) doprowadza do przekazywania środków, związanych z funduszem leśnym :
 - na dokonywanie przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych okresowej oceny stanu lasów i zasobów leśnych, a także na prognozowanie zmian w ekosystemach leśnych,
 - na dokonywanie przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych okresowych wielkoobszarowych inwentaryzacji lasów oraz na aktualizację zasobów leśnych,
 - na prowadzenie przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych banku danych o zasobach leśnych i stanie lasu,
 - na dokonywanie przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej okresowych wielkoobszarowych inwentaryzacji stanu lasów, aktualizację stanu zasobów leśnych oraz prowadzenie banku danych o zasobach leśnych i stanie lasu,
 - na wykonywanie przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej, usług w lasach niepaństwowych, w tym samorządowych, lub

- na rzecz tych lasów w zakresie zalesiania gruntów, zadrzewiania gruntów, realizowania w tych lasach innych prac gospodarczych, łącznie z pracami związanymi z usuwaniem skutków klęsk,
- do podmiotów, władających lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa, na działania w zakresie zalesiania i zadrzewiania gruntów oraz wykonywania w tych lasach innych prac, w tym prac związanych z usuwaniem klęsk, z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej,
- do parków narodowych na prowadzenie badań w parkach narodowych, wykonywanie w parkach narodowych zadań z zakresu gospodarki leśnej,
- d) może doprowadzać do przekazywania środków na badania z zakresu leśnictwa, realizowane we własnym zakresie lub na zlecenie,
- e) może doprowadzać do przekazywania środków na realizację wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych w zakresie edukacji leśnej społeczeństwa,
- f) może doprowadzać do przekazywania środków na sporządzanie projektu planu urządzenia lasu, w tym zakresie, w jakim plan ten ma stanowić inny instrument realizacji polityki rozwoju,
- 9) z wydzielonej części funduszu leśnego może doprowadzać do utworzenia funduszu stabilizacji, o którym mowa w ..., a w razie utworzenia funduszu stabilizacji:
 - a) doprowadza do zasilania rachunku bankowego, związanego z funduszem stabilizacji, środkami z dochodów z udziału lub ze sprzedaży akcji i udziałów Lasów Państwowych w spółkach akcyjnych oraz w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - b) doprowadza do przeznaczania środków, związanych z funduszem stabilizacji, do usuwania nadzwyczajnych zagrożeń dla lasów w ramach długookresowego cyklu produkcji leśnej,
- 10) kieruje Lasami Państwowymi w trakcie prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa, w tym poprzez popularyzację wiedzy leśnej, jeżeli następuje to w ramach realizacji wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych,
- 11) kieruje Lasami Państwowymi w działaniach przyczyniających się do kształtowania kadr dla leśnictwa, jeżeli w szczególności następuje to w formie realizacji wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w tym:
 - a) doprowadza do sporządzenia i rozkolportowania dokumentów oceniających aktualne i perspektywiczne zapotrzebowanie Lasów Państwowych na kadry pracownicze, z uwzględnieniem specjalizacji,
 - b) doprowadza do sporządzania i rozkolportowania dokumentów zawierających propozycje programów nauczania,
 - c) doprowadza do podpisywania umów i realizacji umów z rektorami wyższych uczelni oraz dyrektorami szkół leśnych w sprawie praktyk terenowych studentów i uczniów, powiązanych z wykonywaniem przez nich prac użytecznych dla Lasów Państwowych,
- 12) doprowadza do sporządzenia projektu raportów o stanie lasu, zatwierdza te raporty, przedstawia je ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz doprowadza do szerokiego upublicznienia,
- 13) doprowadza do skierowania do ministra właściwego do spraw środowiska wniosków o wyrażenie przez ten organ zgody na sprzedaż lasów, innych gruntów oraz nieruchomości niegruntowych, podyktowaną ważnymi względami gospodarczymi lub społecznymi, o ile nie narusza to interesu Skarbu Państwa,
- 14) doprowadza do przekazania w drodze umowy, na wniosek zainteresowanego ministra lub organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, w użytkowanie wskazanej przez wnioskodawcę jednostce organizacyjnej lasów, gruntów oraz innych bez zmiany ich dotychczasowego przeznaczenia, jeżeli za tym przemawiają względy, określone w art.,
- 15) na wniosek dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, doprowadza do pozbawienia jednostki organizacyjnej, o której mowa w pkt. 14). prawa użytkowania lasów, gruntów i innych nieruchomości - w przypadku ustania potrzeb, dla których lasy, grunty oraz inne nieruchomości zostały oddane w użytkowanie, a także w przypadku wykorzystywania ich niezgodnie z celami, dla których zostały oddane w użytkowanie, lub prowadzenia gospodarki leśnej w sposób niezgodny z planem urządzenia lasu,
- 16) doprowadza do wyłączenia, na wniosek Ministra Obrony Narodowej za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska, z zarządu Lasów Państwowych i przekazywania lasów w zarząd jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami obronności państwa,
- 17) w celu ochrony i dochodzenia mienia z wykorzystaniem uprawnień policyjno – prawnych kieruje strażą leśną w Lasach Państwowych, dokonują tego za pośrednictwem Głównego Inspektora Straży Leśnej
- 18) w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków Szefa Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych zapewnia współpracę z tym organem, m.in. poprzez doprowadzanie do przekazywania oraz pozyskiwanie od tego organu niezbędnej wiedzy,
- 3. Do uprawnień Dyrektora Generalnego należy dobór aktów sprawstwa kierowniczego stanowiących w ramach kierowania Lasami Państwowymi. W oddziaływaniu na pracowników jednostek organizacyjnych

Lasów Państwowych Dyrektor Generalny powinien dążyć do stanowienia aktów o charakterze generalnym, ograniczając w możliwie największym stopniu posługiwanie się aktami indywidualno – konkretnymi. W każdym przypadku, w którym jest to tylko możliwe akty sprawcze Dyrektora Generalnego, adresowane do pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, powinny mieć charakter kierunkowy, stwarzający dostatecznie duże możliwości wykazania przez pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych własnej inwencji. Z tych samych względów Dyrektor Generalny powinien preferować akty sprawcze o charakterze niewładczym, w tym inspirującym oraz motywującym, zwłaszcza w odniesieniu do aktów inicjujących działanie. Jeżeli wypełnianie obowiązku kierowania Lasami Państwowymi wymaga aktu, zawierającego jednostronne oświadczenie woli Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych lub jego oświadczenie oraz oświadczenie organów, reprezentujących podmioty zewnętrzne, powinno to być dokonywane z zachowaniem pisemności postępowania oraz w sposób jednoznaczny, niepozostawiający możliwości różnych interpretacji.

4. Kierowanie Lasami Państwowymi przez Dyrektora Generalnego Lasami Państwowymi może przybierać różne formy, w tym w szczególności :

- 1) formę przewodzenia bezpośredniego lub przez upoważnione osoby naradom oraz odprawom z następczym podejmowaniem aktów sprawczych, będących ustaleniami,
- 2) formę spotkań roboczych z udziałem podmiotów zewnętrznych, kwitowanych wyrażeniem intencji lub zapowiedzi lub brakiem zapowiedzi działań,
- 3) formę ustnych poleceń, będących aktami sprawczymi,
- 4) formę dekretoowania pism, będących wpływami korespondencyjnymi,
- 5) formę komunikatów internetowych lub intranetowych,
- 6) formę zarządzeń jako aktów ogólnego zarządu oraz decyzji zarządczych jako aktów indywidualno - konkretnych, publikowanych na piśmie lub numerycznie, w tym formę zarządzeń lub decyzji ustalających wskaźniki i inne elementy zarządzania parametrycznego,
- 7) formę listów intencyjnych, porozumień i umów z podmiotami zewnętrznymi,
- 8) formę pism zewnętrznych.

Akty sprawcze o charakterze ostatecznym powinny być stanowione z zachowaniem pisemności postępowania.

5. Zarządzenia oraz decyzje zarządcze, o których mowa w ust. 8 pkt. 6 , z zastrzeżeniem ust. 10 są stanowione, jeżeli Dyrektor Generalny uzna to za niezbędne w wypełnianiu swoich obowiązków kierowania Lasami Państwowymi. Zarządzenia, o których mowa w zadaniu poprzedzającym, a także nieobligatoryjnie decyzje zarządcze Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w swojej treści powinny przywoływać wykonywany tym zarządzeniem przepis prawny lub wykonywane przepisy prawne. Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz decyzje zarządcze Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych stanowią akty oddziaływania władczego w odniesieniu do pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych aktami oddziaływania niewładczego w stosunku do podmiotów zewnętrznych.

6. Wydania przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wymaga:

- 1) ustalenie:
 - a) systemu uczestnictwa Lasów Państwowych w procesie stanowienia prawa powszechnego oraz kształtowania zewnętrznych podstaw strategicznych leśnictwa,
 - b) systemu urządzania lasu poprzez wydawanie instrukcji urządzania lasu podlegającej obowiązkowi akceptacji przez ministra właściwego do spraw leśnictwa,,
 - c) systemu gospodarki leśnej w zakresie hodowli lasu, ochrony lasu, pozostałych działań w zakresie zagospodarowania lasu, użytkowania głównego lasu , oraz realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu,
 - d) systemu wprowadzania drewna oraz produktów z drewna do obrotu, w tym zasad sprzedaży drewna łącznie z działaniami pomocniczymi,
 - e) systemu sprzedaży innych wyrobów i usług,
 - f) system zamówień publicznych w Lasach Państwowych,
 - g) systemu szkoleń i zarządzania kadrą w Lasach Państwowych,
 - h) systemu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, pozostającym w zarządzie Lasów Państwowych, w tym systemu ochrony i dochodzenia mienia oraz wartościowania nieruchomości pozostających w zarządzie Lasów Państwowych – z wyłączeniem spraw używania mienia Skarbu Państwa do prowadzenia w Lasach Państwowych działalności wytwórczej, oraz do prowadzenia gospodarki finansowej,
 - i) systemu kształtowania własnych podstaw strategiczno – programowych Lasów Państwowych, łącznie z systemem prognostycznym,
 - j) systemu absorpcji środków pomocowych przez Lasy Państwowe,
 - k) systemu sporządzania oraz realizacji planów finansowo – gospodarczych w Lasach Państwowych,

- l) systemu rachunkowości w Lasach Państwowych, z uwzględnieniem zagadnienia kształtowania polityki rachunkowości w Lasach Państwowych,
 - m) systemu certyfikowania gospodarki leśnej w Lasach Państwowych,
 - n) systemu wewnętrznego nadzorowania działalności w Lasach Państwowych,
 - o) systemu kontrolingu oraz kontroli w Lasach Państwowych,
 - p) systemu działalności analitycznej w Lasach Państwowych,
 - q) systemu tworzenia, łączenia, dzielenia oraz likwidacji nadleśnictw oraz zakładów Lasów Państwowych,
 - r) systemu działalności analitycznej w Lasach Państwowych
 - s) systemu informacyjnego Lasów Państwowych, łącznie z systemem integrowania tego systemu i jego informatyzowania po zintegrowaniu,
- 2) utworzenie, połączenie, podzielenie lub zlikwidowanie nadleśnictwa lub zakładu Lasów Państwowych o zasięgu krajowym,
 - 3) ustalenie regulaminu organizacyjnego Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych oraz ramowych regulaminów organizacyjnych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz nadleśnictw,
 - 4) ustalenie organizacji Straży Leśnej oraz systemu szkolenia strażników leśnych,
 - 5) utworzenie lub zniesienie leśnego kompleksu promocyjnego,
 - 6) ustalenie własnych podstaw strategiczno – programowych Lasów Państwowych,
 - 7) ustalenie planu finansowo – gospodarczego Lasów Państwowych oraz
7. Jeżeli wykonywanie obowiązków Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, w tym obowiązku kierowania Lasami Państwowymi, wymaga zawarcia stosunku cywilnoprawnego lub złożenia jednostronnego oświadczenia woli adresowanego do podmiotu spoza Lasów Państwowych, Dyrektor Generalny dokonuje tego w imieniu Skarbu Państwa.
 8. W zakresie, w jakim wynika to z przepisów prawa powszechnego lub aktów administracyjnych, ustanowionych na ich podstawie, albo z zawartych porozumień, Dyrektor Generalny działa jako organ administracji publicznej w rozumieniu art. 5 § 2 pkt. 3 w powiązaniu z art. 1 pkt. 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Jako organ administracji publicznej Dyrektor Generalny rozstrzyga w drodze decyzji administracyjnych. Dyrektorowi Generalnemu nie przysługują uprawnienia do stanowienia ogólnych aktów stosowania prawa.
 9. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest reprezentantem pracodawcy w stosunku do pracowników Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych. Przy powoływaniu oraz odwoływaniu dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych reprezentuje regionalną dyrekcję Lasów Państwowych jako pracodawcę wyłącznie w zakresie spraw, wymienionych w pkt.14 lit. c.
 10. W ramach kierowania Lasami Państwowymi Dyrektor Generalny zapewnia należyłą ewidencję zdarzeń finansowo – gospodarczych we wszelkich ewidencjach bilansowych oraz pozabilansowych, prowadzonych z mocy prawa w Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych
 11. Dyrektor Generalny kieruje Lasami Państwowymi w ochronie i dochodzeniu mienia Skarbu Państwa lub mienia Lasów Państwowych, jeżeli nie należy to do obowiązków Prokuratury Generalnej oraz innych organów kierowniczych w Lasach Państwowych,
 12. Dyrektor Generalny wykonuje swoje obowiązki, w dążeniu do tego, aby jego działania oraz działania prowadzone pod jego bezpośrednim lub pośrednim kierownictwem charakteryzowały się należyтым skoordynowaniem (ładem czasowo – przestrzennym).”

Niezależnie od potrzeby istotnej nowelizacji art. 33 ustawy o lasach, w celu utrzymania dotychczasowej praktyki ustalania przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zasad sprzedaży drewna, pozyskiwanego w lasach, pozostających w zarządzie Lasów Państwowych, poprzez stanowienie zarządzenia jako aktu ogólnego zarządu – nie uda się uniknąć wprowadzenia do ustawy o lasach odrębnego przepisu, na przykład przepisu art. 33¹ w następującym brzmieniu:

„Art. 33¹

1. Ustalając w drodze aktu ogólnego zarządu zasady sprzedaży drewna, planowanego do pozyskania, przewidzianego do pozyskania w następstwie zdarzeń nieplanowanych lub pozyskanego w lasach, znajdujących się w bezpośrednim zarządzie nadleśnictw, zwanych dalej zasadami sprzedaży, Dyrektor Generalny jest obowiązany do dokonywania tego w dążeniu z zachowaniem należytej staranności do porozumienia się w tej sprawie z instytucjami samorządu gospodarczego, reprezentującymi interesy podmiotów dokonujących lub mających zamiar dokonywania zakupów

- surowca drzewnego w Lasach Państwowych, a także z instytucjami reprezentującym podmioty uprawnione do korzystania ze świadczeń, wynikających z pozaprodukcyjnych funkcji lasu.
2. Dyrektor Generalny jest obowiązany w szczególności do stworzenia możliwości udziału w osiąganiu porozumienia, o którym mowa w ust.1, wszystkich zainteresowanych podmiotów, w tym poprzez wskazywanie podmiotom niezrzeszonym w instytucjach samorządu gospodarczego na możliwość zawierania w tym celu stowarzyszeń, łącznie ze stowarzyszeniami zwykłymi, oraz ustanawiania pełnomocników.
 3. Każdemu podmiotowi, uczestniczącemu za pośrednictwem reprezentantów w osiąganiu porozumienia, o którym mowa w ust. 1, służy prawo dochodzenia przed sądami gospodarczymi lub cywilnymi roszczeń z zasad sprzedaży, jeżeli podmiot ten uzna, że zasady te lub zawarta w wykonaniu tych zasad umowa kupna – sprzedaży drewna narusza lub naruszyła jego interesy .
 4. Sprzedaż drewna, planowanego do pozyskania w lasach, znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, podmiotom, będącym przedsiębiorcami, jest prowadzona z wykorzystaniem wspólnej dla wszystkich nadleśnictw i tych przedsiębiorców informatycznej platformy leśno – drzewnej, prowadzonej i utrzymywanej staraniem Lasów Państwowych, zwanej dalej platformą.
 5. Nadleśniczowie w tym samym czasie, za pośrednictwem platformy, na zasadzie samodzielności, oferują drewno, o którym mowa w ust. 4, do sprzedaży na danym rynku właściwym surowca drzewnego. Ilość tego drewna oraz jego cena lub ramy cenowe są ustalane na podstawie procedur, zawartych w zasadach sprzedaży.
 6. Każdy podmiot, będący przedsiębiorcą, zainteresowany nabyciem drewna, o którym mowa w ust. 4, po spełnieniu wymogów rejestrowych, za pośrednictwem platformy jest uprawniony do składania oferty jego zakupu w dowolnie wybranym nadleśnictwie lub dowolnej liczby ofert zakupu w dowolnie wybranych nadleśnictwach, jeżeli zasady sprzedaży przewidują możliwość operowania danego przedsiębiorcy, zwanego dalej oferentem, na danym rynku właściwym surowca drzewnego.
 7. Każda oferta zakupu lub każda z ofert zakupu, o których mowa w ust. 6, zwana dalej ofertą zakupu, obejmuje ilość drewna oraz oferowaną cenę jego zakupu.
 8. W ciągu całego okresu trwania procedury sprzedaży drewna, o którym mowa w ust. 4, oferent może w dowolny sposób zmieniać swoją ofertę zakupu lub swoje oferty zakupu, w tym może:
 - 1) odstępować od zamiaru zakupu drewna w danym nadleśnictwie,
 - 2) ujmować ofertą zakupu nowe nadleśnictwa lub ofertami zakupu nowe nadleśnictwa,
 - 3) zmieniać ilość oraz ceny, zawarte w ofercie lub w ofertach zakupu.
 9. W ciągu całego okresu trwania procedury sprzedaży drewna, o którym mowa w ust. 4, oferent może za pośrednictwem platformy śledzić, ilość drewna, aktualnie przewidzianą mu do sprzedaży.
- CDN

Zasadność i warunki śledzenia przez zainteresowane podmioty swojej aktualnej sytuacji w zakresie zaopatrzenia surowcowego w trakcie procedury oznaczania surowca drzewnego pod względem przyszłych jego nabywców

W trakcie polemiki izb gospodarczych przemysłu drzewnego z Lasami Państwowymi co do wizji i szczegółowych rozwiązań dotyczących zasad sprzedaży drewna w LP – jedną z kwestii spornych była zasadność wprowadzenia rozwiązań, pozwalających na śledzenia przez dany podmiot, składający oferty zakupu drewna, swojej sytuacji „zaopatrzeniowej” w trakcie procesu oznaczania drewna pod względem przyszłych nabywców. Izby gospodarcze wносиły o stworzenie możliwości śledzenia tejże sytuacji w celu wykorzystania tej wiedzy do wprowadzania przez zainteresowane podmioty stosownych zmian i uzupełnień w ich pierwotnych ofertach zakupowych dla poprawy ich sytuacji „zaopatrzeniowej” w trakcie procedury oznaczania drewna pod względem przyszłych nabywców.

W ramach tego sporu – ze zdecydowaną krytyką rozwiązań stosowanych od roku 2007 wystąpił (zarówno na łamach prasy ogólnokrajowej, jak i na łamach prasy branżowej) jeden z pracowników Wydziału Technologii Drewna Szkoły Głównej Gospodarstwa Leśnego, przedstawiający się w publicznej przestrzeni internetowej jako ekspert w zakresie ekonomiki drzewnictwa oraz doradca organizacji przedstawicielskich przemysłu drzewnego.

Twierdził on mianowicie, że „obładanie” ofert sprzedaży drewna, wystawianych przez poszczególne nadleśnictwa, ofertami zakupu może być porównane do loterii. Nie obrażałoby to

prawdy, gdyby przyjąć, że podmioty składające oferty zakupu drewna nie miały i nie mają zdolności do analiz ekonometrycznych i stać je było i jest jedynie na sporządzanie i utrwalanie w portalu leśno – drzewnym ofert zakupu na „chybił trafił”.

W latach 2007 (zasady ustalone w roku 2006) oraz 2008 (zasady ustalone w roku 2007) poszczególne nadleśnictwa swoje oferty sprzedaży drewna wystawiały (co do głównej masy) w ramach internetowego portalu leśno – drzewnego, przy czym następowało to jednocześnie (tj. następowało to w tym samym czasie). W odniesieniu zatem na przykład do grupy handlowej W – Standard – Sosna było niemal tyle ofert sprzedaży drewna, ile nadleśnictw w tych latach wchodziło w skład Lasów Państwowych. Podmioty uprawnione do zakupu surowca drzewnego w LP „obkładały” ofertami zakupu wybrane oferty sprzedaży drewna, wystawiane przez poszczególne nadleśnictwa w portalu leśno - drzewnym. W swoich ofertach zakupu podmioty te podawały m.in. cenę oraz ilość drewna, którą chcieliby zakupić. Każdy podmiot mógł złożyć dowolną ilość ofert, „byleby” ogólna ilość drewna, ujęta w jego wszystkich ofertach, pozostawała w określonej relacji do zwyczajowego poziomu zakupu surowca drzewnego, dokonywanego przez ten podmiot w Lasach Państwowych w przeszłości (mógł zatem teoretycznie złożyć oferty zakupu np. drewna W – Standard – Sosna we wszystkich nadleśnictwach, które wystawiły tę grupę handlową do sprzedaży, byleby oferty te nie opiewały łącznie na ilość drewna, przekraczającą w stopniu niedopuszczalnym zwyczajową ilość surowca drzewnego, nabywanego przez ten podmiot). Oferty zakupu podlegały wielokryteriowej ocenie, dokonywanej zgodnie z dorobkiem metody, znanej pod nazwą analizy wartości. Jeżeli sumaryczna ilość drewna, ujętego we wszystkich ofertach zakupu drewna w danym nadleśnictwie, przekraczała ilość drewna oferowanego do sprzedaży w tymże nadleśnictwie, ilości drewna, ujęte w poszczególnych ofertach zakupu, podlegały systemowej redukcji – z uwzględnieniem oceny, przypisanej do każdej z ofert (nabywca uzyskiwał prawo do zakupu w danym nadleśnictwie drewna w ilości tym bardziej zbliżonej do ilości, ujętej w ofercie zakupu, im wyżej jego oferta została oceniona).

Gdyby hipotetycznie przyjąć, że w latach 2007 oraz 2008 ofertę sprzedaży drewna wystawiało na portalu leśno – drzewnym tylko jedno nadleśnictwo, to opisane powyżej rozwiązania proceduralne można byłoby (z dużym uproszczeniem co do szczegółów) porównać do postępowania, charakteryzującego realizację publicznej oferty sprzedaży akcji spółki A (spółka „A” kieruje do sprzedaży publicznej „N” akcji; podmioty uprawnione składają zamówienia na zakup akcji o łącznej ilości „Z”; w wyniku redukcji zamówień – podmiot „P” otrzymuje prawo zakupu „N/Z*i” akcji, gdzie „i” – ilość akcji zamówiona przez dany podmiot „P”). W rzeczywistości jednak (o czym była mowa powyżej) w latach 2007 i 2008 ofertę sprzedaży drewna wystawiało nie jedno nadleśnictwo, lecz oferty takie w tym samym czasie wystawiały wszystkie nadleśnictwa. Nakładało to na podmioty, „obkładające” ofertami zakupu ww. oferty sprzedaży, oczywisty obowiązek wykonania (dla swojego dobra) znacznie bardziej skomplikowanej „pracy myślowej” aniżeli „praca myślowa”, „wymagana” od podmiotów, składających zamówienia na akcje spółki A, objęte jedyną w danym czasie publiczną ofertą sprzedaży.

Podczas spotkań roboczych z przedstawicielami przemysłu drzewnego, poprzedzających wprowadzenie do praktyki gospodarczej nowego systemu sprzedaży drewna, potrzeba kreowania ofert zakupu drewna w następstwie marketingowych analiz ekonometrycznych była szczególnie mocno podkreślana.

Skądinąd wiadomo, że wiele podmiotów przemysłu drzewnego powołało na tę okoliczność w ramach swoich struktur specjalne komórki organizacyjne lub zawarło umowy na usługi outsourcingowe z podmiotami, wyspecjalizowanymi w analizach marketingowych.

Metoda postępowania, mająca za przedmiot sporządzenie ofert zakupu dobra (1) w warunkach wielu ofert sprzedaży, (2) z uwzględnieniem imperatywu rozproszenia ryzyka, związanego z wieloma potencjalnymi nabywcami (których oferty zakupowe nie są znane) oraz (3) przy ograniczonej podaży tego dobra – otóż taka metoda postępowania jest powszechnie znana.

Przyjmując, że dobrem, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, jest surowiec drzewny sprzedawany przez nadleśnictwa - zarys jednego z wielu wariantów ww. metody postępowania można przedstawić w formie następującego zestawienia tabelarycznego (Tabela X):

Tabela 11– Zarys metody postępowania w celu zaprojektowania ofert zakupu przez podmiot, zainteresowany nabyciem surowca drzewnego w Lasach Państwowych

Nadleśnictwo oferujące drewno do sprzedaży	Ocena punktowa oferty sprzedaży z punktu widzenia podmiotu zainteresowanego (waga kryterium: 0,45)	Ocena punktowa ryzyka „redukcji” oferty zakupu ze względu „moce” produkcyjne przemysłu drzewnego, „ciążące” do rynku lokalnego, związanego z danym nadleśnictwem (waga kryterium:0,3)	Ocena punktowa ryzyka „redukcji” oferty zakupu ze względu inne okoliczności (waga kryterium: 0,25)	Ocena syntetyczna $(0,45 \cdot \text{kol.2} + 0,3 \cdot \text{kol.3} + 0,25 \cdot \text{kol.4})$	Maksymalna ilość surowca drzewnego do ujęcia w ofercie zakupu
1	2	3	4	5	6
A	10	8	1	7,15	5000
B	2	6	10	5,20	10000
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
N-1	8	10	10	9,10	7500
N	10	2	5	6,35	6000

Jest oczywiste, że przy ocenie atrakcyjności oferty sprzedaży (ocena z punktowa w kolumnie 2) – podmiot projektujący oferty zakupu powinien brać pod uwagę szereg okoliczności, np.:

- usytuowanie geograficzne rynku lokalnego, związanego z danym nadleśnictwem, w stosunku do usytuowania zakładów danego podmiotu, do którego drewno będzie dowożone, jeżeli podmiot zakupi drewno w danym nadleśnictwie,
- cenę proponowaną przez nadleśnictwo,
- tradycje kupieckie, wiążące podmiot z danym nadleśnictwem,
- ilość drewna, możliwą do zakupu w danym nadleśnictwie w stosunku do zapotrzebowania całkowitego,
- szczególne warunki nabywania surowca drzewnego („rozproszenie” surowca drzewnego na terenie nadleśnictwa, sieć i stan dróg leśnych, szczególne walory surowca drzewnego z punktu widzenia potrzeb technologicznych nabywcy – itd.).

W powyższym zestawieniu najwyżej wyceniono oferty sprzedaży surowca drzewnego, wystawione na portalu leśno – drzewnym przez nadleśnictwa „A” i „N” (10 punktów w skali od 1 do 10) , a najniżej – ofertę, wystawioną przez nadleśnictwo „B” (2 punkty w skali od 1 do 10).

Przy projektowaniu ofert zakupu surowca drzewnego nieroztropne ekonomicznie byłoby kierowanie się wyłącznie atrakcyjnością oferty sprzedaży drewna w danym nadleśnictwie z punktu widzenia zainteresowanego podmiotu (z punktu widzenia podmiotu projektującego oferty zakupu drewna). Równie ważne jest dokonanie oceny, jak liczne mogą być inne podmioty, które będą zamierzały „obłożyć” swoimi ofertami zakupu ofertę sprzedaży drewna w danym nadleśnictwie (oraz na jaką ilość surowca drzewnego oferty te będą z określonym prawdopodobieństwem „opiewać”) . Należy bowiem mieć na względzie, iż procesy gospodarcze w przeszłości oczywiście doprowadziły do wykształcenia się w Lasach Państwowych określonych zwyczajów kupieckich (do nadleśnictwa X „ciążą” zwyczajowo nabywcy „Z_A”, „Z_B”, ..., „Z_Z”, z których każdy zwyczajowo nabywa drewno danej grupy handlowej w ilościach V_A, V_B, ..., V_Z). Jednak wprowadzenie, wraz z nowym systemem sprzedaży drewna, zasady swobody składania ofert zakupu niewątpliwie należy uznać za potencjalny czynnik mogący powodować istotne zakłócenie tychże zwyczajów kupieckich - jeżeli mianowicie rynek lokalny, związany z danym nadleśnictwem, był „zwyczajowo blokowany”. Najbardziej racjonalnym wskaźnikiem prawdopodobieństwa zakłócenia ww. zwyczaju kupieckiego (a tym wskaźnikiem prawdopodobieństwa redukcji ofert zakupu drewna) jest bez wątpienia stosunek „mocy” produkcyjnych przemysłu drzewnego, „ciążących” do rynku lokalnego, związanego z danym nadleśnictwem, do oferty sprzedaży drewna, wystawionej na portalu leśno – drzewnym przez dane nadleśnictwo. Stosunek ten można ustalać, stosując algorytm, zamieszczony w tabeli 12.

Tabela 12 – Przykładowy algorytm służący ustalaniu prawdopodobieństwa wystąpienia zjawiska redukcji ofert zakupu surowca drzewnego, „obkládających” ofertę sprzedaży drewna przez nadleśnictwo X

Zakład lokalny podmiotu gospodarczego, zlokalizowany w zasięgu	Zwyczajowy poziom przerobu drewna danej grupy handlowej	Umowna odległość usytuowania geograficznego zakładu	Prawdopodobieństwo zainteresowania się podmiotu rynkiem	Zapotrzebowanie na surowiec drzewny, „ciążące” do rynku
--	---	---	---	---

terytorialnym nadleśnictwa X lub w pobliżu granicy tego zasięgu		lokalnego od „centrum” zasięgu terytorialnego nadleśnictwa X	lokalnym, związanym z nadleśnictwem X, ze względu na umowną odległość, o której mowa w kol. 3	lokalnego, związanego z nadleśnictwem X
1	2	3	4	5
Z 1 podmiotu A	$V_{Z1/A}$	$O_{Z1/A}$	0,95	$0,95 * O_{Z1/A}$
Z 2 podmiotu A	$V_{Z2/A}$	$O_{Z2/A}$	1,00	$1,00 * O_{Z2/A}$
Z 1 podmiotu B	$V_{Z1/B}$	$O_{Z1/B}$	0,80	$0,80 * O_{Z1/B}$
(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Z 1 podmiotu Z	$V_{Z1/Z}$	$O_{Z1/Z}$	0,60	$0,60 * O_{Z1/Z}$
			Zapotrzebowanie łączne na surowiec drzewny, „ciążące” do rynku lokalnego, związanego z nadleśnictwem X	$ZAP = (0,95 * O_{Z1/A}) + (1,00 * O_{Z2/A}) + (0,80 * O_{Z1/B}) + (...) + (0,60 * O_{Z1/Z})$
			Oferta sprzedaży drewna wystawiona przez nadleśnictwo X	Z_X
			Wskaźnik prawdopodobieństwa redukcji ofert zakupu surowca drzewnego	$RED = ZAP/Z_X$

Jest oczywiste, że im mniejszą wartość osiąga wskaźnik RED, tym większe jest prawdopodobieństwo tego, że oferty zakupu **nie będą podlegać redukcji**.

Przy „przekładaniu” wskaźnika RED na prawdopodobieństwo redukcji ofert zakupu drewna najbardziej poprawne jest dążenie do wyprowadzania pełnego wykazu wartości tego wskaźnika (wykazu, dotyczącego wszystkich nadleśnictw). Takie podejście pozwala bowiem na całkowitą obiektywizację relacji pomiędzy wskaźnikiem RED a prawdopodobieństwem wystąpienia zjawiska redukcji ofert zakupu (prawdopodobieństwa zerowe /ocena punktowa równa 10/ w grupie nadleśnictw o najniższej wartości wskaźnika RED; prawdopodobieństwo równe jedności w grupie nadleśnictw o najwyższej wartości wskaźnika RED /ocena punktowa równa 1/). Można również omawianą relację ustalać według tego samego algorytmu, jednak nie dla ogółu, lecz dla wybranych nadleśnictw, jeżeli dany podmiot z góry zakłada, że nie będzie ofertami zakupu obkładał ofert sprzedaży drewna, wystawianych przez nadleśnictwa z odległych geograficznie lokalizacji.

W zestawieniu w Tabeli X – najmniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska redukcji ofert zakupu surowca drzewnego (ocena punktowa równa 10) zostało przypisane do nadleśnictwa „N – 1” (w tym nadleśnictwie nie należy spodziewać się redukcji ofert zakupu), zaś najwyższe prawdopodobieństwo - do nadleśnictwa „N” (ocena punktowa równa 2).

W zestawieniu w Tabeli X „zarezerwowano” również możliwość uwzględniania innych okoliczności, mogących mieć znaczenie przy punktowej ocenie ryzyka wystąpienia zjawiska redukcji ofert zakupu drewna (zależnie od koncepcji własnej podmiotu projektującego te oferty). Taką okolicznością mogą być na przykład szczególne właściwości drewna w poszczególnych nadleśnictwach.

Zdumiewa, że wyżej przywołany pracownik naukowy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ekspert w zakresie ekonomiki drzewnictwa oraz oficjalny doradca izb gospodarczych przemysłu drzewnego – w swoich publikowanych opiniach uznał de facto, że podmioty, „obkładające” oferty sprzedaży drewna ofertami jego zakupu, dokonywały tego „bezmyślnie” (tak jakby składanie tych oferty zakupu można było porównać do wypełniania kilku czy kilkunastu kuponów toto-lotka).

Oczywiście – różny był, jest i będzie profesjonalizm oraz „ekonomiczne” przygotowanie podmiotów, starających się w Lasach Państwowych o zakup drewna. Ale nawet wówczas, gdyby każdy z tych podmiotów stosował najbardziej perfekcyjny rachunek ekonometryczny poprzedzający składanie ofert zakupu – zjawisko „przeofertowania” niektórych nadleśnictw wydaje się nieuchronne, chyba że powróci się do (obecnie niedozwolonych z punktu widzenia przepisów o ochronie konkurencji i konkurentów) praktyk uznaniowego przyznawania prawa do zakupu drewna w nadleśnictwach, w tym w nadleśnictwach „atrakcyjnych”, z zastosowaniem instrumentu sporządzania tzw. rozdzielników na drewno. W warunkach swobody składania ofert zakupu surowca drzewnego, ograniczonej podaży surowca drzewnego na rynkach lokalnych oraz zróżnicowanej „atrakcyjności” drewna, oferowanego do sprzedaży przez poszczególne nadleśnictwa - zawsze niektóre nadleśnictwa będą cieszyły się „większym wzięciem”, zaś inne - mniejszym zainteresowaniem ze strony potencjalnych nabywców.

W rozwiązaniach, charakteryzujących zasady sprzedaży drewna, obowiązujące od roku 2007 do roku 2012⁸, zostało to odpowiednio uwzględnione poprzez zastosowanie :

- 1) tzw. trzeciej (automatycznej) tury rozdziału drewna, nieobłożonego ofertami zakupu, z opcją „wymiany” przydziału tego drewna pomiędzy nabywcami, a później
- 2) wieloetapowości postępowania (przy czym drugi i ewentualnie kolejne etapy postępowania obejmowały drewno nieobłożone skutecznie ofertami zakupu w etapach poprzedzających, z tym że do drugiego i ewentualnie kolejnych etapów postępowania mogli przystępować wyłącznie ci potencjalni nabywcy, których zapotrzebowanie na drewno nie zostało należycie zaspokojone w toku dotychczasowej procedury).

Składanie ofert sprzedaży drewna oraz „odpowiadanie” na nie ofertami zakupu drewna do pewnego stopnia przypomina postępowanie o zamówienia publiczne – w najczęstszych rozwiązaniach proceduralnych tegoż postępowania. Jak wiadomo, podmiot, udzielający zamówienia publicznego, definiuje jego przedmiot w SIWZ (w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia). SIWZ można zatem porównać do oferty sprzedaży drewna. W „odpowiedzi” na SIWZ podmioty zainteresowane wykonaniem zamówienia, a jednocześnie do tego uprawnione składają oferty, definiujące warunki, na jakich zamówienie to są gotowe wykonać. Oferty te są nieznane zarówno innym oferentom, jako podmiotowi udzielającemu zamówienia. Oczywiście nie są one składane na zasadach wypełniania kuponu toto-lotka, lecz po rozważeniu, jakie warunki wykonania zamówienia należy zaoferować, aby oferta miała szansę być ofertą zwycięską, a jednocześnie aby z jej realizacją wiązały się określone korzyści dla podmiotu oferującego wykonanie zamówienia. Oferty, składane przez podmioty, zainteresowane wykonaniem zamówienia, są oceniane według z góry ustalonego algorytmu. Oferty te można zatem porównać do ofert zakupu surowca drzewnego.

Oznaczania surowca drzewnego przewidującego „obkładanie” ofert sprzedaży drewna, wystawianych przez nadleśnictwa, ofertami jego zakupu, nie można oczywiście w pełni traktować jako zwierciadlanego „odbicia” wyżej wymienionych procedur, stosowanych najczęściej przy udzielaniu zamówień publicznych. Po pierwsze mamy tu do czynienia nie z jednym „SIWZ”, a jednocześnie z wieloma ofertami sprzedaży (wieloma „przedmiotami” sprzedaży). Po drugie podmiot oferujący chęć zakupu surowca drzewnego najczęściej nie jest jedynym podmiotem realizującym zakup surowca drzewnego w danym nadleśnictwie (albowiem po redukcji ofert zakupu – możliwość zakupu drewna danej grupy handlowej przysługuje kilku lub kilkunastu nabywcom /”przedmiot sprzedaży jest realizowany” nie przez jednego, lecz co do zasady przez kilku nabywców). Po trzecie wreszcie podmiot gotowy dokonać zakupu surowca drzewnego odpowiada nie na jedną ofertę sprzedaży, lecz dokonuje tego za pomocą wielu ofert zakupu w odpowiedzi na wiele ofert sprzedaży, wystawianych w tym samym czasie na portalu leśno – drzewnym przez ogół nadleśnictwa (przy ograniczonym czasie, przysługującym nabywcy na „odpowiedź”).

Alternatywą dla postępowania przewidującego „obkładanie” ofert sprzedaży drewna ofertami jego zakupu (przy ustalaniu efektu tego postępowania dopiero po zakończeniu całej procedury) jest oczywiście stworzenie każdemu nabywcy możliwości śledzenia na bieżąco (w przestrzeni internetowej) swojej sytuacji „zaopatrzeniowej” (w czasie trwania procedury) – z możliwością dokonywania na tej podstawie dowolnych zmian w dotychczasowych ofertach zakupowych (w tym w odniesieniu do liczby ofert oraz listy nadleśnictw, których oferty te dotyczą) z opcją uzyskiwania przez zainteresowane podmioty (nie tylko przez podmioty, dokonujące zmian i uzupełnień w swoich ofertach zakupowych) informacji zwrotnych „on-line” o kształtowaniu się ich aktualnej sytuacji zaopatrzeniowej (tzn. sytuacji uwzględniającej rezultaty na daną „chwile” nieustannego procesu zmian i uzupełnień w ofertach zakupowych).

Zakładając, że:

- 1) korzystanie z wyżej wymienionej możliwości miałoby charakter powszechny,
- 2) każdy podmiot mógłby ustalać dowolną cenę, po jakiej jest gotowy dokonać nabycia surowca drzewnego -
– urzeczywistnienie alternatywy, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, upodobniłoby system sprzedaży drewna do systemu licytacyjnego, z koniecznością prowadzenia przez podmioty

⁸ od roku 2009 do roku 2012 oznaczanie surowca drzewnego pod względem przyszłych nabywców poprzez obkładanie oferty jego sprzedaży ofertami zakupu dotyczyło tylko jednego z trybów podstawowych sprzedaży; drugi z trybów podstawowych miał charakter sprzedaży licytacyjnej

gospodarcze licytacji jednocześnie „na wielu kierunkach”, tj. w odniesieniu do ofert sprzedaży drewna, wystawianych przez poszczególne nadleśnictwa.

W warunkach (scharakteryzowanej powyżej szczegółowego) systemowej nierównowagi strony podaźowej i popytowej przy sprzedaży surowca drzewnego przez LP, doprowadziłoby to nieuchronnie do poważnego zniekształcenia rynku surowca drzewnego (i to w efekcie końcowym w sposób bardzo niekorzystny dla interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe).

Biorąc to pod uwagę, a także uwzględniając dotychczasowe wywody niniejszego opracowania - w kształtowaniu i modernizowaniu systemu sprzedaży drewna w Lasach Państwowych za najbardziej racjonalne należy uznać rozwiązanie, polegające na:

- 1) stworzeniu przez Lasy Państwowe możliwości pobierania przez potencjalnych nabywców surowca drzewnego wszelkich źródłowych informacji marketingowo- ekonomicznych, potrzebnych do wykonania przez nich analiz ekonometrycznych (opisanych co do istoty powyżej) przy projektowaniu pierwszej wersji ofert zakupowych – tak, aby w toku dalszej procedury oznaczania surowca drzewnego pod względem przyszłych nabywców potrzeba zmian i uzupełnień tych ofert została w możliwie najwyższym stopniu zminimalizowana,**
- 2) zapewnieniu możliwości śledzenia na bieżąco przez zainteresowane podmioty swojej aktualnej sytuacji „zaopatrzeniowej” z jednoczesnym uprawnieniem do nieustannego wprowadzania zmian i uzupełnień w ofertach zakupowych w trakcie procedury oznaczania surowca drzewnego pod względem przyszłych nabywców – pod warunkiem wszakże zastosowania instrumentu ceny maksymalnej, uniemożliwiającej wystąpienie efektu „nieobliczalnych” decyzji licytacyjnych (ze wszystkimi tego negatywnymi skutkami – także w odniesieniu do interesu Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Lasy Państwowe)**

Wstępny zarys postępowania o zawarcie umowy wieloletniej

W odpowiedzi na artykułowany ciągle postulat stworzenia podmiotom zakupującym surowiec drzewny możliwości podpisywania umów wieloletnich (celem stworzenia im stabilizacji warunków operowania na rynku sprzedaży ich produktów) – należałoby przyjąć następujące rozwiązania:

- 1) w drodze decyzji Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych należałoby określić:
 - a) wskaźnik ilości drewna, przewidywanego do pozyskania w trzyleciu we wszystkich nadleśnictwach zgodnie z planami urządzenia lasu (chodzi o ilość drewna do końca okresu obowiązywania planów w poszczególnych nadleśnictwach) z uwzględnieniem zasady równomierności ich realizowania, służący do ustalania puli drewna do sprzedaży okresowej (celem zawarcia kontraktów wieloletnich),
 - b) zasadę przeprowadzania w Lasach Państwowych raz na trzy lata rokowań internetowych,
 - c) kryteria, służące do oceny, oraz sposób przeprowadzania oceny składanego zapotrzebowania na surowiec drzewny w ramach rokowań internetowych (akceptowany stosunek ceny zakupu w stosunku do ceny sprzedaży, wynikającej z rocznej sprzedaży licytacyjnej, znaczenie nabywcy w tzw. „łańcuchu leśno – drzewnym itd.),
 - d) zasadę identyfikowania podmiotów uprawnionych do przystępowania do rokowań internetowych (proponuje się, aby prawo do zawarcia kontraktu wieloletnie przysługiwało nabywcom, legitymowanym historią zakupów w Lasach Państwowych),

- e) inne potrzebne zasady oraz tryb oznaczania drewna przewidywanego w Lasach Państwowych do sprzedaży pod względem ich nabywców, a także sprzedaży drewna pozyskanego,
- 2) co trzy lata Dyrektor Generalny Lasów Państwowych w reprezentowaniu nadleśniczych powinien ogłaszać rokowania internetowe (co do istoty rokowania te powinny przypominać rokowania internetowe przeprowadzone w Lasach Państwowych w roku 2007),
- 3) na podstawie wyników rokowań internetowych – jednostki organizacyjne Lasów Państwowych (nadleśnictwa) podpisywałyby z nabywcami umowy wieloletnie (umowy trzyletnie), których integralną częścią powinna być akceptacja przez nabywców ceny sprzedaży drewna, nawiązującej do cen, uzyskiwanych podczas sprzedaży internetowej w przetargach ograniczonych (lub nieograniczonych ?),
- 4) drewno przewidziane do pozyskania, pozostające po „zagospodarowaniu” części tego drewna w ramach:
 - a) corocznej realizacji ww. umów trzyletnich,
a także
 - b) sprzedaży podmiotom, nie będącym przedsiębiorcami,
oraz
 - c) sprzedaży po pozyskaniu jako drewno cenne,
powinno być dzielone na pulę drewna do sprzedaży corocznie w przetargu ograniczonym oraz w przetargu nieograniczonym (przy odpowiednim uwzględnieniu okoliczności, że część nabywców legitymuje się umowami wieloletnimi; powinni mieć odpowiednio ograniczony dostęp do zakupu drewna na drodze corocznych przetargów ograniczonych),
- 5) każdy nabywca drewna, będący stroną umowy trzyletniej powinien mieć prawnie zagwarantowaną możliwość „przelania” (bez prowizji i za zgodą właściwego nadleśniczego) w części lub w całości na inny podmiot (następcę prawnego) uprawnienia do realizowania umowy trzyletniej w każdej fazie jej realizacji,
- 6) odstępowanie nabywcy od realizowania umowy trzyletniej bez zapewnienia następcy prawnego powinno być związane z określonymi prawnie karami umownymi oraz pozbawieniem nabywcy możliwości przystąpienia do aukcji internetowych oraz następnych rokowań internetowych,
- 7) drewno pozyskane w celu realizowania umów trzyletnich lub umowy rocznej, zawieranej w następstwie aukcji corocznej powinno, a nie „podjęte” przez nabywców powinno być sprzedawane w systemie licytacyjnym (według zasad obowiązujących obecnie przy zbywaniu drewna w systemie „e – drewno”),

Kiedy dochodzi do zawarcia umowy kupna – sprzedaży

Występuje poważny dylemat teoretyczno – prawny, dotyczące kwestii, w którym momencie procedowania, finalizowanego końcowo odbiorem drewna przez nabywców, następuje zawarcie stosunku prawno – handlowego nabycia drewna (w którym momencie następuje zawarcie umowy kupna – sprzedaży surowca drzewnego, skoro sprzedaż drewna została zidentyfikowana jako składowa gospodarki leśnej). Jest to również pytanie o to, w którym momencie kontrahenci przestają prowadzić działalność zaopatrzeniową, wykonując ostateczną czynność konwencjonalną, kwitującą zawarcie stosunku prawno – handlowego (tj. umowy kupna – sprzedaży surowca drzewnego).

Do czasu rozstrzygnięcia dylematu, o którym mowa w pkt. 7) - należy z ostrożności przyjmować, że do czasu spisania (podpisania) umowy kupna – sprzedaży jako dokumentu inkorporującego zawarty stosunek prawno – handlowy (lub będącego aktem zawarcia stosunku prawno – handlowego) – kontrahent (w świetle linii orzecznictwa sądów administracyjnych) może przystąpić do kwestionowania na drodze cywilistycznej zasad sprzedaży drewna w każdym czasie, a więc:

- 1) może zignorować zasady sprzedaży drewna (nawet bez próby zaopatrzenia się w surowiec drzewny poza Lasami Państwowymi), wszczynając w dowolnym czasie procedurę dochodzenia na drodze cywilistycznej swoich praw do drewna,
ale także

- 2) może dokonywać czynności zaopatrzeniowych zgodnie z zasadami, a później zakwestionować ich wynik.